Φωτογράφηση
Κ. Κατωμέρης

ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΚΑΤΩΜΕΡΗΣ

Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ

Κέρκυρα 2008

ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΚΑΤΩΜΕΡΗΣ

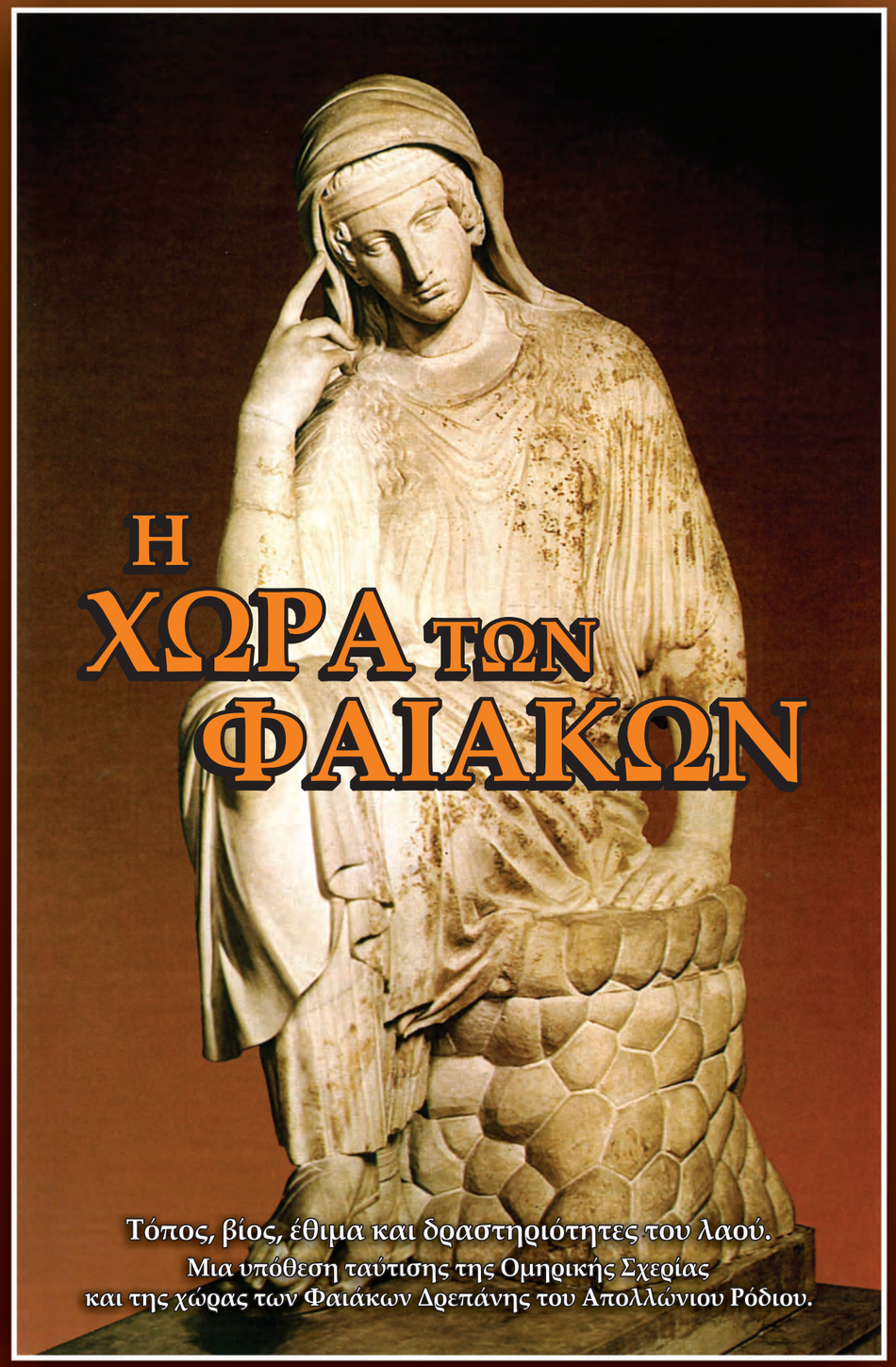

Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ

Τόπος, βίος, έθιμα και δραστηριότητες του λαού.
Μια υπόθεση ταύτισης της Ομηρικής Σχερίας
και της χώρας των Φαιάκων Δρεπάνης του Απολλώνιου Ρόδιου.

Κέρκυρα 2008

ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΚΑΤΩΜΕΡΗΣ

Η ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ.

Τόπος, βίος, έθιμα και δραστηριότητες του λαού.

Μια υπόθεση ταύτισης της Ομηρικής Σχερίας και της χώρας των Φαιάκων Δρεπάνης του Απολλώνιου Ρόδιου.

Κέρκυρα 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος από τον Κ.Δ. Καραμούτσο **5**

Δημοσίευμα του Κ.Δ. Καραμούτσου **8**

Πρόλογος του συγγραφέα **9**

Συμπληρωματικός πρόλογος του συγγραφέα **11**

Ο μοναχικός μου δρόμος **13**

Συντομογραφίες **15**

Εισαγωγή **16**

Τρόπος τοπογράφησης μυθικών Χρόνων **17**

Διευκρινιστικές αναφορές στον Όμηρο **24**

Αναλυτική παρουσίαση της εργασίας **31**
Αποκωδικοποίηση **32**
Το ποτάμι – η μεγάλη χαράδρα **43**
Αποκρυπτογράφηση **99**

Απολλώνιος ο Ρόδιος, Αργοναυτικά,
Το αρχαίο κείμενο, Μετάφραση – Λεξιλόγιο **157**

Ονοματολογία του γεωγραφικού χώρου βάσει
του έργου του Απολλώνιου του Ρόδιου **158**

Συμπεράσματα και παραπομπές **184**

Πρόλογος

Όλες οι μεγάλες αρχαιολογικές επιτυχίες σπανίως έχουν προέλθει από τυχαίες ανθρώπινες δραστηριότητες. Πριν ενεργοποιηθεί η αρχαιολογική σκαπάνη έχουν φροντίσει για το σκοπό αυτό μερικοί άνθρωποι, που είναι εξοπλισμένοι με πάθος, με γνώσεις ιστορικές, γεωγραφικές, γεωλογικές, θρησκειολογικές, λαογραφικές, εθνολογικές και στην παρούσα εποχή με τεχνολογικές.

Πέραν αυτού θυσίασαν χρόνο, ή καλύτερα αφιέρωσαν χρόνια απ' τη ζωή τους για επιτόπια μελέτη του χώρου και δεν φείσθηκαν του κύρους τους με το να συγχρωτιστούν με τον κοσμάκη ακούοντας γέροντες και γριές να μιλούν για τον τόπο τους, ακροαζόμενοι ακόμα και αυτά τα παραμύθια με ήρωες δράκους, μόρους, βασιλοπούλες και σπηλιές με μάγισσες και τέρατα.

Ήταν όλοι τους ευήκοοι και ευάγωγοι ασχέτως αν πέταγαν τα άχρηστα. Κάποια απ' αυτά τους οδήγησαν στην επιτυχία. Και οι επιτυχίες ήσαν πολλές.

Όντας τυχερός να έχω δύο λαμπρούς δασκάλους, τον ιστορικό Ιωάννη Παπασταύρου (μελετητή της Μακεδονίας) και τον αρχαιολόγο Σπυρίδωνα Μαρινάτο (ανασκαφέα της Σαντορίνης και της Περιστεριάς Τριφυλίας), φίλο δε το μέγα αρχαιολόγο, φιλέλληνα Κάρολο Μπλέγκεν (1887 - 1971), που ανέσκαψε και ανακάλυψε ένα από τα σημαντικότερα μυκηναϊκά κέντρα, το ανάκτορο του Νέστορα στον Εγκλιανό της Πύλου, κατάλαβα από φοιτητής κιόλας πώς λειτουργούν οι αρχαιολόγοι, πώς σκέπτονται, ποια εφόδια πρέπει να έχουν και πώς πρέπει να σέβονται την άποψη και των πιο απλοϊκών ανθρώπων.

Έτσι δε μετάνιωσα για την παρουσία μου σε σύσκεψη της Η' Εφορίας Προϊστορικών και Ιστορικών Αρχαιοτήτων Κέρκυρας στις 04.07.2007, που προκάλεσε με αίτησή του ο κ. Σπ. Κ. Κατωμέρης, και για δημοσίευμά μου, σχετικό με την παρουσία μου εκεί, το οποίο φιλοξενείται στο ανά χείρας πόνημα.

Με σκοπό, λοιπόν, να προϊδεάσω το μελετητή του παρόντος έργου έρχομαι εκ των προτέρων να τονίσω ότι δεν επιθυμώ να προβάλω μια αυθεντία ούτε ένα νάρκισσο που έγραψε ένα μεγαλεπήβολο και ευφάνταστο αρχαιολογικό μυθιστόρημα. Έρχομαι απλώς να κεντρίσω το ενδιαφέρον κάθε ειδικού αρχαιολόγου - προϊστοριολόγου γι' αυτά που συνθετικά σκέφτηκε και διατύπωσε ένας απλοϊκός άνθρωπος με πολύ καλή τη σφραγίδα της Δωρεάς, με γνώσεις δημοτικού σχολείου, αλλά επίμονου και δημιουργικού μελετητή - ερευνητή αρχαίων κειμένων· ενός ερευνητή των Αρχείων Νομού Κερκύρας που πάλεψε για να θεμελιώσει αυτά που έγραψε· ενός γηγενούς που γνωρίζει βήμα προς βήμα τον τόπο που γεννήθηκε και τολμά να προσδιορίσει ως Χώρα των Φαιάκων· ενός ρομαντικού που ξέρει να δένει πειστικά το ομηρικό ποίημα με τα παραμύθια του χωριού του· τελικά ενός ανθρώπου που γεννά η φαντασία του έργο και όχι φαντάσματα.

Να τι υποστηρίζει απλά ο εξαίρετος πολίτης της Ελλάδος κ. Σπ. Κ. Κατωμέρης:

Στην Οδύσσεια του Ομήρου αναφέρονται οι Φαίακες που κατοικούν τη Σ χ ε ρ ί α. Τόπος κάθε επίσημης δραστηριότητάς τους είναι «*το φύσει οχυρό*», που βρίσκεται στη μέση του κάμπου που έχει βασικά όρια τον ατρύγετο πόντο (ευρύτερα σ τ ε ν ά Κέρκυρας - Αλβανίας) και ένα βουνό. Το φύσει οχυρό ταυτίζει ο μελετητής με το χωριό Κ α ρ ο υ σ ά δ ε ς, που έχει δορυφόρους του άλλα τρία χωριά: τους Α γ ρ α φ ο ύ ς που ήταν το θρησκευτικό κέντρο των Φαιάκων, τους Α ν τ ι π ε ρ ν ο ύ ς και το Κ α β α λ ο ύ ρ ι, στα οποία υπήρχαν οι στρατιωτικές βάσεις. Σ' αυτά κατοικούν οι 12 Βασιλείς, που εκπρο-

σωπούσαν όλη τη χώρα ανά *δόμον* (τμήμα), Σύμβουλοι του ηγέτη Αλκινόου.

Το αναφερόμενο και χαρακτηριζόμενο από τον Όμηρο ως «ρ ι ν ό ν» σχήμα της χώρας, δηλαδή ως κυκλικό – ασπιδοειδές - δρεπανοειδές, προσδιορίζεται από την οροσειρά του Παντοκράτορα (αρχαία Ιστώνη) που είναι από παντού εμφανής και κυκλική με ακραία όρια το Ν ή σ ο Π ε ρ ί θ ε ι α ς και την έναντι του χωριού των Π ε ρ ο υ λ ά δ ω ν λ ο φ ο γ ρ α μ μ ή.

Το π ο τ ά μ ι που βγήκε ο Οδυσσέας ταυτίζεται με το χείμαρρο που εκβάλλει ανάμεσα από Ρόδα και Αχαράβη της Β. Κέρκυρας και πηγάζει από τις ΒΑ πλαγιές του Παντοκράτορα. Οι αναφερόμενοι «*π λ υ ν ο ί*» όπου αποκοιμήθηκε κατάκοπος ο Οδυσσέας και τον ξύπνησαν οι φωνές των θεραπαινίδων της Ναυσικάς, ταυτίζονται με ποτάμιο τμήμα ανατολικά του χωριού Σ φ α κ ε ρ ά στους πρόποδες του ορεινού όγκου.

Το χωριό Ν υ μ φ έ ς στους πρόποδες του Παντοκράτορα και νότια των Καρουσάδων, τόπος που γέμει πηγών και καταρρακτών, ταυτίζεται με το Ιερόν όλης της Χώρας, όπου κατοικούσαν και δοξάζονταν από τους Φαίακες οι Ν ύ μ φ ε ς, κατώτερες θεότητες της φύσης, που σύχναζαν σε πηγές, δάση και σπηλιές (που αφθονούν σ' αυτό το ανόθευτο περιβάλλον της Κέρκυρας).

Θέλοντας να απαλλάξω το κείμενο αυτό περιττολογιών, παραλείπω αναφορές σε νοταρίους και έκθεση τοπωνυμίων με αρχαιολογικά, όπως *των Στύλων του Αγίου Γεωργίου* (σημερινή Ρόδα) και αναφέρομαι μόνο στην ετυμολογία του τοπωνυμίου των Κ α ρ ο υ σ ά δ ω ν. Όπως, δε, αναλύει, προέρχεται από την *Καιροσέα*, που σημαίνει την υφάντρα *καιροσέων υφασμάτων*. Ήσαν δε τα υφάσματα αυτά τόσο πυκνά στην ύφανση, που δεν τα διαπερνούσε ούτε λάδι. Από δε τη λέξη *καιρόσαι* (= υφάντρες) προέκυψε το *καιροσάδες* και με παραφθορά Κ α ρ ο υ σ ά δ ε ς, όπου επί αιώνες ανθεί η υφαντική τέχνη.

Ωστόσο είμαι υποχρεωμένος να αφήσω να μιλήσει με τη γλώσσα του νου και της ψυχής τον ίδιο τον κ. Κατωμέρη για το τι θέλει να πει για το βιβλίο του. Πρόκειται για ένα ενημερωτικό προς εμέ σημείωμα, που διαθέτει τη χάρη ενός έξοχου ελληνικού κειμένου.

Σε ένα θέατρο σκιών ο πρωταγωνιστής δημιουργός που είναι και ο βασικός συντελεστής της παράστασης, είναι ο μόνος που θεωρείται εντελώς άφαντος καθ' όλη τη διάρκειά της. Στη διάρκεια όλων των προηγούμενων αιώνων όλοι αυτοί οι δημιουργοί των θεάτρων σκιών, ενώ διασκέδασαν και ψυχαγώγησαν εκατομμύρια ανθρώπων, οι ίδιοι έμειναν παντελώς άγνωστοι, όπως επίσης έμειναν άγνωστοι οι μεγάλοι αγιογράφοι του βυζαντινού πολιτισμού, και οι μεγάλοι τεχνίτες των αραβουργημάτων, όπου δεν έβαζαν την υπογραφή τους.

Οι μεγάλοι πολιτισμοί είναι δημιούργημα πλήθους ανθρώπων, γι' αυτό και δεν χρειάζονται την υπογραφή του ενός κάτω από κάθε έργο. Στην Ομήρου Οδύσσεια ο δημιουργός, ή μάλλον οι δημιουργοί στο κεφάλαιο όπου αναφέρεται στους Φαίακες, φρόντισαν ώστε αυτή η θεατρική παράσταση, αυτό το θέατρο σκιών - αποτυπωμάτων που θα δημιουργούσαν να λύνει δια παντός την ακριβέστατη περιγραφή της τοπογράφησης της χώρας τους.

Τα τεχνικά μέσα που χρειάζεται ένας, ή μία ομάδα τοπογράφων όπως έχουμε σήμερα στη διάθεσή μας, δεν υπήρχαν 30-40 αιώνες πρωτύτερα, δηλαδή στην περίοδο όπου κατά προσέγγιση μπορούμε να υπολογίσουμε ότι δημιουργήθηκαν οι ραψωδίες, τότε που αναφέρονται στους Φαίακες και που αργότερα μέσα από την ενιαιοποίησή τους από τον Όμηρο παραδόθηκαν ως κοινό κτήμα του παγκόσμιου πολιτισμού.

Είχαν, όμως, αυτοί οι φιλοσοφημένοι άνθρωποι, οι Φαίακες, στην κατοχή τους το φοβερό εργαλείο της γλώσσας, που με μαεστρία σμίλευσαν και παρέδωσαν στους απογόνους τους με τόση τελειότητα ώστε να αφήσουν την ανθρωπότητα άφωνη. Χρησιμοποιώντας, λοιπόν, την γλώσσα ως εργαλείο δουλειάς οι Φαίακες οιωνεί τοπογράφοι ***ονόμασαν την διόπτρα Οδυσσέα και το σταθερό σημείο που το χρησιμοποιούν και ως σταδία Ναυσικά****. Θεωρώντας αυτά ως βασικά εργαλεία για τη δημιουργία του έργου τους οι Φαίακες δημι-*

ουργοί αναλαμβάνουν να φέρουν σε επαφή τη διόπτρα (Οδυσσέα) με την σταδία (Ναυσικά) και μετακομίζουν την Ναυσικά (σταδία) στην διόπτρα (Οδυσσέα). Η συνάντηση γίνεται στο ποτάμι, εκεί που οι δημιουργοί αρχίζουν την τοπογράφηση της χώρας των Φαιάκων. Στη συνέχεια σταδία (Ναυσικά) και διόπτρα (Οδυσσέας) πάνε στο Άλσος της θεάς Αθηνάς. Μέχρι εκεί για τους δημιουργούς ο χρόνος είναι αρκετός για την γνωριμία - εργασία διόπτρας - σταδίας. Ακολούθως απομακρύνεται η σταδία (Ναυσικά) και πάει ακριβώς στον απέναντι τόπο (το φύσει οχυρόν), όπου και στήνεται λειτουργώντας έτσι για τους τοπογράφους ως σταθερό σημείο «στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι» (Ομ. Οδ. Ραψ. η στ. 4). Μέχρι εκεί τη διόπτρα (Οδυσσέα) θα την μετακομίσει η θεά Αθηνά για την ανάγκη της τοπογράφησης όπου σε απόλυτη ομίχλη και πυκνό σκοτάδι η διόπτρα (Οδυσσέας) έχοντας τη Ναυσικά ως «σταθερό σημείο» θα τοπογραφήσει ολόκληρη την Χώρα των Φαιάκων.

Εκφράζω την ευχή να μελετηθεί η πρόταση του κ. Κατωμέρη από σοβαρούς επιστήμονες. Για να το διαβάσουν και απλοϊκοί άνθρωποι συνέταξε ερμηνευτικό γλωσσάρι. Ήταν περιττό. Αν ποτέ προκύψει εντοπισμός της κατά τον Απολλόδωρο το Ρόδιο Δρεπάνη και κατά τον Όμηρο Φαιακία, με την Σχερία ως φύσει οχυρωμένη θέση, θα είναι κάτι το συγκλονιστικό για όλους μας. Τα σύγχρονα μέσα έρευνας είναι δαιμονικά.

Είμαι βέβαιος ότι για τον εργάτη της πρότασης θα είναι μια απλή χαρά, όπως από συνήθεια νοιώθει για όλες τις μικροχαρές της ζωής του και τούτο, γιατί είναι σοβαρός και εχέφρων.

Κ. Δ. Καραμούτσος

Μια θεωρητική αρχαιολογική έρευνα και μια πρόκληση για αρχαιολογική πράξη
(Κερκυραϊκό Βήμα, 24/10/2007)

Στις 4 Ιουλίου 2007 μου έγινε η τιμή να παραβρεθώ σ' ένα στρογγυλό επιστημονικό τραπέζι εργασίας της Η' Εφορίας προϊστορικών και κλασικών αρχαιοτήτων (Κέρκυρας - Θεσπρωτίας). Συμμετείχαν όλες οι σχετικές ειδικότητες επιστημόνων και ανάμεσα σ' αυτούς ο υπογράφων κατ' επιθυμία του ρέκτη της συγκέντρωσης κ. Σπύρου Κ. Κατωμέρη, ο οποίος έθεσε υπόψη της προϊσταμένης δρ. κ. Αικ. Κάντα μελέτη του και τα αποκυήματα της διαίσθησής του σχετικά με τα **γεωγραφικά σύνορα της χώρας των Φαιάκων**, το **οχυρό της χώρας**, την **πόλη της χώρας και την ονομασία της**, τα **διαμερίσματα της πόλης**, το **σύμπλεγμα των υπαίθριων ναών**, τις **στρατιωτικές βάσεις**, το χώρο **κατοικίας των 12 βασιλέων** και του **13ου βασιλέα** (Αλκινόου).

Μίλησε και χωροθέτησε εν ολίγοις τη **γαίαν, την πόλιν και το άστυ**. Αναφέρθηκε στη βασιλοκόρη **Ναυσικά**, στους **πλυνούς και το ποτάμι**, στο **Άλσος** της Αθηνάς, στο **τέμενος** του Αλκινόου, στα **λιμάνια**, στο **Ποσειδήιον**, στους πετρωμένους βράχους, στο **βουνό** στο πίσω μέρος της χώρας, στην ακτή και στο χώρο εισόδου στη χώρα των Φαιάκων, στη **διαδρομή** από το ποτάμι στο Άλσος της Αθηνάς και την κρήνη.

Ο κ. Σπ. Κ. Κατωμέρης τυχαίνει να έχει αποφοιτήσει απ' το δημοτικό Σχολείο Καρουσάδων, να είναι πετράς και να ασκεί σήμερα το επάγγελμα του εμπόρου τουριστικών ειδών. Τυχαίνει, όμως, να είναι ένας πολύ καλός ερευνητής νοταριακών εγγράφων (έργο δύσκολο) για την τοπική ιστορία της περιοχής του στο ιστορικό Αρχείο Κέρκυρας, όπου τον γνώρισα και εκτίμησα τη σοβαρότητά του, την αποτελεσματικότητα και την τελειομανία σ' ό,τι ξεκινά.

Η πρόσκλησή του για να γίνω μέτοχος σε τέτοιου είδους ανακοίνωση με ξάφνιασε, γιατί δε γνώριζα την πολυετή εξειδικευμένη έρευνά του και με εντυπωσίασε για τη σε βάθος μελέτη του Ομήρου από το πρότυπο κείμενο και του Απολλώνιου του Ρόδιου (Αργοναυτικά). Χρησιμοποίησε για το σκοπό αυτό όλα τα δόκιμα λεξικά, για να ερμηνεύσει τις λέξεις και τους στίχους του Ομήρου με ευρύτητα και δημιουργικό στοχασμό που θα τον ζήλευαν όχι μόνο φοιτητές, αλλά και διδάκτορες (αν βέβαια) ήσαν απαλλαγμένοι από την οίηση της επιστημοσύνης.

Δεν αποκρύβω ότι με προβλημάτισε αφάνταστα η οροθέτηση των παραπάνω από **το Νήσο** (Αγ. Αικατερίνη) **Περίθειας** ως το ακρωτήριο **Δράστης** με φόντο την οροσειρά του Παντοκράτορα. Έτσι μέσα στην τρικυμία των ερευνητικών και άλλων μου ενδιαφερόντων αυτή την εποχή συμπεριέλαβα τη δημιουργική μελέτη της Οδυσσείας. Με τις μέτριες αρχαιολογικές μου γνώσεις (υπήρξα μαθητής για δύο χρόνια κοντά στους μακαρίτες καθηγητές Μαρινάτο, Κοντολέοντα, Πάλλα και Παπασταύρου) και οδηγό την καλή γνώση της περιοχής κοντοστάθηκα στα όσα υποστήριξε ο κ. Σπ. Κ. Κατωμέρης στη Ραψωδία Ζ της Ομήρου Οδύσσειας στ. 176 - 178 / 194 - 197 / 85 - 87 / 291 - 293 / 263 - 265 // Ν στ. 160 - 164 / Ν 152 - 183.

Παρά την ποιητική γλώσσα, ο Όμηρος γεωγραφεί. Πρέπει να υπενθυμίσω ότι οι συγκλονιστικές αρχαιολογικές ανακαλύψεις και αποκαλύψεις ξεκίνησαν από πείσμονες στοχαστές **μη αρχαιολόγους**.

Έτσι κρίνω σκόπιμο να παραθέσω την παραπάνω μαρτυρία μου και όλες μου τις ανησυχίες γι' αυτά που άκουσα. Τα έλεγξα όσο μπορούσα, γιατί κατατέθηκαν με κείμενα και χάρτες στην εντεταλμένη Αρχή. Γνωρίζω απόλυτα τις δυσκολίες της υπηρεσίας αυτής και τους δικαιολογημένους επιστημονικούς ενδοιασμούς. Ωστόσο εκτιμώ ότι ο Αλμυρός, η Αχαράβη, η Ρόδα, το Σιδάρι και η ενδοχώρα τους (π.χ. Ξαθάτες, Νυμφές, Αγραφοί, Αντιπερνοί, Καβαλούρι και Καρουσάδες) κρύβουν κάτι το πολύ σοβαρό στα σπλάχνα τους. Από 'δω και πέρα το λόγο τον έχει η σκαπάνη και οι ειδικοί. Ο κ. Σπ. Κ. Κατωμέρης είναι ένας δημιουργικός στοχαστής που πάντρεψε το ομηρικό κείμενο με το γενέθλιο τόπο του και θα ήταν εξωφρενικό να τον εκλάβουμε ως φαντασιόπληκτο, έστω κι αν προκύψει το τίποτα. Φανταστείτε, όμως, τι θα συμβεί με μια τέτοιου μεγέθους αρχαιολογική επιτυχία.

Κ. Δ. Καραμούτσος

Πρόλογος

Μελετώντας οι άνθρωποι την περίοδο των λεγόμενων Μυθικών χρόνων, της Μυκηναϊκής περιόδου και της περιόδου που επακολούθησε ως την κάθοδο των Δωριέων, έχουν καταλήξει μέχρι σήμερα στην αποκόμιση ορισμένων συμπερασμάτων. Όλα αυτά τα συμπεράσματα συμπυκνώνονται στα χείλη όλων και ειδικά των επιστημόνων μέσα σε δύο λέξεις «σκοτεινοί αιώνες». Αυτές οι δύο λέξεις μας καθορίζουν την επιστημονική και ερευνητική πρόοδο που έχει συντελεστεί ως σήμερα, που πλην εξαιρέσεων θα μπορούσε κανείς να τη θεωρήσει μικρή.

Κατά τη γνώμη μου αυτή η παρατεταμένη στασιμότητα, αυτό το βάλτωμα της γνώσης μας για την περίοδο της πρώιμης ιστορίας του τόπου μας οφείλεται σε πολλούς και διάφορους λόγους. Ο πλέον βασικός πρέπει να αναζητηθεί στο κατά πόσο ο εκάστοτε μελετητής, ερευνητής ή επιστήμονας, πιστεύει ότι η αναφορά των Ομηρικών Επών σε τόπους συγκεκριμένους, είναι πραγματικότητα ή ποιητικό παραμύθι. Οι άλλοι λόγοι είναι ελλιπής μελέτη, μελέτη με λάθος σκέψη, συμπεράσματα που προκύπτουν εκτός τόπου και χρόνου με αποτέλεσμα να κάνουν τη δυσκολία βάσανο και τη σταγόνα ωκεανό. Μελετώντας ως φιλίστορας το τμήμα των Ομηρικών Επών που αναφέρεται στους Φαίακες, θεώρησα υποχρέωσή μου να ανατρέξω, παρά το γεγονός ότι είμαι τελειόφοιτος δημοτικού, στο αρχαίο κείμενο, στους φιλολόγους μεταφραστές και στους ιστορικούς.

Τα συμπεράσματα που καταλήγουν οι φιλόλογοι μεταφραστές και οι ιστορικοί, είναι γνωστά σε όλους μας. Διδάσκονται εξάλλου από εκπαιδευτικούς και πανεπιστημιακούς δασκάλους σ' όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Ωστόσο τα βρίσκουμε στα ιστορικά συγγράμματα που κατά καιρούς τίθενται στη διάθεση των αναγνωστών.

Θα παραπέμψω, λοιπόν, σε τρία τέτοια συμπεράσματα διαφορετικά το ένα από το άλλο, για να τα φέρω στη μνήμη σας, και εύχομαι οι μελλοντικοί μελετητές, ερευνητές και επιστήμονες των Ομηρικών Επών να κάνουν τα αναγκαία βήματα, ώστε να προσεγγίσουν κατά κάποιον τρόπο το λαβύρινθο της σκέψης του μέσου ανθρώπου της λεγόμενης Μυκηναϊκής περιόδου και έτσι θα δώσουμε τη δυνατότητα στα παιδιά μας και στα παιδιά των παιδιών μας να ξεχωρίσουν και να συμπεράνουν σωστά, αν αυτή η περίοδος της πρώιμης ιστορίας μας που εμείς χαρακτηρίζουμε «σκοτεινούς αιώνες» έχει τον κατάλληλο ορισμό ή οφείλεται σε στερεότυπη αντιμετώπιση.

Βιβλιογραφία

α) Ιστορία των Ελλήνων, *T_2, Αρχαϊκοί χρόνοι, Εκδ. Δομή Β΄ Έκδοση, κεφάλαιο 3, Η εποχή του Ομήρου, σ. 174.*

Η διάταξη του παλατιού.

«Μέσα από την περιγραφή των παλατιών του Οδυσσέα, του Αλκινόου στο νησί των Φαιάκων, του Μενελάου στην Πελοπόννησο και του Πριάμου στην Τροία, μπορούμε να σχηματίσουμε μια γενική εικόνα. Ξεκινώντας λοιπόν, από τον Ομηρικό χαρακτηρισμό «δώματα» μπορούμε να συμπεράνουμε πως το παλάτι ήταν ένα σύνολο αυλών, κατοικιών, στάβλων, αμαξοστασίων και αποθηκών».

Και παρακάτω, *σ. 176*

«Μετά το περιστύλιο, την είσοδο δηλαδή των κυρίως κτιρίων που είναι στραμμένη σχεδόν πάντα προς την ανατολή ή προς τον νότο προς το φως και τον ήλιο, διασχίζουμε μία στοά που ενώνει τον πρόδομο -ένα μικρό ορθογώνιο δωμάτιο- με τη μεγάλη αίθουσα υποδοχής, το μέγαρο. Μένοντας όμως λίγο ακόμη στην αυλή, ο Αλκίνοος μαθαίνουμε ότι έχει στη μία πλευρά της ένα μεγάλο περιβόλι με πηγές για την ύδρευση όχι μόνο του παλατιού αλλά και της ίδιας της πόλης».

β) Ελληνική Μυθολογία, *Τρωικός Πόλεμος, T_5, Εκδοτική Αθηνών, σ. 251.*

«Αν τις πλάνες του Οδυσσέα ο ποιητής τις τοποθέτησε σε απόμακρες χώρες και νησιά, ο λόγος είναι πως με τον τρόπο αυτόν του δινόταν η ευκολία να δώσει στην περιγραφή του όσο φανταστικό χρώμα ήθελε, χωρίς να φοβάται τον έλεγχο, αφού από τους τόπους αυτούς οι ακροατές του δεν είχαν ιδέα - ούτε και ο ίδιος άλλωστε!

Για να δείξει ο Ερατοσθένης πόσο μάταιες ήταν οι προσπάθειες να εντοπιστούν οι διάφοροι σταθμοί της πλάνης του Οδυσσέα πάνω στο χάρτη έλεγε ειρωνικά (*Στράβων 1, 2, 15*): *Τότε μόνο θα βρεις τους τόπους που ταξίδεψε ο Οδυσσέας, αν πρώτα καταφέρεις να ανακαλύψεις ποιος ήταν ο τεχνίτης που έραψε το σακί που χρησιμοποίησε ο Αίολος για να κλειδαμπαρώσει τους ανέμους για το χατίρι του Οδυσσέα!* (σ. 214 κ.ε.)».

Επίσης *σ. 255*

«*Αξίζει να τονιστεί πως κάθε εισηγητής μιας καινούριας σχετικής θεωρίας έχει την πεποίθηση πως τα επιχειρήματά του είναι ατράνταχτα και πως -επιτέλους!- βρέθηκε το αυθεντικό δρομολόγιο του Οδυσσέα. Και μόνο, όμως, ότι ο ένας ξαποστέλνει τον ήρωα στην Παλαιστίνη, ο άλλος στην Αφρική, ο άλλος στις βόρειες Θάλασσες, ο άλλος στην Αμερική και στον Καναδά, και ο άλλος στον Νότιο Πόλο, φτάνει, πιστεύουμε, να δείξει πόσο μάταιος είναι όλος αυτός ο ένθεος ζήλος να αποδειχτεί πως η Οδύσσεια είναι το πρώτο γραπτό μνημείο της ελληνικής γεωγραφικής επιστήμης*».

γ) Μ. Β. Σακελλαρίου

Πόλις. Ένας τύπος αρχαίου ελληνικού κράτους, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1999.

Σελ. 256

«(ε) Σύμφωνα με τον Γ. Κ. Βλάχο, *τα έπη αποκαλύπτουν μιαν Ελλάδα που έχει περάσει από το φυλετικό στάδιο και κινείται προς το κράτος τύπου πόλεως· ειδικότερα, το κράτος των Φαιάκων έχει κάποια χαρακτηριστικά της πόλεως στο στάδιο του σχηματισμού, έχει όμως και ίχνη προγενέστερων ιδεολογιών και πρωιμότερων θεσμικών προτύπων· ακόμη, η λέξη πόλις έχει ήδη πολιτική σημασία*».

Επίσης *σ. 275*

«*Ας εξετάσουμε ποια Ομηρικά κράτη ανήκουν σε ποιες κατηγορίες.*

(1) *Κράτη που συμπίπτουν με έναν λαό είναι των Θρακών (Ιλ. Β 844 - 845), των Κικόνων (Ιλ. Β 847 - 847, Ρ 73· Οδ. ι 39 κ.ε., ψ 310), των Παιόνων (Ιλ. Β 848 - 850), των Παφλαγόνων (Ιλ. Β 851 - 855), των Αλιζώνων (Ιλ. Β 856 - 857), των Μυσών (Ιλ. Β 858 - 861), των Φρυγών (Ιλ. Β 862 - 863), των Μαιόνων (Ιλ. Β 864 - 866), των Καρών (Ιλ. 867 - 875), των Λυκίων (Ιλ. Β 876 - 879), των Κιλίκων (Ιλ. Ζ 397, 414) και των Φαιάκων (στην Οδύσσεια). Κανένα από αυτά τα κράτη δεν είναι ελληνικό*».

Στις ανωτέρω παραπομπές δεν έχω να προσθέσω τίποτε που να προλαμβάνει τα δικά σας συμπεράσματα, θα υπενθυμίσω μόνον ότι τα λόγια είναι πουλιά και φεύγουν, τα γραπτά, όμως, είναι μνημείο και μένουν.

Συμπληρωματικός πρόλογος του συγγραφέα

Οδηγώντας ο οδηγός ενός οχήματος σε μία εθνική οδό ανά τακτά διαστήματα παρακολουθεί κάτι μικρά κολονάκια, που αναγράφουν χιλιομετρικές αποστάσεις. Οι καμηλιέρηδες μέσα στο αχανές της ερήμου και της αδιάκοπης μετακίνησης της άμμου παρακολουθούν τα άστρα και οι πιλότοι μέσα στο σκοτάδι τ' ουρανού με τα σύγχρονα όργανα που διαθέτουν, πορεύονται με τα αεροσκάφη τους.

Σε κάθε περίπτωση από τα τρία απλά παραδείγματα που ανέφερα, οι οδηγοί ακολουθούν σταθερή πορεία, όταν ως μέσο προς τη σωστή κατεύθυνση διαθέτουν σωστά σταθερά στοιχεία.

Το άγχος των αρχαίων λαών, όπως και των μυθικών Φαιάκων ήταν να μην λησμονηθούν στο βάθος του απέραντου χρόνου. Κύριο μέλημά τους ήταν η ενθύμηση. Πόσοι, όμως, από τους μυθικούς λαούς κατάφεραν η ενθύμηση να είναι νικήτρια της λησμονιάς; Είναι ένα πρόβλημα, παρά ερώτημα, που πολύ δύσκολα θα καταφέρουν να λύσουν οι ανθρώπινες μελλοντικές γενεές.

Λένε ότι όσο πιο όμορφο είναι ένα λουλούδι και πιο μυρωδικό, τόσο πιο εύκολα παρεμβαίνουν οι μέλισσες, για να τρυγήσουν τη γύρη. Μ' αυτό τον τρόπο, όμως, οι μέλισσες συμβάλλουν στην επικονίαση και στην διαιώνιση της χλωρίδας του όμορφου πλανήτη μας.

Αν οι μυθικοί και αρχαίοι λαοί, που έχουν λησμονηθεί οριστικά και αμετάκλητα, ως σημείο αναφοράς από το ανθρώπινο γένος είχαν τον τρόπο να σημειώνουν επάνω σ' έναν δικό τους ανθόκηπο τα σταθερά σημεία αναφοράς, έκαστος της πατρίδας του θα χρειάζονταν αμέτρητοι ουρανοξύστες για την ταξινόμηση και φύλαξη ενός τέτοιου παγκόσμιου πλούτου.

Το πρόβλημα, όμως, δεν λύνεται ούτε με αυτόν το συλλογισμό.

Κατά τη γνώμη μου ένα σωστό μέσο διατύπωσης των σταθερών σημείων του χώρου, στον οποίο έζησε ένας αρχαίος ή μυθικός λαός, ήταν η γραφή.

Πόσοι, όμως, λαοί και από πότε κατείχαν αυτό το πολύτιμο αγαθό του ανθρώπινου πολιτισμού; Και εκτός αυτού πόσων λαών η γραφή έχει εξαφανιστεί εντελώς ή υπάρχει ως αρχαιολογικό αντικείμενο κάποιο απομεινάρι της βάζοντας σε σπαζοκεφαλιά και μόνιμη διαφωνία τους επιστήμονες για το περιεχόμενο;

Μήπως, λοιπόν, και η γραφή δεν ήταν ο ασφαλέστερος τρόπος για την ενθύμηση των σταθερών σημείων της πατρίδας ενός μυθικού λαού; Μήπως οι μυθικοί λαοί ή κάποιοι απ' αυτούς μέσα στο μόνιμο άγχος της αιώνιας λησμονιάς, που θα μπορούσαν να βρεθούν, έκριναν ότι κατά τη δική τους την εκτίμηση υπάρχουν και άλλοι τρόποι ενθύμησης των σταθερών σημείων του τόπου τους;

Είναι ένας προβληματισμός που με βασάνιζε από μικρό παιδί. Έβγαλα, λοιπόν, το συμπέρασμα ότι, αφού ο ανθόκηπος του όμορφου πλανήτη μας είναι πάντα ζωντανός, παρότι τα άνθη του κάθε φυτού δεν έχουν παρά μικρό χρονικό διάστημα ζωής, το ίδιο θα μπορούσε να γίνει στην περίπτωση της καταγραφής της γεωγράφισης μιας χώρας μέσα σε ποιητικό κείμενο. Κείμενο που να έχει τη μοσχοβολιά και την ομορφιά ενός παγκόσμιου ανθόκηπου.

Έτσι μελετώντας τον ανθόκηπο του Ομήρου, στην πλευρά Οδύσσεια, στο δομό* Φαίακες διαπίστωσα ότι κάθε πλευρά του δομού, είχε στις γωνίες σταθερά σημεία. Το ίδιο ισχύει και αναλυτικά για ολόκληρο τον δομό. Στο κέντρο του όμως είχαν βάλει το λεγόμενο σε εμάς σταθερό σημείο. Στο κεφάλι, όμως, του μεγάλου δημιουργού των μυθικών χρόνων μπήκε η έμπνευση αυτό το σταθερό σημείο να το ονομάσει Ναυσικά. Κοντολογίς *προσωποποίησε χώρους και μεις στην παρούσα εργασία δεν κάνουμε τίποτε άλλο, από το να αποπροσωποποιούμε, να απομυθοποιούμε και να αποκωδικοποι-*

ο ύ μ ε .

Ωστόσο με περιληπτικό τρόπο δε θα μπορέσω να σας γενικεύσω αυτή την ενθύμηση των σταθερών σημείων της χώρας των μυθικών Φαιάκων για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί θεωρώ ότι τα αριστουργήματα λόγω της ακτινοβολίας τους, όπως είναι η Ομήρου Οδύσσεια, είναι τόσο μεγάλα ώστε δεν γίνεται να μικρύνουν σε καμία περίπτωση και για κανένα τμήμα τους. Παράλληλα θεωρώ τον εαυτό μου ασήμαντο, πολύ μικρό, και ως εκ τούτου μου είναι αδύνατον να μετατρέψω ένα αριστούργημα σε Βίπερ μόνον και μόνον, για να μη μπουν κάποιοι στην βάσανο της μελέτης.

Οι Φαίακες είναι ένας λαός, που η χώρα τους σε μορφολογία του εδάφους έχει το σχήμα ασπίδας ή ακριβέστερα Δρεπάνης και βρίσκεται στην σημερινή Βόρεια Κέρκυρα. Μόνο κατ' οικονομία είναι όλο το νησί. Βρίσκοντας τη λύση της σπαζοκεφαλιάς για τον φόβο της λησμονιάς της πατρίδας τους αυτοί οι μυθικοί άνθρωποι Φαίακες, κατέγραψαν τα σταθερά σημεία της χώρας τους με τρόπο σκέψης δαιδαλώδη και την ομορφιά ενός πραγματικού ανθόκηπου της παγκόσμιας ποίησης, σε ένα ποίημα ούτως ώστε να είναι τόση η ομορφιά του, που να πηγαίνει από στόμα σε στόμα στο βάθος του απέραντου χρόνου. Το αν πέτυχαν ή όχι την ενθύμηση στη μάχη με τη λησμονιά αυτό θα το δείξει σύντομα ο χρόνος. Ο Όμηρος πάντως το συμπεριέλαβε στο γενικό του έργο με τον τίτλο Οδύσσεια.

[* δομός = η ονομασία της κατάτμισης ενός εδαφικού τμήματος στην τοπική διάλεκτο της Βόρειας Κέρκυρας]

Ο μοναχικός μου δρόμος

Πολλές φορές οι άνθρωποι αναπολούν τα παιδικά τους χρόνια και ειδικά τα μαθητικά. Σε μένα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Προσπαθώ να ρίξω στη λήθη αυτά τα χρόνια. Δεν έχω να ντραπώ γι' αυτά τα πέτρινα χρόνια. Αντίθετα σε μένα και την οικογένειά μου απέμεινε η υπερηφάνεια. Την ντροπή άλλων προσπαθώ να ρίξω στην λήθη. Στα μαθητικά μου χρόνια, αν μπορούν να χαρακτηριστούν μαθητικά, οι εκπαιδευτικοί όταν ήθελαν να ξεφορτώσουν το ξύλο της αρκούδας, το φόρτωναν χωρίς περιορισμούς στο παιδί του ρακένδυτου ή στο παιδί του επαίτη. Είχα την ατυχία ο πατέρας μου να έχει και τις δύο από τις παραπάνω ιδιότητες. Μου άφησε, όμως, ως κληρονομιά, μέρος της πενιχρής του περιουσίας, την γλυκύτητα της ψυχής του και την εργατικότητά του. Αιωνία του η μνήμη.

Τώρα ευτυχώς ο ξυλοδαρμός είναι απαγορευμένος δια νόμου. Εχει μείνει μόνον το άλλο του σκέλος, ο αποκλεισμός στους μη έχοντες. Αλλά αυτός είναι νόμος της οικονομίας της αγοράς και ως εκ τούτου δεν προβλέπεται η κατάργησή του.

Ο πολύ μεγάλος ποιητής των ευαίσθητων ψυχών Κώστας Βάρναλης μας διδάσκει μέσα από τους στίχους, «διαθήκη του»: *Αν είναι ο τάφος σου βαθύς χρέος με τα χέρια σου να σηκωθείς.*

Μ' αυτόν του τον λόγο αφοπλίζει από τον καθένα κάθε πρόφαση, δικαιολογημένη ή αδικαιολόγητη για την απουσία του από τα τεκταινόμενα στην κοινωνία, και ειδικότερα από το πεδίο της γνώσης.

Μαθήτευσα, αν και τελειόφοιτος του Δημοτικού, στο Ιστορικό Αρχείο της Κέρκυρας και είχα την μεγάλη τύχη και την τιμή να συναντήσω μεγάλους δασκάλους. Δασκάλους εργάτες του πνεύματος που ξέρουν να δίνουν απλόχερα χωρίς να ζητούν καμία ανταμοιβή. Ξένο γι' αυτούς το δούναι και λαβείν.

Δογματικούς μπορώ να τους χαρακτηρίσω σε σχέση με την εποχή μας. Εποχή της άκρατης εμπορευματοποίησης των πάντων, της ατομικότητας και του ωχαδελφισμού. Εποχή που τη συνοψίζει το σύνολο της κοινωνίας μας στις λέξεις *«τι ψάχνεις να βρεις»*.

Αυτούς τους δασκάλους που συνάντησα θα τους χαρακτηρίσω επίσης με το ελάχιστο που τους αξίζει, ασκητές της γνώσης. Κάποια μέρα, όταν θα περάσουν αυτοί οι χαλεποί καιροί των ημερών μας, θα αναγνωριστεί από το πανελλήνιο ότι το Ιστορικό Αρχείο της Κέρκυρας εκτός του θησαυρού που κλείνει στα σπλάχνα των αμέτρητων πακέτων του για την ιστορία του τόπου μας και την γνώση που αποκαλύπτει στους ερευνητές για πλήθος επιστημών, ότι επίσης στο ίδιο κτήριο που φυλάσσονται με ακούραστη επιμέλεια οι χιλιάδες των φακέλων, έχει δημιουργηθεί και λειτουργεί με μόνο αντίτιμο την αγάπη προς την γνώση και την ιστορία αυτού του τόπου μία από τις μεγαλύτερες άτυπες Σχολές Παλαιογραφίας της χώρας μας, Σχολή πανεπιστημιακού επιπέδου υψηλότατης βαθμίδας. Οι δάσκαλοι Παλαιογράφοι που το πλαισιώνουν, δεν έχουν τους τίτλους του Παλαιογράφου τους οποίους δικαιούνται κατά την ταπεινή μου γνώμη, αν και δεν νομίζω ότι τους διεκδικούν. Σ' αυτούς τους αφανείς μεγάλους δασκάλους της Παλαιογραφίας θα αναφερθώ.

Δεν θα αρχίσω, όμως, ούτε θα τελειώσω με ευχαριστίες, διότι έχω τον φόβο μην τυχόν το εκλάβουν ως κολακεία, απόμακρο για το ήθος τους το αίσθημα της κολακείας. Η μεγάλη τους ευχαρίστηση και αμοιβή ικανοποίησης μοναδική, η καλή απόδοση του μαθητή τους. Είναι κατά κάποιον τρόπο ο λόγος ύπαρξής τους στη ζωή. Είναι η τροφή που τους συντηρεί. Η αναφορά μου περικλείει όλους τους εργαζόμενους και ερευνητές του

Ιστορικού Αρχείου Κέρκυρας. Θα κάνω, όμως, ιδιαίτερη μνεία σ' ανθρώπους που άλλαξαν με τη διδασκαλία τους το ρου της σκέψης μου και θα αναφέρω με πολύ σεβασμό τα ονόματά τους, παρακαλώντας τους να με συγχωρέσουν που κάνω μνεία του ονόματός τους χωρίς να ζητήσω και τη σύμφωνη γνώμη τους, που πιστεύω θα ήταν αρνητική λόγω του ήθους τους. Αυθαιρετώντας, λοιπόν, τους αναφέρω ζητώντας επιείκεια.

Είναι η κ. Μαρία Καμονάχου, νομικός, αρχειονόμος, δρ. Ιονίου Πανεπιστημίου, η κ. Νέλλα Πανταζή, φιλόλογος, αρχειονόμος, με άριστα μεταπτυχιακό του Ιονίου Πανεπιστημίου, η κ. Μαρία Μουζακίτη, φιλόλογος, αρχαιολόγος, αρχειονόμος, με μεταπτυχιακό Ιονίου Πανεπιστημίου, ο κύριος Κωνσταντίνος Καραμούτσος, φιλόλογος και ο κύριος Γιώργος Λινάρδος, ερευνητής.

Στις ανωτέρω κυρίες και κυρίους που με βοήθησαν να ερευνώ δίκαια θα προσθέσω τα ονόματα των παιδιών μου Κωνσταντίνας και Κωνσταντίνου Κατωμέρη, που μαζί με τον κύριο Κωνσταντίνο Καραμούτσο ακούραστα και αγόγγυστα διέθεσαν την αμέριστη επιστημονική τους βοήθεια στο πόνημα ενός ασήμου.

Σ' αυτούς τους αγαπητούς μου δασκάλους υποσχέθηκα από μόνος μου να κομίσω όσο το δυνατόν μια καλή βαθμολογία.

Σπύρος Κωνστ. Κατωμέρης
Καρουσάδες, Ιούλιος 2008

Συντομογραφίες

Ομήρου Οδύσσεια:	**Ομ. Οδ.**
Ραψωδία:	**Ραψ.**
στίχος:	**στ.**
Τόμος:	**Τ**
σελίδα:	**σ.**
σελίδες:	**σσ.**
Φάκελος:	**Φ**
φύλλο:	**φ**
Βιβλίο:	**Βιβλ.**
Γενικά Αρχεία Κράτους:	**ΓΑΚ**
Αρχεία Νομού Κέρκυρας:	**ΑΝΚ**
Εκδόσεις:	**Εκδ.**

Εισαγωγή

Για τη χαρτογράφηση μιας περιοχής στις συνθήκες της εποχής μας, υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι. Ειδικά με την επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη του 20ού αιώνα η Γεωγραφική Επιστήμη έχει κάνει πραγματικά θαύματα. Τι γινόταν, όμως, πριν τη δημιουργία των πορτολάνων, τι γινόταν στην κλασική αρχαιότητα, και πολύ περισσότερο στους λεγόμενους σκοτεινούς αιώνες και μυθικούς χρόνους;

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία, ο πρώτος ιστορικά Έλληνας γεωγράφος είναι ο Αρισταγόρας ο Μιλήσιος (550 π.Χ.). Ακολουθεί ο συγγενής του Εκαταίος (500 π.Χ.) που διόρθωσε και μεγάλωσε το χάρτη, προσθέτοντας και ένα σχόλιο, που αποτελεί το αρχαιότερο καθαρά γεωγραφικό κείμενο στην ελληνική γλώσσα. Συνεχίζουν ο Σκύλαξ ο Καρυανδεύς με τον Περίπλου (4ος π.Χ. αιώνας), ο Πυθέας ο Μασσαλιώτης (330 π.Χ.), ο Νέαρχος (320 π.Χ.), ο Ερατοσθένης ο Κυρηναίος (περίπου 276 - 175 π.Χ.), ο Στράβων (20 π.Χ.) και πολλοί άλλοι αργότερα.

Πολλοί συγγραφείς επίσης έβαλαν γεωγραφικές πληροφορίες σε έργα, που δεν ήταν γεωγραφικά (Θουκυδίδης, Έφορος, Θεόπομπος, Ξενοφών, Τίμαιος, Κτησίας και άλλοι). Όλοι, όμως, αυτοί οι πρωτοπόροι Γεωγράφοι ήσαν δημιουργοί της λεγόμενης περιγραφικής Γεωγραφίας σε συγγράμματα. Κατά τους Ιστορικούς ο πρώτος γεωγράφος με την μορφή περιπετειών ήταν ο Όμηρος (όσοι βέβαια δέχονται ότι το έπος του Ομήρου Οδύσσεια έχει ιστορική βάση και δεν αποτελεί αποκύημα της φαντασίας του).

Πώς, όμως, μπορούμε να διασταυρώσουμε πληροφορίες για τον τρόπο τοπογράφησης στους Μυθικούς χρόνους και να δούμε αν οι τοπογραφικές περιπέτειες του έπους *Ομήρου Οδύσσεια* έχουν κάποια βάση, ή αποτελούν παραμύθια όπως ισχυρίζεται μέρος του επιστημονικού κόσμου, παράδειγμα Κακριδής, Nilson, ο μεταφραστής της Οδύσσειας στην έκδοση Κάκτος - T_2, σ. 160, σχόλια για τους Φαίακες και ούτω καθεξής. Βέβαια, δικαιολογημένα, στην επιστημονική κοινότητα τεκμήριο δεν είναι ούτε οι υποψίες, ούτε απλά οι ενδείξεις, παρά μόνον οι τεκμηριωμένες αποδείξεις.

Θα παραθέσω μόνον, για να βοηθήσουν τον συλλογισμό μας, κάποια αποσπάσματα από το έπος του *Απολλώνιου του Ρόδιου Αργοναυτικά*, για δύο λόγους. Πρώτον γιατί και αυτό το έπος αναφέρεται στους μυθικούς χρόνους και δεύτερον, γιατί σε κάποιους στίχους μας αναφέρουν οι μυθικοί άνθρωποι τους τρόπους της τοπογράφησης εκείνης της εποχής, της σύγχρονης με αυτούς.

Στόχος μου δεν είναι με αυτόν τον τρόπο να προσπαθήσω να πείσω, αλλά να καταθέσω τις απόψεις σχετικές με το έπος, για τη δημιουργία κάποιων συλλογισμών και προβληματισμών.

(Πορτολάνοι ήσαν ναυτικοί χάρτες που σχεδιάστηκαν μετά τις ανακαλύψεις. Έδιναν στοιχεία για τις ακτές και τα λιμάνια).

Τρόπος τοπογράφησης μυθικών χρόνων

Απολλώνιος Ρόδιος, Αργοναυτικά
Εκδόσεις Κάκτος, Εκδότης Οδυσσέας Χατζόπουλος
Βιβλίον 4ον, σελίδες 308 - 310, στίχοι 253 - 281
Μετάφραση, σελίδες 309 - 311

«Αμέσως ο γιος του Αίσονα θυμήθηκε και μαζί του κι οι άλλοι ήρωες, τον Φινέα που είχε πει ότι στο γυρισμό του από την Αία θ' ακολουθούσαν άλλο δρόμο, που όλοι τους όμως αγνοούσαν. Μίλησε τότε ο Άργος, κι εκείνοι άκουσαν με προθυμία: "... Πηγαίνουμε στον Ορχομενό από το δρόμο που ο άψευδος εκείνος μάντης, που συναντήσαμε παλιότερα, σας φανέρωσε με χρησμό. Γιατί υπάρχει κι άλλη θαλάσσια οδός που τη φανέρωσαν οι ιερείς εκείνοι των αθάνατων Θεών που βγήκανε από την Τριτωνίδα Θήβα. Πρωτού ακόμα υπάρξουν όλα τ' αστέρια που γυρίζουνε στον ουρανό κι ούτε ακόμα θα μπορούσε κανείς, κι αν ρώταγε, ν' ακούσει για το ιερό γένος των Δαναών, υπήρχαν μόνοι οι Άρκαδες οι Απιδανοί, οι Άρκαδες που, κατά την παράδοση, ζούσαν πριν κι από την σελήνη, κι έτρωγαν βαλανίδια στα βουνά. Ούτε η γη των Πελασγών είχε ακόμα την εποχή εκείνη άρχοντες τους δοξασμένους γιους του Δευκαλίωνα, τότε που η εύφορη Αίγυπτος, μητέρα των παλαιότερων ανθρώπων, ονομαζόταν Ηερία και ο πλατύρροος ποταμός Τρίτωνας, που αρδεύει όλη την Ηερία, κι από το Δία ποτέ δεν έρχεται βροχή στη χώρα αυτή, αλλά στις εκβολές του ποταμού άφθονα φυτρώνουνε τα στάχυα. Από εκεί λένε πως κάποιος πέρασε όλη την Ευρώπη και την Ασία, έχοντας εμπιστοσύνη στη δύναμη, την ευψυχία και το θάρρος του στρατού του· όπου διάβηκε έχτισε αμέτρητες πόλεις, κι από αυτές άλλες εξακολουθούν να κατοικούνται και άλλες όχι, γιατί από τότε πάει πολύς καιρός. Η Αία όμως μένει και σήμερα ακέραιη, καθώς και οι απόγονοι των ανθρώπων εκείνων που εγκατέστησε αυτός να κατοικούν την Αία. Αυτοί διατηρούν τα κείμενα των πατέρων τους, ξύλινες πλάκες, που πάνω τους είναι χαραγμένοι όλοι οι δρόμοι και τα όρια της θάλασσας και της στεριάς για όποιον κάνει το γύρο προς κάθε κατεύθυνση"».

Σχόλια του μεταφραστή των Αργοναυτικών, *Εκδ. Κάκτος, σ. 426 για τα ανωτέρω σχετικά με τους Αιγύπτιους.*

«5. Πρόκειται για αναφορά στον Σέσωστρι βασιλιά της Αιγύπτου, στις αρχές της δεύτερης π.Χ. χιλιετίας. Ο Ηρόδοτος κάνει μνεία σχετικά στο Β΄ 102 κ.εξ. της Ιστορίας του. Κατά την εκδοχή του Διόδωρου Σικελιώτη (Α΄ 53), το περί ου ο λόγος πρόσωπο ταυτίζεται με τον Ραμσή Β΄, ορθότερο όμως θεωρείται να ταυτιστεί με τον Senosret III, επιφανή βασιλιά της δωδεκάτης αιγυπτιακής Δυναστείας. Ο Μανέθων, στο δεύτερο Βιβλίο των Αιγυπτιακών του (Γεώργιος Σύγκελλος, Εκλογή χρονογραφίας, σ. 110) γράφει: Ο Σέσωστρις βασίλεψε σαράντα οκτώ έτη, και υπέταξε ολόκληρη την Ασία σε εννέα χρόνια, και την Ευρώπη μέχρι την περιοχή της Θράκης, χτίζοντας παντού μνημεία για την κατάκτηση των φυλών και χαράσσοντας πάνω σε στήλες για τις ευγενείς φυλές τα γεννητικά μόρια του άνδρα, και για τις ταπεινές φυλές αυτά της γυναίκας».

Αναφέρω όλα τα ανωτέρω για δύο λόγους. Πρώτον, μας αναφέρει ο Απολλώνιος ο Ρόδιος ότι οι κάτοικοι της Αίας είχαν ένα είδος χάρτη των δρόμων της στεριάς και της θάλασσας πάνω σε ξύλινες πλάκες. Δεύτερον, η χρονολογία όπου έζησαν οι ανωτέρω βασιλιάδες της Αιγύπτου, αρχές της δεύτερης π.Χ. χιλιετίας, πρέπει να συμπίπτει περίπου με τους Μυθικούς χρόνους των Ελλήνων, κάποιοι αιώνες πριν από τους σκοτεινούς αιώνες (Μυκηναϊκή περίοδος), ίσως και χιλιετία.

Ας δούμε όμως τι λέει πάλι ο ίδιος συγγραφέας των Αργοναυτικών για τον τρόπο τοπογράφησης των Ελλήνων την εποχή που διαδραματίστηκε η Αργοναυτική Εκστρατεία.

Απολλώνιος Ρόδιος, Αργοναυτικά
Βιβλίο Β΄, σελίδα 137, στίχοι 301 - 316 (μετάφραση)

«Στο μεταξύ οι άνδρες καθάρισαν το λερωμένο δέρμα του γέροντα κι αφού διαλέξανε θυσίασαν αρνιά που 'χανε φέρει λεία από την Άμυκο. Κι όταν μεγάλο γεύμα ετοίμασαν στον οίκο του, κάθισαν κι έτρωγαν, και μαζί τους έτρωγε αχόρταγα και ο Φινέας κι ευχαριστιόταν η ψυχή του σαν να ήτανε σε όνειρο. Ύστερα, χορτασμένοι από φαϊ κι από πιοτό, μείνανε ξάγρυπνοι όλη νύχτα περιμένοντας τους γιους του Βορέα. Κι ο ίδιος γέρος καθότανε ανάμεσά τους, δίπλα από την εστία, μιλώντας τους για το τέλος της θαλασσοπορίας τους και για την ολοκλήρωση του ταξιδιού τους: "Ακούστε τώρα· δεν είναι δίκαιο να ξέρετε τα πάντα καθαρά, δεν θα σας κρύψω όμως αυτά που θέλουν οι Θεοί. Παλιά που ανακοίνωνα άφρονα τη σκέψη του Δία στη σειρά και ως το τέλος, έκανα λάθος. Έτσι, πράγματι, θέλει κείνος ν' αποκαλύπτονται λειψά τα θέσφατα της μαντικής για τους ανθρώπους, ώστε αυτοί να 'χουνε πάντοτε ανάγκη να μαθαίνουν τη σκέψη των Θεών"».

Βλέπουμε λοιπόν εδώ τον τρόπο που γινόταν γνωστή η τοπογράφηση στους ανθρώπους από τους μάντεις σε εκείνη την Μυθική των Ελλήνων εποχή. Να δούμε αν ο τρόπος τοπογράφησης που μας διηγείται ο Φινέας στο έπος του Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, συμπίπτει με τον τρόπο γεωγράφησης με την μορφή περιπετειών του έπους Οδύσσεια του Ομήρου. Αυτός είναι και ο λόγος της ανωτέρω παραπομπής.

Μελετώντας προσεκτικά το έπος του Ομήρου Οδύσσεια και ειδικότερα τις ραψωδίες ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, οι οποίες με απασχόλησαν ιδιαίτερα, πρόσεξα τα εξής:

Ο τρόπος που τοπογραφεί ο δημιουργός, ο οποίος είναι γηγενής (ντόπιος) Φαίακας, αποτελεί κιβωτό και μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς. Χρησιμοποιεί δε όλες τις μεθόδους, έτσι ώστε, και να παραδίδει την ακριβή τοπογράφηση της χώρας των Φαιάκων που θα την ζήλευε και ο καλύτερος προπονητής ενός τέλεια εκπαιδευμένου μπαλέτου του καιρού μας, αλλά και να κρύβει επιμελώς το σημείο εκείνο της επικράτειας, που κατά την δική του την εκτίμηση επρόκειτο για σημείο υψίστης ασφαλείας. Πρόκειται για το ένα ζητούμενο σημείο, από τα τρία που ζητάει ο Οδυσσέας από την Ναυσικά να του δείξει, δηλαδή **την πόλιν** = το οχυρόν, που μέσα σε αυτό βρίσκεται **το άστυ** = η πόλη, το υπαίθριο συγκρότημα των ναών, και τις κατοικίες των βασιλέων, την έδρα του Βασιλέα Αλκινόου, και τις κατοικίες του εκλεκτού τμήματος του λαού των Φαιάκων. Για να πετύχει τον σκοπό του ο τοπογράφος δημιουργός, χρησιμοποιεί όλες τις μεθόδους που έχει στη διάθεσή του, ορθόδοξες αλλά και ανορθόδοξες, με **μέθοδο τοπογράφησης περιμετρική, προς το κέντρο, διακεκομμένη, βουστρηβηδόν, φανερή, κρυπτογραφική, με παιχνίδι των λέξεων κλπ. όπου καταλήγει εκεί που θέλει, και τελειώνει όθεν ήρξατο**.

Ο τοπογράφος δημιουργός δεν τοπογραφεί κάποια περιοχή της επικράτειας χώρας μία φορά και να την ολοκληρώσει, οπότε να πάει να προχωρήσει στην επομένη. Ακολουθεί άλλον κανόνα. Δίνει κάποιες πληροφορίες ή περιγράφει μίαν περιοχή της Επικράτειας Χώρας των Φαιάκων, και χωρίς να έχει ολοκληρώσει φεύγει και πάει να μας περιγράψει μίαν άλλη περιοχή της επικράτειας χώρας, όχι υποχρεωτικά τη διπλανή, ίσως τη διπλανή ίσως και πολύ μακριά της, αυτό είναι αποκλειστικά στη δική του κρίση. Στη συνέχεια κάποια στιγμή που αυτός θεωρεί ότι είναι η πιο κατάλληλη, επιστρέφει στην α, β, ή άλλη περιοχή και ολοκληρώνει, αυτός ο τρόπος τοπογράφησης για τον δημιουργό είναι κανόνας σε κάθε περίπτωση, και για όλα τα τμήματα της Επικράτειας της Χώρας των Φαιάκων.

Θέλω να τονίσω επίσης ότι για να πετύχει τον σκοπό του ο τοπογράφος δημιουργός εκτός από την ομίχλη και το σκοτάδι, που το χρησιμοποιεί για να διασφαλίσει την κρυπτογράφηση του φύσει οχυρού και ό,τι περιλαμβάνεται μέσα σε αυτό, αλλά και έχοντας την πρόθεση του αποπροσανατολισμού μας, καταφεύγει ακόμα και στην γνωστή σε εμάς μακιαβελική τακτική «*ότι ο σκοπός αγιάζει τα μέσα*» και δεν διστάζει για να πετύχει τον σκοπό του, να συκοφαντεί τους ομογενείς του Φαίακες δια στόματος της Θεάς Αθηνάς. *Ραψ. η, στ. 30 - 33* (μετάφραση):

«Μα ακολούθα με σιωπηλός κι εγώ πηγαίνω μπροστά. Ούτε να κοιτάξεις ούτε να ρωτήσεις κανέναν άνθρωπο, γιατί εδώ δεν υποδέχονται τους ξένους με χαρά ούτε περιποιούνται αυτούς που έρχονται από μακριά,»

Όταν αναγκάζεται πια στο τέλος της τοπογράφησης στην *ραψ. ν, στ. 172 - 174*, για να επανορθώσει, μας λέει δια στόματος Αλκινόου (μετάφραση):

«Αλίμονο, αλήθεια λοιπόν, οι παλιοί χρησμοί επαληθεύονται του πατέρα μου, ο οποίος έλεγε ότι ο Ποσειδώνας θα οργισθεί εναντίον μας, γιατί είμαστε αβλαβείς συνοδοί απάντων».

Έχω την εντύπωση ότι η τοπογράφηση αυτή δεν έχει γίνει από ένα πρόσωπο, αλλά είναι συλλογικό έργο μιας εργασίας, που εμπλουτίστηκε σταδιακά και σε βάθος χρόνου.

Θα επισημάνω επίσης και κάτι ακόμα. Για να δημιουργηθεί ένα τοπογραφικό σκαρίφημα (χαρτογράφηση) στις σημερινές συνθήκες πάνω απ' όλα χρειάζεται

α) ο χώρος
β) ο τοπογράφος
γ) η διόπτρα του τοπογράφου
δ) η σταθερή σταδία του τοπογράφου
ε) το σκαρίφημα (η χαρτογράφηση)
στ) και για να παραμείνει γνωστό και ασφαλές το σκαρίφημα για πάντα, χρειάζεται να καταχωρηθεί στο υποθηκοφυλάκειο.

Στην εργασία που ακολουθεί

α) ο χώρος βρίσκεται στην βόρεια Κέρκυρα
β) ο τοπογράφος είναι γηγενής (ντόπιος) Φαίακας
γ) ο Οδυσσέας είναι η διόπτρα του τοπογράφου
δ) η Ναυσικά είναι η σταθερή σταδία του τοπογράφου
ε) ο ποιητικός λόγος είναι το σκαρίφημα (χαρτογράφηση)
στ) και ο Όμηρος είναι ο υποθηκοφύλακας.

Χάρτης της Κέρκυρας.

Αεροφωτογραφία google (Βόρεια Κέρκυρα)

Παραπομπές σε ραψωδίες και στίχους
στο ίδιο το έργο
του Ομήρου Οδύσσεια
Τόμος 2ος - 3ος και Τόμος 4ος

Μελέτη του συγγραφέα από τις Εκδόσεις Κάκτος

Διευκρινιστικές αναφορές στον Όμηρο

1) **στην ακτή** της χώρας των Φαιάκων

«οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὀχοί, οὐδ' ἐπιωγαί, ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε·» *(T_2, σ. 52, Ραψ. ε, στ. 404 - 405)*

«ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη, ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔ πως ἔστι πόδεσσι στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·» *(T_2, σ. 52, Ραψ. ε, στ. 411 - 414)*

«αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήομεν, ἣν πέρι πύργος ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος, λεπτὴ δ' εἰσίθμη νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι» *(T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 262 - 264)*

«χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέατ' ἔνθα καὶ ἔνθα, ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·» *(T_2, σ. 92, Ραψ. η, στ. 86 - 87)*

«ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου, πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ· ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἧος ἐπῆλθον ἐς ποταμόν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.» *(T^2, σ. 106, Ραψ. η, στ. 278 - 282)*

«ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,» *(T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 236)*

2) **στο ποτάμι** (όπου και η είσοδος του Οδυσσέα)

«ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο ἶξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο· ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·» *(T_2, σ. 54, Ραψ. ε, στ. 441 - 444)*

«καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν, ἂψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἶψα δ' ἄρ Ἰνὼ δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν. ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·» *(T_2, σ. 56, Ραψ. ε, στ. 460 - 464)*

«αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό. εἰ δέ κεν ἐς κλειτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθήῃ ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ, δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι." Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι· βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν ἐν περιφαινομένῳ. δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης. τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων, οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν, οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνοὶ ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς·» *(T_2, σσ. 56 - 58, Ραψ. ε, στ. 469 - 481)*

«ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα. καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἠὲ πόδεσσιν ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἄπο πλυνοί εἰσι πόληος.» *(T_2, σ. 64, Ραψ. ζ, στ. 37 - 40)*

«Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ καλὸν ὑπεκπροῤέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι, ἔνθ' αἵ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης. καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης εἵματα χερσὶν ἕλοντο καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ, στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς, ἔριδα προφέρουσαι. αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα, ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἦχι μάλιστα λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπτύεσκε θάλασσα.» *(T_2, σ. 68, Ραψ. ζ, στ. 85 - 95)*

«ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε, λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.» *(T_2, σ. 76, Ραψ. ζ, στ. 209 - 210)*

«ἕζετ ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,» *(T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 236)*

3) **στις τρεις αμφιπόλους** (τα τρία χωριά) και το άστυ = πόλη (σήμερα τα χωριά Καβαλούρι - Αντιπερνοί - Αγραφοί και το χωριό Καρουσάδες)

«βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη, Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.» *(T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 15 - 19)*

«σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια· ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμβαλε δίνῃ.» *(T_2, σσ. 68 - 70, Ραψ. ζ, στ. 115 - 116)*

«ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή, ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι, κίονι κεκλιμένη δμῳαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν. ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,» *(T2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 303 - 307)*

«Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,» *(T_2, σ. 144, Ραψ. θ, στ. 457 - 458)*

«κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιϊν. ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρός ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε, στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς ἵσταντ' ἀθανάτοισ' ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ὑπ' ἀπήνης ἡμιόνους ἔλυον ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω. αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤιε· δαῖε δέ οἱ πύρ» *(Επίσης T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 2 - 7)*

«Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας, τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα, τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν· ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.» *(T_4, σ. 30, Ραψ. ν, στ. 66 - 69)*

4) **στο θάλαμο**. Μεγάροισι = «θάλαμος» = Η κοιλάδα των ναών, σήμερα ονομάζεται Ανατολές

«βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη, Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.» *(T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 15 - 19)*

«πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν, οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·» *(T_2, σ. 66, Ραψ. ζ, στ. 62 - 63)*

«ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή, ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι, κίονι κεκλιμένη δμῳαὶ δέ οἱ εἵατ ὄπισθεν.» *(T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 303 - 307)*

«κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιϊν. ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε, στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς ἵσταντ' ἀθανάτοισ' ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ὑπ' ἀπήνης» *(T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 2 - 5)*

«Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουεν· ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν. ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.» *(T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 10 - 13)*

«δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ το-

κήων τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.» *(T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 53 - 55)*

«τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν.» *(T_2, σσ. 96 - 98, Ραψ. η, στ. 148 - 150)*

«ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἠδὲ θεοῖσι ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται» *(T_2, σ. 100, Ραψ. η, στ. 189 - 193)*

«κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·» *(T_2, σ. 116, Ραψ. θ, στ. 40 - 42)*

«Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.» *(T_2, σ. 120, Ραψ. θ, στ. 106 - 108)*

«τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε μηδὲ τὰ δῶρα οὕτω χρηϊζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται.» *(T_3, σ. 136, Ραψ. λ, στ. 339 - 341)*

«ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθαι δ' ἀοιδοῦ·» *(T_4, σ. 26, Ραψ. ν, στ. 8 - 9)*

Σημείωση - Συμπέρασμα: Με τη λέξη μεγάροισι (= «θάλαμος» = η κοιλάδα των ναών), καθ' ημάς προσδιορίζεται η περιοχή που περικλείεται μεταξύ των χωριών Καβαλούρι, Αντιπερνοί, Αγραφοί και Καρουσάδες της Κέρκυρας. Ενδιάμεσα των ανωτέρω χωριών είναι ο «θάλαμος» = μεγάροισι, σήμερα Ανατολές. Τα χωριά βρίσκονται ολόγυρα του «θαλάμου» δημιουργούν έναν κύκλο και ολόγυρα στις κορυφές των λόφων βρίσκονται οι ναοί.

5) **στο άστυ**. Μεγάροιο = άστυ. Η πόλη Αρήτη ταυτίζεται με το χωριό Καρουσάδες

«οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν. ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,» *(T_2, σ. 74, Ραψ. ζ, στ. 177 - 178)*

«ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν· Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν, εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.» *(T_2, σ. 74, Ραψ. ζ, στ. 194 - 197)*

«ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή, ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι, κίονι κεκλιμένη δμῳαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν. ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,» *(T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 303 - 308)*

«δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον,» *(T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 53 - 54)*

«Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιϊν.» *(T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 1 - 2)*

«αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·» *(T_2, σ. 110, Ραψ. η, στ. 339)*

«Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο. κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν, Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.» *(T_2, σ. 120, Ραψ. θ, στ. 104 - 108)*

«τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων· "Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας; ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.»

(T_3, σ. 136, Ραψ. λ, στ. 335 - 338)

«Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος, ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν· "Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἦμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε. Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε".» *(T_3, σσ. 136 - 138, Ραψ. λ, στ. 342 - 346)*

«"Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερές, εἰς ὅ κε γῆρας ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται. αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ παισί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ."» *(T_4, σ. 30, Ραψ. ν, στ. 59 - 62)*

«ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες· πομπῆς μὲν παύεσθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ."» *(T_4, σ. 38, Ραψ. ν, στ. 179 - 183)*

6) **στο λιμάνι** - Ναυπηγείο - Ναός - Αγορά - Ποσείδειον = βράχος αφιερωμένος στον Ποσειδώνα. Όλα βρίσκονται στο ίδιο μέρος σήμερα - Ρόδα Δήμου Θιναλίων

«εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἤν που ἐφεύρω ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,» *(T_2, σ. 52, Ραψ. ε, στ. 417 - 418)*

«νῆχε παρέξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴ που ἐφεύροι ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης. ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο ἶξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·» *(T_2, σ. 54, Ραψ. ε, στ. 439 - 443)*

«δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.» *(T_2, σ. 56, Ραψ. ε, στ. 462 - 463)*

«Ὦ μοι ἐγώ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται; εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάσσω, μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν· αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό. εἰ δέ κεν ἐς κλειτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθήῃ» *(T_2, σ. 56, Ραψ. ε, στ. 465 - 471)*

«Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι· βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν ἐν περιφαινομένῳ. δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης. τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων, οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν, οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνοὶ ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς·» *(T_2, σσ. 56 - 58, Ραψ. 3, στ. 474 - 481)*

«ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,» *(T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 236)*

«αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήομεν, ἣν πέρι πύργος ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος, λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ. ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορή, καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφίς, ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.» *(T_2, σσ. 78 - 80, Ραψ. ζ, στ. 262 - 267)*

«Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς, ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς. τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο. ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι πλησίον· ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη» *(T_2, σ. 114, Ραψ. θ, στ. 1 - 7)*

«ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προϊδωνται λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης νηῒ θοῇ ἵκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες» *(T_4, σ. 36, Ραψ. ν, στίχοι 155 - 157)*

«Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων, βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν. ἔνθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς ῥίμφα διωκομένη. τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ'

ἐνοσίχθων, ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.» *(T_4, σσ. 36 - 38, Ραψ. ν, στ. 159 - 164)*

«Ὦ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα."» *(T_4, σ. 38, Ραψ. ν, στ. 168 - 169)*

7) **στο βασιλέα**. Βασιλεύς - Βασιλείς = και αρχιερείς = και ηγήτορες ηδέ μέδοντες

«ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.» *(T_2, σ. 64, Ραψ. ζ, στ. 34 - 35)*

«πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας. ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.» *(T_2, σσ. 64 - 66, Ραψ. ζ, στ. 51 - 55)*

«ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη, ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην, ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.» *(T_2, σ. 68, Ραψ. ζ, στ. 112 - 114)*

«καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἠδ' ἐρέεσθαι δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο ἥρως. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σέ δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,» *(T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 298 - 303)*

«Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων ἔργοισιν τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.» *(T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 48 - 52)*

«ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.» *(T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 98 - 99)*

«Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο, σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας, τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν.» (T_2, σσ. 96 - 98, Ραψ. η, στ. 146 - 150)

«Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες· ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἠδὲ θεοῖσι ῥέξομεν ἱερὰ καλά,» *(T_2, σ. 100, Ραψ. η, στ. 186 - 191)*

«οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος, αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς, πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς» *(T_2, σ. 102, Ραψ. η, στ. 229 - 231)*

«Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο κῆρυξ· ἦρχε δέ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.» *(T_2, σ. 120, Ραψ. θ, στ. 106 - 108)*

«δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·» *(T_2, σ. 140, Ραψ. θ, στ. 390 - 391)*

«ἢ ὅτ' ἐϋφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι» *(T_3, σ. 26, Ραψ. ι, στ. 6 - 9)*

«Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· "τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἴ κεν ἐγώ γε ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω· ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων, ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς ὅ κε πᾶσαν δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ". Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· "Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,» *(T_3, σ. 138, Ραψ. λ, στ. 347 - 355)*

«Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους. ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, ἑσταότες περὶ βωμόν.» *(T_4, σ. 38, Ραψ. ν, στ. 184 - 187)*

«πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δῆμῳ θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.» *(T_4, σ. 48, Ραψ. ν, στ. 322 - 323)*

8) **στο δώμα - δώματα** = ναός - ναοί

«Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἄρχε θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς. τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,» *(T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 12 - 13)*

«βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη, Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί». *(T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 15 - 19)*

«Αὐτίκα δ' Ἠὼς ἦλθεν ἐϋθρονος, ἥ μιν ἔγειρε Ναυσικάαν εὔπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον, βῆ δ' ἴμεναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι, πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας. ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί. ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε· "Πάππα φίλ, οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην» *(T_2, σσ. 64 - 65, Ραψ. ζ, στ. 48 - 57)*

«πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν, οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες» *(T_2, σ. 66, Ραψ. ζ, στ. 62 - 63)*

«Ὣς εἰπὼν δμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο. οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐϋτροχον ἡμιονείην ὅπλεον ἡμιόνους θ' ὕπαγον ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ· κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν. καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ·» *(T_2, σ. 66, Ραψ. ζ, στ. 71 - 75)*

«Ὄρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σέ φημι πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι.» *(T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 255 - 257)*

«ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς ὅ κεν ἡμεῖς ἄστυδε ἔλθωμεν καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός. αὐτὰρ ἐπὴν ἥμεας ἔλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι, καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἠδ' ἐρέεσθαι δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο ἥρως. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή, ὦκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,» *(T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 295 - 305)*

«Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιϊν. ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε, στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δὲ μιν ἀμφὶς ἵσταντ' ἀθανάτοισ' ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ὑπ' ἀπήνης ἡμιόνους ἔλυον ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω. αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤϊε· δαῖε δέ οἱ πῦρ γρηῢς Ἀπειραίη, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα, τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι, Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουεν· ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν. ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει. Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ. μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη. ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν, ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη παρθενικῇ ἐϊκυῖα νεήνιδι κάλπιν ἐχούσῃ. στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς· "Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει; καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῶ οὔ τινα οἶδα ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται." Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· "τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὅν με κελεύεις, δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.» *(T_2, σσ. 88 - 89, Ραψ. η, στ. 1 - 29)*

«θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐΐσας, αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά, ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι. ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο, τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· "Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων ἔργοισιν τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι. δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον,» *(T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 43 - 54)*

«... αυτάρ Οδυσσεύς Αλκινόου πρός δώματ' ιε κλυτά πολλά δέ οικηρ ορμαιν' ισταμένω, πρίν χάλκεον ουδόν ικέσθαι. ως τε γάρ ηελίου αιγλη πέλεν ηε σελήνης δωμα καθ' υψερεφές εμεγαλήτορος Αλκινόοιο. χάλκεοι μεν γάρ τοιχοι ελιλέατ' ενθα καί ενθα, ες μυχόν εξ ουδου, περί δέ θριγκός κυάνοιο· χρύσειαι δέ θύραι πυκινόν δόμον εντός εεργον αργύρεοι δέ σταθμοί εν χαλκέω εστασαν ουδω,» *(T_2, σ. 92, Ραψ. η, στ. 81 - 89)*

«δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα. ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι λεπτοὶ ἐϋννητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν. ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον. χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετα χερσὶν ἔχοντες, φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι. πεντήκοντα δέ οἱ δμῳαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες» *(T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 93 - 103)*

«ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται. τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα. Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ. καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω. εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ ἀργειφόντῃ, ᾧ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου. αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν περίχευεν Ἀθήνη, ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα. ἀμφὶ δ' ἄρ Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς, καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ. οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες, θαύμαζον δ'ὁρόωντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς·» *(T_2, σ. 96, Ραψ. η, στ. 129 - 145)*

«Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες· ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἠδὲ θεοῖσι ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς μνησόμεθ',» *(T_2, σ. 100, Ραψ. η, στ. 186 - 192)*

«ξεῖνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὅς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ, ἠὲ πρὸς ἠοίων ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων· πομπὴν δ' ὀτρύνει καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι. ἡμεῖς δ', ὡς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπήν· οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,» *(T_2, σ. 116, Ραψ. θ, στ. 28 - 32)*

«... αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω. κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·» *(T_2, σ. 116, Ραψ. θ, στ. 38 - 42)*

«βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.» *(T_2, σ. 118, Ραψ. θ, στ. 56)*

«ἢ ὅτ' ἐϋφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ ἥμενοι ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων» *(T_3, σ. 26, Ραψ. ι, στ. 6 - 9)*

«ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ, ὑψερεφές, τῷ σ' οὔ τι πάλιν πλαγχθέντα γ' ὀΐω» *(T_4, σ. 26, Ραψ. ν, στ. 4 - 5)*

«ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ·» *(T_4, σ. 26, Ραψ. ν, στ. 8 - 9)*

Αναλυτική παρουσίαση της εργασίας

Μετάφραση κειμένου - Ερμηνευτική απόδοση - Σχολιασμός
Οδύσσεια, Τόμος 2ος
Αρχαίο κείμενο: Εκδόσεις Κάκτος
Για τη μετάφραση χρησιμοποιήθηκε το
Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσης Ι. Σταματάκου.

Το ποτάμι - το ναυπηγείο - η μεγάλη χαράδρα (κήτος - μέγας λάκκος) - οι βόθροι = πλύματα - το κυκλικό σημείο βοσκής των μουλαριών - η είσοδος της μεγάλης χαράδρας (στόμα) [που είναι και χώρος φύλαξης (περιοχή κήτος)]

ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

αἴθουσα	=	φρυκτωρία (τόπος που άναβαν φωτιές προειδοποίησης)
αὐλή	=	το πεδινό τμήμα μπροστά από το φύσει οχυρό και μέχρι εκεί που αρχίζει ο ορεινός όγκος
ἄστυ	=	η πόλη
γαία	=	επικράτεια, χώρα
δῆμος	=	ο πληθυσμός του κάθε γεωγραφικού διαμερίσματος
δῶμα - δώματα	=	Ναός - Ναοί
δόμος - δόμοι	=	γεωγραφικά διαμερίσματα της επικράτειας χώρας
θάλαμος	=	το πεδινό τμήμα που βρίσκεται κλεισμένο από λόφους μέσα στο φύσει οχυρό Σχερία, αμέσως μετά το κατώφλι, και πριν από τις «σταθμίες» = στρατιωτικές εγκαταστάσεις, είναι στο κέντρο ενός κύκλου που τον δημιουργούν οι λόφοι και τα σημερινά χωριά *Αγραφοί*, *Αντιπερνοί*, *Καρουσάδες* και *Καβαλούρι* (σήμερα *Ανατολές*)
πρόθυρα οὐδός		το κατώφλι, η είσοδος του φύσει οχυρού Σχερία, σήμερα ονομάζεται *Περικλάδι* χωριού Αγραφών
σταθμός-σταθμίαι	=	Σταθμός τόπος διαμονής ζώων και κατάλυμα δια διαμονή οδοιπόρων και στρατιωτών (στρατιωτικές εγκαταστάσεις).
πόλι - πόλει	=	το φύσει οχυρό Σχερία
μέγαρο - μέγαρα	=	πολίχνη, κόμη (μικρή πόλη, χωριό) ολόγυρα απο ένα ναό
μεγάροισι	=	οι λόφοι γύρω από τον θάλαμο (οι λόφοι των ναών) και η κοιλάδα των ναών (Ανατολές σήμερα)
μεγάροιο	=	η πόλη (κρυπτογραφικά), το άστυ
Σχερία	=	(Σχερία) η πόλι = η ονομασία του φύσει οχυρού

ἑπτά δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων, ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ· εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 278 - 281, T_2 σ. 44)*

Μετάφραση: «δέκα επτά μέρες ταξίδευε από δω κι από κει διασχίζοντας την θάλασσα, την δεκάτη όγδοη φάνηκε το σκούρο βουνό που μοιάζει με ασπίδα της χώρας των Φαιάκων, και βρίσκεται στα βόρεια λίγο μετά από την ανοικτή θάλασσα»

Λεξιλόγιο

ἑπτὰ = ἑπτά / 245 δὲ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / δέκα = δέκα / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 798 πλέεν = πλέω = πλέω, ταξιδεύω, ναυσιπλοῶ / 433 ἤματα = ἤμαρ, -άτος το, ποιητ. ἀντί ἡμέρα / 816 ποντοπορεύων = ποντοπορῶ, θαλασσοπλοῶ, διασχίζω τάς θάλασσας / ὀκτωκαιδεκάτῃ = δεκαοκτώ / 415 - 1058 δ' ἐφάνη = ἐφάνην = φαίνω = φέρω τί εἰς φῶς, κάμνω τί νά φανῇ κλπ. / 707 ὄρεα = ὄρος, βουνό ‖ ἄλυσις ὀρέων ἤ λόφων / 899 σκιόεντα = σκιόεις = σκιερός, σύσκιος ‖ σκοτεινός, σκούρος / 224 γαίης = γαία = γή, ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / 1058 Φαιήκων = οι Φαίακες / 673 ὅθι = ἀντί ου, ἀνταποκρινόμενον πρός τό δεικτ. τόθι καί τό ἐρ. πόθι· ὅπου / 24 τ' ἄγχιστον = ἄγχιστος = ὁ ἐγγύτατος, πλησιέστατος ‖ ὁ ἐπόμενος / 765 πέλεν = πελάζω = πλησιάζω, ἔρχομαι πλησίον εἰς τί σημεῖον / 195 αὐτῷ = αὐτίκα = εὐθύς, ἀμέσως, πάραυτα ‖ μετ' ολίγον, μετ' ου πολύ / 310 - 304 εἴσατο = εἰσάμην = εἴδω = βλέπω, γνωρίζω / 245 δ' = δε = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. δέ = εἰς (πρός) / 1143 ὡς = πού, ὅπου / 714 - 712 ὅτε = ὅστε = ὁ ὁποῖος / 877 ῥινὸν, τό = ρινός (βλ. λ.) δέρμα, δορά («προβιά») 2) βοός δέρμα, ἀσπίς / 430 ἠεροειδέϊ = ἠεροειδής = νεφελώδης, συννεφώδης, σκοτεινός, ζοφερός / 816 πόντῳ = ἡ θάλασσα, καί κυρ. ἡ ἀνοικτή θάλασσα, τό ἀνοικτόν πέλαγος (ἠεροειδέϊ πόντω στο αρχαίο κείμενο, Λεξικό Σταματάκου σ. 430, ἠεροειδέϊ = ζόφος = δύση, βορράς)

* * *

ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη, νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι. ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας, καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 398 - 401, T_2, σ. 52)*

Μετάφραση: «Ευχαριστήθηκε ο Οδυσσέας σαν είδε την στεριά την δασωμένη άρχισε να κολυμπάει πιο γρήγορα για να βγει έξω πιο γρήγορα. Αλλά όταν πια τον χώριζε τόση απόσταση όσο ακούγεται η φωνή του ανθρώπου σε όλην της την ένταση και παρατεταμένη στο τέλος άκουσε τον βαρύ ήχο».

Λεξιλόγιο

ὣς Ὀδυσῆ = ὁ Ὀδυσσέας / 185 ἀσπαστὸν = ἀσπαστός = ἀσπάσιος = εὐπρόσδεκτος, εὐχάριστος, ἐπιθυμητός / 302 - 304 ἐείσατο = εἴδω = βλέπομαι, εἴμαι ὀρατός, φαίνομαι, ἐμφανίζομαι / 224 γαῖα = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1025 ὕλη = δάσος, ἄλσος, δασώδης περιοχή, δρυμός, ἐν ἀντιθέσει πρός τά ὀπωροφόρα δένδρα / 655 νῆχε = νήχω = κολυμβῶ / 359 δ' ἐπειγόμενος = πιέζω, πιέζω διά τοῦ βάρους μου ‖ ὠθῶ πρός τά ἐμπρός, ἐπισπεύδω / 819 - 21 ποσὶν = πούς = ποσίν = ἀκριβῶς, ἐνώπιον τινός, ἤ πολύ πλησίον του / 437 ἠπείρου = ἡ στερεά γῆ, ἡ ξηρά / 364 ἐπιβῆναι = νά φθάση / 65 ἀλλ' = ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 713 ὅτε = ὡς καί νύν, ὅτε, ὅταν «τήν στιγμή πού» / 1001 τόσσον = ὡς καί νύν, τόσος: ἐπί μεγέθους τόσον μεγάλος / 50 - 147 ἀπῆν = ἀπῆμεν = ἄπειμι = ἀπουσιάζω, εἴμαι ἀπών, εἴμαι μακράν ἀπό τί(να) / 711 ὅσσον = ἐπί ἤχου, τόσον μεγαλόφωνος ὅσον ... / 975 τε = καί / 227 γέγωνε = ὅσον ἠμπόρεσε νά γίνει ἀκουστός μέ τάς κραυγάς του / 216 βοήσας = βοάω = βοή = ἡ ἰσχυρά φωνή, κραυγή / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 282 δοῦπον = ὁ πᾶς ὑπόκωφος, βαρύς ἦχος («γδούπος») / 53 ἄκουσε = ἀκούω = ἀκούω 2) ἀκούω, «παρέχω ὦτα»

* * *

ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης· ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνη· οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὀχοί, οὐδ' ἐπιωγαί, ἀλλ' ἀκταί προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 401 - 405, T_2, σ. 52)*

«ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης· ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ᾽ ἁλὸς ἄχνη· οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὀχοί, οὐδ᾽ ἐπιωγαί, ἀλλ᾽ ἀκταί προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε·» (Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 401 - 405, Τ2, σ. 52)
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης)

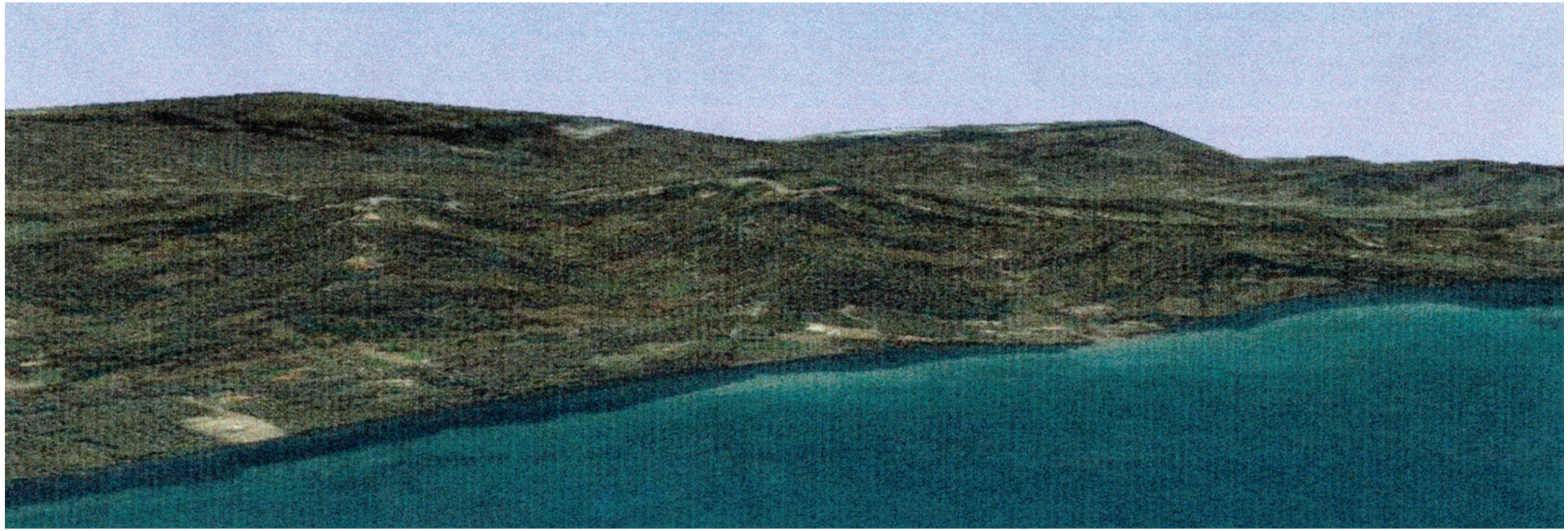

Αεροφωτογραφία google.
Αστρακερή.

Αεροφωτογραφία google.
Καρουσάδες.

Μετάφραση: «από τα μεγάλα κύματα της θάλασσας που ξερνούσε με πάταγο και πολύ θυμό επάνω στην βραχώδη ακτή σκεπάζοντας τα πάντα με την αλμύρα της. Λιμάνια ανύπαρκτα, όρμοι ανύπαρκτοι, τόποι απάνεμοι που να μπορούν να αγκυροβολήσουν πλοία πουθενά, υπήρχαν μόνο κάβοι απόκρημνοι γκρεμοί και σκόπελοι».

Λεξιλόγιο

820 ποτὶ = πρός, παρά, πλησίον τινός· μακρόθεν, ἐκτός / 909 σπιλάδεσσι = σπιλάς = βράχος, βραχώδης ἀκτή, ἤ καί σκόπελος / 442 θαλάσσης = θάλασσα / 879 ῥόχθει - ῥόχθος = ῥόχθος, πάταγος, βοή / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι / 603 μέγα = μέγας, μεγάλη, μέγα / 558 κῦμα = τό φούσκωμα τῆς θαλάσσης, τό κύμα, «φουσκοθαλασσιά» / 820 ποτὶ = πρός, παρά, πλησίον τινός· μακρόθεν, ἐκτός / 665 ξερὸν = ὡς ουσ. ξηρά (ἐνν. γῆ) ἡ = ἡ ξηρά, ἡ στερεά «στεριά» / 437 ἠπείροιο = ἡ στερεά γῆ, ἡ ξηρά, ἐν ἀντ. πρός τήν θάλασσα / 248 δεινὸν = φοβερός, τρομερός, φρικτός / 389 ἐρευγόμενον = πτύω, ἐξεμῶ (ξερνῶ) / 306 εἴλυτο = εἰλύω = τυλίσσω γύρω, περιτυλίσσω, περιβάλλω / 245 δὲ = ἀλλά / 736 πάνθ' = παν - θυμαδόν = ἐν πλήρει θυμῶ, παντί τῶ θυμῶ / 59 ἁλὸς = ἅλας -ατος, τό (ἅλς)· τό ἀλάτι / 203 ἄχνῃ = πάν ὅ,τι ἐπικάθηται ἐπί τῆς ἐπιφανείας πράγματος τινός / 715 οὐ γὰρ = διότι ὄχι, διότι δέν / 395 - 342 ἔσαν = ἕνυμι = ἐνδύω ἐμαυτόν με τί, φορῶ τι, περιβάλλομαι τί / 579 λιμένες = λιμήν -ένος = λιμάνια / 724 νηῶν ὀχοί } νηῶν ὄχοι = τόποι περιέχοντες πλοία, λιμένες, ὅρμοι, «ἀραξοβόλια» / 716 οὐδ' = οὐ - δέ = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 383 ἐπιωγαί = τόποι ὑπήνεμοι, κατάλληλοι πρός ἀγκυροβόλησιν πλοίων / 65 ἀλλ' = ἀλλά, κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 57 ἀκταί = ἀκτή = τό μέρος ὅπου θραύονται τά κύματα, ἀκροθαλασσιά / 828 προβλῆτες = ἀκρωτήρια / 395 - 342 ἔσαν = ἕνυμι = ἐνδύω ἐμαυτόν μέ τί, φορῶ τι, περιβάλλομαι τί / 909 σπιλάδες τε = ἡ σπιλάς -άδος = βράχος, βραχώδης ἀκτή ἤ καί σκόπελος / 727 πάγοι τε = τό ἀπολύτως στερεόν, κορυφή, ἄκρα ὄρους, ἀπόκρημνος βράχος

Συμπεράσματα

Αυτό είναι το παραλιακό χάλι από το ακρωτήριο Δράστης, μέχρι το ακρωτήριο της Αγίας Αικατερίνης (Νήσος), είναι ακριβώς όπως το περιγράφει ο τοπογράφος των Φαιάκων.

Βασικά ο τοπογράφος μας περιγράφει την ακτή του φύσει οχυρού (γκρεμά), τους δύο κόλπους που είναι πολύ ανοικτοί και απάνεμοι (κόλπος Σιδαρίου και κόλπος Ρόδας) και τα δύο ακρωτήρια (Δράστη και Αγίας Αικατερίνης).

Το σημείο που βρίσκεται ο Οδυσσέας στους στίχους που μας αφηγείται εδώ είναι ακριβώς στο κέντρο της παραλιακής γραμμής της Χώρας των Φαιάκων και στο κέντρο του φύσει οχυρού (τα γκρεμά των Καρουσάδων).

* * *

"Ὤ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι Ζεύς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα, ἔκβασις οὔ πῃ φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε· ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 408 - 411, T_2, σ. 52)*

Μετάφραση: «Αλίμονό μου, ο Δίας τώρα που μου έκανε τη χάρη να δω στεριά, μπορώ να την φτάσω μόνον αν ανοίξει η θάλασσα στην μέση και περάσω από τον βυθό. Και δεν φαίνεται από την πλευρά της θάλασσας ούτε σαν κόκος αλατιού κάποιο οχυρό ανθρώπων. Μόνον συμπαγή κατακόρυφα σαν ξυράφι γκρεμά, μυτερά στην κορυφή τους, και από την μία πλευρά και από την άλλη, και το κύμα» ...

Λεξιλόγιο

Ὤ μοι = Ὤ εἰμαί / 359 ἐπεὶ = ἐπί χρόνου· μετά ταῦτα, ὅτε ‖ ἐπί αἰτίας· ἐπειδή, διά τοῦτο / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 224 γαῖαν = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίδα τινός / 31 ἀελπέα = ἀελπέω (ἄελπος)· εἶμαι ἄνευ ἐλπίδος, εἶμαι ἀπελπισμένος / 292 - 270 δῶκεν = ἔδωκα = δίδωμι = δίδω, δίδω δωρεάν, δωροῦμαι, χαρίζω / 463 ἰδέσθαι = εἰδόμην, εἴδω = (ἰδού! νά!) βλέπομαι, εἶμαι ὀρατός, φαίνομαι / Ζεύς = ὁ Δίας / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 997 - 671 τόδε =τοδί, οὐδ. τοῦ ὁδί = ὅδε, ἥδε, τόδε = «αὐτός ἐδῶ» / 567 λαῖτμα = ὁ βυθός τῆς θαλάσσης / 267 διατμήξας = διατέμνω = κόπτω διά μέσου, κόπτω εἰς δύο ‖ διαχωρίζω / 362 ἐπέρησα = ἐπερύω = ἕλκω, σύρω πρός μέρος τι - μέσον, σύρω τί ἐπάνω μου καί σκεπάζομαι / 314 ἔκβασις = ἔκβασις· τό ἐξέρχεσθαι ἐκ πλοίου ‖ ἔκβασις πράγματος ‖ διαφυγή / 715 οὔ = ὄχι, δέν / 788 πῃ = κατά τινάν τρόπον, κάπως ‖ ἐν ἀρνήσει, οὐδόλως, ὅλως διόλου / 1058 φαίνεθ' φέρω τί εἰς φῶς, κάμνω τί νά φανῆ / 69 ἁλὸς = κόκκος ἅλατος / 807 πολιοῖο = πόλις, πολιτεία ‖ πόλις ἄκρη = ἀκρόπολις, τό φρούριον, ὀχυρό / 459 θύραζε = πρός τήν θύραν, εἰς τήν θύραν / 323 ἔκτοσθεν = ἐκ τῶν ἔξω, ἔξω ‖ μακράν ἀπό / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό το ἄλλο» / 226 γὰρ = ὀπότε, διότι / 727 πάγοι = τό ἀπολύτως στερεόν, κορυφή, ἄκρα ὄρους, ἀπόκρημνος βράχος / 695 ὀξέες = ὀξύς, μυτερός, αἰχμηρός, κοπτερός (τό κατακόρυφον σημείον) / 80 ἀμφὶ = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἑκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 558 κῦμα = τό φούσκωμα τῆς θαλάσσης, τό κύμα, «φουσκοθαλασσιά»

Αεροφωτογραφία google.

Καρτ ποστάλ (Ρόδα).

Συμπεράσματα

Συνεχίζει ο δημιουργός τοπογράφος να μας περιγράφει την ακτογραμμή περιγράφοντάς μας εδώ την ακτογραμμή του φύσει οχυρού και συγχρόνως μας βεβαιώνει ότι ούτε ίχνος οικισμού δεν φαίνεται από την πλευρά της θάλασσας (κάτι που θα συνεχιστεί όλες τις επόμενες χιλιετηρίδες).

* * *

βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε ἀναδέδρομε πέτρη, ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔ πως ἔστι πόδεσσι στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα· μή πώς μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ κῦμα μέγ' ἁρπάξαν· μελέῃ δέ μοι ἔσσεται ὁρμή. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 412 - 416, T_2, σ. 52)*

Μετάφραση: «ουρλιάζει ορμητικά στα λεία γκρεμά που ανυψώνονται απότομα, είναι δε η ακτή χωρίς παραλία και τα νερά βαθειά μέχρι τα γκρεμά και από τις δύο πλευρές, και δεν υπάρχει τρόπος να σταθώ όρθιος στα πόδια μου για να ξεφύγω από αυτό το κακό, και αν πάλι βρω καμιά μικρή έξοδο φοβάμαι μήπως τα τεράστια κύματα με κάνουν κομμάτια με τις πέτρες που ξερνάνε επάνω στα εκτεταμένα ψηλά γκρεμά με τόση πολύ δύναμη»

Λεξιλόγιο

212 - 222 βέβρυχεν = βρυχάομαι = βρυχῶμαι, μυκῶμαι (μουγκρίζω) οὐρλιάζω / 878 ῥόθιον = τό ὀρμητικόν κύμα, πελώριον κύμα / 581 λισσὴ = λισσάς = γυμνός (λεῖος) κρημνός / 90 δ' ἀναδέδρομε = ἀνατρέχω / 104 ἀναδέδρομε πέτρη = ὁ βράχος ἀνυψούτε ἀπότομος / 787 πέτρη = ὁ βράχος / 23 ἀγχιβαθὴς = ὁ βαθύς καί εἰς τάς ἀκτάς ἀκόμη / δὲ θάλασσα = πρός τήν θάλασσα / 482 - 715 καὶ οὔ = καί ὄχι (καί δέν) / 870 πως = κατά τινά τρόπον, κάπως / 475 ἔστι = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὅρθιος, τόν στήνω / πόδεσσι = πόδια / 918 - 473 στήμεναι = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὅρθιος, τον στήνω / 85 ἀμφοτέροισι = καί ὁ εἰς καί ὁ ἄλλος, καί κατά τάς δύο πλευράς / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 324 - 323 ἐκφυγέειν = ἔκφυγε = ἐκφεύγω = φεύγω ἔξω ἤ μακράν, φεύγω μακράν ἀπό τι / 486 κακότητα = κακότης ‖ κακή κατάστασις, στεναχωρία, κακοπάθεια / 621 μή = «ὅχι». Β' ἵνα μή, ὥστε νά μή, μήπως, μή τυχόν / 870 πώς = πώς / 314 μ' ἐκβαίνοντα = τό ἐξέρχεσθαι ‖ ἔκβασις πράγματος, ἀποτέλεσμα ‖ διαφυγή / 208 βάλῃ = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω / 578 λίθακι = λιθάζω, μελ. -σω (λίθος)· ρίπτω λίθους, ἐκσφενδονίζω λίθους / 820 ποτὶ = πρός, παρά, πλησίον τινός, μακρόθεν, ἐκτός / 787 πέτρῃ = ἡ, βράχος ‖ κρημνός βραχώδης, ἤ κρημνός ἐξ ὐφάλων / 558 κῦμα = τό φούσκωμα τῆς θαλάσσης, τό κύμα, «φουσκοθαλασσιά» / 602 μέγ' = μέγα = μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός / 179 ἁρπάξαν = ἀφαιρῶ, ἀποσπῶ διά τῆς βίας, «ἁρπάζω» / 610 μελέῃ = μέλος, τό γεν. -εος· μέλος τοῦ σώματος = κατά μέλη (μέλεα) / δέ μοι = πρός ἐμέ / 395 - 307 ἔσσεται = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω ‖κυρ. ζῶ / 705 ὁρμή = ὀρμητική κίνησις πρός τά ἐμπρός

Συμπεράσματα

Ο τοπογράφος δημιουργός συνεχίζει να μας περιγράφει με ακρίβεια, ενώ βρίσκεται στο κέντρο, την παραλιακή ζώνη του φύσει οχυρού Σχερία από την σημερινή περιοχή Μπητζίκου μέχρι την περιοχή Άγιος Ιωάννης Καρουσάδων (ολόκληρη αυτή η ακτογραμμή χωριού Καρουσάδες).

* * *

εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἤν που ἐφεύρω ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 417 - 418, T_2, σ. 52)*

Μετάφραση: «αν τώρα συνεχίσω να κολυμπάω μέχρι να βρω κάποια ακτή που να την κτυπάει ο νοτιάς και ο βοριάς πλαγίως και να έχει θαλάσσιο καταφύγιο»

Λεξιλόγιο

303 εἰ δέ = (εἰ δή) = ἄν τώρα, ἄν τῶ ὄντι, ἄν μάλιστα, «βλέποντας ὅτι» / 482 - 399 κ' ἔτι = καί 399 ἔτι = ἀκόμη, εἰσέτι ‖ μέχρι τοῦδε, ἀκόμη / 855 προτέρω = περαιτέρω, προσωτέρω, ἀπωτέρω, παραπέρα, παρεμπρός 2) ἐπί χρόνου πρότερον / 747 παρανήξομαι = νήχομαι (κολυμβῶ) πλησίον, παρά τήν ἀκτήν, «ἔξω ἔξω» / 430 - 307 ἤν = ἤην = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω / 821 που = κάπου, εἰς τί μέρος, εἰς κάποιο μέρος / 416 ἐφεύρω = εὑρίσκω κατά τύχην, ἀνευρίσκω ὀπουδήποτε / 431 ἠϊόνας = ἀκτή θαλάσσης, παραλία, αἰγιαλός ‖ ὡς ὄχθη ποταμοῦ ἤ λίμνης / 975 τε = καί / 748 παραπλῆγας = παραπλήξ = ὁ πλαγίως πλησσόμενος (λοξῶς) / 579 λιμένας = «λιμάνι» 2) μτφρ. καταφύγιον, τόπος ὄν ἀποσύρεται τίς / 975 τε = καί / 442 θαλάσσης = θάλασσα

Συμπεράσματα

1) **Μας φωτογραφίζει εκ των προτέρων αυτό που μας ετοιμάζει να μας δείξει στη συνέχεια με ακρίβεια, το λιμάνι τους (γιατί ουσιαστικά από τα δύο λιμάνια, το ένα είναι λιμάνι χρήσης).**
2) **Το λιμάνι που θα μας δείξει πλαγιοκοπείται από την θαλασσοταραχή, άρα εδώ μας λέει ότι σε οποιονδήποτε καιρό δεν παρέχει καμία ασφάλεια να μένουν τα πλοία μέσα στο νερό γιατί ο κόλπος της θάλασσας είναι πολύ ανοικτός και όχι κλειστός όρμος, επίσης και τα δύο θαλάσσια καταφύγια (κόλπος Σιδαρίου και κόλπος Ρόδας) πλαγιοκοπούνται.**

* * *

νῆχε παρέξ, ἐς γαῖαν ὁρώμενος, εἴ που ἐφεύροι ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης. ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατά στόμα καλλιρόοιο ἵξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 439 - 443, T_2, σ. 54)*

Μετάφραση: «Κολυμπώντας με τα μάτια καρφωμένα πλησίον της ακτογραμμής μήν κατά τύχη βρει κάποιο θαλάσσιο καταφύγιο που να πλαγιοκοπείται, και κάποια στιγμή έφτασε στο στόμα ενός καλλίρροου ποταμού που ερχόταν από ψηλά, και εκβάλλει δίπλα στο ναυπηγείο, σε μέρος που είναι το καλλίτερο στο είδος του, πεδινό και απαλλαγμένο εντελώς από πέτρες, παρέχει δε προφύλαξη από αέρα·»

Λεξιλόγιο

655 νῆχε = νήχω = κολυμβῶ / 754 - 753 παρέξ = παρέκ = ἔξω, ἐκτός, πλησίον καί ἔξω, ἐνώπιον / 224 ἐς γαῖαν = γαῖα = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / 700 ὁρώμενος = ὁράω = βλέπω, κυττάζω / 308 εἴ που = ἄν που, ἄν κάπου, ἄν ἴσως / 416 ἐφεύροι = εὑρίσκω κατά τύχην, ἀνευρίσκω ὀπουδήποτε / 431 ἠϊόνας = ἀκτή θαλάσσης, παραλία, αἰγιαλός ‖ ὡς ὄχθη ποταμοῦ ἤ λίμνης / 975 τε = καί / 748 παραπλῆγας = παραπλήξ = ὁ πλαγίως πλησσόμενος (λοξῶς) / 579 λιμένας = «λιμάνι» 2) μτφρ. καταφύγιον, τόπος ὅν ἀποσύρεται τίς / 975 τε = καί / 442 θαλάσσης = θάλασσα / 65 ἀλλ' = ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 714 ὅτε = «τή στιγμή πού» ... ἐπειδή / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 819 ποταμοῖο = ποταμός = ποταμός «ποτάμι», χείμαρος / 496 κατά = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ κατεπάνω τινός / 920 στόμα = στόμα 2) το στόμιον ποταμοῦ / 489 καλλιρόοιο = καλλίρροος, ὁ καλῶς ρέων, ὁ ὡραίον ρεύμα σχηματίζων / 469 - 467 ἵξε = ἔρχομαι ‖ ἔρχομαι εἰς ... φθάνω εἰς 2) ἔρχομαι ὡς ἱκέτης / 653 νέων = γεν. πληθ. τοῦ νέος ‖ ἀλλά νεῶν, γεν. πληθ. τοῦ ναῦς = νεώριον / 988 τῇ δή = τῇδε = πρός αὐτήν τήν κατεύθυνσιν, πρός τά ἐδῶ / 302 - 304 οἱ ἐείσατο = εἴδω = (ἰδού! νά!) βλέπομαι, εἶμαι ὀρατός, φαίνομαι / 1127 χῶρος = χῶρος, θέσις, μέρος, τόπος, χωρίον ‖ χώρα, γῆ, περιοχή / 176 ἄριστος = ὁ καλλίτερος (ὁ ἐξέχων) εἰς τό εἶδος του / 572 λεῖος = μαλακός ‖ ἐπί ἐδάφους, ὁμαλός, ἐπίπεδος, ἰσόπεδος, ὀριζόντιος / 787 πετράων = ἀπηλλαγμένος βράχων / 482 - 364 καὶ ἐπὶ = καί ἐπάνω εἰς τί / 896 σκέπας = τό σκέπασμα, κάλυμα ‖ ἐπί σκέπας = ὑπό τήν προφύλαξιν / 307 ἦν ἀνέμοιο = εἰμί = εἶμαι ἀνέμοιο = ἄνεμος = ἀπάνεμο

Συμπεράσματα

1) **Επιμένει ο δημιουργός ότι το θαλάσσιο καταφύγιο πλαγιοκοπείται.**
2) **Το ποτάμι εκβάλλει δίπλα στο ναυπηγείο.**
3) **Το μέρος εκείνο που βγαίνει είναι σχετικά απάνεμο. Πράγματι από τον Δράστη μέχρι τον Νήσο που είναι τα δύο ακραία θαλάσσια σημεία της Χώρας των Φαιάκων, το μέρος εκείνο που παρέχει κάποια ασφάλεια από τον αέρα είναι εκεί που είναι σήμερα ο οικισμός Ρόδα, δεν είναι τόσο απάνεμο όμως που να αγκυροβολούν μέσα στην θάλασσα, αυτό μας το λέει εξάλλου ο δημιουργός, όταν ρίχνουν το πλοίο στη θάλασσα για να πάρουν τον Οδυσσέα στην Ιθάκη.**

* * *

δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν. ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 462 - 464, T_2, σ. 56)*

Μετάφραση: «Και όταν πια τον υποδέχθηκε η μάνα γη έπεσε κάτω και άρχισε να την φιλάει εκεί έξω από το ποτάμι, στη συνέχεια έπεσε κάτω από έναν σχοίνο και συνέχισε να φιλάει και να ασπάζεται την καρποφόρα καλλιεργημένη γη ακριβώς δίπλα στην όχθη του ποταμού. Έπειτα μιλώντας μόνος στην μεγαλόκαρδη ψυχή του είπε»

Λεξιλόγιο

251 - 253 δέξατο = δέξαι = δέχομαι = λαμβάνω, παραλαμβάνω, δέχομαι, ἀποδέχομαι / 1108 χερσὶ = χέρσος = ἡ ξηρά γῆ, ἐν ἀντιθέσει πρός τήν θάλασσαν / 1072 φίλησιν = φιλέω μελλ. -ήσω· ἀόρ. α᾽ ἐφίλησα / 245 - 313 ὁ δ᾽ ἐκ = ἀλλά ἔξω / 819 ποταμοῖο = ποτάμι, χείμαρος / 577 λιασθεὶς = πεσών (= πέφτω) / 964 σχοίνῳ = φυτόν ἔχον ἀντί φύλλων βλαστήματα (σημ. είναι λάθος, ο σχοίνος είναι θάμνος) / 1029 - 1044 ὑπεκλίνθη = ὑποκλίνω = βάλλω τι νά κατακλιθῆ νά κύψη κάτω / 561 - 559 κύσε = κυνέω = ἀσπάζομαι, φιλῶ, καταφιλῶ, κατασπάζομαι / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν᾽ ὤ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 423 ζείδωρον = δωρούμενος (δίδων, παράγων) ‖ γόνιμος, εὔφορος, καρποφόρος / 178 ἄρουραν = γῆ καλλιεργημένη ‖ ἀγρός σιτοφόρος ‖ ως γεν. ἔδαφος, γῆ, χῶρος / 723 ὀχθήσας = παν ὕψωμα ἐδάφους φυσικόν ἤ τεχνικόν ‖ αἰ ὄχθαι ποταμοῦ / 245 δ᾽ = δε = ἀλλά / 171 ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 308 εἶπε = εἶπον = λέγω, ἀγορεύω / 840 πρὸς = ἐπί παρουσία τινός, ἐπι τινός, εἰς τι(να) / 692 ὂν ; / 602 μεγαλήτορα = ὁ μεγάλην καρδίαν ἔχων, μεγαλόκαρδος, μεγαλόψυχος / 458 θυμόν = ἡ ψυχή, τό πνεῦμα ‖ ὡς ἡ ζωή, τό ἀναπνέειν

Συμπεράσματα

Το σημείο της εκβολής του ποταμού και όλα τα ανωτέρω βρίσκονται καθ᾽ ημάς δίπλα στο αλιευτικό καταφύγιο του οικισμού Ρόδα Δήμου Θιναλίων Κέρκυρας ακριβώς σύμφωνα με την περιγραφή του δημιουργού.

Το ποτάμι - η μεγάλη χαράδρα (ονομάζεται σήμερα μέγας Λάκκος - Κήτος)

Οι βόθροι, τα πλύματα δινήεντα μελιηδέα, είναι το κυκλικό σημείο βοσκής των μουλαριών της Ναυσικάς και των αμφιπόλων. Συμπίπτει δε να είναι η είσοδος της χαράδρας και τόπος φρουρούμενος.

“Ὦ μοι ἐγώ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται; εἰ μέν κ’ ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάσσω, μή μ’ ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 465 - 468, T_2, σ. 56)*

Μετάφραση: «Ω ιμέ τι έχω να πάθω εγώ τώρα στην πολύ μακρυά χαράδρα (μέγας λάκκος) πρέπει να πάω που η είσοδος είναι στενή σαν στόμα και από την μία και την άλλη πλευρά είναι χώρος φύλαξης «φυλάκια» και εντός της χαράδρας καθ’ όλον το μήκος κατρακυλάει ένα ποτάμι, εκεί με κάθε φροντίδα προσέχουν μήπως την παγωμένη νύκτα άνανδρα, τα θηλυκά και μικρά ζώα τα βγάλουν έξω μέσω της χαράδρας «μέγας λάκκος» αφού είναι αδύνατα και τα καταβάλλουν, και αυτά με κόπο αγωνίζονται να πάρουν ανάσα (αιγοπρόβατα)»

Λεξιλόγιο

Ὦ μοι = ἀλίμονό μου (Ὦ ἰμέ) / 300 ἐγώ = ἐγώ βεβαίως, ἐγώ τουλάχιστον / 727 τί πάθω = πάθημα = πάθημα, συμφορά, δυστύχημα / 661 τί νύ = νύν = τώρα, κατ’ αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον / 632 μοι = ἐγώ / 622 μήκιστα = μακρότατος, πάρα πολύ μακρός (ἐπί χρόνου) γενικῶς μέγιστος / 228 γένηται = γενηίς, η γεν. γενηίδος καί κατά συναίρ. γενήδος = γένυς (ό βλ. ἀκωκή (κόψις) τοῦ πελέκεως / 229 γενύς = ή κάτω σιαγών «σαγόνι» στόμα ‖ ἀμφότεραι οἱ σιαγόνες / 307 εἰ = εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω / 611 μέν = ἐξ ένός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 482 κ’ = καί, ἐπίσης / 334 ἐν = ἐντός, εἰς / 819 ποταμῷ = ποταμός (πρωταρχική σημ.) «ὕδωρ κατακρημνιζόμενον» / 288 δυσκηδέα = πλήρης φροντίδων, πλήρης ἀθλιότητος / νύκτα = νύκτα / 1090 φυλάσσω = ὡς καί νύν, φυλάττω, φυλάττω ὡς φρουρός, ἀγρυπνῶ τήν νύκτα ὡς φύλακας / 621 μή = ἵνα μή, ὥστε νά μή, μήπως, μή τυχόν / 78 μ’ ἄμυδις = μαζί, συγχρόνως, τήν ἴδια ὥρα / 918 στίβη = ή παγωμένη δρόσος, πάχνη / 975 τε = καί / 485 κακὴ = κακή ή (κακός) κακία, μοχθηρία ‖ ἀνανδρία / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 451 θῆλυς = ό θηλυκοῦ γένους, θηλυκός / 302 - 393 ἐέρση = ἀντί ἔρση = ἄφθονος δρόσος ‖ μτφρ. ἐπί νέων καί τρυφερῶν ζώων / 345 ἐξ = εκτοσθεν / 684 ὀλιγηπελίης = ὀλίγη - πελία = ἀδυναμία, λιποψυχία / 243 δαμάσῃ = δαμάω = ἡμερώνω, τιθασεύω, ὑποβάλλω ὑπό ζυγόν, ὑποτάσσω, ὑπερνικώ, καταβάλλω / 518 - 493 κεκαφηότα = κάπτω = τρώγω γρήγορα, καταπίνω (καταβροχθίζω) λαιμάργως, ροφῶ ‖ κάπτω θυμόν = ἀσθμαίνω, ἀγωνίζομαι νά ἀναπνεύσω / 458 θυμόν = θυμός = παροργίζω τινά, τόν θυμώνω, τόν κάνω νά θυμώση

Συμπεράσματα

Η χαράδρα είναι πίσω από το Σχολείο των Σφακερών 200 μέτρα μέσα. Περίπου εκεί αρχίζει (είσοδος) συνεχίζοντας στο κέντρο περίπου κάτω από το χωριό Επίσκεψη. Η περιοχή ονομάζεται Κήτος (Λεξικό Σταματάκου σ. 526 Κήτος = το θαλάσσιον τέρας, η πελώριος ιχθύς, ενν. του βάθους) και ανεβαίνοντας βρίσκει τον μέγα λάκκο Επίσκεψη και ανηφορίζει στον ορεινό όγκο προς τον Παντοκράτορα (έξοδος). Από εκεί πηγάζει και το χειμερινό ποτάμι όπου διασχίζει την χαράδρα «Φαράγγι».

* * *

αὔρη δ’ ἐκ ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό. εἰ δέ κέν ἐς κλειτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθήῃ *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 469 - 471, T_2, σ. 56)*

Μετάφραση: «Η ψυχρή πνοή του ανέμου που έρχεται μπροστά από το ποτάμι, από τη θάλασσα μακριά, πριν ξημερώσει. Εις το ξακουστό θα ανέβω παχύσκιο δάσος μέσα από τους θάμνους θα ανέβω και θα κοιμηθώ βαρειά. Εάν όμως σαν υπερβολικά μεθυσμένο»

Λεξιλόγιο

194 αὔρη = αὔρα = ἀήρ ἐν κινήσει, πνοή ἀνέμου, ή ἐρχόμενη ἀπό τήν θάλασσα / 245 δ’ ἐκ = δέ = ἐξ’ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τί, μακράν ἀπό / 819 ποταμοῦ = ποταμός (πρωταρχική σημασ. «ὕδωρ κατακρημνιζόμενον» / 1135 ψυχρὴ = ψυχρότης, ψυχρά κατάστασις, ψῦχος / 802 πνέει = ὅτι καί νύν, πνέω, φυσῶ, ἐπί τοῦ ἀνέμου / 440 ἠῶθι = πρό τῆς αὐγῆς, πρίν ἐξημερώση / 825 πρό = ἔμπροσθεν, ἐμπρός ἀπό τί, ἐνώπιον τινός / 303 - 307 εἰ = εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 245 δέ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 516 κέν = μόριο / 395 - 309 ἐς = εἰς / 531 κλειτὺν = περίφημος, ἐξακουστός ‖ ἐπί πραγμ. λαμπρός, ἔξοχος / 87 ἀναβὰς = ἀναβαίνω, πηγαίνω ἐπάνω, βαίνω πρός τά ἐπάνω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 244 δάσκιον, ον (δα + σκιά) = παχύσκιος, σκοτεινός / 1025 ὕλην = δάσος, ἄλσος, δασώδης περιοχή, δρυμός / 443 θάμνοις = μικρόν φυτόν, «χαμόκλαδα», «θάμνος» / 334 ἐν = ἐν, ἐντός / 865 πυκινοῖσι = πυκινός = πυκνῶς, στερεῶς, καλῶς ‖ μετά ὀξυνείας, διορατικός / 499 καταδράθω = κοιμῶμαι βαριά, ἀποκοιμῶμαι / 303 εἴ = ἐάν / 601 με = ἐγώ / 604 - 605 μεθήῃ = μέθη, ή (μέθυ), ὑπερβολική πόσις οἴνου, πολυποσία ‖ τό ἀποτέλεσμα τῆς πολυποσίας, κατάστασις μέθης, κραιπάλη, τό «μεθύσι» [δι ἐτυμολ. βλ. μέθυ] / 605 μέθυ, ὕος, τό· οἶνος λατ. merum. Ἐτυμ.: μέθη - μέθ-υσος, μεθύω, μεθύσκω, μεθύμναιος (ἐπιθ. τοῦ Διονύσου) ἐκ ρίζ. μέθ. πρβλ. σανσκρ. màdhu (μελόπιτα) ἐξ οὐ màdhu -h (γλυκύς)

* * *

ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ, δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι." *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 472 - 473, T_2, σ. 56)*

Μετάφραση: «με πάρει ο γλυκός ύπνος αιφνιδίως χωρίς να το θέλω μετά από τόσο κόπο, φοβάμαι μην τυχόν κάποιο άγριο θηρίο με βρει μπροστά του σαν λεία, θα είμαι γι' αυτό λάφυρο, τότε εγώ τι θα απογίνω;»

Λεξιλόγιο

876 ῥῖγος = ριγέω = τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους, αἰσθάνομαι ρίγος, κρυώνω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 490 κάματος = μόχθος, κόπος. 2) κόπωσις, κατάπτωσις ‖ νόσος / 233 γλυκερὸς = γλυκύς τήν γεύσιν, γλυκύς ‖ μτφρ. εὐρόσυνος, εὐχάριστος / 245 δέ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 632 μοι = ἐγκλιτ. δοτ. ἐν τοῦ ἐγώ / 1039 ὕπνος = ὕπνος, ὑπνηλία, ἐλαφρός ὕπνος ‖ μτφρ. ὁ ὕπνος τοῦ θανάτου / 361 - 362 ἐπέλθῃ = ἐπέρχομαι = ἔρχομαι ἐπί τί (ἐμφανίζομαι) αἰφνιδίως, ἀπροσδοκήτως / 246 δείδω = φοβοῦμαι / 621 μὴ = «ὄχι» Β' μή = ἵνα μή, ὥστε νά μή, μήπως, μή τυχόν / 451 θήρεσσιν = θήρ = ἄγριον ζῶον, σαρκοβόρον θηρίον / 330 ἕλωρ = λεία, λάφυρον / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 560 κύρμα = ὅτι τις συναντᾶ ἢ εὑρίσκει κατά τύχην ‖ εὕρημα, λεία, λάφυρον / 229 - 231 γένωμαι = γένω = γίγνομαι = θά ἀπογίνω

* * *

Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εὗρεν ἐν περιφαινομένῳ. δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης. τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 474 - 478, T_2, σσ. 56 - 58)*

Μετάφραση: «Ευθύς συλλογίστηκε θεωρώντας το πανουργία να βρεθεί εντός δυο αμφοτέρων υψωμάτων σε τόπο μακρόθεν ορατόν και από όλες τις πλευρές.
Αμέσως περπατώντας κρυφά μέσα από τους θάμνους βρέθηκε έξω από την είσοδο των δύο καλλιεργούμενων λόφων. Με αγριελιές ο ένας λόφος, με ήμερες ελιές ο άλλος.
Και είναι ο ένας ακριβώς απέναντι από τον άλλον (αρχή Μέγα λάκκου) και είναι μέρος εντελώς απάνεμο που δεν το πιάνει ούτε ο ισχυρός υγρός άνεμος».

Λεξιλόγιο

171 Ὡς ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 674 οἱ = 1) ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ὁ. 2) ὀνομ. πληθ. ἀρσ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς / 1087 φρονέοντι = φρονέω = σκέπτομαι, νοῶ, διανοοῦμαι, συλλογίζομαι / 279 δοάσσατο = ἐφάνη, ἐθεωρήθη / 522 κέρδιον = πανουργότατος, δολιώτατος ‖ ἐπί πραγμάτων, ὠφελιμώτατος / 410 εὗρεν = εὑρίσκω = εὑρίσκω, ἐξευρίσκω, ἀνακαλύπτω / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 784 περιφαινομένῳ = εἰς τόπον περίοπτον, (779) μακρόθεν ὀρατόν καί ἀπό ὅλας τάς πλευράς / 279 δοιοὺς = δύο ἀμφότεροι / 171 δ' ἄρ' = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 1038 ὑπήλυθε = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω ὑποκάτω, ὑπεισέρχομαι, εἰσέρχομαι λάθρα / 443 θάμνους = θάμνοι, μικρά φυτά, χαμόκλαδα / 345 ἐξ = ἔξω / 689 ὁμόθεν = ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς ‖ ἐκ τοῦ πλησίον / 788 - 1093 πεφυῶτας = πεφυκότες = φύω = δέντρα φυόμενα (καλλιεργούμενα) / 611 ὁ μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ' ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 1091 φυλίης = φυλία = ἡ ἄγρια ἐλαία «ἀγριελιά» / 245 ὁ δ' = δέ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 324 ἐλαίης = ἡ «ἐλαιά» τό ἐλαιόδενδρον / 1001

Μέγας Λάκκος. Εκεί που κάνει τη μεγάλη κλειστή στροφή ο δρόμος στη δεξιά πλευρά της φωτογραφίας, λίγο πιο πριν ξεκινάει ο δρόμος για τον μέγα Λάκκο. Στην αρχή των δύο δασωμένων υψωμάτων στο κάτω μέρος κοιμήθηκε ο Οδυσσέας. Σήμερα η περιοχή ονομάζεται Κρεμυδάκι.
Αεροφωτογραφία της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού.

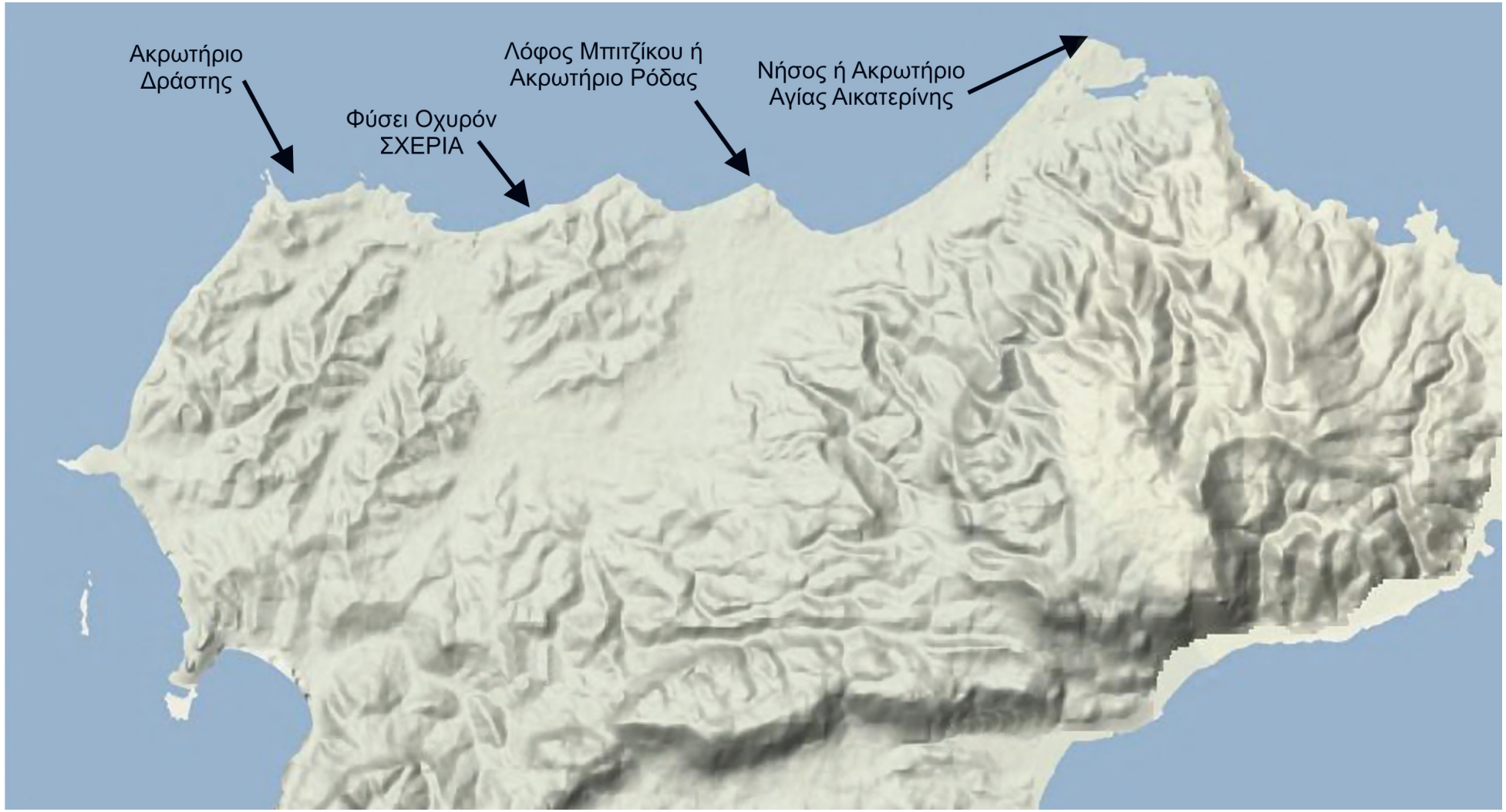

Το φύσει οχυρό και το βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό.
(Αεροφωτογραφία google).

Η χώρα σε σχέδιο.

τοὺς = / 611 μὲν = ἐξ' ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 171 ἄρ' = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 720 οὔτ' = οὔ-τε = καί οὐχί, καί ὄχι, καί δεν ... / 110 ἀνέμων = ἄνεμος, ὁ «ἄνεμος» ἀέρας / 259 διάη = δι-άημι = φυσῶ, πνέω, διά μέσου τινός, διαπνέω / 612 μένος = μένος 3) ἐπί πραγμάτων, ἰσχύς, δύναμις, βία / 1022 ὑγρὸν = ὡς καί νύν, ὑγρός / 31 - 33 ἀέντων = ἀέντες = ἄημι = πνέω σφοδρῶς, φυσῶ (ἐπί ἀνέμου)

Συμπεράσματα

Εδώ πρέπει να προσέξουμε και το εξής:
T_2, σ. 56, Ραψ. ε, στ. 475
«βῆ ῥ' ἵμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν»
και T_2, σ. 68, Ραψ. ζ, στ. 85 - 87
«Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο, ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ καλὸν ὑπεκπρορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,»
Δηλαδή ο Οδυσσέας βρήκε το δάσος εκεί ακριβώς όπου, στο ξερικό το καλοκαίρι ποτάμι, μέσα σε αυτό, υπάρχουν οι πλυνοί «λάκκοι» ορύγματα μέσα στον πυθμένα του ποταμού, όπου το νερό βγαίνει μέσα από το έδαφος καθ' όλην τη διάρκεια του έτους (ελάτε να σας τα δείξω).

* * *

οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν, οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνοὶ ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 479 - 481, T_2, σ. 58)*

Μετάφραση: «Και είναι πάντα ανήλιαγο αυτό το σημείο, μήτε η καταιγίδα μπορεί να περάσει ενδιάμεσα πέρα για πέρα. Γιατί είναι τόσο κοντά ο ένας με τον άλλον αυτοί οι δύο μακριοί λόφοι που σχηματίζουν στην μέση το φαράγγι, σαν να είναι δύο αντίθετοι άνεμοι που φυσώντας σμίγει ο ένας με τον άλλον».

Λεξιλόγιο

720 οὔτε = καί οὐχί, καί ὄχι, καί δέν ... / 819 ποτ' = πότε = ἀκριβῶς ἐκεῖ / 430 ἠέλιος = ὁ ποιητ. καί ἰων. ἀντί ἥλιος / 1058 φαέθων = ὁ λάμπων, στίλβων. 2) υἱός τοῦ Ἡλίου / 57 ἀκτῖσιν = ἀκτίς, -ινος, ἡ ἀκτίς (δημ. ἀκτίνα, ἀχτίδα) κυρ. τοῦ ἠλίου / 295 - 208 ἔβαλλεν = ἔβαλον = βάλλω = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω / 720 οὔτ' = οὔτε = καί οὐχί, καί ὄχι, καί δέν ... / 687 ὄμβρος = θύελλα μετά βροχῆς, καταιγίς, βροχή / 772 περάασκε = περάω = διαπερῶ τι «πέρα - πέρα» 2) διέρχομαι εἰς τό ἀπέναντι μέρος / 263 διαμπερές = ἐντελῶς διά μέσου, «πέρα γιά πέρα» / 114 ὡς = καί οὕτως, «καί ἔτσι ἀκόμη» καί μ' ὅλα ταύτα, παρ' ὅλα αὐτά / 171 ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως (κλπ.) / 865 πυκνοὶ = πυκνός, συμπεπυκνωμένος, σφιγκτά συνεσκευασμένος / 66 ἀλλήλοισιν = ἀλλήλως = ἀμοιβαίως / 418 ἔφυν = φύω = ἔφυσαν = φυσάω / 357 ἐπαμοιβαδίς = ἀμοιβαίως, ἀλληλοδιαδόχως, ἐναλλάξ γινόμενος

Συμπεράσματα

Εκεί σε μία από τις δύο πλευρές στην είσοδο «στο στόμα» της χαράδρας (φαράγγι) που σήμερα ονομάζεται μέχρι τη μέση του μήκους περίπου «κήτος», και το υπόλοιπο μισό «μέγας λάκκος», εκεί κοιμήθηκε ο Οδυσσέας. (Το σημείο αυτό λέγεται σήμερα Κρεμμυδάκι).

* * *

ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων, οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν. ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής, εἶσεν δὲ Σχερίῃ, ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 5 - 8, T_2, σ. 62)*

Μετάφραση: «Έτσι κοιμόταν ο θεϊκός Οδυσσέας καταβλημένος από την αγρύπνια και την κούραση, και η Αθηνά πήγε στον λαό και το φύσει οχυρό των Φαιάκων που κατοικούσαν άλλοτε στην απλόχωρη Υπερεία, πλησίον από τους αλαζόνες κύκλωπες, αυτοί που λεηλατούν δια της βίας. Αλλά υπήρχαν και γενναίοι που προκάλεσαν επανάσταση και ο θεϊκός Ναυσίθοος τους οδήγησε και τους τοποθέτησε από το άλλο μέρος στην Σχερία, που το έδαφός της είναι ένα γεωλογικό φαινόμενο, όλο χερσαία πόδια, το ένα μετά το άλλο, το ένα δίπλα στο άλλο «ἐν σχερῷ» μακριά από τον τόπο ανδρών συμφεροντολόγων και αδίκων».

Λεξιλόγιο

24 ἀγχοῦ = ἐγγύς, πλησίον / 557 Κυκλώπων = κύκλωπες, κύκλωψ + ὀπή / 108 ἀνδρῶν = ἀνήρ, δοτ. πληθ. ἀνδρεσσι (ο βλ.)

ἀντίθ. γυναικῶν γυναικωνίτης / 1034 ὑπερηνορεόντων = ὁ καθ' ὑπερβολήν ἀνδρικός ‖ ὁ βίαιος, ἀλαζών / 674 οἵ = οἱ / 961 σφεας = αὐτοί, αὐταί. 2) σφετερίζομαι / 893 σινέσκοντο = συλῶ, λεηλατῶ, ληστεύω / 212 βίηφι = διά τῆς βίας / 245 δὲ = ἀλλά / 1066 φέρτεροι = γενναιότερος, ἰσχυρότερος / 439 - 307 εἰμί = ἦσαν = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι / 340 ἔνθεν = ἀπό ἐκεῖ, ἐκείθεν / 103 - 120 ἀναστήσας = ἀν-ιστημι (ἀνά + ἵστημι) = στήνω ὄρθιον, κάμνω τινά νά σηκωθῆ ὄρθιος, 2) ἐξεγήρω πρός δράσιν ‖ προκαλῶ ἐπανάστασιν, 3) κάμνω τούς ἀνθρώπους νά μεταναστεύσουν / 24 ἄγε = ὠδήγει / 644 - 453 Ναυσίθοος = Ναύς = πλοίον / 453 ταχύς = γρήγορος / 446 θεοειδής = Θεός + εἶδος = ὁ θείας μορφῆς / 245 δὲ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο -δέ = εἰς (πρός) / 963 Σχερίη, ἡ = σχερός, ὁ, ἐν χρήσει μόνον ἐν τι περιφράσει ἐν σχερῶ = ἐν μιά γραμμῆ, ὁ εἰς μετά τόν ἄλλον, διαδοχικῶς, ἀλλεπαλλῆλως, ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως / 313 ἑκὰς = μακράν, πολύ μακράν / 108 ἀνδρῶν = ἀνήρ, δοτ. πληθ. ἄνδρεσσι / 69 ἀλφηστάων = θηρεύοντες κέρδος, ἐπιχειρηματικοί, δραστήριοι, τολμηροί, κυρ. ἐπί ναυτιλλομένων καί ἐμπορευομένων

* * *

ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων, ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει . . .
. . . μήδεα εἰδώς. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 9 - 12, T_2, σ. 62)*

Μετάφραση: «Εκεί σε σημείο που ήταν απολύτως οχυρωμένο από τη φύση (φύσει οχυρό) έκανε την αρχή, την κίνηση για την εγκατάστασή τους σε αυτό, οικοδόμησε κατοικίες, έφτιαξε των θεών ναούς και μοίρασε τη γη.
Αλλά εκείνος αφού χτυπήθηκε απ' την κοινή μοίρα, πέθανε και πήγε στον Άδη.
Ο Αλκίνοος τότε τέθηκε επικεφαλής των Ιερέων των θεών».

«Ἀλκίνοος δέ τότ' ἄρχε Θεῶν ἀπό μήδεα εἰδώς».
«τού μὲν ἔβη πρὸς δώμα θεά γλαυκῶπις Ἀθήνη» (Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 12-13, T_2, σ. 62)

Λεξιλόγιο

255 δῆμος, ὁ = διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας, ἀντίθ. τό πόλις· ἐν δῆμω Ἰθάκης· μάλα πίοναν δῆμον κλπ. ‖ οἱ κοινοί θνητοί, ὁ κοινός λαός, ὁ ὅχλος, οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὅχλου «λαός» (λατ. plebs): δήμου ἀνήρ, ἀντίθ. τό βασιλεύς· ὡς δῆμος ἐών = ων κοινός ἄνθρωπος, εἰς ἐκ τοῦ ὅχλου / 313 ἑκὰς = ἑκάς, ἀττ., ἕκας, ἐπίρ. (εκ), μακράν ἀπό ‖ μετ. γεν. μακράν, πολύ μακράν ἀπό τί ‖ ἐπί χρόνου, ἔπειτα ἀπό πολύν χρόνον / 69 ἀλφηστάων = ἀλφηστής, οῦ, ὁ (ἀλφεῖν) πάντοτε ἐν τῇ φράσει ἀνέρες ἀλφησταί = ἄνδρες θηρεύοντες κέρδος, ἐπιχειρηματικοί, δραστήριοι, τολμηροί / 80 ἀμφὶ = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 977 τεῖχος = τεῖχος, -εος, τό ὡς καί νύν, τεῖχος καί κυρ. τεῖχος πόλεως, περιβάλλον πόλιν ‖ παντός εἴδους ὀχύρωμα, φρούριον, ὀχυρόν («κάστρο») πόλις ὀχυρωμένη διά τειχῶν, πόλις (τε)τειχισμένη ‖ πάς ὀχυρωμένος τόπος / 325 ἔλασσε = ἐλαύνω, μελ. ἐλάσω, ἐπικ. ἐλάσσω = βάλω τι εἰς κίνησιν, τό κάμνω νά κινηθή πρός τά ἐμπρός / 807 πόλει = πόλις, πολιτεία ‖ πόλις ἄκρη = ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις / 622 μήδεα = τίποτα (να ελεγχθεί) / 304 εἰδώς = βλέπομαι, εἶμαι ὀρατός, φαίνομαι, ἐμφανίζομαι

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε εδώ ότι πεθαίνοντας ο Ναυσίθοος, την αρχηγία την παίρνει κατευθείαν ο Αλκίνοος και δεν αναφέρεται καθόλου ο Ρηξήνορας όπως θα δούμε παρακάτω στη σ. 92, Ραψ. η «Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε.»
Πρέπει να προσέξουμε επίσης ότι η Αθηνά πάει προς τον ναό του Αλκινόου «*τού μὲν ἔβη πρὸς δώμα θεά γλαυκῶπις Ἀθήνη*» (δώμα = ναός).

* * *

ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 15, T_2, σ. 62)*

Μετάφραση: «Προς το δικό του αποκλειστικά γεωγραφικό διαμέρισμα της Σχερίας (το φύσει οχυρό) πήρε το δρόμο η Αθηνά τα μάτια λάμποντας, και με τη σκέψη της στραμμένη στο γυρισμό του μεγαλόψυχου Οδυσσέα, φτάνει πηγαίνοντας στον εσωτερικό χώρο του φύσει οχυρού, αμέσως μετά από το κατώφλι το διαμπερές, εκεί που υπάρχουν οικοδομήματα μετά πολλής τέχνης φτιαγμένα, ποικίλως κατειργασμένα».
(θάλαμον πολυδαίδαλον). Εδώ πρέπει να προσέξουμε το εξής: ενώ πριν μας λέει ο δημιουργός ότι η Αθηνά πάει προς δώμα = ναό του Αλκινόου, τελικά πάει ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον = κοιλάδα των ναών.
(Εκεί που η σημερινή ονομασία της περιοχής ονομάζεται Ανατολές (λεξικό Σταματάκου, σ. 104, ἀνατέλλω, κάμνω ἤ ἀφήνω τί νά ἀνατείλη, νά φυτρώση, παράγω, φέρω εἰς φῶς - ἐγείρομαι, ἔρχομαι εἰς φῶς «ἀνατέλλω».)

- «που για συντομία την περιοχή αυτή θα την αναφέρω στο εξής κοιλάδα των ναών ή ανατολές» - «μέσα στην κοιλάδα των ναών ή ανατολές κοιμόταν μια κόρη όμοια με τις θεές στο ανάστημα και την ομορφιά, η Ναυσικά, κόρη του μεγαλόκαρδου Αλκινόου».

Λεξιλόγιο

441 θάλαμος = ὁ ἐσωτερικός χῶρος ἤ δωμάτιον ‖ διαμέρισμα τῶν γυναικῶν, γυναικῶν, τό ἐσώτατον μέρος τῆς οἰκίας. 2) κοιτῶν, νυμφική παστάς. 3) ἀποθήκη. ‖ κάθε δωμάτιον ἤ κατοικία ‖ μάνδρα κτηνῶν, «μανδρί» / 809 πολυδαίδαλος = πολύ - δαίδαλος, ον (πολύς + δαίδαλος)· ὁ μετά πολλῆς τέχνης εἰργασμένος ποικίλως, κατειργασμένος, πλουσίως πεποικιλμένος

* * *

πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 18 - 19, T_2, σ. 62)*

Μετάφραση: «Πλησίον (παραπλεύρως) από δύο ακόλουθες (πολίχνες, χωριά) «τα σημερινά χωριά Καβαλούρι και Αντιπερνοί» τις οποίες οι χάριτες είχαν προικίσει με ομορφιά, οι οποίες εκατέρωθεν και πλησίον της γενικής εισόδου έλαμπαν, «ήταν φωτεινές, ακτινοβόλες» και είναι σταθερές πολίχνες, σταθμοί για διαμονή οδοιπόρων ή στρατιωτών, και διαμονής ζώων (άλογα, μουλάρια κλπ.)».

T_2, σ. 64: «ήδη οι άριστοι των Φαιάκων από κάθε πολίχνη «χωριό» που και αυτοί είναι το ίδιο γένος με εσένα, «ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῆ.» επιδιώκουν να σε κάνει γυναίκα του. Παρακάλεσε λοιπόν τον πατέρα σου να σου ετοιμάσει το πρωί μουλάρια και άμαξα να μεταφέρει τους ζωστούς χιτώνες πέπλους λυτούς κι ενδύματα χρωματιστά που λάμπουν. Καλύτερα κι εσύ στην άμαξα ν' ανέβεις μην πας πεζοπορώντας, τα πλύματα βρίσκονται μακριά από το φύσει οχυρό Σχερία.»

Λεξιλόγιο

84 ἀμφίπολοι = εἶμαι ἀκόλουθος, ὑπηρετῶ ὡς ἀμφίπολος, ἀσχολοῦμαι περί τί, φροντίζω περί τινός ‖ ἐπί δούλων, ὑπηρετῶ, διακονῶ / 911 σταθμοῖϊν = σταθμός, ὁ, μετά ἐτεροκλ. πληθ. τά σταθμά, ἀλλά καί μετά ὁμαλοῦ οἱ σταθμοί (ἴσταμαι)· σταθερός τόπος διαμονῆς ζώων ἑνός ἱπποστατικοῦ, σταύλος, μάντρα, στάνη, ὡς τό λατ. stabulum (ἐκ τοῦ stare) ‖ γενικώς, διαμονή κατοικία. 2) κατάλυμα (διαμερίσματα) διά διαμονήν ὀδοιπόρων ἤ στρατιωτῶν (καί κυρίως διά διανυκτέρευσιν), λατ. statio, castra, mansio / 313 ἑκάτερθε = ἑκάτερθε, καί φων. -θέν, ἐπίρ. ἀντί ἐκατέρωθεν = λατ. utringue = ἐξ ἑκατέρου μέρους / 458 θύραι = θύρα, ἰων θύρη, 2) θύρα ἀμάξης, 3) θύρα καταπακτή = καταράκτης, «κλαβανή» ‖ γενικ. εἴσοδος. ‖ κατασκεύασμα ἐκ σανίδων, σχεδία / 360 - 369 ἐπέκειντο = ἐπί - κειμαι, ἀπρφ. -κεῖσθαι, χρησιμεῦον ὡς παθ. τοῦ ἐπιτίθημι· εἶμαι τεθειμένος ἐπί τινός, κεῖμαι ἐπί τινός ‖ ἐπί θυρῶν (πυλῶν) εἶμαι κεκλεισμένος / 1058 φαειναί = φαεινός, ή, ον, ποιητ. φαεννός (φάος)· ποιητ. ἐπίθ. λάμπων, λαμπρός, ἀκτινοβόλος

* * *

βῆ δ' ἴμεναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι, πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί· κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας. ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 50 - 53, T_2, σ. 64)*

Μετάφραση: «Κι αμέσως φάνηκε η καλόθρονη αυγή και ξύπνησε την καλυμμένη με όμορφο πέπλο Ναυσικά, η οποία γεμάτη θαυμασμό και απορία για το όνειρο που είχε δει βαδίζοντας εντελώς δια μέσου, «πέρα για πέρα» την κοιλάδα των ναών (δώμαθ' = Ναοί), για να αναγγείλει στον αγαπημένο της πατέρα και μητέρα. Ήταν μέσα εντός του φύσει οχυρού, η μεν καθισμένη δίπλα στην εστία (σήμερα χωριό Καρουσάδες) δίπλα στις ακόλουθες (σήμερα χωριά Καβαλούρι, Αντιπερνοί) κλώθοντας νήματα σκοτεινού χρώματος (σκούρα) βαμμένα με θαλάσσια πορφύρα, τον δε εκείνον απάντησε στην πόρτα, καθώς ήρθε να συναντήσει τους περίφημους ηγεμόνες».
(θύραζε = σήμερα το λέμε περικλάδι και είναι η είσοδος των τεσσάρων χωριών Αγραφοί, Καβαλούρι, Αντιπερνοί, Καρουσάδες).

Λεξιλόγιο

529 κιχήσατο = ἤταν μέσα / 439 - 433 ἧστο = ἧμαι = εἶμαι καθισμένη / 468 ἴμεναι = εἶμι = (307) εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω, ἔρχομαι / 212 - 207 βῆ = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 337 ἔνδον = ἐντός, «μέσα» οἴκοι, ἐν τω οἴκω / 355 ἐόντας = ἔοντι / 307 εἰμί = πηγαίνω, ὑπάγω / 63 άλι-πόρφυρα = ὁ διά θαλάσσιας πορφύρας βεβαμένος / 818 πορφύρα = σκοτεινοῦ χρώματος / 394 ἐρχομένῳ = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω / 531 κλειτός = περίφημος / 210 βασιλῆας = ἡγεμόνας -ίς / 459 θύραζε = πρός τήν θύραν, εἰς τήν θύραν / (περικλάδι) 773 περί = πέριξ, γύρω, ὀλόγυρα / 530 - 531 κλαδί = κλειδί, ἐργαλείον πού κλείη τήν θύρα

* * *

ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν, οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 62 - 63, T_2, σ. 66)*

Μετάφραση: «Έχεις και αγαπημένα παιδιά πέντε, όλοι από το ίδιο γένος μέσα στην κοιλάδα των ναών *«ἐνί μεγάροις»*. Οι δυο συντηρούμενοι εν τω οίκω (από την πόλη; από το φύσει οχυρό; από τον λαό;). Οι τρεις είναι διαχωρισμένοι, μεμονωμένοι, απομονωμένοι, ανθούν, ακμάζουν».

Λεξιλόγιο

340 ἐνὶ = ἐστίν ἐντός, εἶναι μέσα / 603 μεγάροις = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, κυρ. ή «αἴθουσα» / 227 γεγάασιν = γεννᾶν, παράγειν, γ' ἀη -ύς = γένος / 699 ὀπυίοντες = συντηρούμενοι ἐν τω οἴκω /
431 ἠΐθεοι = ἐστερημένοι, μεμονωμένοι, ἀπομονωμένοι / 442 θαλέθοντες = θαλέθω, ποιητ. ἀντί θάλλω· ἀνθῶ, ἀνθίζω, ἀκμάζω / 440 (στίχος 74) θαλάμοιο = θάλαμος = ό ἐσωτερικός χώρος

Συμπεράσματα

Εδώ προκύπτει κατά τη γνώμη μου θεολογικό και θρησκειολογικό ζήτημα, μου δίνει όμως την εντύπωση ότι πρόκειται ή για δύο θρησκευτικά ρεύματα, ή για δύο διαφορετικούς τύπους μοναχισμού.

«Ὣς εἰπὼν δμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο. οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐϋτροχον ἡμιονείην ὅπλεον ἡιόνους θ' ὕπαγον ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνη· κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν. καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ·» *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 71 - 75, T_2, σ. 66)*

Μετάφραση: «Η κόρη έφερε από την κοιλάδα των ναών = ανατολές «θαλάμοιο» τον πλούσιο ρουχισμό».

* * *

Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο, ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ καλὸν ὑπεκπροῤέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι, ἔνθ' αἵ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 85 - 88, T_2, σ. 68)*

Μετάφραση: «Τώρα αυτές (σημ. η Ναυσικά με τις ακόλουθες) φθάνουν εκεί όπου είναι τα πλύματα μέσα στο ποτάμι όπου έχουν επαρκές καλό νερό όλον τον χρόνο, και πηγάζει μέσα από το έδαφος χωρίς να γίνεται αντιληπτό, κάνει δε τα ρούχα ολοκάθαρα.
Εκεί τα μουλάρια που ήταν ζεμένα το ένα δίπλα στο άλλο μπροστά από την τετράτροχη άμαξα, ξέζεψαν».

Λεξιλόγιο

Αἱ δ' = αὐτές / 714 ὅτε δὴ = ὅτε = ὅστε. 253 δή = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 819 ποταμοῖο = ποταμός «ποτάμι» χείμαρρος. «ὕδωρ κατακρημνιζόμενον» / 878 ῥόον = ὡς καί νύν, ροῦς, ροή, ρεῦμα / 777 περικαλλέ' = περι-καλής = περικαλλής, πολύ ὡραῖος / 467 ἵκοντο = ἵκω = ἔρχομαι, ἔρχομαι εἰς ... φθάνω εἰς ... / 339 ἔνθ' = ἔνθα = ἐπί τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 428 ἦ = τοπικῶς· ὅπου, εἰς ὁ μέρος, πρός τό ὁποίον μέρος, διά τῆς ὁποίας ὁδοῦ
997 τοι = οί / 801 πλυνοὶ = πλυνός = ό (πλύνω) πλυντήρ, κοίλωμα (λάκκος) / 439 - 307 ἦσαν = εἶμι = εἶμαι, ὑπάρχω / 365 ἐπηετανοί = ό διαρκῶν ἐπί ἔτος, ἐπαρκής, ἐπί μακρόν χρόνον / 813 πολὺ = πολύ / 1023 δ' ὕδωρ = ὡς καί νύν, ὕδωρ, «νερό» ὕδωρ παντός εἴδους / 489 καλὸν = καλός ή, όν· ὡραῖος, εὔμορφος / 1029 ὑπεκπροῤέει = ἐκρέω κάτωθεν λάθρα (χωρίς δηλ. νά γίνομαι ἀντιληπτός) / 595 μάλα = πολύ, πάρα πολύ, λίαν, ἄγαν, πάνυ, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 879 ῥυπόωντα = ρυπόω = ρυπάω = εἶμαι ρυπαρός, πλήρης ρύπου, ἀκάθαρτος / καθῆραι = να καθαρήσουν / 339 ἔνθ' = ἔνθα = ἐπί τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 35 - 38 αἵ γ' = αἱ γάρ = αἴθε = εἴθε = μακάρι νά! ἄμποτε! / 435 ἡμιόνους = ἡμίονος = ό κατά τό ἥμισυ ὄνος, «ἡμίονος» «μουλάρι» / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «από τό ἕνα μέρος ... από τό ἄλλο» / 1040 ὑπεκπροέλυσαν = ξέζεψαν / 150 ἀπήνης = ή τετράτροχος ἄμαξα ‖ μτγν. κάθε ἅμαξα - ἅρμα

Συμπεράσματα

Πρέπει να σημειώσω ότι το ποτάμι έρχεται από το όρος (Παντοκράτωρ) και στο σύνολόν του εκτός από ένα ελάχιστο τμήμα που αρχίζει πριν τις εκβολές, διατρέχει εξ ολοκλήρου ορεινή περιοχή και μαζεύει αποκλειστικά τα όμβρια ύδατα (της βροχής) και όχι από πηγές. Αυτό λοιπόν το ποτάμι που καλοδέχτηκε τον Οδυσσέα έχει ροή μόνο τον χειμώνα, το καλοκαίρι στύβει, εκτός από λίγα μέτρα πριν εκβάλλει στη θάλασσα (πεδινός χώρος). Το ίδιο ίσχυε και τον καιρό που αναφέρεται ο δημιουργός της τοπογράφησης. Εκείνο που έχει νερό όλον τον

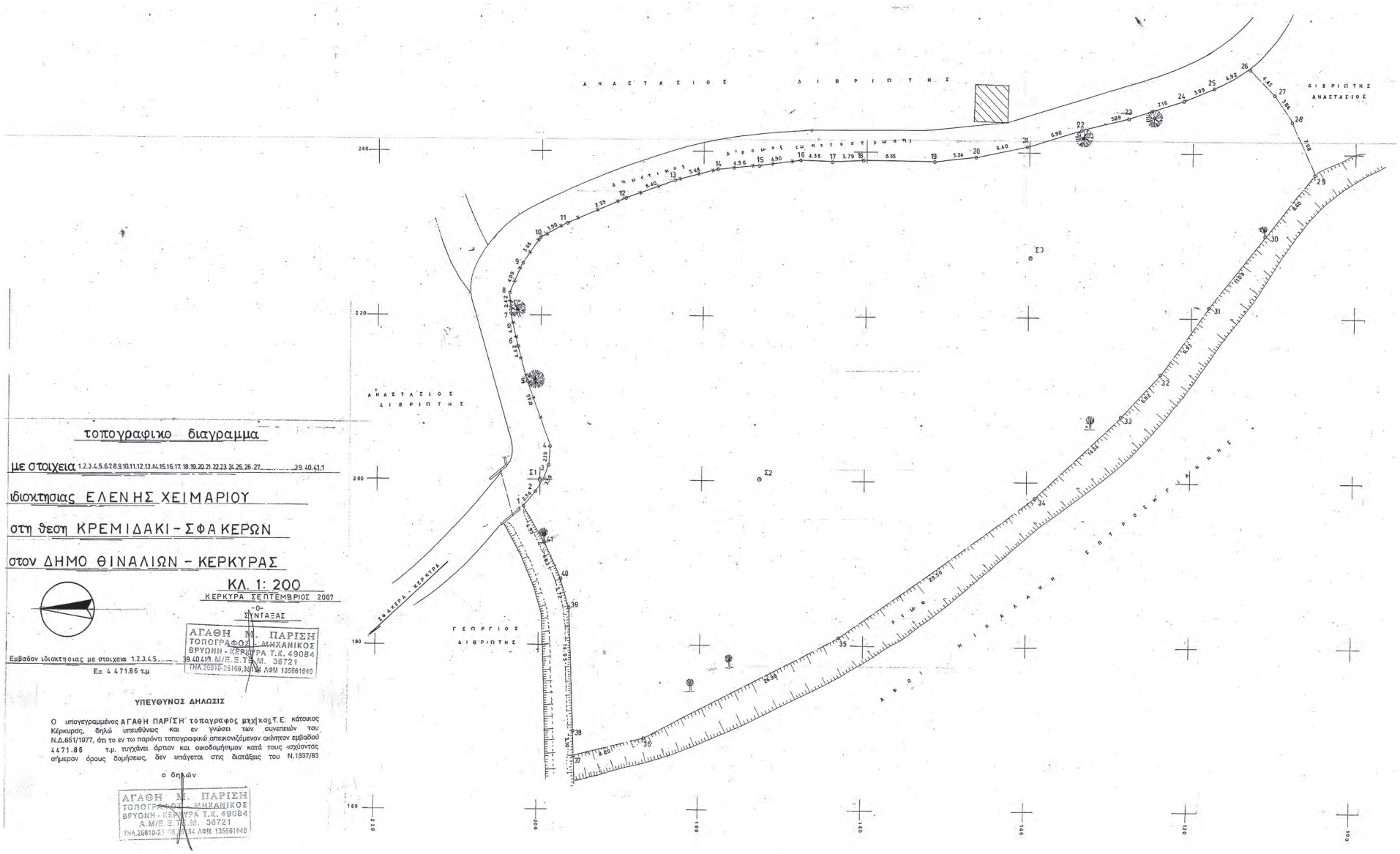

Τοπογραφικό Χειμαριού.

«καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης» (Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 89 - 90, Τ2, σ. 68).

1) Μέγας Λάκκος. 2) Τα υψώματα του ποταμιού όπου κοιμήθηκε ο Οδυσσέας. 3) Το ποτάμι μέσα στα πρώτα δένδρα. 4) Στο σημείο αυτό του ξερικού ποταμιού (χειμάρρου) βρίσκονται οι πλυνοί. 5) Ο κυκλικός χώρος (τοπογραφικό Χειμαριού) όπου άφησαν τα μουλάρια να βοσκήσουν (το κτήμα με τις κομμένες ελιές μπροστά μέχρι τα πρώτα δένδρα (ποτάμι).
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

Το ποτάμι είναι ξερικό (χείμαρρος) με πέτρες στον πυθμένα. Εκεί βρίσκονται οι πλυνοί «πλύματα» στην σειρά.
(Λήψη φωτογραφίας 30-8-2008 (επικρατούσε πλήρης ανομβρία). Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

χρόνο είναι τα πλύματα που βρίσκονται μέσα στο ποτάμι σε συγκεκριμένο σημείο, ακόμη και σήμερα όπως τότε.
«ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ καλὸν ὑπεκπροῤῥέει».

* * *

καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 89 - 90, T_2, σ. 68)*

Μετάφραση: «Και τα απομάκρυναν από το ποτάμι να βοσκήσουν χορτάρι εκεί δίπλα όπου το έδαφος δημιουργεί έναν πεδινό κυκλικό χώρο».

Λεξιλόγιο

482 καὶ = καί, ἐπίσης / 611 μὲν = ἀφ' ἑνός μέν ... ἀφ' ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 888 σεῦαν = σεύω = παρορμῶ ἐναντίον τινός 3) ἀποδιώκω, ἀπομακρύνω, ἐκδιώκω / 819 ποταμὸν = ποταμός «ποτάμι» χείμαρρος «ὕδωρ κατακρημνιζόμενον» / 739 πάρα = πάρεστι = παρά τό πλευρόν τινός, πλησίον τινός, παραπλεύρως / 274 δινήεντα = κυκλική περιστροφή, περιδίνησις, στροβιλισμός, βλ. δῖνος - δῖνος, ὁ, ὡς τό δίνη = περιδίνησις, περιστροφή 2) τό ἀλώνιον, ὁ κυκλοτερής χῶρος / 1014 τρώγειν = τρωγαλίζω, περιτρώγω, ροκανίζω, μασῶ / 22 ἄγρωστιν = στους βοσκότοπους / 609 μελιηδέα = γλυκιά σάν μέλι / 968 ταὶ = ἐπ. καί ἰων. ἀντί αἱ, ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ὁ / δ' = δέ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 152 ἀπ' = ἀπό = κίνησιν ἐκ τινός τόπου ‖ ὡς τό κάτω ἀπό τί / 150 ἀπήνης = ἡ τετράτροχος ἄμαξα ‖ μτγν. κάθε ἄμαξα - ἅρμα

Συμπεράσματα

Ο πεδινός κυκλικός χώρος και τα πλύματα όπου υπάρχουν και τώρα, σύμφωνα με την περιγραφή του δημιουργού των ραψωδιών που μας ενδιαφέρουν, βρίσκονται ακριβώς μπροστά στην είσοδο της χαράδρας «φαράγγι» (μέγας λάκκος). Ακριβέστερα το σημείο αυτό σήμερα ονομάζεται Κρεμμυδάκι.

* * *

εἵματα χερσὶν ἕλοντο καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ, στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς, ἔριδα προφέρουσαι. αὐτάρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα, ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἤχι μάλιστα λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπτύεσκε θάλασσα. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 91 - 95, T_2, σ. 68)*

Μετάφραση: «Και από την άμαξα με τα χέρια τους κατέβασαν τα ρούχα και τα βούτηξαν στο σκούρο νερό, και άρχισαν να τα τσαλαβουτούν με τα πόδια τους μέσα στα αιχμηρά από πέτρες πλύματα ανταγωνιζόμενες ποια θα τελειώσει πρώτη. Μετά τα ξέπλυναν μέσα στα πλύματα και τα έβγαλαν πεντακάθαρα. Στη συνέχεια η μία μετά την άλλη τα άπλωσαν στην ξηρά πλησίον στα αμμοκούλουμα, όπου το ποτάμι εκβάλλει υπερβολικά πολλές μικρές πέτρες στη θάλασσα». (αμμοκούλουμα = αμμοθίνες, γι' αυτό δήμος Θιναλίων).

Λεξιλόγιο

306 εἵματα = εἷμα, -ατος, τό (ἔννυμι) ἔνδυμα, φόρεμα, μανδύας / 1105 χερσὶν = διά χειρῶν = στά χέρια / 329 ἕλοντο = ἑλούτο = λούω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 397 - 312 ἐσφόρεον = εἰσ-φορέω = εἰσφέρω = φέρω ἐντός ‖ εἰσάγω / 607 μέλαν = ἡ μελάνη / 1023 ὕδωρ, ὡς καί νύν, ὕδωρ «νερό» παντός εἴδους καί πάσης προελεύσεως / 914 στεῖβον = πατῶ, καταπατῶ «τσαλαπατῶ» ὑπό τούς πόδας μου / 344 δ' ἐν = ἐν = ἐντός / ἐπί τόπου, ἐντός, μέσα εἰς, μέσα / 216 βόθροισι = βόθρος, ὁ λάκκος, ὄρυγμα ‖ γεν. τρύπα ἐντός τοῦ ἐδάφους / 453 θοῶς = ὀξύς, αἰχμηρός / 391 ἔριδα = φιλονεικία, διένεξις ‖ κυρ. ἀνταγωνισμός, ἄμιλλα, ἀγών / 857 προφέρουσαι = φέρω ἐνώπιον τινός, φέρω τι εἰς τά ἔμπροσθεν, παρέχω, προσφέρω / 194 αὐτάρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, προσέτι, πρός τούτοις, ἐξ ἄλλου / 359 ἐπεὶ = ἐπί χρόνου· μετά ταῦτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου / 801 πλῦνάν τε = πλυνός, ὁ, πλυντήρ, κοίλωμα (λάκκος) / 480 κάθηράν τε = καθαρός, ἁγνός, ἀκηλίδωτος, ἀμόλυντος (ἐπί ἐνδυμάτων) / 879 ῥύπα = ρύπος, ἀκαθαρσία, ρυπαρότης / 737 πάντα = πανταχῆ ‖ ἐπί τρόπου, κατά πάντα τρόπον, ἀπολύτως / 349 ἑξείης = ἐξῆς· κατά σειράν, κατά τάξιν, ὁ εἰς μετά τόν ἄλλον / 786 πέτασαν = ἀπλώνω, ἀνοίγω, ἐκτείνω, ἀναπετάννυμι, ξεδιπλώνω / 739 παρὰ = παρά τό πλευρόν τινός, πλησίον τινός, παραπλεύρως τινός / 453 θῖν' ἁλός = θίς γεν. θῖνος, ἐπ· ὁ, μτγν. ἡ· σωρός ἄμμου παρά τήν ἀκτήν / 440 ἤχι = ἐπ' ἀντί ἤ, ἐπίρ. ὅπου / 595 μάλιστα = μάλα, ἐπιρ. πολύ ‖ ὑπερθ. μάλιστα = πλεῖστον, εἰς μέγιστον βαθμόν / 566 λάϊγγας = λαῖνξ = μικρός λίθος, «λιθάρι» / 820 ποτὶ = δωρ. ἀντί πρός (πρός, παρά, πλησίον τινός, μακρόθεν, ἐκτός) / 1108 χέρσον = χέρσος, ἀττ. χέρρος, ἡ ξηρά γῆ, ξηρᾶ / 163 ἀποπτύεσκε = ἀπο-πτύω = ἐκπτύω, πτύω, πτύων, ἐκβάλλω / 442 θάλασσα = ἡ θάλασσα

Συμπεράσματα

Για τις πολλές μικρές πέτρες που εκβάλλει το ποτάμι στη θάλασσα και τις πολλές πέτρες που υπάρχουν στα πλύματα, τα οποία βρίσκονται και τώρα εκεί ακριβώς που τα περιγράφει ο ποιητής, οι αποδείξεις θα δοθούν με την αυτοψία, όπως επίσης και όλα τα υπόλοιπα.

* * *

ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή, νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 122 - 124, T_2, σ. 70)*

Μετάφραση: «ούτω και αυτές οι κόρες, οι νύμφες κατέχουν όλο το βουνό ολόγυρα μέχρι τις κορυφές και τα ποτάμια, και τους πολύ υγρούς τόπους που έχουν πολύ υγρό έδαφος και πλούσιο σε χλόη»

Λεξιλόγιο

1141 ὥς = οὕτω, κατά τοῦτον τόν τρόπον. 2) καί οὕτως, παρ' ὅλα αὐτά / 975 τέ = καί / 601 με = μέ, ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ ἐγώ / 545 κουράων = κούρη, ἡ· ἰων. ἀντί κόρη / 80 - 587 ἀμφήλυθε = (80) ἀμφί = κατ' ἀμφότερα τά μέρη (585) λύθεν = λύω = λύνω / 451 θῆλυς = ὁ θηλυκοῦ γένους, θηλυκός / 197 ἀϋτή = ἀϋτως = οὕτω ἀκριβῶς, ἔτσι ἀκριβῶς, ἔτσι ὅπως εἶναι / 660 νυμφάων = νυμφᾶν, δωρ. γεν. πληθ. τοῦ νύμφα = νύμφαι / 35 αἳ = συνδ. ἐπ. δωρ. ἡ, ἀντί εἰ (ὅ βλ.) / 419 ἔχουσ' = βασική σημ. ἔχω, κρατῶ / ἔχω, κατέχω τι ὡς κτῆμα / 707 ὀρέων = ὄρος, βουνό ‖ ἄλυσις ὀρέων ἤ λόφων / 42 αἰπεινὰ = αἰπεινός = ὑψηλός, ἀπότομος, ὑψηλά κείμενος / 494 κάρηνα = κάρηνον, ἡ κεφαλή ‖ μτφρ. κορυφή ὄρους, ἀκρώρεια / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 788 πηγὰς = πηγή, κρήνη, βρύση ‖ ἐν τω πληθ. πηγαί ποταμοῦ, τά ὕδατα ποταμῶν / 819 ποταμῶν = ποταμός, «ποτάμι» χείμαρρος / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 793 πίσεα = κάθυγροι τόποι, λιβάδια (793 πῖσος) δι' ἐτυμολ. βλ. πιδύω / 804 ποιήεντα = ποιήεις, εσσα, εν (ποίη)· ὁ ἔχων ἄφθονον πόαν, ποώδης, χλοερός, ἄφθονος (πλούσιος) εἰς χλόην / 224 (στ. 119) γαίαν = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός

Συμπεράσματα

Οι Φαίακες χωρίς να έχουν καμία ευθύνη έκαναν ένα λάθος, νόμιζαν ότι απευθύνονται σε ανθρώπους με μυαλό και θα τους καταλάβουν, όταν μας δίνουν το βουνό ολόγυρα από την «πόλιν» (φύσει οχυρό) και πλήρη περιγραφή των συνόρων.

Εδώ ο δημιουργός μας περιγράφει την απέναντι πλευρά από το φύσει οχυρό και την πεδιάδα με τα ποτάμια και τον ημιορεινό και ορεινό όγκο με επίκεντρο τις Νυμφές μέχρι τις κορυφές, μας το επαναλαμβάνει στη συνέχεια για να ολοκληρώσει με το «καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν».

Ακριβώς την ίδια περιγραφή μας δίνει ο Απολλώνιος Ρόδιος, Αργοναυτικά, Τόμος Δ΄, σ. 368.

«αἰ μέν τ' Αιγαίου ποταμοῦ καλέοντο θύγατρες αἰ δ' ὄρεος κορυφάς μελιτηΐου ἀμφινέμοντο αἰ δ' ἔσαν πεδίων ἀλσηΐδες».

Τί άλλο να έλεγαν οι άνθρωποι, πόσο πιο απλά να το πουν. Τον Αιγαίο ποταμό (Πόρος σήμερα) θα μας τον δώσει αργότερα ο δημιουργός της Οδύσσειας στη σ. 96, Ραψ. η, στ. 130 - 131, μαζί με το έτερο ποτάμι Τυφλός ή Φόνισσα σήμερα.

* * *

μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 134, T_2, σ. 70)*

Μετάφραση: «Έτσι αφού είπε ο θεϊκός Οδυσσέας, βγήκε απ' τους θάμνους και από το πυκνό δάσος, έσπασε ένα κλαδί με πολύ φύλλωμα για να μην φαίνεται η γύμνια του και όρμησε σαν λιοντάρι βουνόθρεφτο, που υπολογίζοντας στη δύναμή του, αψηφά τους ανέμους και την βροχή και πηδά με μάτια που γυαλίζουν πάνω στα βόδια, τα πρόβατα και τα άγρια ελάφια, και η πείνα το αναγκάζει, για να βρει τροφή, να έρθει σε ημιορεινό γεωγραφικό διαμέρισμα «πυκινόν δόμον».
Έτσι κι ο Οδυσσέας παρ' όλη τη γύμνια του, έμελλε να εμφανιστεί αιφνιδιαστικά μπροστά στις ομορφομαλλούσες κοπέλες, γιατί τον έσπρωχνε η ανάγκη.
Και στάθηκε μονάχη η κόρη του Αλκινόου, γιατί η Αθηνά της έδωσε θάρρος και της πήρε απ' τα σπλάχνα το φόβο. Και αφού στάθηκε απέναντί του, σταμάτησε. Κι ο Οδυσσέας αμφέβαλλε αν έπρεπε να ικετεύσει την κόρη με τα όμορφα μάτια αγγίζοντας τα γόνατά της ή μόνο με γλυκά λόγια από μακριά να την παρακαλέσει να του δείξει το φύσει οχυρό».

Λεξιλόγιο

865 πυκινὸν = πυκνῶς, στερεῶς, καλῶς / 280 δόμον = οἰκία, κατοικία

[στ. 144] 807 πόλιν = πόλις, ἐπ. πτόλις, -εως, ἡ· ἰων. γεν. πόλιος, ἀττ. ποιητ. καί πόλεος, ἐπ. πόληος, πόλεος· δοτ. πόλει, ἐπ. πόληι. αἰτ. πόλιν, ἐπ. αἰτ. ἀπαντᾶ καί πόληα. -πληθ. ὀνομ. πόλεες, ἀττ. πόλεις, ἰων. πόλιες καί πόληες· γεν. πολίων· δοτ. πόλισι, ἐπ. πολίεσσι, δωρ. πολίεσι· αἰτ. πόλιας, πόληας, πόλεις, ἰων. πόλις· ὅτι καί νῦν, πόλις, πολιτεία ‖ πόλις ἄκρη = ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις

Συμπεράσματα

1) **Ολοκληρώνει την περιγραφή του ορεινού όγκου με επίκεντρο τις Νυμφές *«πυκινόν δόμον»*.**
2) **Θα ζητήσει να του δείξει η Ναυσικά τον «δόμο κορμό» την πόλιν, δηλαδή το φύσει οχυρό, τον 13ο δόμο (13ο διαμέρισμα).**

* * *

ἀλλά, ἄνασσ', ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας ἐς πρώτην ἱκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὔ τινα οἶδα ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν. ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 175 - 178, T_2, σσ. 72 - 74)*

Μετάφραση: «Αλλά ανακτόρισσα σπλαχνίσου με, γιατί πρώτη εσένα αντίκρισα, αφού έπαθα τόσα κακά. Δεν ξέρω κανέναν απ' τους υπόλοιπους ανθρώπους, και σου ζητώ να μου δείξεις το φύσει οχυρό, τη χώρα και την πόλη»

Λεξιλόγιο

102 ἄνασσα, ἡ = θηλ. τοῦ ἄναξ· βασίλισσα, κυρία, δέσποινα / 807 πόλις = τό φρούριον, (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις / 224 γαῖαν = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / 187 ἄστυ = πόλη

Συμπεράσματα

1) **Ο Οδυσσέας αποκαλεί την Ναυσικά ανακτώρισα «βασίλισσα» (δέσποινα). Πρέπει να το λάβουμε υπ' όψιν μας.**
2) **Ο Οδυσσέας ζητάει από την Ναυσικά τρία απλά πράγματα, να του δείξει**
   α) το οχυρόν,
   β) την χώρα,
   γ) την πόλη
   «οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν. ἄστυ δέ μοι δεῖξον,»

Τίποτα άλλο αυτός δεν της ζητάει, εκτός και αν έχει να του δώσει κανένα παλιόρουχο.

* * *

ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν· Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν, εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε ." *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 194 - 197, T_2, σ. 74)*

Μετάφραση: «Τώρα όμως που στο δικό μας φύσει οχυρό και στη δική μας χώρα έρχεσαι, δεν θα σου λείψουν ούτε τα ρούχα, ούτε τίποτα άλλο, όλα όσα πρέπουν σε πολύπαθον ικέτη που προσπέφτει. Την πόλη θα σου υποδείξω και θα σου πω εξ άλλου αληθινά, Φαίακες είναι το όνομα του λαού που από την μία πλευρά ως την άλλη έχουν αυτό το φύσει οχυρό και την χώρα. Είμαι δε εγώ η θυγατέρα του μεγαλόκαρδου Αλκινόου, που με ανδρεία και σκληρότητα είναι ο πρώτος στους Φαίακες».

Λεξιλόγιο

466 ἱκάνεις = ἱκάνω = ἔρχομαι, φθάνω εἰς, ἐκτείνομαι μέχρι / 187 ἄστυ = πόλη / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 997 τοι = ἀληθῶς, βεβαίως, ἀναμφιβόλως / 248 - 247 δείξω = δείκνυμι = δεικνύω, «δείχνω», ἐπιδεικνύω, ὑποδεικνύω / 389 - 394 ἐρέω = ἐρῶ = θά εἴπω, θά ὁμιλήσω, 2) θά ἀφηγηθῶ, θά ἀναγγείλω / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 997 τοι = ἀληθῶς, βεβαίως, ἀναμφιβόλως / 718 - 693 οὔνομα = ὄνομα = ὅτι καί νῦν, ὄνομα / 569 λαῶν = λαός, ὁ, γεν. ου. ὅτι καί νύν «λαός», ἄνθρωποι / Φαίηκες = Φαίακες / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / τήνδε = αυτήν εδώ / 807 πόλιν = τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 224 γαῖαν = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / 419 ἔχουσιν = ἔχω = ἔχω, κατέχω τι ὡς κτῆμα / 602 μεγαλήτορος = μεγα-

λόκαρδος, μεγάθυμος / Ἀλκινόοιο = Ἀλκίνοος / 313 τοῦ δ' ἐκ = ἐκ = πρῶτος, ἀρχηγός / Φαιήκων = Φαίακες / 419 ἔχεται = ἔχω = ἔχω ‖ κρατῶ, τηρῶ, διατηρῶ ‖ κρατῶ στερεά / 495 κάρτος τε = δύναμις, ἰσχύς, ρώμη, ἀνδρεία / 419 βίη τε = βία, ή σωματική δύναμις, ἰσχύς ‖ βία, πράξις βίας, ἐφαρμογή βίας

* * *

οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνήρ διερός βροτός οὐδέ γένηται, ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται δηϊοτητα φέρων· μάλα γάρ φίλοι ἀθανάτοισιν οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ, ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 199 - 205, T_2, σσ. 74 - 76)*

Μετάφραση: «Δεν έγινε, το λέω ως τώρα, μήτε θα γίνει, στων Φαιάκων τη χώρα να φτάσει άνθρωπος φοβερός φέρνοντας αναστάτωση, έχουμε και τη μεγάλη αγάπη των θεών. Κατοικούμε δε μακριά, είμαστε οι τελευταίοι στο τρικυμιώδες ανοικτό πέλαγος, και κατά συνέπεια δύσκολα ή και ποτέ άλλος θνητός δεν θα μπορούσε να 'σμιγε μαζί μας (από την τρικυμιώδη θάλασσα)».

T_2, σ. 76
Μετάφραση: «Και καθάρισε τις τρίχες του κεφαλιού του από την άχνα της ανήμερης θάλασσας και σαν έλουσε όλο το κορμί του και το άλειψε με λάδι, φόρεσε τα ρούχα που του έδωσε η αδάμαστη παρθένος».

Λεξιλόγιο

675 οἰκέομεν = οἰκέω = κατοικῶ (πόλιν, χώραν) κατέχω, ἐξουσιάζω / 144 δ' ἀπάνευθε = μακράν, πολύ μακράν ‖ χωριστά ἀπό τί ‖ ἔξω ἀπό / 810 πολυκλύστῳ = πολυκήμαντο, τρικυμιώδης / 816 πόντῳ = ή θάλασσα, καί κυρ. ή ἀνοικτή θάλασσα, τό ἀνοικτόν πέλαγος / 397 ἔσχατοι = ἔσχατος = ὁ ἀπώτατος, ὁ τελευταῖος, ἄκρος, ἔσχατος / 995 τις = κάποιος, ἕνας, μία «κάποια» / 716 οὐδέ = (οὐ + δέ)· καί δέν (ὄχι), ἀλλά δέν, οὔτε / 995 τις = «κάποιος, ἕνας» μία «κάποια» / 76 - 435 ἄμμι = ἡμῖν = δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 221 βροτῶν = βροτός, ὁ· θνητός ἄνθρωπος, ἄνθρωπος / 373 ἐπιμίσγεται = ἔχω σχέσεις, ἐπικοινωνίαν, μετά τινός / 66 ἄλλος = ἄλλος τις = κάποιος ἄλλος, οἱοσδήποτε ἄλλος / [T_2, σ. 76] 28 ἀδμής = ή ἀδάμαστη

Συμπεράσματα

1) **Μας τονίζει την άρτια στρατιωτική τους άμυνα.**
2) **Καθορίζει ακριβώς, αφού νωρίτερα μας έχει δώσει τον βορρά, το σημείο που βρίσκεται η χώρα τους (*Ραψ. ε, στ. 281 «εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ»*). Λίγο αργότερα θα μας δώσει και την εισίθμη, το στενό (*Ραψ. ζ, στ. 264 «λεπτὴ δ' εἰσίθμη»*). Και μας λέει επίσης ότι πάντα με γνώμονα τη στρατιωτική τους ασφάλεια, το ανοικτό πέλαγος (Αδριατική) λειτουργεί και τους προστατεύει ως φυσικό τείχος του από βορρά κινδύνου (Ιταλική χερσόνησος, βόρεια Βαλκανική).**

* * *

ἕζετ ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 236, T_2, σ. 78)*

Μετάφραση: «Έπειτα πήγε και κάθισε χωριστά τους στους στύλους (Ναός) επάνω στα αμμοκούλουμα και η παρθένα τον θαύμαζε και είπε στις ωραιομαλλούσες ακόλουθες. Περίφημες ακόλουθές μου με τους λευκούς βραχίονες»

Λεξιλόγιο

302 ἕζετ = ἕζομαι = καθίζω ἐμαυτόν, κάθημαι / 360 ἔπειτ' = ἔπειτα, ἀκολούθως, μετά ταῦτα / 144 ἀπάνευθε = μακράν, πολύ μακράν ‖ χωριστά ἀπό τι ‖ ἔξω ἀπό / 529 κιὼν = «κολώνα», στήλη, «κίων», στῦλος / 363 - 364 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 453 θῖνα = θίς, γεν. θινός = σωρός ἄμμου παρά τήν ἀκτήν / 442 θαλάσσης = ή θάλασσα

στ. 239
"Κλῦτέ μοι, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω.

Λεξιλόγιο

531 κλῦτέ μοι = κλυτός = περίφημος / 575 λευκώλενοι = λευκ-ώλενος, ον (λευκός + ὠλένη) = ὁ ἔχων λευκούς τούς βραχίονας (ἐπίθ. τῆς Ἥρας)

Παραπομπή

Γενικόν Αρχείο του Κράτους / Ιστορικό Αρχείο Κέρκυρας / Νοτάριος Αλοΐσιος Κατωϊμέρης 1503 - 1530 / Οι παραπομπές σχετικά με τον ναό της Ρόδας όπως και άλλες παραπομπές θα γίνουν στο τέλος των γραπτών.

Συμπεράσματα

Ο δημιουργός τοπογράφος βάζει τον Οδυσσέα να καθίσει παραπέρα για να μας υποδείξει

1) **την απόσταση από το ποτάμι μέχρι την άλλη άκρη το ποσιδήϊον, δείχνοντάς μας έτσι το σύνολον της απόστασης ναυπηγείου και λιμανιού**
2) **μας υποδεικνύει τον ναό και τη θέση που βρίσκεται, περίπου εκεί που είναι και τώρα ο Ναός του Απόλλωνα (Ρόδα Δήμου Θιναλίων).**

* * *

"Ὄρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σέ φημι πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσσοι ἄριστοι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 255 - 257, T_2, σ. 78)*

Μετάφραση: «Σήκω ξένε να σε πάω πριν από το φύσει οχυρό, προς τον Ναό του φιλοπόλεμου πατέρα μου που είναι ο πρώτος από όλους τους Φαίακες σε φήμη, εκεί θα δεις και όλους τους ηγεμόνες (πρόκριτους, άρχοντες, άριστους)»

Λεξιλόγιο

807 πόλις = τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλης, ἀκρόπολη / 469 - 307 ἴμεν = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 722 ὄφρα = ἵνα, διά νά, ἐπί σκοπῶ νά ... πρός τόν σκοπόν νά / 292 δῶμα = οἰκία, κατοικία / 242 δαΐφρονος = (δαΐς = μάχη + φρήν)· ὁ ἔχων μάχιμο φρόνημα, φιλοπόλεμος, διακαῶς ἐπιζητῶν τήν μάχην, τολμηρός, ἄφοβος. -‖ (δαήναι)· ὁ ἔχων σοφόν τό φρόνημα, συνετός, ἔμπειρος, σοφός / 176 ἄριστοι = ἀριστεύς, -εως, ὁ (ἄριστος, ὁ καλλίτερος, ὁ ἱκανώτερος ἀνήρ). ‖ παρ. Ὁμ. κατά πλείστον ἐν τῷ πληθ. οἱ ἀριστῆες (λατ. optimates) οἱ ἄριστοι, οἱ πρόκριτοι, οἱ ἄρχοντες, οἱ ἡγεμόνες

Συμπεράσματα

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε:

1) **Η Ναυσικά λέει στον Οδυσσέα ότι θα τον πάει πριν το φύσει οχυρό *«πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος»*.**
2) **Πρέπει να αντιληφθούμε ότι η «πόλι» = φυσική οχυρή θέση είναι συγχρόνως και το δέκατο τρίτο γεωγραφικό διαμέρισμα (τοπικό διαμέρισμα) της χώρας, «*δόμος Ἀλκινόου*». Θα το διαπιστώσουμε και παρακάτω.**
   Επειδή, όμως, είναι το καλύτερο γεωγραφικό τμήμα, οχυρή θέση, παραθαλάσσια, απρόσιτη με γκρεμά και πεδινό παραθαλάσσιο τμήμα δεξιά και αριστερά, μέχρι τα σημεία που κλείνει με το βουνό ολόγυρα σε σχήμα δρεπάνης, γι' αυτό είναι και το γεωγραφικό διαμέρισμα των εκλεκτών, της ελίτ των Φαιάκων. Για τους λόγους αυτούς είναι η έδρα και ο τόπος κατοικίας των Βασιλέων και των δεκατριών αρίστων.
   Εκεί μέσα, σε αυτό το γεωγραφικό διαμέρισμα, στην πορεία θα δούμε ό,τι άλλο υπάρχει.

* * *

ἀλλὰ μάλ' ὦδ' ἕρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν· ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων, τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω. αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήομεν, ἥν πέρι πύργος ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόλης, λεπτὴ δ' εἰσίθμη· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 258 - 264, T_2, σ. 78)*

στ. 258 - 264

Μετάφραση: «Και θα σου πω πώς πρέπει να φερθείς, βλέπω πως είσαι γνωστικός και θα μ' ακούσεις. Όσο περνάμε μέσα από τους αγρούς και τις καλλιεργημένες εκτάσεις, να ακολουθείς μαζί με τις ακόλουθές μου πίσω από τα μουλάρια και την άμαξα, εγώ στον δρόμο θα προπορεύομαι και θα διατάζω.

Όμως όταν πηγαίνουμε προς το φύσει οχυρό ολόγυρά του υπάρχει ψηλό βουνό «ἣν πέρι πύργος ὑψηλός» (436 ἣν = (Β) ιδού! Ε! «κοίτα» / 773 πέρι = επί τόπου, πέριξ, κύκλω, «ολόγυρα» ‖ πέριξ, εγγύς / 867 πύργος = ως και νυν Ετυμ. παλ. γερμ. burg (πόλις), φρούριον Berg (όρος) / 1055 υψηλός = «ΥΨΙ» = υψηλά, εις τα ύψη, άνω) και έχει εκατέρωθεν (και από τις δύο πλευρές) λιμάνι, που για να μπεις στο κάθε λιμάνι έρχεσαι από στενή εί-

σοδο» (το στενό μεταξύ Κέρκυρας - Κεραύνεια όρη -σήμερα Αλβανίας).

Συμπεράσματα

Όταν ο τοπογράφος δημιουργός μέσω της Ναυσικάς μας λέει «*ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω*» θα ήταν αφέλεια να πιστέψουμε ότι απευθύνεται στον Οδυσσέα. Απευθύνεται στον μελλοντικό του ερευνητή λέγοντάς του: Να με ακολουθήσεις με πειθαρχία και αυτοσυγκέντρωση και θα σου δείξω εγώ αυτά που θέλω να δεις και να μάθεις και όχι αυτά που εσύ θα νόμιζες ότι πρέπει να δεις με τα δικά σου λαθεμένα συμπεράσματα, με τον δικό σου διαφορετικό τρόπο σκέψης.

* * *

νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ. ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφίς, ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 264 - 267, T_2, σσ. 78 - 80)*

Μετάφραση: «Καράβια με κουπιά εκατέρωθεν, βρίσκονται στην ξηρά πάνω στο δρόμο, γιατί ο καθένας έχει τη δική του σκεπή για το πλοίο του (ἐπίστιον = νεώριον, ναυπηγεῖον). Εκεί και το μέρος της θάλασσας που δημιουργεί λιμενικό καταφύγιο (εἰρύαται = ὅρμος). Εκεί είναι και η αγορά.
Εκεί και ο βράχος που περιβάλλεται από θάλασσα, από την πλευρά όμως της ξηράς χωρίζεται από αυτήν με ένα κατάλληλο ορυγμα. Θα το ξεχωρίσετε εύκολα γιατί είναι πανέμορφος και διακρίνεται από τις πτυχές του, αυτός ο βράχος είναι αφιερωμένος στον γενάρχη μας τον θεό Ποσειδώνα».

Λεξιλόγιο

654 - 646 νῆες = ναῦς = πλοῖον μάχης, πολεμικόν πλοῖον / 672 δ' ὁδὸν = ὅτι καί νῦν, ὀδός, δρόμος, λεωφόρος ‖ δρομίσκος, ἀτραπός ‖ ταξίδιον / 81 ἀμφιέλισσαι = ἡ ἐκατέρωθεν κωπηλατουμένη / 309 εἰρύαται = εἴρω = ὅρμος (= περιδέραιον) / 758 πᾶσιν = πάς = ὀλόκληρος, σύμπας ‖ ἐπι ἑκάστου ἐκ πολλῶν ἕκαστος / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι ‖ λοιπόν / 379 ἐπίστιόν = νεώριον, ναυπηγεῖον (τόπος ἐστεγασμένος) / ἐστιν = ὑπάρχει / 313 ἑκάστῳ = ἕκαστος = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας, ἕνας, καθένας χωριστά / 339 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ. 3) πρός τά ἐκεῖ, πρός τά ἐδῶ / 253 δέ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 975 τέ = καί / 20 σφ' ἀγορὴ = ἀγορά = πᾶσα συγκέντρωσις / 489 καλὸν = ΚΑ˘ΛΟΣ, ή, όν· ὡραῖος, εὔμορφος / 819 Ποσιδήϊον = πόσειδειος· ὁ ἀφιερωμένος εἰς τόν Ποσειδώνα (ὁ ἱερός τοῦ Ποσειδώνα) / 80 ἀμφίς = πέριξ, ὀλόγυρα / 880 ῥυτοῖσιν = «ζάρα, ζαρωματιά» «ρυτίδα» ρυτίς, πτυχή / 564 λάεσσι = βράχος, βράχος ἀπόκρημνος / 516 κατωρυχέεσσ' = κατ - ῶρυξ, -ύχος, ὁ, ἡ (κατορύσσω)· ὁ κατορωρυγμένος, τ.ἔ. ὁ (κατα)κεχωσμένος εἰς τήν γῆν, ὁ «παραχωσμένος» εἰς τό χῶμα. -‖ ὁ ὑπό τήν γῆν, ὁ τεθαμμένος, ἐνταφιασμένος. -‖ ὡς ουσ. ἡ κατῶρυξ = ὄρυγμα, λάκκος, κοίλωμα, σπήλαιον / 172 ἀραρυῖα = ἀραρῶς· ἀρᾱρυῖα, ἐπ. ἀραρυῖα, ἀρᾱρός, μτχ. πρκ. τοῦ ἀραρίσκω· προσηρμοσμένος, προσαρμόζων. ‖ ἀρμόδιος, κατάλληλος. Επίρ. -ότως

Συμπεράσματα

1) **Το λιμάνι, το ναυπηγείον, όπου μας το δίνει και στον 2ο τόμο, σ. 54, Ραψ. ε, στ. 441 «*ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο ἶξε νέων*» και η αγορά, βρίσκονται όλα στον οικισμό Ρόδα όπως λέγεται σήμερα, Σκάλωμα των Στυλών πριν (Νοτάριος Αλοΐσιος Κατωϊμέρης).**
2) **Εδώ μας δίνει ακριβώς την περιγραφή σε τι θα μεταβληθεί αργότερα το καράβι των Φαιάκων γυρνώντας από την Ιθάκη, και είναι ο λόφος Μπιτζίκου και τον χωρίζει από την ξηρά το τεχνητό όρυγμα το ρέμα της Ρόδας συνεχίζοντας το αυλάκι (τάφρος) μέχρι το ρέμα Κακιωμένος (Καρουσάδες). Αυτά τα δύο τεχνητά ποτάμια που συνδέονται και σήμερα, έγιναν για να αποξηράνουν την περιοχή από τα λιβαδάκια Ρόδας μέχρι Άγνο Καρουσάδων για να μπορεί ο Οδυσσέας να θαυμάζει αγρούς και αμπελοχώραφα. Το ότι είναι τεχνητά έργα μας το λέει ο δημιουργός «κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα».**

* * *

Μύλος της Καμαρέλας.
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

«ἐν δε κρήνη νάει, ἀμφί δε λειμών»
Δηλαδή το αυλάκι που στέλνει τα νερά από την Καμαρέλα (η Κρήνη) στην πεδιάδα ενδιάμεσα από τα χωριά, που ονομάζονται Ξαθάτες - Άγιοι Δούλοι - Αγραφοί.
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

«ἔνθα δε πατρός ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ᾽ ἀλωή»
Σήμερα η ανακαινισμένη κατοικία στο πρώην αρχοντικό Τρυβιζά, που επί βενετοκρατίας (1386 - 1797) ήταν τ᾽ αρχοντικό Μοστέναγα και δίπλα ο ναός του Αγίου Γεωργίου.
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 291 - 292, T_2, σ. 80)*

Μετάφραση: «Θα δούμε το πανέμορφο ιερό Άλσος της Αθηνάς πλησίον του δρόμου όπου γίνονται και οι συναθροίσεις (και σήμερα εκεί λέγεται Προμαχίδη). Εκεί προς την πηγή όπου τρέχει νερό σε μεγάλη ποσότητα (κεφαλάρι) και από το έδαφος ολόγυρα της πηγής παντού από όλες τις πλευρές αναβλύζουν νερά, θαύμα να το βλέπεις». Βλέπε και «Κερκυραϊκές Αρχοντικές Κατοικίες» Κ. Δ. Καραμούτσου, σ. 24 - 25 (Αρχοντικό Μοστέναγα), Κέρκυρα 2006.

Λεξιλόγιο

δήομεν = θά δούμε / 19 ἀγλαὸν = ἀγλαῖα, η (ἀγλαός)· λαμπρότης, καλλονή, μεγαλοπρέπεια / 69 ἄλσος = Ἄλσος, -εος, τό· τόπος πλήρης δένδρων καί χλόης, δάσος ‖ κυρ. ἱερόν ἄλσος ‖ ἄδενδρον μέρος / 34 Ἀθήνης = Ἀθήνη = Ἀθηνᾶ, ἡ θεά Ἀθηνᾶ / 23 ἄγχι = ΑΓΧΙ˘, τοπ. ἐπίρ. = ἐγγύς, πλησίον, κοντά, πολύ κοντά / 519 κελεύθου = κέλευθος, ἡ, μετά οὐδ. πληθ. τά κέλευθα, ἀλλά καί οἱ κέλευθοι· ὁδός, ἀτραπός, δρόμος / 16 αἰγείρων = (ἄγω) φέρω ἐπί τό αὐτό, συναθροίζω ἐπί τό αὐτό, συγκεντρώνω, συμμαζεύω / 334 ἐν = ἐπί τόπου· ἐν, ἐντός / 245 δὲ = εἰς (πρός) / 550 κρήνη = ΚΡΗ΄ΝΗ δωρ. κράνα, ἡ πηγή, βρύσις (ἀντίθ. τω φρέαρ.) λατ. Fohs. ‖ πηγή, «κεφαλάρι» / 644 - 647 νάει = ρέω, ἐκχειλίζω, εἶμαι πλήρης / 80 ἀμφὶ = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 245 δὲ = εἰς (πρός) / 572 λειμών = λειμών, -ωνος, ὁ (λείβω)· πάς ὑγρός καί ποώδης τόπος, λιβάδι, λατ. Pratwm.

Παραπομπή Ελληνική Μυθολογία T_2, σσ. 98 - 113, Εκδοτική Αθηνών

Το όνομα Αθηνά είναι προελληνικό. Σύμφωνα με μια παραλλαγή του μύθου η Αθηνά ήταν κόρη του Ποσειδώνα και της Τριτωνίδας, όμως δεν τα πήγαινε καλά με τον πατέρα της και γι' αυτό προτίμησε την προστασία του Δία, που την κράτησε κοντά του σαν δική του κόρη. Η σύνδεση της Αθηνάς με τον Ποσειδώνα ή τον Τρίτωνα και την Τριτωνίδα ως γονείς ή τροφούς της, όπως και η σύνδεση της Ήρας με τον Ωκεανό ως τροφέας της ανάγεται σε θεογονικό πρότυπο. Ειδικά η φιλική ή εχθρική σχέση της Αθηνάς με τον Ποσειδώνα και με τα πράγματα που του ανήκουν, δηλαδή τα νερά και τα κεφαλόβρυσα, τα φίδια και τη γονιμότητα, τα άλογα κλπ. σημαδεύουν κυρίως την προολυμπιακή κοινή λατρεία της Αθηνάς και του Ποσειδώνα.
Φέρει τα λατρευτικά ονόματα Αγέστρατος, Πρόμαχος, Δορυθαρσής, Αδάματος, Αρεία, Μηχανίτης, Περσέπολις, Σώτειρα, Νίκη, Νικηφόρος και Ειρηνοφόρος, Εργάνη, Μητίετα (κόρη της Μήτιδας, της γνώσης).

* * *

ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλῳή, τόσσον ἀπὸ πτόλιος ὅσσον τε γέγωνε βοήσας. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 293 - 294, T_2, σ. 82)*

Μετάφραση: «Εκεί μάλιστα είναι και του πατέρα μου το τέμενος. Θα το ξεχωρίσεις εύκολα γιατί είναι ίσιωμα ακριβώς δίπλα στο κεφαλάρι και είναι τόπος που ό,τι και να καλλιεργήσεις παράγεται σε αφθονία».
Σημειώνω ότι όλα τα παραπάνω (Άλσος της Αθηνάς, η Κρήνη = κεφαλάρι με τον ποώδη τόπο, το τέμενος Αλκινόου), βρίσκονται και σήμερα ακριβώς σύμφωνα με την περιγραφή του ποιητή του έπους Οδύσσεια, στην περιοχή Άγιος Νικόλαος Προμαχίδης και συνεχίζει πηγές Ξαθάτων, Καμαρέλα, μέχρι Ιερά Μονή Παντοκράτορος, αλλά σε ευθεία γραμμή το ένα δίπλα στο άλλο. Περιοχές Ξαθάτων Δήμου Θιναλίων).
«Πολύ από το φύσει οχυρό Σχερία δεν απέχει, απέχει τόσο όσο ακούγεται η φωνή ανθρώπου, φωνάζοντας όσο γίνεται περισσότερο δυνατά δημιουργώντας στο τέλος της φωνής βόησι».

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = ἐπί τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ ‖ πρός τά ἐκεῖ / 353 δὲ = καί δη, καί μάλιστα, πρός μείζονα ἔξαρσιν τινός / 761 πατρὸς = ὁ πατέρας / ἐμοῦ / 981 τέμενος = ἀποτετμημένον τεμάχιο γῆς ‖ τεμάχιον γῆς προωρισμένον διά τινά σκοπόν ‖ τεμάχιον καλλιεργήσιμου γῆς παραχωρουμένη εἰς τινάν (Βασιλέα) ἤ ἀφιερωμένον εἰς θεόν (ἱερός χῶρος) / 975 - 442 τεθαλυῖά = θάλλω = ἀνθίζω, ἀκμάζω, φυλλοφορῶ, ὀ, κοῦμαι, εἶμαι πλούσιος εἰς τί πράγμα, ἔχω ἀφθονίαν ἀπό τί / 70 τ' ἀλῳή = ἀλωή, ἡ δωρ. ἀλωά ποιητ. ἀντί τοῦ ἀττ. ἄλως (ο βλ.)· ἀλώνιον. -‖ κάθε ἰσοπεδωμένον γήπεδον, κῆπος, φυτεία / 1001 τόσσον = ἐπί ἀποστάσεως, τόσον ἐκτεταμένος, τόσον πολύς / 152 ἀπὸ = ἐπι τόπου, δηλοῦσα κίνησιν ἐκ τινός τόπου, τό μακράν ἀπό τι / 807 πτόλιος = πόλις = τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις / 711 - 712 ὅσσον = ἐπί ἤχου = μεγαλόφωνος ὅσον, ὅσον τό δυνατόν περισσότερο / 975 τε = καί / 227 γέγωνε = φωνάζω δυνατά ἤ κράζω μεγαλοφώνως ὥστε νά γίνω ἀκουστός: ὅσον τό γέγωνε βοήσας = ὅσον ἠμπόρεσε νά γίνει ἀκουστός μέ τάς κραυγάς του / 216 βοήσας = βόησις = δυνατή φωνή, κραυγή ‖ κυρ. ἐπίκλησις βοήθειας

* * *

ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς ὅ κεν ἡμεῖς ἄστυδε ἔλθωμεν καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός. αὐτὰρ ἐπὴν ἥμεας

ἔλπῃ ποτὶ δώματ’ ἀφῖχθαι, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 295 - 297, T_2, σ. 82)*

Μετάφραση: «Εκεί να καθίσεις και να περιμένεις μέχρι εμείς προς την πόλη πάμε και φτάσουμε στους ναούς, του πατέρα μου, αλλά όταν υπολογίσεις ότι εμείς πλησίον στους ναούς («δώματ’ = Ναοί») φτάνουμε»

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ / 482 καθεζόμενος = καθ-ίζω = βάλλω τινά νά καθίση κάτω / 606 - 612 μεῖναι = μένω = μένω, περιμένω, ἀναμένω / 1122 χρόνον, ὡς καί νύν χρόνος ‖ ὡς ὡρισμένον σημεῖον τοῦ χρόνου / 309 εἰς ὅ = εἰς = ἑνός, μιᾶς, εἰς, ἕνας / 520 - 516 κεν = κε = ἄν / 434 ἡμεῖς = ὀνομ. καί αἰτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 187 ἄστυδε = ἄστυ-δε, ἐπίρ. (ἄστυ)· εἰς τό ἄστυ, πρός τό ἄστυ / 328 - 394 ἔλθωμεν = ἐλθέ = ἔρχομαι = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω ‖ ἔρχομαι ὀπίσω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 467 ἱκώμεθα = φθάνομεν / 292 δώματα = δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον, αἴθουσα / 761 πατρός = ό πατέρας / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, πάντως, ὀπωσδήποτε / 363 ἐπὴν = όποτεδήποτε, όπόταν, όταν, όσάκις / 434 ἥμεας = ἡμεῖς, ἡμᾶς, ὀνομ. καί αἰτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 329 ἔλπῃ = ἔλπω, μτβ. κάμνω τινά νά ἐλπίζῃ, ἐμβάλλω ἐλπίδας / 820 ποτὶ = πρός, παρά, πλησίον τινός, μακρόθεν, ἐκτός / 292 δώματ’ = δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον, αἴθουσα / 200 ἀφῖχθαι = ἀπρφ. πρκ. τοῦ ἀφικνέομαι = φθάνω εἰς ... ἔρχομαι εἰς ... φθάνω

* * *

καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἠδ’ ἐρέεσθαι δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. ῥεῖα δ’ ἀρίγνωτ’ ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 298 - 301, T_2, σ. 82)*

Μετάφραση: «Και τότε στων Φαιάκων έλα το φύσει οχυρό και ρώτα να σου πουν, ποιοι οι ναοί του μεγαλόκαρδου πατέρα μου Αλκινόου. Με πολλή ευκολία γιατί είναι πασίγνωστο και ευκολογνώριστο (αυτό το φύσει οχυρό). Οποιοσδήποτε μπορεί να σου το δείξει, ακόμη και ένα νήπιο παιδί που δεν έχει ακόμη μάθει να μιλάει, μπορεί να σε οδηγήσει. Διότι από την μία ως την άλλη πλευρά κανένα δεν μοιάζει από αυτά τα σταθερά γεωγραφικά διαμερίσματα των Φαιάκων όπως το γεωγραφικό διαμέρισμα του Αλκινόου».
[*«δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο»*. (Μετάφραση: «Ναοί των Φαιάκων όπως και το γεωγραφικό διαμέρισμα του Αλκινόου»)].

Λεξιλόγιο

482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1001 τότε = ὅτι καί νῦν, τότε, κατ’ ἐκεῖνον τόν χρόνον / Φαιήκων = Φαιάκων / 468 - 307 ἴμεν = α᾽ πληθ. τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 395 ἐς = εἰς / 807 πόλιν = πόλις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις / 429 ἠδ’ = ἠδέ = καί ἐπίσης, καί ὡσαύτως, καί, ὁμοίως, οὕτως / 388 - 389 ἐρέεσθαι = ἐρεείνω = ἐρωτῶ ‖ ἐρωτῶ περί τινός, διά τινά / 292 δώματα = δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον / 761 πατρὸς = ό πατέρας / 331 ἐμοῦ = ἐγώ (κυρ. τῆς γεν. ἐμοῦ) / 602 μεγαλήτορος = ό μεγάλην καρδίαν ἔχων, μεγαλόψυχος / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 875 ῥεῖα = εὐκόλως, εὐχερῶς, ἀφροντίστως, ἀμερίμνως / 175 δ’ ἀρίγνωτ’ = εὐδιάγνωστος (εὐκολογνώριστος) ‖ πασίγνωστος, φημισμένος / ἐστί = ὑπάρχει, εἶναι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 86 ἂν = ὅς ἄν = οἱοσδήποτε, ὅποιος καί ἄν· ὅπου ἄν / 729 πάϊς = παιδί / 429 ἡγήσαιτο = ἡγητήρ = ὁδηγός / 655 νήπιος = ό μή ὁμιλῶν, μή λαλῶν, ἄλαλος ‖ μτφρ. ἀνόητος / 715 οὐ = ὄχι, δέν / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ’ ετέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 226 γάρ = ὁπότε, διότι / 991 - 995 τι = κάποιος, ἕνας, μία κάποια / 355 ἐοικότα = ἔοικα = εἴμαι ὅμοιος, ὁμοιάζω / 998 - 671 τοῖσι = «αὐτός ἐδῶ» / 987 τέτυκται = τέτυγμαι = παθ. πρκτ. τοῦ ΤΕΥΧΩ - πρκ. τετυγμένος συχν. σημ. «καλῶς κατεσκευασμένος, καί μτφ. συμπαγής, εὐσταθῆς, σταθερός ‖ μτφ. ἐπι ἀγροῦ, ό καλῶς καλλιεργημένος

Συμπεράσματα

Εδώ ο τοπογράφος δημιουργός μας λέει και μας φωτογραφίζει τη διαίρεση της χώρας σε διαμερίσματα. Μας λέει ότι το γεωγραφικό διαμέρισμα του Αλκινόου είναι αυτό που δε μοιάζει με κανένα άλλο και είναι ευκολογνώριστο, ακόμη και από μωρό παιδί. Μας ξεχωρίζει επίσης τα δώματα = Ναοί από τον δόμο Αλκινόοιο = γεωγραφικό διαμέρισμα Αλκινόου (13ο γεωγραφικό διαμέρισμα).

* * *

Σχεδιάγραμμα για την κατανόηση του χώρου του βορειότερου τμήματος της Κέρκυρας.

δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο ἥρως. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή, ὠκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρη ἐν πυρὸς αὐγῇ, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 302 - 305, T_2, σ. 82)*

Μετάφραση: «Οι Ναοί των Φαιάκων και το γεωγραφικό διαμέρισμα του Αλκινόου· αλλά όταν μπεις μέσα (στο φύσει οχυρό) που αφήνουν απ' έξω την πεδιάδα και τα άλλα γεωγραφικά διαμερίσματα και είσαι πια μέσα κρυμμένος (γιατί απ' έξω δεν βλέπεις τίποτα μέσα) τότε πάρα πολύ βιαστικά να περάσεις στο απέναντι μέρος στην πόλη (μεγάροιο) για να έρθεις ως ικέτης στην μητέρα μου, η οποία βρίσκεται δίπλα στην εστία και τον βωμόν, κατάφατσα στον ήλιο»

Λεξιλόγιο

292 δώματα = δῶμα, οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον / Φαιήκων = Φαιάκων / 679 οἷος = ὁποῖος, ὅπως, τοιοῦτος ὅπως, τοιούτου εἴδους ὅπως / 280 δόμος = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος τῆς οἰκίας, δωμάτιον, θάλαμος / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 439 ἥρως = ἥρως, «ἥρωας» παρ' Ὁμήρῳ, πολεμιστής, «ἐλεύθερος ἄνθρωπος» / 65 ἀλλ' = Ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 698 ὁπότ' = ὁπότε = ὅταν, εἰς ὁποῖον καιρόν / 86 ἄν = ὅς ἀν = οἱοσδήποτε, ὅποιος καί ἄν· ὅπου ἄν / 886 σε = κίνησιν πρός τι (μέρος ἢ πρόσωπον) / 280 δόμοι = οἰκίαι, κατοικίαι ‖ μέρος τῶν οἰκιών, δωματίων / 519 - 523 κεκύθωσι = κεύθω = καλύπτω ἐντελῶς, κατακαλύπτω, ἀποκρύπτω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 193 αὐλή = ὁ πρό τῆς οἰκίας ἀνοικτός χῶρος ‖ γενικῶς πάσα αὐλή ἢ περίβολος / 1137 ὠκα = ταχέως, «βιαστικά» / 595 μάλα = πολύ, πάρα πολύ, λίαν, ἄγαν, πάνυ, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν, ὀλοτελῶς / 603 μεγάροιο = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον «αἴθουσα» / 271 - 272 διελθέμεν = διέρχομαι = περνῶ διά μέσου ‖ διαβαίνω εἰς τό ἄλλο ἀπέναντι μέρος / 722 ὄφρ' = ὄφρα = ἵνα, διά νά, ἐπι σκοπῶ να ... πρός τόν σκοπόν νά / 86 ἂν = ὅπου ἄν, ὅς ἄν / 467 ἵκηαι = ἱκνέομαι = ἔρχομαι ‖ ἔρχομαι εἰς 2) ἔρχομαι ὡς ἱκέτης / 625 μητέρ' = μητέρα, μάννα / 331 ἐμήν = ἐμός, ή, ον = ἐγώ (κυρ. τῆς γεν. ἐμοῦ) / 428 ἡ = ἡ, θηλ. τοῦ ἄρθρου ὁ / 439 - 433 δ' ἧσται = ἧμαι = εἶμαι καθισμένος, κάθημαι / ἐπ' = πάνω, δίπλα (362) ἐπ-εσχάριος = ὁ ἐπί τῆς ἐσχάρας / 397 ἐσχάρη = ἡ ἐστία, ἡ πυρεστία ‖ βωμός πρός προσφοράν / 334 ἐν = ἐν, ἐντός
867 πυρὸς = ὡς καί νύν, πύρ «φωτιά» ‖ μτφρ. ὁ πυρετός, ἡ θερμότης / 192 αὐγῇ = ἡ, λαμπρόν φῶς, κυρ. ἐπί τοῦ ἠλίου

Συμπεράσματα

1) **Η Ναυσικά (ο τοπογράφος δημιουργός) αρχίζει και μας περιγράφει κάπως το εσωτερικό του φύσει οχυρού.**
2) **Μας δίνει ένα στίγμα πού θα βρούμε την πόλη και δίπλα σε τι.**
3) **Αρχίζει και κάνει ένα βήμα κρυπτογράφησης χρησιμοποιώντας τη λέξη Μεγάροιο αντί της λέξης άστυ, για να μας δείχνει την πόλη. Την λέξη άστυ προκειμένου να μας δείχνει την πόλη, δε θα τη χρησιμοποιήσει πια, παρά μόνον μία φορά στο τέλος *(T_4, Ραψ. ν, σ. 38)*, για να μας πει ότι το λιμάνι και ο χώρος όπου βγήκε ο Οδυσσέας βρίσκονται από την πλευρά της πόλης.**
   «ὅτε κέν τις ἵκηται ἡμέτερον προτὶ ἄστυ».
   Επίσης γίνεται ο διαχωρισμός δώματα Φαιήκων = Ναοί των Φαιάκων, δόμος Αλκινόου = γεωγραφικό διαμέρισμα Αλκινόου, δόμοι = γεωγραφικά διαμερίσματα, αυλή = πεδινός χώρος.

* * *

ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι, κίονι κεκλιμένη δμῳαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν. ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ, τῷ ὅ γε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὥς. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 306 - 309, T_2, σ. 82)*

Μετάφραση: «Την τουλούπα με το μαλλί περιστρέφει για να φτιάξει υφάσματα βαμμένα σκοτεινόχρωμα από την πορφύρα της θάλασσας.
Φαίνεται, είναι κεκλιμένη (γερμένη) προς τον κίονα (στον κεντρικό και ψηλότερο λόφο του φύσει οχυρού Σχερία). Εξ άλλου δούλες = χωριά (σήμερα χωριά Καβαλούρι και Αντιπερνοί) είναι αυτά τα ίδια χωριά που νωρίτερα στον ίδιο τόμο 2ο, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 17-18-19 αναφέρονται σαν αμφίπολοι = ακόλουθες της Ναυσικάς («*Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.*») με κάποια απόσταση χωρίς να την ακουμπάνε βρίσκονται πίσω της. Εκεί εξάλλου είναι και η έδρα (θρόνος) του πατέρα μου, και ακουμπάει στον προαναφερθέντα λόφο τον κεντρικό και ψηλότερον (σήμερα Βλαχέραινα είτε Ημεροβίγκλι χωριού Καρουσάδες) εκεί κάθεται και πίνει το κρασί του ως αθάνατος».
(Όλα τα ανωτέρω σήμερα Δήμος Εσπερίων).

Λεξιλόγιο

432 ἠλάκατα = τά περί τήν ἠλακάτην μαλλία, «τουλούπα μαλλί» / 925 στρωφῶσ' = στροφάω = στρέφω (περιστρέφω)

συνεχῶς ἤ πολλάκις / 818 - 63 ἁλιπόρφυρα = ὁ δια θαλασσίας πορφύρας βαμμένα. Πορφύρα = σκοτεινόχρωμα / 444 θαῦμα = θαυμάζω, μένω ἔκθαμβος. 2) βλέπω τι μετά θαυμασμοῦ / 463 - 304 ἰδέσθαι = εἶδω = βλέπω, βλέπομαι, εἶμαι ὀρατός, φαίνομαι, ἐμφανίζομαι / 529 κίονι = ΚΙΩΝ, -ονος = κολώνα, στήλη, «κίων», στῦλος / 533 κεκλιμένη = κλίνω = κάμνω τί νά κλίνη (νά πάρη κλίσιν) πρός τί / 279 δμῳαὶ = δμωή = δούλη αἰχμαλωτισθεῖσα ἐν πολέμω ‖ κάθε δούλη / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 674 οἱ = πρός ὅ μέρος, πρός ὅπου / 303 - 295 εἴατ' = ἐάω = ἀφήνω, ἐπιτρέπω, δέν ἐμποδίζω ‖ ἀπέχω δέν ἐγγίζω τι / 696 ὄπισθεν = ἐπί τόπου, ὀπίσω, εἰς τό ὀπίσω μέρος / 340 ἔνθα = ἀπό ἐκεῖ, ἐκεῖθεν / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 761 πατρὸς = ὁ πατέρας / 331 ἐμοῖο = ἐμός, η, ον = ἐγώ (κυρ. τῆς γεν. ἐμοῦ) / 456 θρόνος = κάθισμα, ἕδρα -‖ θρόνος, ἕδρα βασιλέως ‖ ἕδρα δικαστοῦ / 820 - 847 ποτικέκλιται = κάμνω τι νά κλίνη πρός τί, τό ἀκουμβῶ / 196 αὐτῇ = αὐτός, αὐτή, αὐτό = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος «ἀτός» / 1019 τῷ = ὅθεν, διά τούτο, κατά τοῦτον τόν τρόπον, οὕτω, κατά ταῦτα / 669 ὅ = δεικτική ἀντωνυμία / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 678 οἰνοποτάζει = οἰνο-ποτάζω καί οἰνοποτέω, πίνω οἶνον / 417 ἐφήμενος = ἔφ-ημαι παθ. κάθημαι ἐπί τινός, ἐπικάθημαι / 33 ἀθάνατος = ὁ μή ὑποκείμενος εἰς θάνατον, «ἀθάνατος» / 1143 ὥς = ὅπου, πού

Συμπεράσματα

Συνεχίζοντας ο τοπογράφος δημιουργός μέσω της Ναυσικάς ευκαιριακά μας περιγράφει τα ακόλουθα:

1) **Τη μητέρα - Πόλη και την υφαντική της παραγωγή και τα χωριά πίσω της (δηλαδή το χωριό Καρουσάδες και χωριά Καβαλούρι - Αντιπερνούς).**
2) **Το σημείο διαμονής και έδρα του πρώτου Βασιλέα. Στο σημείο αυτό ταυτίζουμε το Αρχοντικό Θεοτόκη στους Καρουσάδες λογω της θέσεώς του.**
3) **Την παραγωγή κρασιού και την προηγούμενη ονομασία του Ιονίου πελάγους = Οἴνοψ πόντος** ***(T_2, Ραψ. ζ, στ. 170 και T_2, Ραψ. η, στ. 250: Οἴνοπα πόντον).***

* * *

τὸν παραμειψάμενος μητρὸς περὶ γούνασι χεῖρας βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί. εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 310 - 313, T_2, σ. 82)*

Μετάφραση: «Προς το παρόν να τον αφήσεις κατά μέρος (τον Αλκίνοο) στης μητέρας μου -πόλης- ολόγυρα να πέσεις γονατιστός με τις παλάμες κάτω με δύναμη, ικετεύοντάς την, για να δεις με πολύ χαρά και γρήγορα την ημέρα της επιστροφής σου, ακόμη και αν είναι πολύ μακριά η ξένη χώρα σου. Αυτή έχει και την ψυχή αλλά και την φρόνηση, ακόμη και στον θυμό».

Το χωριό Ξαθάτες με την ευρύτερη περιοχή του Άλσους της Αθηνάς.
Στο κάτω μέρος του χωριού δεξιά ο δρόμος (χωματόδρομος), που ακολούθησαν η Ναυσικά και στη συνέχεια η θεά Αθηνά (ως Μέντορας) με τον Οδυσσέα προς το φύσει Οχυρό.
Διακρίνεται το πεδινό τμήμα. Η περιοχή ονομάζεται Λουφάκι (η διασταύρωση στο κάτω μέρος στο κέντρο της φωτογραφίας).
(Φωτογραφία google).

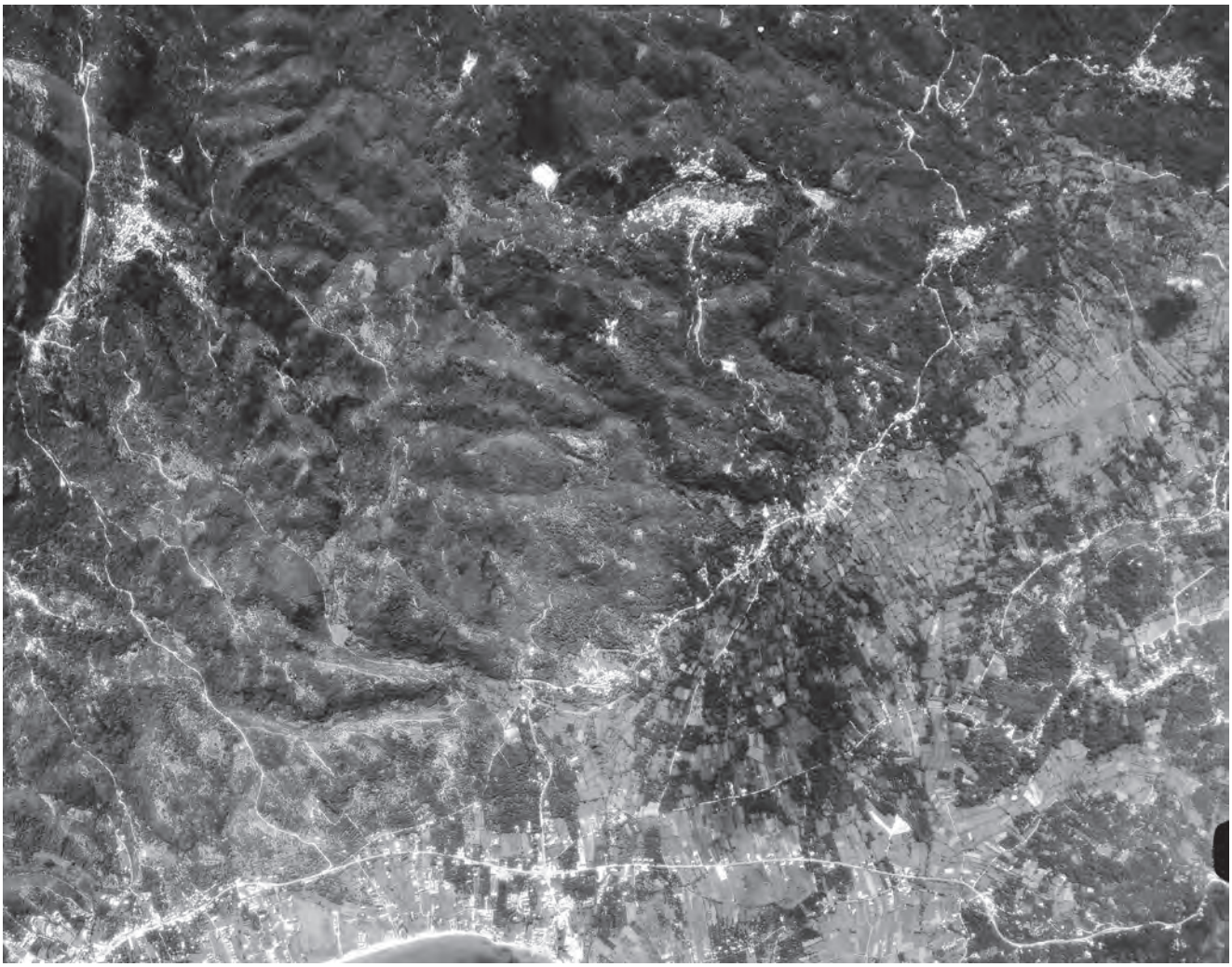

Για την ακριβέστερη κατανόηση της βορειότερης πλευράς της Βόρειας Κέρκυρας, που ήταν επίκεντρο της χώρας των Φαιάκων.

1) Πάνω αριστερά χωριό των Νυμφών. 2) Κάτω αριστερά το πυκνοκατοικημένο σημείο σήμερα ονομάζεται Ρόδα (το λιμάνι) και δεξιά, στο κάτω μέρος, ο πρώτος λόφος που περικλείεται ολόγυρα από πεδιάδα είναι το Ποσείδειον (τώρα λόφος Μπιτζίκου). 3) Ακολουθώντας το δρόμο από το κάτω μέρος της φωτογραφίας με κατεύθυνση προς το κέντρο και πάνω δεξιά (α) το χωριό «Σφακερά», αριστερά τους, κήτος - μέγας Λάκκος, (β) ανεβαίνοντας ο δρόμος προς κέντρο δεξιά, (γ) περιοχή Πλάτωνας Νυμφών, (δ) χωριό «Ξαθάτες», (ε) τελειώνοντας ο δρόμος πάνω δεξιά βρίσκεται το χωριό των Αγίων Δούλων (σημείωση: η περιοχή από τέλος Πλάτωνα μέχρι αρχές του χωριού Άγιοι Δούλοι είναι η αναφερόμενη ως Άλσος της Αθηνάς). 4) Πάνω κέντρο αριστερά απέναντι από το χωριό Ξαθάτες, εκτεταμένη περιοχή και χωριό των Νυμφών. 5) Κέντρο δεξιά απέναντι από Ξαθάτες - Πλάτωνα το χωριό «Αγραφοί».

(Αεροφωτογραφία της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού).

Λεξιλόγιο

999 τὸν = τό - νῦν = τό νῦν· πρός τό παρόν / 746 παραμειψάμενος = ἀλλάσω, μεταβάλλω, ἀλλοιῶ, ὀλίγον. 2) ἀφήνω κατά μέρος, παρέρχομαι, «περνῶ ἀπό δίπλα» / 625 μητρὸς = μήτηρ, μητέρα, μάννα / 773 περὶ = ἐπι τόπου, πέριξ, «ὀλόγυρα» ἐν τοι ἐννοία τοῦ αἰτίου, περί τινός / 235 γούνασι = γούνων, ἐπ. πληθ. τοῦ γόνυ = ἐναγκαλίζομαι τά γόνατα ὡς ἱκέτης / 1105 χεῖρας = ἡ χείρ, «τό χέρι», τό «παλαμόχερο» / 208 βάλλειν = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω ‖ ἐπί ἤχου, πίπτω, προσπίπτω / 469 ἵνα = ἵνα, διά νά = ὅπως / 658 νόστιμον = ὁ ἀνήκων εἰς τήν ἐπιστροφήν / 433 ἦμαρ = ἦμαρ, δωρ. ἆμαρ -ᾶτος, τό ποιητ. ἀντί ἡμέρα / 463 - 304 ἴδηαι = εἰδόμην = βλέπομαι, εἶμαι ὁρατός, φαίνομαι, ἐμφανίζομαι / 1097 χαίρων = ὡς καί νύν, χαίρω, εἶμαι πλήρης χαράς / 494 καρπαλίμως = ταχύς / 303 εἰ = ἤν, ἄν / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 595 μάλα = πολύ, πάρα πολύ, λίαν, ἄγαν, πάνυ, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν / 990 τηλόθεν = πόρρωθεν, μακρόθεν, ἐκ ξένης γῆς, ἐκ ξένης χώρας / 396 - 307 ἐσσί = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις / 303 εἴ = ἤν, ἄν / 520 - 516 κέν = κε = ἄν / 997 τοι = σύ / 517 κείνη = κατ' αὐτόν (ἐκεῖνον) τόν τρόπον, ἤ ἐπ' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάσῃ περιπτώσει / 1075 φίλα = κυρ. ἐπι τῆς καρδίας / 1087 φρονέῃσ' = σκέπτομαι, νοῶ, διανοοῦμαι, συλλογίζομαι, ἔχω νοῦν, εἶμαι συνετός, ἔχω φρόνησιν / 340 ἐνὶ = ποιητ. ἀντί ἐν -‖ ἐνί δοτ. τοῦ εἷς / 458 θυμῷ = θυμόω = παρεργίζω τινά, τόν θυμώνω

Συμπεράσματα

1) **Οι ικέτες απευθύνονται στην μητέρα -πόλη και όχι στον πατέρα - πρώτο Βασιλέα.**
2) **Εδώ ο δημιουργός μέσω της Ναυσικάς μας δίνει και άλλη αρμοδιότητα της μητέρας - πόλης. Μας φωτογραφίζει την πόλη απονομής της δικαιοσύνης. Αργότερα θα ολοκληρώσει την περιγραφή** ***(T_2, σ. 92, Ραψ. η, στ. 73-74-75 «οὐ μὲν γὰρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ, οἷσί τ' εὖ φρονέῃσι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει. εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,»).***

* * *

δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς. αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 321 - 323, T_2, σσ. 82 - 84)*

Μετάφραση: «Έδυσε ο ήλιος και στο εξακουστό ιερόν άλσος έφτασαν της Ιεράς Αθηνάς, όπου και έκατσε ο εκ του Διός καταγόμενος Οδυσσέας, στη συνέχεια προσευχήθηκε στην κόρη του παντοδύναμου Δία παρακαλώντας την να τον αξιώσει να συναντήσει τους Φαίακες».

Λεξιλόγιο

287 δύσετό = ἐπ. ἀντί δύσατο, γ' ἐν. μέσ. ἀορ. α' τοῦ δύω / 430 τ' ἠέλιος, ὁ = ποιητ. καί ἰων. ἀντί ἥλιος / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 997 τοὶ = ὅς, οἱ, αἱ. πάντοτε μετά δεικτικῆς ἐννοίας / 534 κλυτὸν = ὁ ἀκουστός γινόμενος (μεγαλόφωνος) «ἐξακουστός» περίφημος / 69 ἄλσος = τόπος πλήρης δένδρων καί χλόης, δάσος ‖ κυρ. ἱερόν ἄλσος ‖ ὡς καί ἀδεν / 467 ἵκοντο = ἱκνέομαι = ἔρχομαι ‖ ἔρχομαι εἰς 2) ἔρχομαι ὡς ἱκέτης πρός τινα / 473 ἱρὸν = ἱρά = ἱρά, τά ἰων. ἀντί ἱερά / 34 Ἀθηναίης = Ἀθηνᾶ ἰων. Ἀθήνη, Ἀθηναίη / 469 ἵν = δωρ. ἀντί ἕ / 171 ἄρ' = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 302 ἕζετο = καθίζω ἐμαυτόν, κάθημαι / 276 δῖος = ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος, θεῖος, θεοειδής / Ὀδυσσεύς = Ὀδυσσέας / 195 αὐτίκ' = αὐτῖκα = εὐθύς, ἀμέσως, πάραυτα / 360 ἔπειτ' = ἀκολούθως, μετά ταῦτα / 438 - 172 ἠρᾶτο = ἀράομαι = ΑΡΑ = ἡ εὐχή, προσευχή / 276 Διὸς = γεν. τοῦ Ζεύς· βλ. Δίς / 545 κούρῃ = ἡ κούρη, ἰων. ἀντί κόρη / 603 μεγάλοιο = ΜΕΓΑΣ ‖ μεγάλος, δυνατός, κραταιός, παντοδύναμος

Συμπεράσματα

1) **Όταν ο Οδυσσέας έφτασε και παρέμεινε στο ιερόν άλσος της θεάς Αθηνάς (καθ' ημάς είναι η περιοχή με τα τοπωνύμια Άγιος Νικόλαος Προμαχίδης - πηγή Καμαρέλας - Ιερά Μονή Παντοκράτορος Ξαθάτων. Σήμερα ανήκουν στο τοπικό διαμέρισμα Ξαθάτων του Δήμου Θιναλίων), ήδη ο ήλιος είχε δύσει**

Η ***«ούδός»*** *το* ***«πρόθυρον» «υπ' αυλής ούδόν»*** *μπροστά και πλάι δεξιά του σημερινού χωριού των Αγραφών, το σημείο αυτό σήμερα ονομάζεται Περικλάδι.*
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης)

***«δύσετό τ' ἠέλιος»*. Το γεγονός αυτό μας ενδιαφέρει. Για ποιον λόγο θα το δούμε παρακάτω.**

2) Ο Οδυσσέας είναι εκ του Διός καταγόμενος, σε αντίθεση με τους Φαίακες που είναι παιδιά του Ποσειδώνα. Αυτό ας απασχολήσει τους ερευνητές της προϊστορίας και τους θρησκειολόγους.

* * *

προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιϊν. ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε, στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς ἵσταντ' ἀθανάτοισ' ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ὑπ' ἀπήνης ἡμιόνους ἔλυον ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 2 - 6, T_2, σ. 88)*

Μετάφραση: «Ενώ ο εκ του Διός καταγόμενος Οδυσσέας προσευχόταν, τα δυνατά μουλάρια φέρναν την κόρη πριν την πόλη και στους εξακουστούς ναούς του πατέρα της.
Φτάνοντας στάθηκε μπροστά στην είσοδο (σήμερα περικλάδι χωριού Αγραφών Δήμου Εσπερίων).
Τότε βγήκαν από μέσα τα αδέλφια της εκ του ιδίου γένους, που κατοικούσαν μέσα εις τον θάλαμον (κοιλάδα των ναών) περιμετρικά (ολόγυρα) στα υψώματα, και είναι όμοιοι με τους αθάνατους.
Από τα μουλάρια έλυσαν τις τετράτροχες άμαξες και έφεραν μέσα τα ενδύματα».

Λεξιλόγιο

825 - 855 προτὶ = πρίν / 187 ἄστυ = πόλη / 713 ὅτε = ὅταν / 253 δὴ = ἤδη, τώρα, τώρα δα, ἕως τώρα / 715 οὗ = ὄχι / 761 πατρὸς = ὁ πατέρας / 14 ἀγακλυτὰ = ἄγαν, ἔνδοξος, περίφημος, ἐξακουστός / 292 δώμαθ' = δῶμα, οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον / 466 ἵκανε = ἔρχομαι, φθάνω εἰς, ἐκτείνομαι μέχρι / 918 - 475 στῆσεν = ἔστησα = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὄρθιος, τόν στήνω / 171 - 334 ἄρ' ἐν = (171) ἄρα = τότε, εὐθύς. (334) ἐν = ἐν, ἐντός / 832 προθύροισι = ἡ ἐμπρόσθια θύρα, ἡ θύρα τῆς αὐλῆς / 496 κασίγνητοι = κᾰσί=γνητος, ὁ (κάσις + γενέσθαι, γεννάω, πρβλ. γνήσιος)· ἀδελφός ‖ εἶτα πάς συγγενής ἐξ αἵματος, ἀνεψιός, ἤ ἀνεψιά. -‖ ὡς ἐπίθ. κασίγνητος, η, ον, = ἀδελφικός, ἐτυμ. αὐτάδελφος / 245 δέ = ἀλλά / 628 μιν = ἀντί αὐτόν, αὐτήν, αὐτό / 80 ἀμφὶς = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 473 ἵσταντ' = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὄρθιος, τόν στήνω / 33 ἀθανάτοισ' = ἀθάνατος = ὁ μή ὑποκείμενος εἰς θάνατον, «ἀθάνατος» / 335 ἐναλίγκιοι = ἐναλίγκιος = ὅμοιος, ὁμοιάζων / οἵ ῥ' ὑπ' = ἀπό / 150 ἀπήνης = ἀπήνη = ἡ τετράτροχος ἅμαξα / 435 ἡμιόνους = μουλάρια / 330 - 306 ἔλυον = εἰλύω = τυλίσσω γύρω, περιτυλίσσω, περιβάλλω / 395 ἐσθῆτά = ἔνδυμα, ἐνδυμασία, ἐνδύματα / 975 τε = καί / 397 - 312 ἔσφερον = εἰσ-φέρω = φέρω ἐντός ‖ εἰσάγω, εἰσκομίζω. - ‖ συνεισφέρω / 312 εἴσω = μέσα εἰς ... ἐντός

Συμπεράσματα

Εδώ *(T_2, σ. 88)* ο δημιουργός χρησιμοποιεί την λέξη προθύροισι = ἐμπρόσθια θύρα, επίσης στον ίδιο τόμο *σ. 92*, το ίδιο σημείο, μας το αναφέρει ως χάλκεον οὐδόν = τό κατώφλι τῆς θύρας. Και επίσης *T_2, σ. 96* ὑπ' αὐλῆς οὐδόν = κατώφλιον θύρας. Αυτό το σημείο είναι η είσοδος του φύσει οχυρού στην ευρεία έννοιά του και υπάρχει και σήμερα ταυτίζεται ως είσοδος των τεσσάρων χωριών, δηλαδή των Αγραφών - Καβαλουρίου - Αντιπερνών και Καρουσάδων. Ονομάζεται η είσοδος από το λαό Περικλάδι (= κλείνει τα πάντα ολόγυρα, είναι είσοδος που αφού κλείνει δεν περνάς από αλλού).

[Λεξιλόγιο: 778 περί-κλείω = περικλείω, κλείω τί ὁλόγυρα, περικλείω πανταχόθεν / 773 πέριξ = ὀλόγυρα 531 κλείς, ἡ γεν. κλειδός / 530 κλαδί = κλαδί, δωρ. ἀντί κλειδί, δοτ. τοῦ κλείς]

* * *

αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤϊε· δαῖε δέ οἱ πῦρ γρηῦς Ἀπειραίη, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα, τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι, Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 7 - 10, T_2, σ. 88)*

Μετάφραση: «Αυτή δε (η Ναυσικά) μέσα στην κοιλάδα των ναών (θάλαμος, που σήμερα λέγεται Ανατολές) πήγε στο δικό της μέρος που είναι χωριστά. Εξάλλου από εκεί (κοιλάδα των ναών - Ανατολές) στα πέρατα σκορπιζόταν αιωνίως το φως που κυβερνάει ολόκληρη την οικουμένη (Ευρυμέδουσα) που κάποτε αυτό το ιερό φως (πυρ) πλοία με κουπιά και από τις δύο πλευρές, μετέφεραν από το άπειρον ως δώρο τιμής προς τον Αλκίνοο και μέσω αυτού του ιερού φωτός να απευθύνεται στους πάντες».

Λεξιλόγιο

196 αὐτὴ = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός» ἀπατός / 395 δ' ἐς = εἰς / 441 θάλαμον = ὁ ἐσωτερικός χώρος ἤ δωμάτιον / 355 ἑὸν

= ὀνομ. ἢ αἰτ. οὐδ. τοῦ ἑός = ὅς, ἥ, ον ‖ μεθ' ὀμήρον σφέτερος = ἰδικός των / 431 - 307 ἤϊε = ἤειν, πρτ. τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 242 δαῖε = (Α) = καίω. ΔΑΪΩ (Β) διαιρῶ, διαχωρίζω, διαμοιράζω / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ὁ / 867 πῦρ = πύρ «φωτιά» / 236 γρηῢς = ΓΡΑΥ Σ, γραός = γραῖα γυνή «γρηά» / 147 Ἀπειραίη = ἀπειρέσιος = ἐπεκτ. τύπος τοῦ ἄπειρος. -‖ (πέρας) ἄνευ ὀρίων (περάτων) / 441 θαλαμηπόλος = θᾰλᾰμη-πολος, ον (θάλαμος + πολέομαι)· θεράπαινα ὑπερετοῦσα ἐν τῷ θάλαμω τῆς δεσποίνης. -(κυρ. ἡ περί τόν θάλαμον ἀσχολουμένη) / 411 Εὐρυμέδουσα = εὐρυ-μέδων -οντος, ὁ = εὐρυκρείων· ὁ εὐρέως κυβερνῶν / 819 τήν ποτ' = ποτέ = κάποτε, κατά τινα χρόνον, εἰς κάποιαν ἐποχήν / 147 Ἀπείρηθεν = ἀπειρέσιος = ἄπειρος. -(πέρας) ἄνευ ὀρίων (περάτων) / 647 - 646 νέες = νέα = ναῦς = πλοῖα / 428 ἤγαγον = ἄγω = μεταφέρω / 81 ἀμφιέλισσαι = θηλ. ἐπ. της νηός· ἡ ἐκατέρωθεν κωπηλατουμένη / Ἀλκινόῳ= Ἀλκίνοος / 196 δ' αὐτὴν = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός» ἀπατός / 229 γέρας = δῶρον τιμῆς (τιμητικόν δῶρον) ἔπαθλον / 349 - 350 ἔξελον = ἔξελε = ἐξαιρέω = (Α) ἐρωτῶ περι τινός, ζητῶ νά λάβω πληροφορίας διά τινά. (Β) θά ὁμιλήσω, θά εἴπω, θά διακηρύξω / 718 οὕνεκα = δι' ὅν λόγον 2) διά τοῦτο, ὅτι ... τούτου ἕνεκα ὅτι ... διότι / 758 πᾶσι = πάς, ὁλόκληρος, σύμπας

Συμπεράσματα

1) **Ο δημιουργός εξυμνεί το φως μέσα στην κοιλάδα των ναών (θάλαμος) στο μέρος αυτό που είναι στο σύνολό του ένα γεωλογικό φαινόμενο, ακόμη και τώρα ανήκει και στα τέσσερα σημερινά χωριά και λέγεται Ανατολές.** ***Λεξικό Σταματάκου, σ. 104 ἀνατέλλω = κάμνω ἤ ἀφήνω τί νά ἀνατείλη, νά φυτρώση, παράγω, φέρω εἰς φῶς.***
2) **Έχω την εντύπωση ότι πρόκειται για γυναικείο θρησκευτικό κέντρο και το συμπεραίνω από τα εξής: α) εκεί λατρεύεται επί Ομηρικών χρόνων όπως θα δούμε και παρακάτω ως θεά η Αρήτη και δεν γνωρίζουμε ποιον ακριβώς ρόλο είχε η Ναυσικά, ηγήτορες όμως της κοιλάδας των ναών ήταν άνδρες (*****Οδύσσεια, T_2, σ. 66, Ραψ. ζ «πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν, οί δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες»*****). Επίσης β)** ***Απολλώνιος ο Ρόδιος Αργοναυτικά, Τόμ. Δ' σ. 370 «ἐξ' ἄλλου γυναίκες ἔξω ἀπό τό φύσει ὀχυρό πορευόμενες κατά ὀμάδες, ἀναμάρτητες, μεμυημένες εἰς τά μείζονα μυστήρια».***

* * *

Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὣς δῆμος ἄκουεν· ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν. ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 11 - 13, T_2, σ. 88)*

Μετάφραση: «Που την έβλεπαν (την ιερή φωτιά) ο λαός των Φαιάκων ως βασίλισσα του θείου. Αυτή (το φως, η φωτιά) ανέθρεψε την Ναυσικά με τους λευκούς βραχίονες μέσα στην κοιλάδα των ναών - Ανατολές «*μεγάροισιν*», και είναι αυτή η «*φωτιά*» που φλογίζει τις ψυχές και στολίζει το εσπερινόν γεύμα».

Χωριό των Αγραφών.
(Λήψη φωτογραφίας από χωριό Ξαθάτες. Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

Κοιλάδα των ναών *ή Ανατολές. Επάνω δεξιά 1) (α) η είσοδος όπου μπαίνουμε στην κοιλάδα των ναών εκεί όπου διακρίνεται η αρχή του δρόμου ακριβώς δίπλα στον λόφο του Προφήτη Ηλία και της Παναγίας της Οδηγήτριας (η* ***οὐδός*** *= σήμερα Περικλάδι), (β) ακριβώς κάτω από τον προαναφερόμενο λόφο δίπλα από το γήπεδο βρίσκεται το* ***ορχηθμείον****, (γ) στην συνέχεια κέντρο δεξιά ο λόφος των Αγραφών και τμήμα του χωριού. 2) Πάνω αριστερά το χωριό Καβαλούρι και κάτω αριστερά το χωριό Αντιπερνοί.*
«πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.» (Ομ. Οδ. T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 18 - 19).
(Αεροφωτογράφηση google).

Κοιλάδα των ναών *ή Ανατολές. Βλέπουμε α) πάνω δεξιά ο λόφος της Παναγίας της Φανερωμένης και ο λόφος της Παναγίας της Οδηγήτριας, ενδιάμεσά τους δίπλα από το γήπεδο η είσοδος «**η ούδός**» «το κατώφλι» σήμερα Περικλάδι του χωριού Αγραφών, μπροστά από το γήπεδο το «**ορχηθμείον**» σήμερα Πανηγυρίστρα με στρωμένα τραπέζια για το πανηγύρι (Αύγουστος 2008). β) Πάνω κέντρο χωριό Καβαλούρι και αριστερά του ο λόφος της Ανάληψης χωριού Καρουσάδων. γ) Επάνω αριστερά χωριό Καρουσάδες. δ) Κέντρο αριστερά χωριό Αντιπερνοί.*

Η λήψη της φωτογραφίας από τον λόφο της Παναγίας της Οδηγήτριας του χωριού Αγραφοί. (Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

Λεξιλόγιο

Φαιήκεσσιν = Φαίακων / 102 ἄνασσε = ἄνασσα, ἡ· θηλ. τοῦ ἄναξ· βασίλισσα, δέσποινα / 447 θεοῦ = παρ' Ὁμήρῳ εἴτε: τό θεῖον, εἴτε: θεός τίς, κάποια θεότης εἰδική / 1143 δ' ὡς = ὡς = ὅπου, πού / 255 δῆμος = διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας. ‖ οἱ κοινοί θνητοί, ὁ κοινός λαός / 53 ἄκουεν = Ἐτυμ. ἀκούω (= ὁ ἔχων τό οὖς ἠκονημένον, μετ' ἐντάσεως, ἐστραμμένον πρός τί) / 426 ἣ = ἥ / 1004 τρέφε = καθιστῶ τί στερεόν, τό συμπυκνῶ ‖ τρέφω, δίδω τροφή, ἀνατρέφω / Ναυσικάαν = Ναυσικά / 575 λευκώλενον = ὁ ἔχων λευκούς τούς βραχίονας (ἐπιθ. τῆς Ἥρας) / 334 ἐν = ἐν, ἐντός / 603 μεγάροισιν = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον (αἴθουσα) / 426 ἥ = ἥ / 674 οἱ = αὐτῇ, αὐτῷ / 867 πῦρ = ὅτι καί νύν, πύρ, «φωτιά» / 93 ἀνέκαιε = ἀνακαίω = ἀνάπτω δι' ἐμαυτόν ‖ μτφρ. φλογίζω, ἐξάπτω, διεγείρω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 312 εἴσω = ἔσω ἐπιρ. (εἰς, ἐς)· μέσα εἰς ... ἐντός ‖ ἐντός, ἔσωθεν / 281 δόρπον = δειπνῶ, λαμβάνω (τρώγω) τό ἐσπερινόν φαγητόν / 544 ἐκόσμει = κοσμέω, μελ. -ήσω (κόσμος)· τακτοποιῶ, διευθετῶ ‖ κυρ. παρατάσσω στρατόν ‖ κυβερνῶ, διευθύνω, διοικῶ. - III στολίζω, καλλωπίζω, ἐνδύω ἐξεζητημένως. 2) ἐπί προσώπων, τιμῶ, προξενῶ τιμήν εἰς τινά, περικοσμῶ, ἀπονέμω τιμήν εἰς τινα - IV ἀποδίδομαι, ἀνάγομαι εἰς τί

Συμπεράσματα

1) **Πρέπει να προσέξουμε εδώ ότι ο δημιουργός κάνοντας ένα ακόμη βήμα προς την κρυπτογράφηση χρησιμοποιεί την λέξη «*μεγάροισι*» αντί «*θαλάμοις*» για την κοιλάδα των ναών - Ανατολές.**
   Την λέξη «θάλαμος» δεν θα τη χρησιμοποιήσει άλλο στο εξής, παρά μόνον τη λέξη «μεγάροισιν».
2) **Ο δημιουργός την αφήνει την Ναυσικά εδώ, *εν προθοίρεσι*. Δεν την μετακινεί, δεν την πάει ούτε σε συμπόσια ούτε σε εκδηλώσεις, την έχει εκεί σταθερή, *εν προθοίρεσι, εν μεγάροισι*. Είναι η σταδία του τοπογράφου δημιουργού. Είναι ο μίτος της Αριάδνης για να μην χαθούμε. Θα μας την δείξει ακόμη μία φορά, όταν ο Οδυσσέας είναι έτοιμος για την αναχώρηση από το ίδιο σημείο το «*πρόθυρον*» «*ουδείον*» και θα αποχαιρετισθούν *(T_2, σσ. 144 - 146, Ραψ. θ, στ. 457 - 468)*.**

* * *

Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ, μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 14 - 17, T_2, σ. 88)*

Μετάφραση: «Και τότε ο Οδυσσέας κίνησε να πάει στο φύσει οχυρό και η Αθηνά πολύ ομίχλη σκόρπισε γύρω του, γιατί συλλογίστηκε με αγάπη για τον Οδυσσέα, μην τυχόν κάποιος μεγαλόψυχος Φαίακας πηγαίνοντας στο Ιερόν Άλσος της Αθηνάς για να προσευχηθεί, τον συναντήσει και τον στεναχωρήσει ζητώντας του να του πει ποιος είναι».

Λεξιλόγιο

482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1001 τότ' = τότε = τότε, κατ' ἐκεῖνον τόν χρόνον ‖ πρότερον, πρίν / Ὀδυσσεὺς = Ὀδυσσέας / 1141 - 707 ὦρτο = ὄρνυμι = ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω, ἀνακινῶ ‖ παρακινῶ τινά / 807 πόλινδ' = πόλις = πόλις, πολιτεία ‖ τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολι / 468 - 307 ἴμεν = εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 80 ἀμφὶ = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / δ' Ἀθήνη = ἡ Ἀθηνά / 813 πολλὴν = πολύς, πολλοί / 430 - 33 ἠέρα = ἀήρ = τά κατώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος, ἤ ὁ πυκνός ὀμιχλώδης ἀήρ / 1109 χεῦε = χέω = σκορπίζω / 1075 φίλα = φίλος = πεφιλημένος, ἀγαπημένος, ἀγαπητός, προσφιλής / 1087 φρονέουσ' = σκέπτομαι, νοῶ, διανοοῦμαι, συλλογίζομαι, ἔχω νοῦν / Ὀδυσῆϊ = Ὀδυσσέας / 621 μή = «ὄχι», ἵνα μή, ὥστε νά μή, μήπως, μή τυχόν / 995 τις = «κάποιος, ἕνας», μία «κάποια» / Φαιήκων = Φαιάκων / 601 μεγαθύμων = μεγάθυμος = μεγαλόψυχος, γενναιόψυχος, ὑψηλόφρων / 127 ἀντιβολήσας = ἀντι-βόλησις = παράκλησις, δέησις, ἱκεσία / 523 κερτομέοι = κερτόμιος = ὁ κεντῶν τήν καρδίαν, ὁ πειρακτικός / 362 - 307 τ' ἐπέεσσι = ἔπεσαν = ἔπειμι = (εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 350 ἐξερέοιθ' = ἐξ-ερέω = ἐρωτῶ περι τινός, ζητῶ νά λάβω πληροφορίες / 714 ὅτις = βεβαίως κυρ. γνωρίζω ὅτι τό πρᾶγμα οὕτως ἔχει, «ἔτσι εἶναι» / 304 - 307 εἴη = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω

Συμπεράσματα

Σε προηγούμενη σελίδα σημειώνω (2η σελίδα πριν) ότι μου δημιουργείται η εντύπωση ότι η κοιλάδα των ναών - Ανατολές «*Θάλαμος - Μεγάροισι*» είναι από την μυθική εποχή των Φαιάκων Γυναικείο Θρησκευτικό Κέντρο.

Εκτός από τις προηγούμενες παραπομπές για τη Ναυσικά και την Αρήτη, όπως επίσης και τις αναφορές του Απολλώνιου Ρόδιου, θέλω να επισημάνω και τα εξής:

Σήμερα, όπως και στους μεσαιωνικούς χρόνους, η κεντρική και δεξιά πλευρά των υψωμάτων της κοιλάδας των ναών, έχουν συνεχόμενα και μοναδικούς τέσσερις ναούς

της Μητέρας του Ιησού. Είναι της Παναγίας Οδηγήτριας των Αγραφών, της Παναγίας Φανερωμένης Αγραφών, της Παναγίας Λαμποβίτισσας Καβαλουρίου και της Ζωοδόχου Πηγής Καβαλουρίου.

Από την χθόνια Μητέρα Αρήτη φθάσαμε στην επουράνια Μητέρα Παναγία.

* * *

ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 18, T_2, σ. 88)*

Μετάφραση: «αλλά πριν φτάσει στον προορισμό του στο φύσει οχυρό Σχερία εκεί που βρίσκονται οι Ερανισταί»

Λεξιλόγιο

65 ἀλλ' = ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 714 - 712 ὅτε = ὅστε = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 171 ἄρ = ἄρα = ἐρωτηματικό μόριον ἐν ἀρχῇ λόγου / 331 - 609 ἔμελλε = ἐμέλλησα = προορισμός / 807 πόλιν = τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλης, ἀκρόπολι / 287 δύσεσθαι = δύσετο, ἐπ. ἀντί δύσατο γ' ἐν. μεσ. ἀορ. τοῦ δύω [291 ΔΥΩ ἤ δύνω· μελλ. δύσω = ἐνδύω ἐμαυτόν, ἐνδύομαι, φοραίνω ρούχα, περιβάλλομαι (μέ) τί 2) ἐπι τόπων, εἰσέρχομαι, εἰσδύω] / 386 ἐραννήν = ἐραννός, ή, ον (ἐράω)· ἐρατεινός, ἐπέραστος, τερπνός [386 ἐρατεινός, η, ον (ἐρατός, ἐράω). ἐράσμιος ‖ ἀρεστός, εὐπρόσδεκτος] / 387 ἐράω = ἔραμαι = ἀγαπῶ ‖ ἐπί πράγμ. ἐπιθυμώ, ποθῶ τι ἐμμανῶς ‖ ἀπολ. ἐρῶν = ἐραστής, «ἀγαπητικός» ή ἐρωμένη = ἀγαπητικιά

Συμπεράσματα

Στον *T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 321*, **ο δημιουργός μας λέει ότι φτάνοντας ο Οδυσσέας με την Ναυσικά και τις ακόλουθες στο άλσος της Αθηνάς είχε νυκτώσει (*«δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο»*).**

Επίσης στον *T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 15*, **ο δημιουργός μας λέει ότι πριν φτάσει στον προορισμό του, δηλαδή κάπου ενδιάμεσα, η θεά Αθηνά για να προστατεύσει τον Οδυσσέα από τα μάτια των Φαιάκων που θα πήγαιναν να προσευχηθούν (στο σκοτάδι) στο Ιερό Άλσος της Αθηνάς, σκόρπισε ολόγυρα ομίχλη.**

Η κρυμμένη, όμως, αλήθεια βρίσκεται αλλού, στα ακόλουθα:

1) **Η πεδινή περιοχή μεταξύ φύσει οχυρού Σχερία (δηλαδή ο λοφώδης όγκος των τεσσάρων σημερινών χωριών Αγραφοί, Καβαλούρι, Αντιπερνοί, Καρουσάδες) είναι σχεδόν πάντα τις νυκτερινές ώρες μέχρι και αργά το πρωί παντού γεμάτος ομίχλη, μέχρι τον πίσω ορεινό κυκλικό όγκο, όπου κάτω χαμηλά είναι το άλσος της Αθηνάς (δηλαδή το χωριό Ξαθάτες).**
2) **Και η νύκτα και η ομίχλη χρειάζονται στον τοπογράφο δημιουργό αυτών των Ραψωδιών, γιατί λίγο αργότερα θα χρειαστεί να κάνει κρυπτογράφηση και είναι σ' αυτόν άκρως απαραίτητα τόσο η νύκτα, όσο και η ομίχλη.**

* * *

ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη παρθενικῇ ἐϊκυῖα νεήνιδι κάλπιν ἐχούσῃ. στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 19 - 21, T_2, σ. 88)*

Μετάφραση: «Εκεί αφού προσευχήθηκε του παρουσιάστηκε η θεά με τα αστραφτερά μάτια, η Αθηνά, μοιάζοντας με νέα κοπέλα μπροστά από εκεί που καίνε τους νεκρούς και το χώμα είναι ανυψωμένο (λοφάκι; σήμερα εκεί ενδιάμεσα από Άλσος Αθηνάς και φύσει οχυρό η τοποθεσία λέγεται Λουφάκι) και αυτός την ρώτησε»

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = ἐπί τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 674 οἱ = ὁ / 127 ἀντεβόλησε = ἀντιβόλησις = παράκλησις, δέησις, ἱκεσία / 444 θεὰ = θεά, ή, θηλ. τοῦ θεός· θεά, θέαινα / 232 γλαυκῶπις = ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ή ἔχουσα ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμούς / 34 Ἀθήνη = Ἀθηνᾶ / 755 παρθενικῇ = παρθένος, ὡς καί νύν, παρθένος, ἄγαμος, κόρη «παρθένα»
305 ἐϊκυῖα = ΕΙ'ΚΩ (Α) = ὁμοιάζω / 647 νεήνιδι = νεαρά γυνή, νεαρά κόρη, παρθένος / 490 κάλπιν = κάλπις = ἀγγεῖον πρός ἄντλησιν ὕδατος, ὑδρία, στάμνος ‖ εἶδος ποτηρίου («κούπας») ‖ ὑδρία πρός ρίψιμον ψήφων, κληρωτίς, κάλπη ‖ ὑδρία πρός ἐναποθήκευσιν τῆς τέφρας νεκρού / 419 - 1126 ἐχούσῃ = χώννυμι = ἀνασκάπτω χῶμα καί τό συσσωρεύω (σωρός χώματος) / 917 - 473 στῆ = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὄρθιος, τόν στήνω - Α'μεταβατ. κάμνω τινά νά σταθῆ (ὄρθιος - ον) στήνω, τοποθετῶ / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 839 πρόσθ' = μετά γενικῆς, ἐκ τινός τόπου ‖ ἀπό τό μέρος τινός / 196 αὐτοῦ = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός, ἀπατός» / 668 ὁ = ὅ, ἥ, τό = ὅς, ἥ,

ὅ / 109 δ' ἀνείρετο = ἀν-είρομαι = ἀνερωτῶ, ἀνακρίνω, ἐξετάζω / 276 δῖος = ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος, θεῖος, θεοειδής / Ὀδυσσεύς = Ὀδυσσέας

Συμπεράσματα

Πρέπει από εδώ και στο εξής να προσέχουμε πού βρίσκεται ο καθένας και τις μετακινήσεις τους. Να καταγράφουμε χωριστά κάθε μέρος που αναφέρουν (μεγάροιο, μεγάροισι, δόμον, δόμο Αλκινόου, λιμάνι κλπ.). Μόνον έτσι ξεμπερδεύεται το κουβάρι.

* * *

Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἠγήσαιο Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει; καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῶ οὔ τινα οἶδα ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται." *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 22 - 26, T_2, σσ. 88 - 90)*

Μετάφραση: «Ω τέκνον αν μπορούσες να με οδηγήσεις στο γεωγραφικό διαμέρισμα του Αλκινόου (το 13ο διαμέρισμα της χώρας, το φύσει οχυρό) που βασιλεύει μαζί με άλλους βασιλείς σε αυτούς τους ανθρώπους, γιατί εγώ ξένος και ταλαίπωρος ήρθα εδώ από μακρινή ξένη χώρα και πατρίδα και δεν γνωρίζω κανέναν από τους ανθρώπους που το φύσει οχυρό μοιράζονται και καλλιεργούν».

Λεξιλόγιο

978 Ὦ τέκος = τέκος = τέκνον = τό τεχθέν, τό γεννηθέν, τό νεογνόν, ὁ γόνος / 716 οὐκ = κατά κράσιν, ἀντί ὁ ἐκ / 86 ἄν = ἄν / 632 μοι = ἐγκλιτ. δοτ. ἐν. τοῦ ἐγώ / 280 δόμον = δόμος, οἰκία, κατοικία ‖ ὡς οἶκος, οἰκογένεια / 113 ἀνέρος = ἀνέρομαι = ἐρωτῶ, ἀνακρίνω / 429 ἠγήσαιο = ἠγέομαι = προηγοῦμαι, προπορεύομαι, δεικνύω τήν ὁδόν / Ἀλκινόου = Ἀλκινόου / 710 ὃς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 998 - 671 τοῖσδε = ὅδε = οὗτος «αὐτός ἐδῶ» / 614 μετ' = μετά = ἐν τῷ μέσω (προσώπων ἤ πραγμάτων), μεταξύ ‖ ἀπό κοινού μετά τινός / 118 ἀνθρώποισιν = ἄνθρωπος πληθ. οἱ ἄνθρωποι / 102 ἀνάσσει = ἀνάσσω = εἶμαι ἄρχων, αὐθέντης, κύριος, δεσπότης ‖ κυβερνῶ / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι / 300 ἐγὼ = ἐγώ / 664 ξεῖνος = ξένος = ὁ φιλοξενούμενος ἤ ὁ φιλοξενῶν (ὁ φίλος ἐκ φιλοξενίας) / 968 ταλαπείριος = ὁ πολλά παθών, πολλά πάσχων, πολλά ὑποστάς / 339 ἐνθάδ' = ἔνθα = ἐπι τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 466 ἱκάνω = ἔρχομαι, φθάνω εἰς, ἐκτείνομαι μέχρι / 990 τηλόθεν = πόρρωθεν, μακρόθεν, ἐκ ξένης γῆς, ἐκ ξένης χώρας / 345 -151 ἐξ ἀπίης = ἐξ = ἔκτοσθεν. 2) ἀπίης = ἀπία γῆ βλ. ἄπιος = ὁ μακράν ἀπέχων / 224 γαίης = γαῖα = γῆ, ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / τῶ οὔ τινα = καί ἄλλον δέν / 674 οἶδα = εἴδω Β) γνωρίζω, γινώσκω, ἠξεύρω / 118 ἀνθρώπων = ἄνθρωπος, πληθ. οἱ ἄνθρωποι, τῶν ἀνθρώπων / 674 οἳ τήνδε = ὅς 2) τήνδε = αὐτής, αὐτού / 807 πόλιν = τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως, ἀκρόπολις / 482 - 387 καὶ ἔργα = καί = καί, ἐπίσης 2) ἔργα = ἔργον, ἐργασία / 649 νέμονται = νέμω, διανέμω, μοιράζω ‖ διανέμω κατ' ἀναλογίαν - Μέσον, νέμομαι μετ' αἰτ., μοιράζομαι μετ' ἄλλων

Συμπεράσματα

1) **Όταν ο δημιουργός λέει δόμος Αλκινόου, μας λέει καθαρά το αυτονόητο, δηλαδή ότι ο Αλκίνοος ως ένας από τους υπόλοιπους άλλους δώδεκα βασιλείς διοικεί ένα από τα διαμερίσματα της χώρας (το δέκατο τρίτο), το οποίο είναι «*η πόλις*» = φύσει οχυρό. Πρόκειται για το σημερινό μοναχικό λοφώδη όγκο που σήμερα περιλαμβάνει τα χωριά Αγραφούς, Αντιπερνούς, Καβαλούρι και Καρουσάδες.**
2) **Μας λέει καθαρά ότι συμβασιλεύει στη χώρα με τους υπόλοιπους βασιλείς. Αργότερα θα μας πει και τη διαίρεση της χώρας σε δόμους και τον αριθμό των υπόλοιπων βασιλέων σε δώδεκα.**
3) **Μας γνωστοποιεί ότι το φύσει οχυρό *Σχερία* είναι διανεμημένο στους κατοίκους και ότι η έκτασή του καλλιεργείται, κάτι που θα επαναλάβει παρακάτω. Εκείνο που δεν μας λέει καθαρά είναι αν το μοίρασμα είναι σε ίση μοίρα ή όχι.**

* * *

τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὅν με κελεύεις, δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει. ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω, μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο μηδ' ἐρέεινε. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 28 - 31, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «τόν δ' αὖτε προσέειπε θεά γλαυκῶπις Ἀθήνη·»
«Και σ' αυτόν απάντησε η γαλανομάτα θεά Αθηνά, λοιπόν εγώ ξένε πατέρα το γεωγραφικό διαμέρισμα που μου παραγγέλλεις, θα στο δείξω, επειδή πλησίον κατοικούν στον τόπο του λαμπρού πατέρα μου. Αλλά ακολούθα με πολύ αθόρυβα, εγώ στον δρόμο θα προπορεύομαι, να μην σε δει κανείς από τους ανθρώπους και σου κάνει ερωτήσεις».

Λεξιλόγιο

998 τοιγὰρ = δι' ὅ, λοιπόν, ὅθεν, ἐπομένως, διά ταύτα / 300 ἐγώ = ἐγώ βεβαίως, ἐγώ τουλάχιστον / 997 τοι = ὀ / 664 ξεῖνε = ξεῖνος, η, ον, Ἰων. ἀντί ξένος / 760 πάτερ = πατήρ = πατέρας / 280 δόμον = δόμος = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος τῆς οἰκίας, δωμάτιον, θάλαμος / ὅν = που / 601 με = ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ ἐγώ / 519 κελεύεις = κινῶ (ὠθῶ) πρός τά ἐμπρός, παρακινῶ ‖ διατάσσω, παραγγέλλω / 248 - 247 δείξω = δείκνυμι = δεικνύω, «δείχνω», ἐπιδεικνύω, ὑποδεικνύω / 359 ἐπεί = μετά ταῦτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου ‖ ἐπι αἰτίας ἐπειδή / 632 μοι = ἐγκλιτ. δοτ. ἐν. τοῦ ἐγώ / 760 πατρὸς = πατέρας / 79 ἀμύμονος = ἄμωμος, ἄψωχος, ἔξοχος, λαμπρός / 296 ἐγγύθι = (ἐγγύς)· ἐπίρρ., πλησίον, ἐγγύς «κοντά» / 644 ναίει = ναίω = κατοικῶ, διαμένω ‖ μετ' αἰτ. τόπου, κατοικῶ τόπον τινά / 65 ἀλλ' = ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 466 ἴθι = προστ. τοῦ εἶμι· «ἔλα» ἐλθέ, ὕπαγε, φύγε / 890 σιγῇ = σιγή, σιωπή ἡσυχία -‖ δοτ. σιγῇ = ἐν σιγῇ, σιωπηλῶς, ἐν σιωπῇ / 998 τοῖον = τοιοῦτος, παρ' Ὁμήρω τό οὐδ. τοῖον = οὕτω, τόσον, τόσον πολύ, πάρα πολύ / 300 ἐγὼ = ἐγώ βεβαίως, ἐγώ τουλάχιστον / 672 δ' ὁδὸν = (Α) ἀντί οὐδός = κατώφλι. ὀδός (Β) ὀδός, δρόμος ‖ δρομίσκος, ἀτραπός / 428 ἡγεμονεύσω = εἶμαι (ἐνεργῶ ὡς) ἡγεμών, προπορεύομαι, ὁδηγῶ / 622 μηδέ = μη-δέ = καί δέν ... ἀλλά δέν ... οὔτε, μήτε / τιν' = κάποιου / 118 ἀνθρώπων = ἀνθρώπων / 855 - 712 προτιόσσεο = προτιόσσομαι = βλέπω πρός τινα, προσβλέπω, βλέπω, θεῶμαι. -‖ ἐπί του νοῦ, προβλέπω, προαισθάνομαι, προλέγω, ἀναμένω, προσδοκῶ / 622 μηδ' = μηδέ = καί δέν ... ἀλλά δέν ... οὔτε, μήτε / 388 ἐρέεινε = ἐρεείνω, ὡς τό ἔρομαι· ἐρωτῶ

Συμπεράσματα

1) **Το *άλσος* της Αθηνάς με τον επιθετικό προσδιορισμό *προμαχίδειον*, σήμερα το Προμαχίδη, βρίσκεται ακριβώς απέναντι «*ἐγγύθι*» και σε μικρή απόσταση από το φύσει οχυρό Σχερία, με φάτσα το σημερινό χωριό των Αγραφών. Το Προμαχίδη είναι το σημερινό χωριό με την κτηματική του περιφέρεια Ξαθάτες.**
   Ανάμεσα από *άλσος* της Αθηνάς (Προμαχίδη - Ξαθάτες) και το φύσει οχυρό (το μπροστινό μέρος των Αγραφών) μεσολαβεί μία στενή πεδιάδα με τη σημερινή ονομασία στο μέρος της διαδρομής *Λουφάκι*. Δηλαδή και σήμερα ακολουθώντας το δρόμο δίπλα από την Κρήνη (Κεφαλάρι) στο *άλσος* της Αθηνάς, περιοχή Κοκικίλλας Ξαθάτων, περνάμε ευθεία μέσα από την περιοχή Λουφάκι, και μας βγάζει ακριβώς μπροστά στην είσοδο του φύσει οχυρού «*ἐν προθοίρεσι*» «Χάλκεον οὐδόν» σήμερα ονομάζεται «*Περικλάδι*».
2) **Μαζί με το σκοτάδι και την ομίχλη, τώρα προσπαθεί να μας συσκοτίσει (μην σε δουν, μη σε ρωτήσουν) και όλα αυτά για την ανάγκη της κρυπτογράφησης που επίκειται.**

* * *

οὐ γὰρ ξείνους οἵ γε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθῃ. νηυσὶ θοῇσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείῃσι λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεί σφισι δῶκ' ἐνοσίχθων· τῶν νέες ὠκεῖαι ὡς εἰ πτερὸν ἠὲ νόημα." *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 32 - 36, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «διότι πολλούς ξένους ανθρώπους, δεν τους ανέχονται, και δεν τους υποδέχονται φιλικά όταν έρχονται με τα γρήγορα πλοία τους. Επομένως έχω την πεποίθησιν ότι μιας και ήρθες γρήγορα από τον εκτεταμένο βυθό της θάλασσας, πρέπει να γνωρίζεις ότι σ' αυτούς έδωκε ο Ποσειδώνας,
νέες ὠκεῖαι = γρήγορα πλοία
ὡς εἰ πτερόν = το φτερό της γραφής = τα γράμματα
ἠέ νόημαν = την σκέψη (Ἀλκίνοος = φύλακας του νου)»

Λεξιλόγιο

715 οὐ γὰρ = διότι ὄχι, διότι δέν / 664 ξείνους = ξένους / 226 οἵ γε = οἱ τουλάχιστον / 595 μάλ' = μάλα = πάρα πολύ, πολύ, λίαν, ἄγαν, καθ' ὑπερβολήν / 118 ἀνθρώπους = ἀνθρώπους / 113 - 114 ἀνέχονται = ἀν-ἐχω = κρατοῦμαι ὑψηλά ‖ (πραγμ.) ἀντέχω / 716 οὐδ' = οὐ-δέ = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 15 ἀγαπαζόμενοι = ἀγαπάζω = ἀγαπάω = ὑποδέχομαι τινα, περιποιοῦμαι τινα / 1072 φιλέουσ' = (φίλος)· ἀγαπῶ ‖ παθ. ἀγαπῶμαι ὑπό τινός, ὑποδέχομαι τινά φιλικῶς / 66 ὅς κ' ἄλλοθεν = ἄλλοθεν, ἐπίρ. (ἄλλος)· ἀπό ἄλλο μέρος ἤ τόπον / 328 - 394 ἔλθῃ = ἐλθέ = ἔρχομαι = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω ‖ ἔρχομαι ὀπίσω / 655 - 646 νηυσὶ = ναῦς = πλοῖον / 453 θοῇσιν = θοάζω, μτβτ. κινῶ ταχέως, θέτω εἰς ταχείαν κίνησιν, βιάζω / 998 τοί γε = ἐπομένως, διά ταῦτα, λοιπόν ; / 771 - 763 πεποιθότες = πέπιθον = πείθω = πέποιθα = ἔχω πεποίθησιν, ἔχω ἐμπιστοσύνην / 1137 - 1138 ὠκείῃσι = ὠκειάων = ὠκῦς = ταχύς, γοργός, «γρήγορος» / 567 λαῖτμα = ΛΑΪ̃ ΤΜΑ, τό· ὁ βυθός τῆς θαλάσσης / 603 μέγ' = μέγας = μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός. 2) ἀχανής, εὐρύς, πλατύς / 320 ἐκπερόωσιν = ἐκπεράω = διέρχομαι διά τινος διαπερῶ / 359 ἐπεί = ἐπι τούτου, περί τούτου, νά γνωρίζῃ τις ὅτι / 962 - 961 σφισι = σφεῖς = αὐτοί, αὐταί / 292 δῶκ' = δῶκα, ἐπ. ἀντί ἔδωκα, ἀόρ. α' τοῦ δίδωμι / 342 ἐνοσίχθων = ὁ σείων τήν γῆν, ἐπώνυμον τοῦ Ποσειδῶνος / 1019 τῶν = τό ; / 647 - 646 νέες = ναῦς = πλοία / 1137 - 1138 ὠκεῖαι = ὠκῦς = ταχύς, γοργός, «γρήγορος» / 1141 ὡς = ὅπως, καθώς / 303 εἰ = ἐάν / 862 πτερὸν = ὡς καί νύν, πτερόν, «φτερό» / 430 ἠὲ = ἤ / 657 νόημα = πάν ὅ,τι βάλλει τις εἰς τόν νοῦν του, σκέψις, ἰδέα

Βλέπουμε επάνω δεξιά α) τμήμα του χωριού Ξαθάτες, β) λίγο μπροστά προς το κέντρο από το χωριό Ξαθάτες εκεί που είναι το λευκό με τον φοίνικα και δίπλα τα κυπαρίσσια ***τμήμα του Άλσους της θεάς Αθηνάς****, από εκεί οδηγώντας η θεά Αθηνά και τρέχοντας πίσω της ο Οδυσσέας στον πεδινό χώρο (κέντρο φωτογραφίας) βρέθηκαν μπροστά στο κατώφλι «****ούδός****». Σήμερα ονομάζεται Περικλάδι (φωτογραφία πάνω αριστερά ενδιάμεσα από τον λόφο του Προφήτη Ηλία και τα σπίτια που φαίνονται μπροστά χωριό Αγραφοί) στο βάθος πάνω αριστερά φαίνεται το χωριό Καρουσάδες και δεξιά του πάνω αριστερά προς το κέντρο το ύψωμα Ανάληψη του χωριού Καρουσάδες.*
(Λήψη φωτογραφίας από χωριό των Αγίων Δούλων. Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

*Σε άλλο πλάνο διακρίνεται πιο καθαρά ο πεδινός χώρος «**αυλή**» στο κέντρο της φωτογραφίας και η μπροστινή πλευρά της εισόδου «**οὐδός**», δηλαδή του φύσει οχυρού κέντρο αριστερά και τα υψώματα α) Προφήτης Ηλίας - Παναγία Οδηγήτρια πάνω μπροστά αριστερά, β) Η Παναγία Φανερωμένη κέντρο μπροστά του χωριού των Αγραφών, γ) Παναγία Ζωοδόχος Πηγή του χωριού Καβαλουρίου πάνω δεξιά, δ) της του Χριστού Αναλήψεως πάνω κέντρο, του χωριού Καρουσάδες και μπροστά του ανωτέρω υψώματος το χωριό Καβαλούρι, ε) το χωριό Καρουσάδες πάνω αριστερά, ζ) ενδιάμεσα όλων των ανωτέρω υψωμάτων η **κοιλάδα των ναών**.*
(Λήψη φωτογραφίας από χωριό των Αγίων Δούλων. Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

Συμπεράσματα

T_2, Ραψ. η, στ. 27 - 36

ο δημιουργός μας λέει τα ακόλουθα:

1) **Το άλσος της Αθηνάς και το φύσει οχυρό Σχερία, το οποίον είναι τόπος του Ποσειδώνα, είναι το ένα δίπλα στο άλλο, το ένα απέναντι από το άλλο «*ἐγγύθι*», δηλαδή ο πατέρας σύμφωνα με την προολύμπεια θεογονία, δίπλα από την κόρη (Ποσειδώνας - Αθηνά).**
2) **Οι Φαίακες, ως παιδιά κι αυτοί του Ποσειδώνα, τους έχει παραχωρήσει να κατοικούν τον δικό του τόπο. «*δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει*».**
3) **Τις πολλές εμπορικές συναλλαγές που έχουν με άλλους που έρχονται στον τόπο των Φαιάκων και τον τρόπο που τους αντιμετωπίζουν όταν έχουν ανάρμοστη συμπεριφορά.**
4) **Τα δώρα του Ποσειδώνα προς τα παιδιά του Φαίακες, γρήγορα πλοία, γραφή και γνώση.**

* * *

Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο. τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη εἴα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 37 - 41, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «Τότε η προικισμένη με τον λόγο Παλλάδα Αθηνά και ακολουθώντας ο Οδυσσέας μέσα στα χνάρια των ποδιών της, πορεύτηκε τρέχοντας.
Και οι Φαίακες περίφημοι για τα πλοία τους δεν πήραν είδηση τον ερχομό του, παρότι έτρεχαν αυτοί (Θεά Αθηνά - Οδυσσέας) από την μία άκρη στην άλλη πηγαίνοντας προς την πόλη, διότι δεν άφηνε η ομορφομαλλούσα σεβαστή θεά»

Λεξιλόγιο

171 Ὣς ἄρα = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 1094 φωνήσασ' = ή προικισμένη μέ τόν λόγο / 429 ἡγήσατο = ἀρχηγός, ὀδηγός / Παλλὰς Ἀθήνη = Παλλάδα Ἀθηνά / 494 καρπαλίμως = ταχύς, ἐπίθ. τῶν ποδῶν / 360 ὁ δ' ἔπειτα = ἔπειτα = ἀκολούθως, μετά ταῦτα, ἔπειτα / 614 μετ' = μέτα = ἐν τῷ μέσω (προσώπων ἤ πραγμάτων) μεταξύ / 477 - 478 ἴχνια = ἴχνιον = ἴχνος = ἴχνος ποδός, «χνάρι» βῆμα, πάτημα / 207 βαῖνε = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 446 θεοῖο = θέοισα δωρ. ἀντί θέουσα θηλ. μτχ. τοῦ θέω = τρέχω / 171 δ' ἄρα = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / Φαίηκες = Φαίακες / 646 ναυσικλυτοὶ = ναυσιλειτός = περίφημος διά τά πλοῖα / 716 οὐκ = ἀντί ὁ ἐκ / 341 ἐνόησαν = ἐν-νοέω = ἔχω ἐννῶ, σκέπτομαι, σταθμίζω / 394 ἐρχόμενον = ἔρχομαι = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω ‖ ἔρχομαι ὀπίσω / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 187 ἄστυ = πόλη / 256 διὰ = ἐντελῶς διά μέσου, πέρα γιά πέρα, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον / 961 σφέας = σφᾶς = σφεῖς (= αὐτοί, αὐταί) οὐδ. σφέα (= αὐτά) / 715 οὐ γὰρ Ἀθήνη = οὐ γαρ = διότι ὄχι, διότι δέν / 303 - 295 εἴα = ἐάω = ἀφήνω, ἐπιτρέπω, δέν ἐμποδίζω, ἀνέχομαι, συγχωρῶ / 409 ἐϋπλόκαμος = ὁ ἔχων ὡραίους πλοκάμους, ὡραίαν κόμην / 248 δεινὴ = δεινός, ή, όν (δέος)· φοβερός, τρομερός, φρικτός ‖ σεβαστός / 447 θεός = παρ' Ὁμήρω εἴτε: τό θεῖον, ὁ θεός

Συμπεράσματα

Από το ποτάμι όπου είναι οι γούρνες μέχρι το οχυρό (ἐν προθύρεσι) στην είσοδο (Περικλάδι σήμερα), η διαδρομή ακολουθώντας τους πρόποδες του βουνού, που είναι ολόγυρα από το φύσει οχυρό (την πόλιν), είναι λοφώδης.
Εκείνο το σημείο που είναι τελείως γυμνό (πεδινό τμήμα) είναι η σημερινή περιοχή Λουφάκι. Για να πάει, όμως, η Αθηνά με τον Οδυσσέα από το Άλσος της Αθηνάς (σήμερα Κοκικίλλας - Προμαχίδη) μέχρι τα πρόθυρα του φύσει οχυρού (σήμερα Περικλάδι) τα οποία είναι τόσο κοντά, που και να φωνάξεις θα σε ακούσουν, και που ένα νήπιο μπορεί να σε οδηγήσει, πρέπει να περάσεις υποχρεωτικά από το Λουφάκι. Γι' αυτό το περνάνε τρέχοντας η Αθηνά και ο Οδυσσέας, για να πουν σ' εμάς μ' αυτόν τον τρόπο ότι η περιοχή Λουφάκι είναι πεδινή.

* * *

*Η **διαδρομή της Ναυσικάς** και στην συνέχεια της θεάς **Αθηνάς** με τον **Οδυσσέα** κάτω από το **Άλσος** της θεάς Αθηνάς*
«καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ἠδ' ἐρέεσθαι δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται» (Ομ. Οδ. T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 298 - 301).
*Βλέπουμε φωτογραφία α) πάνω αριστερά το χωριό των Αγραφών, β) πάνω κέντρο το ύψωμα του Αγίου Ηλία - Παναγίας Οδηγήτριας του χωριού Αγραφών, γ) πάνω δεξιά από το ανωτέρω ύψωμα εκεί που φαίνεται το σπίτι η είσοδος «**οὐδός** = το κατώφλι» σήμερα Περικλάδι χωριού Αγραφών.*
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

Στο επάνω μέρος της φωτογραφίας η διαδρομή της Ναυσικάς και στη συνέχεια της θεάς Αθηνάς με τον Οδυσσέα κάτω από το Άλσος της θεάς Αθηνάς.
«ἀλλὰ μάλ᾽ ὧδ᾽ ἔρδειν· δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν· ὄφρ᾽ ἂν μέν κ᾽ ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ᾽ ἀνθρώπων, τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ᾽ ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ᾽ ὁδὸν ἡγεμονεύσω. αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήομεν, ἥν πέρι πύργος ὑψηλός,» (Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 258 - 264, T_2, σ. 78).
«ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ᾽ ἐνὶ θυμῷ. θαύμαζεν δ᾽ Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐΐσας, αὐτῶν θ᾽ ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά, ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.» (Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 41 - 45, T_2, σ. 90).
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ. θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἔϊσας, αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά, ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 41 - 45, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «Κατά θείον τρόπον τον τύλιξε με καταχνιά εκφράζοντας έτσι την σοφία και την αγάπη της προστατεύοντάς τον από τον θυμό κάποιων.
Παρ' όλα αυτά ο Οδυσσέας έβλεπε με πολύ θαυμασμό τα λιμενικά καταφύγια και τα πλοία, τις αγορές που συναθροίζονται ελεύθεροι άνθρωποι, και μακριούς λόφους που δημιουργούν ένα φυσικό τείχος, καταλήγουν δε αυτοί οι λόφοι στις κορυφές τους σουβλεροί και είναι καλλιεργημένοι, άξιον θαυμασμού να τους βλέπεις».

Λεξιλόγιο

438 - 42 ἥ ῥά = ἦρᾰ = εἴρω = μόχθος, κακουχία, ταλαιπωρία. Ἐνεργ. σηκώνω, μεταφέρω ; 674 οἱ = ό / 203 ἀχλὺν = ἀχλύς, -ύος, ἡ· ὁμίχλη, καταχνιά ‖ σκότος, ζόφος / 449 θεσπεσίην = θεσπέσια = κατά θεῖον τρόπον / 513 - 511 κατέχευε = καταχέω = χύνω κάτω, χύνω ἐπάνω εἰς τινα / 1072 φίλα = φιλέω = φίλος = ἀγαπῶ ‖ παθ. ἀγαπῶμαι ὑπό τινός / 1087 φρονέουσ' = φρονέω = σκέπτομαι, νοῶ, διανοοῦμαι, συλλογίζομαι / 340 ἐνὶ = ἐνί, ποιητ. ἀντί ἐν. -‖ ένί, δοτ. τοῦ εἷς / 458 θυμῷ = θῡμόω = θυμός· παροργίζω τινά, τόν θυμώνω / 444 θαύμαζεν = θαυμάζω = θαυμάζω, μένω ἔκθαμβος 2) βλέπω τι μετά θαυμασμοῦ / δ' Ὀδυσεὺς = ό Ὀδυσσέας / 579 λιμένας = Λιμήν, -ένος ὅτι καί νύν «λιμάνι» 2) μτφρ. καταφύγιον / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 654 - 646 νῆας = ναῦς = πλοῖον, πλοῖον μάχης / 310 ἔϊσας = εἴς, μτχ. ἀορ. β' τοῦ ἵημι = εἴμην παθ. πρκ. εἶμαι / 196 αὐτῶν = αὐτός = αὐτός, αὐτή, αὐτό / 439 θ' ἡρώων = ἥρως = ἥρωας, παρ' Ὁμήρω εἰς πάντα ἐλεύθερον ἄνθρωπον / 20 ἀγορὰς = ἀγορά = πάσα συγκέντρωσις ‖ ό χῶρος τῆς συνελεύσεως / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 977 τείχεα = τεῖχος, καί κυρ. τεῖχος πόλεως, περιβάλλον πόλιν / 595 μακρά = μακρός εἰς μῆκος, «μακρύς» ό εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐκτεινόμενος / 1055 ὑψηλά = ὑψί-λοφος, ον = ό ἔχων ὑψηλόν λόφον, ὑψηλήν κορυφήν / 900 σκολόπεσσιν = σκόλοψ, -οπος, ό πάσσαλος «παλούκι» γεν. πάν τό ἀπολῆγον εἰς ὀξύ, τό σουβλερόν / 178 ἀρηρότα = ΑΡΟΩ, μελ. -όσω, ποιητ. -όσσω· ἀόρ. α' ἤροσα· πρκ. ἀρήροκα - παθ. ἀόρ. α' ἠρόθην· πρκ. ἀρήρομαι· ἀροτριῶ, ὀργώνω, καλλιεργῶ / 444 θαῦμα = θαυμασμός, θάμβος, θαυμάσιον, (ἄξιον θαυμασμοῦ) / 463 - 304 ἰδέσθαι = ἰδέ = εἴδω = βλέπω

Συμπεράσματα

1) **Εκείνο που κάποιος μπορεί να σκεφτεί, είναι ότι αυτό που μπορεί να βλέπει ο κάθε άνθρωπος όλων των εποχών μέσα στην ομίχλη και το σκοτάδι είναι μόνον η τύφλα των αφελών.**
2) **Εδώ ο τοπογράφος δημιουργός κάνει ένα τέχνασμα της παγκόσμιας σοφίας, χρησιμοποιώντας τον Οδυσσέα σαν διόπτρα περιγράφει με ακρίβεια το γεωφυσικό χαρακτήρα του φύσει οχυρού Σχερία, από την εξωτερική πλευρά της εισόδου.**
3) **Χρησιμοποιώντας το σκοτάδι και την ομίχλη ο τοπογράφος δημιουργός θέλει να περιφρουρήσει την κρυπτογράφηση που θα κάνει λίγο πιο κάτω για το φύσει οχυρό, το οποίο είναι γι' αυτούς στρατηγικής σημασίας και ως εκ τούτου πρέπει να κρυπτογραφηθεί και να περιφρουρηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο.**

* * *

ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο, τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· "Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις πεφραδέμεν· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 46 - 49, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «Αλλά όταν έφτασαν μπροστά από τους περίφημους ναούς στο γεωγραφικό διαμέρισμα (φύσει οχυρό Σχερία) το οποίο είναι κέντρο διοίκησης της χώρας *«βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκοντο»* άρχισε να λέει η λαμποματούσα θεά Αθηνά. Αυτό εδώ μα την αλήθεια ξένε πατέρα είναι το γεωγραφικό διαμέρισμα που μου ζήτησες, το φραγμένο».

Λεξιλόγιο

65 ἀλλ' = ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 714 ὅτε = ὅστε / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 210 βασιλῆος = βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμών / 14 ἀγακλυτὰ = ἀγακλεής = ἄγαν ἔνδοξος, περίφημος, ἐξακουστός / 292 δώμαθ' = δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον, αἴθουσα / 467 ἵκοντο = ἵκω, πρτ. ἶκον = ἔρχομαι, ἔρχομαι εἰς ... φθάνω εἰς ... / 998 τοῖσι = τοῖος 2) τοῖος μετ' απρφ. τοιοῦτως, ὥστε νά ... (πράξη τι) / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 638 μύθων = μύθος = πάν ὅ,τι λέγεται ἀπό στόματος, λόγος, ὁμιλία / 438 - 182 ἦρχε = ἠρχόμην = ἄρχω = ἐπι χρόνου «ἀρχίζω» μετ. γεν. κάμνων ἀρχή / θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη = θεά γαλανομάτα Ἀθηνά / 720 οὗτος = οὗτος, αὕτη, τούτο ‖ οὗτος ἐν ἀντιδιαστολή πρός ἐκεῖνος / 253 δή = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 997 τοι = ἀληθῶς, βεβαίως, ἀναμφιβόλως / 664 ξεῖνε = ξένε / 760 πάτερ = πατέρα / 280 δόμος = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος τῆς οἰκίας, δωμάτιον, θάλαμος / 601 με = μέ, ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ ἐγώ / 519 κελεύεις = κελεύω = παρακινῶ, παροτρύνω / 788 πεφραδέμεν = πέφραδον, ἐπ. ἀναδιπλ. ἀορ. β'

τοῦ φράζω· επ. ἀπρφ. πεφραδέειν καί πεφραδέμεν

Συμπεράσματα

Ο τοπογράφος δημιουργός δεν κουράζεται να μας επαναλαμβάνει τον γεωφυσικό χαρακτήρα του φύσει οχυρού και μας προετοιμάζει για ό,τι θα δούμε μέσα από το «*πεφραδέμεν*» = φραγμένο.
Πως είναι φραγμένο μπροστά από την είσοδο «*χάλκεον οὐδόν*» μας το είπε λίγο πριν *Ραψ. η, στ. 44 - 45 «αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά, ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι»*.

* * *

δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ τάρβει· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 49 - 51, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «Θα δεις διοτρεφείς Βασιλείς Ερανιστές να διανέμουν το κρέας, εσύ όμως μέσα προχώρησε και δεν θα βρεθεί κάποιος να σου θυμώσει ή να σε φοβίσει».

Λεξιλόγιο

304 δήεις = εἴδω = βλέπω / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 276 διοτρεφέας = διοτρεφής = ὁ τεθραμμένος ὑπό τοῦ Διός / 210 βασιλῆας = βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμών / 241 δαίτην = δαίς, γεν. δαιτός, ἡ (δαίω Β = μοιράζω, διανέμω)· κυρ. μερίδιον κρέατος ‖ φαγητόν, συμπόσιον, εὐωχία (καί) 242 δαιτυμών, -ονος, ὁ (δαίς)· ὁ προσκεκλημένος εἰς γεύμα, ὁ ξενιζόμενος (φιλοξενούμενος) οἱ σύνδειπνοι (λεγόμενοι καί ερανισταί) / 241 δαινυμένους = δαίνυμι καί δαινύω· ἐπ. γ' ἐν. πρτ. δαίνυ· μελ. δαίσω· ἀορ. α' ἔδαισα (δαίς)· κυρ. διανέμω, μοιράζω ‖ κάμνω τραπέζι, δίδω γεύμα ἤ συμπόσιον, εὐωχῶ / 926 σὺ = ἐσύ / 397 δ' ἔσω = ἔσω = ἐντός, μέσα / κίε = προχώρησε / 622 μηδέ = καί δέν ... ἀλλά δέν ... οὔτε, μήτε / 991 τι = τίς = «κάποιος, ἕνας» μία «κάποια» / 458 θυμῷ = θυμόω = θυμός, παροργίζω τινα, τόν θυμώνω / 972 τάρβει = τάρβος, εος, τό· φόβος, τρόμος, ἀνησυχία ‖ ὡσ. σέβας, σεβασμός ‖ τό ἀντικείμενον τῶν ἀνησυχιῶν, τό αἴτιον τοῦ φόβου

Συμπεράσματα

Η Αθηνά λέει στον Οδυσσέα ποιους θα συναντήσει στην κοιλάδα των ναών. Χωρίς όμως να αναφέρει την κοιλάδα των ναών, του λέει να προχωρήσει.
Εδώ έχουμε ένα παιχνίδι του τοπογράφου δημιουργού όπου βάζει την Ναυσικά στην Ραψ. ζ και την Αθηνά στην Ραψ. η να αλληλοσυμπληρώνουν η μία την άλλη τον σκοπό του τοπογράφου για την κοιλάδα των ναών και τον δρόμο προς την πόλη.

Η Ναυσικά, λοιπόν *(Ραψ. ζ, στ. 303 - 304)*, μας περιγράφει το σημείο που βρίσκεται το «*μεγάροιο*», δηλαδή η πόλη και λέει στον Οδυσσέα να διαβεί πέρα για πέρα την κοιλάδα των ναών και να ψάξει την μητέρα της (πόλη) *ἐν πυρός αὐγῇ* (κατάφατσα στον ήλιο).

Η Αθηνά έρχεται *(Ραψ. η, στ. 49 - 50)*, να ολοκληρώσει λέγοντας ότι είναι φραγμένη (η κοιλάδα των ναών), ότι εκεί μέσα βρίσκονται οι Βασιλείς Ερανισταί, και ότι πρέπει να τους προσπεράσει χωρίς φόβο και να προχωρήσει προς την πόλη («*ἄστυ*»).

* * *

θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων ἔργοισιν τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 51 - 52, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «διότι τολμηρός είναι ο άνδρας επάνω στην γη όπου με τον καλλίτερον τρόπον προβαίνει στο έργον του, ακόμη και αν έρχεται ξένος σε ξένον τόπο»

Λεξιλόγιο

443 θαρσαλέος = τολμηρός, πλήρης θάρρους, εὐθαρσής, ἄφοβος / 226 γὰρ = ὁπότε = διότι / 115 ἀνὴρ = ἀνήρ, ὁ γεν. ἀνδρός / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς 2) ἐπί, ἐπάνω εἰς, ἐπί τινός / 758 πᾶσιν = πᾶς, ὀλόκληρος, σύμπας / 73 ἀμείνων = καλλίτερος ‖ ἐπί προσ. ἱκανώτερος, ἰσχυρότερος, γενναιότερος / 387 ἔργοισιν = ἔργον = ἔργον, ἐργασία / 979 τελέθει = τελέθω = προβαίνω, ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι εἰς τό εἶναι / 303 εἰ = ἐάν / 482 καί = καί, ἐπίσης / 803 ποθεν = ὡς καί νῦν, πόθεν; «ἀπό ποῦ;» ἀπό ποιό μέρος; / 66 ἄλλοθεν = ἀπό ἄλλο μέρος ἤ τόπον / 328 ἔλθοι = ἐλθεῖν = ἔρχομαι

* * *

δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 53 - 54, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «Όμως πριν συναντήσεις τους άλλους που είναι από την μία και την άλλη πλευρά μέσα στην κοιλάδα των ναών, πρώτα θα βρεις την δέσποιναν (ναός της χθόνιας θεάς) Αρήτη το όνομά της, και εστίν όνομα επώνυμον που δόθηκε στην πόλη «άστυ» προς ανάμνησιν της χθόνιας θεάς».

Λεξιλόγιο

252 δέσποιναν = δέσποινα, ἡ θηλ. τοῦ δεσπότης (ο βλ.) ἡ κυρία τοῦ οἴκου, οἰκοδέσποινα, οἰκοκυρά λατ. Hera ‖ συχν. ἀπαντά συνημμένον μετά ὀνομάτων θεαινῶν [δι ἐτυμολ. βλ. πόσις, δεσπότης - δέσποινα < * δεσποτνjα, πρβλ. πότνια]. (καί) 252 ΔΕΣΠΟΤΗΣ = κύριος, κυρίαρχος (κυρ. ἐπι δούλων) ὅθεν ἀπόλυτος κύριος, τοῦ ὁποίου οἱ ὑπήκοοι εἶναι δούλοι. -‖ γενικῶς, ὁ κάτοχος, ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ κύριος, ὁ ἄρχων / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 860 πρῶτα = κατά πρῶτον, ἐν πρώτοις, πρῶτον / 529 κιχήσεαι = κιχάνω, μελ. κιχήσομαι = τυγχάνω, ἐντυγχάνω, συναντῶ, εὑρίσκω ‖ φθάνω εἰς ... προφθάνω / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς 2) ἐπί, ἐπάνω εἰς, ἐπί τινός / 603 μεγάροισιν = μέγαρον, τό (μέγας)· μέγα διαμέρισμα ἡ κυρ. αἴθουσα 2) τό διαμέρισμα τῆς οἰκοδεσποίνης 3) κοιτῶν ‖ ἀνάκτορον / Ἀρήτη = Ἀρήτη / 693 δ' ὄνομ' = ὅτι καί νύν ὄνομα / ἐστὶν = ἐστίν / 386 ἐπώνυμον = ἐπ-ωνημος, ον (ἐπί + ὄνυμα αἰλ. ἀντί ὄνομα)· ὁ ὠνομασμένος ἐκ τινός πρόσ. ἤ πραγμ., φερώνυμος (ὁ φέρων τό ὄνομα τινός) ‖ ὄνομα ἐπώνυμον = ὄνομα δοθέν πρός ἀνάμνησιν (εἰς μνήμην) τινός, ὡς ἐνθύμιον τινός ‖ Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον ‖ γεν. ὁ καλούμενος, ἐπονομαζόμενος. - ἐνεργ. ὁ δίδων τό ὄνομά του εἰς πρόσωπον τί ἤ πράγμα ‖ ἐν Ἀθήναις ὁ πρῶτος ἄρχων (ἐκ τῶν ἐννέα) ἐκαλείτο ἄρχων ἐπώνυμος, ὡς δίδων τό ὄνομά του εἰς τό ἔτος καθ' ὅ ἤρξεν

Συμπεράσματα

Η Ναυσικά στην *Ραψ. ζ, στ. 303 - 308* μας λέει την τοποθεσία και την θέση που ο Οδυσσέας θα βρει την μητέρα της. Η θεά Αθηνά μας ολοκληρώνει με τα υπόλοιπα

1) **Μπαίνοντας στην κοιλάδα των ναών πριν συναντήσεις τους άλλους (ναούς) θα βρεις τον ναό της *Δέσποινας*. Κάτι που παρέλειψε να μας πει η Ναυσικά.**
2) **Μας λέει το όνομα της Δέσποινας χθόνιας θεάς και συγχρόνως το όνομα της πόλης τονίζοντάς μας ότι πρόκειται για όνομα επώνυμον. Μ' αυτόν τον τρόπο ολοκληρώνει τον πολλαπλό στόχο του τοπογράφου δημιουργού να μας πληροφορήσει *«με δόσεις»* για τον πρωτεύοντα ναό στην κοιλάδα των ναών της χθόνιας θεάς όπου είναι και πνευματική μητέρα της Ναυσικάς, *το όνομα της Θεάς Αρήτη*, όπου συγχρόνως είναι και όνομα επώνυμον που δόθηκε προς τιμήν της χθόνιας θεάς Μητέρας στην πόλη *«ἄστυ»*.**

* * *

ἐκ δὲ τοκήων τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα. Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη, ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος, ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 54 - 59, T_2, σσ. 90 - 92)*

Μετάφραση: «Αυτοί δε που είναι από το ίδιο γένος (και διαμένουν εκεί, οι ηγήτορες ηδέ μέδοντες) εκλέγουν Αλκίνοον Βασιλέα (πρώτος μεταξύ ίσων). Τον Ναυσίθοο πρώτα ο κοσμοσείστης Ποσειδώνας εγέννησε με την Περίβοια, γυναίκα η καλλίτερη στο είδος της μεταγενέστερη θυγατέρα του μεγαλόκαρδου Ευρυμέδοντα όπου κάποτε στους υπέρθυμους γηγενείς *«Γιγάντεσσιν»* κατοίκους βασίλευε».

Λεξιλόγιο

313 ἐκ = ἔξω ἀπό, ἀπέξω, ἐκ πάντων = ἀρχηγός, πρώτος ἀνάμεσα σέ ὅλους / 245 δὲ = ἐν ὧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 998 τοκήων = τοκεύς, -εως, ὁ (τεκεῖν)· ὁ τίκτων, ὁ γεννῶν, ὁ πατήρ ‖ ἐν τῶ πληθ. τοκεῖς, ἰων. τοκῆες = γονεῖς / 1019 τῶν = ὅθεν, διά τούτο, κατά τουτον τόν τρόπο, οὕτω, κατά ταῦτα / 196 αὐτῶν = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός, ἀπατός» / 674 οἵ = ὀνομ. πληθ. ἀρσ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς / 773 περ = βασική σημασία πέριξ, γύρω, ὀλόγυρα / 978 τέκον = ἐπ. ἀορ. β' του τίκτω (993) τίκτω = φέρω εἰς τήν ζωήν, «φέρω εἰς τόν κόσμον» / Ἀλκίνοον = Ἀλκίνοον / 210 βασιλῆα = βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμών / 646 - 453 Ναυσίθοον = Ναυς = πολεμικό πλοίο. Θοός = ταχύς, εὐκίνητος / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ / 860 πρῶτα = κατά πρῶτο, ἐν πρώτοις, πρῶτον / 819 Ποσειδάων = Ποσειδῶν / 342 ἐνοσίχθων = ὁ σείων τήν γῆν, ἐπώνυμον τοῦ Ποσειδῶνος / 227 γείνατο = γείνομαι = γεννῶμαι ‖ γεινάμενοι = οἱ γεννήτορες / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / Περίβοια / 238 γυναικῶν = γυναικῶν / 304 εἶδος = ὅ,τι φαίνεται, μορφή, σχῆμα / 176 ἀρίστη = ἄριστος, η, ον· ὁ καλλίτερος (ὁ ἐξέχων) εἰς τό εἶδος του / 698 ὁπλοτάτη = ὁπλότερος καί ὁπλότατος, η, ον = νεώτερος = μεταγενέστερος / θυγάτηρ = θυγατέρα / 602 μεγαλήτορος = ὁ μεγάλην καρδίαν ἔχων, μεγαλόκαρδος / 411 Εὐρυμέδοντος = ὁ εὐρέως κυβερνῶν / 804 ὅς ποθ' = ποθί = κάπου ‖ ὡς κάπως ‖ ἐπί χρόνου, κάποτε / 1035 ὑπερθύμοισι = ὑπερ-θύμος = μεθ' ὑπερμέτρου θυμοῦ καί ὀργῆς / 231 Γιγάντεσσιν = γίγαντες = φυλή ἀγριανθρώπων πελωρίων σέ μέγεθος καί δύναμη / 210 βασίλευεν = βα-

σιλεία, ἡ (βασιλεύω)

* * *

ἀλλ ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε· Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 60 - 63, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: «Ωστόσο ξεχάστηκε από το λαό του και στη συνέχεια τους ξέχασε και αυτός. Με αυτήν ο Ποσειδώνας αναμείχτηκε «*ἐμίγη*» και έγινε λαός «*παίδα*» (μιγάς) με (αρχηγό) τον μεγαλόψυχο Ναυσίθοο που στους Φαίακες βασίλευε.
Ο Ναυσίθοος έφερε στη ζωή τον Ρηξήνορα και τον Αλκίνοο».

Λεξιλόγιο

65 ἀλλ = ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 611 ὁ μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 1138 - 685 ὤλεσε = ὄλλυμι = καταστρέφω 2) ἀπόλλυμι, χάνω / 569 λαὸν = ὅτι καί νῦν «λαός» ἄνθρωποι / 189 ἀτάσθαλον = ἀτασθάλλω· εἶμαι ἀτάσθαλος, ἐνεργῶ αὐθαδῶς, ἀφρόνως / 1138 - 685 ὤλετο = ὄλλυμι = καταστρέφω 2) ἀπόλλυμι, χάνω / 196 δ' αὐτός = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός, ἀπατός» / 988 τῇ = δοτ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / Ποσειδάων = Ποσειδώνας / 331-605-627 ἐμίγη = μείγνυμι = μίγνυμι ‖ μέσον καί παθητικόν, ἀναμειγνύομαι (σημσ. μιγάς) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 296 - 227 ἐγείνατο = ἐγεινάμην = γεννῶμαι / 729 παῖδα = παίς, παιδός, ὁ, ἡ, γεν. πληθ. παίδων / 646 - 453 Ναυσίθοον = ναῦς = πολεμικό πλοίο. Θοός = ταχύς, εὐκίνητος / 601 μεγάθυμον = μεγαλόψυχος, γενναιόψυχος, ὑψηλόφρων, γενναιόφρων / 710 ὃς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / Φαίηξιν = Φαίακες / 102 ἄνασσε = ἀνάσσω = εἶμαι ἄρχων ‖ κυβερνῶ, βασιλεύω / 646 - 453 Ναυσίθοος = ναῦς = πλοίο. Θοός = ταχύς, εὐκίνητος / 396 δ' ἔτεκεν = ἔτεκον = φέρω εἰς τήν ζωήν, «φέρω εἰς τόν κόσμον» / 876 Ῥηξήνορα = ὁ διαρρηγνύων (ὁ διασπών) τάς τάξεις τῶν πολεμίων / 64 - 658 Ἀλκίνοόν τε = Ἀλκίνοον = ἀλκάρ, τό (ἀλκή)· φυλακτήριον προπύργιον. 658 Νόος = νοῦς

* * *

τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν καί μιν ἔτισ' ὡς οὔ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 64 - 67, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: «Τον μεν Ρηξήνορα τον έβαλε να κατοικήσει χωρίς να αφήσει απογόνους, στον εκτεταμένο χώρο των νυμφών (δώδεκα γεωγραφικά διαμερίσματα πολεμικής ζώνης) όπου υπάρχει και το Ιερόν του Απόλλωνα (σήμερα χωριό Νυμφών) τον δε Αλκίνοον στην κόμη (χωριό) Αρήτη που παρότι ήταν νέο χωριό, ήταν εγκαταλειμμένο και κατοικούταν από σποραδικές κατοικίες. Την κόμη Αρήτη κατέστησε ως έδρα του ο Αλκίνοος (σήμερα χωριό Καρουσάδες) όπου ακόμη και τώρα λατρεύεται όσο καμία άλλη η χθόνια θεά Αρήτη».

Λεξιλόγιο

τὸν = τόν / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, ἀφ' ἑνός μέν ... ἀφ' ἑτέρου δέ / 52 ἄκουρον = ἄνευ τέκνων, ἄτεκνος ἄπαις ‖ ὁ ἄνευ κληρονόμου ‖ ἀκούρευτος / 355 - 307 ἐόντα = ἐόντι = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις / 208 βάλ' = βάλλω = βάλ = βέλος, βέλεμνον, βελόνη, βλητός, βολή, βόλος, βολίς / 174 ἀργυρότοξος = ὁ ἔχων ἀργυροῦν τόξον (ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος) / Ἀπόλλων = Ἀπόλλωνας / 660 νυμφίον = νυμφίος, ὁ (νύμφη)· γαμβρός, νεόγαμος σύζυγος ‖ ὡς ἐπίθ. νύμφιος ὁ γαμήλιος νυμφικός καί νυμφεῖος, α, ον, καί -ος, -ον (νύμφη) ὁ ἀνήκων εἰς νύμφην / 334 - 603 ἐν μεγάρῳ = ἐν = ἐν, ἐντός, εις μεγάρω = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα / 626 - 309 μίαν = εἰς = ἕνας τό θηλυκό μία / 675 οἴην = οἴη, ἡ κώμη, χωρίον. Ἐτυμ. (κοινότης, σωματεῖον, φυλή) οἰκίες ἐν σποράδι / 729 παῖδα = παίς, παιδός, ὁ, ἡ, γεν. πληθ. παίδων ‖ ἐπί ἡλικίας «παιδί» / 581 - 572 λιπόντα = λιπών, λείπω = ἀφίνω, ἐγκαταλείπω 3) μετ. γεν. ἀπομένω ἄνευ τινός / Ἀρήτην = Ἀρήτη / δ' Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 804 ποιήσατ' = ποιέω, μελλ. -ήσω = κατασκευάζω 2) δημιουργῶ τι 3) διαμορφώνω / 51 ἄκοιτιν = ἄκοιτις = ἡ σύζυγος, ἡ γυνή. ἀκοίτης = ὁ ὁμοκοίτης / 482 καί = καί, ἐπίσης / 628 μιν = αὐτόν, αὐτήν, αὐτό (ἀντί αὐτόν) / 399 ἔτισ' = ἔτι, ἐπίρ.: ἐπί τοῦ παρόντος ἤ παρελθόντος· ἀκόμη, εἰσέτι ‖ μέχρι τοῦδε / 1141 ὡς = οὕτω, κατά τοῦτον τόν τρόπον / 715 οὔ = ὄχι, δέν / 995 τις = κάποιος, ἕνας, μία «κάποια» / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 1110 χθονὶ = χθόνιος, (α) ον (χθών) ὁ ἐπί τῆς γῆς ων, ὁ ἐν τῇ γῇ, ὑπόγειος / 991 - 996 τίεται = τιέμεν = τίω = ἀπονέμω τιμήν εἰς τινά, τόν θεωρῶ ἄξιον τιμῆς / 65 ἄλλη = 1) ἐν ἄλλω τόπω, κάπου, ἀλλαχοῦ 2) εἰς ἄλλο μέρος, πρός κάπου ἀλλοῦ - ‖ ἐπιρ. τροπ. κατ' ἄλλον τρόπον

Συμπεράσματα

1) **Εδώ μας λέει ότι ο Ρηξήνορας κατοίκησε ως άκουρος (χωρίς παιδιά) στον εκτεταμένο χώρο των Νυμφών όπου και το Ιερόν του Απόλλωνα, κάτι που συμφωνεί απόλυτα και με τον Απολλώνιο Ρόδιο στα Αργοναυτικά σσ. 372 - 374 «*ακόμη και σήμερα σε εκείνον τον εκτεταμένο τόπο όπου ζουν ποιμένες και βρίσκονται τα Ιερά των νυμφών (χωρίον των Νυμφών σήμερα) του ποταμού***

Αεροφωτογραφία Καρουσάδων (google).

*Επάνω ολόκληρη η **πόλη ΑΡΗΤΗ** (σήμερα χωριό Κ α ρ ο υ σ ά δ ε ς). Μπροστά της πόλης η μία από τις **σταθμίες** (σήμερα χωριό Καβαλούρι).*
Η λήψη της φωτογραφίας έχει γίνει από το χωριό των Νυμφών. (Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

Αιγαίου (Πόρος ποταμός σήμερα) γίνεται ετήσια τελετή στο Ιερό του Απόλλωνος στο ψηλότερο σημείο, προς τιμήν κάποιας Μήδειας».

2) **Μας δίνει την πολυτιμότατη πληροφορία ότι οι Φαίακες δεν έκτισαν την κόμη (χωριό) Αρήτη, αλλά την βρήκαν ως νέο χωριό εγκαταλειμμένο, το οποίο όμως κατοικούταν σποραδικά, έφερε δε η κόμη (χωριό) το όνομα της χθόνιας θεάς Αρήτης που λάτρευαν αυτοί οι λίγοι που κατοικούσαν και εκείνοι που το εγκατέλειψαν, ήταν τόση δε η δόξα της που συνέχισαν να την λατρεύουν και οι Φαίακες *«καί μιν ἔτισ' ὡς οὔ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη»*.**

* * *

ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν. ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα θεὸν ὣς εἰσορόωντες *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 68 - 71, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: «Όσες γυναικείες θεότητες ακόμη και τώρα σε κάθε τόπο που διοικούνται από άνδρες. Όπου εκείνη εγκαρδίως τιμάται με αγάπη, από ανθρώπους μακρινούς, από τα αγαπημένα της (πνευματικά) παιδιά, από τον Αλκίνοο, και από τους λαούς, που σε αυτήν την χθόνια θεότητα προσβλέπουν σε κάθε ευκαιρία».

Λεξιλόγιο

711 ὅσσαι = ὅσος, ὅση, ὅσον, ἐπ. ὅσσος, ὅσση, ὅσσον, ἀναφορ. συσχετ. τῶν πόσος, τόσος / 661 νῦν = τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτήν δά τήν στιγμήν / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάσῃ περιπτώσει / 238 γυναῖκες = γυναῖκες / 1040 ὑπ' = Ὑ˜πο = ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου ἔρχεται τι ἤ ἐξέρχεται / 107 - 115 ἀνδράσιν = ἄνηρ = ἄνδρασιν, δοτ. πληθ. ἀνδρός / 678 οἶκον = ΟΙ˜ΚΟΣ, -ου, ὁ· οἰκία, κατοικία, τόπος διαμονῆς ‖ πάς τόπος, ἔνθα ζῇ τις / 419 - 1126 ἔχουσιν = ἔχουν / 1143 ὣς = ὅπου, ποῦ / 517 κείνη = ἐκείνος, ἐκείνη, δοτ. θηλ. κείνη = κατ' αὐτόν (ἐκεῖνον) τόν τρόπον / 773 περὶ = περί τινός, διά τι(να), ὡς πρός τι(να), ἐπι τινός / 526 κῆρι = ἐξ ὅλης καρδίας, ἐγκαρδίως / 985 - 993 τετίμηταί = τιμάω = τιμῶ, ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι, θεωρῶ ἄξιο τιμῆς / 975 τε = καί / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / ἔστιν = είναι / 313 ἔκ = ἔξω ἀπό τί, μακράν ἀπό / 975 τε = καί / 1075 φίλων = φίλος = πεφιλημένος, ἀγαπημένος, ἀγαπητός, προσφιλής / 729 παίδων = παιδιά / 313 ἔκ = ἔξω ἀπό τί, μακράν ἀπό / 197 τ' αὐτοῦ = αὐτοῦ, ἀττ. συνηρ. ἀντί ἐαυτοῦ / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 569 λαῶν = ἐν τῇ εἰρηνικῇ Ὀδύσσεια = οἱ κοινοί πολίται / 674 οἵ = ὅς / 628 μίν = αὐτόν, αὐτήν, αὐτό / 871 - 874 ῥα = ῥέα, ῥεῖα = εὐκόλως, εὐχερῶς, «εὔκολα» / 447 θεὸν = θεός = θεός, θεότης / 1143 ὣς = ὅπου, ποῦ / 312 εἰσορόωντες = βλέπω ἐντός, προσβλέπω, θεῶμαι, παρατηρῶ ‖ ὡς. προσβλέπω μετά θαυμασμοῦ, θεῶμαι, θαυμάζω, σέβομαι

Συμπεράσματα

Κατά τη γνώμη μου, Αλκίνοος είναι ο τίτλος του εκάστοτε δέκατου τρίτου βασιλέα της Χώρας των Φαιάκων, έτσι όπως συνέβαινε και στους Βασιλείς της Αιγύπτου με τους εκάστοτε Φαραώ, αλλά και σε άλλα Βασίλεια και σε διάφορες περιόδους.
Μας το επιβεβαιώνει και ο Απολλώνιος Ρόδιος στα Αργοναυτικά Βιβλ. 4ον σ. 364 *«δ' ἔντοσθεν δόμειο κατά πτόλιν ὡς τό πάρειθεν κρείων πολυπότνια τ' Ἀλκινόοιο Ἀρήτη ἄλοχος κούρης πέρι μητιάασκον»*.

* * *

δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ. οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ, οἷσί τ' εὖ φρονέῃσι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει. εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 72 - 75, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: «Την χαιρετούν με λόγους όταν ανηφορίζοντας βαδίζουν κατά σειρά προς την πόλη. Αλλά τους λόγους δεν τους εκφωνεί ο καθένας αλλά άνθρωποι μυαλωμένοι και αυτή τους ανταποδίδει τη βροχή, τα αγαθά, την επιτυχία και τη γνώση, επίσης των ανδρών λύνει τις διαφορές και τις διαμάχες με τέτοιον τρόπο, ώστε να είναι δίκαιη και αγαπημένη από τον καθένα».

Λεξιλόγιο

246 - 247 δειδέχαται = δείδεκτο, δείκνυμι = τούς ἐχαιρέτισαν / 638 μύθοισιν = μέ λόγους / 713 ὅτε = ὡς καί νῦν = ὅτε, ὅταν / 914 στείχησ' = στείχω = βαδίζω, περιπατῶ ‖ πλησιάζω ‖ βαδίζω κατά σειράν / 87 ἀνά = ἐπι τινός, ἐπάνω εἰς τι. 1) ἐπι τόπου· ἐπάνω, πρός τά ἐπάνω / 187 ἄστυ = πόλις (πόλη) / 715 οὐ = ὅχι, δέν / 611 μέν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, ἀφ' ἑνός μέν ... ἀφ' ἑτέρου δέ / 226 γάρ = ὁπότε = διότι / 991 τι = τίς / 658 νόου = νοός, νόου καί συνηρ. νοῦς = ὁ νοῦς / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάσῃ περιπτώσει / 482 καί = καί, ἐπίσης / 196 αὐτή = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός, ἀπατός» / 253 δεύεται = Δεύω (Α) δεύεται = βρέχει / 395 ἐσθλοῦ = ἐσθλός = καλός εἰς τό εἶδος του 2) ἐπί οἰωνῶν, αἴσιος 3) ὡς οὐσ. τά ἀγαθά / 681 οἷσί = οἴσω = φέρω / 400 τ' εὖ = καλῶς καί ἐμπείρως (μετά γνώσεως) εὐτυχῶς, ἐπιτυχῶς / 1087 φρονέῃσι = φρονέω = σκέπτομαι,

νοῶ, διανοοῦμαι, συλλογίζομαι / 482 καί = καί, ἐπίσης / 107 - 115 ἄνδρασι = ἀνήρ = ἄνδρασιν, δοτ. πληθ. ἀνδρός / 648 νείκεα = ἐπιμένων, μετ' ἰσχυρογνωμοσύνης, πεισμόνως / 587 λύει = Λύω = λύω, λύνω / εἴ κέν τοι κείνη = κατ' αὐτόν τόν τρόπον, ἐπ ἐκείνης τῆς ὁδοῦ / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 1075 φίλα = φίλος = πεφιλημένος, ἀγαπημένος, ἀγαπητός / 1087 φρονέησ' = φρονέω = σκέπτομαι, νοῶ, διανοοῦμαι, συλλογίζομαι
340 ἐνί = εἰς = ἑνός / 458 θυμῶ = θυμόω = παροργίζω τινά, τόν θυμώνω, τόν κάμνω νά θυμώση

Συμπεράσματα

1) **Βλέπουμε να γίνεται ένα είδος λιτάνευσης από την κοιλάδα των ναών «*μεγάροισι*» προς την πόλη Αρήτη (σήμερα χωριό Καρουσάδες) προς τιμήν της χθόνιας θεάς Αρήτης, να εκφωνούν λόγους στην χάρη της, πιστεύοντας ότι τους το ανταποδίδει με ό,τι το καλλίτερο.**
2) **Η πόλη Αρήτη, είναι πόλη απονομής της δικαιοσύνης, η δε δικαιοσύνη απονέμεται υπό την προστασία και στο όνομα της χθόνιας θεάς Αρήτης.**

* * *

αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ ὅρμαιν' ἱσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι. ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 81 - 85, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: Όμως ο Οδυσσέας πριν πάει προς τους εξακουστούς ναούς του φύσει οχυρού Σχερία, πολλά εξ άλλου είχε στην ψυχή του, πριν σπεύσει μέσα στεκόμενος, πριν το χάλκινο κατώφλι ερχόμενος ως ικέτης (χάλκινη πύλη). Διότι μόνον με τη λαμπρότητα του ήλιου και της κοντινής σελήνης μπορεί να συγκριθεί στον ναό κατά τον υψηλότερο λόφο «του φύσει οχυρού» του μεγαλόψυχου Αλκινόου».

Λεξιλόγιο

194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, ὁπωσδήποτε / Ὀδυσσεὺς = Ὀδυσσέας / Ἀλκινόου = Ἀλκινόου / 839 πρὸς = πρός δήλωσιν κινήσεως ἐκ τινός τόπου / 292 δώματ' = δῶμα, -ατος = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας ‖ οἶκος, οἰκογένεια / 464 - 307 ἴε = εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 534 κλυτά = κλυτός, ὁ ἀκουστός γινόμενος (μεγαλόφωνος) «ἐξακουστός» / 813 πολλὰ = πολλά / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 674 οἱ = ὁ / 526 κῆρ = ἡ καρδία. Παρ' Ὅμηρω = ἐξ ὅλης καρδίας, ἐγκαρδίως / 705 ὅρμαιν' = ὁρμαίνω = κινῶ, συγκινῶ ‖ μεθ' Ὅμηρον 1) ὠθῶ 2) σπεύδω / 473 ἱσταμένῳ = ἱστάω = ἵστημι = ἵσταμαι, στέκομαι / 824 πρὶν = πρίν, πρό, πρότερον, τό πάλαι, ἄλλοτε, «πρῶτα» / 1099 χάλκεον = ὁ κατασκευασμένος ἐκ χαλκοῦ ἤ ἐξ ὀρειχάλκου / 716 οὐδὸν = ὀδός· τό κατώφλιον τοῦ οἴκου, τό κατώφλιον τῆς θύρας / 466 - 467 ἱκέσθαι = ἱκνέομαι = ἔρχομαι εἰς, φθάνω εἰς 2) ἔρχομαι ὡς ἱκέτης / 1141 ὥς = οὕτω, κατά τοῦτον τόν τρόπον / 975 τε = καί / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι / 430 ἠελίου = ἰων. ἀντί ἥλιος / 36 αἴγλη = ΑΙΎΓΛΗ, ἡ· τό φῶς τοῦ ἡλίου, τό φῶς τῆς ἡμέρας ‖ λάμψις, ἀκτινοβολία 2) μτφρ. λαμπρότης, δόξα / 765 - 430 πέλεν ἠὲ = πέλεν = πελάζω = πλησιάζω. ἠέ = ἤ / 887 σελήνης = φεγγάρι / 292 δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας ‖ οἶκος, οἰκογένεια / καθ' = κατά / 1055 ὑψερεφὲς = ὁ ἔχων ὑψηλήν ὀροφήν (στέγην) / 602 μεγαλήτορος = ὁ μεγάλην καρδίαν ἔχων, μεγαλόκαρδος, μεγαλόψυχος / Ἀλκινόοιο = Ἀλκίνοος

Συμπεράσματα

1) **Όπως είδαμε μέχρι εδώ έφερε η Αθηνά τον Οδυσσέα μέσα σε πυκνό σκοτάδι και πυκνή ομίχλη. Και όμως ο Οδυσσέας κάτω από αυτές τις συνθήκες θα μας τοπογραφήσει παραστατικά και με ακρίβεια ολόκληρο το φύσει οχυρό Σχερία και τον πίσω χώρο μέχρι το σημείο που ακουμπάει στο βουνό που έχει το σχήμα δρεπάνης «*το βουνό ολόγυρα από την "πόλι"*», το βουνό δηλαδή ολόγυρα από το φύσει οχυρό.**
2) **Σε αυτό το φύσει οχυρό Σχερία που είναι το στρατηγικό σημείο και έδρα της κρατικής οντότητας της Χώρας των Φαιάκων, και μέσα βρίσκονται *το άστυ* = πόλη, οι στρατιωτικές τους εγκαταστάσεις «*σταθμίαι*», η κοιλάδα των ναών «*μεγάροισι*» η πόλη «*μεγάροιο*» και κατοικούν εντός του φύσει οχυρού οι δώδεκα βασιλείς των διαμερισμάτων της χώρας και ο Βασιλέας του φύσει οχυρού ως επικεφαλής όλων, κατά τη δική τους κρίση και την κρίση των δημιουργών της τοπογράφησης έπρεπε να κρυπτογραφηθεί.**

* * *

Μετά την πεδιάδα στο κέντρο της φωτογραφίας εκεί που αρχίζουν τα υψώματα, από εκεί ξεκινά το ***φύσει οχυρό ΣΧΕΡΙΑ****.*
(Φωτογράφηση Κ. Κατωμέρης).

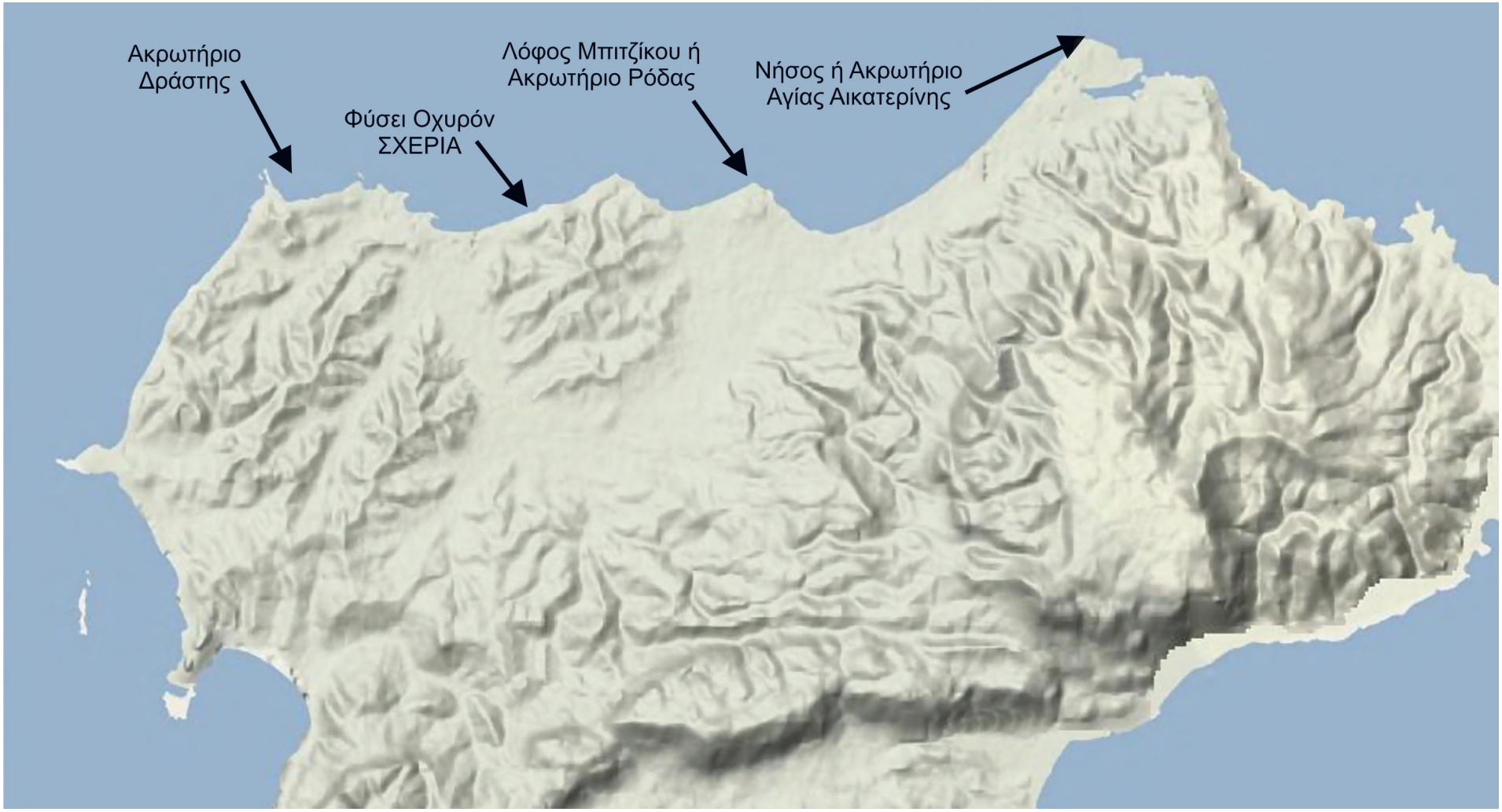

*Βόρεια ΚΕΡΚΥΡΑ. Αεροφωτογραφία googl. Βλέπουμε 1) στο κέντρο του νησιού στο επάνω μέρος και λίγο αριστερά (βορειοδυτικά) ένα λοφώδες τοπίο κυκλικό (έ χ ε ι τ ο σ χ ή μ α α ν θ ρ ώ π ι ν ο υ ε γ κ ε φ ά λ ο υ). Αυτό **είναι το φύσει οχυρό Σχερία**. 2) Το φύσει οχυρό Σχερία εφάπτεται στην επάνω πλευρά του με την θάλασσα.*
«Ὦ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι Ζεύς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα, ἔκβασις οὔ πη φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε· ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα» (Ομ. Οδ. Ραψ. ε, στ. 408 - 411, T_2, σ. 52).
*Αναφέρεται το παραπάνω χωρίο της Οδύσσειας στο σ ύ ν ο λ ο ν τ η ς α κ τ ο γ ρ α μ μ ή ς τ ο υ φ ύ σ ε ι ο χ υ ρ ο ύ (σήμερα χωριού Κ α ρ ο υ σ ά δ ε ς), ολόγυρά του, όμως, από όλες τις άλλες πλευρές τα στεφανώνει ένας πεδινός χώρος που φτάνει μέχρι τον ολόγυρα προς το εσωτερικό του νησιού ορεινό τοπίο, ένα πολύ μικρό βραχώδες τοπίο ξεχωρίζει δεξιά του φύσει οχυρού Σχερία (στο κέντρο και επάνω μέρος του χάρτη), (λόφος Μπιτζίκου), είναι το ακρωτήριο της Ρόδας ή **κεφάλι της Ρόδας** καθ' ημάς, στο Ομηρικό κείμενο αναφέρεται ως **Ποσιδήϊον** (Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 264 - 267, T_2, σσ. 78 - 80), γ) το βουνό ολόγυρα έχει το σχήμα **ημικύκλιου**, ή ακριβέστερα **Δ ρ ε π ά ν η ς**.*
(Αεροφωτογράφηση googl).

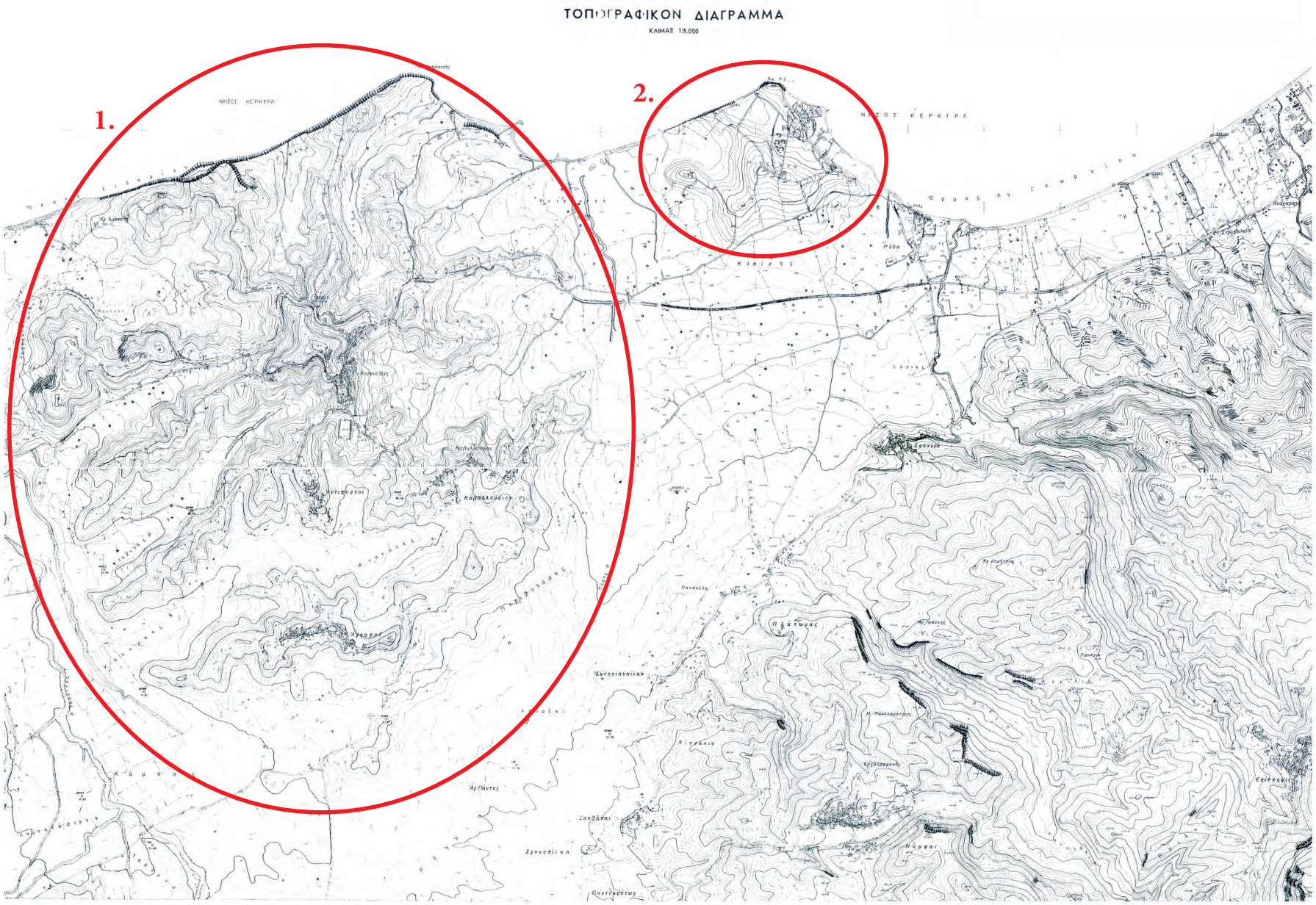

1. Φύσει οχυρό Σχερία. Τοπογραφικό διάγραμμα 1:5000,(Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού).
2. Ποσειδήιον

Η μεγάλη κρυπτογράφηση

χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέατ' ἔνθα καὶ ἔνθα, ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο· χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 86 - 89, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: Η μεγάλη κρυπτογράφηση.
(σημ. τα πολύτιμα μέταλλα χρησιμοποιούνται μεταφορικά ως και σήμερα, είναι όμως πραγματικά πολύτιμα για την κρυπτογράφηση και το απόδειξαν μέσω των χιλιετηρίδων).

«διότι συμπαγή υψώματα από το ένα και το άλλο μέρος λες και είναι από χαλκό, να έχουν από όλες τις πλευρές τον απόλυτο έλεγχο. Από τα πιο ακραία σημεία δεξιά και αριστερά μέχρι όλο το εξωτερικό σημείο από την πλευρά όπου βρίσκεται η είσοδος του φύσει οχυρού Σχερία (ένα βουνό ολόγυρα από την «*πόλι*» = ένα βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό) αλλά και μέχρι τα σκοτεινά γκρεμά (σκουροπράσινος άργιλος, δηλαδή τα γκρεμά που ξεκινούν από τον Άγιο Ιωάννη και καταλήγουν στον Άγνο και καλύπτουν το σύνολον σχεδόν της ακτογραμμής του σημερινού χωριού Καρουσάδων) λες και είναι κατασκευασμένα από χρυσάφι. Επίσης και το μπροστινό μέρος του φύσει οχυρού που είναι και το σημείο εισόδου, και εκεί ένας συμπαγής όγκος να κλείνει το εσωτερικό τμήμα του φύσει οχυρού (συμπαγής όγκος του χωριού των Αγραφών με μόνον πέρασμα το σημείον εισόδου «*θύρα*» σήμερα Περικλάδι - βλέπε λεξικό Σταματάκου σ. 773 περί = ὀλόγυρα, σ. 531 κλείδα = κλείει). Την αξία του ασημιού έχουν και οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις «*σταθμοί*» (σήμερα τα χωριά Αντιπερνοί και Καβαλούρι)».

Λεξιλόγιο

1099 χάλκεοι = χάλκεος = ὁ κατασκευασμένος ἐκ χαλκοῦ ἤ ἐξ ὀρείχαλκου / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι / 998 τοῖχοι = τοῖχος, ὁ (τεῖχος) ὡς καί νῦν, ὁ τοῖχος (οἰκίας ἤ αὐλῆς) / 327 - 326 ἐληλέατ' = ἐλήλεγμαι παθητ. πρκ. τοῦ ἐλέγχω = ἐξελέγχω (ἀνακρίνω) / 339 - 340 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ (‖ ἔνθεν καί ἔνθεν = ἀπ' ἐδῶ καί ἀπ' ἐκεῖ) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 339 - 340 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ (‖ ἔνθεν καί ἔνθεν = ἀπ' ἐδῶ καί ἀπ' ἐκεῖ) / 395 - 309 ἐς = εἰς = ἑνός, ἕνας / 641 μυχὸν = ἡ ἐνδοτάτη θέσις, τό ἐσωτερικώτατον σημεῖον, τό βάθος, ἡ ἀγκωνή τοῦ βάθους / 345 ἐξ = ἀπό, ἔξω, ἐκτός ἀπό... / 716 οὐδοῦ = οὐδός = ὁ ὀδός· τό κατώφλιον τοῦ οἴκου, τό κατώφλιον τῆς θύρας / 773 περὶ = ἐπί τόπου, πέριξ, κύκλω, ὀλόγυρα / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δε = εἰς (πρός) / 456 θριγκὸς = ἡ ἀνώτατη σειρά λίθων τοίχου ‖ γενικῶς, τεῖχος, περίφραγμα / 555 κυάνοιο = κυανός, -ου, ὁ (καί ἡ)· ὕλη τίς ἔχουσα χρῶμα βαθύ κυανούν (σκοτεινό) / 1123 χρύσειαι = ὡς καί νύν χρυσούς «χρυσός» ἐκ χρυσοῦ κατασκευασμένος / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 458 θύραι = θύρα / 865 πυκινὸν = πυκινός ἀντί πυκνός = πυκνῶς, στερεῶς, καλῶς / 280 δόμον = οἰκία, κατοικία ‖ ὡς οἶκος, οἰκογένεια ‖ μέρος οἰκίας / 344 ἐντὸς = ἐπι τόπου, ἐντός, μέσα εἰς, μέσα / 302-308-387 ἔεργον = εἴργαθον = εἴργω = ἔργω = ἐγκλείω, περιορίζω ‖ ἐντός ἔεργειν = κλείειν / 174 ἀργύρεοι = τό λευκόν γνωστόν μέταλλον, τό «ἀσῆμι» / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 911 σταθμοὶ = σταθμός = σταθερός τόπος διαμονῆς ζώων ἑνός ἱπποστατικοῦ, σταῦλος, μάνδρα, στάνη 2) κατάλυμα (διαμερίσματα) διά διαμονήν ὁδοιπόρων ἤ στρατιωτῶν (καί κυρίως διά διανυκτέρευσιν)

* * *

ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ, ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη. χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καί ἀργύρεοι κύνες ἦσαν, οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσι δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 89 - 94, T_2, σσ. 92 - 94)*

Μετάφραση: «που φτάνουν μέχρι το κατασκευασμένο από χαλκό κατώφλι, ασημένιο και το ανώφλι (το υψηλότερο σημείο του φύσει οχυρού Σχερία στη σημερινή ονομασία Ημεροβίγκλι ή Βλαχέραινα του χωριού Καρουσάδες σήμερα) χρυσή εξάλλου και η λαβή της θύρας δεξιά από την είσοδο (ύψωμα της Λαμποβίτισσας ενδιάμεσα από τα χωριά Αγραφοί και Καβαλούρι). Δεξιά και αριστερά λες και είναι ίδια με την αξία του ασημιού, υπάρχουν μεγάλα υψώματα «σκυλιά» σαν δημιουργήματα του Ήφαιστου (δεξιά τα υψώματα Ανάληψη και Κεραμωτή και αριστερά τα υψώματα Ψηλή Ράχη και Κούραμος) για να παρακολουθούν και να προστατεύουν στρατιωτικά, από έμπειρους και έξυπνους φρουρούς που θα υπάρχουν πάντα, και με τα βέλη τους θα εγγυώνται την ασφάλεια του ναού του μεγαλόψυχου (εκάστοτε) Αλκινόου».

Λεξιλόγιο

334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς 2) ἐπί, ἐπάνω εἰς, ἐπί τινός / 1099 χαλκέῳ = χάλκεος = ὁ κατασκευασμένος ἐκ χαλκοῦ / 396 ἕστασαν = ἀντί ἕστησαν, ἐπ. γ᾽ πληθ. α᾽ τοῦ ἵστημι = ἐτοποθέτησαν / 716 οὐδῷ = οὐδός (Α) ὁ ὁδός τό κατώφλι. (Β) ἡ, αἰολ. ἀντί ὁδός / 174 ἀργύρεον = ἄργυρος = τό γνωστόν λευκόν μέταλλον, τό «ἀσῆμι» / 415 δ᾽ ἐφ᾽ = ἐφ᾽ = ἐπί / 1035 ὑπερθύριον = τό ἀνώφλιον τῆς θύρας, τό ὑπέρθυρον ὅπως ἐλέγετο / 1123 χρυσέη = χρύσεος = ἐκ χρυσοῦ κατασκευασμένος ‖ μτφρ. ὡς καί νύν χρυσοῦς / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δε = εἰς (πρός) / 544 κορώνη = 1) ἡ λαβή τῆς θύρας 2) τό ἄκρον τοῦ τόξου 3) τό ἄκρον τοῦ ἀρότρου / 1123 χρύσειοι = χρύσεος = ἐκ χρυσοῦ κατασκευασμένος ‖ μτφρ. ὡς καί νύν χρυσοῦς / 313 δ᾽ ἑκάτερθε = ἑκάτερθε = ἐξ ἑκατέρου μέρους / 482 καί = καί, ἐπίσης / 174 ἀργύρεοι = ἄργυρος = τό γνωστόν λευκόν μέταλλον, τό «ἀσῆμι» / 561 κύνες = «σκύλος ἤ σκύλα» (κύων) / 439 - 307 ἦσαν = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις / 720 οὖς = τό οὖς, τό ὠτίον, αὐτίον «αὐτί» τ.ε. μυστικά / 440 Ἥφαιστος = θεός τοῦ πυρός, καί κάτοχος πάσης τέχνης ἐχούσης ἀνάγκη πυρός / 399 ἔτευξεν = ἔτευξα = τεύχω = ποιῶ, κατασκευάζω 2) συμπαγής, σταθερός / 464 ἰδυίῃσι πραπίδεσσι = ἰδυία = ἰδυίησι πραπίδεσσιν = μέ ἐμπείρους φρένας, μέ ἔμπειρον διάνοιαν / 292 δῶμα = οἰκία, κατοικία. - ‖ μέρος οἰκίας ‖ οἶκος, οἰκογένεια / 1090 φυλασσέμεναι = φυλάσσω = λαμβάνω τά μέτρα μου (φυλάττω) / 602 μεγαλήτορος = ὁ μεγάλην καρδίαν ἔχων, μεγαλόψυχος / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 33 ἀθανάτους = ἀθάνατος = ὁ μή ὑποκείμενος εἰς θάνατον / 694 ὄντας = ὄντα = 2) πάν ὅ,τι ἔχει τις, ἡ ἰδιοκτησία του, ἡ περιουσία του / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 17 ἀγήρως = ἀγήραως = ὁ μήν γηράσκων ‖ γενικῶς, ὁ μή παρακμάζων, ὁ μή θνήσκων / 433 ἤματα = ἦμα, -τος = τό ριπτόμενον βλῆμα, βέλος, ἀκόντιον / 759 πάντα = πᾶς = πάντα 3) πάντα, ἐντελῶς, τελείως, ὁλοσχερῶς

Συμπεράσματα

Σ᾽ αυτήν τη Ραψωδία από τον στ. 85 ως τον στ. 94 πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα την εναλλαγή που κάνει ο δημιουργός σε δύο λέξεις που τοπογραφούν ακριβώς τα ίδια σημεία και τα καταγράφω στην προηγούμενη και την επόμενη σελίδα, είναι τα ακόλουθα ρήματα: ἐληλέατ(ο), ἐρηρέδατ(ο).

στ. 86 «*χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλέατ᾽ = ἐλέγχουν, ἔνθα καὶ ἔνθα*»
στ. 95 «*ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ᾽ = ἐπακουμβῶ, ἔνθα καὶ ἔνθα*»

* * *

ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ᾽ ἔνθα καὶ ἔνθα ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές, ἔνθ᾽ ἐνὶ πέπλοι λεπτοὶ ἐϋννητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν. ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 95 - 99, T_2, σ. 94)*

Μετάφραση: «Εξάλλου εντός του φύσει οχυρού, ολόγυρα, υψώματα που ακουμπάνε το ένα πάνω στο άλλο και από τις δύο πλευρές, είναι οι έδρες των Βασιλέων (δώδεκα βασιλείς). Επίσης εκεί, από το βάθος μέχρι την είσοδο, ολόγυρα σε όλους τους λόφους με πλατειά ρούχα (ράσα) όπου κατοικούν σε κοιτώνες χύνοντας τα δάκρυά τους, καλλιεργημένες πνευματικά γυναίκες. Εκεί εξάλλου είναι και η μόνιμη διαμονή των ηγετών των Φαιάκων, πίνοντας και τρώγοντας καθ᾽ όλον τον χρόνον, διότι εκεί είναι και τα κτήματά τους».

Λεξιλόγιο

334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς 2) ἐπί, ἐπάνω εἰς, ἐπί τινός / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δε = εἰς (πρός) / 456 θρόνοι = κάθισμα, ἕδρα ‖ θρόνος, ἕδρα βασιλέως ‖ ἕδρα δικαστοῦ, διδασκάλου / 773 περὶ = ἐπί τόπου, πέριξ, κύκλω, «ὀλόγυρα» ‖ πέριξ, ἐγγύς / 998 τοῖχον = τοῖχος = ὁ τοῖχος οἰκίας ἤ αὐλῆς, ἐν ἀντιθέσει πρός τό τεῖχος πόλεως / 390 - 388 ἐρηρέδατ᾽ = πρκτ. τοῦ ἐρείδω = στηρίζω τι ἐπι ἄλλου, ἐπακουμβῶ / 399 - 340 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ (‖ ἔνθεν καί ἔνθεν = ἀπ᾽ ἐδῶ καί ἀπ᾽ ἐκεῖ) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 399 - 340 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ (‖ ἔνθεν καί ἔνθεν = ἀπ᾽ ἐδῶ καί ἀπ᾽ ἐκεῖ) / 395 - 309 ἐς = εἰς = ἑνός, ἕνας / 641 μυχὸν = μυχός = ἡ ἐνδοτάτη θέσις, τό ἐσωτερικώτατον σημεῖον, τό βάθος / 716 οὐδοῖο = οὐδός (Α) τό κατώφλιον τοῦ οἴκου, τό κατώφλιον τῆς θύρας / 263 διαμπερές = ἐντελῶς διά μέσου, «πέρα γιά πέρα» «μονοκόμματα» / 399 ἔνθ᾽ = ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ / 340 - 334 ἐνὶ = ἐνί, ποιητ. ἀντί ἐν ‖ ἐνί, δοτ. τοῦ εἷς. ἐν = ἐν, ἐντός / 771 πέπλοι = πάν ὕφασμα χρησιμεῦον πρός κάλυψιν. ‖ πλατεῖα πολύπτυχος ἐσθής (γυναικῶν) / 574 λεπτοὶ = λεπτός, ή, όν, ἐκλελεπισμένος, γενικῶς, λεπτός. IV μτφρ. εὐφυής, ὀξύνους / 407 ἐϋννητοι = εὐνατήριον, τό μέρος ἐν ᾧ καταλυίνεταί τις, κοιτών / 212 - 208 βεβλήατο = βάλλω = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐπί δακρύων, χύνω δάκρυα / 387 ἔργα = ἔργον, τό (ἔργω = ἔρδω) ἔργον, ἐργασία / 238 γυναικῶν = γυνή, γυναικός, αἰτ. γυναίκα / 399 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δε = εἰς (πρός) / Φαιήκων = Φαιάκων / 429 ἡγήτορες = ἡγητήρ = ἀρχηγός, ὁδηγός 2) ἄρχων, διοικητής, στρατηγός / 301 ἑδριόωντο = ἑδριάομαι = κάθημαι / 792 πίνοντες = πίνω = πίνω ἐκ τινός πράγματος. μτφρ. πίνω, ἀπορροφῶ / 301 καὶ ἔδοντες = ἔδομαι, μελλ. τοῦ ἔδω = τρώγω, κατατρώγω, καταβροχθίζω / 363 ἐπηετανὸν = ὁ διαρκών ἐπί ἔτος, ὁ διαρκῶν ἐπί μακρόν χρόνον / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι / 418 - 419 ἔχεσκον = ἔχω = βασική σημασία ἔχω, κρατῶ / κατέχω τί ὡς κτῆμα

Συμπεράσματα

Αυτή η περιοχή είναι αμέσως μετά την θύρα (= είσοδο) μέχρι το κάτω μέρος των σημερινών χωριών Αντιπερνοί και Καβαλούρι. Εδώ έχει δημιουργηθεί ένα γεωλογικό φαινόμενο, που στο ομηρικό κείμενο στις Ραψωδίες που μας απασχολούν αναφέρεται ως «*θάλαμος*» ή «*μεγάροισιν*». Αυτό το αποκαλώ «*κοιλάδα των ναών*» και σήμερα ονομάζεται Ανατολές (βλ. λεξικό Σταματάκου *σ. 104, ἀνατέλλω = κάμνω ἤ ἀφήνω τι νά ἀνατείλη, νά φυτρώση -λατ. submitto- ἐντεύθεν, παράγω, φέρω εἰς φῶς. - ‖ ἀμτβ. -ἐνν. ἐμαυτόν-· ἐγείρομαι, ἔρχομαι εἰς φῶς, «ἀνατέλλω», κυρ. ἐπί τοῦ ἡλίου καί τῆς σελήνης -στ. 84 «ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης»*).

* * *

χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετά χερσὶν ἔχοντες, φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι. πεντήκοντα δέ οἱ δμῳαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 100 - 103, T_2, σ. 94)*

Μετάφραση: «Εκεί νέοι φορώντας στολές με επιχρυσωμένα κεντήματα στις καλά διαμορφωμένες (ισιωμένες) κορυφές των λόφων κρατώντας στα χέρια τους αναμμένους πυρσούς, να φωτίζουν την νύκτα την κοιλάδα των ναών, και να φαίνεται το γεωγραφικό διαμέρισμα του φύσει οχυρού Σχερία (δόμος Αλκινόου) από όλα τα υπόλοιπα δώδεκα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, και να έχουν επίσης επαρκή φωτισμό οι ερανισταί. Πενήντα τα χωριά στο σύνολον των δεκατριών γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας» το καθένα ολόγυρα από ένα ναό.

Λεξιλόγιο

1123 χρύσειοι = ἐκ χρυσοῦ κατασκευασμένος ἤ κεκοσμημένος, χρυσοστόλιστος ‖ ὡς ἐπιχρυσωμένος, ἐπίχρυσος / 171 δ' ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 546 κοῦροι = κούρος = νεανική ἀκμή, νεότης / 402 ἐϋδμήτων = ὁ καλῶς ὠκοδομημένος, καλῶς διαμορφωμένος / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τί / 223 βωμῶν = πάσα ὑψηλότερον πως κειμένη τοποθεσία (θέσις) / 396 ἕστασαν = ἔστασαν ἀντί ἔστησαν, ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ ἵστημι = ἐτοποθέτησαν / 39 αἰθομένας = Αἴθω = καύσων· ἐναύω, ἀνάπτω, ἀναφλέγω / 241 δαΐδας = δαῖς, - ἴδος = δαυλός, πυρσός ἐκ δαδίου / 614 μετά = ἐν τῷ μέσω (προσώπων ἤ πραγμάτων) μεταξύ. -‖ ἀπό κοινοῦ μετά τινός / 1005 χερσὶν = ΧΕΙΡ = τό χέρι. «ἡ μετά χερσίν = ἡ διά χειρῶν» / 419 ἔχοντες = ἔχω, κρατῶ ‖ ἔχω κατέχω τί ὡς κτήμα ‖ οἱ ἔχοντες = οἱ πλούσιοι / 1058 φαίνοντες = φαίνω, φαίνομαι ‖ φέρω τι εἰς φῶς, κάμνω τι νά φανῆ ‖ φανερώνω / 659 νύκτας = νύκτα / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ πρός τά κάτω, κατεπάνω τινός / 292 δώματα = δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας ‖ οἶκος, οἰκογένεια / 242 δαιτυμόνεσσι = δαιτυμών = ὁ προσκεκλημένος εἰς γεύμα 2) οἱ σύνδειπνοι, ἐρανισταί / 770 πεντήκοντα = πεντηκοστύς, ὁ ἀριθμός πεντήκοντα, ἡ ποσότης 50 / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 279 δμῳαὶ = δμωή = δούλη αἰχμαλωτισθεῖσα ἐν πολέμω ‖ κάθε δούλη, ὑπηρέτρια / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ πρός τά κάτω, κατεπάνω τινός / 292 δῶμα = δῶμα =οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας ‖ οἶκος, οἰκογένεια / 238 γυναῖκες = ΓΥΝΗ, γυναίκες

* * *

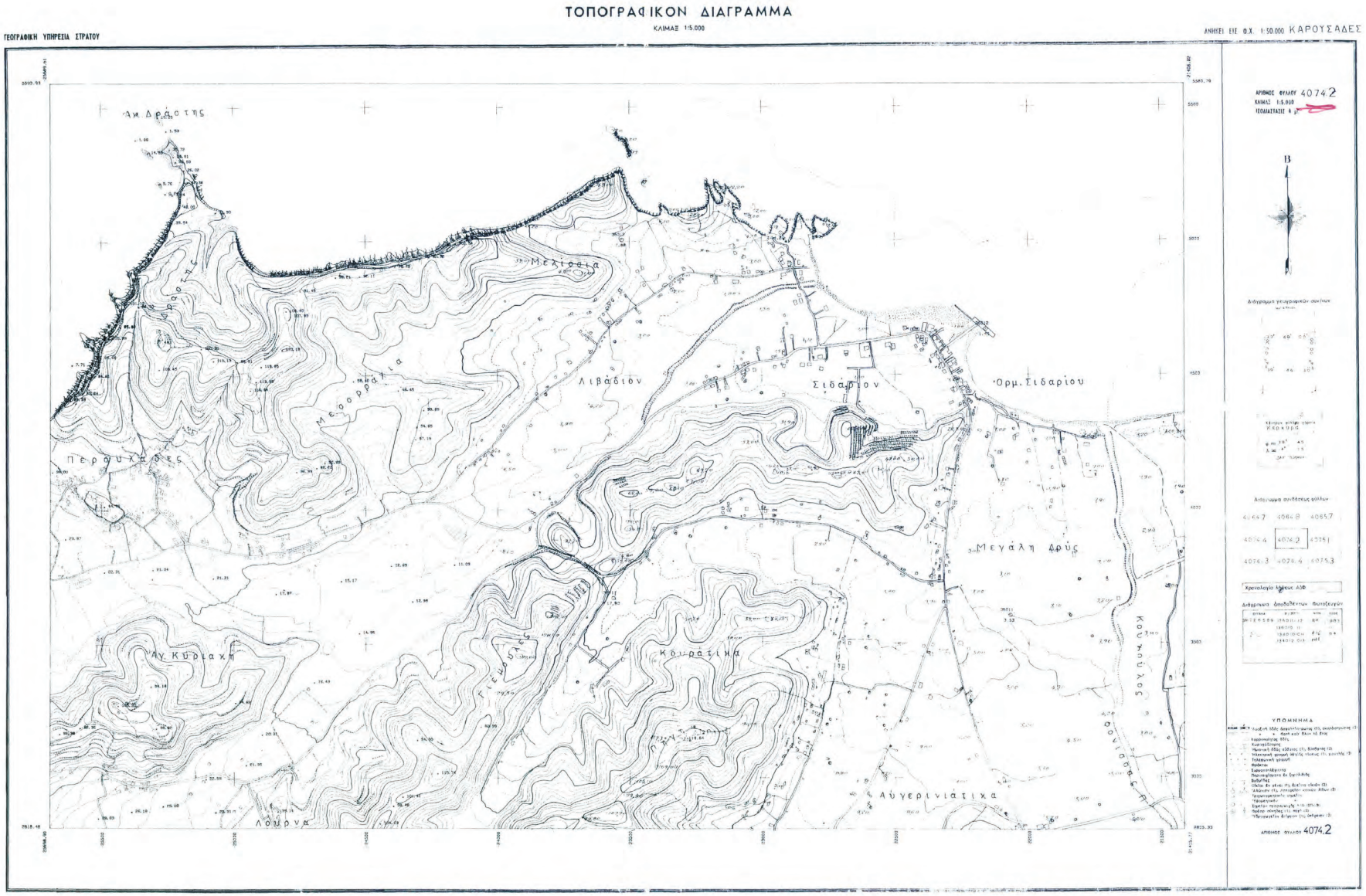

Η τετράγωνη πεδιάδα. (Τοπογραφικό διάγραμμα Γ.Υ.Σ. 1: 5000).

«ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν». (Ομ. Οδ. T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 112).
(Αεροφωτογραφία Γ.Υ.Σ).

αί μὲν ἀλετρεύουσι μύλησ' ἔπι μήλοπα καρπόν, αί δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο· καιροσέων *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 104 - 107, T_2, σ. 94)*

Μετάφραση: «Σε άλλα από αυτά τα χωριά ασχολούνται με τους μύλους (νερόμυλους) αλέθοντας τα σιτάρια και τα κριθάρια, σε άλλα ασχολούνται με την υφαντική τέχνη δουλεύοντας στους αργαλιούς, αλλά και κρατώντας στο ένα χέρι την ρόκα και την τουλούπα και με το άλλο στρίβοντας το αδράχτι με το σφονδύλι και είναι τα χωριά τόσο κοντά το ένα στο άλλο που μοιάζουν με την πυκνότητα των φύλλων της λεύκας.
Είναι δε τόσο πυκνοϋφασμένα τα υφάσματα που υφαίνουν ώστε το λάδι δεν διέρχεται μέσα από το ύφασμα με ροή, αλλά σταγόνα σταγόνα.
«καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον».

Λεξιλόγιο

35 αί = εἰ / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, ἀφ' ἑνός μέν ... ἀφ' ἑτέρου δέ / 61 ἀλετρεύουσι = ἀλετρεύω = ἀλέθω / 639 μύλησ' = μύλη, ἡ μύλος «χειρόμυλος» ‖ ἡ κάτω μυλόπετρα / 363 ἔπι = ἐπάνω εἰς τι / 623 μήλοπα = ΜΗΛΟΝ = ὁ καρπός τῆς μηλιάς ‖ κάθε καρπός. Ὁμηρ. ὁ κίτρινος σῖτος / 494 καρπόν, ὡς καί νύν καρπός ‖ μτφρ. παραγωγή, εἰσόδημα / 35 αί δ' = εἰ δέ / 476 ἱστοὺς = πάν τό στηθέν καί παραμένον ὄρθιον ‖ ἡ δοκός τοῦ ἱστοῦ («ἀργαλιοῦ») / 1055 ὑφόωσι = ἐπ. ἀντί ὑφῶσι, γ' πληθ. τοῦ ὑφάω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 432 ἠλάκατα = «τουλούπα» ἠλακάτη = ἡ ρόκα / 924 στρωφῶσιν = στροφή, ἡ (στρέφω) ὡς καί νῦν, στροφή, τό στρέφειν ‖ περιστροφή / 434 ἥμεναι = ἦμεν = εἶναι ἀπρφ. τοῦ εἰμί / οἷά = μοναχικά χωριά / 975 τε = καί / 1091 φύλλα = φυλλάς = φύλλον / 598 μακεδνῆς = μακεδνός, ἡ, όν (μῆκος) μακρός, ὑψηλός, ἀπολήγων εἰς ὀξύ / 36 αἰγείροιο = ΑΙ᾽ΓΕΙΡΟΣ, ἡ· ἡ σκούρα λεύκη / 484 καιροσέων = καιροσέων, γεν. πληθ. ἐν τῇ φράσει καιροσέων ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρόν ἔλαιον = ἐκ τῶν πυκνῶς ὑφασμένων ὀθονῶν στάζει τό ὑγρόν ἔλαιον (δηλαδή τό ὕφασμα εἶναι τόσον πυκνοϋφασμένον, ὥστε δέν διέρχεται ἀλλά στάζει)

Συμπεράσματα

Η μία γυναίκα κατ' επάγγελμα που υφαίνει τα καιροσέα υφάσματα είναι Καιροσέα. Οι πολλές είναι Καιροσέες, ή Καιροσάδες.
Η πόλη Αρήτη καθ' ημάς είναι πόλη των Καιροσάδων γυναικών.
Η πόλη Αρήτη υποβιβαζόμενη σε χωριό έγινε χωρίο των Καιροσάδων. Χάνοντας μέσα στο χρόνο το πρωταρχικό όνομα Αρήτη μεταβλήθηκε σε χωρίο των Καρουσάδων.

* * *

ἔκτοσθεν δ᾽αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 112 - 113, T_2, σ. 94)*

Μετάφραση: «Έξω από το φύσει οχυρό Σχερία (πεδινός χώρος) εκεί που έχουν έξοδο η κοιλάδα των ναών *«θάλαμος» «μεγάροισιν»* (σήμερα Ανατολές προς την πλευρά των χωριών Βελονάδες - Σιδάρι) μια εκτεταμένη πεδιάδα σε σχήμα τετράγωνο που είναι περιφραγμένη ολόγυρα με υψώματα, ενώ από την πλευρά του βορρά (Σιδάρι - Άγιος Ιωάννης Καρουσάδων) εφάπτεται με την θάλασσα *«Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει»*. Είναι δε αυτή η πεδιάδα προσβάσιμη από όλες τις πλευρές ολόγυρα από οδικό δίκτυο *«ἐλήλαται = ὀδηγείται»*.

Λεξιλόγιο

323 ἔκτοσθεν = ἐκτός ἀντί ἔξωθεν· ἐκ τοῦ ἔξω μέρους / 193 δ᾽αὐλῆς = παρ' Ὁμήρῳ ὁ πρό τῆς οἰκίας ἀνοικτός χῶρος / 603 μέγας = μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός 2) εὐρύς, εὐρύχωρος, πλατύς / 710 ὄρχατος = ὁ ἐκ τοῦ ὄρχος, ὡς τό μέσατος, ἐκ τοῦ μέσος, μύχατος ἐκ τοῦ μυχός· = ὄρχος (βλ. λ)· σειρά δένδρων ‖ ἔκτασις γῆς περιφραγμένη καί πεφυτευμένη, κῆπος / 23 ἄγχι = τοπ. ἐπίρ. = ἐγγύς, πλησίον, κοντά, πολύ κοντά / 458 θυράων = θύρα = γενικῶς εἴσοδος. θυράων = (δύο εἰσόδων ἤ εξώπορτα;) / 985 τετράγυος = ον (τετρά + γύα)· ὁ περιέχων τέσαρας γύας (βλ. λ. γῆς, τετράπλευρος. - ὡς οὐσιαστικό τό τετράγυον = μέτρον γῆς, τεμάχιον γῆς δυνάμενον νά ὀργωθῇ ἐντός μιᾶς ἡμέρας / 773 περὶ = πέριξ, κύκλω, «ὀλόγυρα» ‖ πέριξ, ἐγγύς / 245 δ' = δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ' ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 391 ἕρκος = φραγμός, φράκτης, περίβολος, τεῖχος / 327-325-326 ἐλήλαται = ἐλαύνω = ἐλάω = ὀδηγός / 85 ἀμφοτέρωθεν = ἐξ ἀμφωτέρων τῶν μερῶν, ἤ κατ' ἀμφότερα τά μέρη (λατ. ex utraque parte, utrimque)· καί ἀπό τά δύο ἄκρα

Συμπεράσματα

Αυτή η εκτεταμένη πεδιάδα, που ξεκινάει από την τοποθεσία Ρικίνι, ακολουθώντας τη γραμμή Κοψοχειλάδες - Βελονάδες - Σιδάρι - παραθαλάσσια - Άγιος Ιωάννης Καρουσάδων - Αντιπερνοί - Αγραφοί και κλείνει όθεν ήρξατο στο Ρικίνι, αρχαιόθεν ως σήμερα ως βασικό

οδικό δίκτυο στεφανώνει την εκτεταμένη πεδιάδα.

* * *

ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωντα, ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι. τάων οὔ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 114 - 118, T_2, σ. 94)*

Μετάφραση: «Εδώ τα ψηλά οπωροφόρα δένδρα, είναι φορτωμένα άνθια, απιδιές και ροδιές, μηλιές με χονδρά μήλα, και γλυκερές συκιές, και ελιές που όταν είναι σε πλήρη άνθηση μοιάζουν με παγώνια που ανοίγουν την ουρά τους σαν βεντάλια και βλέπεις την ομορφιά των χρωμάτων.
Ποτέ δεν έλειψαν από αυτήν την εκτεταμένη πεδιάδα οι καρποί, ούτε στις χειρότερες θεομηνίες, όσα δένδρα δεν έχουν καρπούς τον χειμώνα έχουν το καλοκαίρι και αντίστροφα, αλλά εμείς γευόμαστε όλους τους καρπούς κατά σειρά και κατά εποχήν όλον τον χρόνο».

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = (ἐν) ἐπί / ἐπι τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ 3) πρός τά ἐκεῖ, πρός τά ἐδῶ / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 250 δένδρεα = δένδρεον = δένδρον = γενικῶς δένδρα ὀνομάζονται κυρ. τά ὀπωροφόρα / 594 μακρὰ = μακρός (ἐν τοπικῇ ἤ χρονική ἔννοια) = μακρός εἰς μῆκος, εἰς ὕψος, εἰς βάθος / 788 - 1093 πεφύκασι = πεφυκότες = φύω = πεφυκώτα δένδρα = δένδρα φυόμενα (καλλιεργούμ.) / 989 τηλεθόωντα = τηλεθάω = ὁ θάλλων, ἀκμάζων, ὁ ἐν πλήρει ἀνθήσει / 671 ὄγχναι = ὄγχνη = ἡ ἀπιδιά, ἀχλαδιά / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 878 ῥοιαὶ = ροιά = ἡ ροδιά / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 623 μηλέαι = μηλέα = μηλιά / 19 ἀγλαόκαρποι = ἀγλαό-καρπος = ὁ φέρων λαμπρούς καρπούς / 932 συκέαι = συκέα = συκιά, σουκιά / 975 τε = καί / 233 γλυκεραὶ = γλυκερός, ά, όν = γλυκύς = ὁ γλυκύς τήν γεύσην / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 324 ἐλαῖαι = ἐλαία, ἐληά, τό ἐλαιόδενδρον / 989 τηλεθόωσαι = τηλεθάω = ὁ θάλλων, ἀκμάζων, ὁ ἐν πλήρει ἀνθήσει / 975 τάων = δωρ. καί αἰολ. γεν. πληθ. τοῦ θηλ. ἄρθρου ΤΑΏΣ ἤ ταῶς = παγώνι / 715 οὔ = ὄχι, δέν / 819 ποτε = πότε ‖ ποτέ κατά ποῖον χρόνον. ‖ ποτέ = κάποτε, κατα τινά χρόνον / 494 καρπὸς = ὡς καί νῦν καρπός / 159 ἀπόλλυται = ἀπόλλυμι = καταστρέφω ἐντελῶς ‖ χάνω τι ἐντελῶς / 716 οὐδ' = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 158 ἀπολείπει = ἀπο-λείπω = ἀφήνω δι' ἀργότερα ἤ ἀφήνω πίσω / 1104 χείματος = χειμερινός καιρός, «χειμώνας» ‖ χειμών (ὡς ἐποχή) / 716 οὐδὲ = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 448 θέρευς = θέρειος = ὁ ἀνήκων εἰς τό θέρος ‖ θέρος, ἡ ἐποχή τοῦ θέρους / 362 ἐπετήσιος = ἀπό ἔτους εἰς ἔτος, διαρκῶν ἐπί ὀλόκληρον ἔτος (δηλαδή κάθε χρόνον)

* * *

ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει. ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ, αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ. ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 118 - 122, T_2, σσ. 94 - 96)*

Μετάφραση: «γιατί καθ' υπερβολήν αιωνίως ο βορειοδυτικός άνεμος (μαΐστρο) φυσάει, και σε όλες τις πλευρές της εκτεταμένης πεδιάδας, τα φυτά αναπαράγονται, όταν άλλα φυτρώνουν άλλα σαπίζουν, η νέα απιδιά φυτρώνει από την ρίζα της απιδιάς που σαπίζει όταν γεράσει, η μηλιά από την ρίζα της γηρασμένης μηλιάς και ούτω καθ' εξής, και από τον σπόρο του αμπελιού γεννιέται αμπέλι, όπως και από τον σπόρο του σύκου η συκιά εκεί καταγής όπου πέφτουν.
Και έτσι έχουμε πολλά και διαφορετικά δένδρα στα χωράφια που πέφτοντας οι καρποί ριζώνουν και αναπαράγονται,»

Λεξιλόγιο

65 ἀλλὰ = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 595 μάλ' = μάλα = πάρα πολύ, πολύ, λίαν, ἄγαν, καθ' ὑπερβολήν / 38 - 29 αἰεὶ = ἀεί = πάντοτε, διά παντός, αἰωνίως / 424 Ζεφυρίη = Ζέφυρος = δυτικός ἄνεμος, ἤ μάλλον ὁ βορειοδυτικός / 802 πνείουσα = πνείω ἀντί πνέω = πνέω, φυσῶ, ἐπί τοῦ ἀνέμου / 967 τὰ = οὐδ. πληθ. τῶν ὁ, ὅ καί ὅς / 611 μὲν = ἐξ' ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 1093 φύει = φύω = γεννῶ, παράγω «βγάζω» κάμνω τί νά φυτρώση / 65 ἄλλα = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 786 πέσσει = πέσσω 2) μτφρ. χωνεύειν / 671 ὄγχνη = ἡ ἀπιδιά, ἀχλαδιά / 363 ἐπ' = ἐπί = ἐπάνω εἰς τι / 671 ὄγχνῃ = ἡ ἀπιδιά, ἀχλαδιά / 230 γηράσκει = ἀρχίζω νά «γερνῶ» γίνομαι γέρων καί ἀδύνατος / 623 μῆλον = μηλέα, ἡ (μῆλον Β) τό γνωστόν δένδρον, ἡ μηλέα, ἡ μηλιά / 363 δ' ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 623 μήλῳ = μηλέα, ἡ (μῆλον Β) τό γνωστόν δένδρον, ἡ μηλέα, ἡ μηλιά / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, ὁπωσδήποτε / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τί / 913 σταφυλῇ = ὁ καρπός τῆς ἀμπέλου / 913 σταφυλή = ὁ καρπός τῆς ἀμπέλου / 932 σῦκον = ὡς καί νύν σῦκον «σῦκο» ὁ καρπός τῆς συκῆς / 363 δ' ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 932 σύκῳ = ὡς καί νύν σῦκον «σῦκο» ὁ καρπός τῆς συκῆς / 339 ἔνθα = ἐπί τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δέ = εἰς (πρός) / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 810 πολύκαρπος = ὁ ἔχων πολλούς καρπούς, ὁ πλήρης καρπῶν / 70 ἀλωὴ = ἀλώνιον. - ‖ κάθε ἰσοπεδωμένον γήπεδον, κήπος, φυτεία / 392 - 876 ἐρρίζωται = ριζόω = ριζώνω, κάμνω νά ριζοβολήση, φυτεύω

Συμπεράσματα

Οι πληροφορίες που μας δίνει ο δημιουργός για την γεωργική παραγωγή στην εκτεταμένη πεδιάδα για εμάς είναι πολύτιμες.
Στόχος, όμως, του τοπογράφου δημιουργού βασικώς ήταν 1) να μας δείξει ότι η εκτεταμένη πεδιάδα από την μία της πλευρά βρίσκεται προς τη θάλασσα και ως εκ τούτου αντιμετωπίζει μόνιμα το μαΐστρο όπου και την ευνοεί, 2) κάθε τοπογράφος όπως και στις μέρες μας σε ολόκληρο τον κόσμο, όταν τοπογραφεί, στο σκαρίφημα ή στο χάρτη, είναι υποχρεωμένος να δώσει τον Βορρά. Θα ήταν παράλογο να μην προσδιόριζαν οι Φαίακες το Βορρά.

* * *

τῆς ἕτερον μέν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν, ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 122 - 126, T_2, σ. 96)*

Μετάφραση: «σε χώρους που τους βαράει πολύ ο ήλιος και είναι ίσιοι (αλώνια) ξεραίνουμε τους καρπούς (όσους χρειάζονται ξήρανση). Όταν περάσει η περίοδος του θερισμού (Θερτής = Ιούνιος) και του Αλωνάρη (Ιούλιος), αμέσως έρχεται η εποχή του Τρύγου (Σεπτέμβριος) που τρυγάμε τα σταφύλια όλοι μαζί (εορταστικές εκδηλώσεις;) αλλά τα κόβουμε άγουρα, μόλις αρχίζουν να παίρνουν μελανό χρώμα (ποικιλία ντόπιων μαύρων σταφυλιών) που υπάρχουν πάνω στις κλαδιές των αμπελιών πάντα σε νέα βλαστάρια γιατί κλαδεύονται κάθε χρόνο».

Λεξιλόγιο

991 τῆς = δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ καί τῆς ἀντων. ὅς / 398 ἕτερον = ὁ ἄλλος, ὁ εἰς ἐκ τῶν δύο (ἕτερος) / 611 μέν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δε, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 444 θειλόπεδον = τόπος ἐκτεθειμένος εἰς τάς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου «λιάστρα» / 575 λευρῷ = λευρός = λείος, ὁμαλός, ἐπίπεδος / 340 - 334 ἐνὶ = ποιητ. ἀντί ἐν = ἐν, ἐντός / 1127 χώρῳ = χῶρος, θέσις, μέρος, τόπος, χωρίον / 984 τέρσεται = τέρσομαι = ξηραίνομαι, εἶμαι ἢ γίνομαι ξηρός, στεγνώνω / 430 ἠελίῳ = ἥλιος / 398 ἑτέρας = ἕτερος ‖ ἕτερα = ἄλλα / 245 δ' = δε = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 171 ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 975 τε = καί / 1012 τρυγόωσιν = τρυγόωεν, ἐπικ. ἀντί τρυγῶεν, γ' πληθ. εὐκτ. τοῦ τρυγάω / 65 ἄλλας = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 1003 τραπέουσι = τραπέω = πατῶ σταφυλάς, ληνοπατῶ / 757 πάροιθε = ἔμπροσθεν τινος, ἐνώπιον τινος, ἐπί παρουσία τινος / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 692 τ' ὄμφακές = ὀμφακίας = οἶνος παρασκευασθείς ἐξ ἀώρων σταφυλῶν / 311 - 307 εἰσιν = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις / 117 ἄνθος = πάν ὅ,τι βλαστάνει «ξεφυτρώνη» νεαρόν βλάστημα ‖ ἀνθός / 199 ἀφιεῖσαι = ἀφ-ίημι = ἀφήνω / 398 ἕτεραι = ἕτερος ‖ οἱ ἄλλες, ἄλλα / 245 δ' = δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 1047 ὑποπερκάζουσιν = ὑποπερκάζω = ὑπομελαίνομαι, ἀρχίζω νά λαμβάνω μέλαν χρῶμα (νά μαυρίζω) μαυρίζω κατά μικρόν ‖ ἐπί σταφυλῶν, ἀρχίζω νά ὠριμάζω

Συμπεράσματα

Για τον Θερτή, τον Αλωνάρη και τον Τρύγο (= Ιούνιο, Ιούλιο και Σεπτέμβρη) και τη διαδικασία των συγκομιδών και της ξήρανσης δεν έχω τίποτε να πω, ρωτήστε τους ειδικούς επιστήμονες.
Έχω όμως να πω για τον τρύγο και το ντόπιο μαύρο κρασί που εμείς είχαμε άφθονο στην περιοχή μας εδώ και εκατοντάδες χρόνια.
Η ποικιλία που αναφέρει ο δημιουργός ταιριάζει απόλυτα μ' αυτή της περιοχής μας. Είναι μαύρο σταφύλι, γιατί απ' ό,τι φαίνεται στο αρχαίο κείμενο το κόβανε μισοάγουρο και από αυτό έβγαζαν το μπρούσκο «αψύ» κρασί.

* * *

ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 127 - 128, T_2, σ. 96)*

Μετάφραση: «Εκεί εξάλλου έμπειροι περιβολάρηδες φτιάχνουν τα χωράφια σε δομούς «βραγιές» στο οργωμένο χώμα και στις άκρες των χωραφιών παντός είδους φυτεμένα δένδρα. Και είναι τα κτήματα τόσο νοικοκυρεμένα όλο το χρόνο που λάμπουν».

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = ἐπι τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δε = εἰς (πρός) / 544 κοσμηταὶ = κοσμητής, ὁ διατάκτης, ὁ διευθυντής 2) ὁ διακοσμητής / 822 πρασιαὶ = πρασιά = πρασιά, βραγιά, παραλληλόγραμμον χώ-

ρισμα κήπου / 739 παρὰ = παρά τό πλευρόν τινός, πλησίον τινός, παραπλεύρως τινός / 648 - 651 νείατον = νείατος = νέος = 3) ἐπί πραγμάτων, νέος, νωπός, πρόσφατος / 710 ὄρχον = ὄρχος, ό, σειρά δένδρων ἤ κλημάτων (κυρ. τόπος περιφραγμένος καί κατάφυτος) / 738 παντοῖαι = παντοῖος, α, ον (πᾶς) παντός εἴδους, ποικίλος / 788 πεφύασιν = πεφυῶτες = φύω = φύομαι, φυτρώνω, ἔρχομαι εἰς φῶς, παράγομαι / 363 ἐπηετανὸν = ό διαρκῶν ἐπι ἔτος, ἔπειτα = ό διαρκῶν, ό ἐπαρκής / 226 γανόωσαι = γανόω· καθιστῶ τι λάμπον, ἀπαστράπτον, τό κάνω νά ἀκτινοβολῆ

Συμπεράσματα

Από όσα μας είπε μέχρι τώρα ο δημιουργός των Ραψωδιών στην αναφορά και περιγραφή της εκτεταμένης πεδιάδας, βγάζω το συμπέρασμα ότι

1) **Οι ίδιες συνθήκες αγροτικής παραγωγής επικρατούν και στις υπόλοιπες πεδιάδες.**
2) **Πρόκειται για μια πολύ ανεπτυγμένη αγροτική οικονομία, με άριστους αγρότες και υψηλό επίπεδο παραγωγικότητας.**
3) **Είναι υψηλό το επίπεδο της παραγωγής με νοικοκυρεμένα κτήματα που λάμπουν, νομίζω ότι το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τους ανθρώπους και τις κατοικίες τους.**
4) **Έχω τη γνώμη ότι εκτός από τις εμποροναυτικές σχέσεις που τόσο πολύ μας αναφέρει και εξυμνεί ο δημιουργός τους Φαίακες, όπως επίσης και την αγροτική οικονομία που βλέπουμε παραπάνω, το ίδιο ανεπτυγμένη πρέπει να ήταν και η κτηνοτροφία και η βιοτεχνία (νερόμυλοι, χαλκουργία, αγγειοπλαστική κλπ.), όπως επίσης και η υφαντουργία που ρητά μας αναφέρει και εξυμνεί τόσο πολύ την τελειότητά τους.**

* * *

«Ο Δημιουργός τα πάντα εν σοφία εποίησεν».
«ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα σκίδναται,» (Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 129, T_2, σ. 96).
(Αεροφωτογράφηση google).

ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται. τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 129 - 132, T_2, σ. 96)*

Μετάφραση: «Υπάρχουν και δύο ποταμοί, ο ένας από την μία πλευρά του φύσει οχυρού Σχερία διασχίζει ολόκληρη την τετράγωνη πεδιάδα που από ψηλά φαίνεται σαν τάφρος (ποταμός Τυφλός ή Φόνισσα σήμερα). Ο άλλος από την άλλη πλευρά στην πεδιάδα μπροστά από την είσοδο του φύσει οχυρού Σχερία, του υψηλού, στέλνει τα νερά του μακριά (διασχίζει μεγάλη απόσταση), πίνουν και οι περαστικοί. (Ποταμός Πόρος σήμερα, στα Αργοναυτικά ποταμός Αιγαίος)».

Λεξιλόγιο

334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δε = εἰς (πρός) / 292 δύω = δυώ = δύο / 550 κρῆναι = κρήνη, ἡ πηγή, βρύσις = ὕδατα, ὕδωρ ‖ πηγή, «κεφαλάρι» / 611 ἡ μέν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο / 87 τ' ἀνὰ = ἐπί τινος, ἐπάνω εἰς τι 1) καθ' ὅλην τήν ἔκτασιν / 525 κῆπον = κήπος «περιβόλι». Ἐτυμ. λίαν πιθανῶς συγγ. τό κάπετος = κοιλότης, τάφρος / 144 ἅπαντα = ἀπανταχοῦ, ἐπίρ. (ἅπας)· πανταχοῦ, «παντοῦ» / 899 σκίδναται = σκίδναμαι = σκορπίζομαι, διασκορπίζομαι, πρός διάφορες κατευθ. / 399 ἡ δ' ἑτέρωθεν = ἀπό τό ἄλλο μέρος, ἐξ ἄλλου ‖ εἰς τό ἄλλο μέρος, κατέναντι / 1040 ὑπ' = ὑπό = ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου ἔρχεται τι ἤ ἐξέρχεται / 193 αὐλῆς = ὁ πρό τῆς οἰκίας ἀνοικτός χῶρος / 716 οὐδὸν = οὐδός (Α) τό κατώφλιον τοῦ οἴκου, τό κατώφλιον τῆς θύρας. (Β) ὀδός / 466 - 465 ἵησι = ἵημι = στέλλω, ἀποστέλλω μακράν 4) ἐπί ὕδατος, ἀφήνω νά τρέχη / 839 πρὸς = πρός δήλωσιν κινήσεως ἐκ τινός τόπου / 280 δόμον = οἰκία, κατοικία ‖ ὡς οἶκος, οἰκογένεια ‖ μέρος τῆς οἰκίας / 1055 ὑψηλόν = ΎΨΙ, ἐπιρρ. ὡς τό ὑψοῦ, ὑψοθι· ὑψηλά, εἰς τά ὕψη, ἄνω / 673 ὅθεν = ὁπόθεν, ἀπό ὅπου, ἐξ οὗ μέρους / 1023 ὑδρεύοντο = ὑδρεύω = ἀντλῶ ὕδωρ, λαμβάνω ὕδωρ, ὑδρεύομαι / 808 πολῖται = πολίτης, ου, ὁ (πόλις) ὡς καί νύν, ὁ πολίτης, τό μέλος μιάς πόλεως / 998 τοῖ' ἄρ' (τοῖ - γάρ) = δι' ο, λοιπόν, ὅθεν, ἐπομένως, διά ταῦτα / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 447 θεῶν = οἱ θεοί (ΘΕΟ΄Σ) / 395 ἔσαν = ἔννυμι = ἐνδύω τινά (μετά αἰτ. πράγμ.) ἐνδύω ἐμαυτόν μέ τι / 19 ἀγλαὰ = ἀγλαός· λαμπρότης, καλλονή, μεγαλοπρέπεια / 292 δῶρα = δωρεά = δῶρον, χάρισμα «δωρεά»

Συμπεράσματα

Ο ποταμός Πόρος πηγάζει από το ορεινό τμήμα, από τα σημερινά χωριά Σγουράδες, Ομαλή, Κληματιά, Νυμφές και κατεβαίνει διχαλωτά από Νυμφές (νεροτριβιές) από τη μία πλευρά και ξανά από Νυμφές από την άλλη πλευρά, όπου στην περιοχή που λέγεται Πόρος (το πέρασμα του ποταμιού) του χωριού Καβαλούρι σμίγουν τα νερά. Ακολούθως περνάνε από την περιοχή Πόρος (πέρασμα του ποταμιού) του χωριού Καρουσάδες και εκβάλλουν στην περιοχή Άγνος των Καρουσάδων.

* * *

Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς. αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ, καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω. εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ ἀργειφόντῃ, ᾧ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτου. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 133 - 138, T_2, σ. 96)*

Μετάφραση: «Εκεί ακίνητος σαν δουλοπάροικος, ο καταγόμενος από τον Δία, πολυβασανισμένος Οδυσσέας μέχρι τώρα έβλεπε τα πάντα με το πνεύμα ανεμπόδιστος (δηλαδή μας τοπογράφησε τα πάντα σε ολόκληρο το φύσει οχυρό Σχερία, και τον πεδινό χώρο με τα ποτάμια ενδιάμεσα από το φύσει οχυρό Σχερία και το βουνό ολόγυρα από αυτό, μέσα σε πυκνό σκοτάδι και πυκνή ομίχλη, με το πνεύμα, ανεμπόδιστος).
Και αμέσως τρέχοντας από το πλάι της εισόδου πέρασε μέσα από τον ναό καθ' όλο το μήκος του.
Ανακάλυψε δε μέσα τους αρχηγούς του Στρατού και της Βουλής να κάνουν σπονδήν με τα ποτήρια τους σε σημεία όπου έχουν εκτεταμένη θέα (τα υψώματα ολόγυρα από την κοιλάδα των ναών) στον φονιά του Άργου τον Ερμή, που σε αυτόν τον τελευταίον προσφέρουν θυσία με σπονδή, και τον ανακαλούν εις την μνήμην τους πριν πάνε για ύπνο».

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = ἐπι τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 912 - 473 στὰς = στᾶσα, στάν, μτχ. ἀορ. β΄ τοῦ ἵστημι = μένω σταθερός, παραμένω ἀκίνητος / 452 θηεῖτο = ἔσπευσε (ΘΗ΄Σ) ὡς βασική σημασία, θής, θητός = ὁ δουλοπάροικος, ἤ χωρικός / 814 πολύτλας = ὁ πολλά ὑποστάς, πολλά ὑπομείνας, πολυβασανισμένος / δῖος Ὀδυσσεύς = δίος (276) ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος Ὀδυσσέας / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, πρός τούτοις, ἐξ ἄλλου / 359 ἐπεὶ = μετά ταῦτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου ‖ ἐπί αἰτίας, ἐπειδή, διά τοῦτο / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 737 πάντα = πανταχή = ἐπι τόπου, ἀπανταχοῦ ‖ κατά πάσαν διεύθυνσιν, παντοῦ / 420 - 295 ἑῷ = ἑάω = ἀφήνω, ἐπιτρέπω, δέν ἐμποδίζω, ἀνέχομαι, συγχωρῶ / 452 - 444 θηήσατο = θεάομαι = βλέπω, θεωρῶ, ἐπιθεωρῶ, παρατηρῶ, ἀτενίζω / 458 θυμῷ = θυμός, ὁ (θύω)· ἡ

ψυχή, τό πνεύμα / 494 καρπαλίμως = ταχύς, ἐπίθ. τῶν ποδῶν / 1030 ὑπὲρ = 1) ἐπί τόπου, ἄνω, ὑπεράνω ‖ ἐπι τῆς ἐν τόπω στάσεως, ὑπεράνω τινός / 716 οὐδὸν = οὐδός (Α) ὁ ὀδός· τό κατώφλιον τοῦ οἴκου, τό κατώφλιον τῆς θύρας / 295 - 207 ἐβήσετο = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 292 δώματος = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον, αἴθουσα / 312 εἴσω = μέσα εἰς ... ἐντός / 410 εὗρε = εὑρίσκω = εὑρίσκω, ἐξευρίσκω, ἀνακαλύπτω / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος -δε = εἰς (πρός) / Φαιήκων = Φαιάκων / 429 ἡγήτορας = ἀρχηγός, ὁδηγός 2) ἄρχων, διοικητής, ἀρχηγός, στρατηγός / ἠδέ = ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας = ἀρχηγοί (πρώτοι) / μέδοντας = ἐν πολέμω καί ἐν τῇ βουλῇ (τῇ Συνελεύσει) / 908 σπένδοντας = σπένδω = κάμνω σπονδήν, χύνω σπονδήν, προσφέρω σπονδήν / 251 δεπάεσσιν = ποτήριον, κύπελλον (ΔΕ᾽ΠΑΣ) / 412 ἐϋσκόπῳ = ὀξυδερκής, ἄγρυπνος 2) ἐπί τόπου, ὁ ἔχων ἐκτεταμένην θέαν / 172 ἀργειφόντῃ = ὁ φονεύς τοῦ Ἄργου (ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ) / 866 ᾧ πυμάτῳ = ἔσχατος, τελευταῖος. ὡς ἐπιρρ. = διά τελευταίαν φοράν, εἰς τό τέλος / 908 σπένδεσκον = κάμνω σπονδήν, προσφέρω θυσίαν μετά σπονδῶν / ὅτε μνησαίατο κοίτου = ὅταν ἀνακαλοῦν εἰς τήν μνήμην τους πρίν κοιμηθοῦν

Συμπεράσματα

1) **Ο Οδυσσέας περνάει από το πλάι της εισόδου, για να μη γίνει αντιληπτός από τους φρουρούς, γι' αυτό περνάει «*λάθρα*» για να μας κάνει γνωστό ότι η είσοδος φυλάσσεται, κάτι που λέει και πριν,** *(T_2, σ. 92, στ. 88, Ραψ. η)* **«*χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον*».**
2) **Ο Οδυσσέας, για να πάει στην πόλη «*το ἄστυ*» διασχίζει τον πεδινό χώρο της κοιλάδας των ναών. Μας λέει, όμως, ότι στα υψώματα ολόγυρα της κοιλάδας των ναών ανακάλυψε τους ηγήτορες ηδέ μέδοντες (δεν ήρθαν σε επαφή).**

* * *

αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη, ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καί Ἀλκίνοον βασιλῆα. ἀμφὶ δ' ἄρ Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεὺς, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 139 - 142, T_2, σ. 96)*

Μετάφραση: «Όμως προχώρησε από το κέντρο της κοιλάδας των ναών (Ανατολές σήμερα) διασχίζοντας το φύσει οχυρό, ο πολυβασανισμένος καταγόμενος από τον Δία Οδυσσέας, καλυπτόμενος από πυκνή ομίχλη που τον είχε καλύψει η Αθηνά με σκοπόν ο ερχόμενος να ζητήσει βοήθεια από την (πόλη) Αρήτη και τον Βασιλέα Αλκίνοον. Ευθύς περιφέρεται σε ολόκληρη την πόλη Αρήτη πέφτοντας στα γόνατα ως ικέτης και με τα χέρια καταγής ο Οδυσσέας,»

Λεξιλόγιο

194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, ἐξ ἄλλου / 212 - 207 ὁ βῆ = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 256 διὰ = ἐντελῶς διά μέσου, «πέρα γιά πέρα» ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον / 292 δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας δωμάτιον, αἴθουσα / 814 πολύτλας = ὁ πολλά ὑποστάς, πολυβασανισμένος / 276 δῖος Ὀδυσσεὺς = ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος Ὀδυσσέας / 808 πολλὴν = πολλαχῆ = πολλάς φοράς ‖ κατά πολλούς τρόπους, ποικιλοτρόπως / 430 - 33 ἠέρ' = ἠέρι = ἀήρ = τά κατώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος, ὁ πυκνός ὀμιχλώδης ἀήρ / 419 ἔχων = ἔχω / 436 - 674 ἥν οἱ = ἐάν, ἐν ᾗ περιπτώσει 2) οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 785 περίχευεν = χύνω ὀλόγυρα ἤ ἐπι τινός / Ἀθήνη = Ἀθηνά / 722 ὄφρ' = ὅφρα = ἵνα, διά νά, ἐπι σκοπῶ νά ... πρός τόν σκοπόν νά ... / 467 ἵκετ' = ἱκέτης = ὁ ἐρχόμενος ὅπως ζητήση βοήθειαν ἤ προστασίαν / Ἀρήτην τε = και ἀπό τήν Ἀρήτην / καί Ἀλκίνοον = καί τόν Ἀλκίνοον / 210 βασιλῆα = βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμών (ΒΑΣΙΛΕΥΣ) / 80 ἀμφὶ = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 171 δ' ἄρ = ἄρα = 1) τότε, εὐθύς 2) ἐπεξήγησις πράγματος προμνημονευθέντος / Ἀρήτης = Ἀρήτης / 208 βάλε = προσπίπτει / 235 γούνασι = γοῦνα = γόνυ = ἐναγκαλίζομαι τά γόνατα ὡς ἱκέτης / 1105 χεῖρας = ἡ χείρ «τό χέρι» / Ὀδυσσεὺς = Ὀδυσσέας

Συμπεράσματα

Ας προσέξουμε τα εξής για βασιλείς (= ηγήτορες) και στον ***4ο τόμο, Ραψ. ν, στ. 184 - 187 «Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους. ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, ἑσταότες περὶ βωμόν».***

* * *

καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ. οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες, θαύμαζον δ' ὀρόωντες· ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 143 - 145, T_2, σ. 96)*

Μετάφραση: «στο σημείο εκείνο (της πόλης) που από παλαιά (προσπεύτουν οἱ ἰκέτες) και τότε υποχώρησε προς τα πίσω το προορισμένο από την θεά πυκνό σύννεφο της ομίχλης. Και έμειναν βουβοί και ξαναβρήκαν τον εαυτό τους όταν φωτίστηκε ολόκληρο το γεωγραφικό διαμέρισμα του φύσει οχυρού και έβλεπαν και θαύμαζαν κοιτάζοντας τον ικέτη Οδυσσέα να παρακαλάει».

Λεξιλόγιο

482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1001 τότε = τότε, κατ' ἐκεῖνον τόν χρόνον ‖ πρότερον, πρίν, τό πάλαι, πρώην / 253 δή = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 197 ῥ' αὐτοῖο = αὐτοῦ = εἰς αὐτό ἀκριβῶς τό μέρος, ἐδῶ, ἐκεῖ «αὐτοῦ» / 732 πάλιν = ὀπίσω, πρός τά ὀπίσω / 1109 χύτο = χέω = χύνω, ἐκχέω, ἐκχύνω, ἀφήνω τι νά ἐκρεύση / 449 θέσφατος = ὁ ρηθείς, λαληθείς, ὑπό τοῦ Θεοῦ, ὁ προορισθείς ὑπό τοῦ Θεοῦ / 33 ἀήρ = τά κατώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος, ὁ πυκνός ὀμιχλώδης ἀήρ / οἱ δ' = ἔμειναν / 114 ἄνεῳ = ἄνεως, γεν. -ω, ὁ, ἡ = ὁ ἄνευ κραυγῆς βουβός / 297 - 231 ἐγένοντο = γίγνομαι = συνέρχομαι, ἐπαναυρίσκω ἐμαυτόν / 280 δόμον = οἰκία, κατοικία ‖ οἶκος οἰκογένεια / 496 κάτα = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ κατεπάνω τινός, ἐπάνω εἴς τι / 1095 - 1064 φῶτα = φάω = φωτίζω, φέγγω, λάμπω, ἀκτινοβολῶ / 463 - 304 ἰδόντες = ἴδον = εἴδω = βλέπω / 444 θαύμαζον = θαῦμα = θαυμασμός, θάμβος, «θαυμάσιον» (ἄξιον θαυμασμοῦ) / 708 - 700 δ' ὁρόωντες = ὁρόωντι = ὁράω = βλέπω, κυττάζω / ὁ δ' = αὐτός / 329 ἐλλιτάνευεν = λιτανεύω = ἱκετεύω, παρακαλῶ, ἐκλιπαρῶ, ἐξορκίζω τινά νά μου κάμη χάριν / Ὀδυσσεύς = Ὀδυσσέας

Συμπεράσματα

Όπως είδαμε στη *Ραψ. ζ, στ. 321 - 322* ***«δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς».***
Επίσης στη *Ραψ. η, στ. 40 - 42* ***«ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη εἴα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ».***
Και τέλος εδώ *Ραψ. η, στ. 143 - 144* ***«καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ. οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες».***
Στο διάστημα, λοιπόν, από το άλσος της Αθηνάς μέχρι την εστία της πόλης ο Οδυσσέας καλύπτεται με πυκνό σκοτάδι και ομίχλη, αυτός όμως σ' αυτό το διάστημα μας τοπογραφεί με ακρίβεια ολόκληρο το φύσει οχυρό και το εσωτερικό μέρος του και το εξωτερικό (πεδινό), όταν όλοι οι άλλοι μένουν βουβοί και βλέπουν μόνον όταν υποχωρεί η ομίχλη. Τότε αντικρίζουν τον Οδυσσέα μπροστά τους.

* * *

Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο, σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας, τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν.
(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 146 - 150, T_2, σσ. 96 - 98)

Μετάφραση: «Αρήτη κόρη αυτού που διασπά τις τάξεις των πολεμίων της εχθρικής θεότητας που είναι κοντά σου, σε σένα Δέσποινα (πόλη) πέφτω γονατιστός ερχόμενος μετά από πολλές ταλαιπωρίες, σε αυτούς εδώ (λαός) και τους ερανιστές που είναι ίδιοι με τους θεούς και από τους θεούς προικισμένοι με εγκόσμια αγαθά ως δωρεάν για όλη τους τη ζωή, και επιτρέπουν, στον καθένα ότι εβρίσκεται υπό την κατοχήν του μέσα στην κοιλάδα των ναών "ἐνι μεγάροισι" και το έχει ως τιμητικό δώρο που το απέκτησε ως χάρισμα από τον λαό, να μπορεί να το μεταβιβάζει στα παιδιά του».

Λεξιλόγιο

Ἀρήτη = Ἀρήτη / 457 θύγατερ = θυγατέρα, κόρη, θῆλυ τέκνον, «κορίτσι» / 876 Ῥηξήνορος = ὁ διαρρηγνύων (ὁ διασπῶν) τάς τάξεις τῶν πολεμίων / 128 ἀντιθέοιο = ἀντί-Θεός = ἰσόθεος ‖ ἀντίθετος πρός τόν Θεόν ‖ ὡς οὐσ. ἐχθρική θεότης / 905 σόν = ὁ ἰδικός σου ‖ ὡς, ὡς ἀντικειμενική· ὁ διά σέ, ὁ περί σοῦ / 975 τε = καί / 819 πόσιν = ἐτυμ. πότις = πότνια, δέσποινα (κύριος, κτήτωρ, σύζυγος). πόσις = ποτόν ‖ συμπόσιον / 975 τε = καί / 235 γούναθ' = γούνα = γόνυ = ἐναγκαλίζομαι τά γόνατα ὡς ἱκέτης / 466 ἱκάνω = ἔρχομαι, φθάνω / 808 πολλὰ = πολλάκις, πολλάς φοράς / 632 μογήσας = μογέω = κοπιάζω, μοχθῶ ‖ ταλαιπωροῦμαι, ὑποφέρω / 998 τούσδε = τοῖσδε = ὅδε = οὗτος «αὐτός ἐδῶ» / 975 τε = καί / 242 δαιτυμόνας = ὁ προσκεκλημένος εἰς γεύμα (λεγόμενοι καί ἐρανισταί) / 998 τοῖσιν = τοῖος = τοιούτου εἴδους (τοιαύτης φύσεως / τοιαύτης ποιότητος) / θεοὶ = θεοί / 683 ὄλβια = ὁ πλήρης ὅλβου, μακάριος, ὁ εὐλογημένος (ἐκ Θεοῦ προικισμένος μέ ἐγκόσμια ἀγαθά) / 279 - 270 δοῖεν = δοίην = δίδωμι = δίδω δωρεάν, δωροῦμαι, χαρίζω / 425 - 423 ζωέμεναι = ζάω = ζῶ, διέρχομαι, τήν ζωήν μου ‖ μτφρ. εἶμαι ἀκμαῖος / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 729 παισὶν = παιδί, τέκνον, δηλ. ὑιός ἤ θυγάτηρ / 381 ἐπιτρέψειεν = ἐπιτρέπω = 2) παραδίδω, ἐμπιστεύομαί τι εἰς τήν φύλαξιν τινός / 313 ἕκαστος = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας - ἕνας / 554 κτήματ' = πάν τό κτηθέν, ἀποκτηθέν, εὑρισκόμενον ὑπό τήν κατοχήν τινός / 340 - 309 ἐνὶ = εἷς = διεύθυνσις πρός τι μέρος, κίνησις πρός τι μέρος, μέσα εἰς τι / 603 μεγάροισι = μέγαρον = τό μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον / 229 γέρας = δῶρον τιμῆς (τιμητικόν δῶρον) ἔπαθλον / 714 θ' ὅ τι = ὅτι = βεβαίως «ἔτσι εἶναι» / 255 δῆμος = διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας ‖ οἱ κοινοί θνητοί «λαός» / 302 - 270 ἔδωκεν = δίδω, δίδω δωρεάν, δωροῦμαι, χαρίζω

Συμπεράσματα

1) **Η Αρήτη δεν είναι φυσικό παιδί του Ρηξήνορα. Ο Ρηξήνορας είναι το σύνολο των πολεμιστών της χώρας που έχουν τη βάση τους στην εκτεταμένη περιοχή των Νυμφών. Ο Ρηξήνορας ως πρόσωπο είναι ανύπαρκτο, άρα και άτεκνο, και η Αρήτη (πόλη) είναι κόρη των πολεμιστών (Ρηξήνορα) και της πνευματικής διοίκησης (Αλκίνοος) ο οποίος την κατέστησε έδρα του (σύζυγο). Προσέξτε το. Χωρίο** *T_2, σ. 92, στ. 63 - 66 «Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε. τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν»*.
2) **Έχουμε 12 γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, τα οποία διοικούνται από 12 βασιλείς, και τα οποία λαμβάνουν δωρεάν που βρίσκεται μέσα στο 13ο γεωγραφικό διαμέρισμα και μπορούν να την μεταβιβάσουν στα παιδιά τους.**
Αυτά αναφέρει ρητώς ο υποθηκοφύλακας Όμηρος.

* * *

αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω." Ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 151 - 154, T_2, σ. 98)*

Μετάφραση: «Και να στείλετε ταχέως στη δική μου πατρίδα εμένα που ήρθα ως ικέτης, το γρηγορότερον επειδή επί μακρόν διάστημα είμαι μακριά από τους αγαπημένους μου και έχω υποστεί πλήθος συμφορές.
Αυτά αφού τους είπε αμέσως όπως συνηθίζεται κάθισε επάνω εις την εστία (πρυτανείο) μέσα στις σκόνες (σκόνη χώματος που εμείς την λέμε καμπούλα) δίπλα στην φωτιά, και έμειναν τότε εκείνοι, και όλος ο λαός της πόλης (πάντες) να μοιάζουν σαν τη σιωπή του Άδη».

Λεξιλόγιο

194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, πάντως, ἐξ ἄλλου / 331 ἐμοὶ = ἐμός = ἰδικόν μου / 815 πομπὴν = τό πέμπειν, τό ἀποστέλλειν ‖ ἐπίσημος (θρησκευτική) πομπή / 714 ὀτρύνετε = ὀτραλέος = ταχέως, ἑτοίμως, προθύμως / 761 πατρίδ' = ἡ πάτριος, ἡ πατρική, ἡ τῶν πατέρων ‖ ἡ πάτριος γῆ / 466 - 467 ἱκέσθαι = ἱκνέομαι = ἔρχομαι, ἔρχομαι εἰς 2) ἔρχομαι ὡς ἱκέτης πρός τινα / 444 θᾶσσον = θάσσων = ταχύτερος «γρηγορότερος» / 359 ἐπεὶ = μετα ταῦτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου ‖ ἐπί αἰτίας, ἐπειδή, διά τοῦτο / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 254 δηθὰ = ἐπι μακρόν χρόνον, πολύ / 1072 φίλων = ἀγαπῶ ‖ παθ. ἀγαπῶμαι ὑπό τινός / 152 ἄπο = κίνησιν ἐκ τινός τόπου 2) ἄνευ συνυποδηλώσεως τόπου / μακράν τινός / 789 πήματα = πάθημα, δυστύχημα, συμφορά, ὄλεθρος ‖ ὄλεθρος, θλίψις, διά τινα / 759 πάσχω = πάσχω, ὑποφέρω, ἐπηρεάζομαι ἀπό τι / 308 Ὣς εἰπὼν = εἶπον = εἶπας = λέγω, ἀγοράζω / 496 κατ' = κατά = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ κατεπάνω τινός / 171 ἄρ' = ἄρα = 1) τότε, εὐθύς, ἀμέσως 2) ἐπεξήγησις πράγματος, προμνημονευθέν / 302 ἕζετ' = ἕζομαι = καθίζω ἐμαυτόν, κάθημαι / 363 ἐπ' = ἐπί = ἐπάνω εἴς τι / 397 ἐσχάρῃ = ἡ ἐστία, ἡ πυρεστία ‖ βωμός πρός προσφοράν, θυτική ἐσχάρα / 334 ἐν = ἐν, ἐντός / 541 κονίῃσι = κονία, κονίη ἡ (κόνις) κονιορτός, «σκόνη» νέφος κόνεως / 739 - 754 πὰρ = πάρα = πάρεστι = παρέστιος = ὁ παρα τήν ἐστίαν / 867 πυρί = πῦρ, πυρός = ὡς καί νύν, πῦρ, «φωτιά» / οἱ δ' = ἐκείνοι, ὅλοι αὐτοί / 171 ἄρα = ἄρα = 1) τότε, εὐθύς, ἀμέσως 2) ἐπεξήγησις πράγματος, προμνημονευθέν / 737 πάντες = παντελής = 3) ὁ περιλαμβάνων τό ὅλον, ὁ ὅλος, σύμπας / 49 ἀκὴν = 1) αἰχμή, κόψις 2) σιγή, σιωπή, ἡσυχία 3) θεραπεία / 297 - 231 ἐγένοντο = γίγνομαι = ἔρχομαι εἰς τό εἶναι, γίνομαι ‖ συμβαίνω / 894 σιωπῇ = σιωπή, σιγή, ἡσυχία

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε εδώ ότι ο Οδυσσέας ικετεύοντας απευθύνεται στην πόλη Αρήτη και συγκεκριμένα στην Πότνια Θεά (Αρήτη), στους ερανιστές (δαιτυμόνας) και στον λαό (πάντες). Θα δούμε λοιπόν παρακάτω ότι μετά την παρέμβαση του προγενέστερου ήρωα Εχενήου το λόγο να απαντήσει στον Οδυσσέα θα πάρει ο επιφανέστερος πρώτος πολίτης της χώρας και πρώτος μεταξύ ίσων, δέκατος τρίτος Βασιλέας Αλκίνοος.
Δεν νομίζω ότι ο προγενέστερος παππούς Όμηρος θα είχε να μας καταχωρήσει στα κιτάπια του κάτι άλλο περισσότερο λογικό.

* * *

ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος, ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς· ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 155 - 158, T_2, σ. 98)*

Μετάφραση: «Και τώρα μετά από πάρα πολλά χρόνια ακούστηκε μια φωνή από άλλο μέρος. Ήταν ο πρεσβύτερος ήρωας Εχένηος (Ναυσίθοος) ο οποίος είναι ο προγενέστερος άνδρας από όλους τους Φαίακες και είχε γεννηθεί στα πολύ παλαιά χρόνια και ο λόγος του διακρίνεται γιατί

γνωρίζει άριστα το παρελθόν. Και αυτοί που παραβρίσκονταν εις την σύναξην και ήταν σώφρονες άκουσαν να τους λέει,»

Λεξιλόγιο

724 ὀψὲ = μετά μακρόν χρόνον, ἀργά, ἐπι τέλους, βραδέως / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 619 μετέειπε = μετεῖπε, μετεῖπον = ὡμίλησα ἐν μέσω 2) ὡμίλησα κατόπιν / 229 γέρων = ὁ ἡλικιωμένος, ὁ «γέροντας» γέροντες = οἱ πρεσβύτεροι / 439 ἥρως = ἥρωας. Παρ' Ὁμήρω εἰς πάντα ἐλεύθερον ἄνθρωπον / 418 Ἐχένης = ἐχενῆς = ὁ στερεά κρατῶν τά ναῦς / 710 ὅς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἔως τώρα / Φαιήκων = Φαιάκων / ἀνδρῶν = ἀνδρῶν / 829 προγενέστερος = προγενής = ὁ πρό πολλοῦ γεννηθείς, ὁ παλαιῶν χρόνων, ἀρχαῖος, παλαιός / 430 - 307 ἦεν = εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 638 μύθοισι = πάν ὅ,τι λέγεται ἀπό στόματος, λόγος, ὁμιλία / 518 κέκαστο = κέκασμαι = διακρίνομαι, διαπρέπω / 730 παλαιά = τό πάλαι, ὡς καί νύν οἱ ἀρχαῖοι, οἱ πρόγονοι / 975 τε = καί / 813 πολλά τε = πολύς = πολλοί (πολλά) / 304 - 674 εἰδώς = (πρκ. τοῦ οἶδα Β') = γνωρίζω, γινώσκω, ἡξεύρω / 669 - 670 ὅ = / 962 - 961 σφιν = σφεῖς = αὐτοί, αὐταί / 414 ἐϋφρονέων = ὁ εὖ φρονῶν, ὀρθῶς φρονῶν, καλῶς σκεπτόμενος / 21 ἀγορήσατο = ἀγοράομαι = παραυρίσκομαι εἰς τήν συνέλευσιν (συζήτηση) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 619 μετέειπεν = μετεῖπε, μετεῖπον = ὡμίλησα ἐν μέσω 2) ὡμίλησα κατόπιν

Συμπεράσματα

1) **Ο Εχένης, που είναι ο προγενέστερος από όλους τους άνδρες Φαίακες, είναι ο Ναυσίθοος, ο οποίος είναι ο πρώτος γεννημένος Φαίακας. Δείτε,** *T_2, σ. 92, στ. 61 - 63 «τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε· Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε»*. **Δηλαδή από τον Ποσειδώνα γεννήθηκε ο Ναυσίθοος ο παλαιότερος από όλους τους άνδρες Φαίακες, ο πρώτος, που αφού βασίλευσε στους Φαίακες χώρισε τη χώρα σε 12 γεωγραφικά διαμερίσματα με τους ανάλογους Βασιλείς σε πολεμική ζώνη (Ρηξήνορας) και σε ακόμη ένα γεωγραφικό διαμέρισμα (φύσει οχυρό) σε κέντρο πνευματικής διοίκησης και έναν ακόμη Βασιλέα πρώτο μεταξύ ίσων (δόμος Αλκινόου, και δέκατο τρίτο Βασιλέα Αλκίνοον).**
2) **Πρέπει να προσέξουμε ότι ο Οδυσσέας περνώντας από την κοιλάδα των ναών βρήκε εκεί** *ηγήτορες ηδέ μέδοντες*. **Φτάνοντας, όμως, στην πολη απευθύνεται και στους δαιτυμόνας** (*ηγήτορες ηδέ μέδοντες*). **Τους βρήκε δηλαδή κι εκεί. Γιατί; Για να μας πουν έτσι αυτοί ότι η εξουσία τους είναι διπλή.**

* * *

Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον οὐδὲ ἔοικε, ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν· οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται. ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 159 - 162, T_2, σ. 98)*

Μετάφραση: «Αλκίνοε δεν είναι αυτή αντιμετώπιση, αυτός εδώ που είναι από τους πιο καλούς και δεν μοιάζει με τους ξένους που έρχονται από άλλα μέρη, να είναι πεσμένος καταγής επάνω στην εστία (πρυτανείο) μέσα στις σκόνες σε κατάσταση μεγάλης αναταραχής και από την άλλη μεριά ενώ ενώπιόν σου επιτρέπεται να εμφανιστεί (κάτι που έκανε) εσύ κρατάς το στόμα σου κλειστό εμποδίζοντας (να βρεθεί λύση στο θέμα για το οποίο ικετεύει).
Εμπρός λοιπόν, αμέσως τώρα πάρε τον ξένο απ' εκεί και βάλ' τον να καθίσει σε κάθισμα με ασημένια καρφιά»

Λεξιλόγιο

Ἀλκίνο' = Ἀλκίνοε / 715 οὐ = ὄχι, δέν / 611 μέν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 997 τοι = σύ / 997 - 671 τόδε = τοδί = ὁδί = «αὐτός ἐδῶ» / 489 κάλλιον = ὡραιότερα, «πιό καλά» / 716 οὐδὲ = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 355 ἔοικε = ἔοικα = εἴμαι ὅμοιος, ὁμοιάζω / 664 ξεῖνον = ξένον / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δε, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 1100 χαμαὶ = ὡς καί νῦν, χαμαί, χάμω, κατά γῆς / 439 - 433 ἧσθαι = ἧμαι = εἶμαι καθισμένος, κάθημαι / 363 ἐπ' = ἐπί = ἐπάνω εἴς τι / 397 ἐσχάρῃ = ἡ ἑστία, ἡ πυρεστία ‖ βωμός πρός προσφοράν, θυτική ἐσχάρα / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 541 κονίῃσιν = κονία, κονίη, ἡ (κόνις) κονιορτός «σκόνη» / 674 οἵδε = οἰδέω = πρήσκομαι, φουσκώνω ‖ εὑρίσκομαι εἰς κατάστασιν μεγάλης ἀναταραχής / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δε = εἰς (πρός) / 905 σὸν = ὁ ἰδικός σου, ὁ διά σέ, ὁ περι σοῦ / 638 μῦθον = πάν ὅ,τι λέγεται ἀπό στόματος, λόγος, ὁμιλία / 820 - 842 ποτιδέγμενοι = προσδέχομαι = δέχομαι ‖ ἐπιτρέπω εἰς τινά νά ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν μου / 476 ἰσχανόωνται = κρατῶ τινάν μακράν (τόν ἐμποδίζω) ἀπό τινός / 65 ἀλλ' = ἀλλά, κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 16 ἄγε = ἐμπρός! ἔλα! κάμε γρήγορα! λοιπόν! / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 664 ξεῖνον = ξένον / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ. «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἴς τι / 456 θρόνου = κάθισμα, ἕδρα - ‖ θρόνος, ἕδρα βασιλέως ‖ ἕδρα δικαστοῦ / 174 ἀργυροήλου = ὁ στολισμένος μέ ἀργυρούς ἤλους (ἀσημένια καρφιά)

Συμπεράσματα

1) **Όπως βλέπουμε ο πρώτος γεννημένος και αρχαιότερος από όλους τους Φαίακες *Εχένηος = Ναυσίθοος*, αναλαμβάνει με φωνή που έρχεται από άλλο μέρος (από το παρελθόν) να μας εξηγήσει ότι σύμφωνα με τους νόμους που ο ίδιος έχει θεσπίσει, ο ικέτης επιτρέπεται να εμφανιστεί ενώπιον του εκάστοτε πρώτου μεταξύ ίσων Βασιλέα (Αλκινόου), ο οποίος δίνει και τη λύση στο αίτημα της ικεσίας του.**
2) **Εκτός από το ότι ο δημιουργός μας λέει ότι ο Ναυσίθοος είναι ο πρώτος γεννημένος από τον Ποσειδώνα και ο Εχένηος ο πρεσβύτερος προγενέστερος, δηλαδή το ίδιο, ας προσέξουμε τι ακριβώς λέει το όνομά τους. *Λεξικό Σταματάκου, σσ. 646 - 453 Ναυσίθοος = ναύς = πλοίο + θοός = ταχύς / σ. 418 Ἐχένηος = ἐχενής = ὁ στερεά κρατῶν τά ναύς, δηλαδή ο δημιουργός των πλοίων.***

* * *

ἕσσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ· δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων." *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 163 - 166, T_2, σ. 98)*

Μετάφραση: «και ικανοποίησε τις επιθυμίες του, επίσης να παραγγείλεις μέσω του κήρυκα να ανακατέψουν και να φέρουν κρασί, για να κάνετε σπονδή στον δημιουργό της βροντής και της αστραπής Δία, ο οποίος είναι ο σεβάσμιος συμπορευόμενος κάθε ανθρώπου που ζητάει βοήθεια ή προστασία (Ξένιος Δίας) και η διεύθυνση των οικονομικών να δώσει στον ξένο από το εσπερινό φαγητό που υπάρχει μέσα (δηλαδή να του δώσουν φαγητό από αυτό που υπάρχει και διατίθεται στους ερανιστές μέσα στην κοιλάδα των ναών)».

Λεξιλόγιο

396 - 342 ἕσσον = ἔννυμι = εἶμαι ἐνδεδυμένος τι, περικαλύπτω (περιτυλίσσω) μέ τι (εἰς τι) ἐμαυτόν / 103 ἀναστήσας = ἀναστησείω = ἐπιθυμῶ νά ἐγείρω τι / 926 σὺ = σύ, ἐσύ / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δε = εἰς (πρός) / 526 κηρύκεσσι = κήρυξ = «διαλαλητής» δημόσιος ἀγγελιαφόρος / 519 κέλευσον = κελεύω = κινῶ πρός τά ἐμπρός, παροτρύνω ‖ διατάσσω, παραγγέλλω / 678 οἶνον = ὅτι καί νῦν, οἶνος, κρασί / 371 - 370 ἐπικρῆσαι = ἐπικεράννυμι = ἀνακατώνω ἐκ νέου / 469 ἵνα = ἵνα, διά νά = ὅπως / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 273 Διὶ = Ζεύς, Δίας / 983 τερπικεραύνῳ = ὁ τερπόμενος ἐπι τω κεραυνῶ (ἐπί τῇ βροντή καί ἀστραπή) / 908 σπείσομεν = σπένδω = κάμνω σπονδήν, χύνω σπονδήν, προσφέρω σπονδήν / 710 ὅς θ' = ὅς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 467 ἱκέτησιν = ἱκέτης = ὁ ἐρχόμενος ὅπως ζητήση βοήθειαν ἤ προστασίαν / 70 ἅμ' = ἅμα = ἀμέσως, διά μιᾶς, συγχρόνως ‖ συγχρόνως μέ ... / 37 αἰδοίοισιν = αἰδοῖος = σεβαστός, σεβάσμιος, σεμνοπρεπής / 696 ὀπηδεῖ = ὀπηδέω = ὀπαδός = ὁ ἀκολουθῶν, συμπορευόμενος ‖ σύντροφος / 282 δόρπον = τό φαγητόν τῆς ἐσπέρας, τό ἐσπερινόν φαγητόν / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δε = εἰς (πρός) / 664 ξείνῳ = ξένον / 969 ταμίη = ταμία = ἡ οἰκονόμος, ἡ διευθύνουσα τά οἰκονομικά / 282 δότω = δότης = δοτήρ = ὁ δίδων, ὁ διανέμων / 337 ἔνδον = ἐντός, «μέσα» ‖ οἴκοι, ἐν τῷ οἴκω, κατ' οἶκον / 355 - 307 ἐόντων = ἐόντι = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις

Συμπεράσματα

1) **Έχουμε την αίσθηση ότι η παρέμβαση του Εχένηου = Ναυσίθοου προς τον Αλκίνοο για σπονδή στον Δία εκφράζει ως προσθήκη τις νεότερες θεολογικές απόψεις των Ιώνων και όχι τις παλαιές θεολογικές Ποσειδώνιες απόψεις των Φαιάκων. Εξάλλου συνέχεια ο δημιουργός του έπους της Οδύσσειας μας λέει ότι ο Οδυσσέας είναι καταγόμενος από τον Δία, πουθενά δεν μας λέει το ίδιο για τους Φαίακες, αντιθέτως μας τονίζει την Ποσειδώνια καταγωγή τους.**
2) **Όταν ο Εχένηος = Ναυσίθοος λέει στον Αλκίνοο να δώσουν φαγητό που υπάρχει μέσα, κατά τη γνώμη μου, είναι κάτι που έχει θεσπίσει παλαιά ο ίδιος και υπάρχει πάντα στην κοιλάδα των ναών. Δείτε *T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 98 - 99 «ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον».***

* * *

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ, υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα, ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 167 - 171, T_2, σ. 98)*

Μετάφραση: «Όμως ακούγοντας τον λόγο του στον ναό ο επί της ψυχής Αλκίνοος, τα χέρια δι-

αισθανόμενος του φιλοπόλεμου και πολυμήχανου Οδυσσέα, σηκώθηκε στο μέρος που είναι πάνω από την Εστία της πόλεως όπου είναι η έδρα του Βασιλέως η ακτινοβόλος (σήμερα οίκημα Θεοτόκη).
Πλησίον όρθιος στέκεται ο άνδρας ο γενναίος που δαμάζει τους ανθρώπους, το οποίο είναι πάρα πολύ κοντά, από την άλλη πλευρά, αυτό το μέρος που είναι σαν κάθισμα και έρχεται και ακουμπάει εκεί που είναι ο ναός (έδρα του Βασιλιά Αλκινόου)».
Αυτό το μέρος είναι στην επάνω μεριά του σημερινού χωριού Καρουσάδες με το τοπωνύμιο Δραγασιά ή Ανδραγασιά, στα νοταριακά έγγραφα αναφέρεται παντού Ανδραγασιά.

Λεξιλόγιο

194 Αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, όπωσδήποτε / 359 ἐπεὶ = ἐπι τούτου, περί τούτου, νά γνωρίζη τις ὅτι / 997 τό γ' = τόν, τήν / 53 ἄκουσ' = ἀκούω, «παρέχω ὦτα» «βάλλω αὐτί» / 464 ἱερὸν = ἱερός ‖ ὡς οὐσ. 1) ἱερόν ἰων. ἱρόν τό ναός. 2) ἱερά, οἱ προσφερόμεναι θυσίαι / 612 μένος = δύναμις, σωματική ρώμη ‖ ἐπι τῆς ψυχῆς, πνεύμα, διάπυρος ὀρμή / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 1105 χειρὸς = χείρ, ἡ γεν. χειρός = τό χέρι / 330 - 42 ἑλὼν = μτχ. ἀορ. β' τοῦ αἱρέω ‖ συναρπάζω διά τοῦ νοῦ, ἀντιλαμβάνομαι / Ὀδυσῆα = Ὀδυσσέα / 242 δαΐφρονα = ὁ ἔχων μάχιμον φρόνημα, φιλοπόλεμος, τολμηρός, ἄφοβος / 805 ποικιλομήτην = πλήρης ποικίλων τεχνασμάτων, πολυμήχανος / 1141 - 706 ὦρσεν = ὦρσα, ἀορ. α' τοῦ ὄρνυμι = ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω, ἀνακινῶ / 358 ἀπ' = ἐπ-άνω, ἐπίρ. (ἐπί + ἄνω)· εἰς τό ἄνω μέρος, ἐπάνω / 397 ἐσχαρόφιν = ἐσχάρα = ἡ ἑστία, ἡ πυρεστία, ὁ τόπος, ἔνθα ἐκαίετο ἡ φωτιά / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 456 θρόνου = θρόνος, ὁ· κάθισμα, ἕδρα. -‖ θρόνος, ἕδρα βασιλέως, δικαστοῦ / 309 εἷσε = βασική καί πρωτ. σημ.: διεύθυνσις πρός τί μέρος, κίνησις πρός τί μέρος / 1058 φαεινοῦ = λάμπων, λαμπρός, ἀκτινοβόλος / 1024 υἱὸν = υἱός, ἄρρεν τέκνον, «γυιός», «παιδί» ἀγόρι / 120 ἀναστήσας = ἀνίστημι = στήνω ὄρθιον, κάμνω τινά νά σηκωθῇ ὄρθιος / 15 - 108 ἀγαπήνορα = (ὁ ἀγαπῶν τόν ἀνδρισμόν), ἀνδροπρεπής = γενναῖος / 569 Λαοδάμαντα = ὁ δαμάζων (ὑποτάσσων) τούς λαούς (τούς ἀνθρώπους) / 710 - 674 ὅς οἱ = ὁ ὁποῖος. πρός ὅ μέρος, πρός ὅπου / 800 πλησίον = ὁ πλησίον ὤν, ὁ πλησίον κείμενος ‖ ὡς οὐσ. ὁ γείτων / 465 ἵζε = κάθημαι, καθέζομαι, καθίζω κάτω / 596 - 595 μάλιστα = μάλα = πολύ, πάρα πολύ, λίαν, ἄγαν / 245 δέ = ἀλλά, ἐν' ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 628 μιν = ἀντί αὐτόν, αὐτή, αὐτό / 1072 φιλέεσκε = φιλέω = φιλῶ «φιλάω» ἀσπάζομαι

* * *

"Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ σπείσομεν, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 179 - 181, T_2, σσ. 98 - 100)*

Μετάφραση: «Ποντόνοε σε κρατήρα ανακάτεψε κρασί και να μοιράσεις σε όλους, από κάθε χωριό της επικράτειας χώρας, για να κάνουμε σπονδήν στον δημιουργό των βροντών και αστραπών Δία».

Λεξιλόγιο

Ποντόνοε = Ποντόνοε / 548 κρητῆρα = ἀγγεῖον πρός κρᾶσιν (ἀνάμειξιν) / 521 κερασσάμενος = κεράννυμι = ἀναμειγνύω, ἀνακατεύω / 605 μέθυ = ΜΕ'ΘΥ˜, -ῦος, το· οἶνος / 648 - 649 νεῖμον = νέμω = διανέμω, μοιράζω / 758 πᾶσιν = ὀλόκληρος, σύμπας / 87 ἀνὰ = ἐπι τινός, ἐπάνω εἰς τί / 603 μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον / 469 ἵνα = ἵνα, διά νά = ὅπως / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / Διὶ = Δία / 983 τερπικεραύνῳ = ὁ τερπώμενος ἐπι τῷ κεραυνῷ / 908 σπείσομεν = σπένδω = κάμνω σπονδήν, χύνω σπονδήν

Συμπεράσματα

Ο κήρυκας Ποντόνοος παίρνει εντολή από τον Αλκίνοο, κατά απαίτηση του Εχένηου = Ναυσίθοου, που πρώτος στους Φαίακες θεσμοθέτησε τις σπονδές στον Δία (ή σε άλλη θεότητα πριν). Αυτός προστατεύει και του δίνει εντολή να μοιράσει το κρασί σ' όλους από κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα «δόμος» της επικράτειας χώρας. Αυτοί είναι οι Βασιλείς των άλλων δώδεκα γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, που τους βρήκε ο Οδυσσέας στην κοιλάδα των ναών και στην εστία της πόλης.
Προσέξτε τους:
T_2, σ. 96, Ραψ. η, στ. 135 - 138 «καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω. εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ ἀργειφόντῃ». **Επίσης** ***T_2, σ. 96, Ραψ. η, στ. 146 - 148 «Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο, σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλά μογήσας, τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν».***

* * *

"Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ᾽ ἰόντες· ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 186 - 190, T_2, σ. 100)*

Μετάφραση: «Ακούστε των Φαιάκων αρχηγοί και φύλακες, θα σας πω αυτά που έχει η ψυχή μου μέσα στα στήθη μου.
Σας παροτρύνω όλους τους ερανιστές τώρα να πάτε να κοιμηθείτε στα σπίτια σας. Αλλά πριν την αυγή αφού καλέσετε όλους τους γέροντες (αρχηγούς, πρεσβύτερους) στην κοιλάδα των ναών «μεγάροις» να συναντηθούμε για να κάνουμε επίσημη υποδοχή στον ξένο»

Λεξιλόγιο

518 - 534 Κέκλυτε = κλύω = ἀκούω, παρέχω οὖς πρός τι / Φαιήκων = Φαιάκων / 429 ἡγήτορες = ἡγητήρ = ἀρχηγός, ὁδηγός / 429 ἠδὲ = ἐπίσης, καί / 603 μέδοντες = ἄρχω, κυβερνῶ, βασιλεύω, ἐν Ὁμήρῳ, φύλαξ, προστάτης, ἄρχων / 722 ὄφρ' = ὄφρα = ἵνα, διά νά, ἐπι σκοπῶ νά, πρός τόν σκοπόν νά / 308 - 384 εἴπω = ἔπος = λέξιν πρός λέξιν 2) γενικῶς πάν τό λεχθέν, λόγος, διήγησις / 967 τά = τά, οὐδ. πληθ. τῶν ὁ, ὅ, καί ὅς / 601 με = ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ ἐγώ / 458 θυμὸς = ἡ ψυχή, τό πνεύμα / 340 - 334 ἐνὶ = ἐν = ἐν, ἐντός / 917 στήθεσσι = στήθος, τό πρόσθιον μέρος τοῦ θώρακος / 519 κελεύει = κινῶ (ὠθῶ) πρός τά ἐμπρός, παρακινῶ, παροτρύνω / 661 νῦν = τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτή δά τήν στιγμήν / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 242 - 241 δαισάμενοι = ἀόρ. α᾽ τοῦ δαίνυμι = διανέμω ‖ δίδω γεύμα ἤ συμπόσιον / 501 κατακείετε = κατακείω = ἐπιθυμῶ, ἐπιδιώκω, νά εἶμαι ἐξηπλωμένος / 675 οἴκαδ᾽= εἰς (πρός) τόν οἶκον ‖ πρός τήν πατρίδα / 470 ἰόντες = μτχ. πληθ. τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 440 ἠῶθεν = ἠῶθι = πρό τῆς αὐγῆς, πρίν ξημερώση / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 229 γέροντας = γέρων = ὁ ἡλικιωμένος, ὁ γέροντας (οἱ ἀρχηγοί πρεσβύτεροι) / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τί ‖ ἐπί τινός, ἐπάνω εἰς τι, ἐγγύς τινος / 798 πλέονας = πλέος = πλήρης, πεπληρωμένος / 488 καλέσαντες = καλέω = καλῶ, φωνάζω ‖ προσκαλῶ, συγκαλῶ / 664 ξεῖνον = ξένος / 334 ἐνὶ = ἐν, ἐντός / 603 μεγάροις = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον / 664 ξεινίσσομεν = ξεινίζω = ὑποδέχομαι ξένον ἤ παλαιόν φίλον ἐκ φιλοξενίας

Συμπεράσματα

Τι λέει ο Αλκίνοος στους ηγήτορες *ηδέ μέδοντες* (δηλαδή στους δώδεκα άλλους βασιλείς).

1) **Να πάτε να κοιμηθείτε στα σπίτια σας που βρίσκονται στην κοιλάδα των ναών.**
2) **Αφού ειδοποιήσετε τους πάντες, που έχουν κάποιο αξίωμα *(γέροντες)* αλλά και όλον τον λαό *(πλέονας)* να έρθουν άπαντες στην κοιλάδα των ναών *(μεγάροις)* όπου είναι ο τόπος στο οποίο γίνονται όλες οι επίσημες εκδηλώσεις όλων των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας (τόπος κεντρικών εκδηλώσεων και συνελεύσεων).**
   T_2, σσ. 64 - 66, Ραψ. ζ, στ. 52 - 55 «ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί».

* * *

ἠδὲ θεοῖσι ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 190 - 193, T_2, σ. 100)*

Μετάφραση: «και στους Θεούς να κάνουμε σπονδές με τα εντόσθια του σφαχτού, καίγοντας ξύλα στο ρυάκι, ύστερα θα ακολουθήσει εορταστική πομπή ολόγυρα (στην κοιλάδα των ναών) υπενθυμίζοντας στον ξένο ότι χωρίς πόνο και ανησυχία θα φροντίσουμε το δικό του κατευόδιο από την κοιλάδα των ναών και τη γη των πατέρων μας, που ήρθε σ' εμάς ως ικέτης».

Λεξιλόγιο

429 ἠδὲ = ἐπίσης, ὡσαύτως / 446 - 447 θεοῖσι = Θεός, ὁ παρ' Ὁμήρῳ εἴτε: τό θεῖον, ὁ θεός, εἴτε κάποια θεότης εἰδική / 875 ῥέξομεν = ρέω = ρεῦμα, ρυάκιον / 464 - 465 ἱερὰ = ἱερά, τά ἐντόσθια τοῦ θύματος / 489 καλά = ξύλον πρός καύσι / 360 ἔπειτα = ἀκολούθως, μετά ταῦτα / 253 δὲ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 773 περὶ = ἐπι τόπου, πέριξ, κύκλω, «ὀλόγυρα» ‖ ἐν τοι ἔνοια τοῦ αἰτίου περι τίνος / 815 πομπῆς = τό πέμπειν, τό ἀποστέλλειν ‖ ἐπίσημος θρησκευτική πομπή / 631 - 68 μνησόμεθ' = μιμνήσκω = ὑπενθυμίζω, φέρω εἰς τόν νοῦν τινος / 1141 ὥς χ' = κατά τούτον τόν τρόπον / 664 ὁ ξεῖνος = ξένος / 113 ἄνευθε = ἄνευ, χωρίς, δίχως 2) μακράν ἀπό / 816 πόνου = κόπος, μόχθος 2) ἀγών, ἔργον. - ‖ σωματικός ἤ πνευματικός κόπος / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 119 ἀνίης = ἀνία ἡ· θλῖψις, λύπη, ἀμηχανία, στεναχωρία / 815 πομπῇ = τό πέμπειν, τό ἀποστέλλειν ‖ ἐπίσημος ἐορταστική πομπή / 1053 ὑφ' = ὑπό / 435 ἡμετέρῃ = ἰδικός μας ‖ εἰς τήν οἰκίαν μας, εἰς τήν πατρίδα μας / 436 ἣν = (Α) ἐάν, ἐν ἤ περιπτώσει (Β) ἰδού! ἔ! «κύττα» / 761 πατρίδα = ἡ πάτριος, ἡ πατρική, ἡ τῶν πατέρων / 224 γαῖαν = γῆ, ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / 467 ἵκηται = ἱκηαι = ἱκνέομαι = ἔρχομαι ‖ ἔρχομαι ὡς ἱκέτης πρός τινά

* * *

εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν, ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται. αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 199 - 202, T_2, σ. 100)*

Μετάφραση: «Αλλά αν κάποιος από τους αθανάτους από τον ουρανό έλθει, είναι κάποιος από τους θεούς που μέχρι τώρα σχεδιάζουν κατά τρόπον καταχθόνιον. Διότι αιωνίως αυτούς εδώ τους θεούς άλλοτε και εμείς τους λατρεύαμε και καλώς εκτελούμε τις περίφημες εκατόμβες,»

Λεξιλόγιο

303 εἰ = ἐάν / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 995 τις = ἐάν κάποιος, ἐάν κάτι, ἐάν ὁποιοσδήποτε, ἐάν ὁ,τιδήποτε / 33 ἀθανάτων = ὁ μή ὑποκείμενος εἰς θάνατον, μή θνήσκων / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 496 κατ' = μετά γενικῆς σημαίνουσα κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 718 οὐρανοῦ = οὐρανός, ὅτι καί νύν, ὁ οὐρανός, ὁ οὐράνιος θόλος / 306 εἰλήλουθεν = ἔρχομαι / 66 ἄλλο = ἄλλος = κάποιος ἄλλος, οἱοσδήποτε ἄλλος / 991 τι = οὐδ. τοῦ ἐρωτ. τίς καί τοῦ ἀορ. τίς / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 997 - 671 τόδ' = τόδι οὐδ. τοῦ ὀδί = ὅδε, ἥδε, τόδε = αὐτός ἐδῶ / 360 ἔπειτα = ἀκολούθως, μετά ταῦτα, ἔπειτα / 447 θεοὶ = θεός, παρ' Ὁμήρω εἴτε: τό θείον, ὁ θεός, εἴτε: κάποια εἰδική θεότης / 779 περιμηχανόωνται = σχεδιάζω κατά τρόπον καταχθόνιον / 29 αἰεὶ = ἀεί, πάντοτε, διά παντός, αἰωνίως / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι ‖ λοιπόν / 997 τὸ = αὐτός ἐδῶ / 758 πάρος = πρίν, πρότερον, προηγουμένως, ἄλλοτε / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 447 θεοὶ = θεός, παρ' Ὁμήρω εἴτε: τό θείον, ὁ θεός, εἴτε: κάποια θεότης / 1058 φαίνονται = φαίνω ‖ φέρω τί εἰς φῶς ‖ δεικνύω, ἐπιδεικνύω / 335 ἐναργεῖς = ἐναργής = διακεκριμένος, ὀρατός 2) λαμπρός, στιλπνός / 435 ἡμῖν = δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 413 εὖτ' = καλῶς / 388 ἔρδωμεν = ἔρδω = ἐργάζομαι, πράττω, ἐκτελῶ, συμπληρῶ / 14 ἀγακλειτὰς = ἀγακλεής = ἄγαν ἔνδοξος, περίφημος, ἐξακουστός / 314 ἑκατόμβας = ἑκατόμ-βη = σημ. κυρ. θυσία συγκειμένη ἐκ σφαγίων 100 βοῶν ‖ συνήθως ὅμως οὕτως ὠνομάζετο πάσα μεγάλη δημόσια θυσία

* * *

δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς. εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης, οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν, ὥς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων." *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 203 - 206, T_2, σ. 100)*

Μετάφραση: «σε συμπόσιον που διοργανώνουν αυτοί που κατοικούν πολύ κοντά μας (δίπλα μας), και μόνος να πας πεζοπορώντας θα σμίξεις μαζί τους γιατί πάνω απ' όλα δεν μπορούν να κρυφτούν, αφού αυτοί υπάρχουν πολύ πλησίον μας στο βουνό ολόγυρα «*κύκλωπες τε*» ζώντας στους αγρούς «*ἄγρια*» και είναι άθροισμα ανθρώπων «*φῦλα*» (ντόπιων) γηγενών «*Γιγάντων*».

Λεξιλόγιο

241 δαίνυνταί τε = δαίνυμι = κυρ. δίδω γεύμα ἤ συμπόσιον / 739 παρ' = παρά = πλησίον, παραπλεύρως / 76 - 435 ἄμμι = ἡμῖν = δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 481 καθήμενοι = κάθημαι = ἔχω καθίση ἐμαυτόν, εἶμαι καθισμένος / 339 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 434 ἡμεῖς = ἡμεῖς, ἡμᾶς, ὀνομ. καί αἰτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 303 εἰ δ' = ἐάν δέ / 171 ἄρα = 1) τότε, εὐθύς, ἀμέσως 2) ἐπεξήγησις πράγματος προμνημονευθέντος / 995 τις = ἐάν κάποιος, ἐάν κάτι, ἐάν ὁποιοσδήποτε, ἐάν ὁ,τιδήποτε / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 636 μοῦνος = μόνος / 478 ἰὼν = ἐγώ, ἐγών, καί ἔγωγε / 666 - 934 ξύμβληται = ξυμβάλλω = συμβάλλω = συνενώνω ‖ γενικῶς συνάπτω / 672 ὁδίτης = ὁδοιπόρος, ταξιδιώτης / 716 οὔ τι = οὐκ-ετι = ὄχι πλέον, οὐχί περαιτέρω, οὐχί περισσότερον / 502 κατακρύπτουσιν = κατακρύπτω, κρύπτω ἐντελῶς, ἀποκρύπτω / 359 ἐπεί = μετά ταῦτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου / 962 - 961 σφισιν = σφεῖς = αὐτοί, αὐταί / 296 ἐγγύθεν = ἐπίρ. (ἐγγύς)· ἐκ τοῦ πλησίον, ἐγγύς ‖ ἐπί χρόνου σέ λίγο / 307 εἰμέν = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω / 1141 ὥς = κατά τοῦτον τόν τρόπον / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 557 Κύκλωπές τε = Κύκλωψ, -ωπος, κυρ. ὁ ἔχων στρογγυλόν ὅμμα (ὀφθαλμόν) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 22 ἄγρια = ἄγριος, α, ον (ἀγρός) ὁ ζῶν εἰς τούς ἀγρούς, ζῶν ἀγρίως / 1090 φῦλα = φυλή = ἄθροισμα ἀνθρώπων διακρινομένων ἀπό τούς ἄλλους / 231 Γιγάντων = Γίγας, -αντος, ὁ κλητ. γίγαν (γαῖα ἤ γῆ)· κατά τό πλεῖστον πληθ. οἱ Γίγαντες· φυλή ἀγριανθρώπων, πελωρίων τό μέγεθος καί τήν δύναμιν, ἐξολοθρευθεῖσα ὑπό τῶν θεῶν. Παρά τω Ἡσίοδω, τά τέκνα τῆς γῆς, ἐξ οὐ καί τό ὄνομα γίγας = γηγενής

* * *

οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος, αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς, πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς ἥσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 229 - 232, T_2, σ. 102)*

Μετάφραση: «Και αμέσως αυτοί που συμμετείχαν στην κατάκαυση πήγαν ο καθένας περπατώντας στο σπίτι του, που βρίσκεται εντός του φύσει οχυρού Σχερία (κοιλάδα των ναών), αλλά επίσης εντός του φύσει οχυρού πίσω τους έμεινε και ο Οδυσσέας πλησίον και απέναντι από την πόλη Αρήτη και τον θεοειδή Αλκίνοο που έμεινε πολύ ευχαριστημένος. Ενώ οι αμφίπολοι (χωριά) που βρίσκονται δίπλα στην πόλη Αρήτη και μακριά από τις οσμές, μάζευαν τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την κοπή του κρέατος που κατανάλωσαν οι κακκείοντες στο συμπόσιο». (σημ. οι ερανισταί).

Λεξιλόγιο

674 οί = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ὁ / 611 μὲν = ἐξ' ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 435 κακκείοντες = ἐπ. ἀντί κατακείοντες μτχ. τοῦ κατακαίω / 295 - 207 ἔβαν = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 676 οἴκόνδε = ποιητ. ἀντί οἴκαδε (οἶκος)· πρός τόν οἶκον, εἰς τόν οἶκον / 313 ἕκαστος = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας, κάθε ἕνας χωριστά / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, ὁπωσδήποτε / 334 ὁ ἐν = ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 603 μεγάρῳ = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, ἡ κυρ. «αἴθουσα» / 1045 ὑπελείπετο = ὑπολείπω, ἀφήνω ὀπίσω, ἀφήνω ὡς ὑπόλοιπον / 276 δῖος = ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος, θεῖος, θεοειδής / Ὀδυσσεύς = Ὀδυσσέας / 739 πὰρ = παρά = παρά τό πλευρόν τινός, πλησίον τινός, παραπλεύρως τινός / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 674 οί = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ὁ / Ἀρήτη = Ἀρήτη / 975 τε = ἀμφότεροι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 466 θεοειδὴς = ὅμοιος μέ θεό / 439 - 429 ἥσθην = παθ. ἀόρ. τοῦ ἥδομαι = εὐχαριστοῦμαι, εὐραίνομαι / 84 ἀμφίπολοι = ὁ εὐρισκόμενος πέριξ, ὁ ἀσχολούμενος περί τι / 148 - 711 δ' ἀπεκόσμεον = μακράν καί ἔξω ἀπό τίς ὀσμές / 343 ἔντεα = τά ἐργαλεῖα, πάν ὅτι ἀνήκει εἰς προπαρασκευήν / 242 δαιτός = δαίς / 241 δαίς = (δαίω Β = μοιράζω, διανέμω)· κυρ. μερίδιον κρέατος ‖ φαγητόν, συμπόσιον, εὐωχία [Σημείωση (λεξικό Σταματάκου) απεκόσμεον = (148) ἀπέκ = μακράν καί ἔξω / (711) ὀσμή > ἀπεκόσμεον]

Συμπεράσματα

1) **Αυτοί που έφυγαν για τα σπίτια τους οι «*κακκείοντες*» είναι οι ηγήτορες *ηδέ μεδόντες* και πήγαν στις κατοικίες τους που βρίσκονται ολόγυρα στα υψώματα της κοιλάδας των ναών εντός του φύσει οχυρού Σχερία (δόμος Αλκινόου).**
2) **Προς το παρόν ο Οδυσσέας παραμένει στην εστία της πόλης Αρήτη (στο πρυτανείο της πόλης), που βρίσκεται στο ύψωμα δίπλα από την πόλη (ακριβώς ενδιάμεσα από το σημερινό *Ηρώον* και το ταχυδρομείο, θέση Αμούτσα, στο χωριό Καρουσάδες) και απέναντι από την έδρα του Αλκινόου (σήμερα οικία Θεοτόκη στο χωριό Καρουσάδες). Εκεί λοιπόν στην εστία, οι κάτοικοι της πόλης «*Αρήτη*» θα ρωτήσουν τον Οδυσσέα πού βρήκε τα ρούχα που φοράει (είναι δική τους κατασκευή, ξεχωριστά).** ***T_2, σ. 102, Ραψ. η, στ. 237 - 239.***

* * *

ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου, πέτρῃς πρὸς μεγάλησι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 278 - 279, T_2, σ. 106)*

Μετάφραση: «Εκεί αν έβγαινα έξω το κύμα θα με έριχνε βίαια, σε σκληρό μέρος (άγονο) και πετρώδες, ή θα με εκσφενδόνιζε σε άχαρο τόπο».

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = ἐπι τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 516 κέ = ἄν / 314 μ' ἐκβαίνοντα = ἐκβαίνω = βγαίνω ἔξω, ἐξέρχομαι / 213 βιήσατο = βιάω = ἐκβιάζω, ἐξαναγκάζω / 558 κῦμ' = τό κύμα, «φουσκοθαλασσιά» / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 1108 χέρσου = ἡ ξηρά γῆ, 2) ἀκαλλιέργητος, ξηρός, ἄγονος, τραχύς, σκληρός / 787 πέτρῃς = βράχος, κρημνός, βραχώδης ἤ κρημνός ὑφάλων / 839 πρὸς = πρός δήλωσιν κινήσεως ἐκ τινός τόπου / 602 μεγάλησι = μεγάλη / 208 - 212 βαλὸν = βαλῶ = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 190 ἀτερπέϊ = ἀτερπής, ὁ μή παρέχων τέρψιν, ἄχαρος, λυπηρός / 1226 χώρῳ = ὁ χῶρος, ὁ τόπος

Συμπεράσματα

Στο σημείο αυτό ο δημιουργός μας τοπογραφεί το ακραίο πλευρό της παραθαλάσσιας ακτής των συνόρων της χώρας των Φαιάκων. Ταυτίζουμε με τη σημερινή περιοχή Νήσος Περίθειας «*ἐπί χέρσου πέτρης*» συνεχίζοντας με όλη την παραθαλάσσια ακτή μέχρι το σημείο όπου βγήκε (ταυτίζουμε με το ποτάμι Ρόδας Δήμου Θιναλίων). Όλο αυτό το παραθαλάσσιο τμήμα τότε ήταν «ἀτερπέϊ χῶρος» δηλαδή για λύπηση. Παλαιόθεν ονομάζεται Αχαράβη (< α στερ. + χάρις + ήβη) δηλ. άχαρος χώρος. Περιλαμβάνει η Αχαράβη τις θέσεις περιοχής Αλμυρός - Κουνουφάδι - κέντρο Αχαράβης - Λιβαδάκια, τη δε λιμνοθάλασσα που ενώνει Αχαράβη και τον Νήσο την αποκαλούμε Αντινιώτη. Τοπωνύμιο που οφείλει την ονομασία του στο γεγονός ότι επί εκατοντάδες χρόνια έστελνε τους νέους στον Άδη λόγω κουνουπιών (Άδης + νεότης → Αδη - νιώτη > Αντινιώτη).

* * *

ἐς ποταμόν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 281*

- 282, T_2, σ. 106)

Μετάφραση: «αλλά υποχορώντας και κολυμπώντας ξανά επί της ακτής είδα απροσδόκητα τον ποταμό σε χώρο άριστο, πεδινό χωρίς βράχους και προφυλαγμένο από τον αέρα».

Λεξιλόγιο

395 ἐς = εἰς / 819 ποταμόν = ποταμός, «ποτάμι» χείμαρος / 988 τῇ = νά! ἰδού! ἐδῶ! / 253 δή = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 632 μοι = ἐγκλ. δοτ. ἐν. τοῦ ἐγώ / 302 - 304 ἐείσατο = ἀόρ. α' τοῦ εἴδω = βλέπομαι, εἴμαι ὀρατός, φαίνομαι / 1226 χῶρος = ὁ χῶρος, ὁ τόπος / 176 ἄριστος = ὁ ἄριστος (ὁ καλλίτερος, ὁ ἱκανώτερος) / 572 λεῖος = ἐπι ἐδάφους, ὁμαλός, ἐπίπεδος, ἰσόπεδος, ὀριζόντιος / 787 πετράων = πέτρα = βράχος ‖ κρημνός βραχώδης ἢ ὑφάλων / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 896 σκέπας = ἐπι σκέπας = ὑπό τήν σκέπην, ὑπό τήν προφύλαξιν / 436 ἦν = (Α) εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω (Β) φημί = γνωστοποιῶ, φανερώνω / 110 ἀνέμοιο = ἄνεμος, ἀέρας

στ. 280 - 282: «ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἧος ἐπῆλθον ἐς ποταμόν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο».

Συμπεράσματα

1) **Τοπογραφώντας ο δημιουργός την ακτή Νήσος Περίθειας - Αχαράβη - Λιβαδάκια, μας λέει ότι απροσδόκητα (απότομα) φαίνεται το ποτάμι (πράγματι πρέπει να πάει κανείς κοντά για να το εντοπίσει).**
2) **Προς το παρόν λοιπόν μας περιγράφει όλη την ακτή από Νήσο Περίθειας μέχρι το ποτάμι της Ρόδας όπου βγήκε, δηλαδή το παραθαλάσσιο τμήμα από το ποτάμι μέχρι το ακραίο σύνορο της χώρας των Φαιάκων από τη δεξιά πλευρά (Ρόδα - Νήσος), είναι ό,τι υπολείπεται από τις προηγούμενες περιγραφές (Ρόδα - Σιδάρι) με σταθερό σημείο πάντα το ποτάμι, έτσι ολοκληρώνει ο δημιουργός ολόκληρη την ακτή (Νήσος - Λοξίδα).**

* * *

ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ ἤλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 283 - 284, T_2, σ. 106)*

Μετάφραση: «Αφού βρήκα το θάρρος μου, με ορμή έπεσα επάνω στη χλόη, και ήταν νύκτα όταν έφθασα στο μακρύ ουρανοκατέβατο ποτάμι».

Λεξιλόγιο

313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό / ΕΠΙ ΤΟΠΟΥ: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 362 δ' ἔπεσον = πίπτω = ἐκπίπτω μεθ' ὁρμῆς κατά τινός / 457 θυμηγερέων = ὁ ἀνακτών τό θάρρος του, ὁ ἀνευρίσκων τόν ἑαυτόν του / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 73 δ' ἀμβροσίη = ἀμ-βροσία ἡ «ἀμβροσία» ἡ τροφή τῶν θεῶν / 661 νὺξ = νύκτα, «νύχτα» / 432 - 394 ἤλυθ' = ἀορ. β' τοῦ ἔρχομαι = ἔρχομαι ἢ ὑπάγω / 300 ἐγὼ = ἐγώ / 144 δ' ἀπάνευθε = μακράν, πολύ μακράν. - ‖ ὡς πρόθ. μετά γεν. μακράν ἀπό τι, χωριστά ἀπό τι ‖ ἀλλά καί ἔξω ἀπό, πόρρωθεν / 273 διιπετέος = Διιπετής = ὁ πεσών ἐκ τοῦ Διός, τ.ἔ. ἐξ οὐρανοῦ (ἐπίθ. ποταμῶν ἢ ρυακῶν ἐξογκουμένων διά τῆς βροχῆς) λέγεται καί ἐπί τῆς βροχῆς «οὐρανοκατέβατος» / 819 ποταμοῖο = ποταμός, «ποτάμι» χείμαρος

Συμπεράσματα

Σταθερό σημείο του δημιουργού για να μας τοπογραφήσει την ακτή της χώρας των Φαιάκων είναι το ποτάμι όπου βγαίνει ο Οδυσσέας. Έχοντας ολοκληρώσει το ποτάμι το ρόλο του (ρόλος ίδιος με την Σταδία ενός τοπογράφου, ή με το λεγόμενο σήμερα σταθερό σημείο) αναλαμβάνει ο δημιουργός να μας ολοκληρώσει και την τοπογράφηση αυτού του σταθερού σημείου, του ποταμιού. Την τοπογράφηση του ποταμού την έχει κάνει σε τρία τμήματα και σε τρεις διαφορετικές Ραψωδίες (Ραψ. ε, ζ, η). Βλέπε παρακάτω.

* * *

ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν. ἔνθα μὲν ἐν φύλ-

λοισι, φίλον τετιημένος ἦτορ, εὖδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 285 - 288, T_2, σ. 106)*

Μετάφραση: «Και αφού απομακρύνθηκα μέσα από θαμνώδη περιοχή, έστρωσα κάτω φύλλα που πέφτουν από ολόγυρα για να κοιμηθώ. Ενώ το απέραντο θείον χυνόταν εκεί από τα φύλλα των δένδρων όπου υπήρχαν δεξιά και αριστερά και με ευχαρίστηση ανάπαυσα την ψυχή μου και κοιμήθηκα όλη την νύχτα μέχρι το πρωί και συνεχόμενα μέχρι το μεσημέρι της πεπρωμένης αυτής ημέρας».

Λεξιλόγιο

314 ἐκβὰς = ἐκβαίνω = «βγαίνω ἔξω» ἐξέρχομαι / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 443 θάμνοισι = θάμνος = μικρόν φυτόν, «χαμόκλαδα» «θάμνος» / 511 - 509 κατέδραθον = κατέθηκα = κατατίθημι = θέτω κάτω, βάλλω κάτω / 80 ἀμφὶ = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 1091 φύλλα = φύλλον, ἐν τῷ πληθ. τά φύλλα τοῦ δένδρου / 440 - 202 ἠφυσάμην = ἠφυσσόμην, μέσ. πρτ. τοῦ ἀφύσσω = σύρω, ἀνασύρω, ἀντλῶ / 1039 ὕπνον = ὕπνος / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 447 θεὸς = παρ' Ὁμήρῳ εἴτε: τό θεῖον, ὁ θεός / 496 κατ' = κατά, σημαίνουσα κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 148 ἀπείρονα = ὁ ἄνευ δοκιμῆς 2) ἀπέραντος, ἀτελείωτος / 1109 χεῦεν = ἀορ. α' τοῦ χέω = χύνω, ἀφήνω τί νά ἐκρεύση 2) λυώνω / 339 ἔνθα = ἐπι τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 611 μὲν = ἐξ' ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 1091 φύλλοισι = φύλλον, ἐν τῷ πληθ. τά φύλλα τοῦ δένδρου / 1075 φίλον = φίλος = πεφιλημένος, ἀγαπημένος, ἀγαπητός, προσφιλής / 985 τετιημένος = τετῖημαι = εἶμαι πικραμένος, εἶμαι ταλαιπωρημένος / 439 ἦτορ = ἡ καρδία / 402 εὖδον = εὖδω, κοιμῶμαι, κατακλίνομαι («πλαγιάζω») / 736 παννύχιος = ὁλονύκτιος, διαρκῶν ὅλην τήν νύκτα / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 364 ἐπ' = ἐπί = ἐπάνω εἴς τι / 440 ἠῶ = ἡ χαραυγή, αὐγή, τά χαράγματα, πρωία / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 614 μέσον = μεσόω = (μέσος) εἶμαι εἰς τό μέσον («στά μισά») / 433 ἦμαρ = ἡ πεπρωμένη ἡμέρα, ἡ ἡμέρα τοῦ πεπρωμένου, ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου

Συμπεράσματα

Εδώ ***(T_2, σ. 106, Ραψ. η, στ. 285 - 288)*****, μας επαναλαμβάνει το σημείο όπου μας είχε τοπογραφήσει αρχικά το μέρος που θα πέρναγε την νύκτα.**

T_2, σσ. 56 - 58, Ραψωδία ε, στ. 474 - 483

«Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι· βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν ἐν περιφαινομένῳ. δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης. τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων, οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν, οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὣς ἄρα πυκνοὶ ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· οὓς ὑπ' Ὀδυσσεὺς δύσετ'. ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίληισιν εὐρεῖαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,»

* * *

δύσετό τ' ἠέλιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 289, T_2, σ. 106)*

Μετάφραση: «Έδυσε ο ήλιος και συνήλθα από τον γλυκό ύπνο».

Λεξιλόγιο

291 δύσετό = ἔδυσε / 430 τ' ἠέλιος = ἥλιος / 482 καί = καί, ἐπίσης / 601 με = ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ ἐγώ / 233 γλυκὺς = ὁ γλυκύς τήν γεῦσιν, γλυκύς / 1039 ὕπνος = ὕπνος / 114 - 119 ἀνῆκεν = ἀν-ῆκα = ἀνίημι = στέλω ἄνω, ἐξαποστέλλω ‖ στέλλω ὀπίσω

Συμπεράσματα

Απ' ό,τι μας λέει εδώ, ενώ κοιμόταν μέχρι το μεσημέρι, ακόμα και μέχρι που νύκτωσε, συνέχισε να κοιμάται, ή χρειάστηκε από το μεσημέρι ως το βράδυ, για να συνέλθει από τον κάματο.

* * *

ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην εἰκυῖα θεῇσι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 290 - 291, T_2, σ. 106)*

Μετάφραση: «Οι ακόλουθες νόμισα ότι βρίσκονταν στην παραλία να παίζουν μαζί με την θυγατέρα, ενώ βρίσκονταν κοντά μου και έμοιαζαν να τρέχουν».

Λεξιλόγιο

84 ἀμφιπόλους = κυρ. ὁ εὑρισκόμενος πέριξ, ὁ ἀσχολούμενος περί τι / 364 δ' ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τί / 453 θινὶ = σωρός ἄμμου ἐπι τῆς ἀκτῆς ‖ ἐντεύθεν, ἀκτή, αἰγιαλός / τεῆς = δικής σου / 341 ἐνόησα = ἐννοέω = ἔχω ἐν νῶ, σκέπτομαι, σταθμίζω / θυγατρὸς = θυγατέρας / 729 παιζούσας = παίζω, διασκεδάζω ‖ ἀστειεύομαι / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 196 δ' αὐτὴ = αὐτή / 302 ἔην = ἔην, ἐπικ. ἀντί ἦν, γ' ἐν. πρτ. τοῦ εἰμί / 305 εἰκυῖα = εἴκω (Α) ὁμοιάζω / 444 - 449 θεῆσι = θέησι, ἐπ. γ' ἐν. Ὑποτ. τοῦ θέω = τρέχω

* * *

ἥ μοι σῖτον δῶκεν ἅλις ἠδ' αἴθοπα οἶνον, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 295, T_2, σ. 106)*

Μετάφραση: «Η μία σιτηρά μου έδωσε (ψωμί ή τρόφιμα) αρκετά και ομοίως κόκκινο μπρούσκο κρασί».

Λεξιλόγιο

428 ἥ = θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς, ἥ, ὅ / 632 μοι = ἐγκλιτ. δοτ. ἑν. τοῦ ἐγώ / 893 σῖτον = σιτάρι, τά σιτηρά, καί ἐξ' αὐτῶν ὁ παρασκευαζόμενος ἄρτος / 292 δῶκεν = ἔδωκα, ἀορ. α' τοῦ δίδωμι = ἔδωσα / 64 ἅλις = ἱκανῶς, ἀρκετά / 429 ἠδ' = ἠ-δέ = καί ἤ ὁμοίως, οὕτως / 38 αἴθοπα = ἀφρίζω, πομφολύζων (ἐπι οἴνου) κοχλάζων / 678 οἶνον = οἶνος, κρασί

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε ότι ο Οδυσσέας μας λέει ότι από την ώρα που ξύπνησε και μέχρι που συναντήθηκε με την Ναυσικά και τις ακόλουθές της είχε νυκτώσει (*«δύσετό τ' ἠέλιος, καί μέ γλυκύς ὕπνος ἀνῆκεν. Ἀμφιπόλους δ' ἐπί θινί τεῆς ἐνόησα θυγατρός»*) σε αντίθεση από ό,τι μας είχε πει πριν ότι νύχτωσε όταν έφθασαν στο άλσος της Αθηνάς (*T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 321 «δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο»*). Λογικό είναι, γιατί το σκοτάδι είναι εργαλείο για τον τοπογράφο και το χρησιμοποιεί με απόλυτη μαεστρία, εξάλλου δεν θέλει και πολύ μυαλό να καταλάβουμε ότι τα χωριά, οι «*αμφίπολοι*» οι «*σταθμίαι*» δεν μετακινούνται από τη θέση τους.

* * *

Συμπεράσματα

(T_2, σ. 106, Ραψ. η, στ. 275 - 295).

Ολόκληρη η τοπογράφηση του ποταμού όπου βγαίνει ο Οδυσσέας σε τρεις διαφορετικές Ραψωδίες (Ραψ. ε, ζ, η). Έχει έτσι με ονοματοθεσία της Βόρειας Κέρκυρας:

1) *Ραψ. η, στ. 279 - 282*

«ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου, πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ· ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἧος ἐπῆλθον ἐς ποταμόν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο».

Τοπογραφεί ο Οδυσσέας την ακτή από τη θέση *Νήσος Περίθειας* μέχρι περίπου τη θέση *Λιβαδάκια Επισκέψεως Δήμου Θιναλίων*. Μας ομιλεί για χώρο πετρώδη (περιοχή *Νήσος*) και *ἀτερπή χώρο* (άχαρο) περιοχή *Αλμυρού - Αχαράβης*, μέχρι Λιβαδάκια, όλη αυτή η περιοχή σήμερα είναι του Δήμου Θιναλίων.

2) *Ραψ. η, στ. 283 - 286*

«ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ ἤλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν».

Το μεγάλο ερωτηματικό όλων των ερευνητών και όλων των αρχαιολόγων, αλλά και κάθε ανθρώπου που ενδιαφερόταν στο παρελθόν ή στο παρόν για τη χώρα των Φαιάκων, ξεκινάει από το ποτάμι. Γνωρίζοντας οι Φαίακες τους προβληματισμούς των μεταγενέστερων γενεών για το ποτάμι, που είναι το σημείο όπου μας βάζουν την αρχή εισόδου στη χώρα τους, φροντίζουν έτσι ώστε η τοπογράφηση να είναι ακριβέστατη, ώστε να μήν αφήνει καμιά αμφιβολία ότι το ποτάμι, στο οποίο αναφέρονται, να μην είναι ίδιο με κανένα άλλο ποτάμι. Σιγουρεύουν με αυτόν τον τρόπο, τον κόπο και την αγωνία τους μην τυχόν όλο το έργο της τοπογραφικής τους έκθεσης χαθεί μέσα στο βάθος του χρόνου. Εξάλλου ο λόγος που μας δίνουν το σημείο εισόδου στη χώρα τους από το ποτάμι, είναι ακριβώς αυτός. Δηλαδή

να μας φωτογραφίζουν ένα ποτάμι που μοιάζει με όλα τα άλλα, για να μας εξαπατούν με αυτόν τον τρόπο και να μας τοπογραφούν ένα ποτάμι που δε μοιάζει με κανένα δίνοντας αριστουργηματικά την περιγραφή του σε τρεις διαφορετικές Ραψωδίες.

Η πρώτη περιγραφή γίνεται στη *Ραψ. ε*, περιγράφοντάς μας το σημείο του ποταμού, που βρίσκεται κοντά και μέχρι την παραλία όπου και πρωτοσυναντάει ο Οδυσσέας τον ποταμό (πεδινός χώρος) και στη συνέχεια μας πάει μέχρι το σημείο, όπου κοιμήθηκε (αρχή ορεινού όγκου και αρχή όπου ξεκινάει το μεγάλο φαράγγι μέσα απ' το οποίο διέρχεται το ποτάμι *[Μέγας Λάκκος - Κήτος]*).

Η δεύτερη περιγραφή γίνεται στη *Ραψ. ζ*. Αφήνοντας τον Οδυσσέα να κοιμηθεί στην περιοχή Κρεμμυδάκι σήμερα (αρχή Κήτους) στη *Ραψ. ε*, ερχόμενος ξανά στο ίδιο σημείο ο τοπογράφος στη *Ραψ. ζ*, ολοκληρώνει την περιγραφή του σημείου όπου κοιμήθηκε ο Οδυσσέας με τα ακόλουθα: *Ραψ. ζ, στ. 85 - 95* ***«Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο, ἔνθ' ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ καλὸν ὑπεκπρορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι, ἔνθ' αἵ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης. καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης εἵματα χερσὶν ἕλοντο καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ, στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς, ἔριδα προφέρουσαι. αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα, ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἦχι μάλιστα λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπτύεσκε θάλασσα».** **Δηλαδή στο σημείο του ποταμού όπου κοιμήθηκε ο Οδυσσέας, υπάρχουν τα εξής: μέσα στο ποτάμι υπάρχουν οι «*πλυνοί*», δηλαδή λάκκοι. Εμείς τώρα τα λέμε *Πλύματα* όπου, ενώ το ποτάμι έχει νερό μόνον την περίοδο φθινόπωρο - άνοιξη, οι *πλυνοί* έχουν και το καλοκαίρι. Χαρακτηριστικά αναφέρονται ως «*ἐπηετανοί*», γιατί το νερό βγαίνει όλο το χρόνο μέσα από τους λάκκους, τους «*πλυνούς*» και αρκετό «*ὑπεκπρορέει*».**

Στη συνέχεια μας περιγράφει το χώρο δίπλα από τους πλυνούς όπου βόσκουν τα μουλάρια, ακολούθως μας λέει τον τρόπο όπου πατούσαν τα ρούχα στους πυθμένες των πλυνών όπου έχουν πέτρες και τα νερά των πλυνών είναι σκούρα. Περίπου 3.500 χρόνια αργότερα από τότε που έκαναν την περιγραφή οι Φαίακες, τίποτα δεν έχει αλλάξει και τα πάντα είναι ακριβώς ίδια σύμφωνα με την περιγραφή τους. Το μόνο που έχει αλλάξει είναι η υπεροψία των ανθρώπων.

Η συνέχεια του τρίτου τμήματος της τοπογράφησης του ποταμού και η ολοκλήρωση της περιγραφής, γίνεται στη *Ραψ. η, στ. 280 - 289* και συγκεκριμένα στο *στ. 284*, γιατί τα άλλα που λέει στους άλλους στίχους μας τα έχει περιγράψει στις προηγούμενες Ραψωδίες. Τι κάνει, λοιπόν, εδώ ο τοπογράφος και δημιουργός αυτής της κιβωτού της παγκόσμιας σοφίας; Μέσα σε οκτώ στίχους μας ξαναπεριγράφει τμήμα από το πρώτο κομμάτι της τοπογράφησης του ποταμού, που είχε κάνει στη *Ραψ. ε*, και μέσα σε αυτούς τους οκτώ στίχους της *Ραψ. η, στ. 280 - 289*, μας πετάει στον *στ. 284* τρεις λέξεις. Μ' αυτόν τον τρόπο μας τοπογραφεί, το υπόλοιπο τμήμα του ποταμού, που είναι και το μεγαλύτερο, και συγχρόνως ολοκληρώνει την περιγραφή του ποταμού.

Προσέξτε το *στ. 284 «ἤλυθ'· ἐγὼ ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο»* [*Λεξικό Σταματάκου, σ. 144 ἀπάνευθε* = μακράν, πολύ μακράν / *σ. 273 διιπετέος* = ὁ πεσών ἐκ τοῦ Διός, ἐξ οὐρανοῦ «*οὐρανοκατέβατος*» (ἐπιθ. ποταμῶν ἢ ρυακῶν ἐξογκουμένων διά τῆς βροχῆς)].

Δηλαδή ο ποταμός είναι μακρύς, πολύ μακρύς και έρχεται από ψηλά «*ουρανοκατέβατος*» από το σημερινό όρος Παντοκράτωρ.

Δεν νομίζω, λοιπόν, ότι ακόμη και τώρα θα υπάρχουν κάποιοι που θα πουν ότι όλα τα ποτάμια μοιάζουν και ότι ο τοπογράφος δημιουργός δεν έκανε το παν, για να μας βοηθήσει να το ξεχωρίσουμε με απόλυτη ακρίβεια. Προσωπικά περιμένω να γίνει η αυτοψία που κάποιοι ειδικοί μου υποσχέθηκαν.

* * *

Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον, κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισι δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ πορφύρε' ἐμβαλέειν στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 334 - 338, T_2, σ. 110)*

Μετάφραση: «Κι ενώ αυτοί συνομιλούσαν έτσι, οι αμφίπολοι (χωριά) υπάκουσαν στην Αρήτη (πόλη) κλίνη στο κάτω μέρος της κοιλάδας των ναών (το πεδινό τμήμα, σήμερα ονομάζεται Ανατολές)

«ὑπ' αἰθούσῃ» να τοποθετήσουν και να στρώσουν φλοκάτες και από πάνω χλαίνες για σκέπασμα ωραίες σκοτεινόχρωμες για να σκεπαστεί».

Λεξιλόγιο

1141 Ὥς = οὕτω, κατά τοῦτον τόν τρόπον 2) καί οὕτως, παρ' ὅλα αὐτά / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρου ὁ / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 998 τοιαῦτα = τέτοια / 839 πρὸς = πρός δήλωσιν κινήσεως ἐκ τινός τόπου 2) ἐπί παρουσία τινός / 66 ἀλλήλους = ἄλλος = κάποιος ἄλλος, οἱοσδήποτε ἄλλος / 21 ἀγόρευον = ὁμιλῶ ἐν τη συνελεύσει, δημηγορῶ ‖ γενικῶς ὁμιλῶ / 518 - 534 κέκλετο = ἀκούω, ἀκροώμαι, ἀλλά καί ὑπακούω εἰς τινά / δ' Ἀρήτη = Ἀρήτη / 575 λευκώλενος = ὁ ἔχων λευκούς τούς βραχίονας (ἐπιθ. τῆς Ἥρας) / 84 ἀμφιπόλοισι = ἀμφίπολος = ὁ εὑρισκόμενος πέριξ, ὁ ἀσχολούμενος περί τι / 250 δέμνι' = δέμνιον = ἡ κλίνη, ἡ κλινοστρομνή, τά στρώματα / 1040 ὑπ' = ὑπό = κάτω, ὑποκάτω / 38 αἰθούσῃ = αἴθουσα (ἐνν. στοά) ἡ (αἴθω)· ἡ στοά ἤ τό πρόθυρον οἰκίας / 445 - 991 θέμεναι = θέτω, τοποθετῶ, βάλλω τί εἰς τίναν θέση / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 875 ῥήγεα = ῥήγεο = τό σκέπασμα, κάλυμμα, ἐφάπλωμα / 489 καλὰ = καλόν = ὡραῖος, εὔμορφος / 818 πορφύρε' = πορφύρεος = σκοτεινόχρωμος, ἔχων σκοτεινήν τινα αἴγλην / 330 ἐμβαλέειν = ἐμβάλλω = ρίπτω μέσα εἰς ... τοποθετῶ μέσα εἰς ... / 920 στορέσαι = στρώνω, ἀπλώνω, ἐξαπλώνω, ἐκτείνω, ξεδιπλώνω / 416 τ' ἐφύπερθε = ἔρπω ἐπι τινός ἤ πρός τι ‖ ἐπέρχομαι πρός τινα / 971 τάπητας = τάπης, «χαλί» «ταπέτο» ὑπόστρωμα, «κιλίμι» / 1112 χλαίνας = τετράγωνος εὐρύχωρος ἐπενδύτης ριπτόμενος ὑπεράνω τοῦ χιτῶνος / 340 - 344 τ' ἐνθέμεναι = ἐντίθημι = θέτω ἐν τινι ‖ μτφρ. ἐμβάλλω, ἐμπνέω / 717 οὔλας = οὔλος = ὅλος, «οὖλος» ὁλόκληρος ‖ ὁλόκληρος, πλήρης / 482 καθύπερθεν = ἄνωθεν, ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω 2) εἰς τό ἄνω μέρος, ἐπάνω / 395 - 342 ἕσασθαι = ἔσατο = μέσ. ἀορ. α' τοῦ ἔννυμι = ἐνδύω τινά

Συμπεράσματα

Πρέπει εδώ αλλά και στις δύο πίσω σελίδες να προσέξουμε στη *Ραψ. η*, τους στίχους
336 «*δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ῥήγεα καλὰ*»
339 «*αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι*»
345 «*τρητοῖσ' ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ*»
Κατ' αυτόν τον τρόπο ο τοπογράφος δημιουργός μας τοπογραφεί το εσωτερικό τμήμα της κοιλάδας των ναών (το πεδινό τμήμα) που βρίσκεται ακριβώς στο κέντρο, ολόγυρα η κοιλάδα περικλείεται με λόφους, θα το καταλάβουμε καλύτερα στις επόμενες σελίδες.

* * *

αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι· αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι, ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν· "Ὄρσο κέων, ὦ ξεῖνε· πεποίηται δέ τοι εὐνή." ὣς φάν· τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 339 - 343, T_2, σ. 110)*

Μετάφραση στίχοι 334 - 343: «Κι ενώ αυτοί συνομιλούσαν (Οδυσσέας - Αλκίνοος) η ασπροχέρα Αρήτη (λαός της πόλης) πρόσταξε τις ακόλουθες να στρώσουν κάτω στην κοιλάδα των ναών (ὑπ' αἰθούσῃ) στρωσίδια καλά και έστρωσαν φλοκάτες και από πάνω χλαίνες για σκεπάσματα. Και φαίνονταν έξω από την πόλη [σε όλα τα άλλα γεωγραφικά διαμερίσματα (δόμοι)] οι αναμμένοι πυρσοί που τους κρατούσαν στα χέρια τους. Εκεί λοιπόν έστρωσαν πυκνό στρώμα τόσο καλό όπου μπορούσαν να κοιμώνται και οι απόγονοι, παρότρυναν δε τον Οδυσσέα και τον καλούσαν λέγοντας: Σήκω υπναρά ξένε, η κλίνη σου είναι έτοιμη, έτσι είπαν κι αυτός χάρηκε σαν άκουσε για ύπνο».

Λεξιλόγιο

35 - 303 αἱ = αί, σύνδ. ἐπ., δωρ. ἠ, ἀντί εἰ = ἐάν / 473 - 304 δ' ἴσαν = ἐπ. ἀντί ἦσαν, γ' πληθ. ὑπερσ. τοῦ εἴδω = βλέπομαι, εἶμαι ὀρατός / 313 ἐκ = ἔξω, ἀπέξω / 603 μεγάροιο = μέγαρο, μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιο / 244 δάος = πυρσός, δαυλός / 614 μετὰ = ἐν τω μέσω, ἀπό κοινοῦ μετά τινός / 1105 χερσὶν = χειρ, χειρός = χέρι, χέρια / 419 ἔχουσαι = ἔχω = κρατῶ, τηρῶ, διατηρῶ ‖ κρατῶ στερεά / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, πάντως, ὁπωσδήποτε / 359 ἐπεὶ = ἐπι τούτου, περι τούτου, νά γνωρίζη τίς ὅτι ... / 920 στόρεσαν = στρώνω, ἀπλώνω, ἐξαπλώνω / 865 πυκινὸν = πυκνός, στερεός, συμπαγής / 576 λέχος = ἀνάκλιντρον, κλίνη, στρωμνή / 296 ἐγκονέουσαι = ἐγγονός, ἀπόγονος / ὤτρυνον = παρακινούσαν / Ὀδυσῆα = Ὀδυσσέα / 756 παριστάμεναι = παρίστημι = κάμνω τι νά σταθῆ πλησίον / 359 ἐπέεσσιν = ἐπεί, ἐπειή = μετά ταῦτα ‖ ἐπειδή ‖ ἀφ' οὗ λοιπόν / 708 - 706 ὄρσο = ὄρσας, μτχ. ἀορ. α' τοῦ ὄρνυμι = ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω / 518 κέων = κείω (Β) αἰσθάνομαι ὑπνηλίαν, θέλω νά κοιμηθῶ / ὦ ξεῖνε = ὦ ξένε / 771 πεποίηται = πέποιθα = ἔχω πεποίθησιν, εἶμαι πεπεισμένος / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 997 τοι = ἀληθῶς, βεβαίως, ἀναμφιβόλως / 407 εὐνή = ἡ κλίνη, τό μέρος ὅπου κοιμᾶται τίς, ἡ φωλεά, ἡ τρώγλη / 1141 ὣς = κατά τοῦτον τόν τρόπον / 1060 - 1068 φάν = ἔφησαν, γ' πληθ. ἀορ. β' τοῦ φημί = διακηρύσσω, γνωστοποιῶ / 1019 τῷ = ὅθεν, διά τοῦτο, κατά τοῦτον τόν τρόπον, οὕτω / 185 δ' ἀσπαστὸν = ἀσπάσιος = εὐπρόσδεκτος, εὐχάριστος ‖ πλήρης χαράς / 302 - 307 ἐείσατο = ἀορ. α' τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 536 - 537 κοιμηθῆναι = κοιμάω = ἀποκοιμίζω τινά, τόν βάλλω νά κοιμηθῆ

Συμπεράσματα

Ο τοπογράφος δημιουργός έρχεται εδώ να ολοκληρώσει τους αναμμένους πυρσούς ολόγυρα από την κοιλάδα των ναών «*μεγάροισιν - αἴθουσα*». Ας το προσέξουμε.
T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 98 - 102
«ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον. χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες, φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι».
Επίσης εδώ υπάρχει η ολοκλήρωση (επιβεβαίωση). ***T_2, σ. 110, Ραψ. η, στ. 339***
«αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι».

* * *

ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς τρητοῖσ' ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ· Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο, πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 344 - 347, T_2, σ. 110)*

Μετάφραση: «Κι έτσι ο πολύπαθος θεϊκός Οδυσσέας κοιμήθηκε επάνω στα χόρτα έξω στο ύπαιθρο, βλέποντας τον διάτρητο και βροντερό ουρανό, στο κάτω μέρος της κοιλάδας των ναών [πεδινό τμήμα (Ανατολές)] «*ὑπό αἰθούσῃ*» «*ἐν λεχέεσιν*». Και ο Αλκίνοος κοιμήθηκε στο βάθος του γεωγραφικού διαμερίσματος του φύσει οχυρού, εκεί στη βάση του ψηλότερου λοφου (Βλαχέραινα ή Ημεροβίγκλι Καρουσάδων) πλησίον εις τη γυναίκα που ήταν η κυρία της πόλης (δηλαδή την πόλη) που είχε προσφέρει στον Αλκίνοο κλίνη και μέρος να κοιμάται».

Λεξιλόγιο

1141 ὣς ὁ = ὥς = οὕτως ὁ / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 339 ἔνθα = ἐπι τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ 2) ἐν τῇ περιπτώσει ταύτη / 481 καθεῦδε = καθεύδω = πλαγιάζω νά κοιμηθῶ ‖ ἀναπαύομαι / 814 πολύτλας = ὁ πολλά ὑποστάς / 276 δῖος = ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος, θεῖος, θεοειδής / Ὀδυσσεὺς = Ὀδυσσέας / 1005 τρητοῖσ' = τρητός = ὁ διάτρητος, ἔχων ὀπήν, διατρυπημένος, πλήρης ὀπῶν / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 576 λεχέεσσιν = λεχε-ποίη = ἡ ἔχουσαν ἄφθονον πόαν, τ.ε. χλοερά, ποώδης / 1040 ὑπ' = ὑπό = κάτω, ὑποκάτω / 38 αἰθούσῃ = αἴθουσα = ἡ στοά ἤ τό πρόθυρον (πρόστοον) οἰκίας / 390 ἐριδούπῳ = ὁ βροντῶν / Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 171 δ' ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 573 λέκτο = λέγω = βάλω τινά νά κοιμηθή, τόν ἀποκοιμίζω / 641 μυχῷ = ἡ πλέον ἀπομεμακρυσμένη (ἀπό τῆς εἰσόδου) τό βάθος, ἡ ἀγκωνή τοῦ βάθους / 280 δόμου = δόμος = οἰκία, κατοικία ‖ ὡσ. οἶκος, οἰκογένεια ‖ μέρος οἰκίας / 1055 ὑψηλοῖο = ὕψι, ὑψηλά, εἰς τά ὕψη, ἄνω ‖ εἰς τό ἀνοικτόν πέλαγος / 739 πὰρ = παρά = παρά τό πλευρόν τινος, πλησίον τινος, παραπλεύρως / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 238 γυνὴ = παρ' Ὁμήρω συχνά συνάπτεται τό γυνή μετ' ἄλλου οὐσ. (γυνή δέσποινα) / 252 δέσποινα = ἡ, θηλ. τοῦ δεσπότης, ἡ κυρία τοῦ οἴκου, οἰκοδέσποινα / 576 λέχος = ἀνάκλιντρον, κλίνη, στρωμνή 2) νεκρική κλίνη ‖ γαμήλιος εὐνή / 818 πόρσυνε = προσφέρω, παρέχω, προτείνω, δίδω, ἐφοδιάζω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 407 εὐνήν = ἡ κλίνη, τό μέρος ὅπου κοιμᾶται τίς, ἡ φωλεά, τρώγλη

Συμπεράσματα

1) **Εδώ έρχεται ο δημιουργός και μας τοπογραφεί το εσωτερικό μέρος της κοιλάδας των ναών τον πεδινό (*Ανατολές*) «*ἐν λεχέεσιν ὑπ' αἰθούσῃ*».**
2) **Έρχεται ξανά και μας τοπογραφεί επακριβώς το σημείο κατοικίας και έδρα του δέκατου τρίτου βασιλέα. Τέλος μας ενημερώνει ότι η έδρα - κατοικία ανήκει στην πόλη και χρήζει από τον Βασιλέα Αλκίνοο ως προσφορά.**

* * *

Στ. 1 - 4
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς, ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὤρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς. τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο

Στ. 5 - 8
Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο. ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι πλησίον· ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο, *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 5 - 8, T_2, σ. 114)*

Μετάφραση (στίχοι 5 - 8): «Κι όταν φάνηκε η κόρη της αυγής η ροδοδάχτυλη Ηώς, ο θεϊκός Αλκίνοος πετάχτηκε ζωηρός απ' το κρεβάτι και σηκώθηκε επίσης ο διογενής πορθητής των πόλεων Οδυσσέας. Και πήγαινε μπροστά ο σεβαστός και γενναίος Αλκίνοος στην αγορά των Φαιάκων, που βρίσκεται δίπλα στα ναυπηγεία. Και ερχόμενοι κάθισαν στην αγορά «*Φαιήκων ἀγορήνδ'*» δί-

πλα στον ναό «*ἐπί ξεστοῖσι λίθοισι πλησίον*». Και η Αθηνά για να προετοιμάσει το γυρισμό του Οδυσσέα πήγαινε εδώ κι εκεί στην πόλη με τη μορφή του κήρυκα του φιλοπόλεμου Αλκινόου».

Λεξιλόγιο

Φαιήκων = Φαιάκων / 20 ἀγορήνδ' = ἀγορά, πάσα συγκέντρωσις ‖ ὁ χῶρος τῆς συνελεύσεως / 428 ἥ = ἐπιφώνημα ἐπισῦρον τήν προσοχήν τινός εἰς τι πρᾶγμα / 962 - 961 σφιν = δοτ. πληθ. τοῦ σφεῖς = αὐτοί, αὐταί / 739 παρὰ = κίνησιν ἐκ τινός, ἀπό τινος, καί δή κίνησις ἐκ τοῦ πλησίον καί παραπλεύρως τινός / 655 - 646 νηυσὶ = δοτ. πληθ. τοῦ ναῦς = ναυσί = πλοῖο / 987 - 988 τέτυκτο = τέτυγμαι = τεύχω = ποιῶ, κατασκευάζω, οἰκοδομῶ / 328 - 394 ἐλθόντες = ἐλθεῖν = ἔρχομαι = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 481 καθῖζον = κάθημαι = ἔχω καθίση ἐμαυτόν, εἶμαι καθισμένος / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἴς τι / 665 ξεστοῖσι = ξεστός = ἐξεσμένος, λεῖος ἤ στιλπνός γενόμενος διά ξέσεως / 579 λίθοισι = λίθος, ὅτι καί νῦν, λίθος (πέτρα) / 800 πλησίον = πλησίος = ὁ πλησίον ὤν, ὁ πλησίον κείμενος / 245 ἡ δ' = δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 87 ἀνὰ = ἐπι τινός, ἐπάνω εἴς τι 1) καθ' ὅλην τήν ἔκτασιν / 187 ἄστυ = πόλις = πόλη / 620 μετῴχετο = μέτ-οχος, ὁ μετέχων, συμμετέχων / 733 Παλλὰς = Παλλάς ἐπίθ. τῆς Ἀθηνάς / Ἀθήνη = Ἀθηνά / 303 - 304 εἰδομένη = εἴδομες, α' πληθ. ἀορ. β' τοῦ εἴδω (Α) = βλέπω, γνωρίζω / 526 κήρυκι = κήρυξ = δημόσιος ἀγγελιαφόρος, τελῶν καί χρέη πρέσβεως / 242 δαΐφρονος = ὁ ἔχων μάχιμον φρόνημα, φιλοπόλεμος / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου

Συμπεράσματα

Τα ναυπηγεία βρίσκονταν δίπλα στο ποτάμι όπου βγήκε ο Οδυσσέας (σήμερα είναι το αλιευτικό καταφύγιο Ρόδας). Η αγορά ήταν δίπλα (παραδοσιακός οικισμός Ρόδας) και ο ναός αμέσως μετά (σήμερα ναός Απόλλωνα, Ρόδα Κερκύρας).
Προσέξτε το
T_2, σ. 54, Ραψ. ε, στ. 441 - 442
«ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρρόοιο ἶξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος»
T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 236
«ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης»
T_2, σ. 114, Ραψ. θ, στ. 5 - 7
«Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο. ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι πλησίον· ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη».

* * *

Ὡς εἰποῦσ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου. καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι ἀγρομένων·
(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 15 - 17, T_2, σ. 114)

Μετάφραση: «Ταχέως και με μανία η Αθηνά άναψε την περιέργεια κάθε ανθρώπου σε όλα τα σημεία όπου συγκεντρώνονται, στις αγορές αλλά και στα κεντρικά σημεία των χωριών *"βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι ἀγρομένων"*».

Λεξιλόγιο

1141 Ὡς = κατά τοῦτον τόν τρόπον / 308 εἰποῦσ' = εἶπον = εἶπας, εἶπα / ὤτρυνε = παρακινῆ ; / 612 μένος = δύναμις, σωματική ρώμη, ἀνδρεία ‖ ἐπι τῆς ψυχῆς, πνεύμα, διάπυρος ὀρμή / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 458 θυμὸν = θυμός = ἡ ψυχή, τό πνεύμα‖ ὡσ. ἡ ζωή, τό ἀναπνέειν / 313 ἑκάστου = ἕκαστος, ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας, κάθε ἕνας χωριστά / 494 καρπαλίμως = ταχέως, ταχύς / 332 δ' ἔμπληντο = ἐμπλήκτως, ἀπερισκέπτως, μανιωδῶς, παραφόρως / 221 βροτῶν = ὁ θνητός ἄνθρωπος, ἄνθρωπος (ἀντίθ. τῶ ἀθάνατος) / 20 ἀγοραί = ἀγορά = πάσα συγκέντρωσις, ἰδία ὅμως συγκέντρωσις τοῦ λαοῦ ἐν ἀντιδιαστολή πρός τήν βουλήν ‖ ὁ χῶρος τῆς συνελεύσεως / τε καὶ = καί, καί / 301 ἕδραι = ἕδρα = πάν μέρος ἤ πράγμα ἐφ' οὗ κάθηται τίς, κάθισμα θρανίου κλπ. 2) ἕδρα, κατοικία, κυρ. ἐπί τῶν θεῶν, ναός, βωμός / ἀγρομένων = αὐτοί που μένουν στούς ἀγρούς. βλέπε (22) ἀγρός, ὁ = λατ. AGER, χωράφι, χώρα ‖ ὡσ. ἡ ὕπαιθρος, ἐν ἀντιθ. πρός τήν πόλιν (612) ΜΕ'ΝΩ = μένω, περιμένω ‖ διαμένω, μένω σταθερός εἰς τήν θέσιν μου, ὑπομένω

Συμπεράσματα

Εδώ ο δημιουργός μας περιγράφει τον πληθυσμό των Φαιάκων σ' όλους τους δόμους (= γεωγραφικά διαμερίσματα).
Ας προσέξουμε και τις άλλες αναφορές του για το ανωτέρω.
T_2, Ραψ. ζ, στ. 133 - 134, σ. 70
«ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἑ γαστὴρ μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν».

Επίσης, ***T_2, σ. 118, Ραψ. θ, στ. 56 - 58***
«βάν ῥ ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα. πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί».
Επίσης ***T_2, σ. 120, Ραψ. θ, στ. 109 - 110***
«βάν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, ἅμα δ' ἔσπετο πουλύς ὅμιλος, μυρίοι· ἄν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καί ἐσθλοί».

* * *

ἵκετ' ἐμὸν δῶ, *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 28 - 42, T_2, σ. 116)*

Λεξιλόγιο

467 ἵκετ' = ἱκέτης / 331 ἐμὸν = ἐγώ (κυρ. τῆς γεν. ἐμοῦ) / 292 - 270 δῶ = Ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ δίδωμι = δίδω, δίδω δωρεάν, χαρίζω

Στ. 35 - 36
κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα κρινάσθων κατὰ δῆμον,

Λεξιλόγιο

546 κούρω = νεανική ἀκμή, νεότης ‖ νεανική ζωηρότης (κούρος ἀντί κόρος) / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / δύω = δύω (2) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 770 πεντήκοντα = πενῆντα / 551 κρινάσθων = κρίνω = χωρίζω, ἀποχωρίζω ‖ ἐντεῦθεν, ἐπιλέγω, ἐκλέγω / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ κατεπάνω τινός / 255 δῆμον = διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας ‖ οἱ κοινοί θνητοί

Στ. 40 - 41 - 42
αὐτὰρ οἱ ἄλλοι σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·

Λεξιλόγιο

194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, ἐξ ἄλλου / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 66 ἄλλοι = ἀλλήλων = ἄλλοι / 898 σκηπτοῦχοι = σκηπτοῦχος, ὁ φέρων ράβδον ἤ σκήπτρον (ὡς σύμβολον ἀρχῆς) / 210 βασιλῆες = βασιλεία = βασίλειον, βασιλική ἐξουσία, κράτος / 330 ἐμὰ = ἐμ-αυτοῦ = τοῦ ἐαυτοῦ μου / 839 πρὸς = ἐκ τινος τόπου, ἐκ ... ἀπό ‖ ἀπό τό μέρος τινός, ἤ πρός τό μέρος τινός / 292 δώματα = δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον / 489 καλὰ = κάλλιον = ὡραιότερα, «πιό καλά» / 394 ἔρχεσθ' = ἔρχομαι = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω ‖ ἔρχομαι ὀπίσω, ἐπιστρέφω / 722 ὄφρα = ἵνα, διά νά, ἐπι σκοπῶ νά ... πρός τόν σκοπόν νά ... / 664 ξεῖνον = ξένον / 340 - 334 ἐνὶ = ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 603 μεγάροισι = μέγαρο = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιο / 1072 φιλέωμεν = φιλέω = ἀγαπῶ ‖ παθ. ἀγαπῶμαι ὑπό τινος

Μετάφραση: «Ακούστε με άρχοντες και κυβερνήτες των Φαιάκων για να σας πω όσα με παροτρύνει η καρδιά μου να πω. Αυτός ο ξένος τον οποίο δεν γνωρίζω ήρθε στον ναό μου ικέτης «ξείνος ὅδ', οὐκ οἶδ' ος τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,» (Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 28, T_2, σ. 116), δεν ξέρω αν ήρθε απ' τους λαούς που κατοικούν στην ανατολή ή απ' τους κατοίκους της δύσης, ζητάει όμως από μας και μας παρακαλεί να τον στείλουμε με ασφάλεια, να τον ξεπροβοδίσουμε στην πατρίδα του. Ας σπεύσουμε λοιπόν, όπως κάναμε πάντα, να του δώσουμε βοήθεια. Γιατί ποιος άλλος δυστυχής και μόνος έφθασε στους ναούς μου ικέτης κι έμεινε περιμένοντας καιρό με τον καημό της προπομπής του; Ας ρίξουμε στην άγρια θάλασσα μελανόχρωμο καράβι πρωτοτάξιδο και ας εκλεγούν πενήντα δύο παληκάρια από όλα τα χωριά, την πόλη και την κοιλάδα των ναών (ἠγήτορες ἠδέ μέδοντες) που να είναι οι καλύτεροι και δοκιμασμένοι ναυτικοί. Δέσετε πρώτα τα κουπιά σας στους σκαρμούς και ύστερα ελάτε εδώ, σας περιμένει γεύμα και αναλαμβάνω εγώ το χρέος να το προσφέρω. Οι άλλοι βασιλείς που κρατάτε ράβδο ελάτε στην κοιλάδα των ναών «*μεγάροισι*» να υποδεχθούμε τον ξένο επίσημα».

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε 'δώ ότι μέσω των πενήντα δύο παληκαριών καταμετρώνται τα πενήντα χωριά, η πόλη και η κοιλάδα των ναών. Επίσης τα πενήντα χωριά μας τα έδωσε και στον ***T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 103 «πεντήκοντα δέ οἱ δμῳαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες».***

* * *

ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὅρμισαν· αὐτὰρ ἔπειτα βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα. πλῆντο δ' ἄρ αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν ἀγρομένων· *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 55 - 58, T_2, σ. 118)*

Μετάφραση: «Το πλοίο άραξαν στα ανοικτά. Ύστερα βαδίζοντας πήγαν στου φιλοπόλεμου Αλκινόου το μεγάλο ναό συγχρόνως προσήρθαν και πολλοί άνθρωποι από τις φρυκτωρίες και από τα ορεινά και πεδινά χωριά».

Λεξιλόγιο

1056 ὑψοῦ = ὑψοῦ, ἐπίρρ. (ὕψος) ὑψηλά, ἐπάνω, ἄνω / 334 δ' ἐν = ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 659 νοτίῳ / 659 τήν / 659 γ' ὥρμισαν / 659 ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν = τήν προσώρμισαν (τήν ἄραξαν) στά ἀνοικτά / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, ἐξ ἄλλου / 360 ἔπειτα = ἀκολούθως, μετά ταῦτα, ἔπειτα / 208 - 207 βάν = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 468 - 307 ᾤ' ἴμεν = α' πληθ. τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 242 δαΐφρονος = ὁ ἔχων μάχιμον φρόνημα, φιλοπόλεμος, ἄφοβος /
309 ἐς = εἰς / 603 μέγα = μέγας = μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός 2) ἀχανής, εὐρύς / 292 δῶμα = οἰκία, κατοικία - ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον, αἴθουσα / 799 - 765 πλῆντο = πελάζω = πλήντο, πλησιάζω, ἔρχομαι, προσέρχομαι / 171 δ' ἄρ = ἀρ = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 38 αἴθουσαί τε = στοά ἤ τό πρόθυρον (πρόστοον οἰκίας) / 39 ΑΙ'ΘΩ = ἐναύω, ἀνάπτω, ἀναφλέγω - παθ. καίομαι, φλέγομαι, φέγγω (καί βλέπε φρυκτωρία πιό κάτω) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 391 ἕρκεα = φραγμός, φράκτης, περίβολος, τεῖχος ‖ κατά τό πλεῖστον περίβολος αὐλῆς / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 280 δόμοι = δόμος = οἰκία, κατοικία ‖ ὡς οἶκος, οἰκογένεια / 115 ἀνδρῶν = ἀνήρ, ὁ, γεν. ἀνδρός / ἀγρομένων = ἀγρός + μένω = αὐτοί πού μένουν στούς ἀγρούς, στήν ὕπαιθρο χώρα, στά χωριά, στίς φρυκτωρίες [σημείωση (1089) φρυκτ-ωρία, ἡ (φρυκτωρέω)· ἡ διά τῶν φρυκτῶν (δηλ. πυρσῶν, πυρῶν) εἰδοποίησις (σηματοδότησις) - ‖ νυκτερινή φρουρά δίδουσα «σῆμα» διά πυρῶν]

Συμπεράσματα

Δεν κουράζεται ο δημιουργός να μας περιγράφει με ακρίβεια την γεωγραφική διαίρεση της χώρας των Φαιάκων, η οποία συνοπτικά είναι η εξής:

1) **Ολόκληρη η χώρα διαιρείται σε δώδεκα δόμους (διαμερίσματα) με δώδεκα βασιλείς.**
2) **Σε ένα ακόμα γεωγραφικό δόμο (διαμέρισμα) κεντρικό όλων (φύσει οχυρό Σχερία) όπου και η έδρα του δέκατου τρίτου βασιλέα (*δόμος Ἀλκινόοιο).***
3) **Οι δώδεκα δόμοι και ο δέκατος τρίτος δόμος περιλαμβάνουν 50 χωριά, 1 πόλη (*Αρήτη)* και ένα υπαίθριο σύμπλεγμα ναών.**
4) **Τρία χωριά βρίσκονται εντός του φύσει οχυρού *Σχερία* και μαζί με την πόλη δημιουργούν έναν κύκλο ολόγυρα από την κοιλάδα των ναών (*μεγάροισι).***
5) **Τα υπόλοιπα 47 χωριά βρίσκονται στο υπόλοιπο της *επικράτειας χώρας Δρεπάνη* και είναι ημιορεινά, ορεινά και χωριά φρυκτωρίες.**

* * *

πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί. τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν, *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 58 - 59, T_2, σ. 118)*

Μετάφραση: «Πολλοί δε ήσαν οι νέοι και οι γεροντότεροι και ο Αλκίνοος έσφαξε γι' αυτούς δώδεκα πρόβατα οχτώ ασπρόδοντους χοίρους και δύο βαριά βόδια (και προΐστατο ο Αλκίνοος ως Αρχιερέας)».

Λεξιλόγιο

πολλοὶ = πολλοί / 171 δ' ἄρ' = ἀρ = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 395 - 307 ἔσαν = γ' πληθ. πρτ. τοῦ εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω / 651 νέοι = νέος, νεανικός, νεαράς ἡλικίας / 429 ἠδὲ = ἐπίσης, ὡσαύτως / 730 παλαιοί = παλαιός κατά τά ἔτη, γέρως, ἡλικιωμένος / 998 - 671 τοῖσιν = τοῖσδε = ὅδε = αὐτός ἐδώ / δ' Ἀλκίνοος = ὁ Ἀλκίνοος / 286 δυοκαίδεκα = δώδεκα / 623 μῆλ' = ΜΗ"ΛΟΝ (Α) = τό πρόβατον, μῆλα = «γιδοπρόβατα» / 464 ἱέρευσεν = ἱέρευτο, ἀντί ἱερεύετο, γ' εν. παθ. ἱερεύω, ἰων. ἱρεύω μελ. -σω (ἱερός)· προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω, σφάζω διά θυσίαν. 2) σφάζω, κρεουργῶ, διά συμπόσιον. - ‖ ἀμτβ. εἶμαι ἱερεύς

Συμπεράσματα

Αν οι φιλόλογοι μεταφραστές μας έλεγαν ότι ο Αλκίνοος είναι αρχιερέας τι είχαν να φοβηθούν. Εκτός και δεν τους έβγαινε όλο αυτό το οικοδόμημα που έχουν στήσει για μια βασιλική οικογένεια, με δούλες, με τη μαμά, τον μπαμπά, τους πρίγκιπες, την κόρη και το παλάτι, τύπου Μονακό και άλλων της Δυτικής Ευρώπης. Προσωπικά πάντως ο,τιδήποτε άλλο βλέπω μέσα στις συγκεκριμένες Ραψωδίες της Οδύσσειας εκτός από αυτά.
Επίσης συμπεραίνοντας στην προηγούμενη σελίδα για τα χωριά της χώρας των Φαιάκων

σημειώνω τα εξής:
T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 100 - 104
«χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες, φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι. πεντήκοντα δέ οἱ δμῳαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες»
T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 112 - 113
«ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν».
T_2, σ. 114, Ραψ. θ, στ. 16
«καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι ἀγρομένων»
T_2, σ. 118, Ραψ. θ, στ. 57 - 58
«πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί».

* * *

Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες. βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος, μυρίοι· *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 106 - 110, T_2, σ. 120)*

Μετάφραση: «Έτσι αφού είπε, κίνησε πρώτος και τον ακολούθησαν όλοι οι άλλοι. Τότε ο κήρυκας κρέμασε πάλι τη μελωδική κιθάρα από τον πάσσαλο, πήρε από το χέρι τον Δημόδοκο και τον έβγαλε έξω από την πόλη «*μεγάροιο*» και τον οδήγησε από την ίδια οδό που συνηθίζουν να χρησιμοποιούν και οι υπόλοιποι των Φαιάκων οι άριστοι (ηγήτορες ηδέ μέδοντες) και βαδίζοντας πήγαν στην αγορά για να θαυμάσουν τους αγώνες. Σας αναφέρω όμως ότι συγχρόνως πάρα πολύς κόσμος, χιλιάδες είχαν μαζευτεί εκεί και στέκονταν όλοι όρθιοι και οι νέοι και οι αγαθοί (ιερωμένοι; γέροντες ;)».
«ἄν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοι» ἐσθλοί = ἀγαθοί (395)

Λεξιλόγιο

Δημοδόκου = Δημόδοκου / 326 δ' ἕλε = ἕλε = εἷλε γ' ἐν. ἀορ. β᾽ τοῦ αἱρέω = παίρνω ‖ δράττομαι, ἁρπάζω / 1105 χεῖρα = χέρι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 345 ἔξαγεν = ἐξάγω, ἄγω ἔξω, ὁδηγῶ ἢ μεταφέρω ἔξω ἢ μακράν τινός / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό. Ἐπι τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 603 μεγάροιο = Μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, ἡ κυρ. «αἴθουσα» / 526 κῆρυξ = δημόσιος ἀγγελιαφόρος (οὗτοι ἐκράτουν τό λεγόμενον σκήπτρον) / 438 - 182 ἦρχε = ἠρχόμην = ἄρχω = ἀρχίζω, ἀρχινῶ / 253 δὲ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 1019 τῷ = ὅθεν, διά τοῦτο, κατά τοῦτον τόν τρόπον, οὕτω, κατά ταῦτα / αὐτὴν = αὐτήν / 672 ὁδὸν = ὁδός (Α) τό κατώφλι. Ὁδός (Β) ὁδός, δρόμος, λεωφόρος ‖ δρομίσκος / 436 ἥν = ὅς. ἥν (Β) ἰδικός του / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 66 ἄλλοι = ἄλλοι, ὅλοι οἱ ἄλλοι, οἱ ὑπόλοιποι / Φαιήκων οἱ = Φαιάκων οἱ / 176 ἄριστοι = ἀριστεύς = ὁ ἄριστος, ὁ ἱκανώτερος ‖ ἐν τω πληθ. ἀριστῆες = οἱ ἡγεμόνες / 29 - 34 ἀέθλια = ἀέθλιον, ἀντί ἆθλον = ἆΘΛΟΣ, ἀγών, ἄμιλλα / 444 θαυμανέοντες = θαυμάζω, μένω ἔκθαμβος, 2) βλέπω μετά θαυμασμοῦ / 208 βὰν = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 468 - 307 δ' ἴμεν = α᾽ πληθ. τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 309 εἰς = διεύθυνσις πρός τι μέρος, κίνησις πρός τι μέρος, μέσα εἴς τι / 20 ἀγορήν = πάσα συγκέντρωσις ‖ ὁ χῶρος τῆς συνελεύσεως / 70 ἅμα = ἀμέσως, διά μιᾶς, συγχρόνως ‖ συγχρόνως μέ, μαζί μέ ... / 396 - 338 δ' ἕσπετο = ἕσπετε = ἐννέπω = λέγω, διηγοῦμαι, περιγράφω, ἀναφέρω / 821 πουλὺς = πουλύς, οὐδ. πουλύ, ἐπ. ἀντί πολύς, πολύ / 688 ὅμιλος = συνηθροισμένον πλῆθος, πλῆθος λαοῦ ‖ τό πλῆθος τῶν μαχομένων / 639 μυρίοι = μυρίας φοράς, κυρ. 10.000 φοράς, ἀλλά καί ἄπειρα

Συμπεράσματα

Σε αυτήν την αγορά ο κόσμος στέκεται όρθιος. Η αγορά στην οποία αναφέρεται εδώ όπου έγιναν και τα αγωνίσματα βρίσκεται στην κοιλάδα των ναών «*μεγάροισι*» κ α ι δ ε ν έ χ ε ι κ α μ ί α σ χ έ σ η μ ε τ η ν α γ ο ρ ά τ ο υ λ ι μ α ν ι ο ύ π ο υ α ν α φ έ ρ ε ι σ ε π ρ ο η γ ο ύ μ ε ν ο σ τ ί χ ο, α ς τ ο π ρ ο σ έ ξ ο υ μ ε.
T_2, σ. 114, Ραψ. θ, στ. 5 - 7
«Φαιήκων ἀγορήνδ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο. ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι πλησίον».
T_2, σ. 120, Ραψ. θ, στ. 107 - 109
«κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες. βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος μυρίοι·».
Στην άλλη αγορά (λιμάνι) οι άνθρωποι είναι καθισμένοι και λίγοι.

* * *

Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.” Ὣς ἔφατ’ Ἀλκίνοος θεοείκελος, ὦρτο δὲ κῆρυξ οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος. *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 254 - 257, T_2, σ. 130)*

Μετάφραση: «Και ας πάει κάποιος από εσάς να φέρει τη μελωδική φόρμιγγα του Δημόδοκου που βρίσκεται στον ναό, στο λιμάνι, και ανήκει (το λιμάνι) στο δικό μου γεωγραφικό διαμέρισμα (δόμος Αλκινόου). Έτσι μίλησε ο όμοιος με τους θεούς Αλκίνοος, κι έτρεξε ο κήρυκας να φέρει τη φόρμιγγα που ήταν στον ναό (στο λιμάνι) έξω από το γεωγραφικό διαμέρισμα του Βασιλέως (έξω από το φύσει οχυρό)».

Λεξιλόγιο

Δημοδόκῳ = Δημόδοκου / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 995 τις = κάποιος, ἕνας, μία, κάποια ‖ ἐν τω οὐδ. «κάτι» «κάποιο» «ἕνα» / 45 αἶψα = ταχέως, μετά ταχύτητος, αἰφνιδίως / 529 κιὼν = ἡ κολώνα, στήλη, «κίων» στῦλος / 1084 φόρμιγγα = εἶδος κιθάρας, τό ἀρχαιότατον τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων τῶν Ἑλλήνων / 578 λίγειαν = λιγεῖα = ἐπι ἤχου· καθαρός, εὐκρινής, ὀξύς, διαπεραστικός / 680 - 1066 οἰσέτω = φέρω, «φέρνω», «βαστῶ» σηκώνω ἐπάνω μου, φορτίον / 821 ἥ που = κάπου, εἰς τι μέρος, εἰς κάποιο μέρος / 517 κεῖται = κείμαι = εἶμαι ἐξηπλωμένος, «πλαγιασμένος» κείμαι / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 435 ἡμετέροισι = ἡμέτερος = ἰδικός μας / 280 δόμοισιν = δόμος, ὁ, οἰκία, κατοικία ‖ οἶκος, οἰκογένεια / 1141 - 1068 Ὣς ἔφατ’ = Ὣς = κατά τούτον τόν τρόπον 2) ἔφατ’ = διακηρύσσω / Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 446 θεοείκελος = θεοειδής = ὁ θείας μορφῆς, θεῖος τήν μορφήν / 1141 - 707 ὦρτο = ὄρνυμι = ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 526 κῆρυξ = δημόσιος ἀγγελιαφόρος / 1066 οἴσων = φέρω, «φέρνω» «βαστῶ», σηκώνω ἐπάνω μου, φορτίον / 1084 φόρμιγγα = εἶδος κιθάρας / 232 γλαφυρὴν = γλαφυρόν, κοῖλον, βαθουλόν / 280 δόμου = δόμος οἰκία, κατοικία, οἶκος, οἰκογένεια, δωμάτιον, θάλαμος / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό ... Ἐπί τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 210 βασιλῆος = βασιλεύς -εως, ἰων. -ῆος, ὁ, αἰτ. βασιλέα καί κατά συναίρ. βασιλῆ. Ὀνομ. πληθ. βασιλεῖς (ἐν τη παλαιοτ. ἀττ. -ῆς ἰων. -ῆες)· βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμών (ἐπί Θεῶν καί ἀνθρώπων)

Συμπεράσματα

Το συμπέρασμα που καταλήγω είναι ότι η φόρμιγγα (= κιθάρα χωρίς ηχείο) βρίσκεται στον ναό του λιμανιού όπου συνεχώς αναφέρεται ο δημιουργός. Δηλαδή στο λιμάνι του σημερινού οικισμού Ρόδα του χωριού Σφακερά Δήμου Θιναλίων.
Ας το δούμε λοιπόν.
T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 236
«ἕζετ’ ἔπειτ’ ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,»
T_2, σ. 130, Ραψ. θ, στ. 254 - 255
«Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.»
T_4, σσ. 26 - 28, Ραψ. ν, στ. 21 - 22
«αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός ὑπὸ ζυγά, μή τιν’ ἑταίρων βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὁπότε σπερχοίατ’ ἐρετμοῖς·»

[Λεξικό Σταματάκου: σ. 655 νηός = ναός / σ. 1040 ὑπό = κάτω, ὑποκάτω / σ. 425 ζυγά = ζεύγη ‖ τό ἐγκάρσιον ξύλον, τό συνδέον τά δύο κέρατα τῆς φόρμιγγας]

* * *

κῆρυξ δ’ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν Δημοδόκῳ· ὁ δ’ ἔπειτα κί’ ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο, *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 261 - 263, T_2, σ. 132)*

Μετάφραση: «Έφθασε κι ο κήρυκας και έβαλε τη γλυκόφωνη φόρμιγγα στα χέρια του Δημόδοκου, που πήγε τότε στη μέση του χορευταριού και τον έστησαν όρθιο έμπειροι νέοι».

Λεξιλόγιο

526 κῆρυξ = δημόσιος ἀγγελιαφόρος / 296 δ’ ἐγγύθεν = ἐγγύθι (ἐγγύς), πλησίον, ἐγγύς, «κοντά» / 432 ἦλθε = ἀορ. β᾽ τοῦ ἔρχομαι / 1066 φέρων = «φέρνω» / 1084 φόρμιγγα = εἶδος κιθάρας / 578 λίγειαν = ἐπι ἤχου· καθαρός, εὐκρινής, ὀξύς / Δημοδόκῳ = Δημόδοκου / ὁ δ’ = ὁ δέ / 360 ἔπειτα = ἀκολούθως, μετά ταῦτα / κί’ ἐς = καί εἰς τό / 614 μέσον = μεσόω = (μέσος) εἶμαι εἰς τό μέσον («στά μισά») / 80 ἀμφὶ = κατ’ ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 543 κοῦροι = κόρος = παιδίον, παῖς, ἔφηβος, νεανίσκος / 859 πρωθῆβαι = πρώθηβος = ὁ εἰς τό ἄνθος τῆς ἡλικίας του / 475 ἵσταντο = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὄρθιος, τόν στήνω / 240 δαήμονες = δαήμων, ὁ εἰδήμων, ὁ ἔμπειρος εἰς τι / 710 ὀρχηθμοῖο = ὀρχηθμοῖο, ὀρχηθμός, ἰων. ὀρχησμός, ὁ (ὀρχέομαι) ὄρχησις, χορός, λατ. saltatio

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε πολύ αυτό που λέει ο δημιουργός στο *στ. 262, Ραψ. θ «Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι».*
Το Ορχηθμείο βρίσκεται στην κοιλάδα των ναών «*μεγάροισι*» ακριβώς μετά από τον «*χάλκεον οὐδόν*» = κατώφλι = συμπίπτει σήμερα με το Περικλάδι Αγραφών του Δήμου Εσπερίων. Επίσης εκεί που τότε ήταν το Ορχηθμείο, σήμερα λεγεται Πανηγυρίστρα, δηλαδή έχουμε ακριβώς το ίδιο όνομα, και τους ίδιους σκοπούς εξυπηρετεί μέχρι τώρα, τους χορευτικούς.

* * *

δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός· τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος. *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 390 - 393, T_2, σ. 140)*

Μετάφραση: «Δώδεκα διαπρεπείς βασιλείς ένας σε κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα της χώρας κυβερνούν και εκπληρώνουν, δέκατος τρίτος είμαι εγώ αυτός (για το δέκατο τρίτο γεωγραφικό διαμέρισμα του φύσει οχυρού Σχερία «πρώτος μεταξύ ίσων»). Καθένας ας φέρει πανωφόρι καθαρό, χιτώνα κι από ένα τάλαντο πολύτιμου χρυσού».

Λεξιλόγιο

δώδεκα = δώδεκα / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ πρός τά κάτω / 255 δῆμον = διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας ‖ οἱ κοινοί θνητοί / 176 ἀριπρεπέες = ὁ λίαν εὐπρεπής, μεγαλοπρεπής, διαπρεπής, ἐκλαμπρότατος / 210 βασιλῆες = βασιλείς / 182 ἀρχοὶ = ἀρχός = ὁ ἀρχηγός, ἄρχων, ἡγεμών, κυβερνήτης / 546 κραίνουσι = κραίνω = ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, συμπληρῶ / 1009 τρισκαιδέκατος = ὁ δέκατος τρίτος / 300 δ' ἐγὼ = ἐγώ βεβαίως, ἐγώ τουλάχιστον / 196 αὐτός = ὁ ἴδιος, «ἀτός» | ὁ ἴδιος, ἐγώ ὁ ἴδιος / 1019 τῶν = ὅθεν, διά τοῦτο, κατά τοῦτον τόν τρόπον, οὕτω / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 313 ἕκαστος = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας, καθένας χωριστά / 1062 φᾶρος = ὕφασμα, πανί, σκέπασμα ‖ πλατύς ἐπενδύτης / 409 ἐϋπλυνὲς = ὁ καλῶς πλυθείς, καθαρός / 429 ἠδὲ = ἐπίσης ‖ καί / 1112 χιτῶνα = χιτών = ἔνδυμα (ἀνδρῶν καί γυναικῶν) φορούμενον ἐσωτερικῶς / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1123 χρυσοῖο = χρυσό / 968 τάλαντον = ἐν τοις μεθ' Ὅμηρον χρόνοις 1) τάλαντον = βάρος 2) ὡς χρῆμα / 338 ἐνείκατε = ἔνεικα, ἀορ. α' τοῦ φέρω / 993 τιμήεντος = τίμημα = ἡ δι' ἐκτιμήσεως ὁριζομένη τιμή (ἀξία) πράγματος τινος, ἡ τιμή, ἡ ἀξία του

Συμπεράσματα

Ας δούμε αναφορές για τους άλλους δώδεκα βασιλείς που διοικούν τα υπόλοιπα δώδεκα διαμερίσματα της χώρας.
T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 48 - 50
«Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων»
T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 98 - 99
«ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον».
T_2, σ. 116, Ραψ. θ, στ. 41 - 42
«σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·»
T_2, σ. 140, Ραψ. θ, στ. 390 - 391
«δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·»
T_4, σ. 38, Ραψ. ν, στ. 184 - 187
«Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους. ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, ἑσταότες περὶ βωμόν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς»

* * *

δύσετό τ' ἠέλιος, καί τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν. καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί· δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα. *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 417 - 420, T_2, σ. 142)*

Μετάφραση: «Βασίλεψε ο ήλιος και τα περίφημα δώρα σήκωσαν (οι δώδεκα βασιλείς) και τα τοποθέτησαν δίπλα. Στον Αλκίνοο τα μετέφεραν ένδοξοι δημόσιοι αγγελιαφόροι (κήρυκες), ευθύς τα παρέλαβαν άψογοι νέοι από τον Αλκίνοο και τα τοποθέτησαν στην μητέρα γη πλησίον και παραπλεύρως από εκεί που τους διαπνέει φόβο και σεβασμό».

Λεξιλόγιο

287 δύσετο = ἀορ. α' τοῦ δύω / 430 τ' ἠέλιος = ἰων. ἀντί ἥλιος / 482 καί = καί, ἐπίσης / 1019 τῷ = κατά τοῦτον τόν τρόπον, διά τοῦτο, κατά ταῦτα, οὕτω / 534 κλυτὰ = περί τοῦ ὁποίου ἀκούει τις νά γίνεται λόγος (μεγαλοφώνως) / 292 δῶρα = δωρεά = δῶρον, χάρισμα = χωρίς πληρωμήν, χάρισμα / 755 - 742 παρῆεν = παρηέρθην = παραείρω = σηκώνω κάτι καί τό τοποθετῶ

δίπλα / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο = τά (ἀναφερόμενα) βέβαια στόν Ἀλκίνοον / 1065 φέρον = φέροντι = φέρω ἀντι φέρουσι / 526 κήρυκες = δημόσιοι ἀγγελιαφόροι / 16 ἀγαυοί = ἀγαυός = ἐπιφανής, ἔνδοξος, λαμπρός, εὐγενής / 251 δεξάμενοι = δέξαι, προστ. μεσ. ἀορ. α' τοῦ δέχομαι / 171 δ' ἄρα = ἄρα, 1) τότε, εὐθύς 2) ἐπεξήγησις πράγματος προμνημονευθέντος / 729 παῖδες = 1) τέκνον «παιδί» 2) ἐπί ἡλικίας «παιδί» νεανίας / 79 ἀμύμονος = ἄμωμος, ἔξοχος, ἄψογος, λαμπρός / Ἀλκινόοιο = Ἀλκίνοον / 625 μητρὶ = μητέρα (ἤ ὁ ἔχων μήτραν ἤτοι γόνιμος, καρποφόρος ;) / 739 παρ' = παρά | κίνησιν ἐκ τινός, ἀπό τινός, ἐκ τοῦ πλησίον καί παραπλεύρως / 37 αἰδοίῃ = αἰδοῖος, α, ον· ὁ θεωρούμενος μετά φόβου καί σεβασμοῦ / 303 ἔθεσαν = ἔθηκα = τίθημι = θέτω, τοποθετῶ, βάλλω, φέρω τίς εἰς θέσιν τινά / 777 περικαλλέα = περι-καλλής, πολύ ὡραῖος / 292 δῶρα = δωρεά, χάρισμα

Συμπεράσματα

Βρισκόμαστε από τη στιγμή που βγήκαν από την πόλη ***(T_2, σ. 120, Ραψ. θ, στ. 97)*** **και πήγαν στην κοιλάδα των ναών** ***(T_2, σ. 116, Ραψ. θ, στ. 42)*****.**
Πάντα στην κοιλάδα των ναών, δε θα κάνουν άλλη μετακίνηση. Εδώ θα ξανασμίξουν ο Οδυσσέας με τη Ναυσικά. Εδώ θα γίνουν και οι αποχαιρετισμοί πριν πάρουν τον Οδυσσέα για το λιμάνι και από εκεί στην Ιθάκη.

* * *

τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, ἐλθόντες δὲ καθῖζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 421 - 422, T_2, σ. 142)*

Μετάφραση: «Και μέχρι εδώ τους οδήγησε, στον ναό ο ανδρειωμένος Αλκίνοος και μετά ήρθαν και κάθισαν επάνω στους υψηλούς λόφους».

Λεξιλόγιο

998 - 671 τοῖσιν = τοῖσδεσι = ὅδε = «αὐτός ἐδῶ» / 428 δ' ἡγεμόνευ' = ἡγεμονεύω = εἶμαι (ἐνεργῶ) ὡς ἡγεμών, προπορεύομαι, ὁδηγῶ / 464 ἱερὸν = ἱερός ‖ 1) ναός 2) αἱ προσφερόμεναι θυσίαι, θύματα / 612 μένος = δύναμις, σωματική ρώμη, ἀνδρεία / Ἀλκινόοιο = Ἀλκίνοου / 328 ἐλθόντες = ἐλθεῖν, ἐπ. ἐλθέμεν, -έμεναι, ἀπρφ. ἀόρ. β' τοῦ ἔρχομαι / 253 δὲ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 481 καθῖζον = καθίζω = βάλλω τινά νά καθίση κάτω 2) ἱδρύω, ἐγκαθιστῶ / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 1055 ὑψηλοῖσι = ὕψι, ὑψόθι = ὑψηλά εἰς τά ὕψη / 456 θρόνοισι = θρόνος = κάθισμα ‖ θρόνος, ἕδρα βασιλέως ‖ ἕδρα δικαστοῦ

Συμπεράσματα

Δηλαδή πήγαν και κάθισαν στις κορυφές των λόφων, ή στους λόφους γενικότερα, όπου εκεί βρίσκονται οι ναοί, και επίσης είναι οι έδρες των δώδεκα βασιλέων, εκτός του Αλκινόου (κοιλάδα των ναών).
T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 15 - 19

«Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,» (Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 457 - 458, T_2, σ. 144).
Το χωριό των Αγραφών από την πλευρά της κοιλάδας των ναών (σήμερα Ανατολές).
Φωτογραφική λήψη από τη θέση Ανδραγασιά του χωριού Καρουσάδες.
(Φωτογράφηση Κ. Σ. Κατωμέρης).

«βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη»
T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 49 - 50
«πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ»
T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 98 - 102
«ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον. χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες, φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι».

* * *

Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο, θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 457 - 460, T_2, σ. 144)*

Μετάφραση: «Και η Ναυσικά που της είχαν χαρίσει οι θεοί την ομορφιά, στημένη εύκολα παραπλεύρως από τις πολίχνες (ακόλουθες) που είναι σταθεροί τόποι διαμονής ζώων και ιπποστατικών, όπως επίσης και καταλύματα δια τη διαμονή στρατιωτών, καθόταν στο ύψωμα που είναι βράχος θεόρατος (χωρίον των Αγραφών) και κλείνει το φύσει οχυρό, καθόταν στην κορυφή αυτού του υψώματος, που ήταν οχυρό κατασκευής και κοίταγε τον Οδυσσέα και τον θαύμαζε και είπε με λόγια που πετούσαν σαν πουλιά».

Λεξιλόγιο

Ναυσικάα = Ναυσικά / 253 δὲ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 447 θεῶν = θεοί, τό θεῖον, ὁ θεός / 152 ἄπο = κίνησιν ἐκ τινός τόπου, τό μακράν ἀπό τι 3) ἐπι τῆς αἰτίας = ἕνεκα, διά / 489 κάλλος = καλός· εὐμορφία, ὡραιότης ‖ ἐπι προσ. καλλονή, ὡραιότης / 419 - 1126 ἔχουσα = ἔχουν, παρτ. τοῦ χόω βλ. χώννυμι = ἀνασκάπτω χώμα καί τό συσσωρεύω / 917 στῆ = ἰων. ἀντί ἔστη γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ ἵστημι = ἵσταμαι, στήνομαι, τοποθετοῦμαι / 874 ῥα = εὐκόλως, εὐχερῶς, «εὔκολα» / 739 παρὰ = ἡ τοῦ πλησίον, παραπλεύρως / 911 σταθμὸν = σταθερός τόπος διαμονῆς ζώων ἑνός ἱπποστατικοῦ, σταῦλος, μάνδρα ‖ γενικῶς, διαμονή 2) κατάλυμα ὁδοιπόρων, στρατιωτῶν / 975 τέγεος = ὁ ἔχων στέγην, ἤ ὁ πλησίον τῆς ὀροφῆς (στέγης) / 865 πύκα = πυκινός = πυκνῶς «πυκνά» στερεῶς ‖ συχνά / 804 ποιητοῖο = τό ὀποίον πρέπει νά κατασκευάση τις, ὁ κατασκευαστέος / 444 θαύμαζεν = θαῦμα = θαυμασμός, θάμβος, «θάμασμα» / δ' Ὀδυσῆα = Ὀδυσσέα / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς 722 ὀφθαλμοῖσιν = μπρος στα μάτια / 706 ὁρῶσα = ΟΡΩ = ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 628 μιν = ἀντί αὐτόν, αὐτήν, αὐτό / 1094 φωνήσασ' = φωνή / ἔπεα = λόγια / 862 πτερόεντα = πτερόεις, εσσα = ὁ ἔχων πτερά, πτερωτός / 846 - 843 προσηύδα = προσ-ιδείν = προσ-ιδών ἀπρφ. καί μτχ. τοῦ ἀορ. β' προσεῖδον = φαίνομαι ὅτι πλησιάζω τι, εἶμαι παρόμοιος, ὁμοιάζω

Συμπεράσματα

Ας παρακολουθήσουμε από την αρχή μέχρι εδώ τη γνωριμία μας και το τέλος της Ναυσικάς που τη συνάντησε η Αθηνά και που την αποχαιρετάει ο Οδυσσέας.
T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 15 - 19
«βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη, Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί».
T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 2 - 4
«κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιϊν. ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε, στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς»
T_2, σ. 144, Ραψ. θ, στ. 457 - 459
«Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο, θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα».

* * *

"Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ μνήσῃ ἐμεῖ', ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις". Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· "Ναυσικάα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης, οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι· τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὡς εὐχετοῴμην αἰεὶ ἤματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, κούρη". Ἦ ῥα καὶ ἐς θρόνον ἵζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα. *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 461 - 469, T_2, σ. 146)*

Μετάφραση: «"Χαίρε ω ξένε και να με θυμάσαι όταν μια μέρα φτάσεις στην πατρίδα σου και στη χώρα σου, γιατί σε μένα πρώτα χρωστάς τη ζωή σου".
Και απαντώντας σ' αυτήν, είπε ο περισπούδαστος Οδυσσέας: "Ναυσικά, κόρη του γενναιόδωρου Αλκινόου αν ο παντοδύναμος σύζυγος της Ήρας Δίας θελήσει να φθάσω στο σπίτι μου και μ' αξιώσει να δω τη μέρα της επιστροφής μου στην πατρίδα εκεί θα σε λατρεύω σα θεά, σε όλη μου τη

ζωή, γιατί εσύ νεαρή κόρη μου έσωσες τη ζωή".
Μιλώντας κάθισε σε θρόνο, πλάι στον βασιλιά Αλκίνοο».

Συμπεράσματα

Με τα ανωτέρω θα ήθελα μόνο να επιστήσω την προσοχή σας.
Απλά επισημαίνω ότι ο τοπογράφος δημιουργός δε μετακινεί την Ναυσικά. Την έχει εκεί «*ἐν προθύροισι*» «ἐν μεγάροισι» «*ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον*» «παρά σταθμόν» «*σταθμοῖϊν ἐκάτερθε*». Δηλαδή την έχει στημένη, είναι, όπως είπαμε, η σταδία του τοπογράφου. Είναι ο μίτος της Αριάδνης για να μην χαθούμε, να μην χάσουμε τον προσανατολισμό μας, είναι η αρχή και το τέλος.

* * *

κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν, Δημόδοκον λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας. *(Ομ. Οδ. Ραψ. θ, στ. 471 - 473, T_2, σ. 146)*

Μετάφραση: «Τότε φτάνει κι ο κήρυκας φέρνοντας μέσα τον ραψωδό Δημόδοκο, που ο κόσμος αγαπούσε και τιμούσε· τον κάθισε στο μέσο των συνδαιτυμόνων, προς την πλευρά του υψώματος που ακουμπάει στο άλλο ύψωμα που εκτείνεται σε μεγάλη απόσταση».

Λεξιλόγιο

526 κῆρυξ = δημόσιος ἀγγελιαφόρος / 296 δ' ἐγγύθεν = ἐγγύθι (ἐγγύς), πλησίον, ἐγγύς, «κοντά» / 432 ἦλθεν = ἀορ. β' τοῦ ἔρχομαι / 24 ἄγων = ἄγω = ἄγω (ὁδηγῶ) μεταφέρω / 390 ἐρίηρον = ὁ ἐντελῶς προσαρμοζόμενος πρός τι ‖ μτφρ. ὡς ἐπίθ. τοῦ ἑταῖρος / 141 ἀοιδόν = τραγουδιστής, ραψωδός, «βάρδος» / Δημόδοκον = Δημόδοκο / 569 λαοῖσι = λαός = οἱ κοινοί πολίτες (ἐν τή εἰρηνική Ὀδύσσεια) / 985 τετιμένον = τετιμῆσθαι = τιμάω / 311 - 310 εἷσε = εἷσα = ἐτοποθέτησαν, ἔστησαν, ἱδρύω, ἀνεγείρω (ἐπι ἀναγειρόμενων ναῶν) / 171 δ' ἄρ' = ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 196 αὐτὸν = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ‖ ὁ ἴδιος / 614 μέσσῳ = μεσόω = (μέσος) εἶμαι εἰς τό μέσον / 242 δαιτυμόνων = ὁ προσκεκλημένος εἰς γεύμα 2) οἱ συνδαιτυμόνες, οἱ σύνδειπνοι / 839 πρὸς = ἐπι τόπου, ἐκ τινός τόπου ‖ ἀπό τό μέρος τινός, πρός τήν πλευρά τινός / 528 κίονα = κολώνα, στύλος / 594 μακρὸν = μακρός, ὅτι καί νύν, μακρός (ἐν τοπική ἤ χρονικήν ἐνοία): τοπικῶς μακρός εἰς μῆκος, «μακρύς» ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐκτεινόμενος / 388 ἐρείσας = στηρίζω τί ἐπί ἄλλου

Συμπεράσματα

Προς την πλευρά του υψώματος (ύψωμα Οδηγήτριας - Προφήτη Ηλία) που ακουμπάει στο άλλο ύψωμα που εκτείνεται σε μεγάλη απόσταση (δηλαδή το μακρύ ύψωμα που επάνω του είναι κτισμένο το χωριό των Αγραφών του Δήμου Εσπερίων).

* * *

ἢ ὅτ' ἐϋφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι *(Ομ. Οδ. Ραψ. ι, στ. 6 - 9, T_3, σ. 26)*

Μετάφραση: (Οδυσσέας προς Αλκίνοο)
«Παρά όταν όλοι οι άνθρωποι σε κατάσταση χαράς από ολόκληρη την επικράτεια και ο κάθε εραστής «*δαιτυμόνας*» επάνω στους ναούς ακούνε τον ραψωδό (που βρίσκεται στο Ορχηθμείο), και ο κόσμος ο ένας πίσω από τον άλλο πάνε δεξιά και αριστερά (υψώματα κοιλάδας των ναών) και γεμίζουν οι κορυφές των υψωμάτων οι οποίες έχουν επίπεδες επιφάνειες».

Λεξιλόγιο

ἢ ὅτ' = παρά ὅταν / 414 ἐϋφροσύνη = χαρά, εὐθυμία, φαιδρότης ‖ ἐν τω πληθ. εὐχάριστοι σκέψεις, τελεταί / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 419 - 420 ἔχῃ = Α' μτβτ. βασική σημ. ἔχω, κρατῶ. Β' Ἀμτβ. κρατῶ ἐμαυτόν, εἶμαι ἤ εὑρίσκομαι ἐν τινι καταστάσει / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 255 δῆμον = ΔΗ'ΜΟΣ, ὁ· διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας / 146 ἅπαντα = ἅ-πᾶς, ἁπᾶσα = ὅλως διόλου ὅλος, ὅλος μαζί ‖ καθ' ὁλοκληρίαν / 242 δαιτυμόνες = δαιτῦμών = ὁ προσκεκλημένος εἰς γεύμα, ὁ ξενιζόμενος / 87 δ' ἀνὰ = ἐπι τινός, ἐπάνω εἰς τι 1) ἐπι τόπου· ἐπάνω, καθ' ὅλην τήν ἔκτασιν / 292 δώματ' = δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας ‖ οἶκος, οἰκογένεια / 52 ἀκουάζωνται = ἀκουάζομαι = ἀκούω = «ἀφουγκράζομαι» ‖ καλοῦμαι, προσκαλοῦμαι / 141 ἀοιδοῦ = ἀοιδός = τραγουδιστής, ραψωδός, «βάρδος» / 434 ἥμενοι = ἡ-μέν ... ἡ-δέ ... (ἤ + μέν, δέ), ποιητ. ἀντί: καί ... καῖ· τόσον ... ὅσον / 349 ἑξείης = ἐπίρ. (ἔχω, ἕξω), ποιητ. ἀντί ἐξῆς· κατά σειράν, κατά τάξιν, ὁ εἰς μετά τόν ἄλλον / 739 παρὰ = κίνησιν ἐκ τινός, ἀπό τινός, καί δή κίνησιν ἐκ τοῦ πλησίον καί παραπλεύρως τινός / 245 δὲ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 799

πλήθωσι = πλήθω = εἶμαι ἢ γίνομαι πλήρης 2) συμπληρῶ, διέρχομαι, μίαν χρονικήν περίοδον / 1002 τράπεζαι = τράπεζα = τράπεζα φαγητοῦ, ἐφ' ἧς ἀπετίθεντο φαγητά ‖ τράπεζα ἀργυραμοιβοῦ ‖ πᾶσα τραπεζοειδής ἢ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ἐφ' ἧς ἐτοποθετεῖτό τι, σανίδωμα λατ. tabula

Συμπεράσματα

Ο τοπογράφος πιστός στον κανόνα της επιστροφής για την ολοκλήρωση της τοπογράφησης, γυρνώντας στο σημείο που κάποια στιγμή μας περιέγραψε για πρώτη φορά, επιστρέφει δεύτερη φορά και ολοκληρώνει, το *Ορχηθμείον*, τις κορυφές της κοιλάδας των ναών, «*τα δώματα*» και τους ερανιστές «*τους δαιτυμόνας*».

Δείτε 1η φορά T_2, σ. 132, Ραψ. θ, στ. 261 - 263

«κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο,»

T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 98 - 102

«ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον. χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν ἕστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες, φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι».

* * *

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα. τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων· "Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας; *(Ομ. Οδ. Ραψ. λ, στ. 333 - 337, T_3, σ. 136)*

Μετάφραση: «Έτσι μίλησε (ο Οδυσσέας) και οι πάντες που είχαν έρθει (στην κοιλάδα των ναών) από όλα τα χωριά της χώρας που είναι δασώδη σαν το σκοτάδι (και βρίσκονται στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό) τον παρακολουθούσαν σιωπηλοί και καταγοητευμένοι. Τότε τον λόγο πήρε η πόλη που έχει το όνομα της χθόνιας θεάς Αρήτης, Φαίακες κατά ποίον τρόπον εμείς αυτόν εδώ τον άνδρα τον φωτισμένο που δείχνει μπροστά μας γίγαντας και είναι πανέξυπνος θα τον στείλουμε στην πατρίδα του;»

Λεξιλόγιο

Ὣς ἔφαθ' = ἔτσι μίλησε / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 171 δ' ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 758 πάντες = πᾶς = ὁλόκληρος, σύμπας / 49 ἀκὴν = ἡσύχως, σιωπηλῶς, ἀθορύβως / 297 - 231 ἐγένοντο = γίγνομαι = γίνομαι ‖ λαμβάνω χώραν ‖ γεννῶμαι ‖ εἶμαι / 894 σιωπῇ = σιωπή, σιγή, ἡσυχία / 525 κηληθμῷ = κηληθμός = καταγοήτευσις, κατάθελξις / 397 - 419 ἔσχοντο = ἔσχον = ἔχω = Α' μτβτ.: βασική σημ. ἔχω, κρατῶ / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 603 μέγαρα = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, ἡ κυρ. «αἴθουσα» / 899 σκιόεντα = σκιόεις = σκιερός, σύσκιος ‖ σκοτεινός, σκοῦρος / 998 τοῖσιν = τοῖος = τοιοῦτος, τοιούτου εἴδους, τοιαύτης ποιότητος «τέτοιος» / δ' Ἀρήτη = ἡ Ἀρήτη / 575 λευκώλενος = ὁ ἔχων λευκούς τούς βραχίονας (ἐπίθ. τῆς Ἥρας) / 438 - 182 ἤρχετο = ἠρχόμην, πρτ. τοῦ ἔρχομαι· ὡσ. μεσ. πρτ. τοῦ ἄρχω = ἀρχίζω / 638 μύθων = πάν ὅ,τι λέγεται ἀπό στόματος, λόγος, ὁμιλία / Φαίηκες = Φαίακες / 870 πῶς = κατά ποῖον τρόπον / 1026 - 1025 ὔμμιν = ὑμεῖς = πληθ. τοῦ σύ = ὡς καί νῦν, σύ, «ἐσύ» / 115 ἀνὴρ = «ἀνήρ» ἄνδρας / 671 ὅδε = «αὐτός ἐδῶ» / 1058 φαίνεται = φαίνω = φέρω τι εἰς φῶς, κάμνω τι νά φανῇ / 308 - 307 εἶναι = εἰμί = VII τό ἀπρφ. εἶναι συχνά φαίνεται πλεονάζον ‖ (στέλλω) / 304 εἶδός = ὅ,τι φαίνεται, μορφή, σχῆμα ‖ Γενικῶς, εἶδος, ἰδιαίτερον εἶδος / 975 τε = καί / 603 μέγεθός = μέγεθος, ὕψος ‖ ὄγκος, ἔκτασις, διαστάσεις, ἀνάστημα / 975 τε = καί / 463 - 304 ἰδὲ = ἀορ. β' τοῦ εἴδω = βλέπειν (ἰδού! νά!) / 1086 φρένας = φρενήρης = ὁ ἀραρώς τάς φρένας, ὁ ὑγιής τόν νοῦν / 337 ἔνδον = ἐντός, «μέσα» ‖ οἴκοι, ἐν τῷ οἴκῳ, κατ' οἶκον ‖ ἐν τῇ πατρίδι / 310 ἐΐσας = ἐΐς = μτχ. ἀορ. β' τοῦ ἵημι = θέτω εἰς κίνησιν, 1) στέλλω

Συμπεράσματα

Η Αρήτη (δηλαδή πόλη) απευθυνόμενη στους Βασιλείς και τον λαό όλων των γεωγραφικών διαμερισμάτων τους ζητάει να αποφασίσουν με ποιόν τρόπο θα στείλουν τον Οδυσσέα στην πατρίδα του. Και το ζητάει η Αρήτη (πόλη) γιατί σ' αυτήν έπεσε ικέτης ο Οδυσσέας ερχόμενος στους Φαίακες.

T_2, σσ. 96 - 98, Ραψ. η, στ. 146 - 154

«"Ἀρήτη, θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο, σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας, τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν. αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω."

Ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ».

Η Αρήτη (πόλη), λοιπόν, είχε το πρόβλημα να βρει τρόπο να στείλει τον Οδυσσέα στην πα-

τρίδα του.

* * *

ξεῖνος δ' αὖτ ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς. τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε μηδὲ τὰ δῶρα οὕτω χρηΐζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται." *(Ομ. Οδ. Ραψ. λ, στ. 338 - 341, T_3, σ. 136)*

Μετάφραση: «Αυτός ο ξένος σε εμένα ανήκει (στην πόλη) βέβαια και ο καθένας από εσάς (ερανιστής - βασιλέας) έχετε το δικαίωμα να τον τιμάτε. Δια τούτο, ώστε να μην επισπεύσουμε την αναχώρησή του και να μη περικόψουμε τα πολλά δώρα που θα του κάνετε. Διότι εσείς έχετε αγαθά υπό την κατοχή σας μέσα στην κοιλάδα των ναών και βρίσκονται με τη θέληση των θεών».

Λεξιλόγιο

664 ξεῖνος = ξεῖνος, η, ον, ἰων. ἀντί ξένος / 196 δ' αὖτ = ΑΥ'ΤΟ'Σ, αὐτή, αὐτό / 331 ἐμός = ἐγώ (κυρ. τῆς γεν. ἐμοῦ) / ἐστιν = ειναι, ἀνήκει / 313 ἕκαστος = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας / 331 δ' ἔμμορε = ἐμ-μορος = ὁ μετέχων τινός, ὁ ἔχων μέρος τινός ‖ εὐτυχής / 993 τιμῆς = τιμάω = τιμῶ, ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι, θεωρῶ ἄξιον τιμῆς / 1019 τῷ = ὅθεν, διά τοῦτο, κατά τοῦτον τόν τρόπον, οὕτω, κατά ταῦτα / 621 μὴ = «ὅχι» Β' ἵνα μή, ὥστε νά μή, μήπως, μή τυχόν / 359 ἐπειγόμενοι = ἘΠΕΙ'ΓΩ = πιέζω 2) καταπιέζω ‖ ἐπισπεύδω / 161 ἀποπέμπετε = ἀπο-πέμπω = ἀποστέλλω, ἐξαποστέλλω, στέλλω μακράν / 622 μηδὲ = μη-δέ = καί δέν ... ἀλλά δέν ..., οὔτε, μήτε / 967 τὰ = τά, οὐδ. πληθ. τῶν ὁ, ὅ καί ὅς / 292 δῶρα = δωρεά = δῶρον, χάρισμα, «δωρεά» / 720 οὕτω = ὡς καί νῦν, οὗτος, αὐτός / 1120 χρηΐζοντι = χρήζω, ἰων. χρηίζω = ἔχω χρείαν τινός, ἔχω ἀνάγκην τινός / 539 κολούετε = κολούω = ἀποκόπτω, βραχύνω, κολοβώνω, περικόπτω / 808 πολλὰ = πολλᾶχῇ = πολλάς φοράς, συχνάκις, συχνά / 226 γὰρ = ὁπότε = διότι / 1025 ὑμῖν = πληθ. τοῦ σύ / 554 κτήματ' = πᾶν τό κτηθέν, ἀποκτηθέν, εὑρισκόμενον ὑπό τήν κατοχήν τινος / 340 - 334 ἐνὶ = ποιητ. ἀντί ἐν. - ‖ ἐνί, δοτ. τοῦ εἷς = ἘΝ = ἐν, ἐντός, εἰς / 603 μεγάροισι = μέγαρον, τό (μέγας)· μέγα διαμέρισμα, κυρ. «αἴθουσα» / 447 θεῶν = ΘΕΟ'Σ = παρ' Ὁμήρω εἴτε: τό θεῖον, ὁ θεός, εἴτε θεός τις / 470 ἰότητι = ἡ· θέλησις, ἀπόφασις / 521 - 517 κέονται = κεῖμαι = εἶμαι ἐξαπλωμένος, εὑρίσκομαι 2) ἀναπαύομαι

Συμπεράσματα

1) **Ο ξένος είναι φιλοξενούμενος της πόλης, και σ' αυτήν, και μόνον σ' αυτήν, ανήκει η αρμοδιότητα για όλες τις φροντίδες προς αυτόν.**
2) **Οι ερανισταί - βασιλείς «*δαιτυμόνες*» έχουν το δικαίωμα να τιμούν τον ξένο και να παρέχουν δώρα προς αυτόν.**
3) **Δώρα στον ξένο κάνουν οι ερανισταί - βασιλείς, γιατί είναι οι έχοντες. Τα έχουν στην κοιλάδα των ναών γι' αυτούς και για τα παιδιά τους. Μας το είπαν εξάλλου πρωτύτερα, και το υπενθυμίζω:**
   T_2, σσ. 96 - 98, Ραψ. η, στ. 148 - 150
   «τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ' ὅ τι δῆμος ἔδωκεν».
   Όταν συμπεραίνω ότι ο τοπογράφος δημιουργός επιστρέφει τουλάχιστον για δεύτερη φορά για να ολοκληρώσει, ή να επιβεβαιώσει ό,τι μας έχει πει την πρώτη φορά, δεν είναι σχήμα λόγου, κυριολεκτώ.

* * *

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος, ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν· *(Ομ. Οδ. Ραψ. λ, στ. 342 - 343, T_3, σ. 136)*

Μετάφραση: «Δια τούτων των λέξεων από το άλλο μέρος (από το παρελθόν) μίλησε επίσης ο "γέροντας" Εχένηος = Ναυσίθοος ο οποίος έως τώρα των Φαιάκων είναι ο αρχαιότερος άνδρας».

Λεξιλόγιο

671 τοῖσι = ὅδε Β. IV δοτ. πληθ. οὐδ. τοῖσδε, τοισίδε = διά τοῦτων τῶν λέξεων / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 619 μετέειπε = μετ-εῖπον = ὠμίλησα ἐν μέσω ... 2) ὠμίλησα κατόπιν / 229 γέρων = ὁ· ὁ ἡλικιωμένος, ὁ «γέροντας» / 439 ἥρως = ἥρως, «ἥρωας» / 418 Ἐχένηος = ἐχε-νηΐς = ὁ στερεά κρατῶν τάς ναῦς / 710 ὃς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἔως τώρα / Φαιήκων = Φαιάκων / 107 ἀνδρῶν = ἄνδρασι, δοτ. πληθ. τοῦ ἀνήρ / 829 προγενέστερος = προ-γενής = ὁ πρό πολλοῦ γεννηθείς, ἀρχαίος, παλαιός / 430 - 307 ἦεν = ἐπ. γ' ἑν. παρατ. τοῦ εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω

Συμπεράσματα

1) **Πρέπει να προσέξουμε ότι αμέσως μετά την Αρήτη (πόλη) τον λόγο παίρνει ο Εχένης. Το ίδιο είχε συμβεί, όταν ο Οδυσσέας πήγε ικέτης στους Φαίακες. Τότε, ενώ παρακαλούσε την Αρήτη (πόλη), τον λόγο πήρε ο Εχένης. Προσέξτε:**
T_2, σ. 98, Ραψ. η, στ. 155 - 158
«ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος, ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς· ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·»
2) **Πρέπει να προσέξουμε επίσης ότι ο Εχένηος σε κάθε περίπτωση έχει λόγο στο μέσον, δηλαδή μεταξύ πόλης (Αρήτη) και βασιλέα (Αλκίνοος) και για του λόγου το ασφαλές μας το τονίζει αυτό και ο δημιουργός του Έπους *«μετέειπε»*.**
3) **Σε κάθε περίπτωση ο δημιουργός μας λέει ότι ο Εχένηος είναι ο αρχαιότερος Φαίακας «Ἐχένηος, ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος». Είναι, όμως, και ο ιδρυτής της κρατικής τους οντότητας, ο Εχένηος = Ναυσίθοος, ας το δούμε ξανά**
T_2, σσ. 90 - 92, Ραψ. η, στ. 56 - 62
«Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη, ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος, ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν. ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε·»

* * *

Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἡμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε. Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε." *(Ομ. Οδ. Ραψ. λ, στ. 344 - 346, T_3, σσ. 136 - 138)*

Μετάφραση: (Εχένηος = Ναυσίθοος προς δαιτυμόνας = Βασιλείς Ερανιστές)
«Αγαπητοί μου ασφαλώς όχι εσείς που αποστολή σας είναι να διαφυλάσσετε τα θρησκευτικά ήθη και έθιμα και είστε αμέτοχοι από τους στοχασμούς και τις αναφορές της βασίλισσας (πόλης) που είναι άκρως προσεκτικά διατυπωμένες· όμως (από αυτήν) να πεισθείτε. Και να κρατήσετε μακριά τον Αλκίνοο (από τις αποφάσεις της Αρήτης - πόλης). Γιατί διατηρείτε (το δικαίωμα) με τον λόγο σας να συγκρατείτε οιονδήποτε που προσπαθεί να πράξει κάτι (που δεν δικαιούται)».

Λεξιλόγιο

1075 Ὦ φίλοι = φίλος = πεφιλημένος, ἀγαπημένος, ἀγαπητός / 717 οὐ μὰν = οὐ μάν = δωρ. ἀντί οὐ μήν· ὄχι βεβαίως, ἀσφαλῶς ὄχι / 435 ἡμιν = ἡμιν, ἤ ἡμῖν, δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 152 ἀπὸ = κίνησιν ἐκ τινός τόπου, μακράν ἀπό τι ‖ μτγ. ἐπί χρόνου, ἀπό, ἀπό τότε / 900 σκοποῦ = σκοπός = ὁ φυλάττων 2) ἐπι Θεῶν ὁ διαφυλάτων 3) ἐν πολέμω ὁ σκοπός / 716 οὐδ' = ου-δέ = καί δέν (ὄχι), ἀλλά δέν, οὔτε / 152 ἀπὸ = κίνησιν ἐκ τινός τόπου, μακράν ἀπό τι ‖ μτγ. ἐπι χρόνου, ἀπό, ἀπό τότε / 281 δόξης = δόξᾱ = ἰδέα, γνώμη, στοχασμός 2) αἴσθημα, κρίσις, κυρ. φιλοσοφική ἰδέα / 638 μυθεῖται = μῡθέομαι = ἀναφέρω, διηγοῦμαι, ὀνομάζω. - ‖ σκέπτομαι / 210 βασίλεια = βᾰσίλειᾰ, ἡ (βασιλεύς)· βασίλισσα, ἡγεμονίς, πριγκίπισσα / 784 περίφρων = λίαν συνετός, λίαν προσεκτικός / 65 ἀλλὰ = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 791 - 763 πίθεσθε = ἀπρφ. μέσ. ἀορ. β᾽ τοῦ πείθω = πείθω, καταπείθω τινά / Ἀλκινόου = Ἀλκινόου / 313 δ' ἐκ τοῦδ' = ἔξω ἀπό κάτι, μακράν ἀπό ... / 419 ἔχεται = Ἔχω = ἔχω, κατέχω τι ὡς κτήμα ‖ κρατῶ, τηρῶ, διατηρῶ / 387 ἔργον (ἔργω = ἔρδω) = ἔργον, ἐργασία ‖ ἐν ᾧ ἐν τη Ὀδύσ. γεωργικά ἔργα, βιομηχανικαί ἐπιχειρήσεις. Ἔργω (Α) ἐγκλείω, περιορίζω ‖ κλείω ἔξω, ἀποκλείω ἤ παρακωλύω, ἐμποδίζω ἀπό τινος πραγμ. ‖ ὡσ. ἐμποδίζω, συγκρατῶ, τινα ἀπό τοῦ νά πράξη τι. - Μέσον, συγκρατῶ ἐμαυτόν ἀπό τι, ἀπέχομαι τινος, ἀπέχω ἀπό τί. Ἔργω (Β) πράττω ἔργον, ἐργάζομαι / 975 τε = καί / 384 ἔπος = λέξιν πρός λέξιν, κατά λέξιν, ἐπακριβῶς ‖ γενικῶς πάν τό λεχθέν / 975 τε = καί

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε ότι τις αποφάσεις, που λαμβάνουν οι Φαίακες, τις παίρνουν εντός των ορίων της πόλης (Αρήτη). Οι δώδεκα ερανιστές - βασιλείς έχουν ως αποστολή τη διαφύλαξη των ηθών και εθίμων, όπως επίσης και τον έλεγχο του δέκατου τρίτου βασιλέα (Αλκινόου) από τυχόν αυθαιρεσίες του. Εξάλλου και όταν πήγε ο Οδυσσέας ως ικέτης στην Αρήτη (πόλη) και απευθύνθηκε σ' αυτήν, για να πάρει πρωτοβουλία ο Αλκίνοος, έκανε προσωπική παρέμβαση ο προγενέστερος Εχένηος = Ναυσίθοος.
Δείτε *T_2, σ. 98, Ραψ. η, στ. 155 - 160 και 162*
«ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος, ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς· ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· "Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον οὐδὲ ἔοικε, ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν·»
«ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργηροήλου ἕσσον ἀναστήσας».

* * *

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· "τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἴ κεν ἐγώ γε ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω· ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων, *(Ομ. Οδ. Ραψ. λ, στ. 347 - 350, T_3, σ. 138)*

Μετάφραση: «Σε αυτόν αποκρίθηκε μεγαλοφώνως ο Αλκίνοος· θα πω στους πάντες προς κάθε κατεύθυνση, θα εφαρμόσουμε ό,τι ισχύει από πάντα μέχρι σήμερα και δεν πρόκειται να παρεκτραπούμε από τα ισχύοντα (έθιμα) όσο εγώ προΐσταμαι των βασιλέων, που κυβερνούν τους Φαίακες όπου είναι μεγάλη η αγάπη τους για την θαλασσοπλοΐα· εξάλλου αφού άντεξε τους μεγάλους κόπους και τα πολλά βάσανα ο ξένος, και είναι μεγάλη η επιθυμία του για την επιστροφή στην πατρίδα του»

Λεξιλόγιο

τὸν δ' αὖτ' = σέ αὐτόν / Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 144 ἀπαμείβετο = ἀπ-ἄμείβομαι = ἀποκρίνομαι εἰς τινα, ἀπαντῶ / 1094 φώνησέν = φωνέω = ὀμιλῶ μεγαλοφώνως, ὀμιλῶ καθαρῶς, λαλῶ, φωνάζω / 975 τε = καί / 1001 τοῦτο = τουτἄκις ἤ τουτἄκι = τότε 2) οὕτως / 611 μὲν = ἐξ' ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 721 οὕτω = ὡς καί νῦν, οὕτω, τοιουτοτρόπως, κατ' αὐτόν τόν τρόπον / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 396 ἔσται = γ' ἐν. παθ. μελ. τοῦ εἰμί· ὅμως / 384 ἔπος = λέξιν πρός λέξιν, κατά λέξιν, ἐπακριβῶς. - ‖ γενικῶς πάν τό λεχθέν / 35 αἴ = ἐπιφώνημα ἰσχυρᾶς ἐπιθυμίας εὐχῆς (= ὤ! ἄ! εἴθε! μακάρι νά ἦταν) / 520 κεν = πρό φων., ἀντί κε / 300 ἐγώ = ἐγώ βεβαίως, ἐγώ τουλάχιστον / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 426 ζωὸς = ζωός, ή, ον (ζάω) ζῶν, «ζωντανός» / Φαιήκεσσι = στούς Φαίακες / 1073 φιληρέτμοισιν = φιλήρετμος = ὁ ἀγαπῶν τήν κώπην, ὁ ἀγαπῶν τήν θαλασσοπλοΐαν / 102 ἀνάσσω = εἶμαι ἄρχων ‖ κυβερνῶ, βασιλεύω / 664 ξεῖνος = ξένος / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 997 τλήτω = τλητός = ὁ ὑποφέρων, καρτερικός, ὁ ἀντέχων εἰς τούς κόπους καί τά βάσανα / 595 μάλα = πάρα πολλά / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 658 νόστοιο = νόστος = ἡ εἰς τόν οἶκον ἤ τήν πατρίδα ἐπιστροφή / 1104 χατίζων = ὑπερεπιθυμῶ τι, ποθῶ τι, θέλω τι ‖ ἔχω ἐλλειψίν τινος

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε από όλα τα ανωτέρω ότι

1) **Η Αρήτη (πόλη) έχει την εξουσία για τη φροντίδα του ξένου και αυτή αποφασίζει για όποιαν έκβαση προς αυτόν.**
2) **Ο Εχένηος (Ναυσίθοος) έρχεται με φωνή από το παρελθόν και τους υπενθυμίζει τα ισχύοντα προς τους θεσμούς.**
3) **Ο Εχένηος = Ναυσίθοος αφού υπενθυμίζει, στους δώδεκα βασιλείς να περιορίσουν αν χρειαστεί τυχόν παρεκτροπή του βασιλέα Αλκινόου, ο οποίος προΐσταται, δίνει το πράσινο φως στον Αλκίνοο να μας πει ότι θα εφαρμόσει τους θεσμούς.**

Με λίγα λόγια ο δημιουργός τους Έπους μας διαχωρίζει τις τρεις διαφορετικές εξουσίες.

1) **Αρήτη = πόλη - Εκτελεστική Εξουσία.**
2) **Εχένηος = Ναυσίθοος - θεσμοθέτης με εγγυητές και φύλακες της Νομοθετικής Εξουσίας τους δώδεκα βασιλείς.**
3) **Αλκίνοος = (δέκατος τρίτος βασιλέας) προΐσταται της Δικαστικής και Πολιτειακής Εξουσίας και εκφωνεί αποφάσεις.**

* * *

ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς ὅ κε πᾶσαν δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ." *(Ομ. Οδ. Ραψ. λ, στ. 351 - 353, T_3, σ. 138)*

Μετάφραση: «Και ας μείνει εδώ μαζί μας μέχρι αύριο αυτός μέχρι να μαζευτούν όλα τα χαρίσματα, και στη συνέχεια θα τελέσω πομπή (με τα χαρίσματα) που οι άνδρες έχουν κατά νου να φέρουν εμπρός μου, εφ' όσον χρόνο έχω την ισχύ στο λαό.

Λεξιλόγιο

332 ἔμπης = ἔμπας = ἐμ-πᾶς = (κυρ. = ἐν πᾶσιν) καθ' ὁλοκληρίαν / 718 οὖν = λοιπόν, ἄρα ‖ ὅθεν, ἑπομένως, κατ' ἀκολουθίαν, λοιπόν / 373 ἐπιμεῖναι = ἐπιμένω = μένω ἐπι τινός, διαμένω ἀκόμη 2) ἐπιμένω / 395 - 309 ἐς = εἰς = διεύθυνσις πρός τί μέρος, μέσα εἴς τι / 194 αὔριον = ὡς καί νῦν αὔριον / 309 εἰς = ἑνός, μιᾶς, ἑνός / 668 ὅ = δεικτική ἀντωνυμία = παρ' Ὁμηρ. «οὗτος, αὕτη, τοῦτο» / 516 κε = ἄν / 758 πᾶσαν = ὁλόκληρος, σύμπας / 293 δωτίνην = δῶρον, δωρεάν = ἄνευ ἀμοιβῆς, «δωρεάν, χάρισμα» / 979 τελέσω = τελετή = ἡ τελείωσις, ἡ τελειοποίησις ‖ ἡ μύησις εἰς τά μυστήρια / 815 πομπὴ = τό πέμπειν, τό ἀποστέλλειν, ἀποστολή ‖ τό συνοδεύειν / 107 δ' ἄνδρεσσι = ἐπ. ἀντί ἀνδράσι, δοτ. πληθ. τοῦ ἀνήρ / 609 μελήσει = ΜΕ'ΛΛΩ = σκέπτομαι (ἔχω κατά νοῦν) / 758 πᾶσι = ΠΑ΄Σ 2) πᾶσι (οὐδ.) = ἐν πᾶσι, καθ' ὅλα, ἐντελῶς, τελείως / 596 μάλιστα = ἐπιρ. ὑπερθ. τοῦ μάλα = πάρα πολλά / 331 δ' ἐμοί = ἐμοί, δοτ. τοῦ ἐγώ / 1001 τοῦ = γεν. τοῦ ἄρθρ. ὁ, καί τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς / 226 γὰρ = ὁπότε = διότι / 548 κράτος = ἰσχύς, δύναμις, ἀνδρεία ‖ βία, βιαιότης, σφοδρότης / 396 ἔστ' = ἔσ-τε = μέχρι, ἕως, ἕως ὅτου, 2) ἐν ὅσω, ἐφ' ὅσον χρόνον / 340 - 334 ἐνὶ = ποιητ. ἀντί ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 255 δήμῳ = ΔΗ΄ΜΟΣ, ὁ· διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας ‖ οἱ κοινοί θνητοί, ὁ κοινός λαός, ὁ ὄχλος, οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὄχλου, «λαός»

Προικιά.
«ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς ὅ κε πᾶσαν δωτίνην τελέσω. πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσι» (Ομ. Οδ. Τ3, σ. 138, Ραψ. λ, στ. 351 - 353).
Καρουσάδες 22-8-1977. Τα χαρίσματα του γάμου με πομπή (πανάρχαιο έθιμο). Από τον γάμο του Ιωακείμ Πέτα και της Ιωάννας Μούρμουρα.
(προιξ = Λεξικό Σταματάκου, σ. 833 προίξ, ή γεν. προικός = δῶρον, δωρεά «χάρισμα»).

Συμπεράσματα

Θα υπενθυμίσω πάλι το σύνολο των δεκατριών Βασιλέων των Φαιάκων, και τις αυξημένες αρμοδιότητες του ενός απ' αυτούς, του Αλκινόου.

T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 12

«Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἄρχε θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς».

T_2, σ. 74, Ραψ. ζ, στ. 196 - 197

«εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε».

T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 48 - 50

«Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις πεφραδέμεν· δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας δαίτην δαινυμένους».

T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 53 - 55

«δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα».

T_2, σ. 140, Ραψ. θ, στ. 390 - 391

«δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός».

* * *

νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρή ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη εὕδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα. καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι." *(Ομ. Οδ. Ραψ. λ, στ. 373 - 376, T_3, σσ. 138 - 140)*

Μετάφραση: (Αλκίνοος προς Οδυσσέα)
«Η νύκτα επίσης είναι πάρα πολύ μεγάλη τόσο μεγάλη που ούτε ο Θεός μπορεί να την προσδιορίσει, και ακόμη έχουν χρόνο να κοιμηθούν (οι κάτοικοι) μέσα στα χωριά τους εσύ εξάλλου λέγε μου τα έργα σου που είναι όμοια με των θεών μέχρι να ξημερώσει η ανατολή του ηλίου, όταν εγώ με τη δική μου υπομονή μέσα στο γεωγραφικό διαμέρισμα (φύσει οχυρό) με ενδιαφέρον θα παρακολουθώ τη διήγησή σου».

Λεξιλόγιο

661 νὺξ = νύκτα / 429 δ' ἥδε = ἐπίσης, ὡσαύτως / 595 μάλα = πάρα πολλά / 594 μακρή = μακράν, ἰων. μακρήν 2) ὡς ἐπι χρόνου, ἐπι πολύ, ἐπι μακρόν χρόνον / 34 ἀθέσφατος = (τόσον μέγας, ὥστε) οὐδέ Θεός δύναται νά εἴπη περί αὐτοῦ / 716 οὐδέ = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 869 πω = ἀκόμη, μέχρι τοῦδε, ἕως τώρα / 1140 ὥρη = ὡρισμένος (περιωρισμένος) χρόνος, περίοδος ἔτους (μηνός, ἡμέρας) / 402 εὕδειν = κοιμῶμαι, κατακλίνομαι («πλαγιάζω» διά νά κοιμηθῶ) / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 603 μεγάρῳ = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, κυρ. «αἴθουσα» / 926 σὺ = «ἐσύ» / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 632 μοι = ἐγκλιτ. δοτ. ἐν τοῦ ἐγώ / 571 λέγε = λέγω = βάλλω τινά νά κοιμηθῆ, τόν βάλλω νά πλαγιάση / 449 θέσκελα = θέσ-κελος = ὅμοιος τω Θεῶ, ὅμοιος πρός Θεόν ‖ γενικά θαυμάσιος / 387 ἔργα = ἔργον, ἐργασία ‖ ἐν τη Ὀδυσ. γεωργικά ἔργα, βιομηχανικαί ἐπιχειρήσεις / 482 καί = καί, ἐπίσης / 520 κεν = πρό φων. ἀντί κε / 395 ἐς = εἰς / 440 ἠῶ = ἩΩ'Σ = ἡ χαραυγή, αὐγή, τά χαράγματα, πρωία / 256 δῖαν = βασική σημ. ἐντελῶς διά μέσου, 2) ἐπι χρόνου, κατά τινα χρόνον / 103 ἀνασχοίμην = τό ἀνέχεσθαι, ἀνοχή, ἐγκαρτέρησις ‖ ἀνατολή ἠλίου / 713 ὅτε = ὅτε, ὅταν / 632 μοι = ἐγκλιτ. δοτ. ἐν. τοῦ ἐγώ / 926 σὺ = «ἐσύ» / 997 τλαίης = ΤΛΑ'Ω = ὑπομένω, καρτερῶ, ὑποφέρω, ἀντέχω (βάσανα) / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 603 μεγάρῳ = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, κυρ. «αἴθουσα» / 967 τὰ = οὐδ. πληθ. τῶν ὁ, ὅ καί ὅς / 524 κήδεα = κῆδος = φροντίς, μέριμνα, ἐνδιαφέρον 2) στεναχώρια ‖ πένθος διά νεκρόν / 638 μυθήσασθαι = μυθέομαι = ἀναφέρω, διηγοῦμαι, ὀνομάζω ‖ σκέπτομαι

* * *

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα. τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 1 - 3, T_4, σ. 26)*

Μετάφραση: «Αυτά διακήρυξε και οι πάντες αμέσως αθόρυβα έφθασαν σιωπηλοί και καταγοητευμένοι από όλα τα σκιερά χωριά (της χώρας) και σ' αυτόν απάντησε ο Αλκίνοος».

Λεξιλόγιο

1141 Ὣς = οὕτως, κατά τοῦτον τόν τρόπο / 415 - 1068 ἔφαθ' = φημί = διακηρύσσω, ποιοῦμαι γνωστόν, γνωστοποιῶ, φανερώνω / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 171 δ' ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 738 - 758 πάντες = πάς = ὀλόκληρος, σύμπας ‖ ἐν τῶ πληθ. ὅλοι / 49 ἀκὴν = ἡσύχως, σιωπηλῶς, ἀθορύβως / 297 ἐγένοντο = γίγνομαι = ἔρχομαι εἰς τό εἶναι, γίγνομαι ‖ λαμβάνω χώραν, συμβαίνω / 894 σιωπῇ = σιωπή, ἡσυχία / 525 κηληθμῷ = κηληθμός, ὁ (κηλέω)· καταγοήτευσις, κατάθελξις, μαγεία / 397 - 419 δ' ἔσχοντο = ἔσχον, ἐσχόμην, ἐνεργ. καί μεσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω = ἔχω / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ ἐπάνω εἰς τι / 603 μέγαρα = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, ἡ κυρ. «αἴθουσα» / 899 σκιόεντα = σκιόεις = σκιερός, σύσκιος ‖ σκοτεινός, σκοῦρος / 196 τὸν δ' αὖτ' = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος / Ἀλκίνοος

= Ἀλκίνοος / 144 ἀπαμείβετο = ἀπαμείβομαι = ἀποκρίνομαι εἰς τινα, ἀπαντῶ / 1094 φώνησέν = φωνήεις = ὁ προικισμένος μέ λόγον ἤ μέ φωνήν / 975 τε = καί (ἐγκλιτ. μόριον)

Συμπεράσματα

Εδώ μας λέει, *Ραψ. ν, στ. 1 - 2*
«Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα».
Δηλαδή έρχεται και μας ολοκληρώνει το βουνό ολόγυρα από την πόλι (φύσει οχυρό) που βρίσκεται στο πίσω μέρος και μας το είχε περιγράψει στην αρχή
T_2, σ. 44, Ραψ. ε, στ. 278 - 281
«ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων, ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ· εἵσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ».
Τι κάνει λοιπόν εδώ ο δημιουργός της τοπογράφησης. Αφού στην *ε Ραψ.* **στους** *στ. 278 - 281* **μας έχει περιγράψει το βουνό πίσω από το φύσει οχυρό που έχει σχήμα ασπίδας (δρεπάνης) και είναι καταπράσινο (σκούρο) έρχεται στην** *Ραψ. ν, στ. 1 - 2* **να μας πει ότι όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα «*πάντες*» δηλαδή τα δώδεκα της χώρας, βρίσκονται ολόγυρα στο κυκλικό βουνό «*κατά μέγαρα σκιόεντα*» εκτός από το δέκατο τρίτο διαμέρισμα (φύσει οχυρό) «*δόμος Ἀλκινόου*».**

* * *

ὦ Ὀδυσεῦ, ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ, ὑψερεφές, τῶ σ' οὔ τι πάλιν πλαγχθέντα γ' ὀΐω ἂψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας. ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 4 - 7, T_4, σ. 26)*

Μετάφραση: «Οδυσσέα πρέπει να γνωρίζεις ότι αφότου βρέθηκες ικέτης μπαίνοντας από το χάλκινο κατώφλι στον δικό μου ναό στον υψηλότερο λόφο, ότι ακόμη και αυτοί που έρχονται περιπλανώμενοι από τα χωριά πίσω μας εμείς φροντίζουμε για την επάνοδό τους, το ίδιο κάνουμε εμείς για κάθε πολύ ταλαιπωρημένο. Ο κάθε άνδρας από εμάς φροντίζει να τον στείλει και να τον επανασυνδέσει».

Λεξιλόγιο

ὦ Ὀδυσεῦ = Ὀδυσσέα / 359 ἐπεὶ = ἐπι τούτου, περί τούτου, νά γνωρίζῃ τις ὅτι / 331 ἐμὸν = ἐγώ (κυρ. τῆς γεν. ἐμοῦ) / 820 ποτὶ = πρός, παρά, πλησίον τινός, μακρόθεν, ἐκτός / 1099 χαλκοβατὲς = χαλκοβατής = ὁ βαίνων ἐπί χαλκοῦ, ὁ ἔχων χάλκινην βάσιν, στερεός / 292 δῶ = δῶμα = μέρος οἰκίας, δωμάτιον, αἴθουσα 1) οἰκία, κατοικία / 1055 ὑψερεφές = ὁ ἔχων ὑψηλήν ὀροφήν (στέγην) / 732 τῶ σ' οὔ τι πάλιν = δίδω ὀπίσω, ἀποδίδωμι, ἀποδίδω, ἀποκαθιστῶ / 794 πλαγχθέντα = πλαγκτός = ὁ περιπλανώμενος, περιφερόμενος ἀλήτης / 675 γ' ὀΐω = ὀΐη, ἡ κώμη, χωρίον ‖ οἶος (= μόνος = κάτοικος σποράδην) / 203 ἂψ = πρός τά ὀπίσω, μακράν, μακράν ἀπό 2) ἐπί πράξεων, πάλιν / 161 ἀπονοστήσειν = εως = ἡ εἰς τήν πατρίδα ἐπιστροφή, ἐπάνοδος / 303 εἰ = ἐάν / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 595 μάλα = πάρα πολλά / 771 πέπονθας = πέπονθα = πάσχω (ὑποφέρω) / 1025 ὑμέων = ὑμεῖς (ἐμεῖς) / 107 δ' ἀνδρὶ = ὁ ἄνδρας / 313 ἑκάστῳ = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας / 417 ἐφιέμενος = ἐφ-ἵημι = στέλλω πρός τινα 2) στέλλω ἐναντίον τινός / τάδε = αὐτά (ἐδῶ) / 309 εἴρω = συνάπτω, συνδέω, συνείρω, ὁρμαθιάζω

Συμπεράσματα

1) **Πρέπει να προσέξουμε ότι ο Αλκίνοος αμέσως ξεχωρίζει εδώ τον δικό του ναό, που είναι μόνος του, σε σχέση με τους άλλους για τους οποίους μας έχει πληροφορήσει νωρίτερα. Μας το έχει τονίσει επίσης νωρίτερα.**
   T_2, σ. 92, Ραψ. η, στ. 82 - 85

   «Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ ὅρμαιν' ἱσταμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι. ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο».
2) **Μας πληροφορεί επίσης ότι στο πίσω μέρος από το φύσει οχυρό (στο βουνό ολόγυρα) υπάρχουν τα χωριά «*γ' ὀΐω ἂψ*».**

* * *

ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδοῦ· εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέστῃ ἐνὶ χηλῷ κεῖται καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος ἄλλα τε πάντα δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ'

ἔνεικαν· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 8 - 12, T_4, σ. 26)*

Μετάφραση: «Όσοι μέσα εις την κοιλάδα των ναών μόνον φυλαγμένο δια τους αρχηγούς αφρίζων οίνον αιωνίως πίνετε μαζί μου ακούστε αυτά που σας διηγούμαι. Ενδύματα για τον έναν και τον άλλο ξένο βρίσκονται μέσα σε κιβώτιο καλοφτιαγμένο και χρυσαφικά ωραία κατεργασμένα και όλα τα άλλα δώρα, όσα οι βουληφόροι των Φαιάκων εδώ έφεραν».

Λεξιλόγιο

711 ὅσσοι = ὅσοι / 340 ἐνὶ = ἐστί ἐντός, εἶναι μέσα εἴς τι / 603 μεγάροισι = Μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιο, κυρ. «αἴθουσα» / 229 γερούσιον = οἶνος γερούσιος =οἶνος φυλαγμένος διά τούς ἀρχηγούς μόνον / 38 αἴθοπα = ὁ φλογεράν ἔχων τήν ὄψιν, ἀφρίζων, πομφολύζων (ἐπι οἴνου) / 678 οἶνον = οἶνος, κρασί, ὁ ἐζυμωμένος χυμός τῆς σταφυλῆς / 38 αἰεὶ = ἰων. καί ποιητ. τύπος, ἀντί ἀεί (πρβλ. αἰών, λατ. aevom, aetas) / 792 πίνετ' = πίνω ἐκ τινός πράγματος / 331 ἐμοῖσιν = ἐμοί, δοτ. τοῦ ἐγώ / 53 ἀκουάζεσθε = ἀκούω, συντασσόμενον μετά γεν. καί μετά αἰτ. / 141 δ' ἀοιδοῦ = ἀοιδή, ἄσμα, τό ἄδειν ὡς τό θέμα τοῦ ἄσματος / 306 εἵματα = εἵμα, -τος, τό (ἔννυμι)· ἔνδυμα, φόρεμα, μανδύας / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, ἀφ' ἑνός μέν ... ἀφ' ἑτέρου δέ / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 664 - 665 ξείνῳ = ξένος / 408 ἐϋξέστῃ = ἐΰξεστος, ὁ καλῶς ἐξεσμένος, καλῶς ἐπεξεργασμένος / 340 ἐνὶ = ἐστί ἐντός, εἶναι μέσα εἴς τι / 1109 χηλῷ = μέγα κιβώτιον / 517 κεῖται = εἶμαι ἐξηπλωμένος, «πλαγιασμένος» κεῖμαι, εὑρίσκομαι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1124 χρυσὸς = χρυσός / 809 πολυδαίδαλος = ὁ μετά πολλῆς τέχνης εἰργασμένος / 65 ἄλλα = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 975 τε = καί / 737 πάντα = ἐπίρ. δωρ. ἀντί πάντη, βλ. πανταχῆ = ἀπανταχού / 292 δῶρ' = δῶρα, δωρεά, χάρισμα, «δωρεά»· - χωρίς πληρωμή / 711 - 712 ὅσα = ὅσον = ὅσοι / Φαιήκων = Φαιάκων / 218 - 219 βουληφόροι = βουλεύω, τό ἀξίωμα τοῦ βουλευτή / 339 ἐνθάδ' = ἔνθεν (ἔνθα). 2) ἐκεῖ, αὐτού. 3) πρός τά ἐκεῖ, πρός τά ἐδῶ / 338 ἔνεικαν = ἤνεικα ἀόρ. α᾽ τοῦ φέρω

Συμπεράσματα

Μας ξαναγυρνάει πάλι πίσω ολοκληρώνοντας

T_2, σ. 140, Ραψ. θ, στ. 390 - 393

«δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός· τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος ἐϋπληνὲς ἠδὲ χιτῶνα καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος».

1) Έτσι γίνεται η καταμέτρηση των βασιλέων και γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας. 12 στο βουνό ολόγυρα + 1 το φύσει οχυρό, σύνολον δεκατρείς (13).

2) Μας λέει ποιοι έφεραν τα ενδύματα και τα χρυσαφικά μέσα στην κοιλάδα των ναών.

T_2, σ. 116, Ραψ. θ, στ. 39 - 42

«ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω. κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν».

Δηλαδή: Στους δικούς μου όμορφους ναούς οι πάντες έξω από αυτό νέοι να έρθουν αφού τελειώσουν. Και οι άλλοι στα γεωγραφικά διαμερίσματα του φύσει οχυρού να έρθετε, για να φιλοξενήσετε τον ξένο στην κοιλάδα των ναών *«ἐνί μεγάροισι»*.

Εδώ μας αναφέρει δώματα καλά = όμορφοι ναοί. Ας επαναφέρουμε την μνήμη μας *«βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνι κούρη κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυήν καί εἶδος ὁμοίη»* *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 15 - 16, T_2, σ. 62).*

`* * *

ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον τεισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι." Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος. οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 13 - 17, T_4, σ. 26)*

Μετάφραση: «Αλλά ας φέρουμε εδώ για να δωρίσουμε τρίποδα μεγάλο αλλά και λέβητα και εμείς εξάλλου μετά ο κάθε άνδρας, θα μαζέψουμε την αξία τους από το κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα (τους κατοίκους) όλης της χώρας, διότι είναι ανιαρό κάτι που δωρίζουμε όλοι με τη θέλησή μας να το επιβαρύνεται ένας.
Αυτά διακήρυξε ο Αλκίνοος και ο καθένας από τους κακκείοντες (ἐρανιστές «*ἡγήτορες ἠδέ μέδοντες*») πήγε στην έδρα του δικού του γεωγραφικού διαμερίσματος».

Λεξιλόγιο

65 ἀλλ' = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 16 ἄγε = φέρω ἐπί τό αὐτό, συγκεντρώνω, συμμαζεύω / 674 οἱ = πρός ὅ μέρος, πρός ὅπου / 292 δῶμεν = δίδωμι = δίδω δωρεάν. 2) ἐπι τῶν θεῶν, παραχωρῶ, παρέχω / 1008 τρίποδα = τρί-πους, -οδος, ὡς καί νύν, τρίπους ὁ ἔχων τρείς πόδας / 603 μέγαν = 1) μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός. 2) ἀχανής, εὐρύς, πλατύς. 3) μακρός / 429 ἠδὲ = ἐπίσης, ὡσαύτως. Ἐτυμ. καί ὁμοίως, οὕτως / 571 λέβητα = ὅτι καί νύν («καζάνι») τέτζερης / 106 ἀνδρακάς = (Α) ἐπίρ. (ἀνήρ) = κατ' ἄνδρα, «ἕνας-ἕνας» (Β) τό μερίδιον ἀνδρός / 434 ἡμεῖς = εἰμεῖς, ἡμᾶς, ὀνομ. καί αἰτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 194 - 195

δ' αὖτε = αὐτε = πάλιν, ἐκ νέου, αὐθις - ‖ πάλιν, παραιτέρω. 2) ἐξ ἄλλου / 16 ἀγειρόμενοι = φέρω ἐπι τό αὐτό ‖ Ἔτυμ. τά ἀγύρω, ἀγορά, ἀγυρμός / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 255 δῆμον = ό, διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας, ἀντίθ. τῶ πόλις / 976 τεισόμεθ' = τείνω = ἐκτείνω, ἁπλώνω, τεντώνω, σφίγγω / 172 ἀργαλέον = σκληρό, ὀδυνηρό, ἀνιαρό, ἀφόρητο / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι / 334-310-307 ἕνα = εἰς = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω / 833 προικὸς = δῶρον, δωρεά / 1103 - 1102 χαρίσασθαι = χαρίζομαι εἰς τινά ‖ χαρίζω τι / Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος = κατά τοῦτον τόν τρόπο γνωστοποίησε ὁ Ἀλκίνοος / 998 τοῖσιν / 368 - 415 δ' ἐπιήνδανε = γ' ἐν. ἐπ. πρτ. τοῦ ἐφανδάνω = ἀρέσκω, εὐχαριστῶ / 638 μῦθος = διήγημα, πᾶν ὅτι λέγεται ἀπό στόματος, λόγος / 674 οἱ = πρός ὅ μέρος, πρός ὅπου / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 485 - 501 κακκείοντες = κατακαίω = καίω ἐντελῶς, καταστρέφω διά τῆς καύσεως / 295 - 207 ἔβαν = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 676 οἴκόνδε = πρός τόν οἶκον, εἰς τόν οἶκον, εἰς τήν πατρίδα / 313 ἕκαστος = ό καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας, κάθε ἕνας χωριστά

* * *

ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς, νῆάδ ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν. καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός ὑπὸ ζυγά, μή τιν' ἑταίρων βλάπτοι ἐλαυνόντων, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 18 - 22, T_4, σσ. 26 - 28)*

Μετάφραση: «Και όταν πολύ πρωί τα χαράματα άρχισε και έφεγγε, βρέθηκαν βιαστικοί όλοι στα πλοία βαστώντας και με βιασύνη, αυτό που παρέχει σιγουριά τον χαλκόν. Όπου ο καθένας από τον τόπο του αφού γνωστοποίησε στους συμπολίτες του τον σκοπό που τους τα ζητάει έφερε και κατέθεσε ενώπιον του Αλκινόου. Και ο ιερέας και ανδρείος Αλκίνοος έφερε και κατέθεσε (τον χαλκόν) ο ίδιος στο κέντρο του ναού κάτω από το εγκάρσιον ξύλο που συνδέει τα δύο κέρατα της φόρμιγγας, που (αφού θεωρείται ιερόν το σημείο αυτό) εμποδίζει τον κάθε άνθρωπο, σε οποιονδήποτε καιρό να το παραβιάσει, και ειδικά τους κωπηλάτες που είναι μόνιμα εκεί».

Λεξιλόγιο

436 ἦμος = ὅτε, ὀπότε, ὅταν / 438 δ' ἠριγένεια = ἠρί (ἦρ), ἐπιρ. ἐνωρίς, πολύ πρωΐ (ἠριγένεια ἤρι + γένος) / 1061 φάνη = φανός, λαμπάς, δάς, πυρσός / 677 ῥοδοδάκτυλος = ή ἔχουσα ροδίνους δακτύλους / 440 Ἠώς = ή χαραυγή, αὐγή, τά χαράγματα, πρωία / 654 - 646 νῆάδ = ναῦς = πλοίον / 632 - 377 ἐπεσσεύοντο = ἐπισεύω = ἐφορμῶ, σπεύδω, βιάζομαι, ἐπισπεύδω / 1065 - 1066 φέρον = φέρω, «φέρνω» «βαστῶ» σηκώνω ἐπάνω μου, φορτίον / 403 δ' εὐήνορα = ὁ δίδων (παρέχων) ἀνδρικότητα, ἐμψυχώνων, ἐνθαρρύνων / 1100 χαλκόν = ὡς καί νύν, χαλκός, ὀρείχαλκος, «μπρούτζος» / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 967 τὰ = οὐδ. πληθ. τῶν ό, ὅ, καί ὅς / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 400 εὖ = καλῶς καί ἐμπείρως (μετά γνώσεως). ‖ εὐτυχῶς, ἐπιτυχῶς / 511 - 509 κατέθηχ' = κατατίθημι = θέτω κάτω, βάλλω κάτω, καταθέτω / 464 ἱερὸν = 1) ἱερόν, ἰων. ἱρόν τό· ναός 2) ἱερά, οἱ προσφερόμεναι θυσίαι / 612 μένος = δύναμις, σωματική ρώμη, ἀνδρεία / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 196 αὐτὸς = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός» ἀπατός / 478 ἰὼν = ἐγώ βεβαίως, ἐγώ τουλάχιστον / 256 διὰ = ἐντελῶς διά μέσου, «πέρα γιά πέρα» ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον / 655 νηός = ναός / 1040 ὑπὸ = κάτω, ὑποκάτω. Μετά γενικῆς, ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου ἔρχεται τι ἤ ἐξέρχεται / 425 ζυγά = ζεύγη ‖ τό ἐγκάρσιον ξύλον, τό συνδέον τά δύο κέρατα τῆς φόρμιγγας / 621 μή = «ὄχι» ἀρνητικόν μόριον / 994 - 926 τιν' = σύ = ἐσύ / 397 ἑταίρων = ἑταίρος· σύντροφος, συνοδός, συνάδελφος ‖ συμπολεμιστής / 214 βλάπτοι = ἐμποδίζω, κωλύω, ἐξασθενίζω. ‖ ἀναχαιτίζω, σταματῶ / 325 ἐλαυνόντων = κωπηλάτες, κωπηλατώντας

Συμπεράσματα

Εκτός των άλλων σημαντικών πληροφοριών που μας παρέχει ο δημιουργός, επανέρχεται και ολοκληρώνει την τοπογράφηση του ναού στο λιμάνι (είναι ο ναός στο σημερινό οικισμό Ρόδα του Δήμου Θιναλίων).
Ας προσέξουμε λοιπόν ξανά τα προλεγόμενα του τοπογράφου δημιουργού σχετικά με τον ναό.
T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 236
«ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης».
Επίσης T_2, σ. 130, Ραψ. θ, στ. 254 - 255
«Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν οἰσέτω, ᾗ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν».

* * *

ὁπότε σπερχοίατ' ἐρετμοῖς· οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον. Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 22 - 24, T_4, σ. 28)

Μετάφραση: «Όταν με τα κουπιά λαύνουν οι κωπηλάτες και ευθύς ξαναπήγαν στην κοιλάδα των ναών που βρίσκεται στον δόμο Αλκινόου (εκεί εξάλλου συνεχίζει να βρίσκεται ο Οδυσσέας ο οποίος δεν μετακινήθηκε προς και από το λιμάνι όπως ο Αλκίνοος και οι υπόλοιποι) πορευόμενοι, και έκαναν τη διανομή του κρέατος φροντίζοντας δια την ευοχίαν από ένα σφαγμένο βόδι, και τη

θυσία του θύματος ετέλεσε ο ιερέας και πνευματικός Αλκίνοος».

Λεξιλόγιο

698 ὁπότε = ὁπότε = ὅταν, εἰς ὁποῖον καιρόν ‖ ἀναφερόμενον στό παρελθόν / 908 σπερχοίατ' = ΣΠΕΡΧΩ, θέτω εἰς κίνησιν, ἐλαύνω, βιάζω, ἐπισπεύδω / 389 ἐρετμοῖς = ἐρέτης, ου, ὁ (ἐρέσσω)· κωπηλάτης / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 310 - 307 δ' εἰς = εἴμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 528 - 529 κίον = κίω = πορεύομαι, ὑπάγω / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 241 δαῖτ' = δαιτός ἡ (δαίω Β = μοιράζω, διανέμω) κυρ. μερίδιον κρέατος / 59 ἀλέγυνον = φροντίζω διά τήν εὐτυχίαν ‖ προπαρασκευάζω δείπνον / 998 - 904 τοῖσι = σοί = σύ = ἐσύ / 245 δὲ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος ‖ εἰς (πρός) / 219 βοῦν = βούς, νεαρός βούς, ταύρος ἤ ἀγελάς, βούς, βοϊδι ἤ βούδι / 464 ἱέρευσ' = ὁ ἐπιτελῶν τάς θυσίας ἱερεύς, θύτης / 464 ἱερὸν = 1) ἱερόν ἰων. ἰρόν, τό· ναός 2) ἱερά ἰων. ἰρά, τά· θύματα / 612 μένος = δύναμις, σωματική ρώμη ‖ ἐπι ζώων, ἰσχύς ‖ ἐπί ψυχῆς, πνεύμα / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου

* * *

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 38, T_4, σ. 28)*

Μετάφραση: «Αλκίνοε κυβερνήτη πάντων των ενδοξοτάτων ανθρώπων».

Λεξιλόγιο

Ἀλκίνοε = Ἀλκίνοε / 549 κρεῖον = ὁ ἄρχων, κυβερνήτης, κύριος, δεσπότης = (ἄναξ) / 758 πάντων = πᾶς = πᾶς, ὁλόκληρος, σύμπας / 175 ἀριδείκετε = ὁ πολύ δεικνυόμενος, ὁ ὑπό πάντων δακτυλοδεικτούμενος ‖ παρ' Ὁμ. καί ὡς ὑπερθ.: ἀριδείκετος ἀνδρῶν = ἐνδοξότατος, ἐπιφανέστατος / 569 λαῶν = λαός, ὅτι κάι νύν «λαός» ἄνθρωποι, οἱ κοινοί πολίται

* * *

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδ' ἐκέλευον πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπε. καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο· "Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν." *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 47 - 52, T_4, σσ. 28 - 30)*

Μετάφραση: «Έτσι τους γνωστοποίησε και αμέσως όλοι οι πάντες συμφώνησαν να προπέμψουν τον ξένο με άγημα.
Και τότε τον κήρυκα προσφώνησε ο πνευματικός Αλκίνοος.
Ποντόνοε αφού ανακατέψεις κρασί με νερό στον κρατήρα, να κεράσεις τους πάντες από όλα τα χωριά, να προσευχηθούμε στον πατέρα Δία και να στείλουμε τον ξένο στη γη των πατέρων του».

Λεξιλόγιο

Ὣς ἔφαθ' = οὕτως γνωστοποιῶ / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 171 δ' ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 738 - 758 πάντες = πάς = ὀλόκληρος, σύμπας ‖ ἐν τῷ πληθ. ὅλοι / 363 - 356 ἐπήνεον = ἐπικ. πρτ. τοῦ ἐπ-αινέω = ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω / 429 ἠδ' = η-δέ = ἐπίσης, ὡσαύτως / 519 ἐκέλευον = κελεύω = κινῶ, παρακινῶ, παροτρύνω / 768 πεμπέμεναι = πέμπειν / τὸν = τόν / 664 ξεῖνον = ξένος / 358 ἐπεὶ = μετά ταύτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου ‖ ἐπι αἰτίας, ἐπειδή / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 632 μοῖραν = μέρος, μερίς, μερίδιον (ἐν ἀντιθέσει πρός τό ὅλον) ‖ τμήμα στρατοῦ ‖ μέρος λαοῦ ἤ πολιτική μερίς ‖ τό ἀναλογούν εἰς ἕκαστον μερίδιον. Κυρ. τό ἀναλογούν εἰς ἕκαστον μερίδιον, κυρ. τό ἀναλογούν μερίδιον ἐκ λείας πολέμου / 302 ἔειπε = εἶπα, εἶπον / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1001 τότε = τότε, κατ' ἐκεῖνον τόν χρόνον, πρότερον, πρίν / 526 κήρυκα = ὅτι καί νύν «διαλαλητής» «κράχτης» / 845 - 852 προσέφη = πρόσφημι = φημί (λέγω) πρός τινα, προσφωνῶ / 612 μένος = δύναμις, σωματική ρώμη ‖ ἐπί ψυχῆς, πνεύμα / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / «Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον» / 758 πᾶσιν = πᾶς = πᾶς, ὁλόκληρος, σύμπας / 87 ἀνὰ = ἐπι τινός, ἐπάνω εἰς τι / 603 μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιο ή κυρ. «αἴθουσα» / «ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν» / 761 ἐς πατρίδα = ἡ πάτριος, ἡ πατρική, ἡ τῶν πατέρων / 224 γαῖαν = γῆ, ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινος

Συμπεράσματα

Έρχεται, δηλαδή, ο δημιουργός να μας επιβεβαιώσει ολοκληρώνοντας ότι στις εορταστικές εκδηλώσεις και τους αθλητικούς αγώνες που έγιναν στην κοιλάδα των ναών «*ἐν μεγάροισι*» συμμετείχε ολόκληρος «*πᾶσιν*» ο πληθυσμός της χώρας των Φαιάκων. Ας προσέξουμε τα προλεγόμενα.
T_2, σ. 118, Ραψ. θ, στ. 56 - 58
«βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα. πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί».
Επίσης *T_2, σ. 120, Ραψ. θ, στ. 106 - 110*

«Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο κῆρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες. βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος, μυρίοι· ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί».

* * *

"Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερές, εἰς ὅ κε γῆρας ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται. αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ παισί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ." Ὣς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 59 - 63, T_4, σ. 30)*

Μετάφραση: (*«ἀνὰ δ' ἵσταντο δῖος Ὀδυσσεύς, Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·»*)
«Όρθιος στάθηκε ο δίος Οδυσσέας, μέσα στα χέρια της Αρήτης τοποθετεί ποτήρι αμφικύπελλο και προσφωνώντας την λόγια φτερωτά της έλεγε: Χαίρε βασίλισσα (πόλη) αιωνίως, το γήρας και ο θάνατος επέρχονται εις τους ανθρώπους εγώ όμως απέρχομαι, εσύ όμως να ευχαριστιέσαι από τον κόσμο της πόλης, από τον λαό (της χώρας) και από την Αρχιερατική εξουσία του Αλκινόου. Αφού μίλησε πάνω από το κατώφλι του φύσει οχυρού εβάδισε ο διογέννητος Οδυσσέας».

Λεξιλόγιο

χαῖρέ μοι = χαίρε / 210 ὦ βασίλεια = βασίλισσα, ἡγεμονίς, πριγκίπισσα ‖ γεν. γυνή βασιλικῆς καταγωγῆς / 263 διαμπερές = ἐπίρ τόπου. Ἐντελῶς διά μέσου «πέρα γιά πέρα» 2) αἰωνίως / 230 εἰς ὅ κε γῆρας = γεροντική ἡλικία / 328 ἔλθῃ = ἐλθε, τω προστ. ἀορ. β' τοῦ ἔρχομαι, γεν. τό ἀνθρώπινο γένος / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 443 θάνατος = ὅτι καί νύν θάνατος (οπόταν έλθουν τα γηρατειά και ο θάνατος) / 118 ἀνθρώποισι = ἄνθρωπος, πληθ. οί ἄνθρωποι / 767 πέλονται = πέλω = εἶμαι ἐν κινήσει, πηγαίνω ἤ ἔρχομαι / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, πάντως, ὀπωσδήποτε / 300 ἐγὼ = πληθ. ὀνομ. ἡμεῖς / 650 νέομαι = πηγαινοέρχομαι, ἀπέρχομαι / σὺ δὲ = ἐσύ δέ / 983 τέρπεο = τέρπω, παρέχω τέρψιν. - εἶμαι πλήρως εὐχαριστημένος / 1019 τῷδ' = τῶ = ὅθεν, διά τοῦτο, κατά τοῦτον τόν τρόπον / 340 ἐνὶ = εἰς, ἐστί ἐντός, εἶναι μέσα εἰς τί / 676 οἴκῳ = οἶκος = οἰκία, τόπος διαμονῆς ‖ πᾶς τόπος, ἔνθα ζῇ τις / 729 παισί = παῖς, τέκνον, παιδί, δηλ. υἱός ἤ θυγατέρα / 975 τε = (καί) ἐγκλιτ. μόριον / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 569 λαοῖσι = λαός = οἱ κοινοί πολίται / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / Ἀλκινόῳ = Ἀλκίνοο / 210 βασιλῆϊ = βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμών / Ὣς εἰπὼν = ἀφού μίλησε / 1031 ὑπὲρ = ὑπεράνω τινός, ἄνω ἀπό τι(να), ἐπι τινός / 716 οὐδὸν = τό κατώφλιον τοῦ οἴκου, τό κατώφλιον τῆς θύρας / 295 - 207 ἐβήσετο = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / δῖος Ὀδυσσεύς = ὁ ἐκ τοῦ Διός Ὀδυσσέας

Συμπεράσματα

Ο χαιρετισμός του Οδυσσέα προς την Αρήτη στην πραγματικότητα είναι χαιρετισμός του Οδυσσέα προς τον πληθυσμό της πόλης Αρήτη.
Μέσα στα χέρια της Αρήτης, όταν λέει ο δημιουργός, εννοεί μέσα στα χέρια κάποιου αγάλματος; Κάποιου ειδώλου;

* * *

Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας, τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα, τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν· ἡ δ' ἄλλη σῖτον τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν. Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, αἶψα τά γ' ἐν νηῒ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 66 - 71, T_4, σ. 30)*

Μετάφραση: «Η Αρήτη (πόλη) τότε δούλες έστειλε γυναίκες την μια κρατώντας πανωφόρι και χιτώνα καθαρό την άλλη κουβαλώντας μια γερή κασέλα και της ανέθεσαν να ακολουθήσει για να τον φροντίσει η δε άλλη ψωμί έφερε και κόκκινο κρασί».

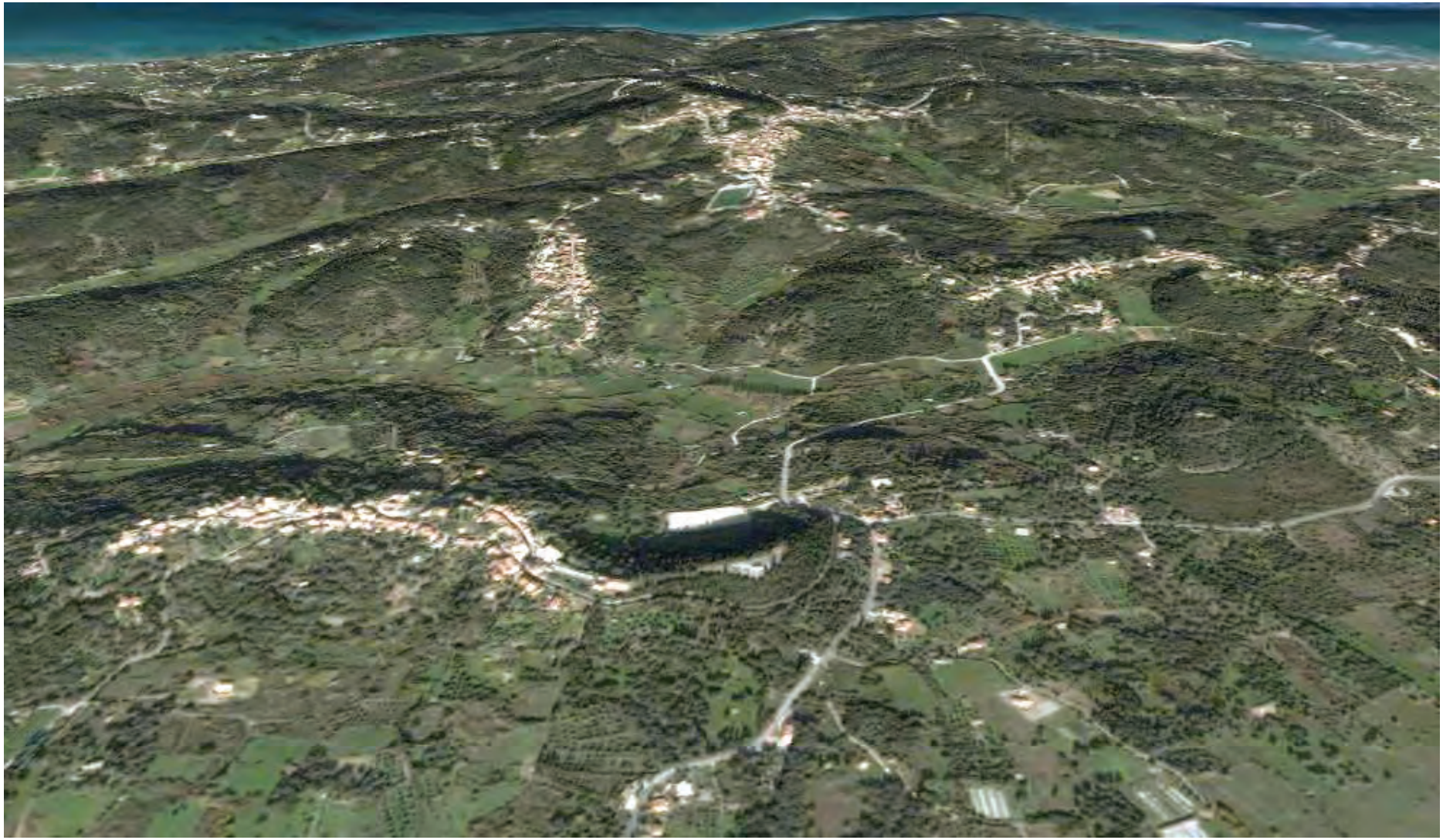

«Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας, τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα, τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν· ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.» (Ομ. Οδ. T_4, σ. 30, Ραψ. ν, στ. 66 - 69).

*Στην φωτογραφία, επάνω κέντρο, **η πόλη Αρήτη σήμερα χωριό Καρουσάδες**. Στο κέντρο, αριστερά επάνω, σήμερα το χωριό Αντιπερνοί. Στο κέντρο δεξιά σήμερα το χωριό Καβαλούρι. Κάτω αριστερά σήμερα το χωριό Αγραφοί. Συνολικά η π ό λ η -**Αρήτη**- και τα τρία χ ω ρ ι ά - **δμωάς**. Δεξιά από το χωριό Αγραφοί εκεί που τελειώνει ο λόφος με το δάσος είναι η είσοδος για τα τέσσερα χωριά, η «**οὐδός**» το «**πρόθυρον**» σήμερα Π ε ρ ι κ λ ά δ ι. Αμέσως μετά στο εσωτερικό των τεσσάρων χωριών, ο «**θάλαμος**» «**μεγάροισιν**» είναι η κοιλάδα των ναών, σήμερα ονομάζεται Α ν α τ ο λ έ ς (εδώ γίνεται ο τετραγωνισμός του κύκλου, δηλαδή η λύση του προβλήματος).*

(Αεροφωτογραφία google).

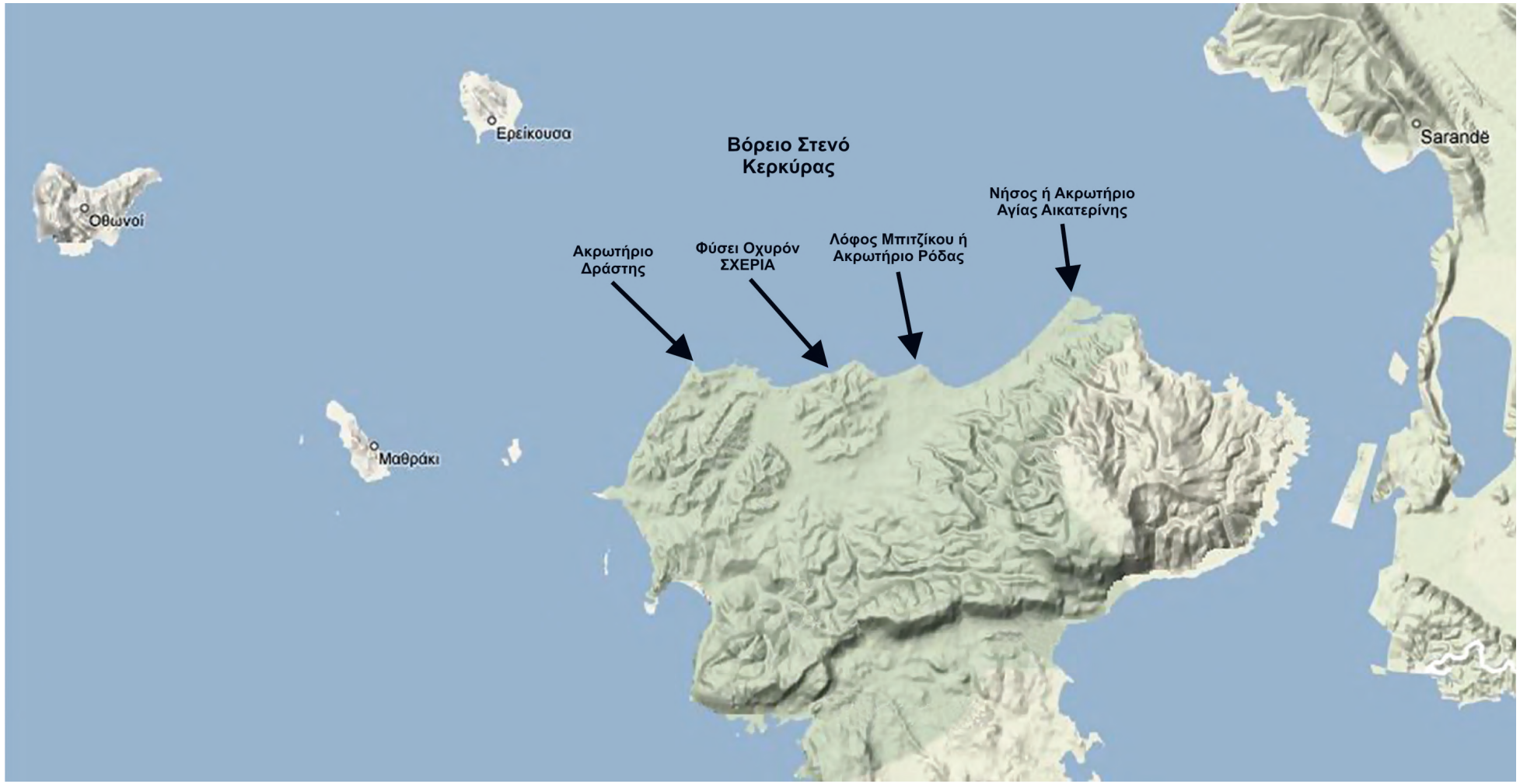

Οι Φαίακες γνώριζαν πολύ καλά ότι η ουσία βρίσκεται στην λεπτομέρεια. Για το σκοπό αυτό μας δείχνουν το νησί Ερείκουσα 1) για σωστό προσανατολισμό και 2) για να μην μπερδέψουμε το νησί μέσα στο πέλαγος (δηλαδή την Ερείκουσα) και το νησί που κολλάει με την στεριά, είναι το Ποσείδειον. Ονομάζεται σήμερα Λόφος Μπιτζίκου και βρίσκεται στο ακρωτήριο της Ρόδας. Για το λόγο αυτό υπάρχουν οι δύο προτάσεις Ποσειδώνα - Δία (Ποσειδώνα για Ερείκουσα και Δία για Ποσείδειον - Λόφος Μπιτζίκου). Τελικά ο τοπογράφος ακολούθησε την δεύτερη πρόταση όπου ήταν η σωστή και πέρα για πέρα λογική για όποιο ξέρει και νοιώθει την τοπογραφία της περιοχής. (Αεροφωτογραφία google).

Λεξιλόγιο

Ἀρήτη = Ἀρήτη / 171 δ' ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 279 οἱ δμῳὰς = δούλες / 768 ἅμ' ἔπεμπε = πέμπω, στέλλω, ἐξαποστέλλω / 238 γυναῖκας = γυναίκες / 611 τὴν μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «από τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 1062 φᾶρος = ὕφασμα, πανί, σκέπασμα, κάλυμμα ‖ πανί ἱστιοφόρου / 419 - 420 ἔχουσαν = κρατῶ ἐμαυτόν = (330) τοῦ ἐαυτοῦ μου / 409 ἐϋπλυνὲς = ό καλῶς πλυθείς, καθαρός / 429 ἠδὲ = ἐπίσης, ὡσαύτως. Ετυμ. (= καί < η (ὁμοίως, οὕτως) / 1112 χιτῶνα = ἔνδυμα (ἀνδρῶν καί γυναικῶν) φορούμενον ἐσωτερικῶς / 398 τὴν δ' ἑτέρην = ό ἄλλος, ό εἰς ἐκ τῶν δύο / 1109 χηλὸν = μέγα κιβώτιον, κασέλα / 865 πυκινὴν = πυκινός = πυκνῶς, στερεῶς, καλῶς ‖ μετά ὀξυνείας / 70 ἅμ' = ἀμ, ἀντί ἀνά / 696 ὄπασσε = ΌΠΑΊΖΩ = κάμνω (προστάσσω) τινά νά ἀκολουθήση / 540 κομίζειν = φροντίζω, περιποιοῦμαι ‖ ἐφοδιάζω, παρέχω / ή δ' = ή δέ / 65 ἄλλη = ἐπιρ. κυρ. δοτ. θηλ. τοῦ ἄλλος / 893 σῖτον = ὡς καί νύν σίτος, «σιτάρι, στάρι» τά σιτηρά, τά γεννήματα ‖ ὡσ. χονδράλευρον, ἄλευρον, καί ό ἐξ' αὐτῶν παρασκευαζόμενος ἄρτος / 1066 τ' ἔφερεν = φέρω, «φέρνω» «βαστῶ» / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 678 οἶνον = ὅτι καί νύν, οἶνος, κρασί / 393 ἐρυθρόν = κόκκινος, ἐρυθρός / «Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, αἶψα τά γ' ἐν νηῖ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ» = κι ὅταν κατέβηκαν στό πλοίο καί στή θάλασσα ὅλα τά πῆραν καί τά βόλεψαν οἱ τιμημένοι συνοδοί στό βαθουλό καράβι

Συμπεράσματα

Στο σημείο αυτό έρχεται και κλείνει ο δομικός κύκλος του φύσει οχυρού Σχερία. Πίσω η πόλη (Αρήτη), μπροστά η Ναυσικά, στο μέσον στα δύο πλαϊνά σημεία οι δύο αμφίπολοι «*σταθμίαι*» δηλαδή η Αρήτη και οι τρεις δούλες γυναίκες (ας το ξαναδούμε).

T_2, σ. 62, Ραψ. ζ, στ. 15 - 20

«βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη, Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο, πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι, σταθμοῖϊν ἑκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί».

T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 305 - 307

«μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι, κίονι κεκλιμένη δμῳαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν».

T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 2 - 4

«κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἠμιόνοιϊν. ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε, στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς»

T_2, σ. 144, Ραψ. θ, στ. 457 - 458

«Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο»

Είναι τα σημερινά χωριά Καρουσάδες - Αντιπερνοί - Καβαλούρι και Αγραφοί (η Ναυσικά).

* * *

Στ. 146 - 152

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων· "αἶψά κ' ἐγὼν ἕρξαιμι, κελαινεφές, ὡς ἀγορεύεις· ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω. νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι." *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 149 - 152, T_4, σ. 36)*

Μετάφραση: «Και σ' αυτόν έπειτα απάντησε αυτός που σείει την γη ο Ποσειδώνας: "Γρήγορα κι εγώ θα μπορούσα να πράξω μαυροσύννεφε όπως λες. Αλλά πάντα φοβάμαι τη δική σου οργή και προσπαθώ να την αποφύγω. Τώρα λοιπόν, επιθυμώ το περικαλλές πλοίο των Φαιάκων να συντρίψω προς βορράν μέσα στη ζοφερή θάλασσα, τη στιγμή της επιστροφής τους, ώστε να πάψουν πια, να σταματήσουν να ξεπροβοδούν ανθρώπους, και εκτεταμένο, από το άλλο μέρος το δικό τους, βουνό, το φύσει οχυρό να σκεπάσει ολόγυρα"».

Λεξιλόγιο

661 νῦν = τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτήν δά τήν στιγμήν / 192 αὖ = ἐπι τόπου, ὀπίσω, πρός τά ὀπίσω ‖ ἐπι χρόνου, πάλιν, ἐκ νέου / Φαιήκων = Φαιάκων / 302 ἐθέλω = θέλω, εἴμαι πρόθυμος, ποθῶ, εὔχομαι, ἐπιθυμῶ / 777 περικαλλέα = (περί + κάλλος)· ὡς καί νύν, περικαλλής, πολύ ὡραῖος / 654 νῆα = νῆα, νῆας, ἰων. αἰτ. ἐν. καί πληθ. τοῦ ναῦς (πλοῖο) / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό | ἐπί τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 815 πομπῆς = τό πέμπειν, τό ἀποστέλλειν, ἀποστολή ‖ τό συνοδεύειν / 139 ἀνιοῦσαν = ἄνω (Α) εἰς τό τέρμα (Β) ἐπι γεωγραφικῶν σχέσεων ἄνω = πρός βορρᾶν / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 430 ἠεροειδέϊ = νεφελώδης, συννεφώδης, σκοτεινός, ζοφερός / 816 πόντῳ = πόντος = ή θάλασσα, καί κυρ. ή ἀνοικτή θάλασσα / 873 ῥαῖσαι = ΡΑΙΏ = κατασυντρίβω, θραύω, «τσακίζω» / 469 ἵν' = ἵν, δωρ. ἀντί ἕ, αἰτ. τῆς τριτοπροσώπου προσ. ἀντων. / 429 ἤδη = ἕως τώρα, πλέον, τώρα πλέον / 965 - 419 σχῶνται = ἀορ. β' τοῦ ἔχω· σχῶμεν, α' πληθ. = ἀποκρούω / 159 - 158 ἀπολλήξωσι = ἀπολήγω = δίδω τέλος, ἀπέχω, ἀφίσταμαι, ἀπό πράγμα τι / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 815 πομπῆς = τό πέμπειν, τό ἀποστέλειν, ἀποστολή ‖ τό συνοδεύειν / 118 ἀνθρώπων = ἄνθρωπος, πληθ. οἱ ἄνθρωποι, τό ἀνθρώπινο γένος / 603 μέγα = ΜΕΊΓΑΣ 1) μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός 2) ἀχανής, εὐρύς, εὐρύχωρος, πλατύς 3) μακρός / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 962 σφιν = δοτ. πληθ. τοῦ σφεῖς = ἰδικός των / 707 ὄρος

= ὡς καί νύν, ὄρος, βουνό ‖ ἄλυσις ὀρέων ἢ λόφων / 807 πόλει = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 82 ἀμφικαλύψαι = ἀμφι-καλύπτω = σκεπάζω ὀλόγυρα, περικαλύπτω, περιτυλίσσω

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε εδώ ότι η πρόταση του Ποσειδώνα προς τον Δία, είναι να τσακίσει το πλοίο των Φαιάκων βόρεια, μέσα στη ζοφερή (προς τη δύση) θάλασσα. Δηλαδή ο Ποσειδώνας μας δείχνει το νησί Ερείκουσα που είναι απέναντι από τη χώρα των Φαιάκων, βορειοδυτικά μέσα στο πέλαγος. Γρήγορα, όμως, μέσω της πρότασης του Δία μας επαναφέρουν εκεί που πρέπει να τοπογραφήσουν. Και αυτό το κάνει ο τοπογράφος δημιουργός για ασφάλεια, για να μη χαθούμε. Μας λέει επίσης ότι το εκτεταμένο βουνό είναι προς το εσωτερικό του νησιού.

* * *

Στ. 153 - 158
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς· "ὦ πέπον, ὣς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα· ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προϊδωνται" λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης νηῒ θοῇ ἴκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες ἄνθρωποι, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 153 - 158, T_4, σ. 36)*

Μετάφραση: «Πήρε τον λόγο πάλι ο Δίας που τα σύννεφα συνάζει: "Φίλε, άλλη βουλή, καλύτερη, μέσα μου τρέφω· εκεί που το βλέπουν από πριν οι άνθρωποι από το φύσει οχυρό, κτύπα την πέτρα που είναι κοντά στην στεριά με πλοίο αιχμηρό που μοιάζει από πριν, για να τη βλέπουν μετά θαυμασμού και εκπλήξεως όλοι οι άνθρωποι, και εκτεταμένο, από το άλλο μέρος το δικό τους, βουνό, το φύσει οχυρό να σκεπάσει ολόγυρα"».

Λεξιλόγιο

833 προϊδωνται = προϊδών, ἀορ. β' προεῖδον = βλέπω ἐμπρός ‖ βλέπω πρότερον / 569 λαοὶ = λαός = ἄνθρωποι ‖ ἐν εἰρηνικῇ Ὀδυσσείᾳ, οἱ κοινοί πολῖται / 152 ἀπὸ = κίνησιν ἐκ τινός τόπου, τό μακράν ἀπό τι / 807 πτόλιος = πόλις = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 445 θεῖναι = θείνω = κτυπῶ, τύπτω, πλήττω, πατάσσω / 579 λίθον = λίθος (πέτρα) / 296 ἐγγύθι = πλησίον, ἐγγύς, «κοντά» / 224 γαίης = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς, τινος / 654 νηῒ = νηί, ἰων. ἐν. δοτ. τοῦ ναῦς (πλοῖον) / 653 θοῇ = ταχύς, εὐκίνητος, δραστήριος ‖ ὀξύς, αἰχμηρός ἐπι βραχωδῶν νήσων ἢ ἀκρωτηρίων / 466 ἴκελον = ὅμοιος πρός τινα / 469 ἵνα = διά νά = ὅπως = λατ. ut / 444 θαυμάζωσιν = θαυμάζω, μένω ἔκθαμβος 2) βλέπω τι μετά θαυμασμοῦ καί ἐκπλήξεως / 147 ἅπαντες = ἅ-πας = ὅλως διόλου, ὅλος, ὅλος μαζί ‖ ἐν ἁπάσι καί εἰς ἅπαντα / 118 ἄνθρωποι = ἄνθρωπος, πληθ. οἱ ἄνθρωποι / 603 μέγα = μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός 2) ἀχανής, εὐρύς 3) μακρός / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 962 σφιν = δοτ. πληθ. τοῦ σφεῖς = ἰδικός των / 707 ὄρος = ὄρος, βουνό ‖ ἄλυσις ὀρέων ἢ λόφων / 807 πόλει = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 82 ἀμφικαλύψαι = σκεπάζω ὀλόγυρα, περικαλύπτω, περιτυλίσσω

Συμπεράσματα

1) **Εδώ ο Δίας λέει στον Ποσειδώνα να κτυπήσει την πέτρα που ήδη υπάρχει και μοιάζει με πλοίο, την οποία ήδη βλέπουν οι άνθρωποι. Μας το έχει πει βέβαια νωρίτερα και η Ναυσικά.**
   T_2, σσ. 78 - 80, Ραψ. ζ, στ. 264 - 267
   «λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ· ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφίς, ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα».
2) **Ο δημιουργός μας λέει ότι το εκτεταμένο βουνό είναι από την άλλη μεριά (από το εσωτερικό μέρος) τη δική τους (από εκεί που ζουν) που σκεπάζει ολόγυρα [από το ακρωτήριο Αγ. Αικατερίνης (Νήσος) μέχρι τον Παντοκράτορα και την Ιστώνη και μέχρι το ακρωτήριο Δράστης] το φύσει οχυρό Σχερία.**

* * *

Στ. 159
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν. ἔνθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς ῥίμφα διωκομένη. τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' ἐνοσίχθων, ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 160 - 164, T_4, σσ. 36 - 38)*

Μετάφραση: «Αλλά αφού τον άκουσε ο Ποσειδώνας που σείει τη γη βαδίζοντας πήγε στην Σχερία όπου ζούνε οι Φαίακες. Εκεί έμεινε. Και καθ' υπερβολήν πλησίον επέστρεψε το πλοίο με τέτοια ταχύτητα λες και το κυνηγούσαν (ήλθε και κόλλησε) και από το άλλο μέρος που είναι κοντά (ΣΧΕΡΙΑ) ήλθε ο Ποσειδώνας και αυτό ως βράχο απόκρημνο το μετέβαλε και το ρίζωσε από το κάτω μέρος με το χέρι γυρισμένο προς τα κάτω. Και αυτός (ο Ποσειδώνας) βρίσκεται σε αυτόν τον τόπο».

Λεξιλόγιο

212 βῆ = ἀορ. β' τοῦ βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, πορεύομαι, ξεκίνησε νά ὑπάγει / 468 - 307 ῥ' ἴμεν = α' πληθ. τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / ἐς Σχερίην = στήν Σχερίαν / 673 ὅθι = ὅπου / Φαίηκες = Φαίακες / 227 γεγάασιν = γέγαα = ἔχω γεννηθῆ, εἶμαι, ζῶ / 339 ἔνθ' = ἔνθα = ἐπί τόπου, ἐκεῖ, αὐτοῦ / 331 - 465 ἔμεν' = ἔμεν, ἔμεναι, ἐπικ. ἀντί εἶναι, ἀπρφ. ἀορ. β' τοῦ ἵημι = ρίπτω / 429 ἡ δὲ = ἡ-δέ = καί ἐπίσης, καί ὡσαύτως / 595 μάλα = πολύ, πάρα πολύ, λίαν, ἄγαν, πάνυ, καθ' ὑπερβολήν / 963 σχεδὸν = 1) ἐπι τόπου, πλησίον, ἐγγύς 2) ἐπι κινήσεως, πρός τό μέρος τινος / 433 ἤλυθε = ἀντί ἦλθον, ἀορ. β' τοῦ ἔρχομαι = ἔρχομαι ὀπίσω, ἐπιστρέφω / 816 ποντοπόρος = θαλασσοπόρος, ὁ διά θαλάσσης ταξιδεύων / 655 νηῦς = νηῦς, ἡ, ἰων. ἀντί ναῦς / 877 ῥίμφα = ἐλαφρῶς, ταχέως, γοργῶς / 278 διωκομένη = διώκω = κάμνω τινά νά τρέχει ‖ καταδιώκω «διώχνω» / 991 τῆς = ἐπ. καί ἰων. δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ καί τῆς ἀντων. ὅς / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 963 σχεδὸν = 1) πλησίον, ἐγγύς 2) ἐπί κινήσεως, πρός τό μέρος τινος / 342 ἦλθ' ἐνοσίχθων = ὁ σείων τήν γῆν, ἐπώνυμον τοῦ Ποσειδῶνος / 628 ὅς μιν = ὅς αὐτήν / 564 λᾶαν = λίθος - ‖ βράχος, βράχος ἀπόκρημνος / 303 - 991 ἔθηκε = ἔθηκα, α' ἐνικ. ἀορ. τοῦ τίθημι = μετέβαλε, κατέστησε / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 392 - 876 ἐρρίζωσεν = ριζόω, ριζώνω / 339 ἔνερθε = ἐκ τῶν κάτω, ὑποκάτωθεν / 1105 χειρὶ = χείρ, ἡ γεν. χειρός, ἡ χείρ «τό χέρι» / 506 καταπρηνεῖ = πρός τά κάτω ἐστραμμένος / 325 ἐλάσας = ἐλαύνω = βάλλω τί εἰς κίνησιν / 659 ὁ δὲ νόσφι = νόσφι = μακράν, χωριστά, εἰς ἀπόστασιν / 212 βεβήκει = ἐβεβήκειν, ὑπερσ. τοῦ βαίνω = ὁ πρκτ. βέβηκα = εὑρίσκομαι ἐν τινί τόπω, ἔχω κατασταλάξει, ἔχω κατακαθίσει

Συμπεράσματα

1) **Ο Ποσειδώνας πήγε στην Σχερία όπου ζουν οι Φαίακες, ως γενάρχης τους και διότι η Σχερία είναι ο τόπος που ο Ποσειδώνας τον έχει δώσει, για να κατοικούν οι εκλεκτοί Φαίακες.**
   Ας το προσέξουμε:
   T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 56 - 57
   «Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη»
   Και ***Ραψ. η, στ. 28 - 29***
   «τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὅν με κελεύεις, δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει».
2) **Ο Ποσειδώνας μετέβαλε το πλοίο και το ρίζωσε με το χέρι προς τα κάτω, και αυτό μας το λέει γιατί στο κέντρο ο λόφος του *Μπιτζίκου* κάνει ένα μεγάλο κοίλωμα (ανάμεσα από Ρόδα και Καρουσάδες). Πρέπει επίσης να προσέξουμε ότι μας λέει πως ο Ποσειδώνας βρίσκεται σε αυτόν τον τόπο. (Ας δούμε «*Ποσιδήϊον*»: *Λεξικό Σταματάκου σ. 819 ποσῖδήιον*, τό ἰωνικό ἀντί Ποσείδειον = τό ἀφιερωμένο εἰς τόν Ποσειδώνα, ὁ ἱερός (ναός) τοῦ Ποσειδώνα).**

* * *

"Ὤ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα." *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 168 - 169, T_4, σ. 38)*

Μετάφραση: «Οι δε μεταξύ τους λόγια φτερωτά έλεγαν οι Φαίακες με τα μεγάλα κουπιά, ένδοξοι ναυτικοί άνδρες. Και έτσι ο καθένας έλεγε, αφού έστρεφε τα μάτια στον διπλανό του, ω εμένα κάποιος τώρα το πλοίο το αιχμηρό το στερέωσε μέσα στη θάλασσα ενώ κινούταν με κατεύθυνση τον τόπο που ζούμε (Σχερία), επίσης έως τώρα φαινόταν εκ των προτέρων ολόκληρο».

Λεξιλόγιο

Ὤ μοι = ὤ ἐμένα / 995 τίς = «κάποιος, ἕνας» μία «κάποια» / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 654 νῆα = ναῦς (πλοῖο) / 453 θοὴν = ταχύς, εὐκίνητος, δραστήριος ‖ ὀξύς, αἰχμηρός, ἐπί βραχωδῶν νήσων ἤ ἀκρωτηρίων / 359 - 762 ἐπέδησ' =

ἐπέδησα ἀορ. α' τοῦ πεδάω = δένω διά δεσμῶν, στερεώνω / 340 ἐνὶ = ἔστιν ἐντός, εἶναι μέσα εἴς τι / 816 πόντῳ = πόντος = ή θάλασσα, καί κυρ. ή ἀνοικτή θάλασσα / 675 οἴκαδ' = οἴκαδε = εἰς (πρός) τόν οἶκον ‖ πρός τήν πατρίδα (σημ. βλ. 676 ΟΙ'ΚΟΣ, -ου, ὁ· οἰκία, κατοικία, τόπος διαμονῆς ‖ πᾶς τόπος, ἔνθα ζῆ τις) / 325 ἐλαυνομένην = ἐλαύνοντες = οἱ κωπηλάται / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 856 προὐφαίνετο = προὔφαινε, ἀντί προέφαινε = προφαίνω = φέρω εἰς φῶς, φέρω εἰς τό φανερόν, ἐμφανίζω, φανερώνω, ποιῶ δῆλον, ἐπιδεικνύω 2) δηλῶ (καθιστῶ φανερόν) διά λόγου ἐκ τῶν προτέρων, διακηρύσσω ἀπό πρίν. - παθητ. ἀορ. β' προὐφάνην, μτχ. προφανείς, εἶσα, έν· γίνομαι προφανής, δεικνύομαι, φανερώνομαι (ἐκ τῶν προτέρων) ἔρχομαι εἰς φῶς, ἐμφανίζομαι / 758 πᾶσα = ΠΑ˘Σ, πᾶσα, ὀλόκληρος, σύμπας

Συμπεράσματα

σημ. Ραψ. ν, T_4, στ. 159 - 160
«Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων, βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν».

[227: γεγάασιν = ἔχει γεννηθῆ, εἶμαι, ζῶ]

Στ. 165 - 169
«Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσικλυτοὶ ἄνδρες. ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον· "Ὤ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα."»

Συμπεράσματα

1) **Πράγματι η γεωγραφική διάταξη του βράχου (ύψωμα *Μπιτζίκου*) είναι κατά μήκος της θάλασσας. Αρχίζει από τον σημερινό οικισμό Ρόδα Δήμου Θιναλίων μέχρι την περιοχή Λαπεδίτης Καρουσάδων του Δήμου Εσπερίων. Το αιχμηρό σημείο (γκρεμός) βρίσκεται προς την πλευρά των Καρουσάδων *(Κεφάλι της Ρόδας)* δείχνοντας έτσι την κατεύθυνση προς εκεί (προς το φύσει οχυρό Σχερία) «*οἴκαδ' ἐλαυνομένην,*».**
2) **Μας βεβαιώνει ότι πριν χτυπήσει ο Ποσειδώνας το καράβι φαινόταν εκ των προτέρων ολόκληρο.**

* * *

Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο. τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν· "ὦ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων". *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 170 - 174, T_4, σ. 38)*

Μετάφραση: «Ανάμεσά τους ο Αλκίνοος πήρε το λόγο και τους είπε: Αλίμονο, αλήθεια λοιπόν οι παλαιοί χρησμοί επαληθεύονται του πατέρα μου, ο οποίος έλεγε ότι ο Ποσειδώνας θα οργισθεί εναντίον μας, γιατί είμαστε αβλαβείς συνοδοί όλων».

* * *

φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν. ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται. ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες· *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 175 - 179, T_4, σ. 38)*

Μετάφραση: «Φαντάζονταν μια φορά κι έναν καιρό των Φαιάκων οι άνδρες ότι το περικαλλές πλοίο κατά την αποστολή του έξω προς τον βορράν, μέσα στη ζοφερή θάλασσα θα τσακιζόταν, και εκτεταμένο βουνό, από το άλλο μέρος το δικό μας (μετά το φύσει οχυρό Σχερία) το φύσει οχυρό θα σκεπάσει ολόγυρα. Αυτά έλεγε ο γέρος «*μια φορά κι ένα καιρό*» (δηλαδή ο γενάρχης των Φαιάκων ο Ναυσίθοος). Και να που τώρα απολύτως πραγματοποιούνται. Αλλά κατευθυνθείτε όπως εγώ θα σας πω έχοντάς μου εμπιστοσύνη όλοι σας».

Λεξιλόγιο

1068 φῆ = φημί = ἔλεγαν, φαντάζονταν / 819 ποτε = πότε ἰων. κότε = κάποτε, κατά τινά τινα χρόνον, εἰς κάποιαν ἐποχήν «μιά φορά κι ἕνα καιρό» / Φαιήκων = Φαιάκων / 115 ἀνδρῶν = ἀνήρ ὁ, γεν. ἀνδρός / 777 περικαλλέα = περι + κάλλος = περικαλλής, πολύ ὡραῖος / 654 νῆα = νῆα, νῆας, ἰων. αἰτ. ἐν. καί πληθ. τοῦ ναῦς (πλοῖο) / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό ... | ἐπι τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 815 πομπῆς = τό πέμπειν, τό ἀποστέλλειν ‖ τό συνοδεύειν, ὁδηγία / 139 ἀνιοῦσαν = ΑΝΩ

(Α) εἰς τό τέρμα (Β) ἐπί γεωγραφικῶν σχέσεων, ἄνω = πρός βορρᾶν / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 430 ἠεροειδέϊ = νεφελώδης, συννεφώδης, σκοτεινός, ζοφερός / 816 πόντῳ = πόντος, ἡ θάλασσα, καί κυρ. ἡ ἀνοικτή θάλασσα / 873 ῥαισέμεναι = κατασυντρίβω, «τσακίζω» κατακερματίζω / 603 μέγα = μέγας, ἐκτεταμένος, 2) ἀχανής, εὐρύς, εὐρύχωρος 3) μακρός / 245 δ' = δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 435 - 300 ἤμιν = δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ = ἐμεῖς / 707 ὄρος = ὄρος, βουνό ‖ ἄλυσις ὀρέων ἤ λόφων / 807 πόλει = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 82 ἀμφικαλύψειν = ἀμφικαλύπτω = σκεπάζω ὁλόγυρα, περικαλύπτω / ὣς ἀγόρευ' ὁ = αὐτά ἀγόρευε ὁ / 229 γέρων = ὁ ἡλικιωμένος, ὁ «γέροντας» / 967 τὰ = τά, οὐδ. πληθ. τῶν ὁ, ὅ, καί ὅς / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἔως τώρα / 661 νῦν = τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτήν δά τήν στιγμήν / 737 πάντα = πανταχῆ = κατά πάντα τρόπον, ἀπολύτως / 979 τελεῖται = τελέω = γεν. ἐκτελῶ, διενεργῶ, πραγματοποιῶ / 65 - 24 ἀλλ' ἄγεθ' = ἀλλά κατευθυνθήτε / ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω = ὅπως ἐγώ θά σᾶς πῶ / 763 πειθώμεθα = πείθω, πείσω = ἔχω πεποίθησιν, ἐμπιστεύομαι / 758 πάντες = ΠΑΣ = ὀλόκληρος, σύμπας

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε ακόμη το εξής:
Οποιαδήποτε τοπογράφηση κι αν γίνει, τελειώνει εκεί που αρχίζει. Αυτό συμβαίνει σήμερα, συνέβαινε και τους προηγούμενους αιώνες. Το ίδιο, όμως, συνέβαινε από ό,τι διαπιστώνουμε και στη λεγόμενη Μυκηναϊκή περίοδο. Το συμπεραίνουμε από την ανωτέρω εργασία. Συγκεκριμένα, ο τοπογράφος δημιουργός που έκανε την τοπογράφηση της χώρας των Φαιάκων και καταγράφηκε στο Έπος του Ομήρου Οδύσσεια, ξεκινάει την τοπογράφηση του χερσαίου τμήματος από το ποτάμι (σήμερα *οικισμός Ρόδα* Δήμου Θιναλίων) και τελειώνει την τοπογράφηση στο μαρμαρωμένο βράχο, που αρχίζει από το σημερινό οικισμό Ρόδα με κατεύθυνση προς Καρουσάδες Δήμου Εσπερίων.

* * *

Στο μπροστινό μέρος της φωτογραφίας πίσω από το λόφο, όπου βρίσκεται το σπίτι με το λευκό χρώμα, είναι το χωριό των Αντιπερνών. Στο κέντρο της φωτογραφίας το χωριό των Αγραφών. Στο βάθος, στο επάνω μέρος της φωτογραφίας, προς το εσωτερικό μέρος του νησιού, το βουνό ολόγυρα που ονομάζεται Παντοκράτωρ ή (αρχαία) Ιστώνη.
«πομπῆς μὲν παύεσθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ». (Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 180 - 183, T_4, σ. 38).
Η φωτογράφηση έγινε από την Ανδραγασιά του χωριού Καρουσάδες. (Φωτογραφία: Κ. Κατωμέρης).

πομπῆς μὲν παύεσθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλέῃσῃ μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 180 - 183, T_4, σ. 38)*

Μετάφραση: «Την αποστολή του ενός και τ' αλλουνού σταματήστε κάθε ανθρώπου, ακόμη και αν κάποιος φτάσει ως ικέτης από την πλευρά της δικής μας πόλης· στον Ποσειδώνα ταύρους δώδεκα επιλεγμένους να προσφέρουμε θυσία, μήπως μας ελεήσει και δεν καλύψει ολόγυρά μας το φύσει οχυρό με βουνό που έχει υπερβολικό μήκος».

Συμπέρασμα

Ο δημιουργός για δεύτερη φορά επιβεβαιώνει το βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό. Την πρώτη φορά μας το είχε τοπογραφήσει στην Ραψ. Ζ' στ. 261-263 «ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω. αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήομεν, ἣν πέρι πύργος ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος».

Λεξιλόγιο

815 πομπῆς = τό πέμπειν, τό ἀποστέλλειν ‖ τό συνοδεύειν / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δε «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 761 παύεσθε = παύω = παύω, τό σταματῶ, τό φέρω εἰς τέλος / 221 βροτῶν = ΒΡΟΤΟ'Σ, ὁ· θνητός ἄνθρωπος, ἄνθρωπος / 714 ὅτε = ὅστε / 520 κέν = κε / 995 τις = κάποιος, ἕνας / 467 ἵκηται = φτάνει ὡς ἰκέτης, ἔρχομαι ὡς ἰκέτης / 435 ἡμέτερον = ἰδικός μας / 855 - 839 προτὶ = ἐπι τόπου, ἐκ τινός τόπου ‖ ἀπό τό μέρος (ἀπό τήν πλευράν) / 187 ἄστυ = τό γεν. -εος καί εως· πόλις (ἡ πόλη) / 819 Ποσειδάωνι = Ποσειδώνας / δὲ ταύρους = ἀλλά ταύρους / δώδεκα = δώδεκα / 518 - 551 κεκριμένους = μτχ. παθ. πρκ. τοῦ κρίνω = ἐπιλέγω, κάμνω ἐπιλογήν / 464 ἱερεύσομεν = ἱερεύω = προσφέρω θυσίαν, 2) σφάζω ‖ ἀμτβ. εἶμαι ἱερεύς / 326 αἴ κ' ἐλέῃσῃ = ἐλεεω = αἰσθάνομαι ἔλεος (οἴκτον, συμπάθειαν) / 622 μηδ' = μηδ-ἐν, γενική μηδενός / 435 ἡμῖν = ἦμιν, ἥ ἡμῖν, δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 779 περίμηκες = ὁ ἔχων ὑπερβολικόν μῆκος, ὁ πολύ ὑψηλός ἤ μακρός / 707 ὄρος = ὄρος, βουνό ‖ ἄλυσις ὀρέων ἤ λόφων / 807 πόλει = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 82 ἀμφικαλύψῃ = ἀμφι-καλύπτω, σκεπάζω ὀλόγυρα

Συμπεράσματα

1) **Επαναβεβαιώνει ο δημιουργός ότι ο Οδυσσέας βγήκε ως ικέτης στο σημερινό οικισμό Ρόδα και το κάνει αριστοτεχνικά για να μην υπάρχει καμιά αμφιβολία δίνοντας οριστικά τέλος και για τυχόν αμφιβολίες ως προς τη θέση που βρισκόταν η πόλη τους, η πόλη Αρήτη. Ο σημερινός οικισμός Ρόδα βρίσκεται από την πλευρά του σημερινού χωριού Καρουσάδες (πόλη Αρήτη). Από τον σημερινό οικισμό Ρόδα φαίνεται όλη η πλευρά του φύσει οχυρού και ολόκληρο το σημερινό χωριό Καρουσάδες.**
2) **Οι δώδεκα ταύροι προσφορά θυσίας προς τον Ποσειδώνα δίδεται από τους 12 βασιλείς (12 γεωγραφικά διαμερίσματα) και όχι από τον Βασιλέα Αλκίνοο του 13ου γεωγραφικού διαμερίσματος του φύσει οχυρού.**
3) **Εδώ ο Αλκίνοος μας διευκρινίζει ότι το μέγα βουνό που μέχρι τώρα μας το έλεγε ο δημιουργός δια στόματος Δία - Ποσειδώνα, ο Αλκίνοος μας το καθορίζει επακριβώς ως *περίμηκες*, δηλαδή υπερβολικόν μήκος.**

* * *

Στ. 184 - 185
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους. ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι

δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες, ἑσταότες περὶ βωμόν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς εὕδων ἐν γαίῃ πατρωΐῃ, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 186 - 188, T_4, σ. 38)*

Μετάφραση: «Έτσι τους μίλησε, και αυτοί φοβήθηκαν κι ετοίμασαν τους ταύρους. Τώρα προσεύχονταν στον άνακτα Ποσειδώνα οι οδηγοί και βασιλείς των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας στεκόμενοι ολόγυρα στις κορυφές των ψηλότερων λόφων (κοιλάδα των ναών) και ο καταγόμενος εκ του Διός Οδυσσέας ξύπνησε όταν έφτασε στη γη των πατέρων του».

Λεξιλόγιο

255 δήμου = ΔΗ΄ΜΟΣ, ὁ· διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας ‖ «λαός» / Φαιήκων = Φαιάκων / 429 ἡγήτορες = ἡγητήρ = ἀρχηγός, ὁδηγός 2) ἄρχων, διοικητής / 429 ἠδὲ = ἠ-δέ (ἤ + δέ) = ἐπίσης, ὡσαύτως / 603 μέδοντες = ἄρχω, κυβερνῶ, βασιλεύω, προστατεύω / 396 ἑσταότες = πληθ. τοῦ ἑσταώς· βλ. ἕσταα = στέκομαι / 773 περὶ = πέριξ, γύρω, ὀλόγυρα / 223 βωμόν = βωμός = πᾶσα ὑψηλότερόν πως κειμένη τοποθεσία (θέσις) / ὁ δ' = ὁ δέ (αὐτός δέ) / 299 - 296 ἔγρετο = γ' ἐν. ἐπικ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἐγείρω = ἀφυπνίζω, ἐξεγείρω / 276 δῖος = ὁ ἐκ τοῦ Διός καταγόμενος, θεῖος, θεοειδής / Ὀδυσσεὺς = Ὀδυσσέας

/ 402 εὕδων = κοιμῶμαι, κατακλίνομαι («πλαγιάζω») διά νά κοιμηθῶ / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 224 γαίῃ = γῆ· «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίδα τινος / 760 πατρωΐῃ = πάτριος, α, ον, ώσ. -ος, -ον (πατήρ) ὁ τοῦ πατρός

* * *

πρίν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή. *(Ομ. Οδ. Ραψ. ν, στ. 322 - 323, T_4, σ. 48)*

Μετάφραση: «Προηγουμένως όταν με ενθάρρυνες με τα λόγια σου και με οδήγησες στο εκλεκτόν τμήμα του λαού των Φαιάκων και στο φύσει οχυρό (Σχερία) επιτόπου με πήγες εσύ εκεί».

Λεξιλόγιο

824 πρίν = πρίν, πρό, πρότερον, τό πάλαι, ἄλλοτε, «πρῶτα» / 714 γ' ὅτε = (Α) ὅτε, ὅταν. (Β) ὅστε / Φαιήκων = Φαιάκων / 115 ἀνδρῶν = ἀνήρ ὁ, γεν. ἀνδρός / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 790 πίονι = πάχος ‖ μτφρ. τό ἄκρον ἄωτον παντός πράγματος, τό ἐκλεκτότατον / 255 δήμῳ = Δήμος, ὁ· διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας ‖ οἱ κοινοί θνητοί / 443 θάρσυνάς = ἐμβάλλω θάρρος, ἐνθαρρύνω, κάμνω τινά νά ἔχει θάρρος / 359 - 363 τ' ἐπέεσσι = ἐπεάν = ἐπήν = ὁποτεδήποτε, ὁπόταν, ὅταν, ὁσάκις / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 395 ἐς = εἰς / 807 πόλιν = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 24 ἤγαγες = ἄγω (ὁδηγῶ) μεταφέρω / 197 αὐτή = αὐτοῦ = εἰς αὐτό ἀκριβῶς τό μέρος, ἐδῶ, ἐκεῖ, «αὐτοῦ»

Επίσης T_2, *σ. 28, Ραψ. ε, στ. 33 - 35*
«ἀλλ' ὅ γ' ἐπί σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων ἤματι εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο, Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἵ ἀγχίθεοι γεγάασιν»

Μετάφραση: «Αλλά μονάχος πάνω σε ελαφριά καλοδουλεμένη σχεδία και μετά από πολλές ταλαιπωρίες θα φθάσει την εικοστή μέρα στη Σχερία, την εύφορη γη των Φαιάκων, των πιο κοντινών συγγενών των θεών».

Συμπεράσματα

Εδώ ολοκληρώνοντας ο δημιουργός μας λέει πού ζούνε οι εκλεκτοί Φαίακες και την ονομασία του φύσει οχυρού, της Σχερίας.

Αρχαίο κείμενο, Αργοναυτικά, Βιβλίο Δ΄
Εκδόσεις ΚΑΚΤΟΣ

Οι αργοναύτες έρχονται από την πλευρά της Σικελίας,
με κατεύθυνση τη χώρα των Φαιάκων
Βιβλίον Δ΄, σελίδα 356, στίχοι 963 - 965

«οἱ δ' ἀνέμοιο αὖτις ἐπαυρόμενοι προτέρω Θεόν ὦκα δ' ἄμειβον θρινακίης λειμῶνα, βοῶν τροφόν Ἠελίοιο»
με κατεύθυνση τη χώρα και τα λιμάνια των Φαιάκων
σελίδα 344, στίχος 769

«Ὄφρ' οἵγ' Ἀλκινόου Φαιακίδα νῆσον ἵκωνται».

σελίδα 346 στίχοι 821 - 822

«νόσφιν εὐσταθέος ζεφύρου, τείως κεν ἵκωνται Φαιήκων λιμένας».

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν
από το Έπος του Απολλώνιου Ρόδιου
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟ 4ο

ΔΡΕΠΑΝΗ	=	η χώρα των Φαιάκων.
ΑΡΗΤΗ	=	η πόλη.
ΜΑΚΡΙΔΙΗ ή Μάκρη	=	το επίμηκες βουνό ολόγυρα.
ΜΕΛΙΤΗΗ	=	ο ορεινός όγκος (ο εκτεταμένος χώρος) Νυμφών - Κληματιάς - Επίσκεψης και μέχρι την κορυφή του όρους Παντοκράτορας. Σήμερα λέγεται *Μ ε λ ι σ σ ο ύ δ ι* η χαράδρα από Χορεπισκόπους μέχρι Σωκράκι, Στρινύλλα και Σγουράδες.
ΑΙΓΑΙΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ	=	Πόρος ποταμός. Διατηρεί ως ποτάμι με συνεχή ροή και το καλοκαίρι (με λιγότερα νερά). Ξεκινά από Σγουράδες και Κληματιά, Νυμφές μέχρι τον Άγνο Καρουσάδων (εκβολές).
ΝΥΜΦΑΙΣ	=	Νύμφες ή Νυμφές (χωριό).
ΧΕΡΝΗΣΙΟΣ	=	ο Νήσος (= το ακρωτήριο Αγίας Αικατερίνης) Περιθείας. Χερνήσιος = συγκεκομμένος τύπος του Χερρονήσιος ή Χερσονήσιος = σχεδόν νησί. Ο Νήσος της Περίθειας με άρθρο αρσενικού, λόγω του μεγέθους του π.χ. ο δένδρος = το μεγάλο δένδρο.
ΥΛΛΙΚΩ	=	το λιμάνι (σήμερα Ρόδα Δήμου Θιναλίων). σημ. Υλλικώ = λιμάνι σε δασώδη περιοχή («ήταν ο φόβος του Οδυσσέα στο Έπος Ομήρου Οδύσσεια, μήπως, όταν κοιμηθεί, τον φάνε τα άγρια θηρία στα υψώματα της όχθης του ποταμού»). Παρετυμολογούμε το Υλλαϊκός (λιμήν) από ρίζα των λέξεων *υλαίος* και *ηλήεις* που σημαίνουν δασώδης. Τέτοιος ποταμός σε δασώδη περιοχή είναι ο ποταμός Ύλλος της Ιωνίας της Μ. Ασίας. Η περιγραφή του Ομήρου και του Απολλώνιου μας οδηγεί στο συμπέρασμα αυτό.

Ο χώρος της βόρειας Κέρκυρας (Δρεπάνη κατά τον Απολλώνιο το Ρόδιο).
«Ἔστι δέ τίς πορθμοῖο παροιτέρη Ἰονίοιο ἀμφιλαφὴς πίειρα Κεραυνίη εἰν ἁλὶ νῆσος, ἥ ὕπο δὴ κεῖσθαι δρέπανον φάτις» (Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 982 - 984, Βιβλ. Δ, σ. 358).
Το σχήμα της Δρεπάνης δημιουργείται ξεκινώντας από το ακρωτήριο Λοξίδας του χωριού Περουλάδες (επάνω αριστερά) και ακολουθώντας τον ορεινό όγκο προς το εσωτερικό μέρος του νησιού. Καταλήγει στο ακρωτήριο της Αγίας Αικατερίνης (σήμερα ονομάζεται Νήσος) επάνω δεξιά.
(Αεροφωτογραφία Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού).

Ἔστι δέ τίς πορθμοῖο παροιτέρη Ἰονίοιο ἀμφιλαφὴς πίειρα Κεραυνίῃ εἰν ἁλὶ νῆσος, ᾗ ὕπο δὴ κεῖσθαι δρέπανον φάτις *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 982 - 984, Βιβλ. Δ, σ. 358)*

Μετάφραση: «Όλη τη μέρα προσπερνούσαν αυτά και όταν ήρθε η νύκτα βγήκαν στην ανοικτή θάλασσα χαρούμενοι, ώσπου και πάλι φάνηκε η αυγή κι έριξε φως επάνω στην πορεία τους. Βρίσκεται εδώ ένα πορθμείο το πρώτο στη σειρά που βρίσκουμε στο Ιόνιο πέλαγος ευρύχωρο και πλούσιο απέναντι από τα Κεραύνεια όρη, εντός του που βρέχεται ολόγυρα από θάλασσα είναι ένα νησί, που αμέσως μόλις το συναντήσουμε λίγο πιο κάτω βρίσκουμε μια περιοχή απλωμένη, πλαγιασμένη, που έχει σχήμα δρεπάνης η υπόληψις της οποίας απολαύει το όνομα που έχει».

Λεξιλόγιο

Ἔστι = βρίσκεται, εἶναι / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 995 τίς = κάποιος, ἕνας, μία, κάποια / 817 πορθμοῖο = πόρος, πέρασμα, τόπος κατάλληλος πρός διαπόρθευσι / 757 παροιτέρη = παροίτερος = ὁ ἔμπροσθεν τινός εὑρισκόμενος, ὁ προηγούμενος κατά τήν σειράν / Ἰονίοιο = του Ἰονίου πελάγους / 82 ἀμφιλαφὴς = ὁ πανταχού ἐξαπλούμενος, εὐρύχωρος, ἐκτεταμένος / 790 πίειρα = ἐπί πόλεων, ἡ πλούσια, εὐτυχής, εὐδαίμων / 522 Κεραυνίῃ = κεραύνιος = ὁ ἀνήκων εἰς τόν κεραυνόν ‖ ὁ πληγείς ὑπό τοῦ κεραυνοῦ, κεραυνόπληκτος (σημ. ἡ ἀπέναντι ὀροσειρά τῆς Ἠπείρου πού εἶναι χτυπημένη ἀπό κεραυνό) / 334 εἰν = ἐντός / 62 ἁλὶ = κομμάτι ξηρᾶς πού βρέχεται ὀλόγυρα ἀπό θάλασσα / 655 νῆσος = ὅ,τι καί νύν νῆσος ‖ χερσόνησος / ᾗ = ὅπου / 1040 ὕπο = ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου ἔρχεται τί ἤ ἐξέρχεται / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη / 517 κεῖσθαι = βασική σημασία: εἶμαι ἐξαπλωμένος «πλαγιασμένος» κείμαι, εὑρίσκομαι / 284 δρέπανον = τό (δρέπω) = δρεπάνη, κυρτόν θεριστικόν ἐργαλείον / 1063 φάτις = φάτις, -εως, ἰων. -ιος, ἡ (φημί) λόγος, λέξις, φήμη, ὁμιλία, ἀναφορά, ἔκθεσις ‖ ἡ ὑπάρχουσα περί τινός καλή ἤ κακή φήμη, ἡ ὑπόληψις τῆς ὁποίας ἀπολαύει τό ὄνομα «πού ἔχει» λατ. Fama. - ‖ ἡ φωνή τοῦ μαντείου, χρησμός

Συμπεράσματα

1) **Εδώ ο Απολλώνιος Ρόδιος μας περιγράφει ακριβώς την *εισίθμη* και την ακριβή της θέση, ενδιάμεσα από τα *Κεραύνεια όρη* και τη *Δρεπάνη*, η είσοδός της. Την εισίθμη μας την αναφέρει και ο Όμηρος στην Οδύσσεια, *T_2, σ. 78, στ. 263 - 264, Ραψ. ζ* «*καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος, λεπτὴ δ' εἰσίθμη*».**
2) **Μας αναφέρει τη σύγχρονη του Απολλώνιου Ρόδιου ονομασία του πελάγους, Ιόνιον, σε αντίθεση με την προηγούμενη ονομασία, σύγχρονη του Ομήρου ή σύγχρονη με τους Μυκηναϊκούς χρόνους, που ονομαζόταν *Οἶνοψ πόντος*, Οδύσσεια, *Ραψ. ζ, στ. 170 «οἴνοπα πόντον»* και Οδύσσεια, *Ραψ. η, στ. 250 «ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ»*.**

* * *

(ἴλατε Μοῦσαι, οὐκ ἐθέλων ἐνέπω προτέρων ἔπος) ᾧ ἀπὸ πατρὸς μήδεα νηλειῶς ἔταμε Κρόνος *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 984 - 986, Βιβλ. Δ, σ. 358)*

Μετάφραση: «Μούσαι δεν θέλω να πω κατά λέξιν αυτά που έλεγαν πριν οι πατέρες μας, ότι άνευ ελέους, ο Κρόνος κομμάτιασε τα γεννητικά όργανα του Ουρανού (πατέρα του)».

Λεξιλόγιο

467 ἵλατε = ἐξιλεώνω, ἐξευμενίζω, καταπραΰνω πρός ἐμαυτόν (ἐπί Θεῶν) ἀλλ' ως καί συνδιαλάσω πρός τινάν / 637 Μοῦσαι = θεές τῶν καλῶν τεχνῶν / 716 οὐκ = οὔχ = δέν / 302 ἐθέλων = θέλω / 338 ἐνέπω = νά πώ / 855 προτέρων = πρότερον / 384 ἔπος = κατά λέξιν, ἐπακριβῶς / 1136 ᾧ = ἐπιφώνημα ἐκφράζον ἔκπληξιν, χαράν ἤ λύπην / 152 ἀπὸ = ἐπί τόπου, δηλοῦσα κίνησιν ἐκ τινος τόπου, τό μακράν ἀπό τι ‖ ὡς τό κάτω ἀπό τι 2) μακράν τινος εἰς ἀπόστασιν ἀπό τινος ‖ μτγν. ἐπι χρόνου, ἀπό τότε, μετά ἀπό / πατρὸς = του πατέρα / 622 μήδεα = μηδενός = οἱ ὅρχεις / 654 νηλειῶς = ὁ ἄνευ ἐλέους, ἀνηλεής, σκληρός, ἄσπλαχνος / 397 - 981 ἔταμε = τέμνω = κόπτω, κομματιάζω, σχίζω / 552 Κρόνος = ὑιός τοῦ Ουρανοῦ καί τῆς Γαίας σύζυγος τῆς Ρέας πατήρ τοῦ Διός καί ἄλλων θεῶν καί θεανῶν

* * *

(οἱ δέ ἑ Δηοῦς κλείουσι χθονίης καλαμητόμον ἔμμεναι ἅρπην· Δηὼ γὰρ κείνῃ ἐνὶ δή ποτε νάσσατο γαίῃ, Τιτῆνας δ' ἔδαε στάχυν ὄμπνιον ἀμήσασθαι, Μάκριδα φιλαμένη)· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 986 - 990, Βιβλ. Δ, σ. 358)*

Μετάφραση: «Όπου η χθόνια θεά Δήμητρα έκοβε τα στάχυα με την Δρεπάνην, διότι η Δήμητρα βρίσκεται εδώ και τώρα, όπως και στα παλαιά χρόνια, που παραχώρησε τη χώρα στους Τιτάνες καλούμενους και Ουρανίωνες, και εδίδαξε σε αυτούς την καλλιέργεια του σιταριού, τη συγκομιδή του και πώς να φτιάχνουν ψωμί από το σιτάρι, από την αγάπη της για το βουνό ολόγυρα

(Μάκριδα) της Δρεπάνης».

Λεξιλόγιο

οί δέ = ἄλλοι (ἤ ὅπου) / ἑ Δηοῦς = βραχύς τύπος τῆς Δήμητρας (ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ, T_{23}, σ. 809, εκδ. ΔΟΜΗ) / 531 κλείουσι - κλείω, ἀμπαρώνω, κλειδώνω / 1110 χθονίης = ὁ ὑπό τῆς γῆς ων, ὑποχθόνιος, καταχθόνιος / 487 καλαμητόμον = ὁ κόπτων καλάμας σίτου, θεριστής / 331 - 307 ἔμμεναι = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις / 179 ἅρπην = ἅρπη, ἡ (ἁρπάζω) εἶδος ἱέρακος ‖ δρέπανον / (η) Δηὼ = Δήμητρα / 226 γὰρ = ὁπότε, διότι ‖ λοιπόν / 517 κείνῃ = κατ' αὐτόν τόν τρόπον, (ἐκείνον) ἤ ἐπ' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ / 340 ἐνὶ = ἐστίν ἐντός, εἶναι μέσα εἰς τι ‖ εἶναι δυνατόν / 253 δή = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 820 - 821 ποτε = κάποτε, κατά τινάν χρόνον, εἰς κάποιαν ἐποχήν / 644 νάσσατο = παραχωρῶ τόπον εἰς τινά διά νά κατοικήση / 224 γαίῃ = «γῆ» ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινος / 996 Τιτῆνας = θεοί καλούμενοι καί Οὐρανίωνες / 300 - 245 δ' ἔδαε = ἐδίδαξε / 913 στάχυν = στάχυα / 691 ὄμπνιον = ὁ ἐκ σίτου, ὁ ἀποτελούμενος, ὁ παραγώμενος ἐκ σίτου / 72 ἀμήσασθαι = ἀμάω = θερίζω ‖ ὡς συνάγω ἐπί τό αὐτό, μαζεύω / 594 Μάκριδα = μακράν (κυρ. μακράν ἐνν ὀδόν) μακριά, ἐξ ἀποστάσεως, εἰς ἀπόστασιν, μακράν ἀπό ... ‖ συγκριτ. μακροτέραν (= πιό μακριά, περαιτέρω, εἰς μεγαλύτερην ἀπόστασιν) / 1075 φιλαμένη = φίλος = πεφιλημένος, ἀγαπημένος, ἀγαπητός, προσφιλής

Συμπεράσματα

Εδώ ο Απολλώνιος Ρόδιος κάνει μία θεολογική ανατροπή σε σχέση με τον Όμηρο, αντικαθιστά την Αθηνά, τον Ποσειδώνα και την Αρήτη, με την Δηώ (Δήμητρα), τον Ουρανό, τον Κρόνο και τους Τιτάνες, και κατ' επέκταση με τον Δία.
Και έτσι από παιδιά του Ποσειδώνα οι Φαίακες στον Όμηρο, γίνονται παιδιά των Τιτάνων στον Απολλώνιο Ρόδιο. Αυτό δείχνει ότι έχει αλλάξει η θεολογία των Φαιάκων μεταξύ Μυκηναϊκής περιόδου και Ελληνιστικής περιόδου, που έζησε ο Απολλώνιος, και ότι η περίοδος που χωρίζει τα δύο Έπη, την Οδύσσεια και τα Αργοναυτικά, είναι αρκετά μεγάλη.

* * *

Δρεπάνη τόθεν ἐκλήισται οὔνομα Φαιήκων ἱερὴ τροφός· ὥς δὲ καὶ αὐτοὶ αἵματος Οὐρανίοιο γένος Φαίηκες ἔασιν. *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 990 - 992, Βιβλ. Δ, σ. 358)*

Μετάφραση: «Γι' αυτό οι πολίτες σε συνέλευσή τους την ονόμασαν Δρεπάνη, από το γνωστόν όργανο της Ιερής Τροφού των Φαιάκων, όπου εξάλλου και αυτοί κατάγονται από το ίδιο αίμα με τους Τιτάνες, και είναι το ίδιο γένος με αυτούς και οι Φαίακες».

Λεξιλόγιο

284 Δρεπάνη = ἡ (δρέπω)· τό δρεπάνι, τό γνωστόν ὄργανον, δι' οὗ θερίζει / 997 τόθεν = ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν, ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' αὐτοῦ ‖ δι' αὐτό, διά τοῦτο / 317 ἐκλήισται = ἡ (ἔκκλητος)· συνέλευσις τῶν πολιτῶν, συγκαλουμένων ὑπό τοῦ κήρυκος, νομοθετική συνέλευσις / 718 οὔνομα = ὄνομα / Φαιήκων = Φαιάκων / 464 ἱερὴ = Ἱέρεια / 1012 τροφός = ἡ τρέφων, ἡ ἀνατρέφων, ἡ ἐπιμελούμενη, ἡ παιδαγωγός / 1143 ὥς = ὅπου / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 196 αὐτοὶ = αὐτοί / 40 αἵματος = αἷμα / 718 Οὐρανίοιο = οὐρανίων = οἱ οὐράνιοι θεοί, οἱ ἄνω θεοί / 228 γένος = γενεά, οἰκογένεια, καταγωγή / Φαίηκες = Φαίακες / 295 - 307 ἔασιν = ἐστί, εἶναι

* * *

Ἀλκίνοος λαοί τε θυηπολίῃσιν ἰόντας δειδέχατ' ἀσπασίως, ἐπὶ δέ σφισι καγχαλάασκε πᾶσα πόλις· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 995 - 997, Βιβλ. Δ, σ. 358)*

Μετάφραση: «Ο Αλκίνοος και ο λαός με θυσίες υποδέχτηκαν (τους Αργοναύτες) και τους καλοδέχτηκαν με αγάπη, στην άλλη πλευρά τη δική τους, και γελούσαν δυνατά οι πάντες στο φύσει οχυρό».

Λεξιλόγιο

Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 569 λαοί = ἐν τῇ εἰρηνικῇ Ὀδύσσεια λαός ἤ λαοί = οἱ κοινοί πολῖται / 975 τε = καί / 457 θυηπολίῃσιν = θυη-πολέω = ἀσχολοῦμαι μέ θυσίας, θυσιάζω / 470 - 307 ἰόντας = μτχ. πληθ. τοῦ εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 246 - 247 δειδέχατ' = δείκνυμι = τούς ἐχαιρέτισαν / 185 ἀσπασίως = ἀσπάσιος = εὐπρόσδεκτος, εὐχάριστος, ἀγαπητός, ἐπιθυμητός / 364 ἐπὶ = ἐπάνω εἴς τι / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 962 - 961 σφισι = δοτ. τοῦ σφεῖς = (αὐτοί, αὐταί) Ἔτυμ. ἡμέτερος, ὑμέτερος / 479 καγχαλάασκε = καγχαλάω = γελῶ ἠχηρῶς, καγχάζω / 758 πᾶσα = ὀλόκληρος, σύμπας / 807 πόλις = πόλις, πολιτεία ‖ πόλις ἄκρη = ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως

* * *

Κούρη δ' οὐλομένῳ ὑπὸ δείματι πολλὰ μὲν αὐτοὺς Αἰσονίδεω ἑτάρους μειλίσσετο, πολλὰ δὲ χερσὶν Ἀρήτης γούνων ἀλόχου θίγεν Ἀλκινόοιο· "Γουνοῦμαι, βασίλεια· σὺ δ' ἵλαθι, μηδέ με Κόλχοις ἐκδώῃς ᾧ πατρὶ κομιζέμεν, *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1011 - 1015, Βιβλ. Δ, σ. 360)*

Μετάφραση: «Η κόρη υπό τον φόβο της καταστροφής πολλές φορές απευθύνθηκε στον καθένα από τους συντρόφους του γιου του Αίσονα με λόγια πολύ γλυκά με σκοπό να τους ηρεμήσει, εξάλλου με τα χέρια κάτω και γονατιστή απευθύνθηκε στην Αρήτη (πόλη) η οποία είναι ανύπανδρη «ἀλόχου» και είναι έδρα του Αλκινόου.
Πέφτω και εναγκαλίζομαι τα γόνατά σου βασίλισσα και ζητάω την ευμένειά σου, να μη με παραδώσεις στους Κόλχους και με πάνε στον πατέρα μου».

Λεξιλόγιο

545 κούρη = ἰων. ἀντί κόρη / 717 δ' οὐλομένῳ = οὐλόμενος = καταστρεπτικός, ὀλέθριος, θανατηφόρος / 1040 ὑπὸ = ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου ἔρχεται τι ἤ ἐξέρχεται / 247 δείματι = δείμα, -τος = φόβος, τρόμος, ἐκφοβισμός ‖ ἀντικείμενον φόβου / 808 πολλὰ = πολλά / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ ‖ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 196 αὐτοὺς = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός, ἀπατός» / Αἰσονίδεω = Αἴσονα / 397 ἑτάρους = ἑταῖρος, ἐπ. καί ἰων. ἕτᾰρος = σύντροφος, συνοδός, συνάδελφος / 605 μειλίσσετο = μειλίσσω = καθιστῶ τινα ἤπιον, μειλίχιον / 808 πολλὰ = πολλά / 245 δὲ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δε = εἰς (πρός) / 1105 χερσὶν = χείρ = χέρια / Ἀρήτης = Ἀρήτης / 235 γούνων = γόνυ = γόνατα / 68 ἀλόχου = ἡ συμμετέχουσα τῆς αὐτῆς κλίνης μετά τινός, ἡ σύζυγος ‖ ὡσ. πολλάκις. - ‖ (α στερ. + λέχος)· ἄγαμος, ἀνύπανδρος / 452 θίγεν = θιγεῖν ἀορ. β' του θιγγάνω = ἐγγίζω ἐλαφρῶς, μόλις ἐγγίζω (ἀσθενέστερον τοῦ ἅπτομαι) ‖ εἶτα γεν. ἐγγίζω ‖ ἐπιχειρῶ ‖ φθάνω, κτυπῶ, ἀποκτῶ / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / 235 γουνοῦμαι = γουνάζομαι = «πέφτω καί ἐναγκαλίζομαι τά γόνατά τινος» / 210 βασίλεια = βασίλισσα, ἡγεμονίς, πριγκίπισσα ‖ γεν. γυνή βασιλ. καταγωγῆς / 926 σὺ = ἐσύ / 467 - 468 δ' ἵλαθι = ἵλημι = ἱλήκω, δωρ. ἵλᾰθι = ἔσο ἱλέως, εὐμενής, γενοῦ ἵλεως / 622 μηδέ = καί δέν ... ἀλλά δέν ... οὔτε, μήτε / 601 με = ἐγκλιτ. αἰτ. τοῦ ἐγώ / Κόλχοις = στους Κόλχους / 315 ἐκδώῃς = ἐκ-δίδωμι = δίδω ἔξω, παραδίδω / 1136 ᾧ = ἐπιφώνημα ἐκφράζον ἔκπληξιν, χαράν ἤ λύπην / 760 πατρὶ = πατήρ = «πατέρας» / 540 κομιζέμεν = κομίζω = λαμβάνω φροντίδα περί τινός, φροντίζω

Συμπεράσματα

Πρέπει να προσέξουμε εδώ ότι η Μήδεια πέφτει ικέτιδα στην Αρήτη πόλη και όχι στον Αλκίνοο Βασιλέα. Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει και στην Οδύσσεια. Το βλέπουμε τελείως φυσικό. Ο ικέτης γονατιστός στο πρυτανείο απευθύνεται για ικεσία στον λαό της πόλης και όχι σε πρόσωπο Βασιλέα που την περίοδο εκείνη ούτε δεσποτικός Βασιλέας υπήρξε, ούτε κυβερνούσε ο Βασιλέας ελέω Θεού. Αν προσπαθήσουμε να κάνουμε συγκρίσεις με μετέπειτα δεσποτικούς Βασιλείς γινόμαστε ανιστόρητοι και η σκέψη μας βρίσκεται εκτός τόπου και χρόνου.
Παραθέτουμε εδώ την ικεσία του Οδυσσέα προς την Αρήτη.
Οδύσσεια T_2, σ. 96, Ραψ. η, στ. 141 - 142
«ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα. ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς».
Δύο διαφορετικά Έπη σε δύο διαφορετικές εποχές, με τα ίδια ονόματα Αρήτη - Αλκίνοος.

Στ. 1015 - 1016
«εἴ νυ καὶ αὐτὴ ἀνθρώπων γενεῆς μία φέρβεαι»
Ας δώσουμε λίγη προσοχή στη λέξη «φέρβεαι»: Λεξικό Σταματάκου, σ. 1065, φέρβεαι = ΦΕ'ΡΒΩ, ύπερσ. ἐπερφόβειν· τρέφω, βόσκω ‖ διατηρῶ, διαφυλάττω (ὡς τό σώζω) - ‖ παθητ. τρέφομαι, βόσκομαι (με τι) ‖ ὅθεν τρώγω, καταναλίσκω, λατ. dapaski ‖ μτφρ. τρέφομαι μέ τι (οὐχί ὑλικόν) ‖ μέσον, μετ' αἰτ. τρέφω ἐμαυτόν μέ τι ‖ φέρβομαι νόον = τρέφω τόν νοῦν μου.

* * *

ἀλλ' ἐλέαιρε πότνα τεόν τε πόσιν μειλίσσεο· σοὶ δ' ὀπάσειαν ἀθάνατοι βίοτόν τε τελεσφόρον ἀγλαΐην τε καὶ παῖδας καὶ κῦδος ἀπορθήτοιο πόληος." *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1025 - 1028, Βιβλ. Δ, σ. 360)*

Μετάφραση: «Αλλά ζητάω τη συμπάθειά σου δέσποινα, και καταπράϋνε και τον Δεσπότη, εσύ που πρωτάσσεις αθάνατη και η διαδρομή σου να είναι τελεσφόρα και λαμπρή, να είσαι επίσης απόρθητο φύσει οχυρό και τα παιδιά σου να έχουν πολεμική δόξα».

Λεξιλόγιο

65 ἀλλ' = ἀλλά / 326 ἐλέαιρε = ζητάω τήν συμπάθειά σου, τόν οἴκτο σου, λυπήσου με / 820 πότνα = (γιά θεές καί θνητές) δέσποινα, κυρία, βασίλισσα / 905 τεόν = ὁ ἰδικός σου, ὁ διά σέ, ὁ περι σού / 975 τε = καί / 819 πόσιν = πόσις = σύζυγος, νόμιμος σύζυγος, ἀνήρ ‖ ὀσάκις κεῖται ἐν ἀντιδιαστολῇ πρός τό ἀνήρ, τό μέν πόσις = νόμιμος σύζυγος, τό δέ ἀνήρ = ἐραστής. Ἐτυμ.: ὁ ἀρχικός τύπος θά ἦτο πότις, ὡς δεικνύουσιν οἱ τύποι πότ-νια, δεσ-πότ-ης, δέσ-ποινα (δηλ. δεσ-πότ-νια)· πόσις / 605 μειλίσσεο = καθιστῶ τινάν ἤπιον, τόν καταπραΰνω
926 σοὶ = ἐσύ / 696 δ' ὀπάσειαν = κάμνω (πρωτάσσω) τιναν νά μέ ἀκολουθήση, δίνω τινα εἰς τινάν συνοδοιπόρων, δίνω ἐντολές / 33 ἀθάνατοι = ὁ μή ὑποκείμενος εἰς θάνατον, «ἀθάνατος» ὁ μή θνήσκων / 213 βίοτον = ἡ ζωή, βίος ‖ ὁ δρόμος (ἡ πορεία ἡ τροχιά τῆς ζωῆς) / 975 τε = καί / 979 τελεσφόρον = ὁ φερόμενος εἰς τέλος, ὁ ἐρχόμενος εἰς τέλος, ὁ πλήρης / 19 ἀγλαΐην = λαμπρότης, καλλονή, μεγαλοπρέπεια / 975 τε = καί / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 720 παῖδας = παιδιά / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 556 κῦδος = δόξα, φήμη, εὔκλεια, κυρ. ἐν πολέμω / 163 ἀπορθήτοιο = ἀπόρθητος, ον (ὡς, ή, ον) ὁ μή λεηλατηθείς, ὁ μή κυριευθείς κλπ. / 807 πόληος = πόλις = τό φρούριον (τό ὀχυρόν), ἡ ἀκρόπολις

Συμπεράσματα

**Θα επαναλάβουμε την ευχή που κάνει η Μήδεια προς την Αρήτη (πόλη) με βάση το αρχαίο κείμενο, *Βιβλ. Δ΄, σ. 360, στ. 1025 - 1030 «ἀλλ' ἐλέαιρε πότνα τεόν τε πόσιν μειλίσσεο· σοὶ δ' ὀπάσειαν ἀθάνατοι βίοτόν τε τελεσφόρον ἀγλαΐην τε καὶ παῖδας καὶ κῦδος ἀπορθήτοιο πόληος».* Και την ευχή που κάνει ο Οδυσσέας προς την Αρήτη. *Οδύσσεια, T_4, σ. 30, Ραψ. ν, στ. 59 - 62 «Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερές, εἰς ὅ κε γῆρας ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται. αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ παισί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ».*
Αυτήν την ευχή δίνουν η Μήδεια και ο Οδυσσέας για την Αρήτη πόλη σε δύο διαφορετικά Έπη που απέχουν αιώνες μεταξύ τους.**

* * *

Τοῖα μὲν Ἀρήτην γουνάζετο δάκρυ χέουσα· τοῖα δ' ἀριστήων ἐπαμοιβαδὶς ἄνδρα ἕκαστον· "Ὑμείων πέρι δή, μέγα φέρτατοι, ἀμφί τ' ἀέθλοις νῦν ἐγὼ ὑμετέροισιν ἀτύζομαι· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1029 - 1032, Βιβλ. Δ, σ. 360)*

Μετάφραση: «Έτσι παρακαλούσε τους κατοίκους γυρνώντας από την μία άκρη στην άλλη στην (πόλη) Αρήτη και τους αγκάλιαζε τα πόδια, και τα δάκρυα έτρεχαν από τα μάτια της, με τα ίδια λόγια στους άριστους άνδρες αλληλοδιαδόχως απευθύνθηκε. Εσείς τώρα που μαζευτήκατε από όλο το βουνό ολόγυρα το εκτεταμένο και είστε οι γενναιότεροι «*πέρι δή μέγα φέρτατοι ἀμφί*» που τώρα ήρθατε για τους αθλητικούς αγώνες, εγώ όμως είμαι καταθορυβημένη από τον φόβο».

Λεξιλόγιο

998 τοῖα = τοιοῦτος, τοιούτου εἴδους, τοιαύτης ποιότητος «τέτοιος» / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / Ἀρήτην = Ἀρήτη / 235 γουνάζετο = πέφτω καί ἐναγκαλίζομαι τά γόνατά τινος
242 δάκρυ = τό δάκρυον / 1109 χέουσα = χέω = χύνω, ἐκχέω, ἀφίνω τί νά ἐκρεύση / 998 τοῖα = τοῦτος, τοιούτου εἴδους, τοιαύτης ποιότητος «τέτοιος» / 176 δ' ἀριστήων = ἀριστεύς = ὁ ἄριστος (ὁ καλλίτερος) ὁ ἱκανώτερος / 357 ἐπαμοιβαδὶς = ἀμοιβαίως, ἀλληλοδιαδόχως / 115 ἄνδρα = ἀνήρ = ἄνδρας / 313 ἕκαστον = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας, καθένας χωριστά / 1025 ὑμείων = ὑμεῖς / 773 πέρι = περί τινος, διά τί(να), ὡς πρός τι(να), ἐπι τινος / 253 δή = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 603 μέγα = 1) μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός ‖ μεγάλος, δυνατός, κραταιός / 1066 φέρτατοι = φέρτερος = γενναιότερος, καλλίτερος, ἀνώτερος / 80 ἀμφί = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἑκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 29 τ' ἀέθλοις = ἀέθλιον = ὁ ἀγωνιζόμενος διά τό βραβεῖον / 661 νῦν = τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτήν δά τήν στιγμήν / 300 ἐγὼ = ἐγώ / 1025 ὑμετέροισιν = ὑμέτερος = ἰδικός σας, «δικός σας» / 192 ἀτύζομαι = εἶμαι καταθορυβημένος ἀπό φόβον, τρομάζω ‖ ταράσσομαι, ἐκπλήσσομαι, τά χάνω

* * *

δ' ἔντοσθε δόμοιο κατὰ πτόλιν, ὡς τὸ πάρειθεν, κρείων Ἀλκίνοος πολυπότνια τ' Ἀλκινόοιο Ἀρήτη ἄλοχος κούρης πέρι μητιάασκον οἶσιν ἐνὶ λεχέεσσι διὰ κνέφας· οἷα δ' ἀκοίτην κουρίδιον θαλεροῖσι δάμαρ προσπτύσσετο μύθοις· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1068 - 1072, Βιβλ. Δ, σ. 364)*

Μετάφραση: «Στο φύσει οχυρό μέσα στον οίκο ενώπιον του Αλκινόου στην πάρα πολύ σεβαστή (πόλη) Αρήτη την οποία ο Αλκίνοος έχει καταστήσει έδρα του και έχει την ικανότητα να δίδει σοφές συμβουλές (η πόλη), έφεραν μέσα από τη συζυγική κλίνη από την άκρη της χώρας, ενώ επικρατούσε σκοτάδι, την κόρη, μια δραστήρια γυναίκα που ενώ είχε γίνει νόμιμη σύζυγος του Ιάσονα, δεν την άφηναν να περάσει την πρώτη νύκτα του γάμου, και ήταν ακόμη παρθένα, με αποτέλεσμα να τους αντιμετωπίσει φτύνοντας και βρίζοντας».

Λεξιλόγιο

344 δ' ἔντοσθε = ἐντός = ἐντός, μέσα εἰς, μέσα / 280 δόμοιο = δόμος = οἰκία, κατοικία ‖ ὡς οἶκος, οἰκογένεια / 496 κατὰ = κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω ‖ κατεπάνω τινός, ἐπάνω εἰς τί / 807 πτόλιν = πόλις = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 1143 ὡς = ὅπου, ποῦ / 757 πάρειθεν = ἔμπροσθεν τινος, ἐνώπιον τινος, ἐπι παρουσία τινος / 549 κρείων = ὀντος, ὁ, θηλ. κρείουσα, ὁ ἄρχων, κυβερνήτης, κύριος, δεσπότης / Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 812 πολυπότνια = ἡ πάρα πολύ σεβαστή / τ' Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου / Ἀρήτη = Ἀρήτη / 68 ἄλοχος = ἡ συμμετέχουσα τῆς αὐτῆς κλίνης μετά τινος, ἡ σύζυγος ‖ ὡς παλλακίς. - ‖ ἄγαμος, ἀνύπανδρος / 545 κούρης = ἡ ιων. ἀντί κόρη / 773 πέρι = περί τινος, διά τι(να), ὡς πρός τί(να) ἐπι τινος / 625 μητιάασκον = σύμβουλος, ἡ δύναμις (ἱκανότης) τοῦ δίδει σοφάς συμβουλάς / 690 οἶσιν = φέρω / 340 - 309 ἐνὶ = εἰς / 576 λεχέεσσι = συζυγική κλίνη / 256 διὰ = ἐντελῶς διά μέσου, «πέρα γιά πέρα» ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον / 534 κνέφας = σκότος, «σκοτάδι» εἴτε ὡς ἐσπερινό λυκόφως, εἴτε ὡς πρωϊνή λυκαυγές / 51 δ' ἀκοίτην = σύζυγος / 546 κουρίδιον = α, ον, (κούρος, κούρη)· ἔγγαμος, νομίμως συνεζευγμένος / 442 θαλεροῖσι = ὁ θάλλων, ἀνθηρός, ἀκμαίος, ζωηρός, δραστήριος / 243 δάμαρ = σύζυγος (ἡ), ἡ γυνή (πρβλ. ἀδμής) = ἡ παρθένος / 850 προσπτύσσετο = πτύω πρός ... πτύω ἐπί τινος ‖ πτύσας εἰς ἔνδειξιν ἐσχάτης περιφρονήσεως / 638 μύθοις = ὅτι λέγεται ἀπό στόματος, λόγος, ὁμιλία

* * *

Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ τὸν μὲν ἐπισχεδὸν εὕνασεν ὕπνος, ἡ δ' ἔπος ἐν θυμῷ πυκινὸν βάλετ'· αὐτίκα δ' ὦρτο ἐκ λεχέων ἀνὰ δῶμα, συνήιξαν δὲ γυναῖκες ἀμφίπολοι δέσποιναν ἑὴν μέτα ποιπνύουσαι. *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1110 - 1113, Βιβλ. Δ, σ. 366)*

Μετάφραση: «Έτσι μίλησε και όσοι ήταν ολόγυρά του ησύχασαν και πήγαν για ύπνο, και αφού μέσα στον θυμό πολλά λόγια εκφράστηκαν, αμέσως κίνησαν έξω από την πόλη σε τόπους ειδικούς για ενέδρα, αγήματα ανδρών, και έστησαν καρτέρι καθ' όλην την έκταση των γεωγραφικών διαμερισμάτων (της χώρας), ενώ η πόλη με τα χωριά που βρίσκονται δίπλα της και υπακούν στην υπηρεσία της, ήταν πολύ απασχολημένα».

Λεξιλόγιο

Ὣς = ἀφού / ἄρ' ἔφη = μίλησε / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 611 τὸν μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 379 ἐπισχεδὸν = ἐπίρ. πλησίον, σύνεγγυς / 407 εὕνασεν = ἀποκοιμίζω, βαυκαλίζω ‖ στήνω ἐνέδραν 2) καθησυχάζω / 1039 ὕπνος = ὕπνος, ὑπνηλία, ἐλαφρός ὕπνος, ἀποκάρωμα / 385 ἡ δ' ἔπος = ἔπος = λέξιν πρός λέξιν, κατά λέξιν, ἐπακριβῶς / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 458 θυμῷ = θυμόω = παροργίζω τινά, τόν θυμώνω, τόν κάμνω νά θυμώση / 865 πυκινὸν = πυκνῶς, στερεῶς, καλῶς / 208 βάλετ' = ΒΑ΄ΛΛΩ = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω / 195 αὐτίκα = εὐθύς, ἀμέσως, πάραυτα / 1141 - 706 δ' ὦρτο = ὄρνυμι = ἐξεγείρω, κινῶ, διεγείρω, ἀνακινῶ, ἀναταράσσω ‖ παρακινῶ τινα, παρορμῶ τινα, ἐξαπολύω τινα κατά τινος / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό ... - ‖ ἐπι τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 576 - 585 λεχέων = λέχος = λόχος (βλ. λ.) λόχος = τόπος δι' ἐνέδραν, ἐνέδρα, «καρτέρι» ‖ ἡ φωλεά ἄγριων θηρίων ‖ οἱ ἀποτελούντες τήν ἐνέδραν ἄνδρες / 87 ἀνὰ = ἐπι τινός, ἐπάνω εἰς τι 1) ἐπι τόπου καθ' ὅλην τήν ἔκτασην / 292 δῶμα = οἰκία, κατοικία ‖ μέρος οἰκίας, δωμάτιον ‖ οἰκογένεια / 943 συνήιξαν = συν-ἀξῖόω = ὁμοῦ μετ' ἄλλων κρίνω ἄξιον / 245 δὲ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 238 γυναῖκες = γυναῖκες / 84 ἀμφίπολοι = ἀμφίπολος = ὁ εὐρισκόμενος πέριξ, ὁ ἀσχολούμενος περί τι / 252 δέσποιναν = ἡ, θηλ. τοῦ δεσπότης = ἡ κυρία τοῦ οἴκου, οἰκοδέσποινα / 302 - 355 ἑὴν = ἐή, θηλ. τοῦ ἑός = ἑός, ἐή, ἐόν = ἰδικός του / 614 μέτα = ἐν τω μέσω (προσώπων ἤ πραγμάτων), μεταξύ ‖ ἀπό κοινοῦ μετά τινος / 808 ποιπνύουσαι = ποιπνύω = ἀσθμαίνω, πνευστιῶ ‖ ἐντευθεν, γεν., σπεύδω, βιάζομαι, ἐνεργῶ δραστηρίως ‖ ὑπηρετῶ τινα προθύμως ‖ ἐργάζομαι σκληρά, εἶμαι πολυάσχολος

* * *

Ὣς ἄρ' ἔφη· τὸν δ' αἶψα πόδες φέρον ἐκ μεγάροιο, ὥς κεν Ἰήσονι μῦθον ἐναίσιμον ἀγγείλειεν Ἀρήτης βουλάς τε θεουδέος Ἀλκινόοιο. *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1121 - 1123, Βιβλ. Δ, σ. 366)*

Μετάφραση: «Αφού μίλησε (η πόλη Αρήτη) και τον κήρυκα τα γρήγορα πόδια του τον πήραν έξω από την πόλη «*μεγάροιο*» να βρει τον Ιάσωνα και να του αναγγείλει την απόφαση της μοίρας, που εκφραζόταν από την απόφαση της βουλής της πόλης «*Αρήτη*» και ο προς τους θεούς Αλκίνοος «*Ἀρήτης βουλάς τε θεουδέος Ἀλκινόοιο*».

Λεξιλόγιο

Ὣς ἄρ' ἔφη = ἀφού μίλησε / 997 τὸν = δεικτικό / 45 δ' αἶψα = ἐπίρ. ταχέως, μετά ταχύτητας, αἰφνιδίως / 802 πόδες = πόδια / 1066 φέρον = φέρω, «φέρνω» «βαστῶ» σηκώνω ἐπάνω μου, φορτίον / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό ... ‖ ἐπι τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 603 μεγάροιο = μέγαρον, τό (μέγας) μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον / 1143 ὥς = ὅπου, πού / 520 - 516 κεν = κε = ἄν / Ἰήσονι = στόν Ἰάσονα / 335 ἐναίσιμον = εἰμαρμένος, πεπρωμένος, ἀπεσταλμένος ὑπό τῆς μοίρας / 16 ἀγγείλειεν = φέρω, μεταφέρω εἴδησιν, ἄγγελμα, εἰδήσεις, νέα / Ἀρήτης = Ἀρήτης / 218 βουλάς = ψήφισμα, ἀπόφασις τῆς βουλῆς, ἀπόφασις, σχέδιον, σκοπός / 975 τε = καί / 447 θεουδέος = ὁ πρός τούς θεούς (ἔναντι τοῦ θείου) φόβος, εὐσέβεια / Ἀλκινόοιο = Ἀλκινόου

* * *

τοὺς δ᾽ εὗρεν παρὰ νηὶ σὺν ἔντεσιν ἐγρήσσοντας Ὑλλικῷ ἐν λιμένι σχεδὸν ἄστεος, ἐκ δ᾽ ἄρα πᾶσαν πέφραδεν ἀγγελίην· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1124 - 1126, Βιβλ. Δ, σσ. 366 - 368)*

Μετάφραση: «Τους βρήκε πλησίον στα πλοία όλους μαζί δίπλα στο ναυπηγείο να αγρυπνούν, στο λιμάνι ονομαζόμενο Υλλικώ σχεδόν κοντά και έξω από την πόλη, τότε όλοι άκουσαν από τον κήρυκα την είδηση της απόφασης που τους εκφώνησε».

Λεξιλόγιο

τοὺς δ᾽ εὗρεν = τούς βρῆκε / 739 παρὰ = πλησίον, παραπλεύρως / 654 - 646 νηὶ = ναύς = πλοίον / 940 σὺν = ὀμού μετά τινος, ὀμού μαζί, ἐν συνοδεία τινος / 343 - 344 ἔντεσιν = ἔντεα = τά ἐργαλεῖα, πᾶν ὅτι ἀνήκει εἰς προπαρασκευήν, κυρ. πολεμικά ὅπλα, πανοπλία, ἐξοπλισμός / ἔντεσι = κατασκευαστής / 299 ἐγρήσσοντας = ἐγρήσσω = εἶμαι (ἄγρυπνος), ἀγρυπνῶ / Ὑλλικῷ = τό ὄνομα τοῦ λιμανιοῦ / 344 ἐν = ἐν, ἐντός / 579 λιμένι = λιμήν, -ένος «λιμάνι» / 963 σχεδὸν = πλησίον, ἐγγύς, «κοντά» / 187 ἄστεος = πόλη / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τι, μακράν ἀπό ... / 171 δ᾽ ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / 758 πᾶσαν = ὀλόκληρος, σύμπας / 788 - 1084 πέφραδεν = δεικνύω, ὑποδεικνύω, δηλῶ, κηρύσσω, ἐκφωνῶ / 16 ἀγγελίην = φέρω, μεταφέρω εἴδησιν

Συμπεράσματα

1) **Κατά τη γνώμη μας η λέξη «*ἔντεσιν*» = κατασκευαστής, δηλώνει το ναυπηγείο. Φτάνουμε σε αυτό το συμπέρασμα από αυτά που μας λέει και ο Όμηρος στην Οδύσσεια, *T_2, σσ. 78 - 80, στ. 264 - 265, Ραψ. ζ*: «*νῆες δ᾽ ὁδόν ἀμφιέλισσαι εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ*» (Λεξικό Σταματάκου σ. 379 ἐπίστιον = νεώριον, ναυπηγείον / τόπος ἐστεγασμένος ὑπό τόν ὁποῖον ἐτοποθετοῦντο τά ἀνασυρόμενα ἐκ τῆς θαλάσσης πλοῖα).**
2) **Εδώ ο Απολλώνιος Ρόδιος μας καθορίζει την απόσταση που χωρίζει το λιμάνι από την πόλη. Μας λέει, λοιπόν, ότι το λιμάνι είναι έξω από την πόλη και δεν είναι ούτε κοντά ούτε μακριά «*Ὑλλικῷ ἐν λιμένι σχεδὸν ἄστεως, ἐκ*». Στην Οδύσσεια εκτός πολλών άλλων μας λέει ότι το λιμάνι βρίσκεται από την πλευρά της πόλης (Οδύσσεια, *T_4, σ. 38, Ραψ. ν, στ. 180 - 181* «πομπῆς μὲν παύεσθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται ἡμέτερον προτὶ ἄστυ»). Σε κάθε περίπτωση η Ρόδα (Ὑλλικῷ λιμένι) και οι Καρουσάδες (πόλη) Αρήτη δεν έχουν μετακινηθεί από τη θέση τους παρά τις όποιες αλλαγές των αιώνων που συντελέστηκαν.**

* * *

αὐτονυχὶ κούρῃ θαλαμήιον ἔντυον εὐνὴν ἄντρῳ ἐν ἠγαθέῳ, τόθι δή ποτε Μάκρις ἔναιεν κούρη Ἀρισταίοιο μελίφρονος, ὅς ῥα μελισσέων ἔργα πολυκμήτοιο τ᾽ ἀνεύρατο πῖαρ ἐλαίης· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1130 - 1133, Βιβλ. Δ, σ. 368)*

Μετάφραση: «Την ίδια νύκτα ετοίμασαν το νυφικό κρεβάτι της κόρης και την ευπρέπισαν (την στόλισαν) εντός του αγιωτάτου σπηλαίου στο μέρος εκείνο του βουνού που κάποτε το ονόμαζαν Μάκρη και ζούνε εκεί οι κόρες οι άριστες που ευφραίνουν δια της γλυκύτητας την καρδίαν, αυτή επίσης (η κόρη) ξεκίνησε να παράγει το μέλι το οποίον εύκολα παράγεται από τις μέλισσες από την εργασία τους και στη συνέχεια μετά από πολύ κόπο το κατειργάζετο, αυτή επίσης ανακάλυψε και το ελαιόλαδο που παράγεται από το ελαιόδενδρο»

Λεξιλόγιο

196 αὐτονυχὶ = κατά τήν ἴδιαν νύκτα, ἐντός μίας καί τῆς αὐτῆς νυκτός / 546 κούρῃ = ἔγγαμος, νομίμως συνεζευγμένος (λήμα κουρίδιος) / 441 θαλαμήιον = ὁ ἐσωτερικός χῶρος ἤ δωμάτιον: - | διαμέρισμα γυναικῶν / 344 ἔντυον = ἑτοιμάζω, ἐξοπλίζω, εὐπρεπίζω (τακτοποιῶ, κοσμῶ) / 407 εὐνὴν = ἡ κλίνη καί πάν μέρος ὅπου κοιμάται τίς ‖ ἡ φωλεά, ἡ τρώγλη / 137 ἄντρῳ = τό, λατ. antrum· σπήλαιον (σπηλιά) / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 428 ἠγαθέῳ = ἁγιότατος, εὐλογημένος, ἡγιασμένος / 997 τόθι = ἐκεῖ, αὐτοῦ, εἰς ἐκείνο τό μέρος / 253 δή = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / 819 - 820 ποτε = κάποτε, κατα τινά χρόνον, εἰς κάποιαν ἐποχήν / 594 Μάκρις = μακρός = μακρός εἰς μῆκος «μακρύς» ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐκτεινόμενος / 644 ἔναιεν = ΝΑΙΩ = 1) κατοικῶ, διαμένω ‖ μετ᾽ αἰτ. τόπου κατοικῶ τόπον τινά, διαμένω εἰς τι μέρος 2) ἐπι τόπων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι / 545 κούρη = κούρη, ἡ· ἰων. ἀντί κόρη (σημ. δεύτερη ἑρμηνεία) / 176 Ἀρισταίοιο = ὁ ἄριστος (ὁ καλλίτερος), ὁ πρόκριτος, ὁ ἄρχοντας / 609 μελίφρονος = ὁ εὐφραίνων διά τῆς γλυκύτητος τήν καρδίαν, ὁ ἡδύς τάς φρένας, εὐχάριστος, τερπνός, εἰς τήν διατύπωσιν τῶν διανοημάτων του / 710 ὅς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 871 - 872 ῥα = ράδιον = εὔκολος, εὔκολος νά τον κάμη τις, εὔκολος νά γίνη / 609 μελισσέων = μέλισσα (τῶν μελισσῶν) / 387 ἔργα = ἔργον = ἔργον, ἐργασία / 810 πολυκμήτοιο = πολυκμητος = ὁ πολύ (μετά πολλού κόπου) κατειργασμένος / 113 τ᾽ ἀνεύρατο = ἀνεύρημα = ἐφεύρεσις, ἀνακάλυψις / 790 πῖαρ = πάχος ‖ ἄνθος τοῦ γάλακτος ‖ μτφρ. τό ἐκλεκτότατον, τό ἄριστον / 324 ἐλαίης =

ἐλαία = ἡ «ἐλήά» τό ἐλαιόδενδρον

Συμπεράσματα

1) **Ο Απολλώνιος Ρόδιος μας φωτογραφίζει τον εκτεταμένο χώρο των Νυμφών και μας περιγράφει την παραγωγή μελιού και ελαιολάδου σ' αυτόν τον εκτεταμένο τόπο.**
2) **Η *Μάκρις* δεν είναι το όνομα της κόρης, αλλά το όνομα του βουνού ολόγυρα από το φύσει οχυρό. Αυτό μπορεί να διαπιστωθεί και από τα ακόλουθα:**
   Ιστορία των Ελλήνων, *T_{25}, Λεξικό του Αρχαίου Κόσμου, σ. 475, Εκδ. Δομή*: 1) Μακρίς κόρη του Αρισταίου. Της ανέθεσε ο Ερμής να αναθρέψει τον Διόνυσο. Την έδιωξε, όμως, η Ήρα από την πατρίδα της την Εύβοια. Πήγε τότε με το Διόνυσο στην Κέρκυρα, όπου έμεινε σε ένα σπήλαιο. 2) Μακρίς. Γεωγραφικός όρος: 1) το ένα από τα τέσσερα μικρά νησιά στην παραλία της Λυκίας. 2) Έτσι ονόμαζε ο Πλίνιος τη Μακρία του Παυσανία. 3) Η Ελένης νήσος, η Μακρόνησος. 4) Η Κέρκυρα. 5) Η Εύβοια λόγω στενότητος και μήκους.
3) **Η κόρη είναι νύμφη. Βλέπε *Λεξικό Σταματάκου, σ. 543* κόρη (Α) κόρη (Β).**
4) **Το άντρο δεν είναι σπηλιά αλλά κοίλωμα.**

* * *

κείνη δὴ πάμπρωτα Διὸς Νυσήιον υἷα Εὐβοίης ἔντοσθεν Ἀβαντίδος ᾧ ἐνὶ κόλπῳ δέξατο καὶ μέλιτι ξηρὸν περὶ χείλος ἔδευσεν, εὖτέ μιν Ἑρμείης φέρεν ἐκ πυρός· ἔδρακε δ' Ἥρη, καί ἑ χολωσαμένη πάσης ἐξήλασε νήσου· *(Βιβλ. Δ', σ. 368, στ. 1134 - 1138)*

ἡ δ' ἄρα Φαιήκων ἱερῷ ἐνὶ τηλόθεν ἄντρῳ νάσσατο, καὶ πόρεν ὄλβον ἀθέσφατον ἐνναέτῃσιν. *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1139 - 1140, Βιβλ. Δ, σ. 368)*

Μετάφραση στίχων 1139 - 1140: «Τότε αυτή πήγε και κατοίκησε μακριά σε ξένον τόπο σε ένα μέρος που βρίσκεται μέσα σε ένα κοίλωμα (Νυμφές) όπου εκεί βρίσκεται το Ιερόν των Φαιάκων, αυτό το μέρος παρέχει άφθονο πλούτο υλικών αγαθών σε αυτούς που κατοικούν εκεί που ούτε ο Θεός δύναται να το περιγράψει».

Λεξιλόγιο

ἡ δ' = αὐτή / 171 ἄρα = τότε, εὐθύς, ἀμέσως / Φαιήκων = Φαιάκων / 464 ἱερῷ = ἱερόω = καθιστῶ τι ἱερόν, καθιερῶ, ἀφιερῶ / 340 - 334 ἐνὶ = ἐν, ἐντός, εἰς / 990 τηλόθεν = πόρρωθεν, μακρόθεν, ἐκ ξένης γῆς, ἐκ ξένης χώρας ‖ μετά γεν. μακράν ἀπό τινος / 137 ἄντρῳ = ἄντρω, τό, λατ. antrum· σπήλαιον (σπηλιά) / 645 - 644 νάσσατο = ναίω ‖ 2 = παραχωρῶ τόπον εἰς τινά διά νά κατοικήση / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 816 - 818 πόρεν = πόρε = πόρω = ἐκτελῶ ‖ παρέχω, πορίζω, δίδω, προσφέρω, χαρίζω / 683 ὄλβον = εὐτυχία, εὐδαιμονία ‖ ἰδίως ἐπι ὑλικῶν ἀγαθῶν, πλοῦτος, ἀφθονία / 34 ἀθέσφατον = (τόσον μεγάλος ὥστε) ουδέ Θεός δύναται νά εἴπη περι αὐτόν, νά τόν περιγράψη ‖ ἀνέκφραστος, ἀπερίγραπτος, ἄρρητος ‖ ὅθεν, ὑπερφυσικῶς μέγας, τεράστιος, πελώριος / 341 ἐνναέτῃσιν = ἐν-νᾶετήρ = ὁ ναίων ἐντός, ὁ κατοικῶν ἐντός, ἔνοικος

Συμπεράσματα

Το Ι ε ρ ό ν τ ω ν Φ α ι ά κ ω ν τοποθετούμε στο σημερινό χωριό Νυμφές και είναι πανάρχαιο Ιερόν των Φαιάκων από τους μακρινούς μυθολογικούς χρόνους. Το στίγμα το δίνει και ο Όμηρος στην Οδύσσεια, *T_2, σ. 100, Ραψ. η, στ. 199 - 206*
«εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν, ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται. αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας, δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς. εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης, οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν, ὥς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων».

* * *

ἔνθα τότ' ἐστόρεσαν λέκτρον μέγα· τοῖο δ' ὕπερθε χρύσεον αἰγλῆεν κῶας βάλον, ὄφρα πέλοιτο τιμήεις τε γάμος καὶ ἀοίδιμος· ἄνθεα δέ σφι νύμφαι ἀμεργόμεναι λευκοῖς ἐνὶ ποικίλα κόλποις *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1141 - 1144, Βιβλ. Δ, σ. 368)*

Μετάφραση: «Εκεί κάποτε έστρωσαν το κρεβάτι σε αυτόν τον εκτεταμένο τόπο «*μέγα*» που είναι συγχρόνως και υψηλός «*ὕπερθεν*» και χρυσοστόλιστος στο φως του ηλίου και έστρωσαν δέρματα

από πρόβατα, προς τον σκοπόν να φέρουν πλησίον τους τιμημένους και ο γάμος όπου συμμετείχαν και τραγωδοί ψάλλοντας άσματα και ραίνοντάς τους με λουλούδια, εξάλλου οι θεές Νύμφες είχαν κόψει και ζωγραφίσει λευκό (ορεινό και άδενδρο χωρίς χλόη τοπίο) και είχαν στολίσει με πολύχρωμα (κτίρια) το χωριό των Νυμφών που βρίσκεται μέσα σε ένα κοίλωμα που μοιάζει με τον κόλπο του στήθους (της γυναίκας)».

Λεξιλόγιο

339 ἔνθα = ἐκεῖ, αὐτοῦ / 1001 τότ' = τότε = τότε, κατ' ἐκεῖνον τόν χρόνον / 396 - 920 ἐστόρεσαν = στορέννυμι = στρώνω, ἁπλώνω, ἐξαπλώνω, ἐκτείνω / 573 λέκτρον = ἀνάκλιντρον, κλίνη / 603 μέγα = μέγας, ἐκτεταμένος, ὑψηλός 2) ἀχανής, εὐρύς, εὐρύχωρος, πλατύς / 998 τοῖο = τοιοῦτος, τοιούτου εἴδους, τοιαύτης ποιότητος «τέτοιος» / 1034 δ' ὕπερθε = ἄνωθεν, ἐκ των ἄνω ἀπό ... ‖ ὑπεράνω ‖ μετά γεν. περισσότερον ἀπό ... πλέον ἀπό ... / 1123 χρύσεον = χρυσός (ὡς ἐπιθ.) χρυσοστόλιστος / 36 αἰγλῆεν = αἴγλη = τό φῶς τοῦ ἠλίου, τό φῶς τῆς ἡμέρας ‖ ὅθεν κάθε λαμπρόν φῶς, λάμψις, ἀκτινοβολία 2) μτφρ. λαμπρότης, δόξα / 561 κῶας = μαλακόν ἔριον, δέρμα προβάτου / 208 βάλον = βάλλω = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω / 722 ὄφρα = ἵνα, διά νά, ἐπι σκοπῶ να ... πρός τόν σκοπόν νά ... / 766 πέλομαι = φέρω τι πλησίον εἴς τι 2) ἔρχομαι πλησίον εἴς τι / 993 τιμήεις = ὁ ἐν τιμῇ ὤν, τετιμημένος, ἐντιμος / 975 τε = καί / 225 γάμος = ὁ γάμος, τελετή γάμου, ὑπανδρεία / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 141 ἀοίδιμος = ὁ ἀδόμενος, περί οὗ ψάλλονται ἄσματα ‖ φημισμένος / 117 ἄνθεα = ἄνθος, -εος = ὅ,τι βλαστάνει «ξεφυτρώνει» βλαστός ‖ ἄνθος / 245 δέ = ἐν' ὧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δε = εἰς (πρός) / 962 - 961 σφι = δοτ. πλ. τοῦ σφεῖς = αὐτοί, αὐταί / 660 νύμφαι = παρ' Ὁμ. θεαί Νύμφαι, ἐδρεύουσαι εἰς πηγάς, δάση, ποταμούς, ὄρη / 74 ἀμεργόμεναι = ἀμέργω = δρέπω, κόπτω / 575 λευκοῖς = λευκόω = κάμνω τι λευκόν, «ἀσπρίζω» ζωγραφῶ λευκόν / 340 - 334 ἐνὶ = ἐν, ἐντός, εἰς / 805 ποικίλα = ποικίλος = πεποικιλμένος, πολύχρωμος ‖ εἰργασμένος μέ ποικίλα χρώματα / 539 κόλποις = κόλπος = τό στήθος, ὁ κόλπος τοῦ στήθους ‖ ἡ πτυχή, ἡ πτύχωσις ‖ πάν κοίλωμα ὁμοιάζον πρός τόν κόλπον τοῦ στήθους

Συμπεράσματα

Στην προηγούμενη σελίδα γράφουμε ότι το πανάρχαιο Ιερόν των Φαιάκων τοποθετείται στο σημερινό χωριό των Νυμφών. Εδώ ο Απολλώνιος Ρόδιος μας δίνει δύο ακόμη στοιχεία που το τεκμηριώνουν, *στ. 1141* ***«ἔνθα τότ' ἐστόρεσαν λέκτρον μέγα· τοῖο δ' ὕπερθε»*** **όπου συμφωνεί απολύτως και με τον Όμηρο στην** *Οδύσσεια, T_2, Ραψ. ζ, στ. 1 - 5* ***«Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς ὕπνῳ καὶ κάματῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε· οἳ πρὶν μέν ποτε ναῖον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ, ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων».***

* * *

ἐσφόρεον. πάσας δὲ πυρὸς ὣς ἄμφεπεν αἴγλη, τοῖον ἀπὸ χρυσέων θυσάνων ἀμαρύσσετο φέγγος· δαῖε δ' ἐν ὀφθαλμοῖς γλυκερὸν πόθον, ἴσχε δ' ἑκάστην αἰδὼς ἱεμένην περ ὅμως ἐπὶ χεῖρα βαλέσθαι. *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1145 - 1148, Βιβλ. Δ, σ. 368)*

Μετάφραση: «Και τους έφεραν μέσα.
Εξάλλου οι πάντες κρατώντας πυρσούς ακολουθούσαν τα φλάμπουρα που λάμπουν σαν τον χρυσό και το φως του ηλίου και ακτινοβολεί από τα μάτια του καθενός κρατώντας στο χέρι του τον πυρσό ο πόθος και η ευχαρίστηση, και αναφέρονται όλοι με τα καλύτερα λόγια και σεβασμό κάνοντας με τα χέρια τους χειρονομίες».

Λεξιλόγιο

397 - 312 ἐσφόρεον = ἐσφορέω βλ. εἰσφορέω = εἰσφέρω = φέρω ἐντός ‖ εἰσάγω ‖ συνεισφέρω / 758 πάσας = πᾶς = ὀλόκληρος, σύμπας / 245 δὲ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δε = εις (πρός) / 867 πυρὸς = πύρ, «φωτιά» / 1141 ὣς = κατά τοῦτον τόν τρόπον / 80 - 81 ἄμφεπεν = ἀμφι-έπω = πηγαινοέρχομαι γύρω ἀπό τι ‖ τιμῶ τινα ἤ τι / 36 αἴγλη = τό φῶς τοῦ ἠλίου, τό φῶς τῆς ἡμέρας ‖ ὅθεν κάθε λαμπρόν φῶς / 998 τοῖον = τοιοῦτος, τοιούτου εἴδους, τοιαύτης ποιότητος, «τέτοιος» / 152 ἀπὸ = κίνησιν ἐκ τινός τόπου, τό μακράν ἀπό τι, τό κάτω ἀπό τι 2) μακράν τινος / 1123 χρυσέων = χρυσοῦς, «χρυσός» / 459 θυσάνων = θύσανος = κροσσός, «φούντα» ‖ ἐν τῶ πληθ. κρόσια / 72 ἀμαρύσσετο = ἀμαρύσσω = ἀκτινοβολῶ, ἐκπέμπω μαρμαρυγάς, λάμπω / 1064 φέγγος = φῶς, λάμψις ‖ ποιητ. μετφρ. φῶς, εὐροσύνη, χαρά, ὑπερηφάνεια / 242 δαῖε = ἀνάπτω (δαίω (Α) = καίω) / 334 δ' ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 722 ὀφθαλμοῖς = ὀφθαλμός = μάτι / 233 γλυκερὸν = γλυκύς = ὁ γλυκύς τήν γεύσιν ‖ μτφρ. εὐρόσυνος, εὐχάριστος / 804 πόθον = πόθος = ἐπιθυμία διά πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀπόν ἤ μας λείπη / 476 ἴσχε = ἴσχω = κρατῶ, συγκρατῶ, ἀνακόπτω, σταματῶ, ἀναχαιτίζω / 313 δ' ἑκάστην = ἕκαστος = ὁ καθείς, καθένας, ἕνας-ἕνας / 38 αἰδὼς = τό αἴσθημα τῆς αἰδοῦς, ἐντροπή ‖ κοσμιότης ‖ σεβασμός / 464 - 465 ἱεμένην = ἵημι = θέτω εἰς κίνησιν 1) στέλλω 2) ἐπι ἤχων, λέξεων, ἐκπέμπω / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 692 ὅμως = ἀλλ' ὅμως, καί ὅμως, ὅμως, μ' ὅλον τοῦτο, ἀν καί / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἴς τι / 1105 χεῖρα = χειρ = χέρι / 208 βαλέσθαι = βάλλω = ρίπτω, βάλλω, ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω

Συμπεράσματα

Μας δημιουργείται η εντύπωση ότι ο γάμος Ιάσονα και Μήδειας στο Ι ε ρ ό ν τ ω ν Φ α ι ά κ ω ν δεν είναι καθόλου τυχαία. Αντιθέτως εκφράζει απόλυτα με τους γάμους θεοτήτων που έγιναν παλαιότερα στο ίδιο μέρος (Ν υ μ φ έ ς) και αντιπροσωπεύουν την θεολογία των ανθρώπων διαφορετικού γένους.

Κατά την γνώμη μας στο Ιερόν των Φαιάκων (Νυμφές) έγιναν τρεις γάμοι θεοτήτων, οι εξής:

1) **Ο γάμος Ποσειδώνα - Περίβοιας που εκφράζει την θεολογία των Φαιάκων ως αρχαιοτέρων κατοίκων της περιοχής των Νυμφών.**
2) **Ο γάμος Ποσειδώνα - Νύμφης Άβα που εκφράζει την θεολογία και γενεαλογία των Αβάντων.**
3) **Ο γάμος Ιάσονα - Μήδειας που εκφράζει την γενεαλογία και ίσως και θεολογία των Κόλχων.**

(Παρακάτω θα τα δούμε και εκτενέστερα).

* * *

αἱ μέν τ' Αἰγαίου ποταμοῦ καλέοντο θύγατρες, αἱ δ' ὄρεος κορυφὰς Μελιτηίου ἀμφινέμοντο, αἱ δ' ἔσαν ἐκ πεδίων ἀλσηίδες· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1149 - 1151, Βιβλ. Δ, σ. 368)*

Μετάφραση: «Οι μεν άλλες από αυτές Νύμφες (μοίρες) του Πόρου ποταμού τις λένε, και διαμένουν ολόγυρα στις κορυφές του Μελιτηίου όρους. Οι δε άλλες ήταν νύμφες που κατοικούν στον εκτεταμένο χώρο όπου κατοικείται από ποιμένες (περιοχή Νυμφών και ολόγυρα). Οι δε άλλες ήταν νύμφες των δασών και των πεδιάδων».

Λεξιλόγιο

αἱ μέν = ἄλλες (οἱ μεν ...) / 36 τ' Αἰγαίου = αἰγαῖος (δηλ. πόντος) / 819 ποταμοῦ = ποταμός (ποταμοῦ) / 487 - 488 καλέοντο = τίς φωνάζουν / 457 θύγατρες = θυγατέρες / αἱ δ' = ἄλλες (οἱ δε ...) / 707 ὄρεος = ὄρος, βουνό ‖ ἄλυσις ὀρέων ἤ λόφων / 544 κορυφὰς = κορυφή = ἡ κεφαλή, τό ἀνώτατον σημεῖον 2) ἡ κορυφή ὄρους / 609 Μελιτηίου = μελιτόεις = γλυκύς ὡς μέλι ‖ κατασκευασμένος ἀπό μέλι / 83 ἀμφινέμοντο = διαμένω, κατοικῶ πέριξ, κυρ. ὅμως ἐπι κτηνῶν βόσκω τριγύρω / αἱ δ' = ἄλλες / 395 - 342 ἔσαν = ἔννυμι = περιβάλλομαι τι, περικαλύπτω ἐμαυτόν μέ τι (εἴς τι) / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τί, μακράν ἀπό ... | ἐπι τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 762 πεδίων = πεδίον = πεδιάς, κάμπος, ἀνοικτός καί ἰσοπεδωμένος χῶρος / 69 ἀλσηίδες = νύμφες τῶν ἀλσῶν (Λεξικό Σταματάκου, σ. 69, ΑΛΣΟΣ -εος, τό, τόπος πλήρης δένδρων καί χλόης, δάσος ‖ κυρ. ἱερόν ἄλσος ‖ ὡσ. καί ἄδενδρον μέρος δάσους)

Στ. 1151 - 1152
«ὥρσε γὰρ αὐτὴ Ἥρη Ζηνὸς ἄκοιτις. Ἰήσονα κυδαίνουσα».
(Λεξικό Σταματάκου, σ. 817, πόρος, ὁ (περάω)· μέσον πρός διάβασιν ποταμοῦ, «πέραμα», πορθμεῖον ‖ «πόρος ποταμοῦ» σημεῖον (μέρος) ὅπου ὁ ποταμός εἶναι διαβατός «πέρασμα» στενοπόρι, πορθμός).

Συμπεράσματα

1) **Οι Νύμφες του ποταμού Πόρου κατοικούν ολόγυρα στις κορυφές του Μελιτηίου όρους (σήμερα Παντοκράτορας), γιατί από εκεί πηγάζει ο ποταμός Πόρος (περιοχή Σγουράδων κλπ.).**
2) **Το επίμηκες όρος των Φαιάκων κρατάει την ονομασία του από τους μετέπειτα Άβαντες κατοίκους μέσω του ονόματος της Νύμφης Άβα που μετονομάζεται σε Μάκρι, το δε βουνό μετονομάζεται από όρος Μάκρι σε όρος Μελητηίο, όπου στη συνέχεια στους επόμενους αιώνες μετονομάζεται σε όρος Μελήτηρον, και με την παραφθορά της γλώσσας.**
   Βλέπε *Νοτάριος Φίλιππος ο Κατωιμέρης* 1503 - 1507, Έκδοση Ακαδημίας Αθηνών, πράξη 77, σελίδα 73:
   «+ αφγ' ἡμέρα κε' τοῦ Μαΐου μηνός Ἰνδικτιῶνος στ' κυρ Ἀκάκιος τοῦ κατα κοσμον Παῦλος ὁ Βούργαρης ἀπό ἑνός μέρους καί κυρ Νικόλαος ὁ Μαυρονᾶς διά μέρος αὐτοῦ καί τοῦ χωρίου αὐτοῦ ὡς εἶπεν αὐτός, κυρ Ἰωάνης ὁ Συριώτης ἀπό χωρίον τῆς Περίθειας, κυρ Θεοδορῆς Μουστοξύδης ἀπό χωρίον τῆς Ὁμαλῆς, καί κύρ Νικόλαος ὁ Σγοῦρος ἀπό χωρίον τῶν Σγουράδων (διά μέρος τους καί διά μέρος τῶν χωριόν αὐτῶν) μπένουν κουμέσοι καί ἐκτήτοροι τῆς πανσεβάσμιας μόνής τοῦ Αὐθεντός τοῦ Παντωκράτόρου εἰς τόν Ἤτηρον».
   (Επίσης πράξεις 303 - 305 - 306 - 454).

* * *

κεῖνο καὶ εἰσέτι νῦν ἱερόν κληίζεται Ἄντρον Μηδείης, ὅθι τούσγε σὺν ἀλλήλοισιν ἔμειξαν, τεινάμεναι ἑανοὺς εὐώδεας· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1153 - 1155, Βιβλ. Δ, σσ. 368 - 370)*

Μετάφραση: «Ακόμη και τώρα Ιερόν θεωρείται και ένδοξο το μέρος εκείνο (Νυμφές) όπου η Μήδεια έσμιξε με τον Ιάσονα αμοιβαίως, και βλέπεις παντού απλωμένα πανέμορφα ρούχα που μοσχοβολάνε».

Λεξιλόγιο

517 κεῖνο = κατ' αὐτόν (ἐκεῖνον) τόν τρόπο, ἐπ' ἐκείνης τῆς ὀδοῦ / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 311 εἰσέτι = ἀκόμη, εἰσέτι / 611 νῦν = τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτήν δά τήν στιγμήν / 464 ἱερόν = ἱερόν / 532 κληίζεται = κληΐζω, μελ. - ΐσω, ἰων. ἀντί κλήζω. κλήζω (Α) = καθιστῶ τινα ἔνδοξον, ἐγκωμιάζω, ἐξυμνῶ, ἐπαινῶ. - ‖ καλῶ ὀνομαστικῶς, ὀνομάζω. - παθ. καλοῦμαι, ὀνομάζομαι. κλήζω (Β) κλείω (= κλείνω) / 137 Ἄντρον = Ἄντρον, τό, λατ. antrum· σπήλαιον (σπηλιά) (Λεξικό Σταματάκου, σ. 909, σπήλαιον, τό (σπέος) ὡς καί νύν, σπήλαιον, ἄντρον, κοίλωμα, κοιλότης γῆς, λατ. spelaeum) / Μηδείης = Μήδειας / 673 ὅθι = ὅπου / τούσγε = αὐτούς λοιπόν / 940 σὺν = ὁμοῦ μετα τινός, ὁμοῦ μαζί, ἐν συνοδεία τινός / 66 ἀλλήλοισιν = ἀλλήλως = ἀμοιβαίως / 331 - 627 ἔμειξαν = μείγνυμι = ἔρχομαι εἰς ἐπαφήν μετά τινός / 976 τεινάμεναι = τείνω = τείνω, ἐκτείνω, ἁπλώνω, τεντώνω, σφίγγω / 295 ἑανοὺς = ἑανός = κάθε τι τό κατάλληλον νά φορῆ τις / 415 εὐώδεας = εὐωδία, ἡ (εὐώδης)· ἡδεία ὀσμή, εὐωδία

Συμπεράσματα

1) **Τι εννοεί ο Απολλώνιος Ρόδιος *«καὶ εἰσέτι νῦν»* (ακόμη και τώρα); Γιατί αν εννοεί το αυτονόητο, μας επιβεβαιώνει ότι είναι γνώστης της χώρας και της πόλης, όπως και του οχυρού των Φαιάκων, καθώς και όλων των άλλων τοποθεσιών της χώρας που μας περιγράφει. Άρα γι' αυτόν οι Φαίακες και η χώρα τους δεν είναι μυθολογικό (παραμύθι) αλλά ιστορία. Εξάλλου τα συμπεράσματά μας από τη μελέτη του έργου του σε ό,τι έχει σχέση με τη γεωγράφηση της χώρας των Φαιάκων α) είναι ακριβέστατος, β) έρχεται η εργασία του και κλειδώνει απόλυτα με την γεωγράφηση του Έπους Οδύσσεια του Ομήρου για το ίδιο θέμα τη γεωγράφηση της χώρας των Φαιάκων.**
2) **Από την ανωτέρω ανάγνωση των Αργοναυτικών προκύπτουν οι εξής ονομασίες αυτούσιες ή με παραφθορά του λόγου:**
   - **α) όρος = όρος 1) βουνό, 2) γεωγραφικό διαμέρισμα της νήσου Κέρκυρας *Όρος***
   - **β) Μελιτηΐο = Μελίτηρον = Ητηρον (Νοτ. Φιλ. Κατωϊμέρης 1503 - 1507)**
   - **γ) Μάκρις = η αρχαία ονομασία του όρους και από αυτό χωριό *Μακράδες* επάνω στο αυτό όρος**
   - **δ) Αιγαίος = Πόρος ποταμός**
   - **ε) Νύμφες = *Νύμφες ή Νυμφές* το χωριό**

* * *

αί δ' ἐγέλασσαν ἠιόνες νήσοιο καὶ ἑρσήεσσαι ἄπωθεν ἀτραπιτοὶ πεδίων, ἐν δὲ θρόος ἔσκεν ἀγυιαῖς. κίνυντ' ἐνναέται μὲν ἀνὰ πτόλιν, οἱ δ' ἀποτηλοῦ Κόλχοι Μακριδίης ἐπὶ πείρασι χερνήσοιο· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1171 - 1175, Βιβλ. Δ, σ. 370)*

Μετάφραση: «Και εγέλασαν μέσα τους (αυτοί που κατοικούν εντός του φύσει οχυρού) που δεν έχει καλές ακτές, παρά ψηλούς γκρεμούς απόκρημνους, στο μέρος αυτό του νησιού, έχει όμως δρόμους από τη μία και την άλλη πλευρά, από κάτω ως πάνω το φύσει οχυρό, που περνάνε στη συνέχεια μέσα στις πεδιάδες, μεγάλοι στο μήκος και ίσιοι χωρίς στροφές, και είναι τα πρωϊνά μούσκεμα από τη δροσιά. Κινήσανε να πάνε να βρούνε τους Κόλχους ύστερα από τη διάδοση της φήμης γι' αυτούς, και τους Κόλχους τους βρήκαν εκεί που για δοκιμασία ή αποπλάνηση τους υποχρέωσαν να βρίσκονται, πολύ μακριά εκεί που τελειώνει από τη μία πλευρά το όρος Μακριδίη επάνω στο ακρωτήριο ονομαζόμενο Χερνήσιο (Χερνήσιος = συγκεκομμένος τύπος του Χερρονήσιος ή Χερσονήσιος = σχεδόν νησί. Ο Νήσος της Περίθειας με άρθρο αρσενικού, λόγω του μεγέθους του π.χ. ο δένδρος = το μεγάλο δένδρο».

Λεξιλόγιο

αί δ' = αὐτοί (δέ) / 297 - 227 ἐγέλασσαν = ἐγέλασαν ἐντός τους (μέσα τους) ή καρδιά τους / 431 ἠιόνες = (ἠϊών)· ἠϊοεις, εσσα, εν (ἠϊών)· ὁ ἔχων ὑψηλάς ὄχθας, σκοτεινῆς ἐτυμολ. καί σημ. συνήθως σχετίζεται πρός τό Ὁμηρ. ἠϊών (= ἀκτή, αἰγιαλός)

καί ἐξηγείται, ὁ ἔχων ὄχθας ἀποκρήμνους, ἤ ὁ ἔχων βαθύν κόλπον) / 655 νήσοιο = νησί ‖ ὡς σήμερα καί χερσόνησος προκειμένου περι τῆς Πελοποννήσου / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 393 ἑρσήεσσαι = πλήρης δρόσου, δροσερός / 171 ἄπωθεν = μακρόθεν, ἀπό μακράν / 191 ἀτραπιτοὶ = «ὀδός τετριμένη μή ἔχουσα ἐκτροπάς, ἀλλ' εὐθεία» / 762 πεδίων = πεδίον, πεδιάς, κάμπος ἀνοικτός καί ἰσοπεδωμένος χῶρος / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 456 θρόος = συγκεχυμένος θόρυβος, ταραχή, ὀχλαγωγία - ‖ φήμη / 395 - 307 ἔσκεν = ἐστί = εἶμαι, ὑπάρχω / 23 ἀγυιαῖς = ἀγυιά = ἐπι πόλεων, ὀδός, λεωφόρος. - κατα πληθ. πόλις / 528 κίνυντ' = κινοῦμαι, εἶμαι ἐν κινήσει, πορεύομαι / 341 ἐνναέται = ὁ ναίων ἐντός, ὁ κατοικῶν ἐντός, ἔνοικος, κάτοικος / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δε «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 87 ἀνὰ = ἐπι τόπου: ἐπάνω, πρός τά ἐπάνω, ἀπό κάτω ὡς τήν κορυφή / 807 πτόλιν = πόλις, ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) τῆς πόλεως / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 167 δ' ἀποτηλοῦ = μακράν, πολύ μακράν, ἀπό τι / 539 Κόλχοι = οἱ ἐκ Κολχίδος / 594 Μακριδίης = μακρός ‖ τοπικῶς, μακρός εἰς μῆκος, μακρύς εἰς μεγάλην ἀπόστασιν / 363 - 364 ἐπὶ = ἐν τῷ τόπω / 764 πείρασι = δοκιμή, δοκιμασία ‖ ἀπόπειρα πρός ἀποπλάνησιν νέου, ἀποπλάνησις / 1108 χερνήσοιο = Ο Νήσος της Περίθειας με άρθρο αρσενικού, λόγω του μεγέθους του π.χ. ο δένδρος = το μεγάλο δένδρο

Συμπεράσματα

Ο δημιουργός α) μας περιγράφει την ακτή του φύσει οχυρού και το χάλι της, από ακρωτήριο *Δράστης* μέχρι το ακρωτήριο Αγ. Αικατερίνης *(Νήσος)* με εξαίρεση τα δύο μικρά τμήματα Σιδάρι - Ρόδα, β) περιγράφει ακριβέστατα το σύνολο της ακτής του φύσει οχυρού και το οδικό δίκτυο από το φύσει οχυρό προς όλες τις κατευθύνσεις (προς Ρόδα, Νήσο, Σιδάρι και όλα τα τμήματα του βουνού ολόγυρα από το φύσει οχυρό, γ) μας τοπογραφεί το *Χερνήσιο*, σημερινή ονομασία Νήσος, δ) χρησιμοποιεί για το βουνό ολόγυρα την παλαιά του αρχαία ονομασία *Μακριδίη*, δείχνοντάς μας έτσι ότι μόνον το κεντρικό τμήμα του βουνού έχει μετονομαστεί σε *Μελητήιον Όρος*, δηλαδή το τμήμα εκτεταμένης περιοχής Νυμφών μέχρι Παντοκράτορα.

* * *

αὐτίκα δ' Ἀλκίνοος μετεβήσετο συνθεσίῃσιν ὃν νόον ἐξερέων κούρης ὕπερ, ἐν δ' ὅγε χειρὶ σκῆπτρον ἔχεν χρυσοῖο δικασπόλον, ᾧ ὕπο πολλοὶ ἰθείας ἀνὰ ἄστυ διεκρίνοντο θέμιστας· δὲ καὶ ἑξείης πολεμήια τεύχεα δύντες
(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1176 - 1180, Βιβλ. Δ, σ. 370)

Μετάφραση: «Ευθύς ο Αλκίνοος ως κριτής και τοποθετώντας και τους υπόλοιπους, ζητώντας ακόμη να λάβει πληροφορίες για την κόρη (Μήδεια) και φορώντας κάλυμμα στο χέρι και χρυσή ράβδο όπου κρατά ο δικαστής σε κάθε πόλη, και είναι για τους πολλούς δίκαιος, που μπορεί να ξεχωρίσει το δίκαιο από το άδικο σύμφωνα με τις αποφάσεις των θεών, ξεκίνησε να πάει από τον ένα τόπο (φύσει οχυρό) στον άλλο τόπο (Νήσος). Επίσης κατά σειράν ήταν ντυμένοι και με πλήρη εξάρτηση, φορώντας και τα πολεμικά τους όπλα οι φιλοπόλεμοι»

Λεξιλόγιο

195 αὐτίκα = εὐθύς, ἀμέσως, πάραυτα ὁ / δ' Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 619 - 615 μετεβήσετο = ὑπάγω ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον, ἀλλάζω τόπον / 951 συνθεσίῃσιν = συνθεσίησιν = τό τοποθετεῖν ὁμοῦ, τακτοποίησις, διευθέτησις / νόον = ὁ νοῦς, ὡς ἀντιλαμβανόμενος καί κρίνων, ἀντίληψις / 350 ἐξερέων = ἐρωτῶ περί τινός, ζητῶ νά λάβω πληροφορίας διά τι(να) / 545 κούρης = ἡ, ἰων. ἀντί κόρη / 1031 ὕπερ = τό πρόσωπον ἤ τό πράγμα ὑπεράνω τοῦ ὁποίου εἶναι ἤ γίνεται τι / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 670 δ' ὅγε = (οὗτος, αὕτη, τοῦτο) 2) ἐδῶ εἰς αὐτό τό μέρος 3) διά τοῦτο / 1106 χειρὶ = χειρίς = κάλυμμα τῆς χειρός, γάντι, μανίκι (γιά ὅλο τό χέρι) / 898 σκῆπτρον = ράβδος, βακτηρία, ἐπί τῆς ὁποίας στηρίζεται ὁ φέρων αὐτήν / 418 ἔχεν = ὁ στερεά κρατῶν / 1123 χρυσοῖο = χρυσό, ἤ ἐπιχρυσωμένο / 273 δικασπόλον = ὁ νομοθετῶν, ὁ ἐφαρμόζων τάς νόμους, ὁ δικαστής / 1136 ᾧ = ἐπιφώνημα ἐκφράζον ἔκπληξιν, χαράν ἤ λύπην / 1040 ὕπο = ὑποκάτωθεν τοῦ ὁποίου ἔρχεται τι ἤ ἐξέρχεται / 808 πολλοὶ = πολλοί / 466 ἰθείας = εὐθύς, κατ' εὐθείαν ‖ εὐθύς, δίκαιος, εἰλικρινής, ἀληθής / 87 ἀνὰ = ἐπι τόπου· ἐπάνω, πρός τά ἐπάνω, ἀπό κάτω ἐως τήν κορυφήν / 187 ἄστυ = πόλις = πόλη / 270 - 261 διεκρίνοντο = χωρίζω τό ἕν ἀπό τό ἄλλο, διαχωρίζω / 446 θέμιστας = νόμοι, θεσμοί, ἀποφάσεις τῶν θεῶν 2) τά δίκαια / 245 δὲ = ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δε = εἰς (πρός) / 482 καὶ = κάι, ἐπίσης / 349 ἑξείης = ἀντί ἑξῆς· κατά σειράν, κατά τάξιν, ὁ εἰς μετά τόν ἄλλον / 806 πολεμήια = πολεμικός, φιλοπόλεμος / 987 τεύχεα = ἐργαλείον, ὄργανον «σύνεργο» σκεύος ‖ πολεμικά ὅπλα / 285 - 291 δύντες = ἐνδύω ἐμαυτόν, ἐνδύομαι, φοραίνω ρούχα, περιβάλλομαι μέ τι

* * *

Φαιήκων οἱ ἄριστοι ὁμιλαδὸν ἐστιχόωντο. ἥρωας δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἔκτοθι πύργων βαῖνον ἐποψόμεναι· σὺν δ' ἀνέρες ἀγροιῶται ἤντεον εἰσαΐοντες, ἐπεὶ νημερτέα βάξιν Ἥρη *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1181 - 1184, Βιβλ. Δ, σ. 370)*

Μετάφραση: «οι άριστοι, οι ελεύθεροι Φαίακες στοιχισμένοι κατά ομίλους. Εξάλλου γυναίκες έξω από το φύσει οχυρό πορευόμενες κατά ομάδες, αναμάρτητες, μεμυημένες εις τα μείζονα μυστήρια έχοντας δίπλα τους και τους αγρότες, με νέα αγάπη έρχονται τρέχοντας απέναντι ακούγοντας τη φήμη που είχε διαδώσει η Ήρα».

Λεξιλόγιο

Φαιήκων = Φαιάκων / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 176 ἄριστοι = ἄριστος, η, ον· ὁ καλλίτερος (ὁ ἐξέχων) εἰς τό εἶδος του / 876 ὁμιλαδὸν = καθ' ὁμίλους, κατά πλήθη, σωρηδόν, λατ. turmatim / 396 - 919 ἐστιχόωντο = τοποθετῶ (παρατάσσω) εἰς στίχους (δηλαδή κατά σειράν, κατά τάξιν) / 439 ἥρωας = ἤρωας, παρ' Ὁμήρῳ 1) πολεμιστής 2) κάθε ἐλεύθερος ἄνθρωπος / 245 δὲ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 238 γυναῖκες = γυναίκες / 141 ἀολλέες = ὅλοι ὁμοῦ, καθ' ὁμάδας, κατ' ἀγέλας / 238 ἔκτοθι = ἔξω ἀπό, ἔξω, ἐκτός (μετά γενικῆς) / 867 πύργων = ὡς καί νύν πύργος, καί μάλιστα πύργος τειχῶν τῆς πόλεως ‖ γενικῶς πάν ὀχυρωματικόν ἔργον (φρούριον) / 207 βαῖνον = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 385 - 384 ἐποψόμεναι = φύλαξ, φρουρός, ὁ ἐπιβλέπων ‖ ὁ μεμυημένος εἰς τά μείζονα μυστήρια / 940 σὺν = ὁμοῦ μετά τινός, ὁμοῦ μαζί, ἐν συνοδεία τινός / 112 δ' ἀνέρες = ἐρω ἐκ νέου, ἀγαπῶ ἐκ νέου, πάλιν / 22 ἀγροιῶται = ἀγρότες, ἄνθρωποι τῶν ἀγρῶν «ἀγρότες» / 437 - 124 ἤντεον = ἀντάω = ἔρχομαι ἀπέναντι, ἔρχομαι ἀντιμέτωπος, μετέχω εἰς μάχην / 310 εἰσαΐοντες = εἰσ-ἀΐσσω = εἰσορμῶ, εἰσπηδῶ / 359 ἐπεὶ = ἐπι τούτου, περί τούτου, νά γνωρίζη τις ὅτι / 654 νημερτέα = νημερτής = ὁ μή ἀμαρτάνων, μή σφαλλόμενος, ἀναμάρτητος, ἀλάθητος, ἀλάνθαστος / 208 βάξιν = λόγος, φήμη ‖ εἴδησις, ἀγγελία ‖ ἔκθεσις ‖ κυρ. ἐπι χρησμοῦ / Ἥρη = Ἥρα

Συμπεράσματα

1) **Οι μεμυημένες εις τα μείζονα μυστήρια γυναίκες ξεκίνησαν από την κοιλάδα των ναών και ακολούθησαν τη διαδρομή: *Περικλάδι Αγραφών - Ρόδα - Αχαράβη - Νήσος* (στο ύψος της Ρόδας από τον παλαιό δρόμο Νεκροταφείο - Σχολείο Σφακερών - Αχαράβη).**
2) **Εδώ πρέπει να προσέξουμε ότι στα Αργοναυτικά λατρεύεται η θεά Ήρα από τους Φαίακες, κάτι που δεν συμβαίνει και είναι εντελώς απούσα για τους Φαίακες στην Οδύσσεια, οι οποίοι λατρεύουν την Αθηνά και τον Ποσειδώνα, οι οποίοι κατέχουν πρωτεύουσα θεολογική θέση για τους Φαίακες στην Οδύσσεια και καμία στα Αργοναυτικά.**

* * *

Ἥρη, σεῖο ἕκητι· σὺ γὰρ καὶ ἐπὶ φρεσὶ θῆκας Ἀρήτῃ πυκινὸν φάσθαι ἔπος Ἀλκινόοιο. αὐτὰρ ὅγ', ὡς τὰ πρῶτα δίκης ἀνὰ πείρατ' ἔειπεν ἰθείης, ἤδη δὲ γάμου τέλος ἐκλήιστο, *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1199 - 1202, Βιβλ. Δ, σ. 372)*

Μετάφραση: «Για να τιμήσουμε εσένα Ήρα που με τη βοήθειά σου έφεραν και τοποθέτησαν τη διορατική απόφαση της (πόλης) Αρήτης που επακριβώς γνωστοποίησε ο Αλκίνοος. Πάντως ο Αλκίνοος που πρώτος αναγγέλλει το δίκαιον καθ' όλην την επικράτεια (χώρα) από τη μία άκρη έως την άλλη, είπε ευθέως να μην επιχειρήσει κανείς οτιδήποτε (από την πλευρά των Κόλχων) γιατί ο γάμος είναι γεγονός και έχοντας (τους Κόλχους) σε αποκλεισμό,»

Λεξιλόγιο

438 Ἥρη = Ἥρα / 926 - 886 σεῖο = σύ = ἐσύ / 316 ἕκητι = τή βοήθεια τινός, διά μέσου τινός, δυνάμει τινός / 926 σὺ = ἐσύ / 226 γὰρ = ὅποτε = διότι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 364 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 1086 φρεσὶ = φέρω, προσκομίζω κλπ. / 450 - 492 θῆκας = θέτω, τοποθετῶ, βάλλω, φέρω τι εἰς τινάν θέσιν / Ἀρήτῃ = Ἀρήτη / 865 πυκινὸν = συμπεπυκνωμένος, πυκνός ‖ ἐπι τῆς διανοίας, προσεκτικός, ἐπιφυλακτικός / 1063 - 1068 φάσθαι = διακηρύσσω, ποιούμαι γνωστόν, γνωστοποιῶ, φανερώνω / 384 ἔπος = λέξιν πρός λέξιν, ἐπακριβῶς ‖ γενικῶς πᾶν τό λεχθέν ‖ χρησμός / Ἀλκινόοιο = Ἀλκίνοος / 194 αὐτὰρ = ἀλλά, ὅμως, ἐν πάση περιπτώσει, πάντως, ὁπωσδήποτε / 670 ὅγ' = οὗτος, αὐτή, τοῦτο / 1143 ὡς = ὅπου, πού / 967 τὰ = οὐδ. πληθ. τῶν ὁ, ὅ καί ὅς / 860 πρῶτα = κατά πρῶτον, ἐν πρώτοις, πρῶτον / 274 δίκης = δίκη, ἡ· τό ὀρθόν, τό δίκαιον· ἡ πρωταρχική σημασία τῆς λέξης ἦτο ἔθιμον / 87 ἀνὰ = ἐπί τινός, ἐπάνω εἰς τι· 1) ἐπι τόπου· ἐπάνω, πρός τά ἐπάνω / 764 πείρατ' = πείραρ, -τος = τά πέρατα (τά ἄκρα) τῆς γῆς / 302 ἔειπεν = εἶπα, εἶπον / 466 ἰθείης = εὐθέως, κατ' εὐθείαν / 429 ἤδη = ἐως τώρα, πλέον, τώρα πλέον, τώρα, ἀμέσως / 245 δὲ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 225 γάμου = γάμος, ὁ· «γάμος» τελετή γάμου, ὑπανδρεία / 980 τέλος = τό συμπληρωθέν πέρας, τό τέρμα, τό πέρας / 317 ἐκλήιστο = ἀποκλείω, κλείω ἔξω (δέν ἀφήνω νά εἰσέλθη)

* * *

ἔμπεδον ὣς ἀλέγυνε διαμπερές, οὐδέ ἑ τάρβος οὐλοὸν οὐδὲ βαρεῖαι ὑπήλυθον Αἰήταο μήνιες· ἀρρήκτοισι δ' ἐνιζεύξας ἔχεν ὅρκοις. καὶ ὅτ' ἠλεμάτως Κόλχοι μάθον ἀντιόωντες, καί σφεας ἠὲ θέμιστας ἑὰς εἴρυσθαι ἄνωγεν *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1203 - 1207, Βιβλ. Δ, σ. 372)*

Μετάφραση: «έμεινε στη θέση του σταθερός και αμετακίνητος έχοντας υπόψη του το συμφέρον για το μέλλον των κατοίκων ολόκληρης της επικράτειας χώρας και όχι το προσωπικό του συμφέρον, αλλά ο Αλκίνοος ανησύχησε μήπως ο Αιήτης με μεγάλες στρατιωτικές δυνάμεις κάνει επέμβαση στη χώρα του, παρότι η στρατιωτική της θωράκιση την καθιστά απόρθητη, και σε πολιτικό επίπεδο επικαλείται τους νόμους της χώρας του που είναι αποφάσεις των θεών, και ως εκ τούτου είναι απαραβίαστος φραγμός γι' αυτόν που δεν προτίθεται να καταπατήσει σε καμία περίπτωση.
Υπενθυμίζει δε στους Κόλχους ότι αν πληροφορηθεί ή εξακριβώσει ότι τολμούν να υποπέσουν στο λάθος της παραφροσύνης και επιχειρήσουν στρατιωτική επέμβαση, τότε θα έχουν να αντιμετωπίσουν την πανίσχυρη στρατιωτική του μηχανή, και τους διέταξε να σύρουν έξω»

Λεξιλόγιο

332 ἔμπεδον = ὁ ἐν τῇ θέσει του ὤν, σταθερός, ἀμετακίνητος, ἀκλόνητος / 1143 ὥς = ὅπου, ποῦ / 59 ἀλέγυνε = φροντίζω διά τήν εὐτυχίαν ‖ προπαρασκευάζω δείπνον διά φιλοξενούμενους / 263 διαμπερές = ἐντελῶς διά μέσου, «πέρα γιά πέρα» ὅλον ὡς ἐν τεμάχιον / 716 οὐδέ = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 294 ἑ = ἑαυτόν = αὐτόν, αὐτήν, αὐτό / 972 τάρβος = φόβος, τρόμος, ἀνησυχία ‖ ὡς σέβας, σεβασμός ‖ τό αἴτιον τοῦ φόβου / 717 - 685 οὐλοὸν = ὁ ὀλέθριος, καταστρέφων, καταστρεπτικός, βλαβερός, φονικός / 716 οὐδὲ = καί δέν (ὄχι) ἀλλά δέν, οὔτε / 209 βαρεῖαι = καταπονημένος, καταβεβλημένος / 1038 ὑπήλυθον = ἔρχομαι ἤ ὑπάγω ὑποκάτω, εἰσέρχομαι λάθραν / Αἰήταο = του Αἰήτη / 624 μήνιες = ὀργή, θυμός, μόνιμος καί ἀδιάλακτος ὀργή, χόλιασμα / 179 ἀρρήκτοισι = ὁ μή διαρρηγνυόμενος, ἀδιάρρηκτος / 340 - 339 δ' ἐνιζεύξας = ζευγνύω εἰς τί, δένω στερεά εἰς τί, ἐμπλέκω εἰς τί / 418 ἔχεν = ἔχω / 705 ὅρκοις = φραγμός, ἐμπόδιον / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 713 ὅτ' = ὅταν, ὁποτεδήποτε, καθ' ἥν περίπτωσιν, ὀσάκις / 432 ἠλεμάτως = παράφρων ‖ ἀσήμαντος «τιποτένιος ‖ μάταιος / Κόλχοι = Κόλχοι / 592 μάθον = «μανθάνω» κατόπιν ἐρεύνης καί ἐξετάσεως, ἐξακριβώνω / 131 ἀντιόωντες = συναντῶμαι (ἐν μάχη) ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι / 482 καί = καί, ἐπίσης / 961 - 962 σφεας = ἰδικός του, ἰδικός της / 430 ἠὲ = ἤ / 446 θέμιστας = νόμοι, θεσμοί, ἀποφάσεις τῶν θεῶν 2) τά δίκαια / 295 ἑᾶς = ἐστί = εἶμαι, ὑπάρχω / 393 εἴρυσθαι = ἕλκω, σύρω / 139 ἄνωγεν = διατάσσω, παραγγέλνω, κελεύω ‖ παρακινῶ, συμβουλεύω

* * *

ἢ λιμένων γαίης τ' ἀπὸ τηλόθι νῆας ἐέργειν, δὴ τότε μιν, βασιλῆος ἑοῦ τρομέοντες ἐνιπάς, δέχθαι μειλίξαντο συνήμονας. αὖθι δὲ νήσῳ δὴν μάλα Φαιήκεσσι μετ' ἀνδράσι ναιετάασκον, εἰσότε Βακχιάδαι γενεὴν Ἐφύρηθεν ἐόντες *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1208 - 1212, Βιβλ. Δ, σ. 372)*

Μετάφραση: «μακριά από τα λιμάνια της χώρας του τα πλοία τους και να αποσυρθεί το ανθρώπινο δυναμικό τους στο τμήμα αυτό της χώρας που τους έχει περιορίσει, και είναι τόπος περιορισμού από τους παλαιούς χρόνους και εφαρμόζεται και από τους προηγούμενους βασιλείς και από τη δική του βασιλεία. Ακολουθώντας δε την τακτική "καρότο και μαστίγιο" προβαίνει σε μία διπλωματική κίνηση πρώτου μεγέθους. Για να αποκόψει τα στρατεύματα που έχει στείλει ο Αιήτης εναντίον των Αργοναυτών και τώρα στρέφονται εναντίον του, λόγω του ασύλου που παρέχει προς αυτούς η χώρα του, για να μπορέσει στη συνέχεια να τα αφοπλίσει και συγχρόνως να χάσουν κάθε επικοινωνία αιωνίως με τον βασιλέα τους, ακολουθώντας τη δύναμη του λόγου και της σκέψης και χρησιμοποιώντας γλυκόλογα και βρισιές προς αυτούς, τους πείθει να εγκατασταθούν μόνιμα στη χώρα του. Και αυτοί είτε από την πειθώ του λόγου, είτε από την πειθώ του φόβου αποδέχτηκαν την πρόταση. Και ο Αλκίνοος τους παραχώρησε ως τόπο εγκατάστασης αυτό, το ίδιο μέρος της επικράτειας όπου τους είχαν αποκλεισμένους, την περιοχή «νήσος» έναν τόπο απομονωμένο από το σύνολο του πληθυσμού της χώρας και έσχατο σημείο της επικράτειας, τόπο δε άχαρο κατά τον Όμηρο (Οδύσσεια), Αχαράβη για εμάς τώρα, συγχρόνως δε τόπο κουνουπιού και ελονοσίας. Και κατοικούσαν εκεί έχοντας όμως οι Φαίακες μόνιμη στρατιωτική φρουρά μέχρι την κατάκτηση του νησιού από τους Κορινθίους».

Λεξιλόγιο

579 ἢ λιμένων = «λιμάνι» 2) καταφύγιον, τόπος εἰ ὀν ἀποσύρεται τις / 224 γαίης = «γῆ», ἔδαφος, χῶμα ‖ ἡ χώρα, ἡ πατρίς τινός / 152 τ' ἀπὸ = κίνησιν ἐκ τινός τόπου, τό μακράν ἀπό τί. 2) μακράν τινός / 990 τηλόθι = πόρρωθεν, μακρόθεν, ἐκ ξένης γῆς, ἐκ ξένης χώρας / 654 - 646 νῆας = πλοίον / 387 ἐέργειν = ἐγκλείω, περιορίζω / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 1001 τότε = τότε, κατ' ἐκείνον τόν χρόνον ‖ πρότερον, πρίν, τό πάλαι, πρώην / 628 μιν = αὐτόν τόν ἴδιον / 210 βασιλῆος = βασίλειον, βασιλική ἐξουσία, κράτος / 355 ἑοῦ = ἕο = μακράν αὐτοῦ / 1011 τρομέοντες = τρέμω, τρομάζω ‖ εἶμαι τρομοκρατημένος, φοβούμαι / 340 ἐνιπάς = μομφή, ἐπίπληξις ‖ ὕβρις, λοιδορία, ὀνειδισμός / 253 δέχθαι = λαμβάνω, παραλαμβάνω, ἀποδέχομαι / 605 μειλίξαντο = καθιστῶ τινάν ἤπιον, μειλίχιον, τόν μαλάσσω (μαλακώνω) / 951 συνήμονας = ἕνωσις, συνένωσις, δεσμός, σχέσις ‖ συνθήκαι, συμφωνία / 193 αὖθι = αὐτοῦ, ἐδῶ, ἐνταύθα, ἐκεῖ, ἐν τῷ τόπω / 245 δὲ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 655 νήσῳ = ὅ,τι καί νύν νῆσος «νησί» ‖ ὡς σημ. καί χερσόνησος /

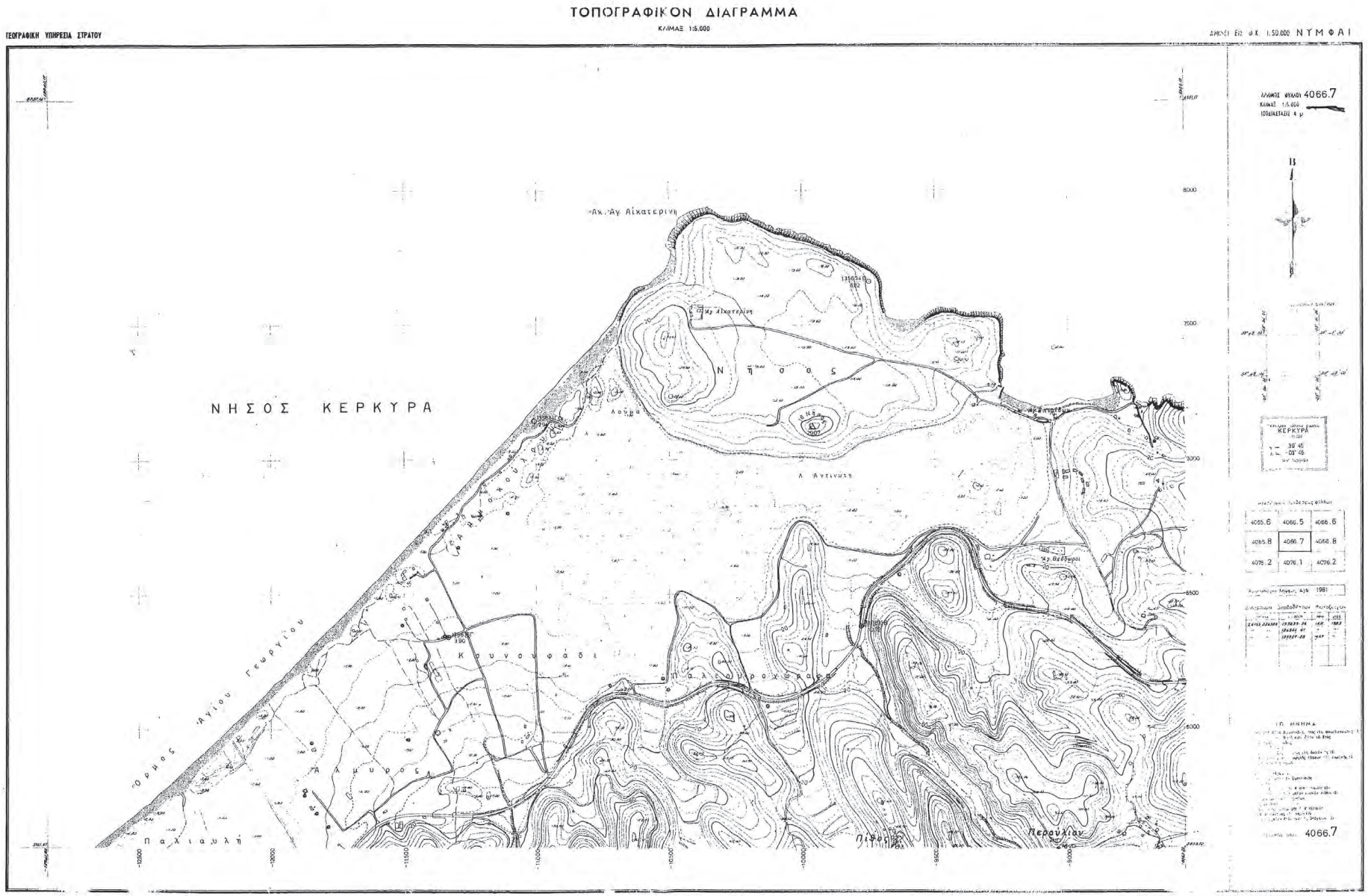

Ο Νήσος.
(Τοπογραφικό διάγραμμα 1:5000 Γ.Υ.Σ.).

256 δὴν = ἐπί μακρόν χρόνον, ἐπι πολύ, κατά τό μακρόν αὐτό χρονικόν διάστημα / 595 μάλα = πάρα πολλά / Φαιήκεσσι = στους Φαίακες / 614 - 107 μετ' ἀνδράσι = 1) μετ' = ἐν τῷ μέσω ἀπό κοινοῦ. 2) ἄνδρασι = ἀνήρ / 644 ναιετάασκον = κατοικῶ, διαμένω ‖ μετ' αἰτ. τόπου, κατοικῶ τόπον τινά, διαμένω εἰς τι μέρος / 312 εἰσότε = μέχρις οὗ, ἕως οὗ ‖ καθ' ὅν χρόνον, ὅταν / Βακχιάδαι = Κορίνθιοι (γένος Κορινθίων) / 228 γενεὴν = γέννησις, οἰκογένεια, καταγωγή / 418 Ἐφύρηθεν = Ἐφύρα παλαιόν ὄνομα τῆς Κορίνθου / 355 - 307 ἐόντες = ἐστί ‖ εἶμαι, ὑπάρχω

* * *

ἀνέρες ἐννάσσαντο μετὰ χρόνον, οἱ δὲ περαίην νῆσον ἔβαν· κεῖθεν δὲ Κεραύνια μέλλον Ἀμάντων οὔρεα Νεσταίους τε καὶ Ὤρικον εἰσαφικέσθαι. ἀλλὰ τὰ μὲν στείχοντος ἄδην αἰῶνος ἐτύχθη· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1213 - 1216, Βιβλ. Δ, σ. 372)*

Μετάφραση: «όχι όμως για πολύ μεγάλο διάστημα, μέχρι που μάλλον για στρατιωτικούς σκοπούς οι Κορίνθιοι τους μετακίνησαν στην απέναντι ακτή της Ηπείρου, εκεί που είναι μία χερσόνησος, και από εκεί τους τοποθέτησαν στα Κεραύνεια Όρη, τους μισούς στην πλευρά των Αμάντων και τους μισούς στην πλευρά των Νεσταίων δίνοντάς τους και πολεμικά όπλα να φυλάνε τα περάσματα προς και από την ενδοχώρα, όλα αυτά έγιναν όμως μετά από αιώνες».

Λεξιλόγιο

112 ἀνέρες = α / 336 ἐννάσσαντο = ναίω = παραχωρῶ τόπον εἰς τινά διά νά κατοικήση / 614 μετὰ = ἐν τῷ μέσω (προσώπων ἤ πραγμάτων) μεταξύ ‖ ἀπό κοινοῦ μετα τινός / 1122 χρόνον = ὡρισμένον σημείον τοῦ χρόνου, ὡρισμένον χρονικόν διάστημα / 674 οἱ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 245 δὲ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 772 περαίην = ὁ εὑρισκόμενος ἤ κατοικῶν πέραν (ἐπι τοῦ πέραν μέρους) / 655 νῆσον = ὅ,τι καί νύν, νήσος «νησί» ὡς σημ. καί χερσόνησος / 295 - 207 ἔβαν = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / 517 - 316 κεῖθεν = ἐκείθεν = ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου, ἀπό ἐκεῖ / 245 δὲ = ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος. - δέ = εἰς (πρός) / 522 Κεραύνια = ὁ ἀνήκων εἰς τόν κεραυνόν. - ‖ ὁ πληγείς ὑπό τοῦ κεραυνοῦ / 609 μέλλον = τό μέλλον / Ἀμάντων = τῶν Ἀμάντων / 719 οὔρεα = τά ὄρη «τά βουνά» / Νεσταίους = Νεσταίους / 975 τε = καί / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 1141 Ὤρικον = ὥριμος εἰς τήν ἀκμήν του, εἰς τήν ἄνθησιν του / 310 εἰσαφικέσθαι = ἀφικνοῦμαι (φθάνω) εἰς ... ‖ ἔρχομαι ἤ πηγαίνω μέσα εἰς / 65 ἀλλὰ = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 967 τὰ = οὐδ. πληθ. τῶν ὁ, ὁ, καί ὅς / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 914 στείχοντος = κατά σειράν, ἐν γραμμῇ, ἐν τάξει / 27 ἄδην = ἀρκετά, μέχρι κόρου, ἀφθόνως / 45 αἰῶνος = διάστημα ἤ περίοδος χρόνου. 3) αἰωνιότης / 400 - 487 ἐτύχθη = ἐργαλείον, ὄργανο, σύνεργο ‖ πολεμικά ὅπλα

* * *

Μοιράων δ' ἔτι κεῖθι θύη ἐπέτεια δέχονται καὶ Νυμφέων Νομίοιο καθ' ἱερὸν Ἀπόλλωνος βωμοὶ τοὺς Μήδεια καθείσατο. πολλὰ δ' ἰοῦσιν Ἀλκίνοος Μινύαις ξεινήια, πολλὰ δ' ὄπασσεν Ἀρήτη, μετὰ δ' αὖτε δυώδεκα δῶκεν ἕπεσθαι (Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1217 - 1221, Βιβλ. Δ, σσ. 372 - 374)

Μετάφραση: «Ακόμη και σήμερα σε εκείνον τον εκτεταμένο τόπο όπου ζουν ποιμένες και βρίσκονται τα Ιερά των Νυμφών (επίκεντρο χωρίον των Νυμφών σήμερα) του ποταμού Αιγαίου (Πόρος ποταμός σήμερα) γίνεται ετήσια τελετή στο Ιερό του Απόλλωνος που βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο (ψηλότερο ύψωμα), πρός τιμήν κάποιας Μήδειας, και ο κόσμος κάθεται καταγής όπου με πολλά επιφωνήματα πόνου και θλίψεως δέχονται το θυμίαμα».

Λεξιλόγιο

632 Μοιράων = μοιράζω, διανέμω ‖ μέσον λαμβάνω τι ὡς μερίδιον / 399 δ' ἔτι = ἀκόμη, εἰσέτι ‖ μέχρι τοῦδε, ἀκόμη, ἔτι καί νῦν / 517 - 316 κεῖθι = ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου, ἀπό ἐκεί / 457 - 458 θύη = ὁ εὐωδιάζων ἐκ καπνοῦ θυμιάματος, εὐώδης, εὔοσμος / 362 ἐπέτεια = ἐτήσιος, κατ' ἔτος γινόμενος / 253 δέχονται = λαμβάνω, παραλαμβάνω, δέχομαι, ἀποδέχομαι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 660 Νυμφέων = ὁ ἀνήκων εἰς τάς Νύμφας, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τάς Νύμφας / 657 Νομίοιο = ὁ ἀνήκων εἰς τούς ποιμένας, ποιμενικός / 480 - 496 καθ' = κατά = κίνηση ἐκ τοῦ ἄνω πρός τά κάτω. - ‖ πρός τά κάτω. Β. 3) ἐπι τόπου ἐκτεταμένου, γενικῶς / 464 ἱερὸν = ἱερόν / Ἀπόλλωνος = Ἀπόλλωνος / 223 βωμοὶ = πάσα ὑψηλότερον πῶς κείμενη τοποθεσία (θέσις) / 1001 - 995 τοὺς = τις = κάποιος, ἕνας, κάποια / Μήδεια = Μήδεια / 481 - 482 καθείσατο = βάλλω τινά νά καθίση κάτω ‖ τοποθετῶ, διορίζω ‖ ἱδρύω, ἐγκαθιστῶ, ἐγκαθιδρύω / 808 πολλὰ = πολλά / 470 δ' ἰοῦσιν = ἐπιφώνημα πόνου θλίψεως - οἰμοί ἀλοίμονον ‖ σπανίως κραυγή χαράς / Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 628 Μινύαις = οἱ· γενεά τῶν εὐγενῶν ἐν Ὀρχομενῷ / 664 ξεινήια = δῶρον τοῦ φιλοξενούντος διδόμενον εἰς τόν φιλοξενηθέντα / 808 πολλὰ = πολλά / 696 δ' ὄπασσεν = κάμνω (προστάσσω) τινά νά ἀκολουθήση / Ἀρήτη = Ἀρήτη / 614 μετὰ = ἐν τῷ μέσω (προσώπων), μεταξύ - ‖ ἀπό κοινού μετά τινός / 194 δ' αὖτε = πάλιν, ἐκ νέου, αὖθις. - πάλιν, παραιτέρω, πρός τούτοις / 292 δυώδεκα = δώδεκα / 292 δῶκεν = ἔδωκα ἀορ. α' τοῦ δίδωμι / 362 ἕπεσθαι = ἐπι πλέον ἄλλου τινός

Και συνεχίζει ο Απολλώνιος Ρόδιος

* * *

Μηδείη δμωὰς Φαιηκίδας ἐκ μεγάροιο. Ἤματι δ' ἑβδομάτῳ Δρεπάνην λίπον· *(Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, στ. 1222*

- 1223, Βιβλ. Δ, σ. 374)

Μετάφραση: «Μια ημέρα τον έβδομο μήνα βγήκαν από την πόλη «μεγάροιο» και ο Αλκίνοος τους έδωσε πολλά δώρα, επίσης και η πόλη *«Αρήτη»* μέσω των κατοίκων της δήλωσε σε δώδεκα γυναίκες δούλες (πιθανόν αιχμάλωτες πολέμου) οι οποίες όμως αρνούνταν, και τους το επανέλαβαν όπου τελικά υπάκουσαν, να ακολουθήσουν τη γενεά των ευγενών από τον Ορχομενό, οι οποίοι στη συνέχεια εγκατέλειψαν τη χώρα όπου είναι πλούσια τα ελαίη της τη Δρεπάνη».

Λεξιλόγιο

Μηδείῃ = Μήδεια / 279 δμωὰς = δούλη αἰχμαλωτισθείσα ἐν πολέμω ‖ γενικῶς κάθε δούλη / Φαιηκίδας = Φαιακίδες / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό τί, μακράν ἀπό ... | ἐπι τόπου: ἔξω ἀπό ... ἀπέξω / 603 μεγάροιο = μέγα διαμέρισμα / 434 Ἤματι = ἠμάτιος = ἠμερήσιος· ἐν καιρῶ ἠμέρας ‖ καθημερινός / 295 δ' ἑβδομάτῳ = ἑβδομάτος, ον (ἕβδομος) = ἕβδομος / 284 Δρεπάνην = τό δρεπάνι, τό γνωστόν ὄργανον, δι οὗ θερίζει τίς τά σπαρτά / 580 λίπον = ΛΙ'ΠΑΣ, τό = λίπος· λίπος (πάχος) ἔλαιον [581 (Β) ΛΙ'ΠΟΣ, τό· ὅ,τι καί νύν, λίπος, «ξύγγι» ἄλειμμα (εἴτε ζωικόν, πάχος, λαρδί· εἴτε φυτικόν ἔλαιον). Ἔτυμ. ἀφθόνως, δαψιλῶς, δι' ἐλαίου]

Συμπεράσματα

Για την ολοκλήρωση των συμπερασμάτων σχετικά με το σύνολο της επικράτειας χώρας των Φαιάκων, λάβαμε σοβαρά υπόψη τα συμπεράσματα στρατιωτικού αναλυτή, ο οποίος έλεγξε και μελέτησε το συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, τονίζοντάς μας ότι αιωνίως οι αμυντικές ανάγκες τον καθιστούν ενιαίο και αδιαίρετο αμυντικό χώρο μόνο μαζί με το βουνό ολόγυρα και σε καμίαν περίπτωση χωρίς αυτόν.

Προσπαθώντας όχι να πείσουμε, αλλά να αποδείξουμε όσο το δυνατόν πληρέστερα το δύσκολο έργο που μόνος μου ανέλαβα, δηλαδή να ταυτοποιήσω τον γεωγραφικό χώρο της χώρας των μυθικών Φαιάκων με βάση την επική εργασία των Φαιάκων εκείνης της μακρινής μυθικής εποχής, πράγματα που καταγράφτηκαν αργότερα στο αθάνατο Έπος του Ομήρου Οδύσσεια και στο επίσης αθάνατο Έπος του Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, θεώρησα ως καλύτερη και κατάλληλη στιγμή, τα στοιχεία που παραθέτουν οι ανωτέρω επικοί ποιητές και τοπογραφούν το βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό Σχερία, να τα αφήσω για το τέλος ολόκληρης της εργασίας μου.

Από ανάγκη και μόνον, προσπαθώντας όσο μπορούσα να το αποφύγω, γνωρίζοντας ότι το θεολογικό ζήτημα των μυθικών Φαιάκων είναι από τα δυσκολότερα, πρόθεσή μου ήταν ούτε στο ελάχιστο να το ακουμπήσω.

Επειδή, όμως, ο δημιουργός σε κάποιους στίχους έχει ανακατέψει τη θεολογία των Φαιάκων αλλά και άλλων με την τοπογράφηση, εξαναγκάστηκα εκ των πραγμάτων, μόνο για να ξεχωρίσω ό,τι έχει σχέση με την τοπογράφηση της χώρας των Φαιάκων και να ακουμπήσω έστω και λίγο τα της θεογονίας τους.

Ζητάω συγνώμη από τους αρχαιολόγους και θρησκειολόγους για όποια λάθη κάνω σ' αυτό το ζήτημα.

βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε· οἳ πρὶν μέν ποτε ναῖον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ, ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων, οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν. ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής, *(Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 3 - 7, T_2, σ. 62)*

Μετάφραση: «Περπατώντας η Αθηνά πήγε στων Φαιάκων το γεωγραφικό διαμέρισμα του φύσει οχυρού (ΣΧΕΡΙΑ) που άλλοτε κατοικούσαν στο περίμηκες «εὐρυχόρῳ» βουνό το ψηλό *«Ὑπερείῃ»* πλησίον τους *«ἀγχοῦ»* και ολόγυρά τους *«Κυκλώπων»* όπου ζουν άνδρες δυνατοί. Αυτοί τους λεηλατούσαν δια της βίας γιατί ήταν γενναιότεροι από αυτούς (τους Φαίακες). Αυτοί όμως επαναστάτησαν και με οδηγό (ηγέτη) τον θεοειδή Ναυσίθοο»

Λεξιλόγιο

212 - 207 βῆ = βαίνω = περιπατῶ, βαδίζω, βηματίζω, πορεύομαι / ῥ' ἐς Φαιήκων = στῶν Φαιάκων / 115 ἀνδρῶν = ἀνήρ, δοτ. πληθ. ἄνδρεσσι / 255 δῆμόν τε = δῆμος, ὁ· διαμέρισμα τῆς (ὑπαίθρου) χώρας / 807 πόλιν τε = πόλις, πολιτεία ‖ ἀκρόπολις, τό φρούριον (τό ὀχυρόν) / 674 οἳ = ἀρσ. ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 824 πρὶν = πρίν, πρό, πρότερον, τό πάλαι, ἄλλοτε, «πρῶτα» / 611 μέν = ἐξ' ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 819 ποτε = πότε, ἰων. κότε = κάποτε, κατα τινά χρόνον, εἰς κάποιαν ἐποχήν / 644 ναῖον = ναίω = 1) κατοικῶ, διαμένω 2) ἐπι τόπων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 441 εὐρυχόρῳ = ὁ εὐρύν χῶρον ἔχων, «εὐρύχωρος» ὡς καί νύν / 1038 Ὑπερείῃ = ὑπερῶον, ὑπερῶος = ὁ ὡς ὑπεράνω, ὁ κείμενος εἰς τό ἄνω μέρος / 24 ἀγχοῦ = ἐγγύς, πλησίον / 557 Κυκλώπων = κύκλωπες, κύκλωψ + ὀπή 2) κύκλος = ὁ γύρος πράγματος τινος (γύρω, ὀλόγυρα) / 115 ἀνδρῶν = ἀνήρ, δοτ. πληθ. ἄνδρεσσι / 1034 ὑπερηνορεόντων = ὁ καθ' ὑπερβολήν ἀνδρικός ‖ ὁ βίαιος, ἀλαζών / 674 οἵ = ὀνομ. πληθ. ἀρσ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς / 961 σφεας = σφέας, αὐτοί, αὐταί. 2) σφετερίζομαι / 893 σινέσκοντο = συλῶ, λεηλατῶ, ληστεύω / 212 βίηφι = διά τῆς βίας / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 1066 φέρτεροι = γενναιότερος, ἰσχυρότερος / 439 - 307 ἦσαν = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι / 340 ἔνθεν = ἀπό ἐκεῖ, ἐκείθεν / 103 - 120 ἀναστήσας = στήνω ὄρθιον 2) ἐξεγήρω πρός δράσιν ‖ ἐπανάσταση, μετανάστευση / 24 ἄγε = ὀδήγει / 644 - 453 Ναυσίθοος = ναύς = πλοίον (453) θόος = ταχύς, εὐκίνητος, δραστήριος / 446 θεοειδής = Θεός + εἶδος = ὁ θείας μορφῆς

Συμπεράσματα

1) **Ο δημιουργός μας περιγράφει το βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό.**
2) **Πού ζούσαν οι Φαίακες πριν την αναχώρησή τους στο φύσει οχυρό Σχερία.**
3) **Ποιος ηγέτης είναι αυτός, που τους οδήγησε προς το φύσει οχυρό.**
4) **Ποιοι κατοικούν στο βουνό ολόγυρα, η συμπεριφορά τους, αλλά και η γενναιότητά τους.**

Και Ραψ. ζ, στ. 8: *«εἴσεν δὲ Σχερίῃ, ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων»*

Μετάφραση: «τους τοποθέτησε στην Σχερία μακριά από άνδρες που ενδιαφέρονταν μόνο για το κέρδος»

Και Ραψ. ζ, στ. 11-12: «ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς Ἀϊδόσδε βεβήκει, Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἄρχε θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς»

Μετάφραση: «αφού πέθανε ο Ναυσίθοος την Βασιλεία πήρε κατευθείαν ο (τότε) Αλκίνοος»

* * *

πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν, οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες· (Ομ. Οδ. Ραψ. ζ, στ. 62 - 63, T_2, σ. 66)

Μετάφραση: «Έχεις και αγαπημένα παιδιά πέντε, όλοι από το ίδιο γένος μέσα στην κοιλάδα των ναών *«ἐνί μεγάροις»* οι δύο φροντίζουν τα του οίκου, οι τρεις νεανίες άγαμοι, ανθούν, ακμάζουν.

Λεξιλόγιο

πέντε = πέντε / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 997 τοι = ἀληθῶς, βεβαίως, ἀναμφιβόλως / 1072 φίλοι = φιλέω = ἀγαπῶ ‖ παθ. ἀγαπῶμαι ὑπό τινός / 1024 υἷες = υἱός = ἄρρεν τέκνον, «γυιός» παιδί ἀγόρι / 340 ἐνὶ = ἐστί ἐντός, εἶναι μέσα / 603 μεγάροις = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, κυρ. ή «αἴθουσα» / 227 γεγάασιν = γεννᾶν, παράγειν, g'an -ύς = γένος / οἱ δύ' = δύο / 699 ὀπυίοντες = ὀπυΐω | ἐνεργ. ἐπι τοῦ ἀνδρός νυμφεύομαι, λαμβάνω ὡς γυναίκα, ἔχω ὡς γυναίκα - κατ' ἄλλους παράγεται ἐκ τινός συνθέτου ὀ-πυσ- ἤ ὀ-πυσο· (ὁ φροντίζων τά τοῦ οἴκου, ὁ συντηρούμενος ἐν τῶ οἴκω) / τρεῖς = τρεῖς / 431 δ' ἠΐθεοι = ὁ νεανίας ἄγαμος ἔτι, «παλληκάρι» ἀντιστοιχῶν πρός τό θηλ. παρθένος. λατ. viduos (ἐστερημένος του ...) / 442 θαλέθοντες = θαλέθω, ποιητ. ἀντί θάλλω· ἀνθῶ, ἀνθίζω, ἀκμάζω

Συμπεράσματα

Μου δίνεται η εντύπωση ότι ίσως οι δύο από τα πέντε αγαπημένα παιδιά του Αλκινόου, οι «*ὀπυίοντες*» είναι οι δύο ακόλουθες *σταθμίαι* (χωριά), και οι άλλοι τρεις ίσως είναι οι υπηρετούσες τρεις θεότητες μέσα στην κοιλάδα των ναών, η Περίβοια (Εὐρυμέδουσα), η Αρήτη και ο Ερμής. Προσέξτε

T_2, σ. 88, Ραψ. η, στ. 7 - 8

«αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤϊε· δαῖε δέ οἱ πῦρ γρηῢς Ἀπειραίη, θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα»

T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 53 - 54

«δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον»

T_2, σ. 96, Ραψ. η, στ. 135 - 137

«καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω. εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ ἀργειφόντῃ»

* * *

στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς ἵσταντ' ἀθανάτοισ' ἐναλίγκιοι, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 4 - 5, T_2, σ. 88)*

Μετάφραση: «Φτάνοντας (η Ναυσικά) στάθηκε μπροστά στην είσοδο, τότε βγήκαν τα αδέλφια της εκ του ιδίου γένους που κατοικούν μέσα εις τον θάλαμο (κοιλάδα των ναών) ολόγυρα στα υψώματα και είναι όμοιοι με τους αθανάτους».

Λεξιλόγιο

918 - 475 στῆσεν = ἔστησα = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὅρθιος, τόν στήνω / 171 ἄρ' = ἄρα = τότε, εὐθύς / 334 ἐν = ἐν, ἐντός / 832 προθύροισι = ἡ ἐμπρόσθια θύρα, ἡ θύρα τῆς αὐλῆς / 496 κασίγνητοι = κασί-γνητος, ὁ (κάσις + γενέσθαι, γεννάω, πρβλ. γνήσιος)· ἀδελφός ‖ εἶτα πάς συγγενής ἐξ αἵματος, ἀνεψιός, ἤ ἀνεψιά. - ‖ ὡς ἐπιθ. κασίγνητος, η, ον = ἀδελφικός. ἐτυμ. αὐτάδελφος / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 628 μιν = ἀντί αὐτόν, αὐτή, αὐτό / 80 ἀμφὶς = κατ' ἀμφότερα τά μέρη, ἐκατέρωθεν, πέριξ, γύρω / 473 ἵσταντ' = ἵστημι = κάμνω τινά νά σταθῆ ὅρθιος, τόν στήνω / 33 ἀθανάτοισ' = ἀθάνατος = ὁ μή ὑποκείμενος εἰς θάνατον / 335 ἐναλίγκιοι = ἐναλίγκιος = ὅμοιος, ὁμοιάζων

Συμπεράσματα

Μας επιβεβαιώνει την ομοιογένεια των Φαιάκων μέσα στην κοιλάδα των ναών και μοιάζουν με τους αθανάτους. Την Ναυσικά, δε, την έστησαν στην είσοδο.

* * *

δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα. Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη, *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 53 - 57, T_2, σ. 90)*

Μετάφραση: «Ωστόσο μέσα στην κοιλάδα των ναών που υπάρχουν από τη μία και την άλλη πλευρά, πρώτα θα συναντήσεις τον ναό της Δέσποινας. Αρήτη το όνομά της και είναι όνομα επώνυμον που δίδεται προς τιμήν τινός, προς ανάμνηση τινός, αυτοί δε που είναι από το ίδιο γένος (και διαμένουν εκεί, οι ἡγήτορες ἠδέ μέδοντες) εκλέγουν Αλκίνοον Βασιλέα (πρώτος μεταξύ ίσων).
Τον Ναυσίθοο πρώτα ο κοσμοσείστης Ποσειδώνας εγέννησε με την Περίβοια, γυναίκα η καλύτερη στο είδος της»

Λεξιλόγιο

252 δέσποιναν = ἡ, θηλ. τοῦ Δεσπότης, κυρία τοῦ οἴκου, ἡ ἄρχων / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 860 πρῶτα = κατά πρῶτον, ἐν πρώτοις, πρῶτον / 529 κιχήσεαι = τυγχάνω, συναντῶ, εὑρίσκω ‖ φθάνω εἰς ... προφθάνω / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς 2) ἐπάνω εἰς, ἐπί, ἐπί τινός / 603 μεγάροισιν = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, κυρ. ἡ «αἴθουσα» / Ἀρήτη = Ἀρήτη / 693 δ' ὄνομ' = ὄνομα / ἐστὶν = εἶναι / 386 ἐπώνυμον = ὄνομα δοθέν πρός ἀνάμνησιν (εἰς μνήμην) τινός / 313 ἐκ = ἔξω ἀπό, ἀπέξω, ἐκ πάντων = ἀρχηγός, πρῶτος ἀνάμεσα σε ὅλους / 245 δὲ = ἐν ᾧ, ἀλλά, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 998 τοκήων = τοκεύς = ὁ τίκτων, ὁ γεννών, ὁ πατήρ. τοκῆες = γονεῖς / 1019 τῶν = ὅθεν, διά τούτο, κατά τούτον τόν τρόπο, οὕτω, κατά ταῦτα / 196 αὐτῶν = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος, «ἀτός, ἀπατός» / 674 οἵ = ὀνομ. πληθ. ἀρσ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς / 772 περ = βασική σημασία πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 978 - 993 τέκον = τίκτω = φέρω εἰς τήν ζωήν, «φέρω εἰς τόν κόσμον» / Ἀλκίνοον = Ἀλκίνοον / 210 βασιλῆα = βασιλεύς, ἀρχηγός, ἡγεμών / 646 - 453 Ναυσίθοον = ναῦς = πλοῖο / θοός = ταχύς, εὐκίνητος / 611 μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δέ / 860 πρῶτα = κατά πρῶτο, ἐν πρῶτοις, πρῶτον / 819 Ποσειδάων = Ποσειδώνας / 342 ἐνοσίχθων = ὁ σείων τήν γήν, ἐπώνυμον τοῦ Ποσειδῶνος / 227 γείνατο = γείναμαι = γεννῶμαι ‖ γεινάμενοι = οἱ γεννήτορες / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / Περίβοια = κύριο ὄνομα / 238 γυναικῶν = γυναικῶν / 304 εἶδος = ὅ,τι φαίνεται, μορφή, σχῆμα / 176 ἀρίστη = ἄριστος, η, ον· ὁ καλλίτερος εἰς τό εἶδος του

Συμπεράσματα

1) **Εδώ ο δημιουργός μας δείχνει το ναό της Δέσποινας Αρήτης μέσα στην κοιλάδα των ναών.**
2) **Μας αποκαλύπτει το όνομα της πόλης «*ἄστυ*» λέγοντάς μας ότι φέρει το όνομα της Δέσποινας (χθόνιας θεάς) Αρήτης προς τιμήν και ανάμνησή της.**
3) **Μας αποκαλύπτει ότι ο εκάστοτε Βασιλέας Αλκίνοος εκλέγεται ο καλύτερος από τους Φαίακες της ίδιας γενεάς.**
4) **Ο Ποσειδώνας σμίγει με την Περίβοια και γεννιέται ο Ναυσίθοος.**

* * *

όπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος, ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν. ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 58 - 62, T_2, σσ. 90 - 92)*

Μετάφραση: «μεταγενέστερη θυγατέρα του μεγαλόκαρδου Ευρυμέδοντα όπου κάποτε στους υπέρθυμους «*Γιγάντεσσιν*» γηγενείς κατοίκους βασίλευε. Ωστόσο ξεχάστηκε από τον λαό του, και στη συνέχεια τους ξέχασε και αυτός. Με αυτήν ο Ποσειδώνας αναμείχτηκε «*ἐμίγη*» και έγινε λαός «*παῖδα*» (μιγάς) με (αρχηγό) τον μεγαλόψυχο Ναυσίθοο που στους Φαίακες βασίλεψε».

Λεξιλόγιο

698 ὁπλοτάτη = ὁπλότερος καί ὁπλότατος, η, ον = νεώτερος = μεταγενέστερος / θυγάτηρ = θυγατέρα / 602 μεγαλήτορος = ὁ μεγάλην καρδίαν ἔχων, μεγαλόκαρδος / 411 Εὐρυμέδοντος = ὁ εὐρέως κυβερνῶν / ὅς ποθ' = ὅσ ποθ' = ποθί = κάπου ‖ ἐως κάπως ‖ ἐπι χρόνου, κάποτε / 1035 ὑπερθύμοισι = ὑπερ-θύμος = μεθ' ὑπερμέτρου θυμοῦ καί ὀργῆς / 231 Γιγάντεσσιν = φυλή ἀγριανθρώπων πελωρίων ‖ τά τέκνα τῆς γῆς, γηγενής / 210 βασίλευεν = βασιλεία, ἡ (βασιλεύω) / 65 ἀλλ' = ἀλλά = κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλοιῶς / 611 ὁ μὲν = ἐξ' ἐνός μέν ... ἐξ ἐτέρου δέ, «ἀπο τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 1138 - 685 ὤλεσε = ὄλλυμι = καταστρέφω 2) ἀπόλλυμι, χάνω / 569 λαὸν = ὅ,τι καί νύν λαός = ἄνθρωποι / 189 ἀτάσθαλον = ἀτασθάλλω· εἶμαι ἀτάσθαλος, ἐνεργῶ αὐθαδῶς, ἀφρόνως / 1138 - 685 ὤλετο = ὄλλυμι = καταστρέφω 2) ἀπόλλυμι, χάνω / 196 δ' αὐτός = αὐτός = ἐγώ (σύ, αὐτός) ὁ ἴδιος «ἀτός, ἀπατός» / 988 τῇ = δοτ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ὦ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / Ποσειδάων = Ποσειδώνας / 331-605-627 ἐμίγη = μείγνυμι = μίγνυμι = ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω 2) συνενῶ, συνάπτω, φέρω εἰς ἐπαφήν ‖ ἀναμειγνύομαι μετά τινός (βλ. μιγάς) / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 296 - 227 ἐγείνατο = ἐγεινάμην = γεννῶμαι / 729 παῖδα = παίς, παιδός, ὁ, ἡ, γεν. πληθ. παίδων / 645 - 453 Ναυσίθοον = ναῦς = πλοῖον / θοός = ταχύς, εὐκίνητος / 601 μεγάθυμον= μεγαλόψυχος, γενναιόδωρος, ὑψηλόφρων / 710 ὃς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / ἐν Φαίηξιν = στούς Φαίακες / 102 ἄνασσε = ἀνάσσω = εἶμαι ἄρχων ‖ κυβερνῶ, βασιλεύω

Συμπεράσματα

1) **Ο Ευρυμέδοντας που λατρευόταν από τους κατοίκους που ζούσαν στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό Σχερία, έπαψε να λατρεύεται από αυτούς και τον αντικατέστησαν ως λατρευτικό θεό με την μεταγενέστερη κόρη του Περίβοια.**
2) **Ο Ποσειδώνας, που λατρεύεται μόνο στο φύσει οχυρό Σχερία και είναι αυτός που είχε παραχωρήσει τη Σχερία στους Φαίακες, για να κατοικήσουν, αναμείχτηκε («*ἐμίγη*») με την Περίβοια (θεά των Φαιάκων, που την λάτρευαν όταν ζούσαν στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό). Αυτό το ανακάτεμα, έγινε με τους κατοίκους που προϋπήρχαν στο φύσει οχυρό (Ποσειδώνας) και τους Φαίακες που ως νέοι κάτοικοι ήλθαν στο φύσει οχυρό (Περίβοια) όντας καινούργια ράτσα (μιγάδες) που με αρχηγό τον Ναυσίθοο βασίλεψε στους Φαίακες.**
3) **Η Περίβοια η θεά των νεοφερμένων συνεχίζει να λατρεύεται στο φύσει οχυρό Σχερία ως Ευρυμέδουσα θαλαμηπόλος, μαζί με την παλαιά χθόνια θεά Αρήτη και τον Ποσειδώνα, που προϋπήρχαν στο φύσει οχυρό Σχερία.**

* * *

Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε. τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 63 - 66, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: «Ο Ναυσίθοος έφερε στη ζωή τον Ρηξήνορα και τον Αλκίνοο. Τον μεν Ρηξήνορα τον έβαλε να κατοικήσει χωρίς να αφήσει απογόνους στον εκτεταμένο χώρο των Νυμφών (δώδεκα γεωγραφικά διαμερίσματα πολεμικής ζώνης) ως τοξοβόλο, όπου λατρεύεται και υπάρχει το Ιερόν του Απόλλωνα, τον δε Αλκίνοο στην κόμη (χωριό) Αρήτη που παρότι ήταν νέο χωριό, ήταν εγκαταλειμμένο και κατοικούταν από σποραδικές κατοικίες. Την κόμη Αρήτη κατέστησε ως έδρα του ο Αλκίνοος».

Λεξιλόγιο

646 - 453 Ναυσίθοος = ναῦς = πλοῖο / θοός = ταχύς, εὐκίνητος / 396 δ' ἔτεκεν = ἔτεκον = φέρω εἰς τήν ζωήν, «φέρω εἰς τόν κόσμον» / 876 Ῥηξήνορά τ' = ὁ διαρρηγνύων (ὁ διασπών) τάς τάξεις τῶν πολεμίων / 64 - 658 Ἀλκίνοόν τε = ἀλκάρ, τό, ἐν χρήσει κατ' ὀνομ. καί αἰτ. μόνον (ἀλκή)· φυλακτήριον, προπύργιον. (658) Νόος = νοῦς / 611 τὸν μὲν = ἐξ ἑνός μέν ... ἐξ ἑτέρου δε, «ἀπό τό ἕνα μέρος ... ἀπό τό ἄλλο» / 52 ἄκουρον = ἄνευ τέκνων, ἄτεκνος ‖ ὁ ἄνευ ἀρένος κληρονόμου ‖ ἀκούρευτος / 355 - 307 ἐόντα = ἐόντι = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω, ὑφίσταμαι ὡς ὕπαρξις / 208 βάλ' = βάλλω = βάλ = βέλος, βέλεμνον, βελόνη, βλητός, βολή, βόλος, βολίς / 174 ἀργυρότοξος = ὁ ἔχων ἀργυροῦν τόξον (ἐπιθ. τοῦ Ἀπόλλωνος) / Ἀπόλλων = Ἀπόλλωνας / 660 νυμφίον = ὁ (νύμφη)· γαμβρός, νεόγαμος σύζυγος ‖ ὡς ἐπιθ. νύμφιος, ὁ νυφικός, γαμήλιος / βλ. και 660 νυμφεῖος, α, ον καί -ος, -ον (νύμφη) ὁ ἀνήκων εἰς νύμφην / 334 ἐν = ἐν, ἐντός, εἰς / 603 μεγάρω = μέγαρον = μέγα διαμέρισμα, μέγα δωμάτιον, κυρ. «αἴθουσα» / 626 - 309 μίαν = εἰς = ἕνας τό θηλυκό μία / 675 οἴην = οἴη, ἡ κώμη, χωρίον. Ἐτυμ. (κοινότης, σωματείον, φυλή) οἰκίες ἐν σποράδι / 729 παῖδα = παίς, παιδός, ὁ, ἡ, γεν. πληθ. παίδων ‖ ἐπι ἡλικίας «παιδί» / 581 - 572 λιπόντα = λιπών, λείπω = ἀφήνω, ἐγκαταλείπω, 3) μετ. γεν. ἀπομένω ἄνευ τινός / Ἀρήτην = Ἀρήτη / τὴν = αὐτήν / δ' Ἀλκίνοος = Ἀλκίνοος / 804 ποιήσατ' = ποιέω = κατασκευάζω 2) δημιουργῶ τί 3) διαμορφώνω / 51 ἄκοιτιν = ἄκοιτις = ἡ σύζυγος, ἡ γυνή. ἀκοίτης = ὁ ὁμοκοίτης

Συμπεράσματα

1) **Ο Ναυσίθοος είναι αυτός που ένωσε το φύσει οχυρό Σχερία και το βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό σε μία ενιαία χώρα (Δρεπάνη το όνομά της).**
2) **Ο Ναυσίθοος μετά την ένωση της χώρας έκανε την εξής σοφή μεταρρύθμιση: χώρισε τη χώρα σε δύο ζώνες, τις εξής: α) το βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό το κατέστησε στρατιωτική ζώνη με όρια το Νήσο - τον Παντοκράτορα - την Ιστώνη - το Ακρωτήριο Δράστης (Ρηξήνορας) χωρίς δικαίωμα εκλογής των στρατιωτικών ηγετών «*ἄκουρον*» και με γηγενείς κατοίκους γενναίους και βίαιους, β) το φύσει οχυρό Σχερία ως πολιτικό - θρησκευτικό κέντρο με επικεφαλής τον δέκατο τρίτο Βασιλέα που εκλέγεται από τους άλλους Βασιλείς, οι οποίοι εκλέγονται από τους επικεφαλής των οικογενειών των Φαιάκων του ιδίου γένους (μιγάδες) που κατοικούν στο φύσει οχυρό Σχερία και διοικούν οι δεκατρείς αυτοί Βασιλείς ολόκληρη τη χώρα.**

* * *

Στ. 69 - 71
«ὧς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν ἔκ τε φίλων παίδων ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο καὶ λαῶν, οἵ μίν ῥα θεὸν ὧς εἰσορόωντες»

Στ. 67-68
καί μιν ἔτισ' ὡς οὔ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη, ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν. *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 67 - 68, T_2, σ. 92)*

Μετάφραση: «Όσες γυναίκες θεότητες ακόμη και τώρα σε κάθε τόπο που διοικείται από άνδρες. Όπου εκείνη εγκαρδίως τιμάται με αγάπη, από ανθρώπους μακρινούς, από τα αγαπημένα της (πνευματικά) παιδιά, από τον Αλκίνοο, και από τους λαούς που σε αυτήν την χθόνια θεότητα προσβλέπουν σε κάθε ευκαιρία».

Λεξιλόγιο

482 καί = καί, ἐπίσης / 628 μιν = ἀντί αὐτόν, αὐτήν, αὐτό / 399 ἔτισ' = ἔτι, ἐπίρ.: ἐπι τοῦ παρόντος ἤ παρελθόντος· ἀκόμη, εἰσέτι ‖ μέχρι τοῦδε / 1141 ὡς = οὕτω, κατα τοῦτον τόν τρόπον / 715 οὔ = ὄχι, δέν / 995 τις = κάποιος, ἕνας, μία «κάποια» / 363 ἐπὶ = ἐπάνω εἰς τι / 1110 χθονὶ = χθόνιος, (α) ον (χθών) ὁ ἐπι τῆς γῆς ων, ὁ ἐν τη γῇ, ὑπόγειος / 991 - 996 τίεται = τιέμεν = τίω = ἀπονέμω τιμήν εἰς τινά, τόν θεωρῶ ἄξιον τιμῆς / 65 ἄλλη = ἐν ἄλλω τόπω 2) εἰς ἄλλο μέρος, πρός κάπου ἀλλοῦ 3) κατ' ἄλλον τρόπον / 711 ὅσσαι = ὅσος, ὅση, ὅσον, ἐπ. ὅσσος, ὅσση, ὅσσον, ἀναφορ. συσχετ. τῶν πόσος, τόσος / 661 νῦν = τώρα, κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν χρόνον, αὐτήν δά τήν στιγμήν / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 238 γυναῖκες = γυναῖκες / 1040 ὑπ' = ΥΠΟ = ὑποκάτωθεν τοῦ ὀποίου ἔρχεται τι ἤ ἐξέρχεται / 107 - 115 ἀνδράσιν = ἀνήρ, δοτ.

πληθ. ἀνδρός / 678 οἶκον = οἶκος, οἰκία, κατοικία, τόπος διαμονῆς ‖ πάς τόπος, ἔνθα ζῇ τις / 419 ἔχουσιν = ἔχουν

Συμπεράσματα

Έδρα του Αλκίνοου επιλέγεται το χωριό που προϋπήρχε της άφιξης των Φαιάκων στο φύσει οχυρό Σχερία, από τους προηγούμενους κατοίκους που υπάρχουν σποραδικά. Το όνομα του χωριού Αρήτη δεν αλλάζει από τους νεοφερμένους, ούτε από τις επόμενες γενεές των μιγάδων του φύσει οχυρού Σχερία, αντιθέτως η λατρεία της ως χθόνιας θεάς έχει πρωτεύουσα σημασία στη θεολογία των μιγάδων Φαιάκων σε πολλές γενεές ακόμα και πολύ αργότερα ίσως.

* * *

ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος, ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς· *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 155 - 157, T_2, σ. 98)*

Μετάφραση: «Και τώρα μετά από πάρα πολλά χρόνια ακούστηκε μια φωνή από άλλο μέρος. Ήταν ο πρεσβύτερος ήρωας Εχένηος (Ναυσίθοος) ο οποίος είναι ο προγενέστερος άνδρας από όλους τους Φαίακες και είχε γεννηθεί στα πολύ παλαιά χρόνια, και ο λόγος του διακρίνεται γιατί γνωρίζει άριστα το παρελθόν».

Λεξιλόγιο

724 ὀψὲ = μετά μακρόν χρόνον, ἀργά, ἐπι τέλους, βραδέως / 245 δὲ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος - δέ = εἰς (πρός) / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 619 μετέειπε = μετεῖπε, μετεῖπον = ὡμίλησα ἐν μέσω 2) ὡμίλησα κατόπιν / 229 γέρων = ὁ ἡλικιωμένος, ὁ «γέροντας» «γέροντες» = οἱ πρεσβύτεροι / 439 ἥρως = ἥρωας, παρ' Ὁμήρω εἰς πάντα ἐλεύθερον ἄνθρωπον / 418 Ἐχένηος = Ἐχενῆς = ὁ στερεά κρατῶν τά ναῦς / 710 ὃς = ὅστις, ὁ ὁποῖος / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἕως τώρα / Φαιήκων = Φαιάκων / ἀνδρῶν = ἀνδρῶν / 829 προγενέστερος = ὁ πρό πολλοῦ γεννηθείς, ὁ παλαιῶν χρόνων, ἀρχαίος, παλαιός / 430 - 307 ἦεν = εἶμι = πηγαίνω, ὑπάγω ‖ ἔρχομαι / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 638 μύθοισι = πάν ὅ,τι λέγεται ἀπό στόματος, λόγος, ὁμιλία / 518 κέκαστο = κέκασμαι = διακρίνομαι, διαπρέπω / 730 παλαιά τε = τό πάλαι, ὡς καί νύν οἱ ἀρχαῖοι, οἱ πρόγονοι / 813 πολλά τε = πολύς, πολλοί (πολλά) / 304 - 674 εἰδώς = (πρκ. τοῦ οἶδα Β') = γνωρίζω, γινώσκω, ἡξεύρω

* * *

εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς ἡμῖν εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 199 - 202, T_2, σ. 100)*

Μετάφραση: «Αλλά εάν κάποιος από τους αθανάτους από τον ουρανό έλθει, είναι κάποιος από τους θεούς που μέχρι τώρα σχεδιάζουν κατά τρόπον καταχθόνιον. Διότι αιωνίως αυτούς εδώ τους θεούς άλλοτε και εμείς τους λατρεύαμε, και καλώς εκτελούμε τις περίφημες εκατόμβες»

Λεξιλόγιο

303 εἰ = ἐάν / 245 δέ = ἀλλά, ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου, ἀπό τό ἄλλο μέρος / 995 τις = ἐάν κάποιος, ἐάν κάτι, ἐάν ὁποιοσδήποτε, ἐάν ὁ,τιδήποτε / 33 ἀθανάτων = ὁ μή ὑποκείμενος εἰς θάνατον, μή θνήσκων / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 496 κατ' μετά γενικῆς σημαίνουσα κίνησιν ἐκ τῶν ἄνω πρός τά κάτω / 718 οὐρανοῦ = οὐρανός, ὅτι καί νύν, ὁ οὐρανός, ὁ οὐράνιος θόλος / 306 εἰλήλουθεν = ἔρχομαι / 66 ἄλλο = ἄλλος = κάποιος ἄλλος, οἱοσδήποτε ἄλλος / 991 τι = οὐδ. τοῦ ἐρωτ. τίς καί τοῦ ἀορ. τις / 253 δὴ = τώρα, τώρα δά, ἤδη, ἐως τώρα / 997 - 671 τόδ' τόδι οὐδ. τοῦ ὀδί = ὅδε, τόδε = αὐτός ἐδῶ / 360 ἔπειτα = ἀκολούθως, μετά ταῦτα, ἔπειτα / 447 θεοὶ = θεός, παρ' Ὁμήρω εἴτε: τό θείον, ὁ θεός, εἴτε: κάποια εἰδική θεότης / 779 περιμηχανόωνται = σχεδιάζω κατά τρόπον καταχθόνιον / 38 - 29 αἰεὶ = αἰών = ἀεί, πάντοτε, διά παντός, αἰωνίως / 226 γὰρ = ὀπότε = διότι ‖ λοιπόν / 997 τὸ = αὐτός ἐδῶ / 758 πάρος = πρίν, πρότερον, προηγουμένως, ἄλλοτε / 226 γε = τουλάχιστον, ἐν πάση περιπτώσει / 447 θεοὶ = θεός, θεοί, παρ' Ὁμήρω εἴτε: τό θείον, ὁ θεός, εἴτε κάποια εἰδική θεότης / 1058 φαίνονται = φαίνω ǀ φέρω τί εἰς φῶς ‖ δεικνύω, ἐπιδεικνύω / 335 ἐναργεῖς = ἐναργής = διακεκριμένος, ὀρατός 2) λαμπρός, στιλπνός / 435 ἡμῖν = δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 413 εὖτ' = καλῶς / 388 ἔρδωμεν = ἔρδω, ἐργάζομαι, πράτω, ἐκτελῶ, συμπληρῶ / 14 ἀγακλειτὰς = ἀγακλεής = ἄγαν ἔνδοξος, περίφημος, ἐξακουστός / 314 ἑκατόμβας = ἑκατόμβη = σημ. κυρ. θυσία συγκειμένη ἐκ σφαγίων 100 βοῶν ‖ συνήθως ὅμως οὕτως ὠνομάζετο πάσα μεγάλη δημόσια θυσία

Συμπεράσματα

Μας υπενθυμίζουν ότι οι Φαίακες πριν την άφιξή τους στο φύσει οχυρό Σχερία λάτρευαν τις χθόνιες θεότητες, που συνεχίζουν να λατρεύουν οι γηγενείς που κατοικούν στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό Σχερία και συνεχίζουν, όμως, οι Φαίακες να εκτελούν ή να συμμετέχουν στις περίφημες εκατόμβες προς αυτές τις χθόνιες θεότητες.

* * *

δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς. εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης, οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν, ὥς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων." *(Ομ. Οδ. Ραψ. η, στ. 203 - 206, T_2, σ. 100)*

Μετάφραση: «σε συμπόσιον που διοργανώνουν αυτοί που κατοικούν πολύ κοντά μας (δίπλα μας), και μόνος να πας πεζοπορώντας θα σμίξεις μαζί τους γιατί πάνω απ' όλα δεν μπορούν να κρυφτούν, αφού αυτοί υπάρχουν πολύ πλησίον μας στο βουνό ολόγυρα *«Κύκλωπές τε»* ζώντας στους αγρούς *«ἄγρια»* και είναι άθροισμα ανθρώπων *«φῦλα»* (ντόπιων) γηγενών *«Γιγάντων»*.

Λεξιλόγιο

241 δαίνυνταί τε = δαίνυμι = κυρ. δίδω γεύμα ἤ συμπόσιον / 739 παρ' = παρά = πλησίον, παραπλεύρως / 76 - 435 ἄμμι = ἡμῖν = δοτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 481 καθήμενοι = κάθημαι = ἔχω καθίση ἐμαυτόν, εἶμαι καθισμένος / 339 ἔνθα = ἐκεί, αὐτοῦ / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 434 ἡμεῖς = ἡμεῖς, ἡμᾶς, ὀνομ. καί αἰτ. πληθ. τοῦ ἐγώ / 303 εἰ δ' = ἐάν δέ / 171 ἄρα = 1) τότε, εὐθύς, ἀμέσως 2) ἐπεξήγησις πράγματος, προμνημονευθέντος / 995 τις = ἐάν κάποιος, ἐάν κάτι, ἐάν όποιοσδήποτε, ἐάν ό,τιδήποτε / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 636 μοῦνος = μόνος / 478 ἰὼν = ἐγώ, ἐγών, καί ἔγωγε / 666 - 934 ξύμβληται = ξυμβάλλω = συμβάλλω = συνενώνω ‖ γενικῶς συνάπτω / 672 ὁδίτης = ὁδοιπόρος, ταξιδιώτης / 716 οὔ τι = οὔκ ετι = ὄχι πλέον, οὐχί παραιτέρω, οὐχί περισσότερον / 502 κατακρύπτουσιν = κατακρύπτω, κρύπτω ἐντελῶς, ἀποκρύπτω / 359 ἐπεί = μετά ταῦτα, ὅτε ‖ ἀφ' ὅτου χρόνου / 962 - 961 σφισιν = σφεῖς = αὐτοί, αὐταί / 296 ἐγγύθεν = ἐπίρ. (ἐγγύς)· ἐκ τοῦ πλησίον, ἐγγύς ‖ ἐπί χρόνου, σέ λίγο / 307 εἰμέν = εἰμί = εἶμαι, ὑπάρχω / 1141 ὥς = κατά τοῦτον τόν τρόπον / 772 περ = πολύ, πάρα πολύ, λίαν / 557 Κύκλωπές τε = κύκλωψ, -ωπος, κυρ. ό ἔχων στρογγυλόν ὄμμα (ὀφθαλμόν). Ὁ Ἡσίοδος λέγει περί αὐτῶν «κύκλωπες δ' ὄνομα ἦσαν ἐπώνυμον» / 482 καὶ = καί, ἐπίσης / 22 ἄγρια = ἄγριος, α, ον (καί -ος, -ον) (ἀγρός) ό ζῶν εἰς τούς ἀγρούς, ζῶν ἀγρίως, «ἄγριος» / 1090 φῦλα = φυλή = ἄθροισμα ἀνθρώπων διακρινομένων ἀπό τούς ἄλλους / 231 Γιγάντων = φυλή ἀγριανθρώπων, πελωρίων τό μέγεθος καί τή δύναμιν, παρά τω Ἡσιόδω, τά τέκνα τῆς γῆς, ἐξ ού καί τό ὄνομα γίγας = γηγενής

Συμπεράσματα

Μας επαναλαμβάνουν δε ότι οι κάτοικοι που ήταν η αιτία για την αναχώρηση των Φαιάκων και την άφιξή τους στο φύσει οχυρό Σχερία, είναι πλησίον τους, και μας περιγράφει την μορφολογία του εδάφους όπου κατοικούν, την πολεοδομική τους διάταξη και την καταγωγή τους. Μας λένε επίσης ότι όποιος φύγει από το φύσει οχυρό πεζοπορώντας (δηλαδή από την άλλη πλευρά της θάλασσας) υποχρεωτικά θα σμίξει μαζί τους, αφού βρίσκονται στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό.
Ας προσέξουμε τι μας λέει στη συνέχεια:
T_2, σ. 118, Ραψ. θ, στ. 56 - 58
«βάν ρ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα. πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν ἀγρομένων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ παλαιοί».
Επίσης T_2, σ. 114, Ραψ. θ, στ. 15 - 17
«Ὣς εἰποῦσ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου. καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι ἀγρομένων».

Συμπεράσματα

Για την τεκμηρίωση του συμπεράσματός μου σχετικά με την πολεμική ζώνη *«Ρηξήνορας»* και την έκταση αυτής της ζώνης στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό, στην εκτεταμένη περιοχή των Νυμφών όπως αναφέρουν οι αρχαίοι συγγραφείς Όμηρος και Απολλώνιος Ρόδιος, παραπέμπω:

Οδ., T_2, σ. 70, Ραψ., στ. 122 - 124

«ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή, νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα·»

Οδ., T_2, σ. 92, Ραψ. η, στ. 61 - 66

«τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε· Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε. τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν».

Απολλώνιος Ρόδιος, Αργοναυτικά, *Βιβλ. 4ον, σ. 368, στ. 1149 - 1151*

«αἱ μέν τ' Αἰγαίου ποταμοῦ καλέοντο θύγατρες, αἱ δ' ὄρεος κορυφὰς Μελιτηίου ἀμφενέμοντο, αἱ δ' ἔσαν ἐκ πεδίων ἀλσηίδες·»

Απολλώνιος Ρόδιος, Αργοναυτικά, *Βιβλ. 4ον, σσ. 372 - 374, στ. 1216 - 1220*

«ἀλλὰ τὰ μὲν στείχοντος ἄδην αἰῶνος ἐτύχθη· Μοιράων δ' ἔτι κεῖθι θύη ἐπέτεια δέχονται καὶ Νυμφέων Νομίοιο καθ' ἱερὸν Ἀπόλλωνος βωμοὶ τοὺς Μήδεια καθείσατο. πολλὰ δ' ἰοῦσιν Ἀλκίνοος Μινύαις ξεινήια, πολλὰ δ' ὄπασσεν Ἀρήτη,»

Για το θέμα Κύκλωπες - Γίγαντες - Φαίακες, ανακεφαλαιώνοντας παραπέμπω στους στίχους από δύο ραψωδίες συνοπτικά, σε σύνθεση.

T_2, Ραψ. ζ στ. 3 - 8, Ραψ. η στ. 53 - 66 και 199 - 206

3 «βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε· οἳ πρὶν μέν ποτε ναῖον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ, ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων, οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν. ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής,»

8 «εἵσεν δὲ Σχερίῃ, ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων,»

53 - 66 «δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν· Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα. Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη, ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος, ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν. ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε· Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε. τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν»

199 «εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν, ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται. αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας, δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς. εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης, οὔ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν,»

206 *«ὥς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων».*

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Για να κατανοήσουμε λίγο καλύτερα ορισμένα ζητήματα σχετικά με τη χώρα των Φαιάκων θα καταθέσω ακόμη ορισμένα συμπεράσματα και δυστυχώς αναγκαστικά και λίγες παραπομπές από άλλες πηγές κάτι που προσπάθησα να αποφύγω, αλλά δυστυχώς αυτές τις λίγες πρέπει αναγκαστικά να τις καταθέσω.

Ας αρχίσουμε λοιπόν πάλι από το Έπος του Απολλώνιου Ρόδιου και θα σταθούμε μόνο πάλι στο *Βιβλ. Δ΄, σ. 368 (Αργοναυτικά), στ. 1130 - 1135.*

«αὐτονυχὶ κούρῃ θαλαμήιον ἔντυον εὐνὴν ἄντρῳ ἐν ἠγαθέῳ, τόθι δή ποτε Μάκρις ἔναιεν κούρη Ἀρισταίοιο μελίφρονος, ὅς ῥα μελισσέων ἔργα πολυκμήτοιο τ' ἀνεύρατο πῖαρ ἐλαίης· κείνη δὴ πάμπρωτα Διὸς Νυσήιον υἷα Εὐβοίης ἔντοσθεν Ἀβαντίδος ᾧ ἐνὶ κόλπῳ».

Από αυτούς τους πέντε στίχους θα σταθούμε μόνο σε τέσσερις λέξεις:

1) Μάκρις
2) Ἀρισταίος
3) Εὔβοια
4) Ἀβαντίς

Και ακόμη από τον στίχο 1150 στη λέξη

5) Μελιτήιον

Θα υπενθυμίσουμε μόνο ότι σε ό,τι έχει σχέση με αυτό που γράφει ο Όμηρος στην Οδύσσεια, *T_2, Ραψ. η, στ. 63*

«Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε».

Το δικό μας συμπέρασμα είναι ότι ο Ναυσίθοος χώρισε τη χώρα σε δύο ζώνες, τη στρατιωτική στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό Σχερία «*Ρηξήνορά τ'*» και το θρησκευτικό πολιτικό κέντρο, το φύσει οχυρό Σχερία «*Αλκίνοόν τε*».

Επίσης στην Οδύσσεια του Ομήρου, *T_4, Ραψ. ν, στ. 183* **αναφέρει**

«μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ».

Το δικό μου συμπέρασμα είναι ότι αναφέρεται επακριβώς ο δημιουργός στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό που είναι υπερβολικά μακρύ, δηλαδή από το ακρωτήριο Αγίας Αικατερίνης Περίθειας μέχρι το ακρωτήριο Δράστης Περουλάδων, δημιουργώντας στο κέντρο του κυκλική κατεύθυνση.

Παραθέτουμε τα ανωτέρω, γιατί το βουνό θα μας απασχολήσει ιδιαίτερα και επί μακρόν χρόνον. Θα ξεκινήσουμε, λοιπόν, με τη λέξη Μάκρις. Κατά τον Απολλώνιο Ρόδιο, η Μάκρις είναι κόρη του Αρισταίου, της ανέθεσε ο Ερμής να αναθρέψει τον Νυσαίο, γιο του Δία (τον Διόνυσο) στην Αβαντίδα Εύβοια. Την καταδίωξε, όμως, η Ήρα από την πατρίδα της την Εύβοια και πήγε τότε και έμεινε στο ιερό σπήλαιο των Φαιάκων. Πρέπει όμως να προσέξουμε τα εξής:

1) Σύμφωνα με το έργο Ελληνική Μυθολογία, οι Θεοί, της Εκδοτικής Αθηνών, T_2, σ. 200 - γενική εποπτεία, Ι. Θ. Κακριδής αναφέρονται τα εξής:

«Για να γλυτώσει το γιο του, ο Δίας αναγκάζεται να τον μεταμορφώσει σε κατσίκι και να τον παραδώσει στον Ερμή, που τον πηγαίνει έξω από την Ελλάδα, στις Νύμφες που κατοικούσαν σ' ένα μακρινό βουνό της Ασίας, τη Νύσα. Σε κατοπινά χρόνια θα βρεθούν πολλές ορεινές περιοχές με το όνομα Νύσα, που θα διεκδικούν τη δόξα πως ανάθρεψαν τον Διόνυσο, στη Βοιωτία, στον Παρνασσό, στη Θεσσαλία, στη Μακεδονία, στη Θράκη, στην Εύβοια, στη Νάξο, στη Λιβύη, στην Αίγυπτο, στην Αιθιοπία, στην Καρία, στη Λυδία, στην Κιλικία, στην Αραβία, στη Σκυθία, στην Ινδία».

2) Ας δούμε όμως με προσοχή σύμφωνα με τον Απολλώνιο Ρόδιο πώς κατοικήθηκε κατά σειράν το ιερόν άντρον των Φαιάκων, στους στίχους 986 - 992, Βιβλίο Δ: μας λέει ο δημιουργός ότι η παράδοση λέει ότι πρώτη κατοίκησε η χθόνια θεά Δήμητρα και δίδαξε τους Τιτάνες που είναι συγγενείς των Φαιάκων, πώς να θερίζουνε τα στάχυα και αυτό το έκανε από την αγάπη της για την Μάκριδα.

Ύστερα, πάντα κατά τον Απολλώνιο το Ρόδιο, *Βιβλ. Δ΄, σ. 368, στ. 1131 - 1140*, το ιερόν άντρον των Φαιάκων κατοίκησε η Νύμφη Μάκρις, κόρη του Αρισταίου (άριστος) αυτού που βρήκε πώς να τρέφουν τις μέλισσες και με πολύ κόπο να βγάζουν το μέλι και να καλλιεργούν τα ελαιόδενδρα βγάζοντας το ελαιόλαδο, που πριν κατοικούσε στην Αβαντίδα Εύβοια και αφού την καταδίωξε η Ήρα πήγε και κατοίκησε «*ἡ δ' ἄρα Φαιήκων ἱερῷ ἐνὶ τηλόθεν ἄντρῳ*».

Και συνεχίζοντας ο Απολλώνιος ο Ρόδιος, *Βιβλ. Δ΄, στ. 1175 - 1176*, μας λέει ότι, πολύ αργότερα φυσικά, οι Κόλχοι βρίσκονταν *στην άκρη του όρους Μακριδίη στον Νήσο* (Περίθειας).

Αν τα βάλουμε λοιπόν με τη σειρά θα δούμε οτι:

1) Η Δήμητρα κατοικεί στο όρος της Μάκριδας που έχει το σχήμα Δρεπάνης.

2) Η νύμφη Μάκρη κατοικεί στο ίδιο μέρος πολύ αργότερα, και

3) Ακόμη πολύ αργότερα οι Κόλχοι βρίσκονταν στην άκρη του όρους Μακριδίη, όπου τους συναντάει ο Αλκίνοος. Βλέπουμε, δηλαδή, εδώ στις δύο ακραίες χρονικές περιόδους το όρος να ονομάζεται στην πρώτη αρχική περίοδο Μάκριδα, και στην τελευταία Μακριδίη, στην μεσαία όμως χρονική περίοδο υπάρχει η Νύμφη «*Κούρη*» Μάκρις, η οποία τώρα θα μας απασχολήσει. Επίσης πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι κατά την Οδύσσεια του Ομήρου, *T_4, σ. 38, Ραψ. ν, στ. 183*, οι Φαίακες προσεύχονται να μην καλύψει ο Ποσειδώνας το φύσει οχυρό ολόγυρα με βουνό που έχει υπερβολικό μήκος «*μηδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ*».

Ας ξαναγυρίσουμε, λοιπόν, στην νύμφη Μάκρι. Μας λέει ο Απολλώνιος ο Ρόδιος ότι πριν ζούσε στην Αβαντίδα Εύβοια και αφού την καταδίωξε η Ήρα πήγε και κατοίκησε στο *Ιερόν άντρον των Φαιάκων*.

Για την καταγωγή της βοηθηθήκαμε από τα παρακάτω έργα.

Ιστορία των Ελλήνων, *Λεξικόν του Αρχαίου Κόσμου, T_{25}, σ. 475*, Εκδ. Δομή «*Μακρίς: κόρη του Αρισταίου. Της ανέθεσε ο Ερμής να αναθρέψει τον Διόνυσο. Την έδιωξε όμως η Ήρα από την πατρίδα της, την Εύβοια, και πήγε τότε με τον Διόνυσο στην Κέρκυρα, όπου έμειναν σε ένα σπήλαιο*». Δηλαδή πριν κατοικούσε στην Εύβοια και όπως μας λέει ο Απολλώνιος ο Ρόδιος, *Βιβλ. Δ΄, στ. 1135* «*Εὐβοίης ἔντοσθεν Ἀβαντίδος ᾧ ἐνὶ κόλπῳ*».

Και όπως μας ενημερώνει η Ιστορία των Ελλήνων, *Λεξικόν του Αρχαίου Κόσμου, T_{24}, σ. 296 «Η Ερέτρια ιδρύθηκε από τους Άβαντες, που ενισχύθηκαν από τους Ίωνες εποίκους της Αττικής»*.

Ποιοι είναι όμως οι Άβαντες; Να τι γράφει η Ιστορία των Ελλήνων, *Λεξικόν του Αρχαίου Κόσμου, T_{23}, σ. 17*, Εκδ. Δομή: «*Άβαντες: οι αρχαιότεροι κάτοικοι της Εύβοιας (Αριστοτέλης σύμφωνα με τον Στράβωνα) που είχε ονομαστεί γι' αυτόν το λόγο Αβαντίς ή Αβαντιάς. Προέρχονταν από την πόλη Άβες της Φωκίδας. Αρχική καταγωγή των Αβάντων ήταν η Θράκη και σύμφωνα με τη Μυθολογία, προμήτωρ τους ήταν η νύμφη Άβα, ερωμένη του Ποσειδώνος, από τον οποίο γέννησε τον Εργίσκο, ήρωα της Θράκης. Ο Πλούταρχος αναφέρει στο βίο του Θησέως, ότι οι Άβαντες ήταν φιλοπόλεμοι, μάχονταν σώμα με σώμα και ξύριζαν μόνο το μπροστινό μέρος του κεφαλιού, για να μη δίνουν στους αντιπάλους τους τη δυνατότητα να τους αρπάξουν από τα μαλλιά. Από την Εύβοια οι Άβαντες απλώθηκαν στην Αττική, στην Ιωνία και σε μερικά νησιά του Αιγαίου (Χίο, Κρήτη). Μετά την εκστρατεία της Τροίας, μερικοί Άβαντες, με 8 πλοία, θέλησαν να γυρίσουν στις πατρίδες τους, αλλά χάθηκαν και τελικά εγκαταστάθηκαν στη Θεσπρωτία, ενώ μερικοί έφτασαν μέχρι τη Γαλατία (Αβάντικοι)*».

Πιθανόν, λοιπόν, ένα τμήμα από αυτούς, και το θεωρούμε το πλέον πιθανόν και σε καμία περίπτωση τμήμα από τον εποικισμό της Κέρκυρας από τους Ερετριείς του 7ου αιώνα, να έφτασε στη χώρα των Φαιάκων. Και λέμε ότι είναι από το τμήμα αυτών που γύρισαν από την Τροία, γιατί η Νύμφη Μάκρις προηγείται χρονολογικά και από τους Κόλχους και από τους Ερετριείς εποίκους του 7ου αιώνα. Είναι λοιπόν η Νύμφη Μάκρις χρονολογικά αμέσως μετά από την μυθικότερη θεά των Φαιάκων, τη χθόνια θεά Δήμητρα.

Αφού ήρθαν, ή τους έφεραν, στη χώρα των Φαιάκων, αυτοί οι φιλοπόλεμοι Άβαντες, τοποθετήθηκαν από τους Φαίακες που είχαν χωρίσει τη χώρα τους σε δύο ζώνες, τη στρατιωτική «*Ρηξηνορά τ'*» και τη θρησκευτικο-πολιτική «*Ἀλκινοόντε*» στη στρατιωτική ζώνη θεωρούμενοι από τη θρησκευτικο-πολιτική ηγεσία ότι ως εμπειροπόλεμοι ήταν πολύτιμοι για τη στρατιωτική άμυνα της χώρας, και τους τοποθέτησαν γύρω από το ιερό άντρο

των Φαιάκων (ε κ τ ε τ α μ έ ν η π ε ρ ι ο χ ή τ ω ν Ν υ μ φ ώ ν) ή μόνο στο χωριό *Νύμφες* = *Νυμφές*.

Οι Άβαντες, όμως, μαζί με τις στρατιωτικές τους αποσκευές και ικανότητες έφεραν μαζί τους και τις θρησκευτικές τους αποσκευές, και μία από αυτές ήταν και η προμήτωρ τους Άβα, ερωμένη του Ποσειδώνος. Να τι γράφει γι' αυτήν το Λεξικό του Αρχαίου Κόσμου, Εκδ. Δομή, T_{23}, σ. 17: «*Άβα: όνομα μιας μυθολογικής νύμφης και μιας ιστορικής βασίλισσας: 1) Νύμφη, ερωμένη του Ποσειδώνος από τον οποίο γέννησε τον Εργίσκο, ήρωα της Θράκης, που ίδρυσε την πόλη Εργίσκη, κοντά στο Βυζάντιο*».

Κατά τον Απολλώνιο το Ρόδιο, όμως, οι Άβαντες που κατοικούν στο ιερό άντρο των Φαιάκων (εκτεταμένη περιοχή των Νυμφών) δεν λατρεύουν την Νύμφη Άβα, αλλά την Νύμφη Μάκρις. Γιατί;

Ας πάρουμε τα γεγονότα με τη σειρά. *Ομήρου Οδύσσεια, Ραψ. η, στ. 56 - 62*. Ο Ποσειδώνας σμίγει με την Περίβοια «*ἐμίγη*» και γεννιέται ο Ναυσίθοος.

Ο Ποσειδώνας λατρεύεται στο φύσει οχυρό Σχερία, η Περίβοια λατρεύεται στον υπερβολικά μακρύ «*ἐπίμηκες*» βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό. Στη συνέχεια μεταξύ των δύο Επών, της Οδύσσειας και των Αργοναυτικών, δεν γνωρίζουμε ποια ακριβώς γεγονότα μεσολάβησαν «*σκοτεινοί αιώνες*» και η Περίβοια παύει να λατρεύεται στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό Σχερία και τη θέση της παίρνει η χθόνια Δήμητρα όπου αναφέρεται από τον Απολλώνιο Ρόδιο ότι αγαπάει την Μάκριδα.

Στη συνέχεια μία νέα Νύμφη θεά λατρεύεται στο βουνό ολόγυρα από το φύσει οχυρό, η Μάκρις. Αυτή την περίοδο η προμήτωρ νύμφη Άβα των Αβάντων που από μετά την εκστρατεία της Τροίας κατοικούν στην εκτεταμένη περιοχή των Νυμφών, έχει χάσει το πρωταρχικό της όνομα και από Νύμφη Άβα μετονομάστηκε σε Νύμφη Μάκρις παίρνοντας το όνομά της από το όνομα του βουνού που είναι ολόγυρα από το φύσει οχυρό Σχερία (η δε Δήμητρα θεωρείται πια παρελθόν). Δηλαδή όρος Μάκρις, Νύμφη Μάκρις.

Στην πορεία του χρόνου φτάνοντας στα Αργοναυτικά δεν λατρεύεται πια, αλλά μόνον αναφέρεται ως παρελθόν η Νύμφη Μάκρις, το βουνό λέγεται Μακριδίη, εκτός από το τμήμα του βουνού που καλύπτει τον εκτεταμένο χώρο των Νυμφών μέχρι τις κορυφές του βουνού (*όρος Παντοκράτωρ*) όπου ονομάζεται Μελητήιον και οι παλαιοί Άβαντες σκληροί πολεμιστές, θα έχουν μετεξελιχθεί σε ποιμένες τον 3ο π.Χ. αιώνα. *Αργοναυτικά, Βιβλ. Δ', σσ. 372 - 374, στ. 1216 - 1219 «ἀλλὰ τὰ μὲν στείχοντος ἄδην αἰῶνος ἐτύχθη· Μοιράων δ' ἔτι κεῖθι θύη ἐπέτεια δέχονται καὶ Νυμφέων Νομίοιο καθ' ἱερὸν Ἀπόλλωνος βωμοὶ τοὺς Μήδεια καθείσατο»*.

Ανακεφαλαιώνοντας, συνοψίζουμε:

Χ ρ ό ν ο ς:	Ο ν ο μ α σ ί α Β ο υ ν ο ύ:
α) Μυκηναϊκή περίοδος	α) Περίμηκες
β) Σκοτεινοί αιώνες	β) Μάκρις
γ) Προ Αργοναυτικοί χρόνοι	γ) Μάκρις
δ) Αργοναυτικοί χρόνοι	δ) Μακριδίη

Από τους προ Ομηρικούς χρόνους και μετά το τμήμα του βουνού από Νυμφές μέχρι Παντοκράτορα μετονομάζεται σε *Μ ε λ η τ ή ι ο ν*, και με παραφθορά της γλώσσας σε *Μ ε λ ή τ η ρ ο ν = Ή τ η ρ ο ν*. Γιατί;

Εδώ έρχεται να μας απασχολήσει ο πατέρας της Νύμφης Άβα.

Θα παραπέμψουμε πάλι στην *Ιστορία των Ελλήνων, Λεξικό του Αρχαίου Κόσμου, T_{23}, σ. 458, Εκδ. Δομή*. «*Αρισταίος: όνομα μυθολογικών και ιστορικών προσώπων: 1) Γιος του Απόλλωνος και της Κυρήνης, κόρης του βασιλιά των Λαπηθών. Ανατράφηκε από τη Γη και τις Ώρες -ή από τον Χείρωνα- και διδάχτηκε από τις Μούσες την ιατρική και την μαντική. Τον τιμούσαν ως θεό της γεωργίας, της μελισσοκομίας και της κτηνοτροφίας (Αρισταίος Αργεύς) σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Στην Κέα τον λάτρευαν ως Δία Αρισταίον*».

Επίσης, *Λεξικό Σταματάκου της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσης, σ. 176*: «*ἄριστος, η, ον· ὁ καλλίτερος (ὁ ἐξέχων) εἰς το εἶδος του*».

Άρα ο Αρισταίος είναι θεογενής που τον τιμούν α) στην γεωργία, β) στην μελισσοκομία, γ) στην κτηνοτροφία. Είναι δε ο καλύτερος (ο εξέχων) εις το είδος του «*ο άριστος*».

Εάν, λοιπόν, το εξετάσουμε, για να δούμε χωροταξικά ποιος τόπος καλύπτει σε χλωρίδα και πανίδα τις προϋποθέσεις για να έχουμε α) άριστη γεωργία, β) άριστη μελισσοκομία, γ) άριστη κτηνοτροφία, και μάλιστα να υπάρξουν όλα τα ανωτέρω σε έναν τόπο, και στην

προκειμένη περίπτωση, η εξέταση γίνεται για τόπο που πιθανόν βρίσκεται στη χώρα των Φαιάκων, τη Δρεπάνη, το δικό μας συμπέρασμα μας πάει με ακρίβεια στην εκτεταμένη περιοχή των Νυμφών που ξεκινάει απο τις περιοχές: πεδινό τμήμα Σφακερών - Καβαλουρίου - Αγραφών και ανεβαίνοντας περίπου σε αυτό το φάρδος καταλήγει στις κορυφές του όρους γύρω από τον Παντοκράτορα. Βλέπε *Αργοναυτικά, Βιβλ. Δ΄, σ. 368, στ. 1149 - 1151 «αἱ μέν τ' Αἰγαίου ποταμοῦ καλέοντο θύγατρες, αἱ δ' ὄρεος κορυφὰς Μελιτηίου ἀμφενέμοντο, αἱ δ' ἔσαν ἐκ πεδίων ἀλσηίδες».*

Έχουμε δηλαδή:

Θεό Αρισταίο,

Θεό που τον τιμούν οι άνθρωποι με αντίστοιχες νύμφες:

α) για τη γεωργία = *Αἰγαίου ποταμοῦ καλέοντο*

β) για την μελισσοκομία = *Κορυφάς Μελιτηίου ἀμφενέμοντο*

γ) για την κτηνοτροφία = *αἱ δ' ἔσαν πεδίων ἀλσηίδες*

Θα τα μελετήσουμε, λοιπόν, καθένα στη σειρά και θα δούμε, γιατί ένας άριστος θεός, μπορεί να υπάρξει σε έναν άριστο τόπο, δηλαδή σε γη και θεολογία της επαγγελίας. Θα υπενθυμίσουμε, όμως, ξανά την αναφορά του Ομήρου και του Απολλώνιου Ρόδιου γι' αυτόν τον εκτεταμένο τόπο.

Ομήρου Οδύσσεια, Τ2, σ. 70, Ραψ. ζ, στ. 122 - 124, Εκδ. Κάκτος «ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή, νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα».

Απολλώνιος ο Ρόδιος, Βιβλ. Δ΄, σ. 368, στ. 1149 - 1151, Εκδ. Κάκτος (Αργοναυτικά) «αἱ μέν τ' Αἰγαίου ποταμοῦ καλέοντο θύγατρες, αἱ δ' ὄρεος κορυφὰς Μελιτηίου ἀμφενέμοντο, αἱ δ' ἔσαν ἐκ πεδίων ἀλσηίδες».

Θα ξεκινήσουμε με την πρώτη ιδιότητα του Αρισταίου, του προστάτη της γεωργίας. Ξεκινάμε από τον πεδινό χώρο της χώρας των Φαιάκων που αρχίζει ακριβώς έξω από το φύσει οχυρό Σχερία και φτάνει ως τους πρόποδες του βουνού ολόγυρα από το φύσει οχυρό, δηλαδή με τη σημερινή ονομασία των περιοχών από τον πεδινό χώρο Ρόδα - Σφακερά - Πλάτωνα Νυμφών - Ξαθάτες - Άγιους Δούλους - Ρικίνι και γυρίζει στον πεδινό χώρο των χωριών Κοψοχειλάδες - Βελονάδες - Σιδάρι - Καρουσάδες - Αντιπερνούς - Αγραφούς - Καβαλούρι - Καρουσάδες - Ρόδα, όπως επίσης και το λοφώδες τοπίο που μέσα σε αυτό βρίσκονται τα σημερινά χωριά Καβαλούρι - Αντιπερνοί - Αγραφοί και Καρουσάδες, δηλαδή όπου η «*πόλι*» (το φύσει οχυρό). Ολόκληρη αυτή η περιοχή είναι ο γεωργικός κορμός της χώρας των Φαιάκων και αναφέρονται, με τη δική μας διαίσθηση, ακριβέστατα από τον Όμηρο και τον Απολλώνιο Ρόδιο.

α) *Ομήρου Οδύσσεια, T_2, σ. 70, Ραψ. ζ, στ. 124 «καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα».*

Επίσης *T_2, σ. 90, Ραψ. η, στ. 44 - 45 «αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά, ὑψηλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι».*

Επίσης *T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 112 - 113 «ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν».*

Επίσης *T_2, σ. 96, Ραψ. η, στ. 129 - 131 «ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται».*

Επίσης *T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 259* (όπου και παρέλειψα παραπάνω) *«ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων».*

β) *Απολλώνιος ο Ρόδιος, Αργοναυτικά, Βιβλ. Δ΄, σ. 368, στ. 1149, Εκδόσεις Κάκτος «αἱ δ' ἔσαν ἐκ πεδίων ἀλσηίδες».*

Επίσης *Βιβλ. Δ΄, σ. 370, στ. 1170 - 1175 «Ἠὼς δ' ἀμβροσίοισιν ἀνερχομένη φαέεσσιν λῦε κελαινὴν νύκτα δι' ἠέρος, αἱ δ' ἐγέλασσαν ἠιόνες νήσοιο καὶ ἑρσήεσσαι ἄπωθεν ἀτραπιτοὶ πεδίων, ἐν δὲ θρόος ἔσκεν ἀγυιαῖς· κίνυντ' ἐνναέται μὲν ἀνὰ πτόλιν, οἱ δ' ἀποτηλοῦ Κόλχοι Μακριδίης ἐπὶ πείρασι χερνήσοιο».*

Εδώ ο Απολλώνιος Ρόδιος μας τοπογραφεί και την πεδινή ακτογραμμή Ρόδα - Νήσος Περίθειας «*Κόλχοι Μακριδίης ἐπὶ πείρασι χερνήσοιο*». Κάτι που είχε κάνει ξεκομμένα και ο *Όμηρος, Οδύσσεια, T_2, σ. 106, Ραψ. η, στ. 276 - 279 «νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ. ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου, πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ».*

Βλέπουμε δηλαδή ότι ο κορμός της γεωργικής παραγωγής των Φαιάκων καλύπτει

ολόκληρο το χώρο από το ακρωτήριο Δράστης (των Περουλάδων) μέχρι το ακρωτήριο της Αγίας Αικατερίνης (Νήσος Περίθειας), με όρια προς το εσωτερικό τους πρόποδες του βουνού που καλύπτει ολόγυρα την πεδιάδα. Άρα η πρώτη προϋπόθεση που τιμούν οι Φαίακες τον Αρισταίο ως θεό της Γεωργίας, υφίσταται.

Θα προχωρήσουμε τώρα για τη δεύτερη ιδιότητα που τιμούν οι Φαίακες τον Αρισταίο, τη Μελισσοκομία.

Σύμφωνα με τη Μεγάλη Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια, *T_{21}, σ. 294, Εκδ. Ακάδημος «η μέλισσα είναι έντομο του γένους των μελισσών (Αρίς), της υπεροικογένειας των μελισσωδών, που ζει κατά σμήνη και κατάγεται από τη Νότια Ασία, από όπου διαδόθηκε παντού, από τα νότια πλάτη ως τον Άκρο Βορρά. Κατοικεί στις κοιλότητες των δένδρων, στις σχισμές των βράχων και άλλα καταφύγια, όπου κατασκευάζει κηρήθρες».* **Και συνεχίζοντας το ίδιο άρθρο** *σ. 294 «οι εργάτιδες με μήκος σώματος 12 - 14 χλστμ. και μέσο βάρος 100 χιλιοστόγραμμα, είναι θηλυκού γένους με ατροφικά τα γεννητικά όργανα, δεν μπορούν να ζευγαρώσουν και εκτελούν διάφορες εργασίες, όπως κατασκευή κηρηθρών, μάζεμα του νέκταρος και της γύρης των ανθέων, πετώντας σε απόσταση 2 - 3 και περισσότερα χιλιόμετρα από την κυψέλη».*

Αν τώρα προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε την περιοχή που είναι η πλέον κατάλληλη στη χώρα των Φαιάκων για τη μελισσοτροφία ώστε πετώντας οι εργάτιδες μέλισσες σε απόσταση 3 - 4 χιλιομέτρων δε θα στερούνταν ποτέ την άφθονη ανθοφορία βουνού και κάμπου, θα ήταν δε ο τόπος κατοικίας τους ασφαλής σε κοιλότητα του εδάφους, οδηγούμαστε στην περιοχή του σημερινού χωριού των Χωροεπισκόπων όπου από εκεί αρχίζει μία μεγάλη κοιλότητα στο έδαφος κάτω από την Ιστώνη (το βουνό των χρόνων του Θουκυδίδη) και με ευθεία πορεία ακολουθεί την περιοχή πάνω από το χωριό Ζυγός και φτάνοντας μέχρι κάτω από το χωριό Σωκράκι. Ολόκληρη αυτή η κοιλότητα ονομάζεται και σήμερα Μελισσούδι. Έτσι ονομαζόταν και στις αρχές του 16ου αιώνα [βλέπε, *Οι Πράξεις του Νοταρίου Καρουσάδων Κέρκυρας Πρωτοπαπά Φίλιππου Κατωϊμέρη (1503 - 1507) Έκδ. Ακαδημία Αθηνών T_{33} (1997) περιοχή του Μελισσιδίου Πράξη 191. Και στο Μελισσούδι Πράξη 381, 393*]**.**

Για τη σημερινή ονομασία Μελισσούδι παραπέμπουμε *Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού αεροφωτογράφηση κλίμακ 1:5000 αριθμός 4075_8.*

Ας δούμε όμως τι αναφέρουν οι δημιουργοί των Επών Οδύσσεια και Αργοναυτικά γι' αυτήν την εκτεταμένη περιοχή.

Ομήρου Οδύσσεια, T_2, σ. 70, Ραψ. ζ, στ. 124, Εκδ. Κάκτος «νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα».

Λεξικό Σταματάκου σ. 707 ὀρέων = ὄρος = βουνό, σ. 42 αἰπεινά = ΑΙΠΟΣ = ὑψηλός, ὑψηλά κείμενος, σ. 494 κάρηνα = κάρηνον, τό κατά τό πλεῖστον ἐν τῷ πληθ. κάρηνα (κάρη) ή κεφαλή.

Επίσης *Απολλώνιου Ρόδιου Αργοναυτικά, Βιβλ. Δ', σ. 368, στ. 1150, Εκδ. Κάκτος «αἱ δ' ὄρεος κορυφὰς Μελιτηίου ἀμφενέμοντο».*

Αν φτιάξουμε μία νοητή πυραμίδα του γεωγραφικού χώρου από τον Νήσο Περίθειας μέχρι το σημείο Ρικίνι ως βάση και την μονή του Παντοκράτορος στο όρος ως κορυφή, τότε έχουμε την ακριβή οριοθέτηση του όρους Μελιτηίου όπου αναφέρονται οι δημιουργοί των Επών Οδύσσεια και Αργοναυτικά. Η κορυφή δε του όρους (Παντοκράτωρ σήμερα) λεγόταν και αυτή *Μελιτηίον ή Μελήτηρον* **και με την παραφθορά της γλώσσας έγινε** *Ήτηρον*. **Προς απόδειξη παραπέμπουμε** *Ακαδημία Αθηνών, T_{33} (1997) από την επετηρίδα του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου.*

Οι Πράξεις του Νοταρίου Καρουσάδων Κέρκυρας *Πρωτοπαπά Φίλιππου Κατωϊμέρη (1503 - 1507), Πράξεις 77, 303, 305, 306, 454.* **Από τις ανωτέρω αντιγράφουμε την αρχή της πρώτης (Πράξη 77):**

«Συμφωνητικό κτητόρων μονής μέ ἱερέα
+ αφγ' ἡμέρα κε του Μαΐου μηνός Ἰνδικτιῶνος στ'. Κύρ Ἀκάκιος τού κατά κόσμον Βούργαρης ἀπό ἑνός μέρους καί κυρ Νικόλαος ὁ Μαυρονᾶς διά μέρος αὐτοῦ καί τοῦ χωρίου αὐτοῦ ὡς εἶπεν αὐτός, κυρ Ἰωάννης ὁ Συριώτης ἀπό χωρίον τῆς Περίθειας διά μέρος αὐτοῦ καί τοῦ χωρίου αὐτοῦ ὡς εἶπεν αὐτός, κυρ Θεοδωρῆς ὁ Μουστοξύδης ἀπό χωρίον τῆς Ὁμαλῆς διά μέρος αὐτοῦ καί τοῦ χωρίου αὐτοῦ καί κυρ Νικόλαος ὁ Σγοῦρος ἀπό χωρίον τῶν Σγουράδων διά μέρος αὐτοῦ καί τοῦ χωρίου αὐτοῦ, ὡς εἶπεν αὐτός, ὡς ἐκτήτοροι καί κουμέσοι της πανσεβάσμιας μονής τοῦ Αὐθεντός τοῦ Παντοκρατόρου εἰς τόν Ἤτηρον. Οὗτοι γοῦν ἀπό ἑτέρου μέρους οἱ παρόντες δ' κουμέσοι διά μέρος ὁλουνῶν τῶν κτητόρων Σπαρτίλλος, Στρηνίλλος καί τό Σωκρακίου καί Ζυγοῦ».

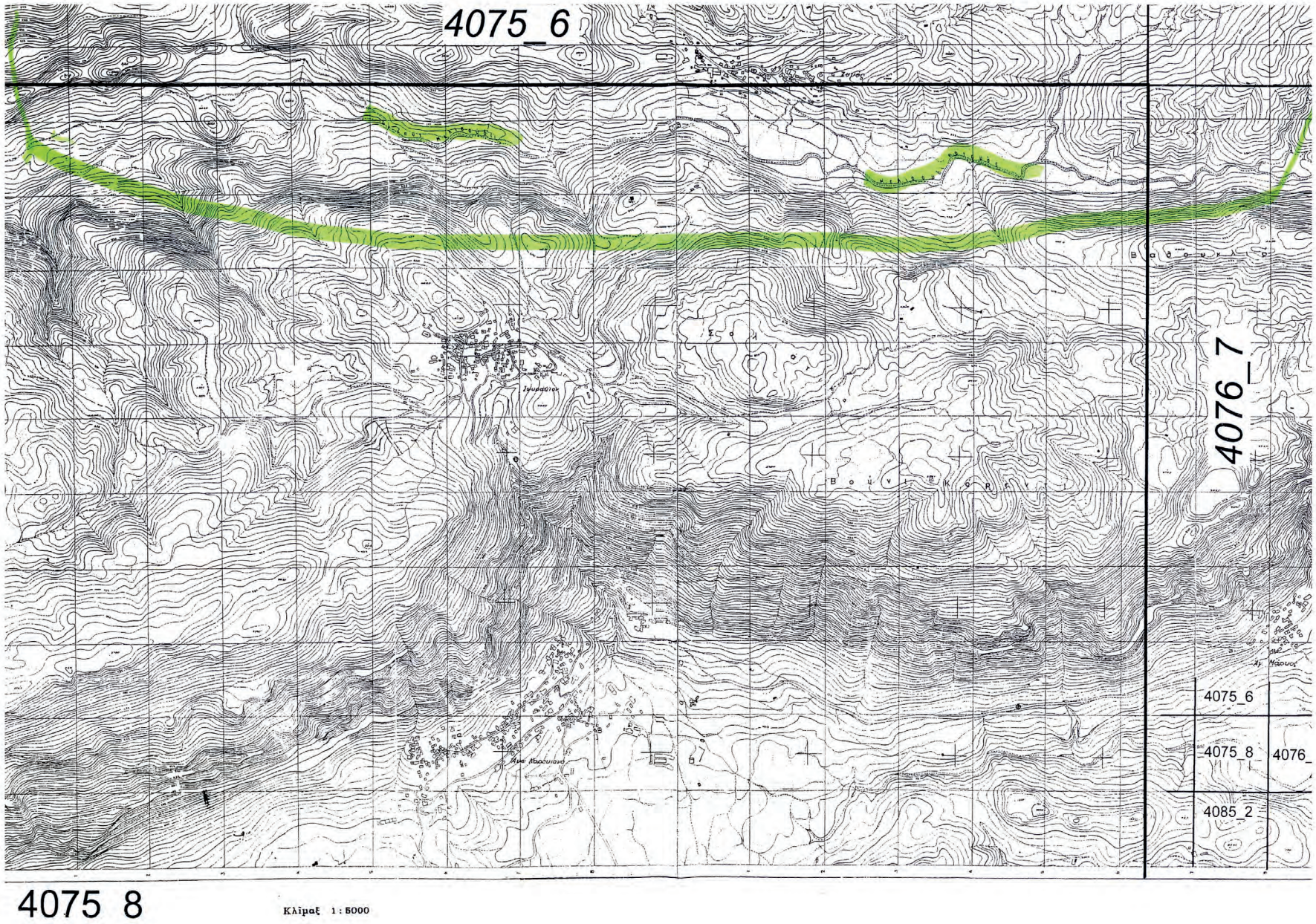

Το Μελισσούδι.
(Τοπογραφικό διάγραμμα 1:5000. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού).

Η αρχή του κοιλώματος «Μελισσούδι». Στην φωτογραφία κάτω αριστερά το χωριό Χωροεπίσκοποι. Κέντρο αριστερά το χωριό Βαλανιό. Κάτω δεξιά το νταμάρι της περιοχής Τρουμπέτα του όρους Ιστώνη κατά Θουκυδίδη.
(Αεροφωτογραφία google).

Το κοίλωμα Μελισσούδι στην ορεινή περιοχή. Στην φωτογραφία βλέπουμε α) κέντρο αριστερά το χωριό Ζυγός, β) ολόκληρο το κοίλωμα Μελισσούδι στα δεξιά του χωριού και αμέσως μετά γ) δεξιά στο κέντρο το χωριό Σωκράκι.
(Αεροφωτογραφία google).

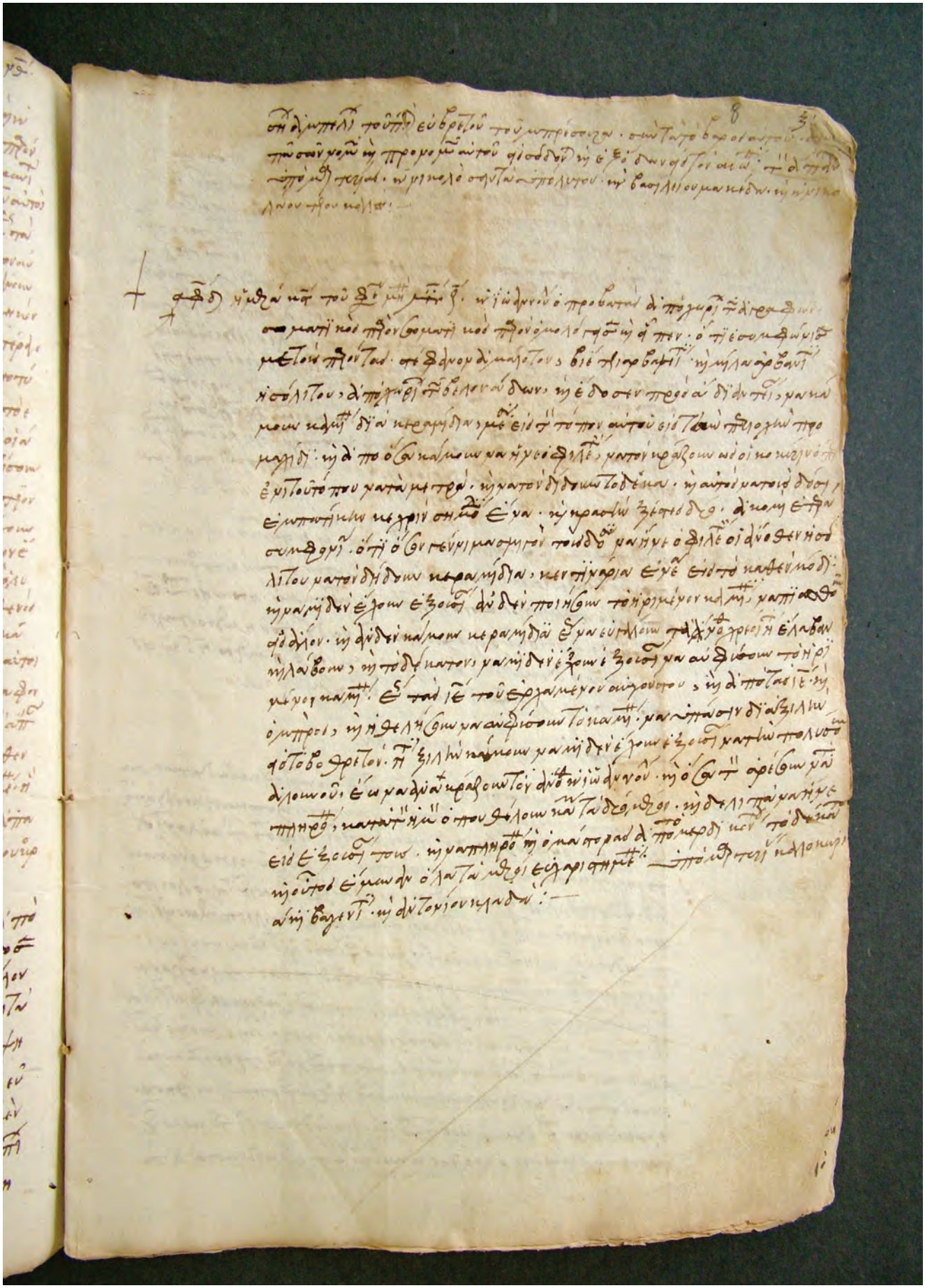

Παραπέμπουμε στο Νοτάριο Αλοΐσιο Κατωϊμέρη κάτοικου Καρουσάδων. Α.Ν.Κ. φ. 23ᵛ έτος α.φκ.Γ΄ για το χωριό Προμαχίδη σήμερα Ξαθάτες.

Από όλα τα ανωτέρω που αναφέρθηκαν η δεύτερη ιδιότητα που τιμούν οι Φαίακες τον Αρισταίο ως θεό της Μελισσοκομίας, υφίσταται.

Θα προχωρήσουμε τώρα και στην τελευταία, τρίτη προϋπόθεση, την κτηνοτροφία.

Έχουμε την εντύπωση ότι ουδείς αμφιβάλλει ότι η κτηνοτροφία χρειάζεται ορεινό ή, ημιορεινό όγκο για να αναπτυχθεί. Γι' αυτό δεν έχουμε λόγο να μακρυγορούμε γι' αυτό θα παραπέμψουμε στους δημιουργούς των Επών Οδύσσεια και Αργοναυτικά.

Ομήρου Οδύσσεια, Τ, σ. 70, Ραψ. ζ, στ. 124, Εκδ. Κάκτος «καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα».

Απολλώνιου του Ρόδιου Αργοναυτικά, Βιβλ. Δ', σ. 368, στ. 1149, Εκδ. Κάκτος «αἱ μέν τ' Αἰγαίου ποταμοῦ καλέοντο θύγατρες».

Επίσης *σσ. 372 - 374, στ. 1216 - 1219 «ἀλλὰ τὰ μὲν στείχοντος ἄδην αἰῶνος ἐτύχθη· Μοιράων δ' ἔτι κεῖθι θύη ἐπέτεια δέχονται καὶ Νυμφέων Νομίοιο καθ' ἱερὸν Ἀπόλλωνος βωμοὶ τοὺς Μήδεια καθείσατο».*

Κατά την εκτίμησή μας η τρίτη ιδιότητα που τιμούν οι Φαίακες τον Αρισταίο ως θεό της Κτηνοτροφίας, υφίσταται.

Ο Αρισταίος επίσης διδάχτηκε από τις Μούσες την Ιατρική και την Μαντική, σε αυτό θα έχουν να δώσουν πολλές απαντήσεις οι Αρχαιολόγοι όσον αφορά τη χώρα των Φαιάκων και ως εκ τούτου είμαστε αναρμόδιοι.

Τελειώνοντας θέλουμε να παραπέμψουμε τον αναγνώστη για την καλύτερη κατανόηση του πονήματος για τη λέξη *Προμαχίδη*, που έχει σχέση με το Άλσος της Αθηνάς, και τις λέξεις *Σκάλωμα των Στυλών*, που έχει σχέση με το λιμάνι όπου βγήκε ο Οδυσσέας στη χώρα των Φαιάκων και από το ίδιο λιμάνι τον οδήγησαν στην πατρίδα του Ιθάκη, το λιμάνι στον σημερινό οικισμό Ρόδα Δήμου Θιναλίων.

Ομήρου Οδύσσεια, Τ, σσ. 80 - 82, Ραψ. ζ, στ. 291 - 294 «δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου αἰγείρων· ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμών· ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλῳή, τόσσον ἀπὸ πτόλιος ὅσσον τε γέγωνε βοήσας».

Εδώ χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην μελέτη, η περιοχή αρχίζει από τον Άγιο Νικόλαο τον Προμαχίδη που εκκλησιαστικά ανήκει στο χωριό των Αγραφών, και είναι η αρχή της περιφέρειας του σημερινού χωριού Ξαθάτες, και ακολουθεί η γραμμή: πηγές Ξαθάτων - βρύση της Καμαρέλας - Μονή του Παντοκράτορος μέχρι Επισκοπή Αγίων Δούλων. Στο πλάι της βρύσης Καμαρέλας ο οικισμός Κοκικίλλας και το χωριό των Ξαθάτων, που αρχικά λεγόταν Προμαχίδη, στη συνέχεια χωριό της Αγίας Παρασκευής και μετέπειτα ως και σήμερα Ξαθάτες.

Ας παρακολουθήσουμε τις παραπομπές, για να δούμε αν από την Μυκηναϊκή περίοδο μέχρι σήμερα υπάρχουν μεγάλες αλλαγές.

Γ.Α.Κ., Α.Ν.Κ., Φ4, Συμβολαιογράφοι διάφοροι, δεσμίς 7

Αλοΐσιος Κατωϊμέρης, νοτάριος, 1503 - 1504 – 1523 - 1530,

**φ. 52^{r} αφκε' *«χωρίον της Ἀγίας Παρασκευής τόπος λεγάμενος Ληφάκη».* / φ. 160^{v} - 161^{r} - 161^{v} αφλ' Διαθήκη Γουναρόπουλου από χωρίον Αγίων Δούλων *«ἀκόμη ἀφίνο στήν Ἀγία Παρασκευή ἠς τό Προμαχίδη ἐλέαν μίαν».* / φ. 2^{r} αφγ' *«τό μηλικόν ἐργαστήριον λεγάμενον τῆς Καμαρέλας».* (σήμερα ο μύλος και το αρχοντικό του Τρυβιζά στην Καμαρέλα). / φ. 23^{v} αφκΓ' *«ὑπόσχονται νά βγάλουν πέτρες ὅπου τίς ἔβρουν πέτρες ἄσπρες διά σπίτια ἠς τό Προμαχίδη νά τούς δώσει καί ζῶα νά τις κουβαλοῦν καί νά τίς ἀποθόνουν ὅπου τους πῆ ὀ κυρ ΓΓίνης ἠς τό χωριό τῶν Ἀγραφῶν».*

Στην επόμενη συμβολαιογραφική πράξη *από το ένα μέρος κυρ Ιωανούλις ο Προβατάς από Αγραφούς και από το άλλο μέρος Στεφανον Αμάλοτον κι Βιέτζι Αρβανίτη κι Μίλα Αρβανίτη από Βελονάδες στο φύλλο 8^{r} αφδ «να κάμουν καμίνη διά κεραμίδια μέσα εἰς τόν τόπον αὐτού εἰς τήν περιοχήν Προμαχίδη».* / φ. 52^{r} αφκε' *«κυρ Ἀντώνιος ὀ Κοροβέσης ἀπό χωρίον της Ἀγίας Παρασκευής ἠ την πρακτορία τοῦ Ὄρους».*

2^{η} παραπομπή για το ίδιο θέμα, *Δημητρίου Χρ. Καπάδοχου Ναοί και μοναστήρια Κερκύρας Παξών και Οθωνών στα μέσα του ΙΘ Αιώνα (σύμφωνα με ανέκδοτα έγγραφα του Ιστορικού Αρχείου Κέρκυρας, Αθήνα 1994), σ. 29: «Σύμφωνα με τα έγγραφα στις 27 Απριλίου του 1753, ο τότε Μέγας Πρωτοπαπάς Κερκύρας Σπυρίδων ο Βούλγαρης, μετά από εντολή του Γενικού Προβλεπτή Θαλάσσης, Αυγουστίνου Σαγρέδου, αποφάσισε να πραγματοποιήσει "ἐπίσκεψιν ἐν πάσαις ταίς ἀγίαις τού Χριστού Ἐκκλησίαις, ἐν τη παρούση νήσω κειμέναις"».*

Και στη σ. 40: *«Η επιθεώρηση των ναών ολοκληρώθηκε εντός πέντε ημερών, δηλαδή στις 20 Μαΐου 1754 και ακολούθησε η Επαρχία όρους Γύρου από το χωριό Καρουσάδες με πρώτη επίσκεψη στο Ναό του Αγίου Νικολάου του Ανυφαντή. Η απογραφή των ναών στην Επαρχία αυτή ακολούθησε το εξής δρομολόγιο: Καρουσάδες - Φουρνί (τοποθεσία Καρουσάδων) - Ρίβα της Αστρακερής (τοποθεσία Καρουσάδων) - Στύλους (τοποθεσία Καρουσάδων) - Σφακερά - Αντιπερνοί - Ξαθάτες - Καμαρέλα (τοποθεσία Καρουσάδων) - Δεσποτικά (τοποθεσία Καρουσάδων) (σημείωση: τα δύο τελευταία δεν τεκμηριώνονται στους Καρουσάδες από τον Καπάδοχο, δηλαδή η Καμαρέλα και τα Δεσποτικά σύμφωνα με τις αρχειακές πηγές που παραθέτει) - Άγιοι Δούλοι - Κυπριανάδες - Βαλανειό - Κλεματιά - Νύμφες - Λευκοράχη (τοποθεσία Νυμφών) - Ασκηταριό (τοποθεσία Νυμφών) - Κλεματιά - Ξαχιράδες - Καβαλούρι - Αγραφοί - Παλαιόσπιτα (τοποθεσία Αγραφών)».*

Και συνεχίζοντας αναλυτικά για την περιοχή του Προμαχιδίου που μας ενδιαφέρει αναφέρεται στη σ. 267:

αψνβ Μαΐου κγ' *«Ὁμοίως ἀπήλθεν εἰς τήν μονήν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς εἰς τό χωρίον Ξαθάτες».*

τη αὐτῆ χωρίον Ξαθάτες

«Ὁμοίως ἀπῆλθεν εἰς τήν μονήν τῆς Ἁγίας Κυριακῆς».

τη αὐτῆ

«Ὁμοίως ἀπῆλθεν εἰς τήν μονήν τού Ἁγίου Γεωργίου εἰς τόπον λεγόμενον Καμαρέλα».

τῆ αὐτη

«Ὁμοίως ἀπῆλθεν εἰς τήν μονήν τού Μεγάλου Παντοκράτορος εἰς τόπον λεγόμενον Δεσποτικά».

(Στη συνέχεια ο Μεγάλος Πρωτοπαπάς επισκέπτεται τους ναούς στα χωριά Άγιοι Δούλοι και Κυπριανάδες).

Συμπέρασμα

Όλοι οι ανωτέρω ναοί βρίσκονται στην περιοχή του μυθικού άλσους της Αθηνάς. Εκεί επίσης βρίσκεται και ο Άγιος Νικόλαος ο Προμαχίδης, ανήκει, όμως, στην εκκλησιαστική περιφέρεια του χωριού Αγραφοί, αλλά και κτηματική. Βλέπε του ανωτέρω συγγραφέα Καπάδοχου στο ίδιο βιβλίο Ναοί και Μοναστήρια της Κέρκυρας - Παξών και Οθωνών, σ. 287: *«Ὁμοίως ἀπήλθεν εἰς τήν μονήν τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τό Περμαχίδι περιοχήν τοῦ αὐτοῦ χωρίου Ἀγραφῶν».*

Εδώ θα πρέπει να προσέξουμε ότι εκεί όπου βρίσκεται ο Άγιος Νικόλαος ο Προμαχίδης σήμερα, εκεί άφησε η Ναυσικά τον Οδυσσέα πηγαίνοντας στην πόλιν (φύσει οχυρό) όπου στάθηκε στα πρόθυρα του σημερινού χωριού των Αγραφών, είναι δε η τρίτη από τας «δμωάς» της Αρήτης (πόλη = αστυ). Είναι δηλαδή το τρίτο από τα χωριά που έχει πίσω της, δηλαδή χωριό Ναυσικά = χωριό των Αγραφών.

2) Να προσέξουμε επίσης ότι η μονή του Μεγάλου Παντοκράτορος βρίσκεται ακριβώς δίπλα από την Κρήνη και το Τέμενος Αλκινόου (σήμερα μύλος και αρχοντικό του Τρυβιζά πρώην του κόντε Μοτσάνεγα) εις τόπον λεγόμενον Δεσποτικά στα αρχειακά έγγραφα, που αν προσέξουμε το Λεξικό Σταματάκου της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσης, σ. 252, το λήμμα Δεσπότης μας λέει κάτι παραπάνω από πολλά.

3) Μας λέει το αρχειακό έγγραφο που παραθέτει ο Δημήτριος Χρ. Καπάδοχος στο βιβλίο *Ναοί και Μοναστήρια της Κέρκυρας - Παξών και Οθωνών, σ. 258 (έγγραφο σ. 34)*

αψνδ' Μαΐου κα' ε.π. *«ὁ παναιδεσιμώτατος καί μέγιστος αὐθέντης ἡμῶν προτοπαπάς εἰς ἐξακολούθησιν τῆς Ἐπισκέψεως τῶν Ἐκλησιῶν ἀπῆλθεν εἰς τήν Ἐπαρχίαν ὅρους Γύρου καί φθάσας εἰς τό χωρίον τῶν Καρουσάδων προϋπαντηθείς ἀπό τούς ἱερείς τοῦ αὐτοῦ χωρίου μέ τήν τάξιν ὄπισθεν, εἰσῆλθεν πρῶτον εἰς τήν μονήν τοῦ ἁγίου Νικολάου Ἐπονομαζόμενου τοῦ Ἀνυφαντῆ ἤτε τῶν ξένων εἰς τό αὐτό χωρίον».*

Ας προσέξουμε εδώ τα εξής:

α) Ο Μέγας Πρωτοπαπάς αρχίζοντας την επίσκεψή του εις την Επαρχία Όρους Γύρου, δε ξεκινάει από το πρώτο χωριό που βρίσκει μπροστά του της αυτής Επαρχίας, δηλαδή το χωριό των Αγραφών και να συνεχίσει στα χωριά Καβαλούρι - Αντιπερνούς και στη συνέχεια Καρουσάδες όπως κάνει μετά την επίσκεψή του στους Καρουσάδες στα υπόλοιπα χωριά. Προσπερνώντας τα αρχίζει την επίσκεψή του από τους Καρουσάδες αφήνοντας τα τρία

πρώτα χωριά για το τέλος.

β) Ο Μεγάλος Πρωτοπαπάς ερχόμενος στο χωριό των Καρουσάδων δεν αρχίζει την επίσκεψή του πρώτα από τον κεντρικό ναό του χωριού που βρίσκεται στην πλατεία του χωριού που είναι αυτός ο ναός (Μονή Αγίου Γεωργίου) ο πλουσιότερος σε ναοδομία, σε κτηματική περιουσία, σε μέγεθος αδελφότητος και ένας από τους πολυπληθέστερους ναούς σε αριθμό ιερέων σε ολόκληρο το νησί της Κέρκυρας, αλλά τον επισκέπτεται τρίτο στη σειρά, μετά τον Άγιο Νικόλαο των Δουκιανάτων.

Πρώτη επισκέπτεται την ιερά μονή του Αγίου Νικολάου του Ανυφαντή ή των ξένων.

Θα ήθελα εδώ να προσέξουμε τα εξής:

1) Το χωριό των Καρουσάδων ήταν, φαίνεται, κατά την Μυκηναϊκή περίοδο η πόλη Αρήτη και πνευματικό, οικονομικό, στρατιωτικό κέντρο των Φαιάκων, την αυτή περίοδο, αρχές του 16ου αιώνα, οι Καρουσάδες είναι *έδρα της Επαρχίας Όρους Γύρου*. Απλή σύμπτωση; Ή ακολουθείται η των πατέρων τάξη;

2) Η θέση που βρίσκεται η ιερά μονή του Αγίου Νικολάου επονομαζόμενου του Ανυφαντή, συμπίπτει απολύτως και επακριβώς με το σημείο που βρισκόταν κατά την Μυκηναϊκή περίοδο ο ναός και έδρα του Βασιλέα Αλκινόου.

Ομήρου Οδύσσεια, T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 308 - 309

«ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ, τῷ ὅ γε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὥς».

Επίσης *T_2, σ. 110, Ραψ. η, στ. 346 - 347*

«Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο, πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν».

Αυτό το γεγονός σε συνδυασμό με το ότι ο Πρωτοπαπάς επισκέπτεται πρώτη τη Μονή του Αγίου Νικολάου λεγόμενου του Ανυφαντή ή των Ξένων, οφείλεται στην των πατέρων παράδοση ή είναι σύμπτωση;

3) Σύμφωνα με την *Επιτομή του Λεξικού της Μεσαιωνικής Ελληνικής Δημώδους Γραμματείας 1100 - 1669 του Εμμανουήλ Κριαρά, T_A, σ. 140*, λήμμα Ανυφαντής: 1) αυτός που υφαίνει ο υφαντής: Βακτ. αρχιερ. 181.

Κατά τον *Όμηρο, Οδύσσεια, T_2, σ. 82, Ραψ. ζ, στ. 305 - 307* αναφέρει για την Αρήτη (πόλη)

«μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι, κίονι κεκλιμένη δμῳαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν».

Επίσης *T_2, σ. 94, Ραψ. η, στ. 105 - 107*

«αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο· καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον».

Ο Άγιος Νικόλαος ο Ανυφαντής πήρε το *παρατσούκλι Ανυφαντής από τη Συντεχνία ή αδελφότητα των υφαντουργών που από την Μυθική Εποχή της πόλης Αρήτη συνεχίζουν την παράδοση οι Καιροσάδες γυναίκες, ή πρόκειται για απλή σύμπτωση;*

Αυτά για το Προμαχίδη και το άλσος της Αθηνάς με την Κρήνη, στη συνέχεια θα εξετάσουμε από τα Νοταριακά έγγραφα το λιμάνι των Φαιάκων όπου βγήκε ο Οδυσσέας, και στη συνέχεια από εκεί επιβιβάστηκε σε πλοίο των Φαιάκων με προορισμό την πατρίδα του.

Το λιμάνι αυτό όπως πολλάκις τονίστηκε βρίσκεται στον σημερινό οικισμό Ρόδα του Δήμου Θιναλίων, πρωτύτερα όμως και μέχρι τα μέσα του 20ού αιώνα ακουγόταν το παλαιό του όνομα *Στύλοι* (βλέπε *Μπουνιάς Κερκυραϊκά*) και ακόμα πρωτύτερα *Σκάλωμα των Στυλών*.

Ας ξεκινήσουμε όμως από την *Οδύσσεια του Ομήρου, T_2, σ. 78, Ραψ. ζ, στ. 236 «ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης».*

Πήγε λοιπόν και κάθισε ο Οδυσσέας μετά το ποτάμι στις κολόνες, «*κίων*» = κολόνα, στύλος, ναός. Σήμερα στους Στύλους = στις κολόνες, τοπωνύμιο που βρίσκεται στην παραλία της Ρόδας Κέρκυρας.

Μας το επαναλαμβάνει ξανά ο δημιουργός της Οδύσσειας, Όμηρος.

T_2, σ. 130, Ραψ. θ, στ. 254 - 255 «Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν οἰσέτω, ᾗ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν».

Επίσης μας λέει ότι ο ανωτέρω ναός που βρίσκεται στο λιμάνι (άρα και το λιμάνι) ανήκει στη διοίκηση της πόλης Αρήτη και του φύσει οχυρού Σχερία «*δῶμα Ἀλκινόου*».

Και μας πληροφορεί: *T_4, σ. 38, Ραψ. ν, στ. 180 - 181 «ὅτε κέν τις ἵκηται ἡμέτερον προτὶ ἄστυ»*. Ότι δε

Παλαιός χάρτης όπου η Ρόδα αναφέρεται ως Στύλοι.

θα ξαναβοηθήσουν ικέτη ακόμη και αν έρχεται από την πλευρά της πόλης, δίνοντάς μας με τον τρόπο αυτό την απόλυτη τεκμηρίωση ότι το λιμάνι των Φαιάκων όπου βρίσκεται ο Ναός «*κιών*» Στύλοι και ανήκει στη δικαιοδοσία της πόλης Αρήτη = σήμερα χωριό Καρουσάδες, βρίσκεται από την πλευρά της πόλης «*ἄστυ*» Αρήτη = σήμερα χωριό Καρουσάδες.

Ας δούμε όμως αν και από τις αρχειακές πηγές του Ιστορικού Αρχείου Κέρκυρας προκύπτουν τα ανάλογα συμπεράσματα.

Θα ξεκινήσουμε πάλι με το βιβλίο του *Δημητρίου Χρ. Καπάδοχου Ναοί και Μοναστήρια Κέρκυρας - Παξών και Οθωνών στα μέσα του ΙΗ αιώνα*, Αθήνα 1994.

Θα πάμε ξανά στη σ. 40 όπου στις 20 Μαΐου 1754 ο Μεγάλος Πρωτοπαπάς επισκέφτηκε τις εκκλησίες της Επαρχίας Όρους Γύρου από το χωριό Καρουσάδες με πρώτη επίσκεψη στο Ναό του Αγίου Νικολάου του Ανυφαντή. Η απογραφή των ναών στην επαρχία αυτή ακολούθησε το εξής δρομολόγιο: Καρουσάδες - Φουρνί (τοποθεσία Καρουσάδων) - Ρίβα της Αστρακερής (τοποθεσία Καρουσάδων) - Στύλους (τοποθεσία Καρουσάδων) - Σφακερά - Αντιπερνούς - Ξαθάτες κλπ.

Πράγματι όπως προκύπτει από τη σειρά κατά ναό στις σσ. 258 - 265 του ανωτέρω συγγράμματος, ο Μέγας Πρωτοπαπάς στις 20-5-1754 άρχισε και ολοκλήρωσε την επίσκεψή του στους ναούς των Καρουσάδων, πηγαίνοντας σε αυτούς όπως τους έβρισκε με τη σειρά στη διαδρομή του για να μην σπαταλήσει χρόνο. Αυτό εξάλλου αποδεικνύεται από το γεγονός ότι τους επισκέφτηκε όλους αυθημερόν αν και πρόκειται για μεγάλη έκταση του ανωτέρω χωριού (παραλιακή ακτή Σιδάρι - Ρόδα).

Οι επισκέψεις άρχισαν με τη σειρά
Άγιος Νικόλαος Ανυφαντή (εντός χωριού Καρουσάδων)
Άγιος Νικόλαος Δουκιανάτων (εντός χωριού Καρουσάδων)
Άγιος Γεώργιος (εντός χωριού Καρουσάδων)
Υπεραγία Θεοτόκος Βλαχέραινας (εντός χωριού Καρουσάδων)
Άγιος Ιωάννης Θεολόγος (Φουρνί Καρουσάδων)
Άγιος Βασίλειος (περιοχή Καρουσάδων)
Άγιος Δημήτριος (περιοχή Καρουσάδων)
Άγιος Νικόλαος των Τζουκαλάτων (εντός χωριού Καρουσάδων)
της Χριστού Αναλήψεως (εντός χωριού Καρουσάδων)
των Αγίων Θεοδώρων (περιοχή Καρουσάδων)
Άγιος Ανδρέας (περιοχή Καρουσάδων)
Άγιος Σπυρίδων (Ρίβα Αστρακερής Καρουσάδων)

καί τῆ αὐτῆ ὀμοίως ἀπῆλθε εἰς τήν μονήν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἰς τούς Στύλους, περιοχή τοῦ αὐτοῦ χωρίου Καρουσάδων.

Και συνέχισε εις την μονήν
Αγίας Αικατερίνης (εντός σχεδόν χωριού Καρουσάδων)
Αγίας Παρασκευής (εντός σχεδόν χωριού Καρουσάδων)
Αγίου Αθανασίου (εντός σχεδόν χωριού Καρουσάδων)
όπου και ολοκλήρωσε την επίσκεψή του στο ανωτέρω χωριό.

Γράφουμε αυτά, για να βοηθήσουμε τον αναγνώστη για τους εξής λόγους:

1) Ακολουθώντας τη γραμμή διαδρομής των Καρουσάδων ο Μεγάλος Πρωτοπαπάς, Ναός Ανάληψης (περιοχή Ανάληψη), Ναός Αγ. Θεοδώρων (περιοχή Ξάμπελα - Άγιος Θεόδωρος), Άγ. Ανδρέας (παραθαλάσσια περιοχή Αγ. Ανδρέα), Άγ. Σπυρίδωνας (παραθαλάσσια περιοχή της Αστρακερής), βρέθηκε στο λιμάνι της Ρόδας, που βρίσκεται απέναντι από το χωριό των Καρουσάδων και ο εκεί ναός του Αγίου Γεωργίου βρίσκεται στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία του χωριού των Καρουσάδων, και συνεχίζοντας ο Μεγάλος Πρωτοπαπάς τη διαδρομή του από την πλευρά του χωριού των Καρουσάδων ακολούθησε τη διαδρομή Ρόδα - Καβαλούρι και βρέθηκε στον ναό της Αγίας Αικατερίνης που βρίσκεται ενδιάμεσα στο μικρό κενό διάστημα μεταξύ των χωριών Καβαλούρι και Καρουσάδες.

Πρωτύτερα ο γερο Όμηρος μας είπε στην Οδύσσειά του ότι στο λιμάνι βρίσκεται ναός «*κίων*», ότι ανήκει στη δικαιοδοσία του Αλκινόου που έχει την έδρα του στην πόλη Αρήτη «*ἡμετέροισιν δόμησιν*» και ότι το λιμάνι βρίσκεται από την πλευρά της πόλης «*προτί ἄστυ*» Αρήτη = χωριό Καρουσάδες.

Θα θέλαμε να τονίσουμε ότι οποιαδήποτε ομοιότητα είναι τελείως φανταστική για τους

αιθεροβάμονες που έχουν κατά νου ένα παλάτι τύπου Αραβικών Εμιράτων. Συνεχίζοντας θα κάνουμε ακόμη κάποιες παραπομπές από το αρχειακό υλικό του *Ιστορικού Αρχείου Κέρκυρας, Συμβολαιογράφοι διάφοροι, Δέσμη 7η, Φ 4, Νοτάριος Αλοΐσιος ο Κατωϊμέρης 1503 - 1504 – 1523 - 1530*. (Σημείωση: Ο Νοτάριος Αλοΐσιος Κατωϊμέρης είναι ανέκδοτος. Έχουμε όμως αντιγράψει ολόκληρο το έργο του).

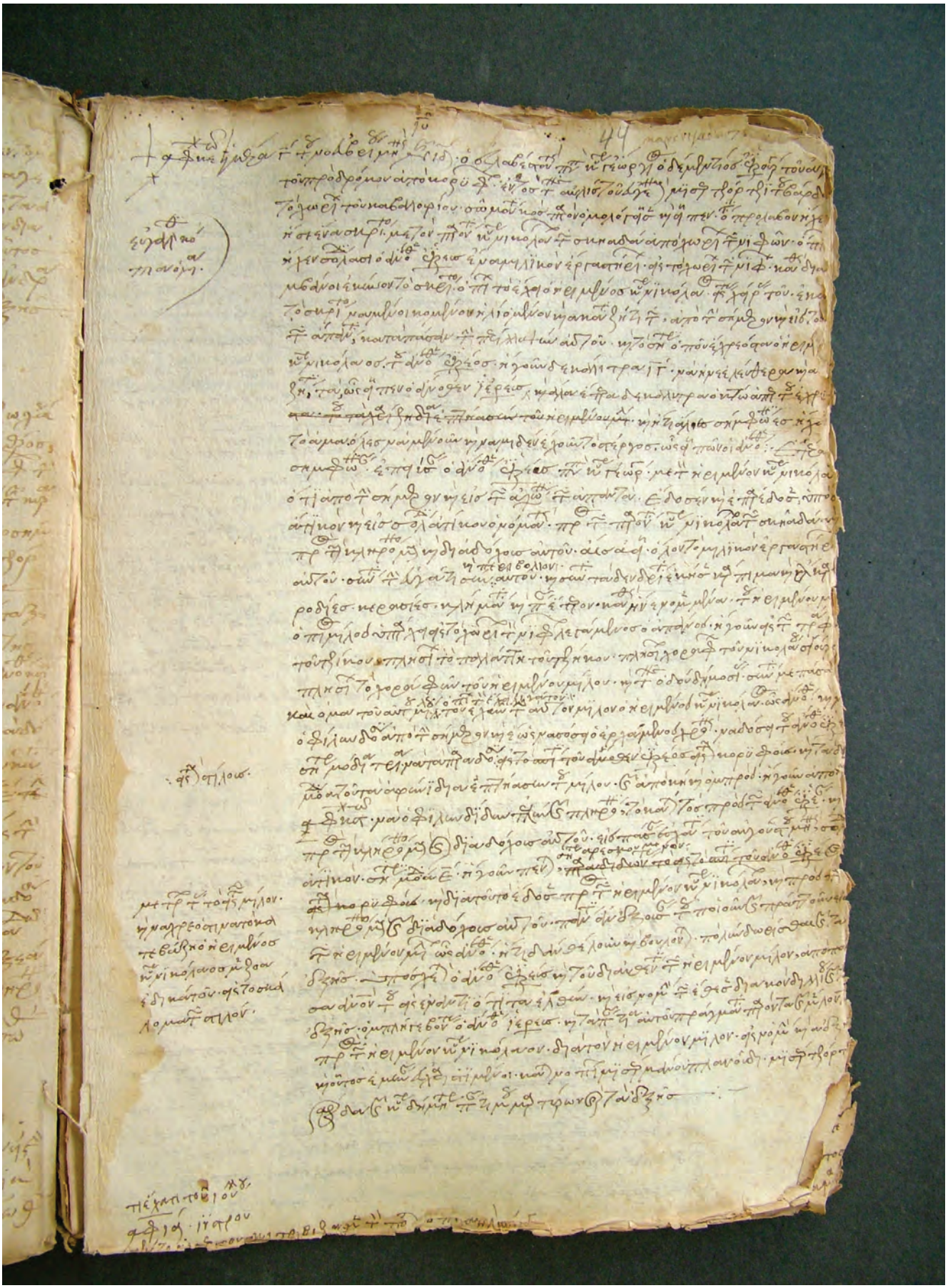

Παραπέμπουμε στο Νοτάριο Αλοΐσιο Κατωϊμέρη, φύλλο 44r στο αριστερό κάτω μέρος.
Γράφει «ης τους Στύλους» και παρακάτω «ης το σκάλωμα των Στυλών».

Στο *φύλλο 44r*, **πλάι στην Πράξη για το χρέος του** *παπά Γεωργίου Δεμεντία προς τον μισέρ Τζόρτζι τον Βάρδα εις το χωριό του Καβαλουρίου*, **στο αριστερό μέρος στο κενό της σελίδας σημειώνει ο Νοτάριος, όπου πρέπει να** *γράφτηκε το 1524*:

«αὐτό πού χροστή γιά τό μύλο νά τά κατεβάζη μέ ἔξοδα δικά του οις τό Σκάλωμα των Στιλῶν».

Επίσης του ιδίου *Γενικά Αρχεία του Κράτους, Αρχεία Νομού Κέρκυρας, Συμβολαιογράφοι διάφοροι, Δέσμη 7η, Φ 4, φ. 140r. Νοτάριος Αλοΐσιος Κατωϊμέρης 1503 - 1504 – 1523 - 1530.*

«αφκθ ἡμέρα θ Ὀκτομβρίου μηνός Κυρ Σίμος ὀ Μάγειρας και κυρ Πιέρος ὀ Δροσίτζας καί οἱ δυό ἀπό χορίον τοῦ Καβαλουρίου ἀπό ἐν μέρος καί κυρ Ἰωάνης ὀ Λικούδης ἀπό χωρίου τῶν Καρουσάδων ἐκ δευτέρου μέρους. Τά δυό μέρη ἐσυνεμφώνησαν οὔτος
Κατέμπροσθεν τό περίορον τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἠς τούς Καρουσάδες ὅπος οἱ ἄνωθεν κυρ Σίμος καί κυρ Πιέρος ὑπόσχονται νά δώσουν τοῦ ριθέντος κυρ Ἰωάνη τώρα τήν ἐσοδιάν του τίς ἐλές μόδια ιε ἤγουν δέκα πέντε νά τούς ταξιδεύση Θεοῦ θέλοντος ἠς τήν περίφημην πόλη τῶν Βενετιών. Καί ἔβαλάν τους ης κεφάλη πρός ἄσπρα ΙΗ τό κάθε μόδι. Ἀκόμι νά τού δόσουν καί κρασί μέτρα Ῑ' ἀρεσκούμενον νά διαλέξει ἀπό το δυόν τά κρασιά νά του δόσουν καί βουτζί ᾱ' ἄχερον μέτρα ζ καί καλό κατεβόδι ης τήν Βενετίαν νά τους ἀγοράση πανί ρούχο διά διό καβάδια ἤγουν ροβάνα καί ἤτι διάφορον γένι ἀπό τις ἠριμένες ἐλές νά τό ἠμιράζουν ἠς τήν μέσην ὀ κυρ Σίμος καί ὀ κύριος Πιέρος τό ἥμισον καί ὀ κύριος Ἰωάνης τό ἔτερον ἠμισόν ἀπό ἤτι τοῦ δίξουν καί νά τες παραδόσουν ὅταν τούς ἀνακράξη ἠς τό Σκάλωμα τῶν Στιλῶν καί τό κρασί καί τό βαρέλι
Καί οὔτος ἔμειναν ὅλα τά μέρη εὐχαριστημένα
Κατενόπιον
Κυρ Δούκα Πιρνοκόκη κυρ Κώνστα Ρογγίνα καί κυρ Νικολάου τοῦ Πινακά μαρτύρων».

Επίσης στον ίδιο *φάκελο 4 της Δέσμης 7* **στο κατάστιχο του Νοταρίου** *Αλοΐσιου Κατωϊμέρη στο φύλλο 2r* **την πράξη υπογράφει ο Νοτάριος Φίλιππος ο Κατωϊμέρης, είναι δε ο γραφικός του χαρακτήρας από τον έλεγχο που έκανα στο δικό του κατάστιχο.**

Ακολουθεί ΓΑΚ, Α.Ν.Κ., Συμβολαιογράφοι διάφοροι, Δέσμη 7η υποφ. 4 (φύλλο 2v) Νοτάριος Αλοΐσιος Κατωϊμέρης 1503 - 1504 – 1523 - 1530

«αφγ ἡμέραν κδ του Νοεμβρίου μηνός

Μισέρ Μπερνάρδος ὀ Γαλόλιος ἀπό Κορυφών σωματικός παρόν ὀμολόγησεν καί ἤπεν ὅτι ἐσυμφώνησεν μέ τόν παρόντα κυρ Θεόδωρον Παπαδόπουλον ἀπό χωρίον του Καβαλουρίου καί ἐπάκτωσε πρός αὐτόν διά μέρος του μισέρ Πρεαντώνιου Γατζόλου τό μηλικόν ἐργαστήριον λεγάμενον της Καμαρέλας ἀρχίζοντας ἀπε τήν ᾱ' τού Δεκεμβρίου μηνός του νήν ἔτους κι ἕως χρόνον ἕναν ἐρχάμενον τέλειον ἤτι διά σιτάρι μόδια 16 ἤγουν δέκα ἕξ καλόν παραδίδοντας τό ριθέν πάκτος εἰς τό Σκάλωμα τῶν Στιλῶν Ἤγουν του μισέρ Πρεαντώνιου Γατζόλου μόδια ιβ, καί του μισέρ Μπερνάρδου μόδια δ μέ τιούτην συμφωνίαν ὅτι ἤτι ἐξάγιον μαζόνοντες τόν κάθε μήναν νά τό παραδίδη ἠς τό Σκάλομαν ὡς ἄνοθεν καί τό δέ λιπότερον ρέστο νά τό δίδη κι ἀποπληρόνι εἰς τήν ἐσχάτην του Ἰουλίου αφδ παραδίδοντας τόν μίλον φουρνίδου μέ τήν ἀρματιοσιάν του κι ἄλον ἤτι κάμνη χριάν διά τόν μίλον κι ἤτι ἔτερον κάμνη χρία εἰς ἐπτιασιές πτεροτές καί τέχνη του μήλου ὑπόσχεται ὀ ριθῆς Θεώδορος νά τό κάμνη παρόν κι ὀ ριθής Θεώδορος ἔμιναν εὐχαριστιμένοι κι οὔτως συνεμφώνησαν ὑπο μαρτηρίας
Κυρ Βασιλείου Δουκιανού Κύρ Κωστή Μαχεριότη κι κυρ Γεωργίου Σαχλίκη
ἐγώ παπα Φίλιπος Κατωϊμέρης Νοτάριος ἔγραψα».

Το σκάλωμα των στυλών αναφέρεται στο ανωτέρω πόνημα στην Πράξη 91 σ. 83, στην Πράξη 419 σ. 303 και στην Πράξη 335 σ. 241.

Θα κάνω αντιγραφή της τελευταίας πράξης 335 στο αρχικό της μέρος.

«Ψυχικό

+ αφε' ἡμέρα κβ' του Ἰουνίου μηνός ἰνδικτιῶνος η'.

Κυρ Πέτρος, ὁ ὑιός τῆς κυρά Μπεριόλας της Νικολέταινας ἀπό χωρίον τῶν Ἀγραφῶν, σωματικῶς παρών ὡμολόγησεν καί εἶπεν ὅτι ἔδωσεν, ἐτραδίτευσεν καί σωματικῶς διά τοῦ παρόντος ἐγγράφου ἐλευθέρωσεν, ὑπέρ ψυχικῆς σωτηρίας αὐτοῦ καί των γονέων αὐτοῦ, εἰς τόν ναόν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου του Προδρόμου, λεγάμενος της ποτέ κυράτζας Μαρίνας ἄνωθεν τήν περιοχήν τό Σκάλωμα τῶν Στυλῶν ὅλον του τό μερίδιον τό ἀμπέλιον».

Επίσης *Δημητρίου Χρ. Καπάδοχου, Ναοί και Μοναστήρια Κέρκυρας - Παξών και Οθωνών στα μέσα του ΙΗ' αιώνα, Αθήνα 1994, σ. 265. «Τῆ αὐτῆ εἰς τό χωρίον Σφακερά ὁμοίως ἀπῆλθεν εἰς τήν μονήν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τού Προδρόμου γιούς τής Ἐμπαρουνίας Δαρμέρας».* **(Επίσκεψη του Μεγάλου Πρωτοπαπά στις 20-5-1754).**

Παρατήρηση: Τις τελευταίες παραπομπές τις κάναμε για να επιβεβαιώσουμε το συμπέρασμα για το σημείο όπου βρίσκεται το Σκάλωμα των Στυλών.

Map of Corfu and the shores of Epirus. Copperprint, LE CHEVALIER, 1802
(290x472)

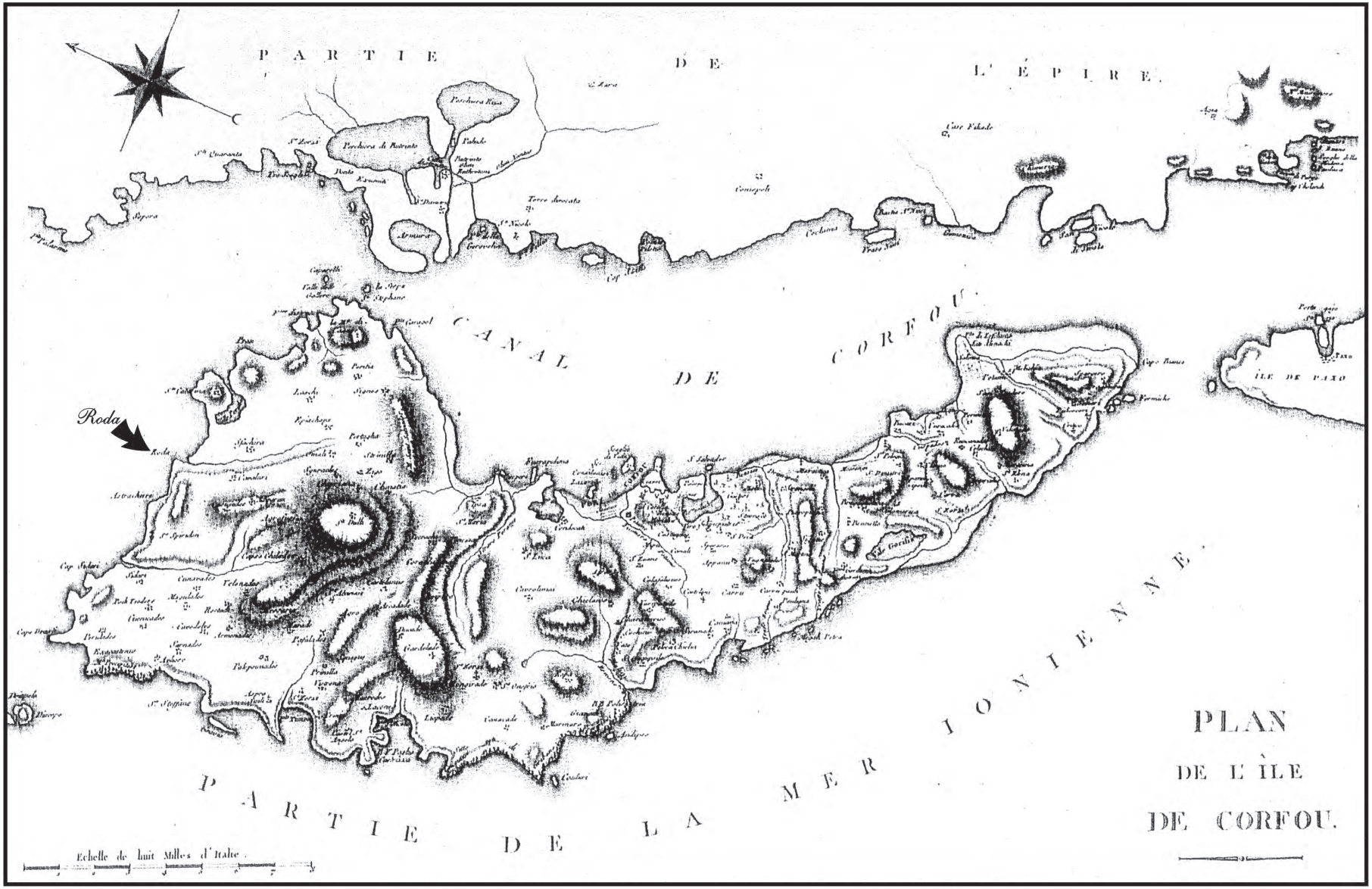

Χάρτης παλαιός όπου αναφέρει την Ρόδα ως Ρόδα.

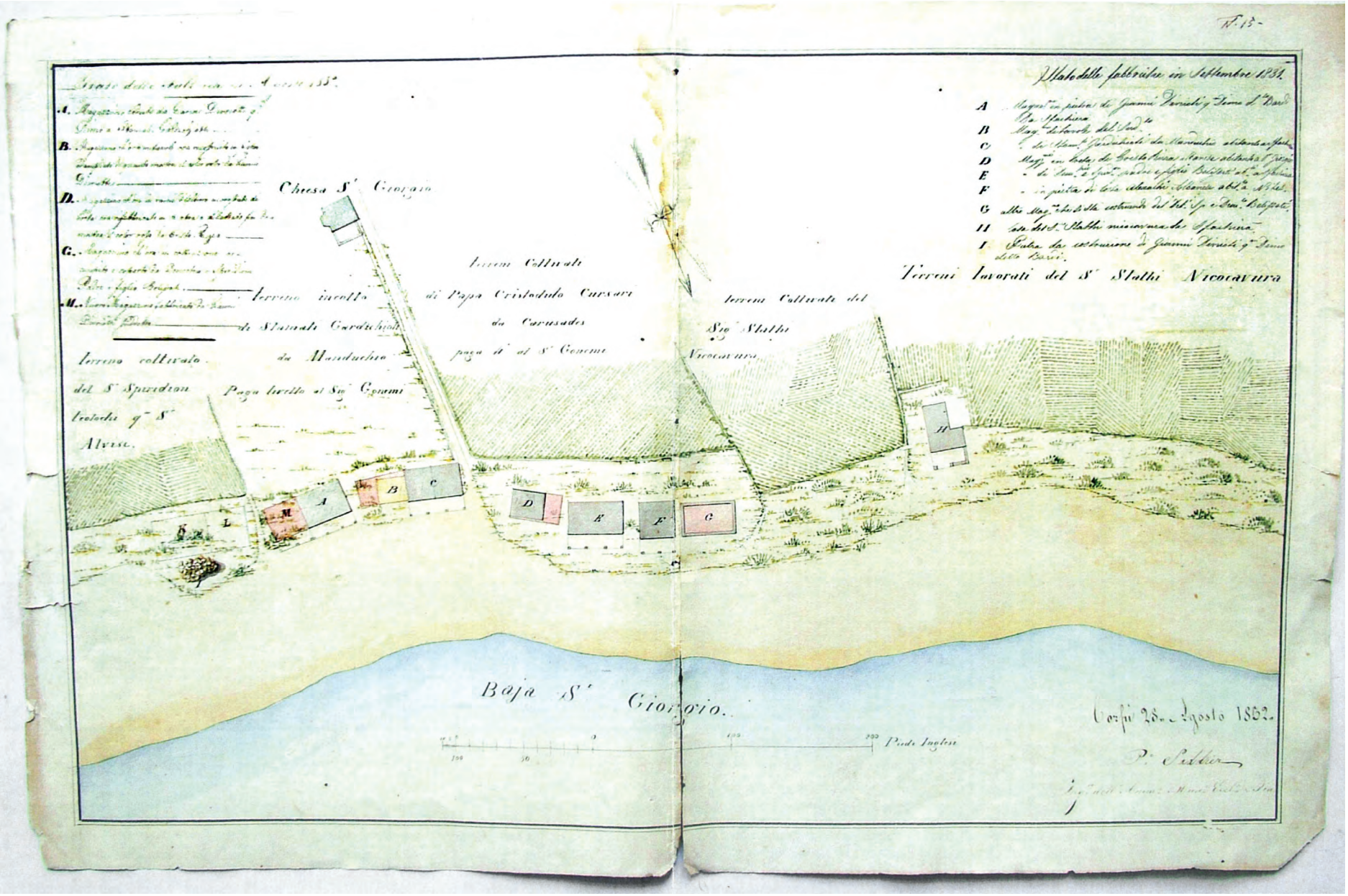

Χάρτης της Ρόδας του 1862 από ανατύπωση του 1831 (από έρευνα Κ. Δ. Καραμούτσου (στο υπό έκδοση έργο Κερκυραϊκές αρχοντικές αγροικίες T_5 Περιοχή Όρους - Γύρου. Α.Ν.Κ., Α.Ε.Δ. 1707, πρώην 1708). Στον ανωτέρω φάκελο αναφέρεται ως Άγιος Γεώργιος των Στυλών.

Το λιμάνι των Στυλών ή Ρόδας (όπως ονομάζεται σήμερα).
Καρτ ποστάλ PRONOMIO τουριστικές εκδόσεις.
«τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος, λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·»
(Ομ. Οδ., T_2, σ. 54, Ραψ. ε, στ. 442 - 443).